POȘTA REDACȚIEI

IOAN D. CUCIUC — București: Sînt două posibilități de urmat: ori dați fiul să urmeze școala populară de artă, secția artă dramatică, ori îl dați să urmeze cursurile Institutului de teatru, dacă îndeplinește toate condițiile legale. Și la prima școală și la cea de a doua se cere talent. De aceea, vă sfătuim ca primul examinator, exigent și nepărtinitor, să fiți mai întîi dumneavoastră.

D. ELIS — Teiuș: Cele mai bune informații despre începuturile filmului românesc le veți găsi în filmul „Lanterna amintirilor", care credem că va rula curînd și în orașul dv.

TUDOR VASILE — Arad: N-am găsit (cu părere de rău) în articolul dv. despre combaterea misticismului elementele necesare pentru a da articolului drumul tiparului. În cuprinsul lui am găsit doar cîteva simple afirmații generale. Despre vrăjitoriile unor babe, în trecut, cine nu știe. Dar ce s-a făcut astăzi pentru ca aceste eresuri să nu mai fie crezute?

A. DECIU — Brașov. „Gripa" rimată ce ne-ați transmis-o prin poștă ni s-a părut exagerat de lungă, ceea ce ne-a făcut să constatăm, după cum însuși dv. o declarați, că versificați foarte ușor. Aceasta este uneori o calitate, alteori contrariul ei. În cazul dv., este o calitate pe care trebuie însă să o fructificați bine, cu folos.

Citind cronica rimată „Gripa" am constatat că între ea și cunoscuta satiră a lui Topîrceanu, „Bacilul lui Koch" este o mare asemănare. Uneori se scriu ce-i drept, poezii și în „maniera" unuia sau altuia dintre poeți. Aici maniera e prea vizibilă, tentîndu-te să crezi că ar fi vorba de parodiere a celui care a fost un înzestrat parodiator. Cu acestea spuse, credem că veți lua măsurile cuvenite pentru a ne oferi lucrări moderate ca proporții și originalitate.

DAN GIURGESCU — Buzău: Am comunicat acad. Victor Eftimiu opiniile dv. despre amintirile publicate în numerele revistei noastre. Vă mulțumim pentru atenția ce ne-o acordați.

ION GEORGESCU — Cluj. După cum ați observat, s-a reluat publicarea rubricii filmului povestit. Pe cît posibil în micile cronici cinematografice se face și o rezumare a acțiunii. Se caută însă a se arăta în principal ce-i este caracteristic, dacă este un film reușit sau nu. La celelalte probleme nu vă mai răspundem, deoarece viitorul foarte apropiat le va rezolva.

A. P. BANDUROVSCHI — Constanța: Asemenea știri nu publicăm în revista noastră. Ele ar interesa mai degrabă un ziar, cu condiția să aducă un material faptic mai bogat. Materialul despre activitatea sanitară de la Sf. Gheorghe are o introducere exagerat de mare, iar restul e alcătuit din generalități.

G. DIACONEASA — comuna Logiești Moșteni și GHEORGHE PIERDEVARĂ — Galați: Pentru preschimbarea numelui trebuie să adresați o cerere sfatului popular. Totodată, luați legătura cu organul de miliție local, pentru a vi se comunica ce acte anume vă sînt necesare. Apoi, actele împreună cu o cerere le trimiteți Direcției Generale a Miliției. La concediu de odihnă aveți dreptul după 11 luni de activitate, deci după 12 noiembrie 1963.

Colaborează cititorii

EPIGRAME

UNUI STUDENT:

Socoteam că el învață
Și-n examen face „fată"
Dar spunînd vorbe răzlețe
Dînsul face „fete-fețe".

UNEI STUDENTE COCHETE:

In oglindă își cultivă a ei față
Iar în carte se cultivă din prefață.

Maria PORDEA

„Postei redacției", referitor la îndemnul de a mă... „mobiliza".

Rezon, cînd mă „mobilizez"
Scriu epigrame mai cu miez,
Deci n-aș voi, cu noul stoc,
Să par... mobilizat pe loc!

VALVEROT — București

UNUI CHIULANGIU:

Intr-o ședință toți l-au criticat
Că totdeauna el chiulește;
Dar omul foarte rău s-a supărat,
Știind că la salariu nu lipsește.

UNUI AMATOR DE BĂUTURI TARI

Nu-i spune că nu-i sigur pe picioare,
De-l vezi mergînd cotit și-ncetinel,
Că-n ele are încredere, prea mare.
Deși picioarele nu-s „sigure"... de el.

Elena PIETRĂREANU

FLORILE DE LÎNGĂ CASĂ

Ieri, vecinul meu a răsturnat cîteva găleți de pămînt în grădinița pe care și-a făcut-o lîngă ușa casei. A întins pămîntul, l-a mărunțit și afînat și apoi a început să semene flori.

În fiecare primăvară, duminica sau în orele libere, el îngrijește bucățica de grădină din curte. În tot timpul verii, pînă toamna tîrziu cînd cad brumele, găsești în grădinița lui flori dintre cele mai frumoase, în zeci de nuanțe multicolore și parfumuri delicate. Sînt flori care încîntă privirea și aduc răcoare în arșița verii. Vecinul meu a sădit în curte și un arbust decorativ: clopoțelul galben, care se trezește repede din somnul de iarnă și se împodobește cu flori ca un candelabru cu mii de lumini. Anul acesta vrea să planteze un gutui japonez. Mi-a spus:

— Gutuiul japonez deschide niște flori roșii-portocalii — o splendoare.

Urmărindu-l, de-a lungul anilor, cum își îngrijește grădinița, am învățat anotimpul florilor, am învățat să le cunosc miresmele. Știu că la începutul primăverii vor apare în grădiniță păpălugile, micuțele flori albe, roze și roșii, apoi panselele, „nu mă uita", zambilele, narcisele, lalelele și, bineînțeles parfumatele lăcrămioare. Vara înfloresc petuniile, circiumărese, garoafele, crinii, gladiolele, săbiuțele etc. Florile de piatră (Portulaca), sădite de vecinul meu lîngă zidurile casei, îi creează un minunat decor colorat. În apropierea ferestrei seamănă de obicei flori care parfumează aerul, ca regina nopții, petunii, rozete etc. În mijlocul grădiniței cresc plantele înalte: nalba, gherghinele. Ce plante ornamentale pot ți semănate în săptămîna ce urmează și cînd anume vor înflori ele?

Iată cîteva indicații din caietul de grădinar amator al vecinului meu:

Specia	Data semănării	Data înfloritului	Culoarea florii
albăstrelele	mai	iunie—aug.	albe, roz, albastru
călțunașii	mai	iulie—oct.	galben, portocaliu
flori de piatră	mai	iunie—oct.	culori diferite
ochiul boului	mai	iulie—sept.	" "
rozete	mai	iunie—oct.	albastru verzui
regina nopții	mai	iunie—sept.	alb, roz, purpuriu
gălbinele	mai	iunie—oct.	galben portocaliu
petunia	mai	iunie—oct.	nuanțe de roz
floarea mirelii	mai	iunie—aug.	roz, alb
crăițele	mai	iunie—sept.	

Din grădinița vecinului meu nu lipsesc nici florile bienale și perene, unele fiind de o rară frumusețe (nalba, bujorii, crinul, crizantemele, lalelele, narcisele, zambilele și stînjeneii etc.).

Luiza CRISTESCU

Vremea lalelelor creează în grădini adevărate covoare vii

REBUS

HAI LA DRUM!

ORIZONTAL: 1) Cale — Autorul romanului „Șoseaua Nordului" — Ion Bănescu 2) A compus romanța „Trece un car cu boi pe drum" — Drumul planetelor în jurul Soarelui 3) Zar la table — Abis! — Gheorghe Drumaru — Băutură alcoolică 4) Olga din piesa „Călătorie de nuntă" a scriitorului sovietic Slobodskoi — Bic! — Soare antic — Timpul în care Pămîntul face o rotație în jurul Soarelui 5) Pronume — Fir — „Bulevardul împăcării" de Aurel Baranga 6) Compozitor sovietic, autorul melodiei „Drumuri" — Cămăși înflorate — Capăt de capăt! 7) Armăsari — Începutul alfabetului — Unul din tablourile sale este intitulat „Pe o stradă în Cîmpulung" — Jumătate de corn! 8) Producătoare de struguri — Unde e vorba de drumuri? — Rămas bun! 9) Masă de zăpadă care se rostogolește din vîrful muntelui și ia cu ea tot ce întîlnește în cale — Elan la start 10) Doarme pe drum — A trece pe partea cealaltă a drumului.

VERTICAL: 1) Drum de... — Drum de apă 2) Circulă pe calea ferată 3) În concediu! — Pictor rus, autorul tabloului „Drumul spre Siberia" 4) Cînd își dă drumul la gură n-o mai poți opri (fig.) — A vui — Pronume 5) Autorul poeziei „Copii de moți pe străzile din Cluj" — Din Alaska! — Campion 6) Umblă cu oile pe poteci de munte 7) Drum asfaltat — Inițiale pe autobuzele românești — Acest 8) A spune cuiva „Drum bun" — Lucrează la calea ferată 9) După un vechi dicton toate drumurile duceau spre acest oraș — Pronume 10) Expresie populară — Diminutiv feminin — Avocat (abr.) 11) Tub fără cap! — Posezi — Călătorești pe drumuri de apă 12) Autorul nuvelei „Strada primăverii" — Munți în Africa 13) A apărea deodată în cale — Culeș de pe drumuri (fam.) 14) Invitație la popas pe aleile parcului — A înregistra în jurnalul de bord.

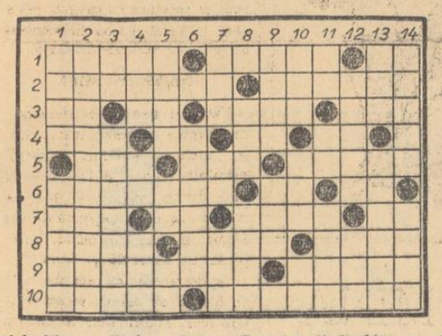

SILVIA FÖLER

GĂSITE

ORIZONTAL: 1) Locul unde găsești unii nodul... (pl.) — Dacă l-ai pierdut pe stradă sau la teatru greu îl mai găsești! 2) Se găsește pentru fiecare cojoc — Aici se găsește un laminor de țevi. 3) Tot ceea ce se găsește 4) Nu-și găsesc locul — Ți-ai găsit! 5) Particulă — Se găsește sub balon 6) Se găsește mai cu seamă la țară — Îl găsești printre pronumele personale 7) A găsit ce-a căutat — Se găsește în orice consonantă 8) Olga Neleanu — „Crai — nou strălucite! Plînsă m-ai găsit / Cu gînduri mîhnite / Cu chipul... (V. Alecsandri) (pl). 9) Celebru general roman care și-a găsit o întruchipare artistică într-una din tragediile lui Shakespeare. 10) Pronume! — La cinema se găsește în sac!

VERTICAL: 1) A-și găsi beleaua — A găsi o metodă nouă 2) Îl găsești în brigada artistică în locul pianului 3) Pronume — Întrebare 4) Le-am spus: Să vă găsesc sănătoși! — A găsit punguța cu doi bani 5) Un material care-și găsește o tot mai mare întrebuințare — Net 6) Și-i găsește totdeauna originalul. 7) Se găsea în Atica — Prețios 8) Fata pe care o găsești și în Poiana și în Tismana — Eugen Negăsitu! — În mililitru. 9) Plin de virtuți 10) Se găsește pe umărul ofițerilor — O găsești la calea ferată.

N. CORNEA

RIK AUERBACH

— Fir-ar să fie! Nu-mi vine o piatră...

— Iar au rupt crengi! Teribili sînt copiii ăștia!... Pe unde trec, lasă urme...

MATTY

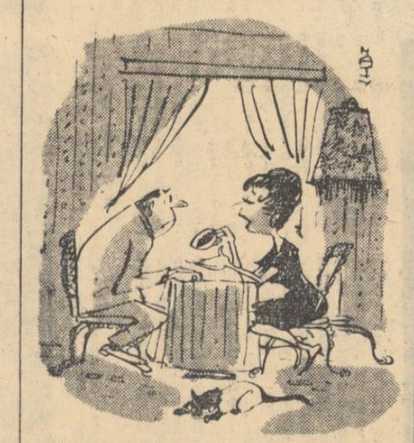

— Ceașca nu minte: în curînd vei auzi niște lucruri care te privesc și pe care nu va trebui să le crezi niciodată.

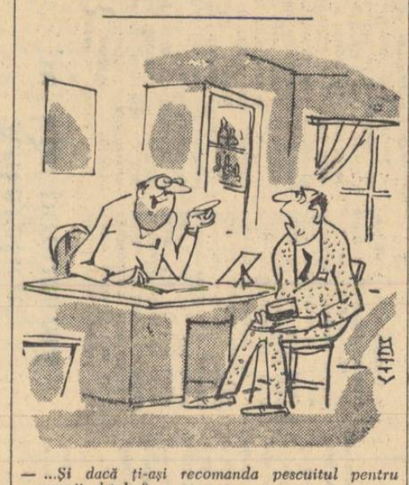

— ...Și dacă ți-aș recomanda pescuitul pentru nervii d-tale?
— Inutil, doctore! Acolo mi i-am făcut: din martie n-am prins nimic!!!...

GH. CHIRIAC

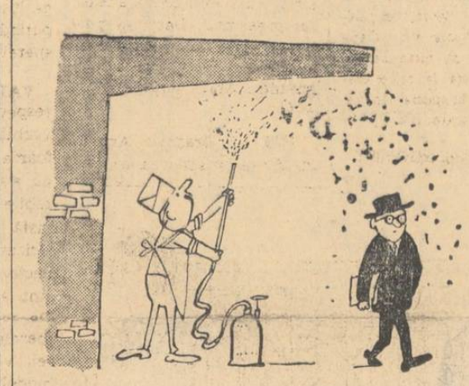

MIOPUL: — Ce costum frumos „mille points!...".

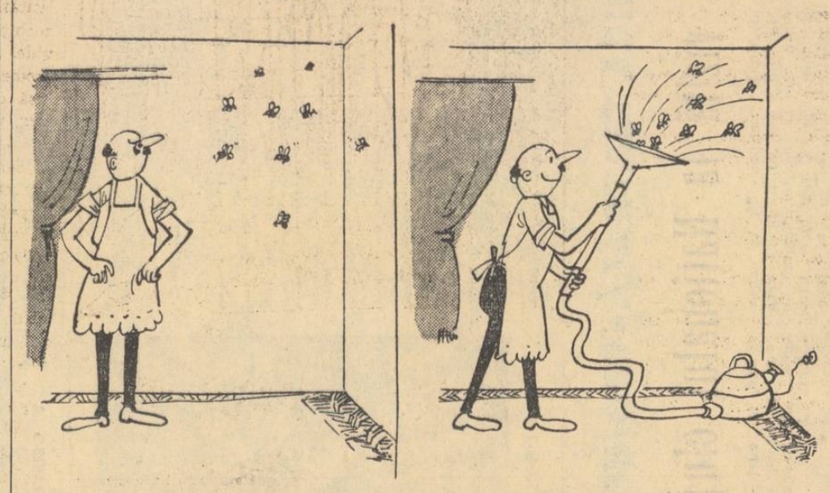

Ingeniosul

DESPRE TOATE - pentru toți!

LETIȚIA NICOLAIDIS, dactilografă din Brăila, ne roagă să descriem altarul din Pergam, arătînd în ce epocă și în ce împrejurări a fost construit, precum și cînd s-au făcut primele săpături în acea regiune.

Pergam (astăzi Bergama), oraș din Mysia — veche provincie din Asia Mică — a ajuns celebru sub domnia lui Filetar, cînd a devenit capitala regatului Pergam (282 î.e.n.). Aci fu înființată o bibliotecă cu un număr impresionant de volume și o școală de sculptură. Totodată se dezvoltă o industrie înfloritoare: ceramică, unsori și renumite fabrici de pergament. Curînd, statul deveni suficient de puternic pentru a respinge neîncetatele

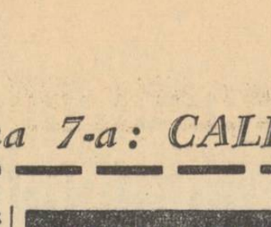

atacuri ale galilor. Pentru a sărbători aceste succese, au fost așezate pe Acropole din Pergam diferite compoziții reprezentînd gali învinși. În secolul al II-lea (î. e. n.) se construiește, sub Eumenes al II-lea, un altar colosal din marmură albă, dedicat lui Zeus și Atenei. Baza exterioară a altarului a fost decorată cu o friză în altorelief, care actualizează vechea temă a luptei giganților cu zeii. Această friză este închinată victoriei obținute de greci contra triburilor galice. Marea friză a altarului din Pergam, care are o înălțime de 2,80 m și care se desfășoară pe o lungime de 120 m, este una dintre cele mai însemnate opere de artă ale elenismului. Vechea temă mitologică nu mai are un rol religios, ci este transplantată într-o epocă în care majoritatea populației abia dacă mai cunoaște legenda. La această friză, care cuprinde multe grupuri — neputînd fi cuprinse dintr-o dată cu ochiul liber, se pare că au lucrat vreo 40 de sculptori. În evul mediu, altarul a fost dărîmat de bizantini, pentru a-i folosi piatra și blocurile de marmură la un zid de apărare împotriva atacurilor mahomedanilor. Cercetătorul german Karl Humann a găsit, în 1873, cu prilejul unor săpături, vestigiile altarului. Restaurarea a durat decenii întregi.

V. IORDANESCU, prof. Cerc Electrotehnic — Palatul pionierilor din București, dorește să afle ce se știe pînă în prezent despre magnetismul pămîntesc și ce ipoteze s-au emis în legătură cu originea sa.

Nu există date precise în legătură cu descoperirea magnetismului, care — din vechime încă — era cunoscut de chinezi. Studierea sistematică a magnetismului începe, însă, odată cu lucrările savantului englez W. Gilbert „Despre magnet, corpuri magnetice și marele magnet al Pămîntului" (1600). S-a presupus că magnetismul pămîntesc s-ar datori fie rotației Pămîntului, fie deplasării unor sarcini electrice în interiorul Pămîntului, fie unor curenți termoelectrici pămîntești etc... Magnetismul terestru este proprietatea Pămîntului de a avea un cîmp magnetic propriu, iar studiul acestuia formează obiectul Geomagnetismului. Cîmpul magnetic pămîntesc este un cîmp neuniform — un ac magnetic îndreptîndu-se către două puncte, polul Nord magnetic și polul Sud magnetic, situate la aproximativ 76° latitudine nordică și 102° longitudine vestică, respectiv aproximativ 73° latitudine sudică și 156° longitudine estică. Unghiul pe care-l formează direcția cîmpului magnetic pămîntesc cu direcția S — N geografic variază deci cu poziția punctului de observație pe suprafața pămîntului, și se numește declinație magnetică a locului, iar unghiul format cu planul orizontal se numește înclinație magnetică. Potrivit concepțiilor celor mai recente, originea cîmpului geomagnetic e asociată cu mișcări în nucleul presupus lichid al Pămîntului, în care apar forțe Coriolis rezultate din rotația terestră, de natură bidimensională, care explică și caracterul predominant — dar nu exclusiv— axial al cîmpului geomagnetic. Pentru a cunoaște starea magnetică a unei țări la un moment dat, este necesar a determina pentru mai multe localități declinația și înclinația magnetică, precum și intensitatea totală a forței magnetice terestre. Primele observații magnetice în țara noastră au fost efectuate în 1893.

GEORGESCU din București. ne întreabă dacă a existat țara Ophir, pe care nu o găsește în atlasurile geografice.

Circulă diferite presupuneri în legătură cu poziția geografică a țării Ophir. După unii autori, această țară ar fi fost actualul Yemen, după alții — peninsula Malacca. Unele scrieri indică diverse regiuni de coastă ale Indiei, iar altele oscilează între golful Persic, coastele Chinei și ale ...Americii. Ipoteza cea mai plauzibilă este aceea care plasează Ophirul pe coasta nord-vestică a Indiei, unde se regăsesc popoarele de păstori numite **Abhira.** Această țară ar fi fost cîndva în relații comerciale cu ebreii, prin intermediul porturilor Mării Roșii. Se povestește că regele Solomon ar fi trimis, în Ophir, marinari tirenieni să caute aur, lemn de santal, pietre prețioase și fildeș, pentru a împodobi templul din Ierusalim. Cercetătorii moderni au ajuns la concluzia că numele

Ophir avea, la timpul său, un sens vag, desemnînd toate ținuturile riverane ale oceanului Indian...

ȘAH ȘAH

Olimpiada de șah prin corespondență

În întîlnirile pe care le susține echipa R.P. Române în cadrul Olimpiadei de șah prin corespondență s-au încheiat alte partide. Eugen Rusenescu a remizat cu H. de Carbonelle (R.F. Germană) și a cîștigat la K. Zawisz (R.P. Polonă). Reamintim că fiecare din echipele participante la concursul olimpic este compusă din șase jucători.

Rezultate din finalele republicane

Finala primului campionat republican masculin de șah prin corespondență este în plină desfășurare. După cum ne comunică arbitrul finalei L. Ghionea, s-au mai încheiat trei partide: R. Iliescu (București) — C. Vlad (Constanța), C. Ștefaniu (București) — Vlad și A. Pichler (Lugoj) — Ștefaniu, toate remiză. A. Pichler are 2 puncte din 3 posibile.

În finala campionatului republican feminin: Tinca Predescu (Timișoara) — Suzana Makai (Oradea) ½ — ½, Makai — Rodica Prelipceanu (București) 0 — 1, Peter Hilda (Ploiești) — Ieșenca Ciurel (Sinerig) 0 — 1, Makai — Peter 1 — 0.

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 12

Alb: Botvinnik	Negru: Petrosian		
1. d4, d5	8. Nd3, Cd7	15. Ng6+, Nf7	24. Dgl, f4
2. c4, e6	9. h3, h5	16. Cf3, N:g6	25. Ce5, Cf7
3. Cc3, Ne7	10. a:h5, Cdf6	17. D:g6+, Cf7	26. Cg6, The8
4. c:d5, e:d5	11. h6, C:h6	18. Ch4, N:h2	27. Th3, f:e3
5. Nf4, c6	12. Dc2, Ch5	19. T:h2, Dc7	28. f:e3, Cf6
6. e3, Nf5	13. Ne5, f6	20. Cf3, o-o-o	29. Tfl, a6
7. g4, Ne6	14. Nh2, Nd6	21. Dg4+, Rb8	30. h5, Ce4
		22. h4, Cd6	31. C:e4, T:e4
		23. o-o-o, f5	32. Rdl, Cd6
			33. Ce5, Te8
			34. Tg3, Te7
			35. Tf8+, Ra7
			36. Tfl, Ce4
			37. C:e4, d:e4
			38. Tf5, Dd7
			39. Tf3, c5
			40. Tfl, e:d4
			41. e:d4, D:d4
			42. Tdl, D:gl
			43. Td:gl, T7e5
			44. Tg3, Tel+
			45. Rc2, Tle2+
			46. Rbl, Rb6
			47. T:e5, T:e5
			48. T:g7, T:h5
			49. Re2, Th3
			50. b3, Th2+
			51. Re3, T:a2
			52. R:c4, Tc2+
			53. Rb4, remiză scor 6½ — 5½ pentru Petrosian.

După desfășurarea a 18 partide, Petrosian conduce în meciul cu Botvinnik cu 10—8. Au mai rămas de jucat 6 partide.

Dv. ce ați muta?

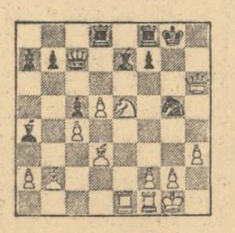

În pozițiile de mai sus la mutare este albul. El obține cîștigul rapid prin cîte o frumoasă combinație cu sacrificiu de material.

Poșta șahului

STÎNGU IOAN — Galați. În finala celei de-a III-a ediții a „Cupei Magazin" se califică primii doi clasați din fiecare grupă semifinală.

FARKAS LAURENȚIU — com. Soseni și ing. STANCIU NICOLAE — com. Vima Mică. Am primit analizele dv.

★

Partish (R.P. Ungară) a cîștigat turneul internațional de la Sarajevo (Iugoslavia) cu 7 puncte. Pe locurile 2—5, cu cîte 6,5 puncte s-au clasat Simaghin, Gligorici, Ivkov și Uhlman.

Expoziție de instrumente electronice, electrice și de laborator

București 15-25 mai 1963

METRIMPEX

Intreprindere ungară de comerț exterior specializată în exportul de produse ale industriei ungare de instrumente de precizie

Expoziția este organizată în localul permanent de expoziții al Camerei de Comerț a R. P. Ungare (București, Str. Batiște Nr. 33). Deschis zilnic între orele 10 — 13 pentru tehnicieni și 16—20 pentru public. Duminica închis.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10 Administrația: 17 60.20 Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

LA TEATRUL DE COMEDIE ÎN SALA NOUĂ

Adresa e aceeași: str. Bălăceanu 2. Nici în înfățișarea exterioară a clădirii nu pare să se fi schimbat ceva. Și totuși în foyere, stivele înalte de perne roșii, banchetele moderne și comode, așteptînd în dezordine să li se găsească locul, panourile mari rezemate încă neglijent de perete, toate vorbesc de schimbări încă necunoscute nouă. În sală, semiîntunericul, spart de dreptunghiul luminos al scenei, nu ne oferă decît amînată prea multă vizibilitate. Astfel, atenția noastră se îndreaptă spre evenimentele, abia schițate ce se petrec acolo, între cei trei pereți ai dreptunghiului luminat. Se repetă în direcția de scenă a lui D. Esrig, „Umbra" de E. Svarț. În scenă, încă în haine de stradă, protagoniștii echipei. Și iată prima constatare uimitoare — stăm pe locurile din fundul sălii, aceleași de unde încă anul trecut făceam serioase eforturi să distingem ceva pe scenă — și ii recunoaștem cu ușurință pe Nicolae Gărdescu, pe Florin Scărlătescu, pe Sanda Toma, pe Gheorghe Dinică... Iurie Darie rostește acum, cu voce înceată „cunoașteți locul, umbră"... și replica străbate sala, ajunge pînă la noi, clară, de parcă ar fi fost rostită chiar acolo, în ultimul rînd de bănci al sălii. Și iar ne amintim că anul trecut, actorii trebuiau să facă serioase eforturi pentru a fi auziți pînă aici.

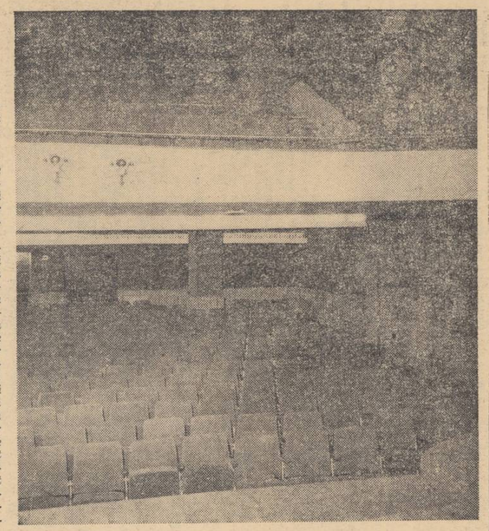

Un colț al sălii Teatrului de Comedie

Între timp am început să ne obișnuim cu semiîntunericul și parcă pentru a ne veni în ajutor, repetiția s-a întrerupt și luminile s-au aprins.

Ni se pare, — în ciuda faptului că aveam impresia că sîntem vechi cunoștințe cu această bătrînă sală de teatru, — că o vedem pentru prima oară. Căci totul, de la podea și fotolii și pînă la lumini e acum nou și necunoscut.

Sa'ă veche — sală nouă

Una din cele mai vechi săli de teatru din București, actuala sală a Teatrului de Comedie, era în același timp și una foarte rău construită. Cu o vizibilitate redusă din cauza proastei așezări a fotoliilor, cu o acustică blestemată de regizori, actori și spectatori, cu un sistem de lumini învechit, incomod și incapabil să corespundă actualelor cerințe ale unui spectacol modern.

Și iat-o acum. Aerisită și veselă, modernă și intimă. Nu s-a schimbat numai culoarea pereților și a fotoliilor, primii într-un odihnitor ton pastelat, celelalte de un roșu aprins — dar s-a schimbat și dispunerea acestora din urmă în sală. Astăzi pe orice loc ai sta, vezi la fel de bine ca în primele rînduri. Iar de pe ultimul rînd de la balcon, reconstruit într-un amfiteatru ridicat, vezi și auzi tot atît de bine ca dintr-un fotoliu de orchestră. „Și sînt locurile cele mai ieftine", ține să ne atragă atenția artistul poporului Radu Beligan, directorul teatrului. Dar marea surpriză a acestei săli vechi și noi totodată o constituie noua ei instalație de lumini și instalația de sonorizare stereofonică, realizate în întreaga lor complexitate de către colectivul de electricieni al teatrului.

Noutăți sînt și în foyere, unde mobilierul e în întregime nou și armonizat fotoliilor din sală și la garderobă care s-a mărit în așa fel încît fiecare spectator va avea cuierul său; și în culise unde s-au construit noi cabine pentru actori. Și sînt noutăți desigur și pe scenă.

Repetiție la „Umbra". De la stînga la dreapta: Florin Scărlătescu, Sanda Toma, Mircea Constantinescu, Gh. Dinică, N. Gărdescu; în față: V. Flătăreanu, Amza Pellea, Iurie Darie

Premiere

Sala cea nouă, sau înnoită, sau proaspăt învestimîntată, spectatorii bucureșteni vor avea prilejul s-o vadă începînd de joi 23 mai. Odată cu ea, ei vor vedea și prima premieră — pe care Teatrul de Comedie o va prezenta în noile condiții și anume tocmai „Umbra" lui E. Svarț, la ale cărei repetiții am asistat. În regia lui D. Esrig și scenografia lui I. Popescu-Udrișteanu, Florin Scărlătescu (Umbra), Vasilica Tastaman și Eliza Plopeanu (Anunzziata) Sanda Toma (Prințesa), Mircea Șeptilici (Doctorul), Nic. Gărdescu (Primul ministru), Florin Scărlătescu (Ministrul de Finanțe), Aurelia Vasilescu (Iulia Giuli), Mircea Constantinescu (Consilierul secret), Amza-Pellea (Pietro), D. Rucăreanu, (Cezar Borgia), Gh. Crișmaru (Călăul), D-tru Chesa (Majordomul). La numai zece zile după această primă premieră, Teatrul de Comedie va prezenta „Casa inimilor sfărîmate" de Bernard Shaw, în regia lui Radu Penciulescu și scenografia lui Dan Nemțeanu.

Se vor relua de asemenea „Celebrul 702", „Prietena mea, Pix", „Mi se pare romantic", „Svejk în al doilea război mondial".

Și pînă atunci nu ne rămîne decît să așteptăm primul gong în sala nouă, la vechea adresă a Teatrului de Comedie.

Dana MUȘAT

Florin Scărlătescu și Aurelia Vasilescu într-o scenă din „Umbra"

NE VIZITEAZĂ

Compania „Theatre de la Cité" din Franța

Publicului nostru i se oferă în aceste zile posibilitatea să facă cunoștință cu compania dramatică „Theatre de la Cité" din Franța, care și-a cîștigat o bună reputație pe plan internațional.

Artiștii francezi vor da în Capitală, în sala Palatului R.P.R., duminică și luni două spectacole cu „George Dandin" de Molière și între 14 și 19 mai spectacole cu „Cei trei mușchetari", după romanul lui Al. Dumas.

Cele două piese, „George Dandin" și „Cei trei mușchetari" sînt puse în scenă de același regizor: Roger Planchon.

Rolul titular din „George Dandin" va fi interpretat de Jacques Debary. În Angelique va apare Daniele Lebrun. Pe Clitandre îl va juca Gerard Guillaumat. Distribuția mai cuprinde pe: Claude Lochy (domnul de Sotenville), Isabelle Sadoyan (doamna de Sotenville), Julien Mallier, Pierre Meyrand, Rene Morard, Ferna Claude, Julia Dancourt.

În „Cei trei mușchetari" rolurile principale vor fi susținute de: Pierre Meyrand (D'Artagnan), Jean-Marie Lancelot (Athos), André Benichon (Aramis), Isabelle Sadoyan (Regina Ana de Austria), Jacques Alric (Cardinalul duce de Richelieu), Julia Dancourt (Milady de Winter).

SAPTĂMINA PE ECRANE

„FRAȚII"

Situată în anul 1932 — anul de vîrf al crizei economice care a zguduit sistemul capitalist — acțiunea filmului cehoslovac „Frații" pune față-n față două atitudini de viață diametral opuse, cea a lui Iosef, proletar rămas, asemeni miilor de muncitori ai Cehoslovaciei burgheze, șomer, dar a cărui demnitate și cinste rămîn nealterate în pofida privațiunilor și cea a lui Vendel, țăran sărac căruia setea lacomă de pămînt — fatală soluție pentru ieșirea din mizerie — îl împinge spre acte criminale. Șirul dramatic al conflictului, exprimat cu mînă sigură de regizorul Andrej Lettrich, înclinat cu predilecție spre sobrietate, culminează în cîteva scene cu deosebire reușite — cea a confruntării lui Vendel cu tăietorul de lemne în curtea negustorului, cea a morții bătrînului etc. Un plus de valoare conferă filmului detalierea minuțioasă a atmosferei satului cehoslovac de dinainte de război, a psihologiei țăranului, subliniate și prin jocul expresiv, bogat nuanțat al actorului I. Vasek, interpretul lui Vendel.

I. DELEANU

„Hoața la circ"

Gen artistic miniatural, desenul animat poate întreprinde deopotrivă pe cei mici cu și pe maturi prin substanța educativă și originalitatea rezolvărilor cinematografice. Este cazul și al prezentei alegorii, pe cît de nostime pe atît de instructive. Preluînd din arsenalul basmului tipul clasic al vulpii ca expresie a unei prefăcătorii răucoitoare, regizorul Constantin Popescu ne scutește de didacticismul moralizator al fabulei oferindu-ne, pe parcursul unei acțiuni imaginate cu vervă, riposta pe care o dau animalele pădurii — reunite la un spectacol de circ — tentativelor hulpave ale cumetrei.

Totuși demnă de reținut ni se pare încercarea, pe deplin încununată de succes, de a înfățișa o sută de numere de circ pe dimensiunile posibilităților specifice ale genului, valorificate într-o subtilă critică a ingimfării pe care o personifică în arenă unii reprezentanți ai regnului (cocoșul convins de puterea sa, infailibilă, șoricelul care se crede dresor de... pisici, purcelul halterofil după ce... și-a mîncat greutățile improvizate). Imprumutînd finalul manierei cunoscute a filmului mut — totul se încheie cu o fugă generală după vulpe — creatorii punctează odată în plus efectele comice de pantomimă urmărite cu un simț plastic remarcabil (imaginea: Rad Codrean).

Sorin ROIBU

Antarctica pe kinopanoramă

Recenta creație a cineaștilor sovietici pentru kinopanoramă nu mai este un simplu documentar menit să exploreze posibilitățile acestui original sistem de proiecție ci un adevărat film artistic. Tema filmului intitulat *„Legea Antarcticei"* este inspirată de numeroasele prilejuri pe care munca cercetătorilor din diferite țări care efectuează aici observații științifice în condiții naturale extrem de dure, pline de riscuri, le oferă ca exemplu al necesității de colaborare. Sub semnul acestei imperioase necesități se desfășoară și acțiunea filmului. Un avion al expediției științifice belgiene este dat dispărut la reîntoarcerea din misiune. În căutarea lui pleacă un avion al expediției sovietice care, la rîndul său, pentru a-și putea duce la bun sfîrșit răspunderea asumată primește el însuși sprijinul celorlalte stații de observație. Cu eforturi conjugate în spiritul unei strînse colaborări internaționale, aviatorii belgieni sînt în cele din urmă descoperiți și salvați de furiile dezlănțuite ale naturii. Filmările fiind efectuate la Polul Sud, privitorilor spectatorului li se deschide panorama inedită și autentică a acestei regiuni a planetei noastre încă prea puțin cunoscută, *Spectacole în deplasare*

Naționalul bucureștean va prezenta, între 15 și 20 mai un ciclu de spectacole cu „Mașina de scris" de Jean Cocteau, la Piatra Neamț, Săvinești, Buhuși și Bicaz. La începutul lunii viitoare Teatrul Național „I. L. Caragiale" urmează să întreprindă un lung turneu în orașele țării cînd spectacole cu piesele „Mașina de scris" de Jean Cocteau și „Filcele" de Sidonia Drăgușanu. De asemenea va prezenta la linși spectacole cu piese din repertoriul teatrului.

Printre viitoarele premiere cinematografice se anunță și filmul „Tudor", o producție artistică a studioului „București", în două serii, pe un scenariu de Mihnea Gheorghiu, în regia lui Lucian Bratu cu Emanoil Petruț, George Vraca, Lica Gheorghiu, Al. Giugaru, Geo Barton, Toma Dimitriu, Fory Etcheri, Olga Tudorache, Luminița Iacobescu, Amza Pellea, Ion Bessoiu, Ernest Maftei, Ion Dichiseanu și Petre Gheorghiu în rolurile principale. Filmul îl evocă pe Tudor Vladimirescu — figură legendară a luptei poporului pentru eliberare națională și socială de la începutul secolului trecut.

În cîșcul de mai sus prezentăm cîteva din aspecti de la filmare cu regizorul Lucian Bratu, artistul Ion Dichiseanu și operatorul Const. Ciubotaru.

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Turneul pianistei și compozitoarei sovietice Tatiana Nicolaeva, artistă emerită a R.S.F.S.R., coincide cu vizita în țara noastră a unui grup reprezentativ de compozitori și muzicologi sovietici în frunte cu Aram Haciaturian, T. Hrennikov, Dmitri Kabalevski și Eduard Mîrzoian. Cunoscută de mulți ani iubitorilor de muzică, T. Nicolaeva este o personalitate proeminentă a vieții de concert sovietice și internaționale, imprimările ei pe disc fiind apreciate ca realizări valoroase în discografia contemporană. Elevă preferată a regretatului pedagog și pianist sovietic A. Goldenveiser — care a trăit în intimitatea lui Lev Tolstoi — T. Nicolaeva face parte din categoria concertiștilor-pedagogi. Ea este solistă a Filarmonicii din Moscova și profesoară la Conservatorul „Ceaicovski". Nicolaeva s-a afirmat ca o muziciană cu multilaterale posibilități, manifestîndu-se cu succes și pe tărîmul compoziției. Concertul ei pentru pian și orchestră, distins cu Premiul de Stat în anul 1952, a fost prezentat în primă audiție la noi sub bagheta maestrului George Georgescu, solistă fiind Lidia Cristian. Ca pianistă T. Nicolaeva s-a impus în viața artistică internațională cucerind titlul de Laureată a concursurilor de la Praga și Leipzig. În anul 1950 ea a fost distinsă cu premiul I al concursului internațional „Bach", disputat la Leipzig în cadrul festivităților prilejuite de „bicentenarul morții lui J. S. Bach" (1685—1750). Remarcabila muziciană sovietică va susține la 14 mai, în Studioul de concerte al Radioteleviziunii, un recital al cărui program reflectă o finală cultură profesională și autoexigența severă a unui adevărat artist-pedagog. Literatura pianului, mai bogată decît a tuturor celorlalte instrumente solistice, cuprinde un vast izvor de frumusețe sonore, căci toți marii compozitori ai trecutului și ai contemporaneității, de la Bach la Prokofiev și Șostakovici, au fost atrași de acest instrument cu intinse nosibilități armonice, polifonice și coloristice. Astfel se explică de ce Beethoven a compus pe lîngă cele 9 simfonii, un număr de 32 de sonate pentru pian — adevărate simfonii de cameră — iar marele J. S. Bach a dedicat acelui instrument, încă neperfecționat pe vremea sa, o mare parte a operei sale, vestitele Preludii și Fugi, Suitele și Partitele. Prima parte a recitalului din 14 mai al Tatianei Nicolaeva cuprinde exclusiv creații de Bach — și anume primele 6 Preludii și Fugi din culegerea „Clavecinul bine temperat", — culegere cunoscută și studiată cu rîvnă de generații de pianiști-elevi, dar pe care numai cei mai mari artiști-concertiști cutează să le execute în public. În restul programului vom asculta lucrări de Chopin și penultima Sonată, a VIII-a, a marelui compozitor sovietic Serghei Prokofiev.

Excelenta pianistă sovietică își va încheia recitalul cu puternica sonată beethoveniană „Appassionata".

Două zile mai tîrziu, la 16 mai, dirijorul parizian Jean-Paul Kreder, șef de orchestră al formației simfonice a Radioteleviziunii franceze, prieten al țării și muzicii noastre, va conduce obișnuitul concert al orchestrei Radioteleviziunii romîne. În programul șefului de orchestră francez, figurează ca piesă de deschidere și ca un omagiu adus creației noastre, cunoscuta „Simfonietă" a compozitorului Ion Dumitrescu, maestru emerit al artei și laureat al Premiului de Stat — lucrare reprezentativă pentru personalitatea autorului și pentru stilul simfonic romînesc, dezvoltat pe solul tradițiilor artei noastre populare.

Solist va fi pianistul clujan Gheorghe Halmoș, artist emerit, care va interpreta Concertul pentru pian și orchestră nr. 4, în Sol major (op. 58) de Beethoven — lucrare de larg suflu lirico-dramatic — făurit în perioada deplinei maturități creatoare a Titanului, în același timp cu sonata „Appassionata" și cu simfoniile a IV-a și a V-a. Concertul Nr. 4 în Sol major, op. 58, situează pianul pe plan egal cu orchestra, acțiunea muzicală desfășurîndu-se în atmosfera unui dramatic dialog între cei doi protagoniști: pian și orchestră. După o primă parte — Allegro moderato — unde o nobilă cantabilitate impregnează atît temele vii cît și cele lirice și în care pînă și punțile de legătură între idei-game, arpegii — irradiază o intensă și cursivă muzicalitate, urmează partea lentă, celebrul Andante con moto. În această parte, frumusețea expresiei muzicale atinge sublimul. Dirijînd odată acest concert, neuitatul George Enescu a exclamat la sfîrșitul Andantelui: „Poftim de mai compune!". Dramă fără cuvinte de o mare intensitate, Andantele despre care vorbim a sugerat unor comentatori, imaginea lui Orfeu, îmblînzind cu cîntul lirei sale de aur, fiarele împărăției subpămînene. Un Final primăvăratec, alert și spiritual, ne face să uităm actul dureros al părții mediane și ne poartă într-un șuvoi de luminoase melodii, în zona neînfrînului și veșnic tînărescului optimism beethovenian. Dirijorul francez își va încheia programul cu Suita de balet „Bacchus și Ariadna" de Albert Roussel (1869 — 1937) maestru francez a cărui creație simfonică și simfonico-coregrafică cucerește în ultimii ani favoarea publicului de pretutindeni. Marinar în tinerețea sa, apoi profesor la „Schola Cantorum", normandul A. Roussel a adus în arta franceză a sec. XX, aportul unei gîndiri puternice și a unei sensibilități alese. Muzica lui Roussel face parte din categoria operelor de artă emoționante, fie că descrie cu subtilă ironie „Banchetul păianjenului", fie că evoacă splendorile naturii în poemele simfonice „Evocări" și „Pentru sărbătoarea primăverii", fie că resuscitează vechile tradiții ale simfonismului francez în „Suita în Fa".

V. CRISTIAN

LA UN DECENIU

La începutul acestui an, Teatrul de Stat din Baia Mare și-a serbat un deceniu de la înființare. Zece ani de muncă și de succese ale unui colectiv tînăr și entuziast care a pornit la drum cu dorința fierbinte de a transmite marei mase de spectatori, prin intermediul rampei, o seamă de opere ale dramaturgiei naționale și universale.

— Această dorință este la fel de actuală în prezent ca și în prima zi a înființării teatrului băimărean — ne-a spus directorul M. Popescu. Cei care au urmărit an de an activitatea colectivului nostru și-au putut forma o asemenea părere. Iar succesele care au existat au obligat pe fiecare membru al acestui colectiv la o muncă din ce în ce mai stăruitoare, la un studiu aprofundat al fiecărui rol.

— Dar despre această stagiune, care se desfășoară în cel de-al 10-lea an al înființării teatrului, ce ne puteți spune?

— S-a căutat în continuare îmbogățirea repertoriului nostru. Ca urmare, după premierele pieselor „Antigona", „Indrăzneala" și „Generalul și nebunul", am prezentat de curînd în premieră comedia „Trei gemeni venețieni" a scriitorului italian Collalto, în regia lui Petre Meglei, ilustrația muzicală fiind semnată de Tudor Ciortea și avînd în distribuție pe Ion Uță, Gheorghe Lazarovici, Olimpia Micluția, S. Julieta și alții. În repertoriul nostru mai figurează pentru această stagiune piesele „Bulevardul Leningradului", „Se caută un vinovat" și comedia „Băieții veseli".

— În afara spectacolelor prezentate la sediu, probabil că s-au făcut și o serie de turnee...

— Bineînțeles. De trei ori pe săptămînă dăm spectacole pe scena teatrului nostru din Baia Mare iar de două ori pe săptămînă prezentăm spectacole în turnee prin regiune. În această direcție cifrele sînt cît se poate de edificatoare. De la începutul anului și pînă la jumătatea lunii aprilie colectivul teatrului nostru a prezentat aproape 60 de spectacole din care jumătate la sediu și jumătate în deplasare. Același lucru îl putem spune și despre Ansamblul de cîntece și dansuri al sfatului popular regional Maramureș ca și despre secția de păpuși. Aș mai voi să amintesc că o parte a colectivului nostru a plecat de curînd într-un turneu prin 47 localități din țară cu piesele „Trei gemeni venețieni", „Oameni și umbre" și „Bulevardul Leningradului".

— Și fiindcă ați amintit despre ansamblul de cîntece și dansuri, am dori să ne spuneți cîteva cuvinte despre activitatea lui.

— Acest ansamblu — ne-a răspuns Iacobina Vlad, directoarea adjunctă a teatrului — ființează de aproape patru ani. În stagiunea 1962—63 el a prezentat spectacolele „Cîntă Maramureșul" pe libretul lui Florin Raba și muzica lui Constantin Arvinte și Viorel Doboș. De asemenea, atît în turnee cît și la sediu am prezentat o serie de concerte populare, mult apreciate de spectatori. În alcătuirea acestor spectacole s-a ținut cont și s-a folosit o bună parte din bogăția folclorului maramureșean.

Pentru a putea prezenta o varietate de genuri artistice completează directorul teatrului — am realizat prin colaborarea secției de proză a teatrului nostru și cu o parte a colectivului ansamblului de cîntece și dansuri un spectacol de estradă intitulat „La telefon Estrada" și semnat de Iuliu Filip și Florian Velciu. Acest fapt ne bucură întrucît pe lîngă îmbogățirea repertoriului, creează posibilitatea prezentării unor spectacole de genuri diferite și mult așteptate atît de către băimărenii cît și de ceilalți locuitori ai regiunii noastre. Ne străduim în acest fel să continuăm — dacă aș putea spune — tradiția care a început să-și facă loc din ce în ce mai mult în cadrul teatrului nostru.

Victor TEODORU

„Dansul cununei" din spectacolul „Țara toată-i o cunună"

Scenă din spectacolul cu piesa „Trei gemeni venețieni"

„Elefanțelul curios"

La Teatrul „Țăndărică" se repetă, sub conducerea regizorului Ștefan Lenkisch, o nouă premieră. Este vorba de piesa „Elefanțelul curios" de Nina Cassian după o povestire a lui R. Kypling. Personajele sînt deosebit de interesante: bineînțeles, elefanțelul, apoi strutul, girafa, crocodilul, zebra, tigrul, hipopotamul, maimuța.

Păpușile și decorurile sînt realizate de Mioara Bucescu.

*

Deosebit de repetițiile care au loc și de spectacolele ce le prezintă în Capitală, „Țăndărică" continuă organizarea unor reprezentații în orașele țării. Actualmente „Țăndărică" se află într-un turneu cu spectacolele „Alfabet împărat", „Găinușa harnică" și „Mărinuca și merele de aur".

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

Scurtă vizită la Naționalul clujan

Un popas de două, trei zile la Cluj se dovedește cu totul insuficient pentru a cuprinde totalitatea manifestărilor din acest sector al mișcării artistice. Tradiționalul și îndelung cultivatul gust pentru spectacol al acestui oraș se afirmă astăzi cu entuziasmul și exigența specifice publicului nostru nou, determinînd înflorirea a două mari teatre de prozu (romîn și maghiar), cel romîn funcționînd și cu un „studio experimental" și a unui teatru de păpuși cu două secții (romînă și maghiară), — ceea ce poate duce lesne la cincisprezece pînă la douăzeci de spectacole săptămînal.

Totul vorbește, odată ajuns la Cluj, despre un fenomen teatral major și complex.

După o scurtă deliberare, te hotărăști a te concentra asupra Naționalului, fericit că cele trei zile clujene le cuprind pe cele două în care teatrele, de obicei, dau și reprezentații de matineu. Și, te consolezi cu ideea că dacă în această imagine nu se va răsfrînge „Clujul", se va răsfrînge, cel puțin, Naționalul. Dar nici măcar la Cluj socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg, și aceasta o simți ca un ultim și cel mai mare necaz, atunci cînd constați că pe cea dintîi ți-o dă peste cap însuși... Naționalul, care în trei zile, și chiar într-o înșiruită săptămînă, își programează, matineu și seară, o singură piesă. Iată cum: Simbătă, zi cu matineu, matineul nu are loc, deoarece, seara, e premieră: *Adam și Eva* de Aurel Baranga. Duminică, Teatrul prezintă în matineu: *Adam și Eva*, iar seara: *Adam și Eva*. Luni, după cum se știe, e „duminica teatrelor" — nici un spectacol. Desperat, te hotărăști să-ți prelungești șederea cu o zi, chiar cu două, și consulți înfrigurat repertoriul săptămînii următoare: Marți — *Adam și Eva*, miercuri — *Adam și Eva*, joi — idem..., adio imagine de ansamblu!

*

Nu e nevoie să revenim asupra valorii literare a ultimei comedii a lui Baranga, și nici să reanalizăm conținutul ei de idei: premiera bucureșteană e foarte recentă, cronicile dramatice sînt de asemenea foarte recente. E cazul, deci să ne referim, acum, mai ales la spectacolul clujan, la contribuția lui proprie în valorificarea unei comedii care, pe măsură ce se va reprezenta mai mult, va dovedi că pasarilă sub învelișul ei lipsit de prețenții mai multe idei și sugestii de idei morale, decît pare să poată cuprinde la prima vedere, acțiunea dramatică destul de naivă și conflictul destul de ușurel.

Tocmai aceasta, acest subtext de stimulent și perspectivă morală, care nu se află și nu încape întreg și explicit, nici în conținutul comediei sentimentale, nici în conținutul șarjei împotriva năravurilor vechi, constituie secretul acestei comedii și piatra de încercare pentru realizatori.

Descoperirea acestui secret a fost incredibilă, la Cluj, lui Constantin Anatol, actor talentat, regizor plin de gust, respectuos cu devoțiune față de opera literară (cel puțin așa ni s-a părut la această primă cunoștință), Anatol a înțeles foarte bine spiritul și perspectiva comediei lui Baranga, care, prin reliefarea personajului lui Adam Vintilă, prin degajarea limpede și, aș zice, de mare sonoritate morală a mesajului său atît de simplu și atît de cuprinzător, ca și prin împletirea egală a planurilor de satiră și comedie sentimentală a stîrnit în mintea spectatorului reflecțiile de viață morală socialistă, conducîndu-l spre o apreciere mai adîncă a operei.

După cele spuse mai sus, e firesc să începem aprecierea distribuției cu interpretul lui Adam Vintilă, tînărul actor Alexandru Munte. Aceasta dă foarte mare satisfacție, satisfacție de care spectatorul la cunoștință mai ales la sfîrșit, cînd își dă seama că interpretul i-a spus mult, că i-a făcut cunoștință cu un om viu și nou, plin de simplitate și bogăție sufletească, modest, sincer, generos, o figură pe care și-o aminteste cu multă simpatie. Într-un moment sau altul, pe drum, spectatorul a putut fi nedumerit de pronunția cam greoaie, a interpretului, precum și de gesticulația, uneori cam necontrolată a brațelor. Actorul e încă tînăr și e dator să facă încă eforturi de tehnică profesională (în primul rînd pronunție și voce). Dar fondul este deosebit de promițător, capacitatea de a gîndi și de a trăi un rol se dovedește bogată și, în definitiv, aceasta contează. Pe Eva a interpretat-o Ligia Moga, cu o foarte plăcută simplitate, cu un sentiment a cărui discreție nu a împiedicat sinceritatea, și cu o voce bine timbrată, melodioasă, bună pentru multe roluri. În rolul actorului l-am văzut pe Aurel Giurumia, un alt tînăr plin de calități, pe care lipsa, datorată vîrstei, a unei ușoare, incipiente amărîciuni, indispensabilă rolului său, nu l-a împiedicat să se afirme ca unul din cei mai buni comici ai acestei generații și să îndatoreze spectacolul cu o mare parte din succesul de ansamblu. Și Bucur Stan, interpretul lui Victor, nedemonstrativ funcționar și jalnicul soț, este un actor tînăr (trebuie remarcat cu elogii că distribuția cuprinde o mulțime de actori tineri), a cărui compoziție, deși las

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII — Nr. 293 • Sîmbătă 18 mai 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

DIN SUMAR:

FILE DIN ISTORIA ÎNDEPĂRTATĂ A ORAȘULUI TURNU SEVERIN

■

TEATRU ÎN STUDIO SAU O REPETIȚIE LA TELEVIZIUNE

■

NOUTĂȚI DIN STAȚIUNI BALNEO - CLIMATERICE

■

VA POVESTIM FILMUL „CERUL N-ARE GRATII"
O nouă producție a studioului „București"

Taina ascunsă în slovele scrisorii

In fotografiile noastre, imagini din Țiglina

În ziua aceea Nicolae Gotcă era tare abătut. Îi stăruia în priviri o undă de întunecare și se întrerupea din vorbă pe neașteptate, căzînd pe gînduri.

— Nu-s eu o fire slabă, dar...

Am înțeles numaidecît încotro bate încercarea asta de justificare: se temea să nu-l bănuim de sentimentalism. Ezitînd încă să ne povestească de unde i se trage necazul, Nicolae Gotcă a scos cu mișcări domoale din buzunarul salopetei un plic împăturit în două. L-a cîntărit cîteva clipe în palmă, parcă a mustrare, apoi l-a pus la loc. Gestul fusese atît de elocvent, încît nu mai încăpea îndoială că întreaga taină era ascunsă în slovele scrisorii.

— N-au încredere în mine, cică i-am uitat! Cum să-i uit? Aș putea vreodată?!...

Argumentele au început a curge pe îndelete, în graiul moldovenesc al omului de dinaintea noastră.

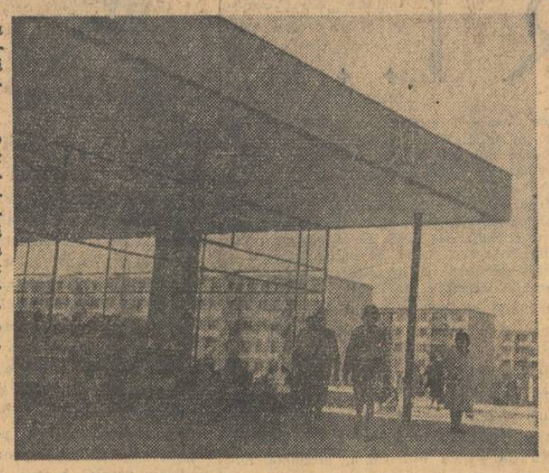

Din casa numeroasei familii Gotcă toți băieții au plecat rînd pe rînd, învățînd cîte o meserie, făcîndu-și un rost. La fel și mezinul, Nicolae Gotcă. A lucrat cîțiva ani ca lăcătuș la Roman. Șantierul de la Săvinești, care s-a deschis pe aproape, l-a atras pe el ca și pe alți tineri. Așa se face că, proaspăt căsătorit, cu toate protestele mai timide sau mai curajoase ale nevestei, Nicolae Gotcă i-a spus răspicat: „Dacă mă iubești n-ai să fii împotrivă. Mergem împreună și s-o găsi un loc și pentru noi".

Și s-a găsit. Acolo la Săvinești, meseriei de lăcătuș i s-a mai adăugat o denumire: montor. Adaus pe care Nicolae Gotcă l-a cultivat cu nestăvilită pasiune, atît de proprie tinereții. S-au înălțat, rînd pe rînd, etajele combinatului de relon și mîinile lăcătușului-montor cîștigau și ele în îndemînare.

După puțină vreme a fost numit șef de echipă. În aceeași formație: Ion Recea, Gh. Petre, Vasile Mocanu, Horia Cucoș, Costică Daraban și ceilalți, pînă la 11 — echipa și-a mutat „frontul" la Combinatul de îngrășăminte azotoase — Piatra

Viorica CIORBAGIU

• (Continuare în pag. 3-a)

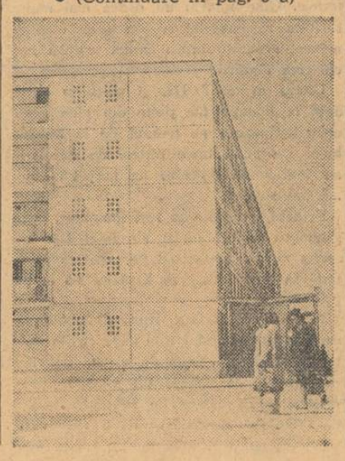

ÎNSEMNĂRILE UNUI REGIZOR CINEMATOGRAFIC

Vulturul codalb... l-am văzut pentru prima oară atacînd un cîrd de lișițe. Apăruse pe neașteptate de după paravanul de stuf al plaurului și se năpustise asupra păsnicelor păsări ce-și căutau hrana în apele mici ale ghiolului Gorgova.

Se părea că prada nu-i va scăpa. Dar lișițele îi făcură o primire neașteptată. Pe unde trecea vulturul în zborul lui razant, lișițele se răsturnau pe spate și îl stropeau cu apă. O făceau cu multă îndeminare, ridicînd jerbe de stropi cu piciorușele lor prevăzute cu membrane înotătoare. Vulturului nu-i rămînea decît să se țină la limita zonei primejdioase, fiindcă odată udat sub aripi, risca să cadă în mijlocul cîrdului, în apă.

După ce-și reînnoi de cîteva ori atacul, vulturul se lăsă păgubaș și dispăru printre sălciile de pe un grind depărtat.

Ne-am continuat drumul cu lotca spre locurile de popas ale pelicanilor, căci ei ne interesau pe atunci mai mult.

Despre vultur însă n-am uitat. Și iată-ne acum din nou în deltă, pornind la realizarea filmului „Sub aripa vulturului", film despre vulturul codalb, lebăda mută, piciorangi, avozete, lopătari și califari.

Cînd se revarsă apele

Cîteva căsuțe albe, învelite cu stuf, par să plutească pe întinsul nesfîrșit al apelor. Revărsîndu-se, Dunărea a șters toate hotarele dintre obișnuita sa matcă și bălțile învecinate. Cît vezi cu ochii, numai apă.

Ne îndreptăm lotcile spre căsuțele ce albesc în depărtare.

— Mai locuiește cineva acolo?

— Cine știe...

Vîslim grăbiți spre mica așezare — poate că le putem fi de folos oamenilor asediați de ape.

Avîntul ne este oprit de un gard de lemn, care răsare din apa tulbure. Dincolo de gard, pe un petec de uscat, viața își continuă cursul... Sînt acolo și găini și oi și o vacă,... Un dulău prietenos lătră dînd din coadă...

Din casă iese o femeie:

— Poftiți, poftiți... Ce vă aduce pe la noi. Zîmbește voios. Inundația? Lucru obișnuit, se întîmplă în fiecare primăvară. Și apoi, nici grindul, la care se poate ajunge cu lotca nu e departe.

Așa e în deltă! Apele primăverii, cînd cresc prea mult, pricinuiesc și pagube. Dar venirea lor aduce și marea bogăție a peștelui. În apele revărsate se bat crapul, somnul, plătica. Numai aici, în apele mici și călduțe, pe terenuri cu hrana abundentă, se poate dezvolta puetul acestor specii atît de căutate de pescari.

Ion BOSTAN
regizor
la studioul cinematografic „Alexandru Sahia"

• (Continuare în pag. 4-a)

In fotografiile noastre (de sus și de la stînga la dreapta): Operatorul I. Cornea „la pîndă"; pe întinsul Marughiolului; recoltă bogată de somni; un pui de vultur codalb; ouă de vultur; barca noastră în lumina difuză a apusului de soare; Moș Onofrei.

În căutarea vulturului

TRAIAN HRIȘCA Portret de colectivist maramureșan

În atelierul unui tînăr pictor

Ascuns printre crengile arborilor înfrunziți, împrejmuit de covorul ierbii crude pătat cu buchete mari de flori albe, galbene ori violete, asemenea paletei unui pictor, în vestitul parc al artiștilor plastici băimăreni se află atelierul lui Traian Hrișcă. Încăperea înaltă, spațioasă, are un perete aproape întreg din sticlă, prin care razele soarelui și lumina invadează, pătrunzînd prin fiecare ungher. Trei șevalete de diferite mărimi, pînze înrămate rezemate de pereți, o bibliotecă cu multe volume aflată într-un colț, scaune, tuburi cu culori și pensule, acestea sînt obiectele care se vot vedea în primul moment de cum pătrunzi în atelierul tînărului pictor băimărean. Gazda ne primește cu bunăvoie. Apoi, acoperă cu grijă o planșetă pe care se aflau bucăți de pietre multicolore.

— Vă pregătiți să lucrați la vreun mozaic? întrebăm oarecum surprinși, știind că ocupația principală a acestui artist plastic este pictura.

— Poate... Nu m-am hotărît încă. Colindam într-o zi pe la marginea Băii Mari, dincolo de Firiza. La un popas, scormonind cu un băț pămîntul, am început să descopăr pietrele acestea. Culorile lor m-au hotărît să le aduc în atelier. Bineînțeles că pentru un mozaic ele sînt puține, dar o asemenea „materie primă" îmi stă din belșug la dispoziție. Nu-mi rămîne decît să mă decid...

Gazda ne arată apoi pe rînd schițele în diferite variante sau pînzele lucrărilor pe care ar vrea să le termine: portretul unui tînăr cubanez, un grup de muncitori, colectiviști la îngrijitul puieților plantați pe valea Izei, interiorul unei case de țărani colectiviști și altele. Pentru a ajunge aici, pentru a putea picta și expune pînzele sale, Traian Hrișcă a avut de străbătut un drum destul de lung. Cele cîteva date biografice, furnizate chiar de interlocutorul nostru sînt concludente. Fiul de pădurar, devenit apoi miner, capătă în anii puterii populare posibilitatea să urmeze Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu" din București (fiind bursier de stat), absolvindu-l în 1957.

— Și cînd ați expus pentru prima dată?

— Încă din timpul studenției, în 1956, la Expoziția anuală de stat

Victor TEODORU

• (Continuare în pag. 3-a)

Peisaj specific de Deltă: desiș de sălcii cu trunchiurile adînc împlîntate în apă, surprins de fotograf în lumina blîndă a amurgului

Interviul nostru

CU COMPOZITORUL MAURICIU VESCAN

Pe autorul cunoscutului marș al voluntarilor de pe șantierele naționale ale tineretului, „Hei rup l" și al cîntecului care a făcut ocolul țării și nu numai al ei — „În Bucureștiul iubit", l-am găsit la masa de lucru.

Întrebarea clasică „La ce lucrați în prezent" a rămas pentru început fără răspuns, dacă ținem seama că s-a rezumat doar la un: — Lucrez... să vedem ce-o să iasă. Dar amintindu-i compozitorului că pe cititorii noștri care au ascultat de curînd la radio transmisia romanței lui „Poate că n-am iubi atît" și, mai recent cîntecul „Lenin e cu noi" i-ar interesa îndeaproape, cu ce se ocupă în momentul de față compozitorul, am putut în sfîrșit însemna în carnetul de note primul răspuns:

— Un cîntec de dragoste...

— *Titlul?*

— Iubirea nu-i un simplu „te-iubesc".

— *Constatare, prilej de meditație sau intenții moralizatoare?*

— De fel. Deși, la drept vorbind, mai sînt încă, din păcate, mulți oameni în care răsună, ca un ecou, ca o prelungire din alte timpuri, cu alte moravuri obiceiul de a privi cu ușurință acest „te iubesc". Eu am vrut doar să cînt sentimentul de dragoste profundă, care înnobilează omul înfrumusețîndu-i viața și dîndu-i aripi spre cutezanțe înalte.

— *„Iubirea-i doar o glumă...*
Vis trecător
Ca un balon de spumă
Amăgitor".

— Cunoști, văd, și dumneata vechea romanță, ne spune compozitorul. Era la modă acum cîteva decenii făcînd educație în felul ei, după morala stăpînitorilor societății. În cîntecul meu însă:

„Iubirea nu-i un simplu „te iubesc",
Furat de vînt și risipit
E-o floare rară
De primăvară
În cîmpul vieții veșnic însorit..."

— *Versurile?*

— Eugen Frunză.

— Voce?

— Margareta Pîslaru. Sper ca în cursul acestei luni să se facă impri-

Minzu RADIAN

• (Continuare în pag 3-a)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎN URMARE a erupției vulcanului Agung din insula indoneziană Bali, care a avut loc luna trecută, au pierit 1854 de persoane, 78.000 au rămas fără adăpost. Lava aruncată de vulcan a distrus peste 55.000 de hectare pământ arabil, 100.000 de pomi fructiferi, și a ucis aproximativ 10.000 de vaci, cai și alte animale.

●

POTRIVIT statisticii burgheze, în S.U.A., pe cap de locuitor revin în medie 1.870 de dolari din venitul național. Dar ce înseamnă în S.U.A. „în medie"? Un poet italian a spus în mod spiritual următoarele în legătură cu aceasta: Dacă la cină vecinul meu a mîncat o găină, iar eu m-am culcat flămînd, pot să fiu liniștit, „în medie" am mîncat fiecare cîte o jumătate de găină. Dacă vorbim de pildă, despre Dupont, Mellon și Rockefeller, capitalurile acestor trei familii sînt mai mari decît veniturile tuturor muncitorilor din S.U.A.

●

ÎN CENTRUL orașului Phenian se află în fază finală de construcție Biblioteca științifică, în ale cărei depozite vor fi păstrate peste două milioane volume. Biblioteca va avea 15 săli de lectură și cabinete, unde vor putea să se documenteze simultan peste 1500 de cititori.

●

POPULARA revistă sovietică „Ogoniok" împlinește 40 de ani de apariție. În paginile acestei reviste au apărut pentru prima oară capitole din romanul „Pămînt desțelenit" de Șolohov. Konstantin Fedin și Boris Polevoi, numeroși alți scriitori și poeți de vază se numără printre colaboratorii ei permanenți. Tirajul revistei este de aproape 2.000.000 de exemplare.

●

JOHANN SCHLEIFER, un tînăr de 25 ani dintr-o localitate austriacă (Wolkersdorf), trecea tocmai pe lîngă un cimitir. Obosit, a avut ideea să tragă un pui de somn. Și unde anume? Într-un cavou. Trezindu-se, constată cu groază că, o piatră funerară ce căzuse, îi bara ieșirea. Timp de 13 zile, înspăimîntat și înfometat, el a zăcut acolo, iar în ziua a 14-a, un trecător auzind gemete slabe dinspre cavou, a anunțat poliția care l-a eliberat pe înmormîntatul fără voie.

●

O STRĂVECHE datină în Danemarca arată că dacă o tînără își plătește pantofii de nuntă în monedă mărunță, căsnicia ei va fi lungă și fericită. Greta Hansen a cumpărat la un magazin de încălțăminte din Copenhaga o pereche de pantofi. La casă, a scos un sac în care se aflau nu mai puțin de 10.317 monede de 1 öre (cea mai mică monedă de schimb în Danemarca). Pentru a strînge această sumă Greta a strîns în pușculiță, timp de 12 ani, monezile de 1 öre.

●

ÎN URMA descoperirii în California și la München a șapte tablouri din galeria florentină Ufici, furate în timpul celui de-al doilea război mondial, s-a ridicat din nou problema celor peste 600 de lucrări de artă plastică jefuite și împrăștiate în lumea întreagă de naziști. Rodolfo Siviero, care conduce serviciul de descoperire a comorilor de artă italiene pierdute, a arătat că pînă în prezent serviciul lui a reușit să readucă în țară peste 3000 de obiecte de mare valoare — tablouri, statui, bijuterii, valori arheologice. Cele cinci tablouri ale Renașterii, descoperite la München, au fost găsite în casa unui măcelar. „Madona" lui Lorenzo di Credi (sec. XVI) a fost descoperită acum cîțiva ani la Tanger. Printre celelalte tablouri încă nedescoperite se numără „Portret de bărbat" de Memling, „Mască de faun" de Michelangelo, „Portretul lui Ariosto" de Tizian și altele.

●

EXPERȚII medico-legiști din Leningrad au stabilit, la 128 de ani după duelul dintre Pușkin și Dantes, că acesta din urmă s-a făcut vinovat de încălcarea premeditată a regulilor duelului. Specialiștii au stabilit că pistolul pe care Dantes l-a folosit în duelul căruia Pușkin i-a căzut victimă, a fost de calibru mai mare decît al adversarului său. Cu ajutorul metodelor criminalogiei moderne, experții au stabilit că sub uniforma de cavaler de gardă, Dantes purta o armură. În cursul expertizei au fost analizate 1.500 de documente. Datele obținute infirmă versiunea inconsistentă care susținea că glonțele lui Pușkin ar fi ricoșat lovindu-se de nasturele mantalei lui Dantes.

Războiul tarifelor aeriene

De cîteva luni se desfășoară un acerb război economic între principalele companii aeriene din Occident în legătură cu tarifele percepute la zborurile peste Atlantic. O parte importantă a societăților din Europa occidentală a hotărît sporirea prețului biletelor cu 5 la sută în timp ce societățile americane și canadiene au refuzat inițial să procedeze la scumpirea tarifelor. Mărirea tarifelor a intrat în vigoare cu cîteva zile în urmă. Dat fiind că societățile de peste Atlantic au refuzat să se supună dictatului, autoritățile engleze și franceze au amenințat că vor interzice aparatelor venite de peste Ocean să aterizeze pe aeroporturile din Anglia și Franța; din Washington s-a aflat că dacă statele din apusul Europei ar fi pus în practică interdicția de aterizare a avioanelor nord-americane nici aparatele comerciale ale acestor state nu ar mai căpăta dreptul de aterizare pe aeroporturile din S.U.A...

I.A.T.A. DĂ ÎNAPOI

Hotărîrea privind sporirea tarifelor aeriene a fost adoptată în octombrie 1962 cu prilejul unei conferințe desfășurate la Chandler (S.U.A.) la care au participat 98 companii aeriene care fac parte din I.A.T.A. („Asociația internațională a transporturilor aeriene"). Scumpirea tarifelor trebuia să intre în vigoare la 1 aprilie 1963, iar măsura ar fi trebuit să fie ratificată de către guvernele statelor membre ale acestui organism; se credea că această ratificare va constitui doar o simplă formalitate. Iată însă că la 16 februarie, cu o lună și jumătate înainte de termenul aplicării hotărîrilor adoptate la Chandler, C.A.B. (organismul guvernamental care controlează activitatea companiilor aeriene americane) a anunțat că refuză să accepte sporirea prețurilor. I.A.T.A. a anunțat la rîndul ei că renunță la hotărîrea adoptată anterior! Faptul a arătat nu numai că Statele Unite dețin poziții avantajoase în cadrul acestui organism internațional al statelor capitaliste dar a constituit și semnalul începerii unei runde importante în lupta dintre companiile aeriene de o parte și cealaltă a Atlanticului.

REACȚIA COMPANIILOR VEST-EUROPENE

Imediat după refuzul companiilor americane și canadiene de a proceda la scumpirea tarifelor, au fost făcute cunoscute și măsurile pe care le vor adopta societățile vest-europene: scumpirea tarifelor și amenințarea cu interzicerea aterizării aparatelor americane.

Companiile vest-europene motivează hotărîrea lor prin deficitele permanente înregistrate în anii din urmă. Societatea engleză B.O.A.C. a avut la sfîrșitul lunii martie 1962 un deficit de 64 milioane de lire, iar la sfîrșitul lunii martie a acestui an deficitul a sporit cu încă 14 milioane de lire. Pentru a face față pierderilor, B.O.A.C. a anunțat că va proceda la importante concedieri de personal și la reduceri ale echipamentului tehnic. Societatea își propusese ca în următorii patru ani să achiziționeze 64 de aparate cu reacție de lungă distanță; ea a anunțat că nu va mai putea cumpăra decît 52. Societatea „Scandinavian Airlines System" a anunțat o pierdere de 40 milioane franci elvețieni în cursul anului 1962. „Air France" la rîndul ei a acuzat un puternic deficit la sfîrșitul anului trecut și a anunțat o reducere de 5 la sută a personalului.

Pentru a putea acoperi deficitele permanente, societățile vest-europene au afirmat că reducerea personalului și renunțarea la cumpărarea numărului proiectat de aparate pentru anii următori ar fi insuficientă. Pentru a face față situației ele au susținut că nu au decît o singură soluție: scumpirea tarifelor.

„ICELANDIC AIRLINES" NU FACE FRONT COMUN

Nu toate societățile vest-europene sînt însă de acord cu scumpirea biletelor. Compania islandeză „Icelandic Airlines", care nu face parte din I.A.T.A., a practicat și pînă acum tarife cu 20—30 la sută mai mici decît ale celorlalte societăți din vestul Europei.

Dat fiind că pînă acum această societate nu a înregistrat nici un fel de deficit ci a obținut permanent beneficii importante, chiar în condițiile practicării unor tarife considerabil mai reduse, rezultă cît se poate de clar că tarifele celorlalte societăți sînt considerabil umflate. În aceste condiții se pune întrebarea de unde provin anunțatele deficite.

O cauză ar putea fi legată de obținerea independenței unui număr de state africane. Aceste state au început să-și organizeze propriile lor servicii de transporturi aeriene. În aceste condiții s-ar putea foarte bine ca societățile engleze și franceze să fi pierdut controlul asupra unor linii aeriene internaționale. Faptul nu este totuși edificator întrucît amintita societate islandeză nu a deservit linii spre teritoriile fostelor state coloniale și cu toate acestea obține, după cum am arătat, beneficii.

O altă cauză ar putea fi determinată de incompleta folosire a avioanelor cu care sînt dotate aceste companii. Cifrele existente arată că numărul pasagerilor a fost în continuă scădere în comparație cu numărul locurilor oferite. Coeficientul ocupării locurilor în avioane a scăzut de la 64,2 la sută în 1960 la 51,2 la sută în 1961 și 51,5 la sută în 1962. Aceasta înseamnă că, practic, fiecare avion a traversat Atlanticul pe jumătate gol. Faptul nu se datorește însă lipsei de călători ci companiilor aeriene care au pus în circulație, pentru a face față concurenței, un număr de avioane cu mult mai mare decît necesitățile traficului normal. De bună seamă că și prețul biletelor a îndemnat pe mulți călători să folosească liniile aeriene care ofereau locuri la prețuri de concurență.

ADEVĂRATELE MOTIVE

Nenumărate fapte arată că societățile vest-europene nu ar fi trebuit să recurgă la sporirea prețurilor pentru a face față greutăților anunțate. Ziare occidentale arătau că acestea ar fi trebuit mai curînd să-și organizeze mai bine activitatea și să renunțe la întreținerea unui număr de avioane cu mult superior necesităților reale.

În condițiile concurenței îndîrjite care se manifestă, societățile vest-europene nu au găsit însă cu putință să renunțe la unele avioane întrucît costul ridicat al multor aparate moderne nici nu a fost încă amortizat. În același timp, companiile aeriene vest-europene și nu numai ele, au început să se gîndească cu îngrijorare sporită la viitor.

Anunțata apariție a unor tipuri de avioane, cu viteză mai mare și cu un număr sporit de locuri, nu le-a putut lăsa indiferente. Constructorii americani de avioane au anunțat că se pregătesc pentru producerea unor avioane cu viteză mult superioară celor care se află în circulație pe liniile aeriene occidentale în momentul de față. După cum se pare, tocmai anunțarea construirii unor noi tipuri de aparate se află la rădăcina actualului „război al tarifelor".

Prototipul avionului despre care se vorbește peste Ocean ar putea costa între o jumătate de miliard și un miliard de dolari. Se apreciază că un aparat ar costa aproximativ 25 milioane de dolari dacă constructorii vor obține comanda pentru minimum 200 de aparate. În momentul de față avioanele cu reacție întrebuințate pe liniile aeriene occidentale costă aproximativ 5—6 milioane dolari. După cum se vede, pentru companiile de aviație se va pune în mod serios problema găsirii resurselor financiare pentru achiziționarea viitoarelor tipuri de avioane care vor face o concurență irezistibilă modelelor întrebuințate în această perioadă. Societățile americane și-au asigurat, după cum se pare, sprijinul statului, pentru construirea și cumpărarea viitoarelor avioane. Societățile vest-europene s-au gîndit însă că amortizarea avioanelor exploatate în momentul de față și acumularea resurselor pentru achiziționarea viitoarelor aparate să se facă pe calea scumpirii nejustificate a tarifelor.

CINE PLĂTEȘTE?

Și într-un caz și în celălalt tot contribuabilii și călătorii sînt siliți să suporte costul luptei de concurență dintre companiile rivale. Dat fiind că autoritățile americane vor achita nota de plată pentru construirea viitoarelor tipuri de avioane, banii vor fi obținuți din buzunarul contribuabililor. În aceste condiții monopoliștii americani nu au dorit să sporească prețurile pentru moment întrucît beneficiile lor nu sînt direct amenințate. Refuzînd scumpirea, monopoliștii americani sperau, în același timp, să-și atragă și simpatia maselor de călători prin propaganda făcută în jurul „dîrzeii" lor atitudini. În același timp, prețurile lor mai scăzute ar fi permis să concureze de pe poziții mai puternice cu rivalii vest-europeni.

Societățile din apusul Europei, mai slabe decît cele de peste Ocean, au căutat să-și sporească simțitor beneficiile pe calea scumpirii prețurilor. Ținînd cont de faptul că acestea, spre deosebire de cele americane, sînt finanțate și controlate de stat, rezultă că și ele obțin fondurile necesare pe două căi, prin intermediul fondurilor scoase din buget și prin costul biletelor. Prin operația scumpirii biletelor, acestea caută să obțină o serie de profituri suplimentare pentru a putea face față luptei de concurență care devine tot mai îndîrjită între companiile aviatice din lumea capitalistă.

În fața presiunilor puternice exercitate de societățile europene, companiile americane au dat înapoi. La rîndul lor, ele au scumpit prețul biletelor. După cum relata „France Presse" „aparent ele au pierdut prima repriză din războiul tarifelor". Firește, rămîne de văzut cine va cîștiga ultima rundă.

Pînă atunci, călătorii și contribuabilii vor plăti și noua majorare a prețurilor.

Eugen PHOEBUS

AFACERI...

În ultimele sale numere, „The Washington Post" publică ample reportaje despre legăturile suspecte dintre oameni de afaceri și membri ai Congresului S.U.A. Mai precis, este vorba despre legăturile dintre un oarecare antreprenor și om de afaceri, pe nume J. Kenneth Edlin, și congresmanul Thomas F. Johnson.

Odată ce aceste relații au fost „descoperite" s-a organizat un proces. Faptele ce au fost scoase la iveală în cadrul procesului de la Baltimore sînt deosebit de interesante. Unul din principalii martori, Sadie Goldman, fosta secretară a lui J. Kenneth Edlin, a făcut depoziții semnificative.

Într-una din zilele lunii iunie 1960, a continuat Sadie Goldman, Edlin a intrat în biroul său „foarte entuziasmat și fericit" declarînd că la orizont se întrevăd afaceri serioase: „Eu am făcut o nouă cunoștință. Aici nu este nimeni care să ne poată opri. Limita este numai... cerul. Noi vom stăpîni bănci. Vom fi bogați...". Iar atunci cînd secretara l-a întrebat ce s-a întîmplat, Edlin a răspuns laconic, mîndru de noua lui cucerire: „Sadie, el este un... congresman".

Cu un minut mai tîrziu, Sadie Goldman s-a întîlnit cu Robinson pe care l-a întrebat: „La ce speră el (adică Edlin — n.n.) atît de mult?" La această întrebare, Robinson i-a răspuns tot cu o întrebare, și anume dacă a auzit vreodată despre congresmanul Johnson. Cînd a aflat că Sadie Goldman nu a auzit despre Johnson, Robinson i-a spus malițios: „De acum înainte, tu vei auzi foarte multe despre el... El este pe statul nostru de plată... și îl costă cam multișor pe Ken...".

În continuarea depoziției sale, Sadie Goldman a arătat că încă în 1960, într-o convorbire cu Robinson, l-a întrebat pe acesta ce se întîmplă cu slujba lor și cu ei ca persoane, dacă domnul Edlin este întemnițat. „Esența răspunsului lui Robinson, a spus ea în fața instanței, a fost: Tu nu trebuie să te îngrijorezi despre acest lucru. Congresmenii plătesc foarte bine și Ken niciodată nu va sta în spatele gratiilor".

Într-unul din reportaje, „The Washington Post" arată că pericolul de a fi întemnițat plana ca o sabie o lui Damocles deasupra lui Edlin încă din 1959 cînd a fost implicat într-o mare fraudă. În ce privește pe congresmenii, Boykin și Johnson, actuala acuzație îi învinuiește că erau plătiți de către Edlin și Robinson cu scopul de a mușamaliza actul de acuzare din 1959, iar dacă aceasta va eșua, să încerce să împiedice urmărirea judiciară — pentru a tăinui legăturile lor financiare întortocheate și misterioase cu Edlin. În reportaj se arată că Johnson a primit, într-una din zile, de la Edlin, un cec în valoare de 3 000 de dolari.

O altă persoană, Rains, contabilul lui Edlin, a fost asigurat de aceasta din urmă că nu există nici un motiv de teamă pentru acuzația din 1959. După alegerile din 1960, a declarat Rains, Edlin i-a înmînat o dare de seamă amănunțită în legătură cu această acuzație cu „referiri la Bobby", afirmînd că „noi acum mergem spre culme" și a declarat că Johnson și Boykin și-au cîștigat încrederea, din punct de vedere politic, din partea unor familii importante. Așa după cum a declarat Rains, în diferite ocazii Edlin menționa nume bine cunoscute în rîndul opiniei publice. Nu de puține ori, Edlin, pronunța numele senatorului Jacob J. Javits ca „un prieten al lui". La fel s-a întîmplat și cu fostul senator Claude Pepper care „a fost în biroul lui Edlin pentru a-l vedea".

Autorul reportajului arată că un purtător de cuvînt al senatorului Javits a declarat că acesta din urmă nu a fost prietenul lui Edlin și că niciodată cele două persoane nu s-au întîlnit. În ceea ce-l privește pe Pepper, el a recunoscut că l-a vizitat pe Edlin odată sau de două ori într-o chestiune de afaceri...

În zilele din urmă, încordarea dintre Haiti și Republica Dominicană a continuat să sporească în urma acțiunilor întreprinse de cercurile imperialiste. Iată un aspect de la granița dintre cele două țări. Undeva, de-a lungul frontierei dintre Haiti și Republica Dominicană; cu arma pe umăr, un grănicer haitian (la dreapta) se află în fața unui soldat al Republicii Dominicane.

Meridiane

DOLARII ÎN JUNGLĂ

Recent, într-un comunicat răspîndit cu multă publicitate, Pentagonul a anunțat că operațiile militare din Vietnamul de sud, purtate împotriva patrioților de către trupele dictatorului Ngo Dinh Diem cu sprijinul masiv al Statelor Unite, se îndreaptă spre o „cotitură decisivă". Optimism de paradă, afișat în zilele cînd la Washington se duceau tratative pentru acordarea unui nou „ajutor". Tratativele s-au încheiat, „ajutorul" a primit aprobarea necesară; o sumă de 70 de milioane de dolari anual se va adăuga la cele circa două miliarde înghițite de acest război sîngeros care durează de atîția ani și în care diemiștii și protectorii lor sînt departe de orice sorți de izbîndă.

Cît de departe este „cotitura decisivă" anunțată de Pentagon, se pare că-și dau seama chiar și autorii optimistului comunicat menționat mai sus. Nu întîmplător, pentru a încerca să potolească spiritele, agitate de faptul că în Vietnamul de sud au căzut soldați și ofițeri americani, Pentagonul amintea și despre posibilitatea retragerii trupelor S.U.A. din această parte a lumii. Cînd? Într-un termen de trei ani!

În prezent, potrivit unor informații provenind din surse occidentale, în Vietnamul de sud se află aproximativ 30.000 de americani, dintre care aproape jumătate soldați și ofițeri îndeplinind oficial rolul de „consilieri". În realitate ele participă efectiv, alături de armata de peste 200.000 de oameni ai lui Diem, la operațiile militare purtate împotriva patrioților sud-vietnamezi care luptă pentru libertatea și unificare pașnică a țării, împotriva populației suspectate a avea legături cu formațiunile forțelor de eliberare națională. În ultimele luni, din Vietnamul de sud au parvenit numeroase știri despre caracterul distrugător luat de luptele de aici, despre actele de-a dreptul barbare la care se dedau militarii americano-diemiști. În presa internațională au apărut documente zguduitoare despre schingiuirea și exterminarea patrioților și distrugerea unor localități întregi, despre cantitățile sporite de armament trimise de S.U.A., între care un loc de frunte îl ocupă substanțele toxice. Ngo Dinh Diem a declarat într-un interviu că „pentru a degaja marginea șoselelor, cursurile de apă și centrele de rezistență unde se refugiază partizanii, noi folosim substanțe chimice". Potrivit unor date deținute de Crucea Roșie a Frontului de eliberare națională, produsele toxice stocate în Vietnamul de sud sînt suficiente pentru a distruge întreaga vegetație pe o fîșie de teren lungă de 2.500 km. și lată de 200 m.". În numeroase regiuni, culturile de orez au fost distruse pe zeci de mii de hectare cu substanțe toxice, s-au semnalat mii de cazuri de intoxicare, ca și nenumărate pierderi în rîndurile animalelor.

Un război necruțător este dus împotriva populației civile. Recent s-a împlinit un an de cînd, după planurile S.U.A., în Vietnamul de sud a început crearea așa-zise-lor „sate strategice", adevărate lagăre de concentrare, înconjurate cu sîrmă ghimpată în scopul de a împiedica orice legătură a populației satelor cu formațiunile patriotice. Experiența este însă departe de a fi reușit. După cum a recunoscut chiar și comandamentul militar american, contactul populației din „satele strategice" cu forțele patriotice n-a putut fi întrerupt. S-au relatat deseori cazuri cînd trupele diemiste și americane au dezlănțuit „operațiuni de pedepsire" împotriva populației din satele care adăposteau luptători din forțele de eliberare națională.

Insuccesele și înfrîngerile suferite de clica diemistă și sprijinitorii săi accentuează amărăciunea și îngrijorarea acestora. În ultimele luni, Vietnamul de sud a fost vizitat de numeroși politicieni și militari americani. Toate acestea nu pot insufla trăinicie unui regim dictatorial corupt, detestat de popor, nu pot salva trupele acestuia de la noi înfrîngeri. Ne amintim doar de vizite similare făcute în anii trecuți. S-au făcut multe anchete, s-au elaborat noi planuri de ofensivă — „de toamnă", „de primăvară" etc., — dar fără rezultate. Miliardele de dolari, tonele de armament și muniție trimise se înfundă tot mai mult în jungla sud-vietnameză.

„Războiul din Vietnamul de sud — scria recent revista münchenează „Quick" — este un război fără speranță". Senatorul american Mike Mansfield, într-un raport întocmit toamna trecută, vorbind despre participarea americanilor la lupte alături de trupele diemiste, arăta: „În condițiile actuale, această cale poate implica pierderi de vieți și de resurse americane de o amploare ce nu ar avea decît puțină legătură cu interesele Statelor Unite". Ziarul „New York Times" a recunoscut: „Din punct de vedere politic, guvernul din Saigon al lui Ngo Dinh Diem s-a dovedit pe deplin falimentar, iar noi, acordîndu-i ajutor direct, am ajuns într-o situație foarte neplăcută". Nu întîmplător, în fața acestei situații, militariștii de peste ocean se străduiesc tot mai mult ca în operațiile din Vietnamul de sud să fie atrase și forțe ale celorlalți aliați și pactul agresiv S.E.A.T.O. Dar în pofida sporirii trupelor și intensificării intervenției, situația agresorilor nu se îmbunătățește. În acest sens, merită amintite aci cele arătate de ziarul „Combat", care analizînd situația din acest an, releva că, într-adevăr, primele luni ale lui 1963 „nu au fost favorabile pe teren trupelor diemiste încadrate de americani. Adversarul ...își înmulțește ambuscadele și loviturile încununate de succes, în timp ce operațiunile întreprinse de trupele guvernamentale în extremul sud (capul Ca Mau, unde într-o singură zi au fost scoși din luptă peste 700 de militari sud-vietnamezi), par a rămîne fără efect asupra unui inamic fluid și insesizabil. În treacăt fie spus acest „inamic" nu este atît de „fluid și insesizabil". Este un fapt indeobște cunoscut că, în ciuda infuziei de dolari și armament american pentru clica diemistă, forțele patriotice controlează trei pătrimi din teritoriul sud-vietnamez pe care trăiește jumătate din populația țării.

Insuccesele militare sînt complicate și de alți factori, între care la loc de frunte se află creșterea împotrivirii populației sud-vietnameze față de trupele S.U.A., care se comportă ca o armată de ocupație. După cum a relatat presa de peste ocean, de curînd, chiar unele persoane din anturajul lui Ngo Dinh Diem au reprosat americanilor că abuzează de privilegiile speciale ce le-au fost acordate, încercînd să-și aroge drepturi de stăpîni pînă și asupra femeilor sud-vietnameze.

În fața situației tot mai precare a clicii diemiste și a unei perspective și mai sumbre de viitor, în Statele Unite se examinează noi planuri menite să scoată din impas „operația sud-vietnameză". Pe de altă parte, este semnificativ că unele cîrcuri occidentale, admițînd că înlăturarea regimului detestat din Vietnamul de sud este inevitabilă, au început să-și pună întrebarea dacă n-ar fi mai potrivit ca la cîrmă, la Saigon, să fie instaurat un guvern care să neutralizeze Vietnamul de sud. Indiferent de planurile urmărite prin așa zisa „neutralizare", faptul că s-a ajuns la o asemenea idee reprezintă o recunoaștere în plus a eșecurilor politicii cercurilor imperialiste.

Interesele poporului sud-vietnamez cer să se asigure populației libertatea de a-și hotărî singură soarta, fără amestecul „consilierilor" și fără armament american.

Vl. IONESCU

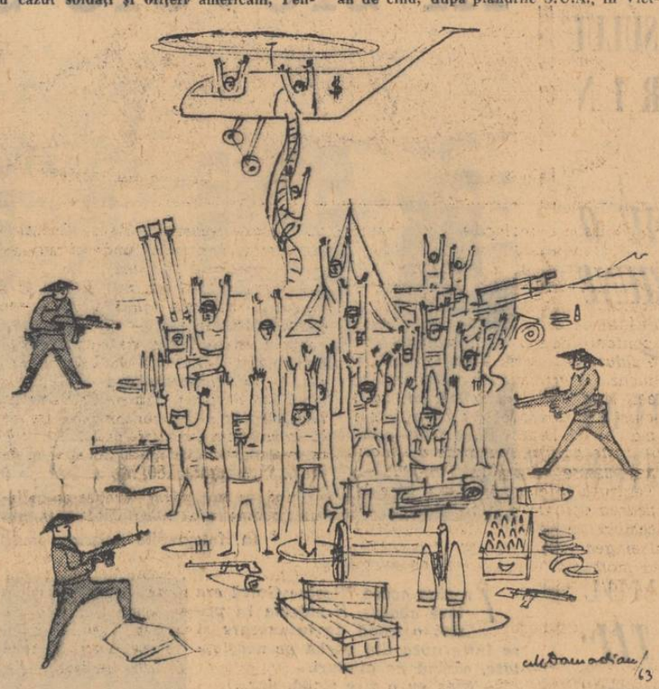

DIEMIȘTII... — Sîntem încercuiți!

Desen de Cik DAMADIAN

O licitație neobișnuită

O scenă neobișnuită s-a desfășurat zilele trecute la Swaffham, în apropierea bazei militare aeriene britanice Marham, din comitatul Norfolk, în estul Angliei. În fața a cîtorva sute de oameni, care s-au adunat pe un teren acoperit cu iarbă, a fost scoasă la licitație... baza militară cu toate instalațiile și utilajele ei începînd cu pistele de decolare și blocurile electronice pînă la avioanele gata încărcate cu bombe!

Pe o tribună improvizată, un om, avînd în mînă tradiționalul ciocănaș folosit la licitații publice, striga, prin microfon „obiectul" scos în vînzare spunîndu-i prețul. Apoi din rîndurile asistenței se auzeau ofertele. Cînd nimeni nu dădea mai mult, lovitura ciocănașului și clinchetul cîtorva monezi aruncate într-o casetă marcau încheierea vînzării.

Cîteva monezi? Da, și prețurile obținute la licitație fac parte din ciudățenia celor întîmplate pe terenul de la Swaffham. De pildă toate pistele de decolare au fost vîndute pentru un preț total de ...1 liră sterlină.

Evident, prețurile au fost simbolice, cum simbolică a fost însăși vînzarea. Dar aceasta nu i-a împiedicat pe „noii proprietari" să pornească spre bază ca s-o ia în primire...

Ajunși însă în fața sîrmei ghimpate pe care intenționau să atîrne afișe cu inscripția: „Vîndut la deșeuri", ei au fost întîmpinați... de mandatarii vechilor proprietari: batalioane de polițiști, însoțiți de cîini-lupi alsacieni și de o voce care i-a avertizat prin microfon: „Acesta este un teren interzis. Intrarea nu e permisă!".

Și cum unii din cei veniți au încercat și au și reușit — să treacă peste sîrmă, s-au pomenit, în scurtă vreme, în dubele poliției, care i-au transportat de urgență la arest...

Ați ghicit, desigur, cine erau „cumpărătorii" bazei militare aeriene Marham și rostul simbolicei licitații. Totul s-a desfășurat în cadrul unei acțiuni de masă organizată de „Comitetul celor 100" din Anglia, una din principalele organizații britanice de luptă împotriva înarmării nucleare. Vînzătorii — reprezentanți ai „Comitetului celor 100" — și cumpărătorii — partizani ai păcii sosiți la Swaffham din diferitele colțuri ale Angliei — au găsit această nouă formă pentru a-și manifesta năzuința spre pace și dezarmare.

Deși mulți din participanți au ajuns în cele din urmă în fața organelor justiției, ingenioasa lor demonstrație a avut un larg ecou în întreaga Anglie. Ea a dovedit o dată în plus creșterea combativității mișcării pentru pace în Marea Britanie.

A. S.

Pe terenul de la Swaffham, licitația publică pentru vînzarea bazei militare de la Marham e în toi...

Taina ascunsă în slovele scrisorii

(Urmare din pag. 1)

Neamț. Cite clipe de neuitat n-a trăit Gotcă și acolo alături de tovarășii lui! Cînd s-a terminat montarea macaralei portal, (un colos metalic ce se vedea hăt departe) ce mai sărbătoare și veselie era pe tot șantierul. De fapt, o dublă sărbătoare pentru Gotcă și echipa lui. Abia mijeau zorile. Schimbul de noapte se apropia de sfîrșit. Un om (cine mai știe care a fost) a venit în goană pînă la ei strigînd din răsputeri: „Gotcă, măi Gotcă, bucură-te, ai o fetiță".

S-a bucurat omul mult. Au înjghebat atunci la repezeală un foc, acolo pe o palmă de pămînt gol, unul s-a repezit la bodegă, l-a trezit din somn pe gestionar și a adus o sticlă cu ceva „tare" cinstind evenimentul.

Da, au lucrat cot la cot ani de zile și au fost alături în toate împrejurările. Și acum ei se găsesc să-i scrie că i-a uitat. Doar n-au trecut decît cîteva luni...

În toamna lui 62, acești uniți tovarăși de „front" (un front care seamănă viață, care clădește) s-au despărțit, cu făgăduiala că se vor reîntîlni curînd. Nicolae Gotcă a plecat pe marele șantier de la Galați.

„O să mă strădui să vă obțin cît mai degrabă transferul — îi asigura în fiecare scrisoare șeful echipei, pe cei rămași. Pînă la primăvară negreșit sîntem iar împreună. Dați-i zor și lucrați tot așa ca pînă acum, să nu ne facem de rîs, cum se zice, la spartul tîrgului. Acuma voi reprezentați echipa acolo".

Ei, dar pasajele unde se vorbea despre frigul cumplit (amintit în treacăt) și mai ales despre montarea stîlpilor metalici înalți de zeci de metri, a frînghiilor, și a fermelor uriașe, chiar dacă se ghicea un ton anume rezervat, cei de la Roznov trepidau de nerăbdare să fie și ei acolo în focul „luptei". Citeau cu nesaț, uneori chiar printre rînduri cum înaintează lucrările pe întinderea de sute de hectare a viitorului Combinat siderurgic de la Galați.

„Să-l vedeți pe Nică Lățcan cît de dîrz e și ce meseriaș neîntrecut a ajuns — le scria Gotcă. Au venit oameni noi în echipa mea ,de la Iași, de la Hunedoara. Se deprind repede cu ritmul. Le arăt de cîteva ori și-i las în voia lor. Niște băieți strașnici; le vorbesc adesea și despre voi".

Împreună au sărbătorit, cu aceeași căldură ca altădată, vestea nașterii celui de-al doilea copil al lui Gotcă, tot o fetiță. Și nici să-l necăjească în glumă: „Or să se nască toți urmașii tăi pe cîte un șantier, dar de un fecior pare-se că n-o să ai parte".

Se mai întîmplă să auzi pe cîte cineva, cînd e vorba de un constructor: „Se mută de ici — colo cu cortul". Dar numai cu un cort nu seamănă apartamentele din cartierul gălățean Țiglina. Camere confortabile, dotate cu tot ce-i trebuie omului ca să simtă tihnă cînd vrea să se odihnească, magazine de tot felul în jur. Și blocurile se înmulțesc văzînd cu ochii. Aici s-au mutat sute de familii ale constructorilor combinatului siderurgic. Și printre ele și cea a lui Nicolae Gotcă, familie ce s-a mărit, recent.

S-au bucurat fără pic de rezervă băieții, de la Roznov, aflînd ce bine s-a instalat fostul lor șef de echipă. Ba Costică Daraban i-a făcut chiar o vizită și a rămas nespus de încîntat de toate. Întreaga curiozitate a celorlalți a fost probabil satisfăcută de relatările lui Daraban. Și curînd, la Galați a venit scrisoarea aceea, conținînd cuvintele care l-au durut atît de mult pe Nicolae Gotcă: „Se vede treaba că ne-ai uitat".

Sînt două, trei săptămîni de cînd am fost martori la mîhnirea șefului de echipă. Poate că acuma vechii tovarăși de „front" s-au și reîntîlnit pe marele șantier de la Galați. Au zvîrlit în sus șepcile în semn de salut, au făcut cîteva exerciții de echilibristică pe o șină, ca să demonstreze că nu și-au pierdut îndemînarea și toate urmele îndoielii sînt risipite.

Viorica CIORBAGIU

POARTA SPRE „CONTINENTUL ALBASTRU"

„Marea cea mare"

Sub această denumire era cunoscută Marea Neagră în documentele istorice din vremurile lui Mircea cel Bătrîn. Și nu întîmplător, căci Marea Neagră este una dintre cele mai întinse mări continentale: a treia în Europa ca suprafață (423.000 km. p. — după Marea Mediterană și Marea Nordului — și a doua ca volum (537.000 km. c.), adîncime medie (1.270 m.) și maximă (2.245 m.) — după Marea Mediterană. Țărmurile sale ating lungimea de 4.000 km.

De-a lungul istoriei sale, Marea Neagră a purtat numeroase denumiri. O semnificație deosebită o are schimbarea denumirii de Pontus Axeinos (marea inospitalieră) — pe care grecii, navigatorii iscusiți ai antichității, înfruntînd pentru prima oară necruțătoarele furtuni, i-o dăduseră la început — în Pontus Euxinus (marea ospitalieră). Într-adevăr, bogăția țărmurilor ei, prezența unor cetăți înfloritoare și primitoare de-a lungul acestora (printre care se numărau cele de pe litoralul dobrogean: Histria, Tomis și Callatis) compensau chinurile unui drum pe marea furtunilor.

De atunci, s-a scurs timp îndelungat. Vîrstei geologice a acestei mări i s-au adăugat secolele istoriei. Marea Neagră, cu apele sale învolburate de furtuni, atît de întinsă în trecutul ei geologic, este astăzi încătușată de uscatul care i-a încălcat necontenit domeniul, ferecîndu-l între ziduri de piatră. Culmile munților Caucaz, povîrnișurile munților Crimeei, Anatoliei sau Balcanilor, ca și soclurile Dobrogei sau Cîmpiei Ruse, prind între ele uscaturi mai noi, foste golfuri sau brațe ale mării, dînd naștere unui țărm continuu.

Pentru a înțelege însă mai bine înfățișarea actuală a Mării Negre, să facem o scurtă incursiune în trecutul ei geologic, desprinzînd succesiunea momentelor celor mai de seamă din viața ei.

La scara timpului

Iată-ne în timpurile străvechi despre care amintește calendarul geologic. Pe atunci, actualul bazin al Mării Negre nu era decît o mică parte din Marea Tethys.

Mai tîrziu, locul străvechii mări a fost luat de Marea Sarmatică — ce acoperea și îngloba teritoriul actualei Mări Negre, Mări Caspice și Lacului Aral — apele ei întinzîndu-se din bazinul Vienei și pînă în Asia, avînd legătură și cu Oceanul Înghețat de Nord prin estul munților Urali. Ulterior, legătura cu Oceanul Înghețat de Nord se întrerupe, apele ei se retrag și, treptat, se desfac și se restrîng în trei mari bazine: Marea Neagră, Marea Caspică și Lacul Aral.

Configurația acestor mări nu era însă nici pe departe definitivă. Datorită puternicelor frămîntări ale scoarței terestre, legătura dintre Marea Neagră și Marea Caspică a fost reluată prin nordul munților Caucaz. Vechea strîmtoare Manici, lungă de circa 550 km., a redevenit temporar canalul de legătură dintre cele două mări.

Ceva mai tîrziu a avut loc prăbușirea pragului care despărțea Marea Neagră de Marea Mediterană și formarea strîmtorilor Bosforului și Dardanelelor. În această perioadă, Marea Neagră a avut o dublă legătură: cu Marea Caspică și cu Marea Mediterană.

În cele din urmă, legătura cu Marea Caspică a fost întreruptă definitiv. Țărmurile Mării Negre au înaintat mult în vechiul domeniu maritim. Larga platformă continentală din nord-vestul mării a devenit uscat, iar Nistrul, Cogîlnicul, Brațul Sf. Gheorghe, Casimcea și altele s-au prelungit mult către sud și est, pe albiile devenite astăzi submarine. Situația aceasta nu a durat însă mult, Marea Neagră recucerindu-și pînă la urmă platforma continentală și revenind la înfățișarea ei de astăzi.

Această zbuciumată istorie a Mării Negre explică originea diferită a apelor și vietuitoarelor ei de astăzi, proveniența fosilelor de origine caspică sau mediteraneană din terasele de pe țărm și, totodată, forma actuală a bazinului ei:

Călătorie în adîncuri

Harta izobatelor (linii de egală adîncime) Mării Negre oglindește o imagine pe cît de reală, pe atît de interesantă a acesteia. Atrage atenția, în primul rînd, dispunerea zonelor de mică adîncime, platforma continentală ce cîștigă dimensiuni mai ales în partea nord-vestică. Aici lățimea ei este de circa 160 de km

În schimb, spre nord-est, est și sud, platforma continentală este foarte redusă, excepție făcînd doar sectoarele din dreptul strîmtorii Kerci, Burgasului și estul Bosforului, unde țărmul nu cade brusc spre adîncuri.

În general, izobata de 180 m. formează o adevărată limită a platformei continentale, de aici — spre centru — panta fundului mării devenind abruptă. Abia la adîncimea de 1.800 metri, ea se domolește din nou, făcînd loc unui relief plat și întins. Calculele arată că platforma continentală deține 35 la sută din suprafața mării, în timp ce cealaltă este ocupată de ape cu adîncimi de peste 180 m.

După ce am văzut înfățișarea reliefului submarin al Mării Negre, să trecem la cercetarea structurii sale. Pe platforma continentală, ne întîmpină o întinsă podea „parchetată" cu pietrișuri și nisipuri, aduse în majoritate de fluvii sau rîuri sau rupte din țărm de valurile mării. Acestea devin, treptat, mai fine, făcînd loc unei argile. Fundul este presărat de cochilii de mărimi și culori diferite.

Sub adîncimea de 180 de metri, argila fină se transformă în mîluri pigmentate în negru de oxizi de fier sau acoperite cu cruste calcaroase organice. Acestor substanțe li se adaugă o serie de alte concentrații de sulfuri, săruri metalifere, resturi organice, a căror cercetare și depistare este încă în curs.

De unde provin apele Mării Negre?

Care este originea apelor Mării Negre?

S-a constatat că apei salmastre — rămase din străvechile mări — i s-au adăugat și i se adaugă necontenit o mare cantitate de ape dulci, provenite fie din precipitațiile atmosferice căzute direct în mare, fie din ceea ce aduc afluenții continentali și apele sărate intrate prin Bosfor din Marea Marmara.

Cît de mare este aportul afluenților ne-o arată foarte clar calculele efectuate în ceea ce privește Dunărea. Acest mare fluviu european, care adună apele de pe un bazin cu o suprafață mai mare de 800.000 km.p., varsă în mare, în medie, 7.230 m.c. pe secundă, ceea ce reprezintă 228 de miliarde de m.c. anual (această cantitate putînd atinge, în unii ani, cifra de 340 miliarde). Dacă adăugăm apele Nistrului, Niprului, Bugului, Donului etc., ne dăm seama ce rezervor uriaș de ape reprezintă Marea Neagră.

În același timp, apele dulci poartă cu ele imense cantități de aluviuni ce se așternecontenit pe platforma continentală, mărindu-i treptat suprafața. Numai Dunărea depune în medie, anual, 75.000.000 tone aluviuni, cantitate dublată uneori, ceea ce reprezintă o ofensivă serioasă a uscatului în apele mării.

Apa sărată, intrată din Marea Marmara, contribuie mai puțin la alimentarea cantitativă a apelor Mării Negre și mai mult la salinizarea ei. Cei 173 km. c. de apă care se scurg anual pe fundul strîmtorii Bosfor spre Marea Neagră, nu reprezintă decît ceva mai mult de jumătate din apele pe care aceasta din urmă le trimite, la rîndul ei, spre Marea Marmara.

Prezența acestor ape de origine și compoziții diferite are urmări de o importanță deosebită în ceea ce privește circulația apelor mării, contribuind — alături de alte cauze — la nașterea curenților.

Comori vii

Schimbările pe care le-a suferit bazinul Mării Negre de-a lungul timpului, proveniența diferită a apelor sale, și-au pus amprenta și asupra originii și dezvoltării vieții din adîncuri. Există o serie de pești ca: morunul, nisetrul, păstruga, guvizii, scrumbiile care au rămas în Marea Neagră încă din apele Mării Sarmatice. Obișnuiți însă cu apele salmastre, acești pești nu pot viețui decît în nord-vestul Mării Negre și în Marea de Azov, unde apele dulci ale marilor fluvii le asigură un mediu de viață prielnic.

Acestor specii li s-au adăugat cele care au pătruns cu apele sărate ale Mării Mediterane. Mediul nou de viață întîlnit aici, a făcut însă ca în apele Mării Negre să se adapteze numai unele dintre organismele Mediteranei ca: scrumbiile albastre, hamsiile, țirul, pălămida, creveta de nisip etc.

În largul mării, apele sînt brăzdate de delfini. Alături de aceștia plutesc meduzele, pigmentînd cu alb albastrul mării.

Vorbind despre fauna Mării Negre, nu putem să nu amintim cîteva date despre flora sa abundentă. Cele mai răspîndite plante sînt algele. Frunzele lor verzi, roșii sau brune dau apei mării o culoare abia ghicită în limpezimea ei de cristal. Pe locurile mai nisipoase, întreaga apă pare țesută în mulțimea de panglici albe sau verzi ale ierbii de mare, adevărată pășune în care se zbenguie căluții de mare sau puzderie de melcișori. Spre larg, întinsul apelor pare un imens voal de plancton, bogat în diatomee și ființe unicelulare.

O salbă de creații ale omului

În unduirile pe care valurile le imprimă hidrobuzului, litoralul pare că dansează necontenit, poleit de aurul razelor de soare. În mijlocul acestui cadru sclipesc — ca niște perle — șiragurile de stațiuni ce umplu și dau viață frumuseților naturii.

245 de km. măsoară linia de întîlnire a mării cu pămîntul patriei noastre.

Spre nord, dincolo de pieptul, înfruntînd valurile, al Capului Midia, țărmul este scund. Aici este locul de vărsare al apelor Dunării. Aici este ultima sa creație, Delta, în care fiecare undă de apă își aruncă întreaga-i bogăție, înainte de a se pierde în mare. Tot în acest sector nordic, țărmul este săpat adînc de o veche aripă a Mării Negre ce se întinsese mult odinioară — în dantelatul golf al Razelmului.

Spre sud, contururile țărmurilor sînt mult mai bine precizate: faleza înaltă și abruptă devine un adevărat zid în fața frontului de apă. Cele cîteva ghioluri (Siutghiol, Techirghiol, Costinești etc.) — ascunse după limbile de nisip — abia de amintesc golfurile vechi ale mării.

Acesta este domeniul în care iscusința omului s-a luat la întrecere, în zilele noastre, cu măiestria naturii.

Minunat este astăzi aspectul litoralului nostru: clădiri înălțate din beton și sticlă, parcuri inundate de flori și verdeață, faleze înlănțuite în brîie de piatră și învăluite în covoare de iarbă, dungi de șosele asfaltate, lumini de neon...

În același loc, dar complet schimbat, bătrînul Tomis trăiește o nouă tinerețe, al cărui puls îl simți de cum ai pășit din noua gară în bulevardul proaspăt croit spre centrul orașului. Peste tot nou! te uimește și te entuziasmează.

Energiile creatoare, de nesecat, ale omului nou — constructor al socialismului — au scos din amorțeală spațiile imense ale litoralului, le-au imprimat ritmul de viață trepidant, propriu vremurilor noastre minunate le-au pus la dispoziția oamenilor muncii, le-au făcut larg cunoscute și apreciate și peste hotare, în lume.

Orientarea plajei — care permite soarelui s-o scalde cu razele lui în cea mai mare parte a zilei, — nisipul fin, alături de construcțiile moderne și ospitalitatea tradițională a poporului nostru sînt principale caracteristici care generează reputația de care se bucură litoralul romînesc.

Alexandru ROȘU
candidat în științe geografice

ZILE ÎNSORITE LA POIANA BRAȘOV

Iată te uită, sus, pe năframa albastră și nemărginită, ca un uriaș solitar: Postăvarul se profilează masiv în depărtare. Semn bun pentru drumețul care o pornește pe cărările de munte. De la Schei, pe drumul străjuit de crenelurile înalte ale munților, după ce mergi cîtva timp, se deschide deodată, ca o surpriză a naturii, o poiană încîntătoare.

Ați ghicit, desigur, după itinerariul străbătut în prealabil că ne aflăm în Poiana Brașov, sălașul atît de atît vilegiaturiști și turiști veniți din toate colțurile patriei. Faima hibernală a acestei localități, care găzduiește cel mai mare complex al sporturilor de iarnă din țară, vestitele pîrtii de schi de la Sulinari și Valea Lupului, unde pe culoarul de nea tineri temerari se avîntă cu sprinteneală, nu epuizează frumusețea neasemuită a acestor locuri, mai pline de poezie parcă o dată cu sosirea fiecărui nou anotimp.

Bunăoară, acum în miez de mai, cînd primele flori timide ale primăverii s-au multiplicat în pajiști multicolore și natura își revarsă cu dărnicie splendorile, Poiana Brașov își dezvăluie, ca în fiecare an de altfel, farmecul estival. După un drum de la cabana Capra Neagră, apoi mai sus, unde de la o înălțime de 1.600 de metri se vede ca pe un uriaș ecran panoramic Țara Bîrsei, ai prilejul să rememorezi împrejurimile care creează întreaga ambianță de poezie de la Poiana Brașov.

Cu telefericul sau într-un banal popas, pe o pajiște înflorită (așa cum se vede în imaginile alăturate) Poiana Brașov îți oferă un întreg repertoriu al peisajului alpin. De aceea, acum, o dată cu sosirea zilelor calde, obiectivul turistic din Poicna Brașov se bucură de afluența nenumăraților vizitatori care vin aici fermecați de frumusețea acestui colț pitoresc de țară.

În atelierul unui tînăr pictor

(Urmare din pag. 1)

unde am avut un proiect-compoziție sub titlul „Muncitorii în port". Apoi, în anul următor am fost prezent cu lucrări în cadrul expoziției organizată de absolvenții institutului nostru, precum și la expoziția de la Tulcea deschisă în preajma zilei de 7 Noiembrie, unde am avut două lucrări executate cu ocazia deplasărilor făcute în regiunea Dobrogea: peisajul „Moară de vînt" și portretul unui pescar din Mahmudia. De atunci am participat cu peste 24 de portrete și peisaje la aproape 10 expoziții.

— Ultima fiind „Expoziția de primăvară" a tinerilor artiști plastici din regiunea Maramureș, deschisă de curînd în orașul Baia Mare?

— Da, la care am expus trei lucrări...

— ...Printre care după cîte am observat, portretul lui Julian Grimau. Cînd ați executat această lucrare?

Înainte de a ne răspunde, Traian Hrișcă s-a îndreptat spre un colț al încăperii unde se afla biblioteca. A scos dintr-un raft un volum. Era numărul 11 pe anul 1962 al revistei „Secolul 20".

— Cu puțină vreme în urmă am citit în această revistă un interviu luat poetului Marcos Ana care a stat 23 de ani întemnițat pentru motivul de a fi luptat pentru o Spanie liberă, descătușată de sub teroarea fascistă. Poetul spaniol amintește cît de cumplite sînt condițiile de viață la care sînt supuși deținuții politici, el vorbea despre lupta care continuă să se ducă sub steagul Partidului Comunist Spaniol. În zilele cînd citeam acest interviu am aflat din ziare despre procesul înscenat lui Julian Grimau și apoi sentința tribunalului. Toate acestea m-au impresionat profund, hotărîndu-mă să încep să lucrez la portretul lui Julian Grimau, aducînd astfel un modest omagiu memoriei marelui luptător spaniol.

Pictorul scoate apoi dintr-o mapă voluminoasă o serie de schițe. Despre fiecare are de spus cîte ceva. Ne vorbește despre bogăția folclorului maramureșan, despre legătura artistului cu viața, despre înalta îndatorire de a reflecta prin operele sale uriașele transformări care au avut loc în țara noastră. Și firește că amintind de așa ceva, ne vorbește despre proiectele sale de viitor, în care dorește să oglindească că noua viață a satului și a omului nou, constructor al socialismului.

Victor TEODORU

Cu compozitorul Mauriciu Vescan

(Urmare din pag. 1)

marea și în iunie—iulie să ascult ecourile auditoriului. Sper că nu-l voi dezilueziona.

— Sîntem convinși. Alte preocupări? V-am căutat în ultima vreme de mai multe ori și nu v-am găsit...

– Am umblat prin țară. În 3 regiuni: Argeș, Brașov, Hunedoara. În total, aproape o lună și jumătate.

— Și recolta?

— Ascultă!...

Compozitorul se așează la pian și de sub clape începe să se țeasă la început larg, apoi cu un ritm din ce în ce mai viu un cîntec închinat Hunedoarei, orașul oțelarilor. Titlul, încă provizoriu, „Orașul fără noapte" ca și melodia plină de lirism ne îndeamnă să cerem amănunte.

— Am umblat mult, noaptea, prin Hunedoara. I-am ascultat vrăjit inima duduind, bătînd neobosit, fără de opriri, i-am zărit flăcările luminînd bolta și împrejurimile de parcă toate constelațiile și-ar fi mutat locul, aici, pe pămînt. Și mai ales am cunoscut și m-a impresionat munca eroică a oțelarilor. Lor le-am închinat de fapt acest cîntec.

— Și acesta?

Compozitorul schițează un gest de acoperire a partiturii pe care mi s-a oprit privirea, dar la insistențele noastre ne mărturisește că e vorba de o „comandă specială". Secretarul comitetului orășenesc al U.T.M. din Hunedoara, mărturisindu-i compozitorului pasiunea tinerilor oțelari pentru dans, i-a cerut să le scrie o asemenea lucrare.

— Va fi un fox-trot pe un text izvorît din viața lor. Bine înțeles, dacă va ieși așa cum o doresc.

— Ne-ați vorbit numai de Hunedoara...

— Dacă aș fi făcut-o măcar. Am văzut, am trăit atîtea acolo, încît mă bate gîndul să mă mut pentru un timp în ea să scriu o operetă. Probabil că așa voi face. Cît privește celelalte regiuni, caietul meu de note îmi este martor. M-a impresionat viața întreprinderilor brașovene — „Tractorul", de pildă, nu e numai o mare uzină care fabrică zeci de mii de mașini, ci și un uriaș combinat artistic-muzical — iar în Argeș schimbările mari petrecute în satele regiunii. În Argeș, mă dusesem de fapt cu un gînd precis: să scriu un cîntec pentru corul unei formații sătești. Dar ajuns la Gliganu m-a întîmpinat „comanda socială": Colectiviștii mi s-au plîns că au două soliste vocale care n-au însă ce cînta. Ei au insistat să scriu ceva pentru tinerele cîntărețe. Le-am ascultat și am constatat că au într-adevăr voci plăcute. Drept care, impresionat fiind de cîte am văzut în acest sat înfloritor, cu oameni harnici și veseli, am scris pe cuvintele lor un text pentru două soliste cu un mic taraf, intitulat „Floarea florilor". Am avut satisfacția să-l și aud cîntat în fața juriului de la faza intercomunală a celui de-al VII-lea concurs al amatorilor. A fost o mare bucurie pentru mine și o confirmare de fapt a învățăturii partidului precum că noi, oamenii de artă, trebuie să pătrundem mai adînc viața și că nu numai astfel vom reuși să facem lucruri trainice, de valoare.

În continuare autorul scherzo-ului pentru vioară și pian pe care nu o dată am avut prilejul să-l auzim interpretat la radio de Ion Voicu, al Sonatei pentru pian, al Baladei pentru bariton și orchestră și al altor lucrări de valoare, ne mărturisește că lucrează acum la o piesă pentru pian, la o alta pentru vioară solo, temă cu variațiuni precum și la o lucrare muzicală de proporții mai mari.

Minzu RADIAN

INTERVIUL NOSTRU

DUMITRU GHIAȚĂ „Decoratoarea"

Iată ce vom vedea

Săptămîna la televiziune

19 MAI

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● **„ROCHIȚA CU FIGURI"** de **Viorica Filipoiu.** ● **Telejurnalul pionierilor** ● **„Căpitanul Val-Virtej înnoadă și deznoadă"** (reluare). ● **Imagini din țară: DRUMURI BĂCĂOANE. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Telejurnalul satelor. ● Sfatul agronomului: Irigarea culturilor furajere, de ing. Victor Negomireanu, de la I.C.C.P.T. Fundulea. ● Vă prezentăm stațiunea experimentală pomicolă Voinești. ● De la un meridian la altul ● Organizarea taberelor de vară pe pășuni, de ing. S. Nicolicin, adjunct al Secției de creștere a animalelor, din Consiliul Superior al Agriculturii. ● Răspundem telespectatorilor de la sate. ● Cîntece și dansuri populare românești, interpretate de taraful și echipa de dansuri ale Căminului cultural din comuna Pietroșani, raionul Zimnicea, regiunea București. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 CARNET PLASTIC. 19.35 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 20.15 Teatru în studio: „FEMEILE SAVANTE"** de **MOLIERE.** În românește de **Nina Cassian.** Distribuția: Crizal (Ion Fințești, artist al poporului); Filaminta (Cella Dima, artistă emerită), Armanda (Coca Andronescu); Henrieta (Rodica Tapalagă); Arist (V. Ronea, artist emerit); Beliza (Marieta Rareș, artistă emerită); Clitandru (Aurel Cioranu); Trisotin (Gh. Popovici-Poenaru); Vadius (Tudorel Popa); Martina (Tamara Buciuceanu-Botez); Lepin (George Ulmeni); Iulian (Traian Zecheru); notarul (Nicolae Ifrim). Decorul: Vasile Rotaru. Regia: Radu Miron. **21.45 „CUPIDON ET. COMP.".** Acesta este titlul unui nou film muzical realizat de Studioul de televiziune, după scenariul lui Radu Anagnoste și Valeriu Lazarov.

În încheiere — **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

20 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: DESCĂRCĂRI ELECTRICE ÎN GAZE. Transmisiune de la Muzeul tehnic București (X). Experiențe cu tuburile Geissler și Kroos. **19.45 OMUL CU OBIECTIVUL.** Orginală fantezie cinematografică, al cărei erou principal este un locuitor al planetei noastre din anul.., 2222. **21.05 Miniaturi instrumentale.** Un scurt concert cu Florica Varujan — pian; Victoria Roman — flaut; Nina Mastero — harpă; Daniel Podlovski — vioară; Victor Karpatti — fagot. **21.40 TELESPORT.** În încheiere — **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

21 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „PROCEDEE MODERNE DE SUDURĂ (I) de prof. ing. **Vasile Hosu. 19.00 Jurnalul televizhunii. 19.15** Să ne facem jucării. Copiii vor învăța să facă măști și podoabe pentru un „carnaval al jucăriilor". **19.30** Emisiune de știință — **Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" (I). 19.50 „CÎINELE SĂLBATIC DINGO". 21.25 Cercul literar „Al. Sahia" din Arad. 21.40** Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală, condusă de Nicolae Băluță, artist emerit. Soliști: Ștefania Ivan, Maria Pietraru, Constantin Cocriș. În încheiere — **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

22 MAI

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● Telejurnalul săptămînii. ● Despre realizările obținute în creșterea indicilor de utilizare a cuptoarelor Martin, va vorbi tovarășul ing. Nicolae Agachi, director tehnic în Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini. ● Introducerea tehnicii noi în exploatările miniere — preocupare principală a lucrătorilor din IPROMIN, de ing. Florea Neagu, director al Institutului de proiectări miniere. ● Oameni obișnuiți. ● Artiști amatori în studio: — 15 minute împreună cu brigada artistică de agitație a Uzinelor „23 August" din Capitală. ● Tineri soliști de muzică ușoară: Livia Brătulescu, Eugen Cristea și Marius Dumitrescu. Acompaniază o formație instrumentală condusă de Peter Cristian. **19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Vești de pe ogoare. ● Sfatul agronomului: Lucrări de îngrijire la cultura porumbului, de ing. Irimie Staicu, membru corespondent al Academiei. ● În sprijinul viticultorilor: Ce lucrări se execută în această perioadă în vii. ● Răspundem telespectatorilor de la sate. ● Muzică populară românească interpretată de o formație instrumentală condusă de Nicu Stănescu, artist emerit. Soliști: Adriana Codreanu și Dumitru Constantin. ● Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere — **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

23 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: „OBȚINEREA ELEMENTELOR DE ÎNALTĂ PURITATE" de ing. **A. Moldovan,** director la ICECHIM. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Balet pentru tineretul școlar.** Selecțiuni din producția de sfîrșit de an a absolvenților Școlii de coregrafie din București. **19.55** Transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii. **CONCERTUL ORCHESTREI SIMFONICE A RADIOTELEVIZIUNII, FESTIVAL WAGNER.** Dirijor: Emanoil Elenescu, artist emerit. Soliști: soprana Elena Dima-Toroiman și tenorul Cornel Stavru. În program: Uvertura la opera „Vasul fantomă"; „Trei cîntece ale lui Tannhäuser" din actul II al operei „Tannhäuser"; Preludiu la actul I și moartea Isoldei din opera „Tristan și Isolda"; Aria lui Lohengrin din actul III al operei „Lohengrin"; „Călătoria lui Siegfried pe Rin" și finalul actului III din opera „Amurgul zeilor". În pauză: **Sfatul medicului:** Prevenirea virozelor respiratorii, de dr. **Alexandru Bronițki.** În încheiere — **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

25 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **LEGENDA CONTEMPORANĂ. 19.30 TREI ZILE CU MOTONAVA „OLTENIȚA". 19.55** În fața hărții. **20.05** Filmul artistic **PLĂCERILE ORAȘULUI,** cu Bourvil. **21.45** Muzică ușoară instrumentală interpretată de o formație condusă de **Sile Vișan.** În încheiere — **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Muzica cultă nu poate lipsi — și nici nu lipsește — din programele televiziunii. Cu mai multă sau mai puțină regularitate sînt prezentate, în retransmisii din săliile de concerte sau în emisiuni proprii ale studioului, concerte de muzică simfonică și instrumentală, ori recitaluri ale formațiilor de muzică de cameră. Poate că nu totdeauna programele concertelor alese spre difuzare de către redacția televiziunii corespund gustului și înțelegerii auditoriului atît de larg și de divers pe care-l reprezintă masa de telespectatori. După cum se poate observa că, spre deosebire de radio, televiziunea nu a găsit pînă acum necesitatea și formele de punere în unde a unor emisiuni de inițiere și educație muzicală, care să alterneze cu transmisiile de concerte ca atare.

Retransmisia de marți seara a concertului dat de Muzica reprezentativă a armatei, a venit parcă să satisfacă cerința unei mai largi accesibilități a muzicii culte. Un element pozitiv, care a înlesnit fără îndoială ascultătorilor mai puțin inițiați înțelegerea pieselor interpretate, l-a constituit prezentarea succintă, dar cuprinzătoare, a fiecărei lucrări. Meritul principal al concertului acesta cu voit caracter educativ este însă că a cuprins piese simfonice de mare popularitate, alese pe de o parte cu scopul de a ți lesne înțelese și audiate, iar pe de altă parte, cu grija ca transcripția lor pentru formațiile de suflători să fie cît mai potrivită.

Cu sonoritatea, amploarea și solemnitatea caracteristică fanfarei, dar și cu multă cantabilitate și finețe, Muzica reprezentativă a armatei a interpretat piese atît de frumoase ca „Rapsodia I-a" de George Enescu, „Preludiile" de Fr. Liszt, uvertura „1812" de P. I. Ceaicovski, allegro scherzando din „Suita III-a simfonică" de Ion Dumitrescu, strălucitoarea parte a patra a „Simfoniei a V-a" de Ludwig van Beethoven, partea I-a a concertului în si bemol pentru orchestră și corn al lui Reinhold Glier (în care s-au relevat remarcabilele calități ale cornistului Paul Staicu, laureat al mai multor concursuri și festivaluri internaționale ale tinerilor soliști) și a culminat, în încheiere, cu poemul festiv pentru soliști, cor bărbătesc și fanfară simfonică „Te cîntăm victorie", de generalul maior Dumitru Eremia, dirijorul ansamblului și al concertului de marți.

Se cuvin, desigur, subliniate meritele dirijorului pentru ridicatul nivel al concertului și pentru frumoasa ținută a numerosului ansamblu orchestral, dar mai ales pentru lăudabilele sale eforturi de popularizator al muzicii culte, prin intermediul fanfarei. Vom releva, în acest sens, că cele mai multe din transcripțiile pentru fanfară ale lucrărilor executate îi aparțin.

Șt. RADU

Apele revărsate au schimbat configurația locului și vînătorul nu mai știe încotro să se îndrepte

ÎN CĂUTAREA VULTURULUI

(Urmare din pag. 1)

Vulturul codalb cuibărește pe sălcii bătrîne sau plopi înalți, în cele mai neumblate locuri din deltă. Căutăm un cuib cu ouă sau pui abia ieșiți pentru realizarea uneia din cele mai importante secvențe ale filmului nostru. În bălțile de la Tupolca, înconjurate de sălcii și plopi, n-am găsit nimic. Trebuia să căutăm în altă parte.

Cuibul-fantomă

— L-am văzut de mai multe ori, de fiecare dată cînd treceam pe aici cu lotca...

— Atunci, unde e?

— Nu-l văd... Și totuși, trebuie să fie undeva pe aproape.

Cercetăm cu binoclul vîrfurile copacilor... Dar nu descoperim decît cuiburi de ciori și cotofene. Peste întinsul bălții trece în zbor un corb mare negru. Duce în cioc un ou de rață sălbatică. L-a furat, desigur, ca să-și hrănească puii.

Bătrînul vînător din Tulcea, care se oferise să ne fie ghid în ziua aceea, e tare mîhnit — ne-a adus cu lotca tocmai în bălțile de la Tupolca, promițîndu-ne să ne arate un cuib de codalb. Dar apele revărsate au schimbat configurația locului și vînătorul nu mai știe pe unde s-o apuce...

În pădurea Babadag

Icrele de crap se prepară în două feluri: ca la oraș și pescărește. Prima rețetă este îndeobște cunoscută. Cea de a doua? E simplă: puțină sare, ulei, și multă ceapă. Se amestecă puțin și gata.

...Era seara. În fața noastră se afla o strachină plină cu icre de crap, iar paharele erau umplute cu vinul rubiniu de Niculițel.

Colegii mei I. Cornea și C. Constantinescu povesteau peripețiile lor din pădurea Babadag.

Cuibul l-am găsit... Se află pe

Dunărea revărsată

Plutim printr-o pădure de plopi inundată, cu copaci drepți și uniformi și nu e de mirare că ne-am rătăcit... În sinea mea îl compătimesc pe ghidul nostru și gîndul mă poartă peste ani, la alte filme, la alți ghizi...

Din negura amintirilor răsare chipul pitoresc al unui pictor ardelean — purta o pălărie de paie din Tahiti, iar în loc de cană folosea o nucă de cocos — care ne-a fost ghid în munții Gutinului... Urmîndu-l cu nădejde, am ajuns pe un drum de pe vremea Mariei Tereza, care nu mai fusese umblat de peste un secol...

Pînă și moș Moise, mare cunoscător al potecilor din Retezat, s-a rătăcit o dată și ne-a făcut să dormim o noapte în înepeni, sub cerul liber.

Primăvara în deltă

un stejar bătrîn. Însă vulturi n-am văzut nicăieri.

— Deci cuibul e părăsit?

— Nu tocmai... Are alți locatari. Cînd ne-am urcat în copac, am găsit în cuib un ou roșcat de uliu.

Fenomenul se întîmplă destul de des. Cînd o pereche de vulturi codalbi își părăsesc uriașul lor cuib, alte păsări răpitoare își depun acolo ouă...

De obicei, vulturii codalbi folosesc același cuib mai mulți ani în șir. Dar fie că una din păsări piere, fie că locul nu le mai pare potrivit, fapt este că în delta și în pădurile învecinate cu ea se întîlnesc destule cuiburi de codalb părăsite.

În pădurile Babadag, Caraorman și Letea mai cuibăresc și alte specii de vulturi: acvila țipătoare, vulturul negru (o raritate), vulturul șerpar...

Constatîndu-se că acel cuib de codalb, care ne fusese semnalat în pădurea Babadag, a fost părăsit de adevărații săi stăpîni, ne-am hotărît să continuăm căutările în desișurile de sălcii de pe brațul Sf. Gheorghe.

Dar și aici ne așteptа o dezamăgire.

Vîscul

Mulți dintre noi asociem imaginea vîscului cu panglicuțele colorate, cutii de bomboane, sticle de șampanie — cu bucuriile revelionului.

În călătoria noastră prin deltă, viscul ne-a apărut sub adevărata lui înfățișare, aceea de plantă parazitară. Năpădise niște sălcii bătrîne de pe o insuliță izolată. Copacii chirciți și găunoși mureau... Și numai viscul prins de ramurile lor mai era verde. Cîteva sălcii se uscaseră cu totul. Împreună cu ele, murise și viscul care le-a supt vlaga.

Pe insuliță cu sălcii bătrîne trebuia să se găsească un cuib de vultur codalb. Fusese văzut cu un an-doi în urmă. Și, într-adevăr, cuibul se afla pe o salcie înaltă, uscată din pricina viscului. Una din ramurile care susțineau cuibul, putrezise și cedase sub greutatea lui. Marginea cuibului făcută din vreascuri și nuiele, atîrna jalnic și nici un fîlfîit de aripi nu tulbura liniștea locului.

Nu ne rămînea decît să constatăm că în natură poate să existe o legătură între vîsc și vulturi codalbi. Oare n-a demonstrat încă Darwin același lucru pentru trifoi și pisici sălbatice?

Moș Onofrei

Cînd trage cu pușca rămîi uimit de iuțeala cu care ochește. Urcă pe cei mai înalți copaci ca să cerceteze cuiburile păsărilor. Visleșe ca un flăcău.

Moș?... Așa îi spune lumea. Cu toată vîrsta lui respectabilă, are ceva din tinerețea vesnică a naturii... A trăit toată viața și pe care o cunoaște cum numai puțini o cunosc.

Ne-a însoțit în expediția noastră de acum doi ani în colonia de pelicani, ne însoțește și azi în căutarea vulturului codalb, precum și a altor păsări rare din deltă.

O viață întreagă, moș Onofrei a tras la vîsle — acum stă la pupa bărcii și ține cu o singură mînă „hățurile" a șapte cai năzdrăvani, căci atîta putere are motorașul.

Navigăm pe Dunăvăț, spre un cuib de vultur, ce fusese văzut aproape de vărsarea brațului în Razelm.

— A mai cuibărit o pereche de codalbi prin locurile astea, ne spune moș Onofrei... Într-o zi însă, un șoim călător i-a ucis pe vulturi.

— Cum așa?

— Așa cum vă spun... Vulturul codalb este mare și puternic, dar greoi. Îl atacă și cioara grivană, ca să-i ia prada..

Ornitologii numesc șoimul călător „proiectilul viu". Este un zburător perfect, înarmat cu gheare puternice, lungi și foarte ascuțite. Atacă în zbor gîște, rațe, porumbei și alte păsări... Ce l-a determinat pe șoim să-i atace pe cei doi vulturi în vecinătatea cuibului lor? Greu de răspuns. În orice caz, relatarea lui moș Onofrei este demnă de toată încrederea.

De după un cot al Dunăvățului s-au ivit cîteva sălcii înalte. Acolo trebuia să fie și cuibul. Dar și de data aceasta speranțele noastre nu s-au realizat.

Peștele din pom

Navigăm împotriva curentului, la o mică distanță de mal. Zbîrnîitul motorului vestea de departe apariția noastră, totuși, lucru curios, păsările de pe mal ne lăsau să ne apropiem destul de mult înainte de a-și lua zborul. Deodată, dincolo de șirul de sălcii, trecu în zbor o pasăre mare, maronie. Era un vultur codalb. Făcu cîteva salturi, apoi brusc se lăsă într-un loc cu apa mică și își înfipse ghearele într-o pradă nevăzută. Au mai trecut cîteva clipe și din învolburare apăru corpul auriu al unui crap măricel... Vulturul îl ținea cu capul înainte și burta în jos. Era cea mai potrivită poziție pentru a-l face pe crap să alunece pe apă înainte de decolare. Cîteva lovituri puternice de aripi și vulturul reuși să se înalțe în aer, cu prada în gheare. Dar atît au așteptat ciorile grivane, care au urmărit toată scena — s-au năpustit asupra vulturului ca niște avioane de vînătoare asupra unui bombardier îngreunat. Vulturul a virat spre stînga, dispărînd după o salcie mare.

— L-a scăpat!... Am văzut cum a căzut crapul între ramuri... Poate a și rămas în pom.

— Nu l-a scăpat!

— Ba l-a scăpat!

Controversa trebuia lămurită. Mi-am îmbrăcat cizmele de cauciuc și m-am îndreptat prin nămol și apă spre salcia cu pricina.

Un învățat din secolul al XV-lea susținea că peștii și păsările cresc în copaci. Căutînd crapul în salcie, mă gîndeam că așa ceva am văzut numai într-o gravură medievală, ilustrînd amintita teorie. Însă crapul nu era nici în copac, nici în apa mică din jurul lui. L-am găsit abia a doua zi, cînd, conduși de moș Onofrei, am descoperit cuibul de codalb din vecinătatea bălții cu salcia cea mare.

Singur la părinți

Crapul sau, mai bine zis, ceea ce a mai rămas din el, zăcea în cuib alături de tot felul de oase — de rață sălbatică, de știucă, de iepure. Erau rămășițele prăzii pe care vulturii o aduceau puiului lor. Aveau un singur pui. Era aici — mica dihanie cu puf alb pe cap, cioc încovoiat și labe disproporționat de mari, cu gheare încîrligate.

Primul om pe care l-a văzut puiul, a fost moș Onofrei. Crezîndu-se atacat, puiul și-a desfăcut aripile și a trecut la contraatac. Era însă prea mic pentru a se apăra cu adevărat. Simula, spre rîndul că-și va speria adversarul. Cînd în locul lui moș Onofrei, la marginea cuibului, a apărut operatorul I. Cornea, cu aparatul de filmat — lucrurile se petreceau în vîrful sălciei, la o înălțime de peste zece metri — puiul obosit și copleșit de cele ce i se întîmplă, s-a potolit și numai o sperietoare făcută de moș Onofrei din pălăria sa de vînător, pusă pe un băț, l-a mai putut scoate din toropeală.

Au început filmările

Actor docil, puiul de vultur a fost filmat în mai multe atitudini. Se obișnuise cu zgomotul aparatului pînă într-atîta, că nu-i mai dădea nici-o atenție.

Între timp, cei doi vulturi mari zburau deasupra noastră, scoțînd strigăte de alarmă. Nu îndrăzneau să se lase prea jos, urmărindu-ne toate mișcările, cu ochii lor ageri, de la o înălțime respectabilă.

Din cînd în cînd se așezau în vîrful unei sălcii din apropierea cuibului. Era punctul lor de observație. Vînătorii numesc astfel de copaci din preajma cuiburilor, „puitoare".

Curînd le veni și rîndul vulturilor să fie filmați. Ne-am ascuns printre sălcii și vulturii au fost surprinși de obiectivul aparatului, zburînd și stînd pe copac.

Dar toate aceste filmări — și cele din cuib și cele din afara lui — nu erau decît un început... Ne-am propus să urmărim dezvoltarea puiului pînă la primul lui

Verificînd plasa...

zbor, iar pe vulturii mari să-i pindim în diferite colțuri ale deltei cu prilejul raidurilor lor piratorești.

Afară de asta, filmul nostru „Sub aripa vulturului" va cuprinde multe aspecte din viața altor păsări rare și puțin cunoscute.

Ne pregătisem de filmare în „orașul păsărilor" — marea colonie mixtă de stîrci, cormorani, țigănuși de la Marchelu, — precum și de o incursiune în ținutul fermecat al lagunelor dobrogene, unde, între ruinele Heracleei și Istriei, cuibăresc pe lacul Sinoe lebedele sălbatice, califarii.

Și pretutindeni unde ne vom duce cu aparatul de filmat, va fi cu noi și acest carnet de însemnări.

Ion BOSTAN
regizor la studioul cinematografic „Alexandru Sahia"

Cuib de vulturi codalbi în vîrful sălciei

Puțină istorie literară

Scrisori inedite ale exilatului Zola

„Afacerea Dreyfus" începuse în toamna lui 1894, cînd căpitanul de Stat Major Dreyfus a fost, pe baza unui fals, în chip samavolnic, condamnat pentru trădare de patrie. În timp ce victima înscenării judiciare ispășește, în condiții înfiorătoare, pe insula Diavolului, pedeapsa de muncă silnică pe viață, adevărul începe puțin cîte puțin să iasă la iveală, iar afacerea Dreyfus, dintr-un caz individual de eroare judiciară, se transformă într-o înverșunată bătălie politică de mari proporții.

Zola, de îndată ce ia cunoștință de datele problemei, devine un combatant al dreptății. La 13 ianuarie 1898 el publică vestita sa scrisoare către președintele Republicii apărută sub titlul **„Acuz... !"**, în care demască nominal pe toți responsabilii începînd cu ministrul de război, indicînd precis crimele și delictele săvîrșite de fiecare în parte.

Scriitorul este dat în judecată. Sfătuit de prieteni să părăsească Franța, pentru a-și păstra libertatea de acțiune, Zola se refugiază clandestin în Anglia.

De curînd cunoscutul istoric literar Henri Guillemin a publicat parțial, din însărcinarea fiului scriitorului, doctorul Jacques Emile-Zola, scrisorile trimise din exil soției sale și ele întregesc cu noi amănunte interesante fizionomia omului și romancierului Zola.

Sub numele de Jacques Beauchamps, el s-a instalat la Penn (Weybridge) și trăiește acolo, într-o mică căsuță, ca un pustnic. **„...De cele mai multe ori trebuie să comunic prin semne**, scrie el la 7 august 1898. **Stau zile întregi fără să deschid gura, iar de cinci zile n-am ieșit din casă... Sufăr din cauza solitudinii mele, a simțămîntului de abandonare, într-o țară străină. Din fericire, m-am apucat să lucrez...".** Cîteva zile mai tîrziu își informează soția despre noul său roman (Fecunditate): **„Am terminat ieri primul capitol și azi dimineață l-am început pe al doilea. Sînt satisfăcut de munca mea; ea mi-a ajutat să nu mor de plictiseală în această casă solitară, în care nu rostesc trei vorbe pe zi. Îi aștept pe copii (Denise și Jacques vin să petrecă cîtva timp cu tatăl lor) în seara aceasta; ei vor face să înceteze solitudinea mea...".**

Experții procesului de o evidentă rea credință și despre care Zola spusese că suferă **„fie de o boală a vederii, fie de una a judecății"**, obțin cîștig de cauză împotriva scriitorului, condamnat să plătească o despăgubire de aproximativ 40 000 de franci. **„Toate acestea**, scrie el, **îmi umplu inima de revoltă și indignare... Hotărîrea mea e luată. Nu mă voi reîntoarce decît atunci cînd va fi o justiție în Franța, iar cele ce se petrec arată că aceasta nu se va înfăptui într-un viitor foarte apropiat...".** Această nouă lovitură șubrezește în chip îngrijorător situația materială a familiei și Zola, pe care mulți îl cred bogat, mărturisește soției în scrisoarea următoare: **„Vom duce lipsă de bani... în urma chestiunii acesteia a experților".**

La 31 august, Zola primește o telegramă expediată de un prieten al său, care conține un singur cuvînt: „Victorie". Exilatul este profund impresionat și totodată nedumerit, deoarece n-are cum să știe că la Paris locotenent-colonelul Henry a mărturisit că el este autorul falsului pe baza căruia fusese condamnat Dreyfus. A doua zi Zola comentează evenimentul: **„N-am putut dormi toată noaptea. Azi dimineață mi-a fost cu neputință să mă apuc de lucru. Deabia astă seară vor sosi ziarele franceze... Pînă la urmă m-am dus cu bicicleta să cumpăr într-un sat vecin ziare engleze din care abia pot desluși cu mare greutate cîteva cuvinte. Și astfel am aflat, însfîrșit, în linii mari, evenimentele... Dar continuă să-mi lipsească amănuntele. Trăiesc într-o agitație ușor de închipuit... Impresia mea este că chiar dacă aceasta nu înseamnă sfîrșitul suferințelor noastre, marchează totuși un imens pas înainte al adevărului... Mă tem că ei vor încerca din nou metoda echivocului și se vor încăpățîna în continuare refuzînd să accepte revizuirea procesului. Oricum ar fi, pentru ei aceasta înseamnă începutul derutei".** Într-adevăr, reacțiunea, la adăpostul echivocului, încearcă să-l transforme pe falsificatorul Henry în erou: **„Aceasta nu clintește încrederea mea; rămîn convins că orice ar face, ei vor fi obligați să accepte revizuirea. Prin mîrșăvii ei pot s-o întîrzie, dar nu fac decît să amîne scadența...".** În aceste împrejurări vitrege, munca este singurul izvor de satisfacție pentru scriitor. Cele cinci pagini pe care le scrie zilnic reprezintă elementul fundamental de echilibru al vieții sale de exilat: **„De cinci săptămîni de cînd am început romanul, n-am pierdut decît două dimineți... Vezi dar că sînt în formă bună, deoarece regularitatea muncii este însăși cumpăna care-mi reglează viața".**

Din păcate însă, echilibrul scriitorului se dovedește fragil. De ziua lui de naștere, la 4 aprilie 1899, soția îi trimite un coș cu trandafiri. Scriitorul este adînc mișcat, dar nu poate să nu-și mărturisească suferința: **„...mi-e greu după aproape nouă luni de exil să mai fiu aici, rupt de țara mea, cu toată ura care se manifestă împotriva mea. N-am dorit decît dreptatea și sînt acoperit de ultragii...".** Dar pînă la urmă optimismul combatantului depășește amărăciunea trecătoare și cînd, la 2 iunie, Zola află printr-o telegramă că revizuirea procesului a fost hotărîtă, se declară gata pentru noi bătălii: **„Ah! Loulou a mea, sărmana mea Loulou,... toate acestea mi se par a fi un vis... Dar vom fi împreună și vom lupta împreună, dacă va fi nevoie...".**

După întoarcerea lui Zola în patrie, bătălia a trebuit continuată, deoarece Dreyfus a fost pus în libertate, dar nu și reabilitat. Reabilitarea se va produce de abia în 1906, dar Zola nu va mai fi în viață.

Ion GHIMEȘAN

PE TEME COTIDIENE

PĂRINȚI

Am remarcat de mult că părinții alcătuiesc un fel de tagmă. O tagmă ai cărei membri împărtășesc preocupări, aspirații și chiar taine comune, ceea ce îi face să se înțeleagă între ei de cele mai multe ori, prin simple aluzii, din jumătăți de cuvinte sau numai din priviri. De aceea, relatarea lui Marian despre dificultățile pe care i le pricinuiește fiică-sa a fost întîmpinată cu zîmbete experte și clătinări din cap comprehensive, care voiau să spună: „Ehei, am trecut și noi prin astea. Cîte am putea povesti!...".

Oricît ar părea de curios, un părinte are vîrsta copilului său. Să fiu mai explicit: un părinte are ca părinte vîrsta pe care copilul său o are în absolut. Există prin urmare părinți-prunci, părinți-preșcolari, părinți-adolescenți și așa mai departe. Asta dă naștere la situații destul de interesante. De pildă, de patru luni de cînd e tată, Marian tratează cu toată deferența cuvenită unui om mai bătrîn pe Doru, care are cu aproape opt ani mai puțin ca el, dar al cărui băiat a împlinit trei ani și este deci mult mai în vîrstă decît fata lui Marian. (Sper că m-ați urmărit). Între ei sînt raporturi asemănătoare celor dintre un maistru și un ucenic: Doru, tată cu înaltă calificare, transmite cu o condescendentă mărinimie experiența sa paternă tatălui începător care e Marian, iar acesta se străduie plin de sîrguință s-o asimileze (l-am surprins o dată luînd notițe în legătură cu cea mai favorabilă poziție în care urma s-o așeze în cărucior pe recent apăruta sa fiică).

Intrarea în tagma părinților conferă persoanei respective un plus considerabil de importanță și valoare. Îmi amintesc că, pe vremuri, Stella, una din dactilografele secției noastre, era o figură ștearsă și blîndă, care venea prima și pleca ultima din redacție, vorbea puțin, muncea mult și nu protesta niciodată, oricîte pagini i-am fi dat să bată. Într-o bună zi, ea ne-a făcut surpriza de a deveni mamă. Ne-a făcut chiar o dublă surpriză, ținînd seama de faptul că are gemeni.

Situația ei e acum cu totul alta. Nea Matei, șeful secției, a lansat cuvînt de ordine să o menajăm. Rezultatul e că eu îmi dactilografiez (cu un singur deget, dar cu foarte numeroase greșeli) cele mai multe din articole, în vreme ce Stella istorisește unui auditor de părinți fascinați cum își scaldă gemenii. Dintre amănuntele date de ea am reținut că cei doi băieți se comportă în cadă în mod diferit: cel mare (care l-a precedat pe fratele său cu zece minute) pare sortit să devină campion la 100 metri bras, celălalt în schimb detestă apa cu o înverșunare de beție bătrîn. După expunerea Stellei, urmează întrebări și discuții în cadrul cărora se analizează diverse aspecte ale pasionantei probleme pe care o reprezintă îmbăierea copilului.

Ca profan în ale parentologiei, mi s-a întîmplat deseori să fac confuzii grosolane. Cea mai frecventă dintre ele privește vîrsta. Pe atîția părinți am jignit atribuindu-le copiilor lor cu o lună-două în minus, încît, ca măsură de precauțiune, am adoptat sistemul să le acord cel puțin un an în plus. Și cît de flatat sună protestul:

— Vai, dar Puișor n-a împlinit nici zece luni!... Auzi, Puișor, nenea zice că avem doi ani.

Spre cinstea lui, Puișor pare mult mai puțin sensibil la compliment decît orgolioșii lui părinți și-și vede liniștit de ocupația sa preferată — suptul degetului gros de la piciorul drept.

Părinții din redacția noastră se lamentează foarte des de grijile și bătăile de cap pe care le au din cauza copiilor lor. Ascultîndu-i vorbind despre tuse convulsivă, borcane de dulceață golite prin contrabandă, amigdale prea mari sau poftă de mîncare prea mică, ajungi la concluzia că nu există pe lume oameni mai vrednici de compătimire ca ei.

Și totuși, chiar după părerea lor, există o categorie și mai de plîns decît părinții: cei care nu au copii.

Nicolae MINEI

Trăgătorul Gheorghe Enache

„Vînătorul de farfurii"

Eecoul excepționalului record al lui Gheorghe Enache persistă. La aproape două săptămîni după ce zgomotul armei sale s-a risipit în liniștea crînguri-lor de la Tunari, se vorbește, în continuare, despre cele 300 de talere doborîte, despre performanța care a depășit o alta, a dr. Lemniczer, veche de 30 de ani și considerată aproape de neîntrecut ! În trei zile, din cele 300 de talere lansate în manșe de cîte 100, n-a rămas întreg niciunul. Cineva, pus pe snoave, socotea că sînt „25 de servicii complete de cîte 12 farfurii"...

Ne-am întîlnit cu autorul acestei extraordinare isprăvi, într-un loc unde așteptam cel mai puțin să-l găsim. Închipuiți-vă, la Palatul pionierilor. Nu venise să caute cadre tinere pentru proba sa (deși, așa cum vom vedea mai jos, Enache a făcut cunoștință cu arma la o vîrstă foarte fragedă), ci la un obișnuit antrenament de pregătire fizică, de altfel foarte necesară trăgătorului. La talere, spre pildă, concurentul epuizează de 300 de ori sau mai mult, arma care cîntărește circa 5 kg. Un calcul elementar ne dă o cifră care reprezintă vreo... trei recorduri absolute la haltere, adunate toate pe aceeași bară. Nu-i puțin !

Așadar, Enache făcuse obișnuitul său program de pregătire fizică. Urmă antrenamentul de jocuri sportive. Am stat de vorbă, într-o partidă de volei și una de baschet. În ciuda aparențelor, a calmului desăvîrșit manifestat pe stand, Enache este un tip emotiv. Rostește, uneori nu găsește cuvintele, are un tremur în voce care îl trădează. De fapt, la un moment dat s-a și scuzat... Am adus, desigur, vorba despre record.

— Retrăiesc și acum emoțiile acelor trei neuitate zile. Mă simțeam în formă. Încă de la antrenamente. Cum se spune, „îmi mergea". Sincer să fiu, nu credeam — totuși — să realizez performanța absolută. Trăgeam cu Ion Dumitrescu, pe care știu cît este de greu să-l învingi. În prima manșă, toate cele 100 de cartușe au mers în plin. Seara, acasă, discutam cu soția mea, Margareta Filip, și ea trăgătoare. Îmi înțelegea perfect starea sufletească. Voi face o mărturisire spunînd că m-a ajutat nespus de mult. Mi-a insuflat mult curaj.

— Și a fost ziua a doua...

— În ziua a doua, continuă Enache, m-am... obrăznicit. Ce-ar fi dacă aș da jos încă 100 ? O sută au fost...

— Emoția a fost probabil și mai mare înaintea ultimei manșe...

— Fără îndoială. Am dormit prost în noaptea aceea. Dar era o emoție plăcută, nu știu cum să vă explic, un amestec de încredere în victorie și de dorință. Știți ce s-a întîmplat după aceea. 250... 275... 298. Egalasem rezultatul record al lui Lemniczer și al colegului meu, Ion Dumitrescu. Ultimele două talere au fost, cred, mai grele decît toate celelalte 298 dinaintea lor, la un loc. M-am concentrat și le-am lovit. Cam asta ar fi tot...

Impresionează felul în care Gheorghe Enache povestește despre recordul său. Ca despre ceva cu totul obișnuit. A rămas același tînăr modest, așa cum îl cunosc colegii de la Institutul de cultură fizică, tovarășii de echipă și de stand, prietenii.

O incursiune în biografie... La un campion de talere trebuie să cauți totdeauna vînătoarea în antecedente. Este o regulă, fără excepție. Gheorghe Enache a fost și este vînător. Ba încă pasionat. Povestește că și tatăl său își petrecea timpul liber pe miriști, după prepelițe, stătea nopți întregi la pîndă în așteptarea mistrețului. A vrut neapărat ca fiul să-i semene. La 11 ani Gheorghe Enache a participat la prima vînătoare din viața sa. Iar cînd nu împlinise 12, a adus primul iepure împușcat de mîna sa. După aceia, le-a pierdut numărul. Enache are multe trofee la activ. Și nu sînt... povestiri vînătorești. La urma urmei, 800 de talere le-a doborît în fața arbitrilor și a zeci de martori. Ca să n-avem vorbe...

Trăgător de talere devine însă... abia la 18 ani. L-a... lansat filiala de vînătoare din care făcea parte. Nu s-au înșelat bătrînii ochitori. Primul concurs, între vînători, are drept cîștigător pe Gheorghe Enache. Dar aici nu era ca la prepelițe, ori iepuri. Se cerea o tehnică desăvîrșită, stăpînire de sine, reacție fulgerătoare. Resortul imprimă talerului traiectorii neașteptate. Cînd nici nu-ți trece prin gînd, ți-a și fugit din fața țevii. Enache a învățat. Povestește chiar el...

— Participarea la „mondialele" de la Oslo și de la Cairo au fost, cred, hotărîtoare pentru mine. În ciuda rezultatelor slabe obținute acolo, n-am pierdut vremea de pomană. Am urmărit cu atenție stilul primilor 10 trăgători ai lumii și am reușit să scot la iveală greșelile care mă frînau. Tirul de față pe care îl foloseam, ca și pregătirea prea lungă a focului, duceau la rateuri în cazul starturilor foarte rapide ale talerului. Am văzut că am multe de corectat și la capitolul declanșării, neglijat înainte. N-am să intru în amănunte tehnice, fiindcă nu cred să intereseze. Au fost lecții bune...

...pe care Gheorghe Enache le-a învățat ca un elev foarte silitor. Și nici nu-i de mirare, dacă aruncăm o privire în carnetul său de note : Anatomie — 10, Biochimie — 8, specializare — 10

Sezonul se anunță bogat pentru trăgătorii noștri. În august, la Brno, — campionatele europene, în toamnă, la Caracas — „mondialele".

— Sînt dator, ne spune Enache, să mă reabilitez pentru insuccesul de la Oslo și Cairo, și să confirm acest 300. Noi, toți, putem da mai mult în întrecerile internaționale. Mă refer și la mine și la campionul olimpic Ion Dumitrescu, dar și la ceilalți reprezentanți ai tirului cu alice.

...Și cum meciul de baschet începea, a trebuit să ne luăm rămas bun de la recordmanul absolut care, de altfel, dădea semne vădite de nerăbdare pentru a-și demonstra precizia și în tirul la... coș !

V. SĂNDULESCU

VARIETĂȚI

Un nou „record" al rasiștilor sud africani

Republica Sud Africană deține un „titlu" care nu este de fel demn de invidiat. Aceasta este singura țară din lume unde, prin lege, este interzisă oficial participarea la concursuri sportivilor de culoare alături de sportivii albi. Recent, cu prilejul organizării campionatelor naționale de maraton, s-a ivit însă o dificultate. Întrucît aceasta este o probă dificilă, regulamentul permitea pînă acum ca, în scopul desemnării campionilor, la start să se alinieze sportivi albi și alergători de culoare. De la ediția din acest an a campionatului regulamentul a fost însă modificat.

Mai întîi rasiștii au hotărît ca proba să se desfășoare în două serii, prima, rezervată albilor, vineri, iar cealaltă, cu participarea negrilor, simbătă. Dar serviciile de circulație au interzis disputarea cursei simbătă, pe motivul că traficul automobilelor nu poate fi oprit în această zi. Și astfel, pentru prima dată în lume, în Republica Sud Africană s-a putut asista la un campionat de maraton în care concurenții de culoare au luat startul... la o jumătate de oră după cei albi.

Rasiștii din Republica Sud Africană au stabilit cu acest prilej un nou „record" de ipocrizie.

Valeri Brumel decatlonist

După cum se știe, Valeri Brumel a manifestat în ultimele sale ieșiri publice certe însușiri care-l recomandă stăruitor ca un viitor decatlonist. Să reamintim cele mai bune performanțe la șapte probe : 100 m. 10,7 ; lungime 7,65 m. ; prăjină 4,20 m. sulită

Valeri Brumel la proba de aruncare a greutății.

59,50 m., greutate 15,07 m ; 1500 m. 4'58" ; înălțime 2,27 m. Specialiștii susțin că Brumel poate parcurge 400 m. în 50",5, 110 m. garduri în 15" și să arunce discul la 40-45 m. Un calcul sumar anticipativ al totalului punctelor realizate de Brumel la cele zece probe, demonstrează posibilitatea ca el să obțină o performanță excepțională, cu mult peste actualul record mondial. Viitorul apropiat sau mai îndepărtat va confirma presupunerile.

O jumătate de oră

Boxerul belgian Daemen a constatat, înaintea începerii meciului său cu un pugilist bine cunoscut în Belgia, Vaillant, că și-a uitat mănușile acasă. S-a urcat în grabă într-un taxi și s-a înapoiat la locuința lui, unde a surprins un spărgător „în exercițiul funcțiunii". În cîteva secunde spărgătorul era făcut k.o. de Daemen, care a telefonat apoi poliției invitînd-o să-l ridice pe delicvent. Întrucît nu putea aștepta, pugilistul a aplicat răufăcătorului alte cîteva lovituri, s-a urcat din nou în taxi, a ajuns la stadion, a obținut o nouă victorie prin k.o. în repriza întîia și s-a întors din nou acasă, unde a găsit un medic și mai mulți polițiști care încercau încă să-l readucă în simțiri pe spărgător.

Totul a durat numai o jumătate de oră !

Spectatori pătimași...

Cu prilejul meciului de fotbal Napoli—Modena, desfășurat pe terenul primei echipe, s-au petrecut grave incidente, care s-au soldat cu un mort și peste 100 de răniți. Incidentele au fost provocate de spectatori pătimași, care, nemulțumiți de deciziile arbitrului și de comportarea unor jucători oaspeți, au căutat în diferite feluri să împiedice desfășurarea jocului (aruncări de obiecte, pătrunderi pe teren etc.) iar la sfîrșitul meciului au pătruns pe teren distrugînd porțile (le-au și dat foc) și provocînd o încăierare generală la care au luat parte și forțe polițienești.

Federația italiană de fotbal analizînd situația a suspendat terenul din Napoli pe termen de opt luni, a dat joc pierdut formației gazdă și a suspendat numeroși jucători pe diferite termene.

Salvatorii...

Nimeni nu s-ar putea gîndi că în epoca telegrafului și televiziunii porumbeii călători ar putea ajunge din nou la mare preț în serviciul redacțiilor de ziare. Și totuși aceasta este una din ultimele noutăți legate de organizarea Jocurilor Olimpice de vară, programate anul viitor în capitala Japoniei, Tokio. Redacțiile diferitelor ziare japoneze au început antrenamente ale porumbeilor călători, care sînt învățați să străbată fără greșeală drumul de la diferitele stadioane sau terenuri pînă la redacțiile respective.

Motivul este simplu. S-a ajuns la concluzia că în zilele Olimpiadei din cauza greutăților de circulație pe străzile orașului Tokio și a dificultăților de a obține linii libere de telefoane sau telex-uri, cel mai sigur și mai rapid mijloc ca filmele realizate de fotoreporteri sau știrile redactorilor să ajungă la redacțiile respective îl constituie porumbeii călători a căror viteză atinge 80 km. pe oră.

Un nou trofeu pentru fotbaliști

Ziariștii sportivi francezi au hotărît ca un juriu internațional, alcătuit din 34 de reprezentanți ai presei sportive europene, să desemneze în fiecare an pe cei mai buni fotbaliști din Europa. Prima întîlnire a juriului urmează să aibă loc în luna iunie din acest an, fotbaliștii fiind premiați pe fiecare post după sistemul premiilor „Oscar" folosite în cinematografie.

După cum arată ziarele, a fost pusă la punct de acum o primă listă cu propuneri care menționează numele jucătorilor : Schroif (Slovan Bratislava), Wendling (Stade de Reims), Schnellinger (F.C. Köln), Selymesi (Ujpesti Dozsa), Maldini (A. C. Milan), Masopoust (Dukla Praga), Kopa (Stade de Reims), Jurion (S. C. Anderlecht), Uwe Seeler (Hamburger S.V.), Eusebio (Benfica Lisabona), Gento (Real Madrid).

Instantanee din „Cursa Păcii"

Corespondență telefonică din Varșovia

„Cursa Păcii" se află în centrul atenției iubitorilor sportului cu pedale din lumea întreagă. De acest lucru te poți convinge văzîndu-i pe ziariști cu cîtă grabă se îndreaptă spre cabinele telefonice la finele fiecărei etape. Moscova, Londra, București, Helsinki și alte capitale din Europa, Africa și Australia, recepționează cu viteza gîndului știri din „Cursa Păcii" pe calea undelor sau prin cablu. Revenind la declarația d-lui Adriano Rodoni, președintele Uniunii cicliste internaționale, trebuie să arătăm încă odată că această mare cursă închinată păcii și înțelegerii între popoare, constituie unul dintre cele mai importante evenimente sportive ale anului.

Ceea ce nu cuprind însă știrile...

...sînt micile drame sportive, frămîntările care îi animă pe cicliștii din caravana „Cursei Păcii". Dar și acestea sînt relatate. În lungile reportaje transmise spre sau dincolo de miezul nopții, sînt dezvăluite marelui public toate „tainele" caravanei cicliste. Voi încerca și eu să-i informez pe cititorii „Magazinului" despre cîteva asemenea întîmplări.

O mică discuție și continuarea ei

Hotelul în care au locuit cicliștii la Bratislava a fost, ca în fiecare din orașele care găzduiesc „Cursa Păcii", ținta atenției unui mare număr de iubitori ai sportului. În timp ce aceștia încercau, prin toate mijloacele, să pătrundă înăuntru pentru a solicita rutierilor autografe, într-una din camere avea loc o discuție interesantă, la care am fost — din întîmplare — martor. Constantin Dumitrescu și Gh. Rădulescu se odihneau înainte de start. Și în același timp depănau amintiri. Mai ales Constantin Dumitrescu — participant pentru a 9-a oară la această întrecere — avea multe de spus.

— Ah, îmi amintesc cum am pierdut în 1956 locul I, doar pentru o singură ezitare la urcuș...

— Nu este timpul pierdut să recîștigi această șansă — l-a completat căpitanul echipei, Gh. Rădulescu.

— Cînd ?

— Chiar în această cursă !

În cameră s-a așternut liniștea. A urmat etapa și deznodămîntul ei. Rominii au urcat trei locuri în clasamentul general pe echipe, iar Constantin Dumitrescu s-a văzut „catapultat" (prin munca sa, este drept) tocmai pe locul IV în clasamentul general individual.

— Ei ai văzut că se poate, Gigi ? Din nou liniște.

A mai trecut o etapă, apoi ziua de odihnă și din nouă încă o etapă. Cicliștii noștri au stat pasivi la fiecare evadare. Rezultatul : echipa a coborît 3 locuri, iar Constantin Dumitrescu a ajuns pe locul.. 12.

— Ce zici, Gigi ?

Constantin Dumitrescu stă cu capul în pămînt. Nu răspunde. Mușchii feții i se contractă. Într-un tîrziu răspunde cu hotărîre, dar și cu o nuanță de ciudă :

— Mai sînt încă 9 etape. Vedem noi...

★

După fiecare etapă am solicitat învingătorilor o scurtă declarație. Reproduc cuvintele lor :

ANATOLI CEREPOVICI (din Așhabad — U.R.S.S. — are 23 de ani și face ciclism de 6 ani): „Victoria aceasta îmi dă speranțe pentru o bună comportare a cicliștilor noștri în general. Ea m-a stimulat nu numai pe mine, ci și pe ei. Aș vrea să pot completa un trio de învingători : Melihov—Saidhujin—Cerepovici..."

ANTONIA TAGLIANI (din Brescia — Italia — are 22 de ani): „Ah ce bine te simți pe podiumul învingătorilor. Ți se pare că toată lumea este a ta. Sînt atît de fericit că am învins, încît îmi vine să plîng. Sper să mai am ocazia unor astfel de clipe".

JEAN PIERRE GENET (are 23 de ani și este din Janville-le-Pont — Franța) : „Anul trecut colegul meu Paillier a obținut o victorie de etapă în „Cursa Păcii". Mă întrebam cum s-o fi simțit. Acum, dacă ar fi să răspund n-aș ști de fapt ce să spun, doar atît că mă furnică toată pielea. Mai trebuie ca să cîștig o etapă, două, pentru ca să pot răspunde cu certitudine la această întrebare..."

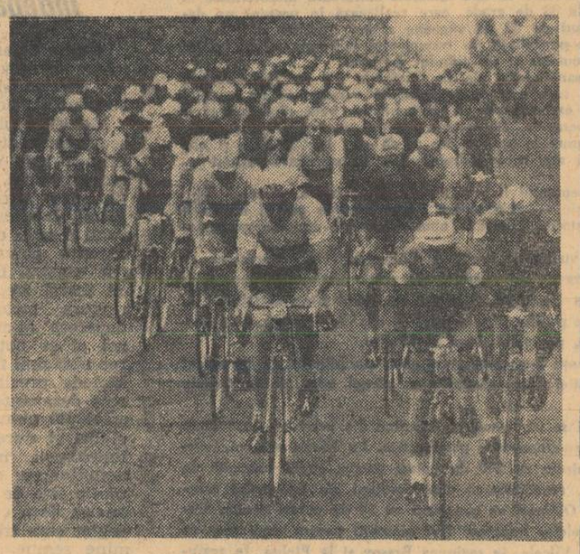

Aspect din etapa a VI-a

KLAUS AMPLER (are 23 de ani și este din Leipzig—R.D.G.): „Cînd am văzut că este posibil să cîștig această etapă am prins parcă aripi. Nu știu de unde mi-a venit atîta forță să apăs pe pedale. Simțeam că în loc să mă apropii mă depărtez de linia de sosire. Doar vuietul formidabil al mulțimii mi-a spus că s-a terminat și atunci am simțit că am cîștigat. Este minunat. Păcat că trăiești atît de puține momente de acest fel !".

ZDENEK HASMAN (are 25 de ani și este din Pilsen—R.S. Cehoslovacă): „După etapa a 4-a, cînd echipa noastră a pierdut o oră, am simțit că nimic nu se mai poate redresa. L-am auzit însă pe antrenorul nostru Menhart dînd declarații unui ziarist și spunîndu-i că mai sînt 11 etape și deci posibilități mari de îndreptare a situației. Acest lucru mi-a dat curaj. Și astăzi cînd sînt extraordinar de fericit îi închin această victorie antrenorului și sfătuitorului meu Menhart".

Un adevărat carnaval

După etapa a 6-a, de la Rzeszow la Varșovia, cicliștii au făcut transbordarea în cursul nopții cu un tren special format numai din vagoane de dormit. Plecarea a fost programată la ora 23. Încă de la ora 21 s-au adunat în fața gării mii și mii de locuitori ai orașului. Gara a fost ornată cu minunate ghirlande de flori, cu steagurile țărilor participante, cu fotografii ale alergătorilor. Minute în șir au fost scandate numele cicliștilor, iar uralele au făcut să răsune întregul oraș. În clipa cînd trenul s-a pus în mișcare, zeci de petarde au spuzit cerul, iar mii și mii de tineri au făcut cu torțele un adevărat culoar de lumină trenului care îi purta pe cicliști. A fost un adevărat carnaval. Un carnaval emoționant, pe care cicliștii nu-l vor uita multă vreme.

Hristache NAUM

SAH

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 13

Alb : *Petrosian*	Negru : *Botvinnik*
1. d4, Cf6	29. Rg2, Df8+
2. c4, e6	30. Rg1, D:e4
3. Cf3, b6	31. Dd5, D:d5
4. g3, Nb7	32. C:d5, Cd3
5. Ng2, Ne7	33. b4, c:b3
6. 0—0, 0—0	34. a:b3, f5
7. Cc3, Ce4	35. b4, Rf7
8. C:e4, N:e4	36. b5, Ce5
9. d5, Nf6	37. b6, a5
10. Ce1, N:g2	38. Rf1, Re6
11. C:g2, e:d5	99. b7, Cc6
12. cd5, c5	40. Cc7+, Rd6
13. d:c6, d:c6	41. Ca6, a4
14. Dc2, c5	42. Re2, a3
15. Td1, De8	43. Cb4, Cb8
16. Nf4, Cc6	44. Rd3, Rc7
17. Nd6, Ne7	45. Rc2, R:b7
18. e3, Td8	46. Rb3, Rb6
19. N:e7, D:e7	47. R:a3, Rc5
20. Cf4, g6	48. Rb3, Rd4
21. Da4, Ce5	49. Re2, Re4
22. T:d8, T:d8	50. Rd2, Rf3
23. Td1, c4	51. Re1, Rg2
24. e4, b5	52. h4, Rf3
25. T:d8, D:d8	53. Cd3, Cd7
26. D:b5, Dd1+	54. Rf1 remiză Scors
27. Rg2, Df3+	7—6 pentru Petrosian.
28. Rg1, Dd1+	

Partida nr. 14

Alb : *Botvinnik*	Negru : *Petrosian*
1. d4, d5	31. T:e8+, N:e8
2. c4, e6	32. De3, Nf7
3. Cc3, Ne7	33. g5, Ne6
4. c:d, e:d	34. Cf4, Nf7
5. Nf4, c6	35. Cd3, Ne6
6. e3, Nf5	36. g:f, D:f6
7. g4, Ne6	37. Dg5, D:g5+
8. h3, cf6	38. h:g, a4
9. Nd3, e5	39. b:a, Te4
10. Cf3, Cc6	40. a5, b:a
11. Rf1, 0—0	41. Cc5, Nf5
12. Rg2, c:d	42. Rg3, a4
13. C:d4, C:d4	43. Rf4, a3
14. e:d, Cd7	44. Re5, Tb4
15. Dc2, Cf6	45. Cd3, Tb5
16. f3, Tc8	46. Rd6, Rf7
17. Ne5, Nd6	47. Rc6, N:d3
18. Tae1, N:e5	48. T:d3, Tb2
19. T:e5, g6	49. T:a3, Tg2
20. Df2, Cd7	50. R:d5, T:g5+
21. Te2, Cb6	51. Rc6, h5
22. The1, Cc4	52. d5, Tg2
23. N:c4, T:c4	53. d6, Te2+
24. Td2, Te8	54. Rd7, h4
25. Te3, a6	55. f4, Tf2 ?
26. b3, Tc6	56. Rc8, Tf4
27. Ca4, b6	57. Ta7+ și negrul
28. Cb2, a5	cedează. Botvinnik—
29. Cd3, f6	Petrosian 7—7.
30. h4, Nf7	

După 20 de partide, Petrosian conduce cu 11,5 la 8,5, avînd nevoie de numai 1 punct — din următoarele 4 partide pentru a deveni campion mondial. Partida 21 se joacă astăzi.

Din nou despre acordarea de categorii

Într-un număr recent au apărut extrase din scrisoarea pe care ne-a adresat-o un cititor al revistei noastre, dr. Șerban Dona, din comuna Răstoaca. Corespondentul nostru propune atribuirea de categorii de joc la șahul prin corespondență. El demonstrează caracterul stimulativ pe care l-ar avea categoriile de joc asupra jucătorilor care, în turneele pe care le susțin, pierd șansa să ocupe primul loc și, în unele cazuri, abandonează. Referindu-se la aceste abandonări, ing. Ad. Ciorănic scrie în continuare :

„Cu totul altfel cred că s-ar prezenta situația dacă cei 7 jucători știu că nu trebuie să lupte doar pentru 6 sau 5½ puncte necesare calificării în etapa următoare. Din cei 7 va cîștiga unul, iar ceilalți, în loc să renunțe la joc sau să continue să joace fără interes, vor lupta în continuare de la primul la ultimul, pentru a obține de exemplu cele 2 puncte, care ar asigura, să zicem, categoria a IV-a sau a V-a. Fie că o obține, fie că o confirmă, jucătorul respectiv se va înscrie și la alte concursuri pentru a obține o categorie superioară. Va fi stimulat să studieze, va căuta să-și perfecționeze stilul de joc pentru a obține o calificare superioară. În felul acesta va fi cîștigat încă un adept al jocului de șah și sînt convins că vor dispare jucătorii „efemeri" care nu fac altceva decît să încurce lucrurile. Va cîștiga șahul atît calitativ cît și cantitativ.

În ceea ce privește echivalarea categoriilor de la jocul prin corespondență cu cele obținute la concursuri „la tablă", cred că, pînă la categoria a II-a inclusiv, deci cea care dă dreptul de participare la optimile campionatului R.P.R., categoriile obținute pot fi valabile atît pentru jocul practic cît și la cel prin corespondență.

În continuarea scrisorii sale, ing. Ad. Ciorănic face o serie de propuneri interesante privind modul concret în care să se asigure acordarea categoriilor.

Rezultate din finala republicană

Ne-au parvenit noi rezultate din finalele campionatului republican masculin la șah prin corespondență : A. Pichler (Lugoj)-A. Aurel (Iași) remiză, N. Kimel (București)-Gr. Sigmireanu (Brașov) 1—0, N. Kimel-C. Mihăescu (Blaj) 1—0, C. Mihăescu-Gr. Sigmireanu 1—0. În clasament conduce Pichler cu 2½ puncte din 4.

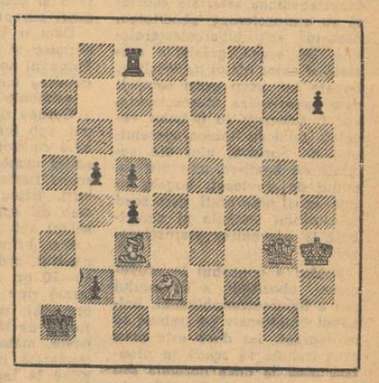

Poziția de control : alb — Rh3, Dg3, Nc3, Cd2, total 4 piese ; negru — Ra1, Tc1, pioni b2, b5, c4, c5 și h7 total 7 piese.

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.

Rugbiștii din nou în actualitate

Cu în fiecare an, luna florilor și a tinereței înseamnă și pentru rugbiști o mare sărbătoare. În luna mai, prin tradiție, ei deschid seria jocurilor internaționale, participînd la „Cupa Păcii". Inițiată de federația noastră de specialitate, în scopul răspîndirii rugbiului în estul Europei, „Cupa Păcii" a devenit — prin continuitatea și caracterul ei festiv — cu adevărat tradițională.

An de an, sportivii din patru țări (R. D. Germană, Cehoslovacia, Polonia, Romînia) și-au dat întîlnire pe terenurile gazonate străjuite de buturi, oferind dispute pasionante, care au făcut să crească popularitatea și prestigiul jocului de rugbi. De fiecare dată, succesul a surîs purtătorilor culorilor noastre naționale, care au dominat competiția de la un cap la celălalt. De fiecare dată, am avut de-a face cu victorii absolute, fără echivoc, ce au atestat superioritatea categorică de necontestat, pe care sportivii noștri au manifestat-o asupra partenerilor de întrecere, deși mai tineri și mai neexperimentați. Bilanțul cifric este pe de-a întregul edificator : 12 victorii din tot atîtea partide disputate, cu un golaveraj impresionant : 285 puncte înscrise față de numai 47 primite !

Firește, și nimeni nu neagă acest fapt, sportivii romîni, ca adevărați veterani ai acestui frumos și bărbătesc sport, sînt stegarii care țin treaz flacăra rugbiului în această parte a continentului. Și rolul lor nu este dintre cele mai neînsemnate.

Cu dragă inimă ei au împărtășit și împărtășesc în continuare din experiența lor mai bogată partenerilor, care nu se descurcă deocamdată pe deplin în labirintul plin de taine al sportului cu balonul oval.

Plecînd de la această idee, a popularizării, a dezvoltării, a creșterii, comitetul de organizare a lăsat deschise porțile în fața tuturor celor dornici să se alăture întrecerii. Și iată că acum, după patru ani, plutonului celor patru... membri fondatori i s-a adăugat prezența XV-ului bulgar, care aduce cu sine în ediția din acest an, farmecul inedititului, dîndu-i, totodată, un caracter mai larg, spre marea satisfacție a inițiatorilor competiției, care-și văd astfel — datorită perseverenței — eforturile încununate de un succes, care sîntem siguri nu se va opri aici.

„Cupa Păcii", se află la cea de-a V-a ediție, așadar o ediție pe care am putea-o numi jubiliară. Organizată pentru a doua oară în țara noastră, „Cupa Păcii" va avea de data aceasta o desfășurare mai aparte față de edițiile trecute. Numărul sporit al competitorilor, de la 4 la 6 (împreună cu bulgarii vor debuta în întrecere și rugbiștii reprezentativei noastre de tineret), necesita modificarea programului prin adoptarea unei formule noi, mai judicioasă în trierea valorilor. Cele șase echipe au fost împărțite în două serii, echilibrate sub aspect valoric ; la DEVA : Cehoslovacia, Polonia și Romînia-tineret, iar la BÎRLAD : R. D. Germană, Bulgaria și Romînia A. Jocurile în serii urmează a se disputa între 20 și 24 mai, după sistemul turneu. Cîștigătoarele celor două serii se vor întrece apoi la 26 mai în finala de la București, urmînd ca formațiile clasate pe locul 2 în serii să-și dispute la Pitești locurile 3 și 4, în timp ce ultimele clasate se vor întruni la Giurgiu pentru stabilirea clasamentului locurilor 5—6. Iată deci o formulă nouă, care are dublu avantaj, mai întîi pentru că dă posibilitatea spectatorilor din țară să urmărească importante întreceri internaționale și în al doilea rînd fiindcă triază valorile încă din serii, calificînd pentru întrecerile din fazele finale echipe de forte sensibil apropiate.

Să așteptăm așadar cu optimism jocurile și să considerăm că nu exagerăm dacă socotim că „Cupa Păcii" va intra pentru a cincia oară în posesia reprezentanților noștri, care ori de cîte ori au fost solicitați în întîlnirile internaționale, nu ne-au dezamăgit.

D. CALLIMACHI

În fotografie : echipa țării noastre, care anul trecut a cucerit „Cupa Păcii" în Polonia.

CAMPIONATUL CATEGORIEI A ÎN DATE ȘI CIFRE — Etapa a 22-a

Clasamentul general

1. Dinamo București	21	12	7	2	37:17	31
2. Steaua	21	11	6	4	50:33	28
3. Știința Cluj	21	10	5	6	32:25	25
4. Rapid	21	8	6	7	35:31	22
5. Știința Timișoara	21	8	6	7	33:31	22
6. Steagul roșu	20	10	2	8	31:34	22
7. C.S.M.S.-Iași	21	7	8	6	36:40	22
8. Petrolul	21	8	5	8	37:25	21
9. Farul	20	8	3	9	36:32	19
10. Progresul	21	6	6	9	28:35	18
11. U.T.A.	21	6	4	11	34:40	16
12. Crișana	21	6	4	11	20:37	16
13. Dinamo Bacău	21	5	5	11	20:32	15
14. Minerul	21	4	6	11	19:43	14

Clasamentul acasă

1. Știința Cluj	10	9	1	0	24: 7	19
2. Steagul roșu	10	9	1	0	25:10	19
3. Petrolul	11	8	2	1	33: 6	18
4. Dinamo București	12	7	4	1	27:12	18
5. Știința Timișoara	10	7	2	1	19: 7	16
6. C.S.M.S.-Iași	11	6	4	1	24:13	16
7. Steaua	10	7	2	1	31:18	16
8. Farul	9	7	1	1	25: 8	15
9. Rapid	10	7	1	2	20:10	15
10. Minerul	11	4	6	1	13: 6	14
11. Crișana	11	6	2	3	15:12	14
12—13. U.T.A.	10	6	1	3	24:12	13
Dinamo Bacău	11	4	5	2	14: 7	13
14. Progresul	10	4	5	1	14:10	13

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	9	5	3	1	10: 5	13
2. Steaua	11	4	4	3	19:15	12
3. Rapid	11	1	5	5	13:21	7
4. Știința Timișoara	11	1	4	6	14:19	6
5. C.S.M.S.-Iași	10	1	4	5	12:27	6
6. Știința Cluj	11	1	4	6	8:18	6
7. Progresul	11	2	1	8	14:25	5
8. Farul	11	1	2	8	11:23	4
9. U.T.A.	11	0	3	8	10:28	3
10. Petrolul	10	0	3	7	4:19	3
11. Steagul roșu	10	1	1	8	6:24	3
12. Dinamo Bacău	10	1	0	9	6:25	2
13. Crișana	10	0	2	8	5:25	2
14. Minerul	10	0	0	10	6:37	0

Clasamentul returului

1. Dinamo București	7	6	1	0	17: 6	13
2. Steaua	7	5	1	1	16: 8	11
3. Știința Cluj	7	3	2	2	9: 6	8
4—5. Steagul roșu	6	3	1	2	8: 7	7
Dinamo Bacău	7	3	1	3	8: 7	7
6. C.S.M.S.-Iași	7	3	1	3	11:12	7
7. Rapid	7	2	2	3	11: 9	6
8. U.T.A.	7	2	2	3	11:12	6
9. Crișana	7	2	2	3	7: 8	6
10. Știința Timișoara	7	1	4	2	7:11	6
11. Petrolul	7	2	2	3	7:10	6
12. Progresul	7	2	2	3	9:13	6
13. Minerul	7	1	3	3	4: 8	5
14. Farul	6	1	0	5	1: 7	2

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREȘTI cu : Steaua București (d), Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu : Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S. Iași (d).

ȘTIINȚA CLUJ cu : Farul Constanța (a), Rapid București(a), Crișana Oradea(d), Steaua București (d), Dinamo București (a).

RAPID BUCUREȘTI cu : Progresul București (a), Știința Cluj (d), U. T. Arad (a), Crișana Oradea(d), Minerul Lupeni (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Dinamo Bacău (d), Petrolul Ploiești(a), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Farul Constanța (d).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu : Farul (d), Petrolul Ploiești (d), U. T. Arad (d), Dinamo București (a), Minerul Lupeni (a), Progresul București (d).

C.S.M.S. IAȘI cu : U. T. Arad (a), Farul Constanța (d), Știința Timișoara (d), Petrolul Ploiești (a), Steaua București (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu : Steagul Roșu Brașov (a), Știința Timișoara (d), Steaua București (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo Bacău (a).

FARUL CONSTANȚA cu : Steagul Roșu Brașov (a), Știința Cluj (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu : Rapid București (d), Dinamo Bacău (d), Farul Constanța (a), U. T. Arad (d), Steagul Roșu Brașov (a).

U. T. ARAD cu : C.S.M.S. Iași (d), Steagul Roșu Brașov (a), Rapid București (d), Progresul București (a), Crișana Oradea (a).

CRIȘANA ORADEA cu : Minerul Lupeni (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (a), Rapid București (a), U. T. Arad (d).

MINERUL LUPENI cu : Crișana Oradea (d), Steaua București (d), Dinamo Bacău (a), Steagul Roșu Brașov (d), Rapid București (d).

DINAMO BACĂU cu : Știința Timișoara (a), Progresul București (a), Minerul Lupeni (d), Farul Constanța (a), Petrolul Ploiești (d).

GOLGETERII

I. I. Ionescu *(Rapid) 15 goluri. 2. Adam (Știința Cluj) 14 goluri. 3. Manolache (Știința Timișoara) 12 goluri. 4. Voinea (Steaua), Dridea I (Petrolul) 11 goluri. 5. Ciosescu (Farul), Constantin (Steaua) 10 goluri. 6. Sasu (U.T.A.), Dinulesc

MEDICUL vă sfătuieşte

Tăticule, verifică-ţi cunoştinţele !

Eşti un tătic bun? Tot ce se poate! Pentru aceasta nu ajunge însă să-ţi iubeşti copilul şi să-i asiguri tot ceea ce îi este necesar, să-i faci educaţia şi să-ţi găseşti timp să te joci cu el. Trebuie să te ocupi şi de sănătatea lui, să-l duci la controalele periodice de sănătate ale medicului pediatru de circumscripţie, să ştii să-l căleşti, să-l aperi de boli, să te pricepi să-i dai îngrijiri elementare în raport cu recomandaţiile medicale. Noi îţi punem 10 întrebări şi nu uităm să-ţi dăm şi răspunsurile exacte, în alt colţ al rubricii. Începem cu tăticii cu copii mici până la un an:

I. — Care este temperatura maximă pe care o poate avea apa în care urmează a îi îmbăiat copilaşul?

II. — Cînd este mai bine să duci copilul care are febră la dispensar, dimineaţa sau după amiaza?

III. — Dacă un copil, care s-a dezvoltat normal, a avut la naştere 3—3½ kg., cît trebuie să fie greutatea sa normală la sfîrşitul primului an de viaţă?

IV. — Dar lungimea normală la sfîrşitul primului an?

V. — Care este temperatura maximă a copilului mic care poate fi considerată normală?

VI. — Cînd apar, de regulă, primii dinţi de lapte?

VII. — De la ce vîrstă încep sugarii să-şi ridice capul singuri şi reuşesc să şi-l ţină în poziţie verticală fără ajutorul adultului?

VIII. — De la ce vîrstă copilul poate să şadă singur şi să se ridice în picioare?

IX. — La ce vîrstă majoritatea copiilor încep să poată să meargă singuri?

X. — De la cîte luni putem spera să ne recunoască copilul? (bineînţeles, dacă am stat suficient lîngă el).

Răspunsurile tăticului bun

I. 36—37 grade. II. Copilul febril nu trebuie dus la dispensar, ci chemat de urgenţă medicul acasă; III. 9—10 kg.; IV. 70—75 cm.; V. 37°; VI. de la 6—8 luni; VII. 2—3 luni; VIII. 7—8 luni; IX. 1 an; X. 4½ luni.

Noutăţi din staţiuni balneo-climaterice

Ultimele foraje executate în staţiunile balneo-climaterice au permis descoperirea unor noi şi bogate debite de apă minerală. Astfel, la Sărata Monteoru se realizează zilnic un debit de 42 de vagoane de apă cloruro-sodică iodurată, foarte valoroasă în special în tratamentul diverselor forme de reumatism şi al afecţiunilor ginecologice cronice. La Biborţeni, regiunea Braşov, debitul de apă minerală s-a mărit atît de mult, încît numai din îmbutelieri se vor realiza peste 34 milioane de sticle anual. Debite tot atît de mari s-au obţinut şi la Sîncrăieni (regiunea Mureş Autonomă Maghiară). Aici, noile foraje vor permite anual aprovizionarea consumatorilor cu circa 20 milioane litri din excelenta apă minerală carbo-gazoasă de masă din localitate.

Pe malul stîng al Oltului, la Bivolari, mai sus de Căciulata — s-au forat izvoare cu apă minerală sulfuroasă mezotermală la temperatura de 33 de grade, care realizează în prezent un debit impresionant de 32 de vagoane zilnic. Astfel de factori creează uriaşe posibilităţi în tratamentul hidromineral al bolilor aparatului locomotor şi ale tubului digestiv.

În curtea sanatoriului de la Căciulata s-a dat în folosinţă izvorul nr. 2, care este de o deosebită valoare, avînd proprietăţi curative excepţionale în tratamentul bolii ulceroase şi al gastritelor hiperacide. Importanţa acestui izvor este cu atît mai mare cu cît pînă în prezent nu există nici la Căciulata şi nici la Călimăneşti alte surse hidrominerale cu asemenea calităţi terapeutice.

Vechiul şi renumitul izvor nr. 1 de la Căciulata, al cărui debit era atît de mic — abia picura — va avea în curînd un debit mai mare, datorită instalării unui dispozitiv nou de pompare-acumulare.

Pentru ca vizitatorii veniţi la Călimăneşti şi Căciulata să poată beneficia şi de excelentele ape curative ale izvoarelor Păuşa nr. 1 şi Păuşa nr. 2, aflate pe malul stîng al Oltului — greu accesibile pentru cura la sursă — ele vor fi aduse, prin conducte speciale, pe malul drept al Oltului.

La Călimăneşti s-a creat şi o nouă posibilitate de tratament pentru reumatici: împachetările cu nămol adus de la Ocnele Mari.

Pentru copii se vor amenaja, începînd din acest an, încă două sanatorii balneo-climaterice permanente. La Eforie sud va funcţiona un sanatoriu cu 200 de paturi pentru copiii suferinzi de boli de piele, reumatism şi alte afecţiuni ale aparatului locomotor, iar la Olăneşti un sanatoriu cu 50 de paturi pentru tratamentul sechelelor hepatice. Noi sanatorii pentru copii sînt în perspectivă la Vîlcele, în regiunea Braşov şi la Piciua, în regiunea Hunedoara.

Pentru menţinerea cît mai ridicată a valorii apelor minerale, se va extinde la majoritatea surselor de exploatare sistemul de pompare intermitentă cu gaz-lift. Acest sistem permite exploatarea raţională a apelor minerale, prevenind pierderea gazelor, în special a hidrogenului sulfurat şi a bioxidului de carbon, care, prin ieşirea lor din apă, nu numai că sărăcesc apa minerală respectivă, dar viciază şi aerul din staţiuni.

La capitolul instalaţii se remarcă noua aparatură pentru elongaţie sub apă de la Victoria, instalaţie unică pe ţară. De asemenea, menţionăm şi noul serviciu modern de hidroterapie — produs în ţară — cu care a fost înzestrat sanatoriul balnear Vatra Dornei. În cursul verii, acest sanatoriu îşi va mări capacitatea zilnică de tratament cu încă 300 băi carbo-gazoase, datorită dării în folosinţă a încă două noi surse de apă minerală.

Pe linia valorificării de noi surse terapeutice, s-au studiat în amănunţime proprietăţile curative ale unor lacuri ca Fundata din raionul Slobozia, Movila Miresei de lîngă Brăila şi Potcoava din apropierea Olteniţei, aceste lacuri putînd deveni în curînd noi şi valoroase centre de cură balneo-climaterice.

Dr. I. LEGIC

SFATURI COSMETICE

Îndepărtarea părului de prisos

Îndepărtarea părului de prisos se impune imperios mai ales în anotimpul călduros.

Metodele folosite în acest scop sînt multiple. Cea mai eficace este desigur electrocoagularea, care se obţine prin introducerea în foliculul pilos a unui ac subţire prin care trece un curent galvanic constant sau curent de diatermie de înaltă frecvenţă. Este singura metodă radicală deoarece numai cu ajutorul ei se obţine distrugerea rădăcinii firului de păr. Metoda prezintă însă marele dezavantaj că trebuie efectuată numai de un specialist şi durează un timp îndelungat, într-o şedinţă neputîndu-se distruge prea multe fire de păr. De asemenea dacă curentul nu e reglat cum trebuie, pot rămîne semne. Cu toate aceste neajunsuri electrocoagularea se recomandă în special pentru îndepărtarea părului de pe bărbie, mustăţi şi obraji.

O altă metodă uşor de realizat este decolorarea părului cu perhidrol 15 g. la 100 g. de apă. După decolorare, pielea se va spăla cu apă, se va unge cu o cremă de zi apoi se va pudra cu talc sau pudră obişnuită. Tăierea părului cu foarfeca, arderea lui cu flacără sau pensarea, sînt procedee care nu dau rezultate.

O metodă uşoară pentru îndepărtarea părului de prisos este folosirea unor substanţe care dizolvă firul de păr ca spre exemplu sulfurile de bariu, stronţiu, calciu. În comerţ există depilatorul Nivea.

Dezavantajul acestei metode este însă că dizolvă firul de păr numai la suprafaţă el continuînd să crească nestînjenit. De asemenea, prin aplicare se degajă un miros neplăcut de hidrogen sulfurat. Înainte de folosirea acestui depilator se vor lua următoarele măsuri: ungerea unghiilor cu vaselină şi încercarea depilatorului pe o porţiune mică de piele, pentru a determina timpul în care se dizolvă firul de păr. După depilare, regiunile respective vor fi spălate cu o soluţie de acid lactic, acid citric sau oţet, apoi vor fi pudrate din abundenţă cu un amestec de amidon şi talc.

Dintre depilatoarele care acţionează mecanic, cel mai folosit este depilatorul pe bază de răşini care prezintă un mare avantaj şi anume, acela că poate fi folosit fără nici un fel de precauţie. El acţionează prinzînd firele de păr într-o masă de răşină. Prin îndepărtarea masei de răşină, firele de păr sînt smulse din rădăcină.

Iată formula unui depilator pe bază de răşini: Colofoniu (sacîz) 500 g., ceară de albine 125 g., ambele substanţe se topesc pe foc apoi se lasă să se răcească pînă putem suporta amestecul pe piele. Se întinde în fişii care se smulg după cîteva minute printr-o mişcare de jos în sus. Se dezinfectează regiunile respective cu alcool apoi se pudrează cu talc.

O altă formulă care acţionează pe acelaşi principiu cuprinde: ulei de terebentină 6 g, ulei de ricin 4 g, tinctură de iod 3 g, alcool 48 g şi colodiu 4 la sută, 100 g. Se amestecă substanţele într-o sticlă şi se aplică pe regiunile păroase. După uscare depilatorul se îndepărtează brusc.

Anca BOGDAN

LENJERIA DE DAMĂ

În schiţa de mai sus dăm o serie de modele avînd diverse garnituri de dantele, volănaşe, pliuri şi tunde.

Fuste de dimineaţă

Cu toate că moda actuală are o accentuată preferinţă pentru „drept", fusta de dimineaţă poate fi mai largă prin cute, creţuri sau croială din clini, cum se vede în aceste modele. Bluzele sînt simple, drepte, fără gulere şi cu mîneci minuscule sau chiar de loc. În acest caz, să nu se uite că un mic bolero este foarte la locul lui.

Poveste cu elefanţi

Desen de S. ALEXANDRESCU

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Sufle de spanac; perişoare cu tarhon; fructe.

— Ochiuri româneşti cu mămăliguţă; ştevie cu orez; papanaşi prăjiţi.

— Supă de kimen; vrăbioare la grătar — salată verde; omletă cu dulceaţă.

— Borş de sfeclă; ţelină umplută cu carne, compot.

— Budincă de lăpturi; prune cu carne; biscuiţi cu rahat.

— Supă de roşii (suc de roşii); tocană cu cartofi — salată; papară de pîine.

— Ouă surpriză; stufat de miel; cornuleţe de ciocolată.

OUĂ SURPRIZĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 4 ouă, 50 g unt, 50 g făină, 2 dl lapte, 50 g caşcaval, 50 g pesmet, 50 g grăsime. Se fierb 3 ouă vîrtos, se taie apoi în lungime, se scot gălbenuşurile. Se face un sos alb mai consistent cu caşcaval ras, se adaugă gălbenuşurile frămîntate bine, se lasă să se răcească. Cu această pastă se umplu jumătăţile de albuş, dîndu-le formă de ou. Aceste jumătăţi se tăvălesc printr-un ou bătut, pesmet şi se prăjesc în multă grăsime. Se, serveşte cu sos de roşii compus din: 50 g unt, 20 g făină, o sticlă de suc de roşii.

STUFAT DE MIEL

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg de miel, 150 g grăsime, o ceapă, 20 g făină, 4 legături de ceapă verde, 4 legături de usturoi verde, 2 linguri de oţet, sare după gust. Se prăjesc bucăţile de miel în grăsime încinsă. În grăsimea rămasă se pune făina, apoi ceapa tăiată mărunt, se lasă să se rumenească, se stinge cu bulion (suc de roşii). După ce dă cîteva clocote se dă prin sită, peste bucăţile de carne prăjite. Separat se fierbe apă în clocot cu care se opăreşte ceapa şi usturoiul. Se pun apoi într-o sită, pentru a se scurge bine de apă, se lasă să se răcească. Din ceapa şi usturoiul opărit se fac coroniţe care se prăjesc în grăsime încinsă. Se adaugă peste carnea cu sos şi se lasă să fiarbă. Spre sfîrşit se pune şi oţetul care poate fi înlocuit cu zeamă de lămîie sau felii subţiri de lămîie. Se potriveşte de sare.

CORNULEŢE DE CIOCOLATA

Cantităţi: 2 ouă, 125 g ciocolată, 125 g zahăr, 125 g nuci sau migdale date prin maşină, 2 linguri de zahăr pudră. Într-un castron se freacă gălbenuşurile cu zahărul tos pînă se face ca o cremă. La el se adaugă ciocolata dată prin răzătoare şi nucile trecute prin maşină. Se amestecă totul foarte bine. Pe planşetă se presară puţină făină şi se întinde compoziţia în grosime de o jumătate de cm. Cu un pahar se taie semilune care se pun pe o tavă şi le lăsăm în cuptor, la un foc moale, mai mult să se usuce decît să se coacă. Între timp se freacă cele 2 albuşuri cu 2 linguri de zahăr pudră. Cînd albuşul s-e întărit — ca la bezele — se scoate tava din cuptor, se ung cornuleţele cu albuş după care se mai ţin cîteva minute la cuptor. Se scot cu ajutorul unui cuţit cît mai sînt încă calde.

Regimul dietetic în hipertensiunea arterială

Hipertensiunea arterială, boală frecvent întîlnită, se datoreşte unui mare număr de cauze. Din acest punct de vedere se disting două mari categorii: a) boala hipertensivă în care tulburările psiho-afective şi ereditatea sînt factori importanţi (cuprinde 90 la sută dintre bolnavi) şi b) hipertensiunea arterială secundară unei alte boli (boale de rinichi, boli endocrine, artero-scleroze etc.) care înglobează 10 la sută dintre bolnavi.

Bolnavii hipertensivi, indiferent de forma de hipertensiune arterială în care s-ar încadra, beneficiază de pe urma tratamentului igienic şi dietetic, dar nu în afara altor măsuri terapeutice (tratament medicamentos, respectarea unor indicaţii igienice etc.) ci asociate acestora.

Trei factori sînt importanţi în dieta hipertensiunii arteriale: a) reducerea cantităţii de sare din alimentaţie; b) reducerea cantităţii de grăsimi ingerate; c) prevenirea şi combaterea obezităţii, diabetului şi hipercolesterolemiei frecvent asociate hipertensiunii.

Sarea favorizează reţinerea apei în organism, măreşte volumul lichidului circulant şi încarcă aparatul circulator şi de o parte, iar pe de altă parte, favorizează starea de spasticitate vasculară. Grăsimile, în special cele de proveniență animală (unt, untură, slănină etc.) favorizează tulburarea metabolismului lipidelor prezentă în hipertensiunea arterială asociată cu ateroscleroza, obezitatea, diabetul sau hipercolesterolemia. De aceea, grăsimile animale şi chiar uleiul de măsline, bogate în acizi graşi saturaţi care favorizează ateroscleroza, vor fi înlocuiţi cu grăsimi vegetale (ulei de floarea soarelui, ulei de porumb, ulei din seminţe de bumbac, ulei din seminţe de dovleac), bogate în acizi graşi nesaturaţi, care scad colesterolul sanguin şi contribuie la prevenirea aterosclerozei.

Pentru a contribui la prevenirea obezităţii, a diabetului sau a hipercolesterolemiei, bolnavul hipertensiv nu trebuie să se îngraşe, iar dacă este prea gras trebuie să scadă în greutate pînă la cifra normală sau chiar subnormală. Orice kg. în plus constituie o sarcină inutilă şi obositoare pentru inima şi vasele bolnavului.

Bazaţi pe aceste principii dăm cîteva sfaturi dietetice pe care hipertensivul este bine să le cunoască şi să le aplice.

1. Raţia alimentară trebuie să fie normocalorică, adică să corespundă stării fiziologice, vîrstei, înălţimii şi profesiunii şi hipocalorică în caz de obezitate. De aici decurge obligaţia ca hipertensivul să-şi urmărească regulat greutatea corporală tot aşa cum îl interesează valorile tensiunii arteriale. Alimentaţia zilnică va fi divizată în 4—5 mese, luate în cantităţe moderată, ultima masă (de seară) va fi luată cu aproximativ 3 ore înainte de culcare. După masa de prînz se recomandă o jumătate de oră pînă la o oră, odihnă la pat.

2. În caz de asociere a obezităţii, regimul va fi hipocaloric. Scăderea în greutate se bazează pe reducerea foarte mult a pîinii şi făinoaselor, excluderea dulciurilor, reducerea mare a grăsimilor şi reducerea sării din alimentaţie. Reducerea grăsimilor (obligatorie şi la ateroscleroticii) va viza în special grăsimile animale. Se vor permite grăsimile sub forma uleiurilor vegetale amintite anterior.

3. Regimul va fi mai puţin sărat decît în mod normal, situaţie realizabilă prin excluderea alimentelor bogate în sare cum sînt: conservele de carne sau peşte, afumăturile, mezelurile, peştele sărat, brînza telemea, caşcavalul. Apariţia eventualelor complicaţii renale, cerebrale sau cardiace impun o alimentaţie mai săracă în sare sau chiar fără sare, precizată însă şi condusă numai de medicul curant.

Dăm o listă a alimentelor permise şi interzise după care bolnavul se poate ghida în alcătuirea meniului zilnic.

Alimente permise:

Carnea de vită, viţel, găină, pui, sub formă de rasol, împănată cu morcovi sau cu cartofi, snitel umplut cu franzelă, perişoare fierte în apă sau în aburi, friptură la grătar, peşte slab de apă dulce (lin, ştiucă, sălău) sub formă de rasol sau grătar, brînză de vaci, caş slab, nesărat, urdă dulce; grăsimi: 60—70 gr. pe zi neprăjite sub formă de: ulei vegetal, unt proaspăt, nesărat, glucide sub formă de făinoase (griş, orez, paste, mămăliguă) în cantitate moderată pentru a nu predispune la îngrăşare, fructe sub orice formă, zarzavaturi şi legume proaspete, (crude, sotteuri, pireuri, chiftele de zarzavat, cartofi copţi etc.), dulciuri sub orice formă dar în cantităţi mici din aceleaşi motive de predispoziţie la îngrăşare.

Se mai permit: gălbenuş de ou în cantitate mică, lapte simplu sau cu cafea de orz, iaurt, ceaiuri (tei, mentă, cozi de cireşi, coji de mere) sucuri de fructe sau de zarzavat, pîine albă, veche sau uscată, supe în cantitate mică (150 gr.) cu făinoase, orez, griş, borşuri, sosuri preparate dietetic fără grăsime prăjită, cu zeamă de zarzavat, cu sos de roşii sau cu sos caramel, plante aromate (frunze de pătrunjel, ţelină, mărar, tarhon, leuştean, cimbru, vanilie) cafea naturală, ceai chinezesc dacă bolnavul este obişnuit cu ele.

Alimente interzise: Băuturile alcoolice (se permit vinul sau berea în cantităţi reduse, 1—2 pahare pe zi), pîinea caldă, brînzeturile sărate sau prea grase (caşcaval, brînza telemea, trapist), ciocolata, cacao, ficatul, tinichii, creierul, carnea grasă, carnea conservată (mezeluri, afumături etc.), peştele gras, sărat, afumat, conservat, grăsimile sărate (slănina, untul, untura, margarina), oul în cantăţi mari, mai ales sub formă de jumări sau ouă prăjite, unele zarzavaturi cu conţinut mare în sare (ţelina, varza acră, spanacul, murăturile), sosurile cu grăsimi prăjite, muştarul obişnuit, maioneza, prăjiturile cu bicarbonat de sodiu, prăjiturile cu drojdie de bere, proaspete, cremele cu gălbenuş în cantitate mare. Se interzice folosirea sării la masă. În cazul prescrierii de către medic a regimului sărac în sare, se scoate şi sarea de la prepararea alimentelor în bucătărie, se reduce laptele şi se foloseşte pîinea fără sare. Lichidele nu se limitează cantitativ în hipertensiunea necomplicată, în celelalte hipertensiuni, medicul stabileşte de la caz la caz cantitatea de lichide permise. Tutunul trebuie exclus sau mult redus, deoarece nicotina măreşte vasoconstricţia şi creşte tensiunea arterială. Este bine ca în acest regim de bază să intercalăm zile de fructe sau de zarzavaturi sau de orez, fructe şi zahăr, în scopul de a descărca organismul şi de a reduce tensiunea arterială.

Prin menţinerea acestui regim timp îndelungat, pe perioade de ani de zile, prin respectarea indicaţiilor de tratament medicamentos şi a recomandărilor igienice, mare parte dintre bolnavii hipertensivi necomplicaţi, pot beneficia de scăderi tensionale pînă aproape de cifrele normale.

Dr. V. LAZĂR

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

Mai multe cititoare care sînt în aşteptarea naşterii copilului în vara sau toamna aceasta, ne cer modele de îmbrăcăminte potrivite situaţiei în care se află acum. Cele patru rochii sau ansambluri pe care le publicăm sînt largi, drepte, iar croiala lor — cu cute mari — permite purtarea lor (la început) cu cordon, ca mai pe urmă, după renunţarea la cordon, să-şi poată căpăta amploarea corespunzătoare. Nasturii se pot muta. Materialele potrivite sînt olanda, docul, şantungul; imprimeul trebuie să fie cu un desen mărunt.

Expoziţie de instrumente electronice, electrice şi de laborator

Bucureşti 15-25 mai 1963

METRIMPEX BUDAPEST

METRIMPEX

Intreprindere ungară de comerţ exterior specializată în exportul de produse ale industriei ungare de instrumente de precizie

Expoziţia este organizată în localul permanent de expoziţii al Camerei de Comerţ a R. P. Ungare (Bucureşti, Str. Batiştе Nr. 33). Deschis zilnic între orele 10 — 13 pentru tehnicieni şi 16—20 pentru public. Duminica închis.

Interiorul căminului

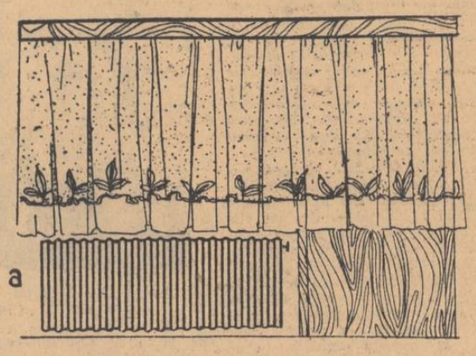

Răspundem pe această cale cititorului R. S. din Bucureşti, precum şi celorlalţi care nu ştiu cum să-şi aranjeze perdelele la geamul şi uşa către balcon. Sînt două situaţii distincte:

a) dacă marginea de jos a geamului uşii este în linie cu a ferestrei, atunci se face o singură perdea de tras... şi...

b) dacă această margine e mai jos atunci se face perdeaua ferestrei separată (din una sau din două părţi ce se pot trage lateral), iar geamul uşii se îmbracă cu o perdea din acelaşi material. Aceasta se face sus şi jos cu creţuri, iar prin tiv — în loc de vergea — se poate trage o bantă de elastic tare, cu inele la capete. Astfel, se poate pune şi scoate foarte uşor, iar ocazional poate fi trasă într-o parte sau alta a uşii.

Nu se pune draperie la galeria de sus, pentru că se îmbîcseşte. Perdeaua nu se face decît pînă la linia caloriferului, iar culorile sînt deschise, gălbui sau albe.

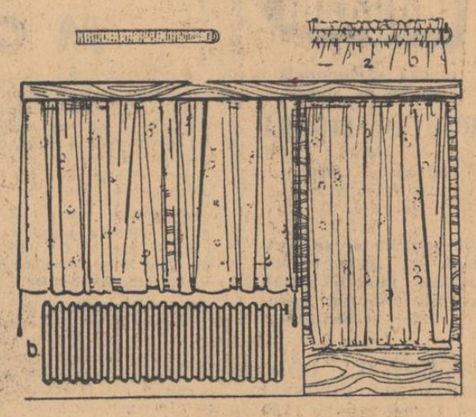

GH. CHIRIAC

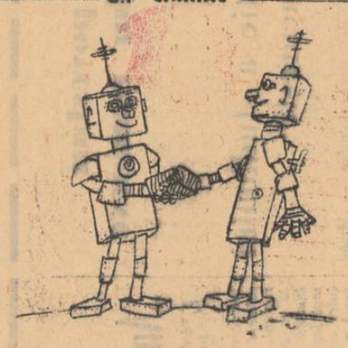

— Hai noroc, ce mai robotești ?...

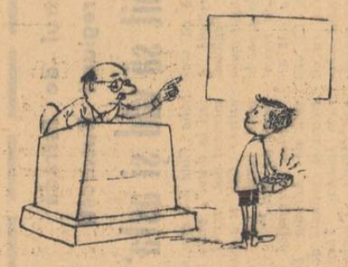

— Ai învățat lecția prea mecanic !...

RIX AUERBACH

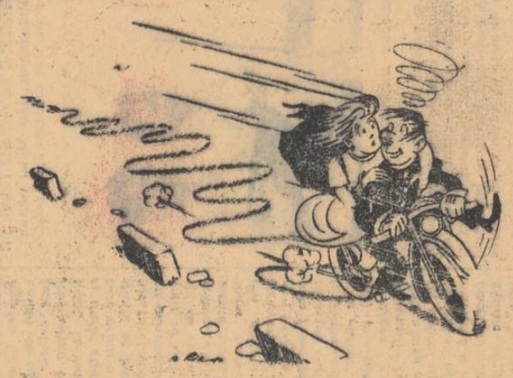

EA : — Dragă, nu știu dacă am luat vinul !?...
EL : — Nici o grijă... l-am pus cu bine !

MATTY

— Iar nimic !... Sigur că da... asta-i dragostea ta pentru mine ! N-am avut și eu norocul Maricăi... Acum mi-a telefonat că iar i-a adus bărbatu-său trei roșioare...

FRED GHENĂDESCU

— Huo ! Rușine ! Ah, ce le-aș face eu ăstora care pun „tălpi".

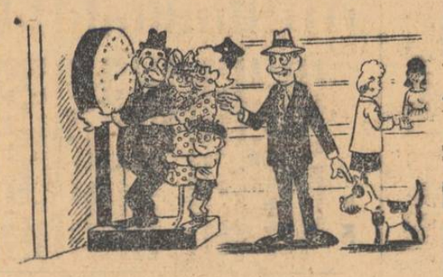

— Cum, cățelul nu e al dumneavoastră ?

E. ARNO

— Mai am o minecă și plec...

HORIA ȘTEFĂNESCU

— Încă o aruncare terminată cu bine !...

V. TIMOC

— Dacă-mi deschid, Filofteio, îți pot dovedi că vin direct de la repetiție...

A. ANDRONIC

Fără cuvinte

G. BADEA

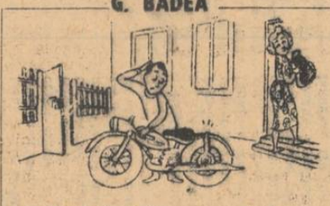

— Dacă pleci singur, ce mai ai nevoie de șeaua din spate ?

DESPRE TOATE - pentru toți !

Cîte ceva despre televiziune

Dr. M. VITAN, medic primar, la Buzău, se interesează de unele probleme în legătură cu televiziunea.

Televiziunea modernă se bazează pe descompunerea imaginilor, pe care dorim să le transmitem, într-un număr foarte mare de elemente (circa 500.000) și pe transmiterea succesivă, într-o anumită ordine, a informațiilor luminoase cuprinse în aceste elemente. Putem spune că informațiile luminoase sînt „culese" rînd pe rînd de pe diferitele elemente ale imaginii și transformate cu ajutorul unui tub electronic special, numit tub videocaptor, într-un semnal electric.

Într-un moment oarecare se transmite prin televiziune numai unul din multiplele elemente în care este descompusă imaginea. Cum se explică totuși faptul că noi vedem pe ecranul televizorului o imagine completă ? Aici intervine inerția ochiului omenesc. Toate elementele în care se descompune imaginea de televiziune se transmit într-un timp foarte scurt (1/25 sec) în așa fel încît fiecare element este transmis de un număr mare de ori în fiecare secundă (de 25 ori). În aceste condiții, ochiul nu mai poate distinge fiecare element de descompunere în parte, ci percepe o imagine integrală. Un fenomen asemănător are loc după cum se știe și în cinematografie.

Dar pentru a putea transmite de 25 ori pe secundă toate cele circa 500.000 elemente de descompunere ale imaginii semnalul electric dat de tubul videocaptor cuprinde componente cu o bandă foarte largă de frecvențe, de la frecvențele foarte mici pînă la frecvențe de ordinul a 6 megaherți, adică o bandă de peste 1000 ori mai mare decît banda frecvențelor de sunet transmise în mod obișnuit prin radiodifuziune. O bandă atît de largă de frecvențe nu poate fi transmisă direct de la emițător la televizor, din cauza condițiilor diferite de propagare ale diverselor ei componente.

Este necesar ca semnalul electric dat de tubul videocaptor să fie suprapus, să moduleze, după cum se spune, un alt semnal electric, a cărui frecvență să fie de circa 8—10 ori mai mare decît cea mai mare dintre frecvențele modulatoare. Ajungem astfel la necesitatea de a folosi în televiziune pentru transmiterea de la stația de emisie de televizor frecvențe de la 50 megaherți în sus, adică undele ultrascurte.

Undele ultrascurte au însă marele neajuns că se comportă în multe privințe la fel ca undele de lumină. Ele sînt absorbite în mare măsură de pămînt, de clădiri, de vegetația pe care o întîlnesc în cale. În plus undele ultrascurte nu sînt reflectate de straturile ionizate ale atmosferei. Toate acestea fac ca undele folosite în televiziune să se propage bine numai în limitele vizibilității directe dintre antena de emisie și antena de recepție adică practic pe o rază de 40—60 km. în jurul stației de emisie. Numai în cazuri rare, în condiții favorabile, undele de televiziune se pot curba de-a lungul suprafeței pămîntului, propagîndu-se pînă la 100—200 și chiar mai mulți kilometri.

O rezolvare a problemei transmiterii la distanță a semnalelor de televiziune este printre altele, după cum se știe, folosirea liniilor de cabluri coaxiale și de radiorelee.

Ing. N. PERL
candidat în științe tehnice

REBUS

încursiune muzicală

ORIZONTAL : 1) Important centru european cu o intensă activitate muzicală, unde au concertat numeroși muzicieni români — „Floare ...", arie din opereta Ana Lugojana de Filaret Barbu ; 2) Compoziție muzicală pentru soliști, cor și orchestră pe textul unui libret dramatic — Gen de muzică lesne accesibilă ; 3) Motive melodice într-o piesă muzicală — Compoziții muzicale cu caracter de virtuozitate ; 4) Metal greu, mai dur decît platina — Nimfă, fiica lui Olenos ; 5) Formulă de opunere — Decimetru ; 6) Două treimi dintr-un ton — Compoziții muzicale destinate a fi executate în nocturnă sub ferestre ! ; 7) Lucrare muzicală solemnă, pentru voci și orchestră — Grup de familii înrudite ; 8) Moș Martin — Compoziție muzicală scrisă pentru trei voci sau pentru trei instrumente ; 9) Instrument muzical simbol al creației poetice — Notă muzicală — Unde sonore reflectate ; 10) ... Ionescu, interpret de muzică ușoară — Radu Jalea — 100 de metri pătrați ; 11) În fața la Ateneu ! — „Cîntec ...", arie de Rimski-Korsakov — Sunet palmiped ! ; 12) Căpetenie a unui trib arab — Cu talent pentru muzică.

VERTICAL : 1) Frază muzicală care se repetă, sub diferite aspecte, într-o compoziție — Reputată cîntăreață de muzică de operă ; 2) Compoziție muzicală în care replicile cîntate alternează cu dialogul vorbit — Tempo allegro ! ; 3) Cele mai mici intervale în gama diatonică ; 4) Partea a treia din Missa Solemnis de Ludwig van Beethoven — Destinul lui Oedip ; 5) Primul cîntec ! — Jumătate dintr-o localitate care amintește de duice — Plantă textilă ; 6) Vibrație muzicală — Decimetru ; 7) Ieșirea mîngii în afara terenului de joc — Compoziție muzicală simfonică de mare întindere, scrisă pe o temă dramatică ; 8) Ciclu de piese muzicale independente, cu caracter de dans (pl.) — Orchestră care execută muzică ușoară în ritm sincopat ; 9) Personaj legendar — Lamă așezată la gura unui instrument muzical de suflat — Pronume ; 10) De culoare neagră — A prevedea o sumă într-un buget ; 11) Formație de artiști amatori de cîntece și dansuri — Instrument muzical prin care bate vîntul ! ; 12) Bisa ! — Aici au loc concertele date de orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu" — Articol.

Geo MERIȘAN

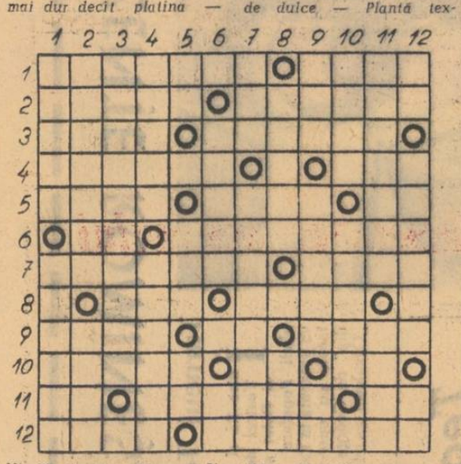

File din istoria îndepărtată a orașului Turnu-Severin

Ca și cel al Constanței, subsolul orașului Turnu Severin reprezintă un adevărat muzeu subteran. Fiecare săpătură efectuată în oricare parte a orașului scoate la iveală vestigii ale vremurilor apuse, piese de mare preț, nu numai pentru arheologi și istorici dar pentru oricare om interesat să cunoască trecutul strămoșilor noștri.

În ultimii ani cercetătorii muzeului au foarte mult de lucru. Dezvoltarea economică a orașului, amplele lucrări de construcții ce se efectuează, au dat posibilitate muzeografilor, larg ajutați de constructori și de alți cetățeni ai orașului, să intre în posesia unor noi exponate prețioase care completează cunoștințele ce le deținem despre istoricul acestei așezări. De curînd, bunăoară, muzeul și-a completat colecțiile cu cîteva piese deosebit de valoroase de care va fi vorba în cele ce urmează.

La bariera Craiovei, satul popular orășenesc intenționa să înceapă construcția unei cantine-restaurant. Întrucît existau indicii că pe acele locuri s-ar găsi un zid de prelungire a așezării romane Drobeta, s-a solicitat muzeului să execute în prealabil o serie de sondaje arheologice.

Rezultatele săpăturilor conduse de Mișu Davidescu, directorul muzeului, au depășit așteptările cercetătorilor. Au fost găsite o seamă întreagă de arme și monumente romane care aruncă o nouă lumină asupra istoricului Drobetei. În primul rînd s-a descoperit un zid roman care se presupune că ar fi fost executat în prelungirea castrului Drobeta. Inițial zidul era de o grosime mai mică, ulterior dîndu-i-se o rezistență mai mare.

O altă serie de ziduri au fost descoperite în același loc. Sondajele ulterioare vor determina dacă ele aparțin unor locuințe particulare sau edificii publice. În acest complex de ziduri a ieșit la iveală un cuptor pentru o instalație de încălzire centrală romană (hypocaust).

În întregul sector descoperit s-a renunțat a se mai efectua construcția prevăzută, el fiind decretat ca rezervație arheologică în vederea unor ulterioare lărgiri a cercetărilor.

Cam în aceeași perioadă cînd cercetătorii muzeului efectuau acest sondaj, au fost anunțați că la circa 400—500 metri spre nord, pe aceeași stradă, cu prilejul săpăturilor efectuate pentru construcția unei case, s-a găsit o statuie. Deplasîndu-se la fața locului, muzeografii s-au găsit în fața unui monument funerar reprezentînd pe Thanatos, geniul morții la romani, flancat de doi lei stilizați. Această piatră funerară este prima de acest gen găsită pe teritoriul orașului. Continuîndu-se cercetările s-a găsit și mormîntul, construit din boltă de cărămidă.

Șirul descoperirilor arheologice a continuat cu găsirea unui cimitir roman într-o zonă unde C.I.L. Turnu-Severin ridică două blocuri de locuințe pentru salariații săi. Întrucît cu vreo 30 de ani în urmă pe acele locuri se găsise un mormînt roman, conducerea muzeului a hotărît ca cercetătorii să supravegheze zi și noapte lucrările ce se executau. Într-adevăr, au apărut primele urme ale cimitirului, care apoi a fost în întregime descoperit. Cimitirul aparținea unor localnici săraci așa cum a reieșit din obiectele cu care erau însoțite mormintele : 1—2 monete, cîte un vas, flacoane de parfum. Ceva mai departe de ultimul mormînt, arheologii au descoperit cinci monete de aur. Patru din ele poartă efigia lui Adrian iar una a soției sale, Sabina.

Deosebit de interesantă este și cea mai recentă descoperire, găsită în colțul opus al orașului, în partea de vest. Este vorba de un mare depozit de conducte din lut ars folosite de romani pentru canalizare. Într-un șanț au fost găsite circa 100 de astfel de conducte ; numărul lor, după cum se bănuie, este însă mult mai mare. După toate probabilitățile este vorba de locul unde se afla un atelier de fabricație a acestor conducte, presupunere îndreptățită de faptul că nici una din ele nu fusese încă folosită (spre deosebire de conductele asemănătoare găsite mai de mult în termele Drobetei). Probabil că un eveniment din antichitate — război, molimă sau o calamitate naturală — a surprins pe meșteșugari în plin lucru, oprindu-le posibilitatea de a-și valorifica produsul.

— Toate aceste descoperiri sînt de mare însemnătate pentru noi, ne-a spus tov. Mișu Davidescu. Despre Drobeta nu avem pînă acum decît indicii vagi și acestea în special cu caracter militar. Pe noi ne interesează însă în mod deosebit aspectele sociale. Să nu uităm că aici au trăit, au suferit și s-au bucurat oameni. Viața lor, obiceiurile lor, felul lor de a gîndi, iată ce ne preocupă. Și fiecare nouă descoperire ridică o părticică de văl de pe trecutul îndepărtat, aruncă o rază de lumină asupra traiului strămoșilor.

M. PAULIAN

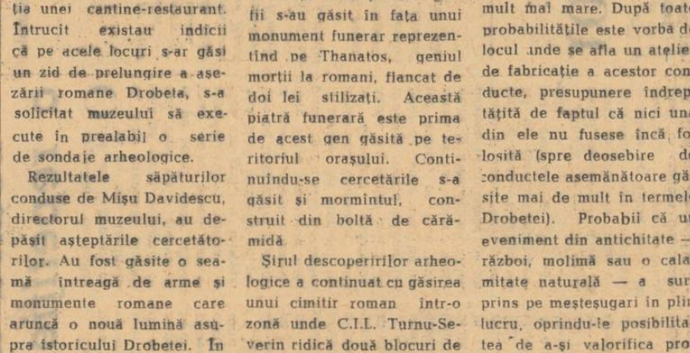

Unul din exponatele Muzeului din Turnu Severin

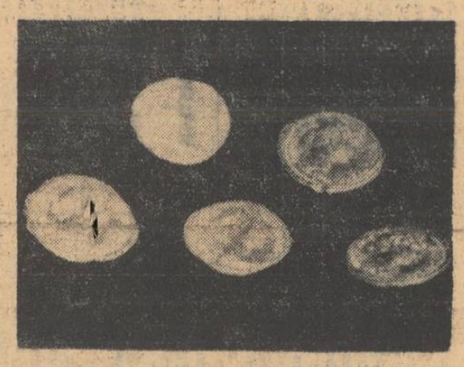

Monede expuse la Muzeul din Turnu Severin

Unele lucruri mai puțin cunoscute

DESPRE PERLE

În medie, o perlă se găsește la o mie de scoici. Și este vorba, de obicei, de o perlă mică, mărunță, pe care giuvaergiii nu o apreciază deloc, care se vînde la cîntar și e folosită doar sub formă măcinată, ierămițată. (Înainte vreme perla măcinată era folosită în medicină pentru prepararea unor balsamuri sau a altor leacuri. În prezent nu se mai folosește în medicină. Întreprinderile optice, laboratoarele de cercetări biochimice, folosesc și ele perlele măcinate).

Perlele avînd diametrul de 5 — 8,5 mm. se găsesc în medie 1 la 85.000 de scoici, cele cu un diametru de 8,5 — 10 mm. în medie 1 la 250.000 de scoici, iar o perlă cu un diametru de peste 10 mm. se găsește odată la 10 milioane de scoici.

Valoarea perlei în funcție de diametrul ei nu crește proporțional, ci logaritmic. În afară de aceasta asupra valorii influențează și forma și culoarea ei. Forma ovală se întîlnește cel mai rar, mai des se întîlnește forma rotundă.

În ce privește coloritul, perlele de culoarea albastru-verzuie se întîlnesc rareori și anume într-o specie de moluște care trăiesc în apele arhipelagului Tanimbar (Indonezia). După părerea specialiștilor, în prezent în lumea întreagă nu se găsesc mai mult de șaizeci de perle de culoare albastru-verzuie — iată cît de rare sînt într-adevăr !

Urmează apoi așa-numitele perle negre, de fapt nu sînt chiar negre ci mai degrabă cenușii, de culoarea grafitului. Patria perlelor negre sînt insulele Moluce. Aproape 95 la sută din toate perlele găsite sînt perlele argintii, cele mai răspîndite, majoritatea oamenilor nu le cunosc decît pe acestea și nu-și imaginează că există și alte varietăți de perle. Firește este vorba doar de culorile fundamentale ale perlelor. Specialiștii cunosc 118 nuanțe de culori ale perlelor.

ȘTIAȚI CĂ...

...pentru ultima oară, săgeata ca armă de luptă a fost folosită în renumita „bătălie a națiunilor" de lîngă Leipzig, în 1813, cînd englezii au opus lui Napoleon un detașament de arcași ? Arcașii trăgeau pînă la 12 săgeți pe minut, iar raza de acțiune eficace depășea 200 de metri.

...la Expoziția mondială de la Paris din 1900 a fost prezentată o țesătură din pînză de păianjen ? „Furnizorii" au fost păianjenii de pe insula Madagascar.

...prima descoperire a secolului al XIX-lea este considerată pe bună dreptate descoperirea de către astronomul Piacci a asteroidului Cerera ? Ea datează de la 1 ianuarie 1801.

...cel mai scump pendul a fost din aur și a fost confecționat la timpul său la comanda specială a lui Mendeleev, în vederea unor experiențe care necesitau un pendul cu greutate specifică mare ?

...„stîngacii" alcătuiesc doi la sută din populația globului ?

POȘTA REDACȚIEI

AVRAM NICOLAE — Șantierul T.C.M.M. Hunedoara : **Sporul de șantier se calculează la salariul tarifar de încadrare.**

NICOLAE MIHAI — Tîrgoviște : **Nu cunoaștem adrese de acvariști amatori. Ceea ce vă putem spune este că cel mai mare acvariu din țară se găsește la Constanța.**

ȘTEFAN MOLEA — Timișoara : **Dacă cooperativa din oraș nu vă poate repara frigiderul, neavînd piese, este bine să vă adresați Uniunii centrale a cooperativelor meșteșugărești din București, cu o cerere în care să arătați ce piese vă lipsesc.**

TACHE MARGARETA — București : **Părerea noastră este să acceptați angajarea într-o fabrică, unde ați putea să vă calificați la locul de muncă și apoi să lucrați, cum vă este dorința, pe o mașină. Dacă un stagiu de 3 ani în producție, puteți termina și școala medie și astfel să deveniți, așa cum spuneți și dv. un om mai folositor societății. Timpul nu este pierdut, mai ales că sînteți destul de tînără și aveți tot viitorul în față.**

MIRCEA MĂTIEȘ și POP MAXIM — Cluj : **Din articolul trimis revistei privind ghețarul de la Scărișoara, am publicat o știre, însoțită de fotografie, în ziarul Rominia liberă din 15 mai. Celelalte amănunte sînt cunoscute cititorilor și de aceea am considerat că nu este necesar să revenim asupra lor.**

CANCĂL OCTAVIAN — Galați : **Publicăm caricaturi și de la amatori, cu condiția să fie reușite. Cu regret trebuie să vă spunem însă că tocmai această însușire nu o au desenele trimise.**

IONEȚ GRAȚIAN — Moinești : **În presă s-a scris despre efectele pe care le au acele de cupru lansate în Cosmos de către S.U.A.**

NICOLINA MIHALACHE — comuna Sperieteni : **În privința cursurilor de pregătire pentru examenul de admitere în învățămîntul superior, puteți lua informații de la secția de învățămînt a sfatului popular raional sau regional, care au indicații precise. Părerea noastră este că nu puteți întîrzia la examene.**

PETRE DROBOT — Constanța : **Pentru a face abonament la revistă adresați-vă Oficiului P.T.T.R. al orașului, singurul care se ocupă de această operație.**

S. IONESCU — Suceava : **Absolvenții fostelor școli profesionale agricole au avut posibilitatea să candideze la concursul de admitere pentru anul trei al actualelor școli tehnice agricole numai pentru anul școlar 1962—1963. Pentru anul 1963—1964, condițiile de admitere vor fi publicate în cursul lunilor iulie-august, cînd este necesar să vă adresați direct școalei la care doriți să vă înscrieți.**

Papirusul

ARA MANUCHIAN, tehnician dentar din București, ne întreabă : **Cum se prepara papirusul în vechime, cum creștea și cum se scria pe el. De asemenea, unele date despre pergament.**

La început, piatra și lemnul, tăblițele de ceară sau argilă, pînza și mătasea, au slujit drept materiale pe care se scria. Cîteodată se foloseau frunzele pomilor și rafia. Toate aceste materiale nu erau prea indicate pentru răspîndirea textelor scrise, fie din cauza dificultăților de transport, fie din cauză că nu întotdeauna le aveai la îndemînă, și nici în cantitate suficientă. Se simțea deci nevoia unui material ușor de procurat, care să se poată produce după necesități și care să fie ușor transportabil. Astfel, egiptenii au inventat tehnologia transformării tulpinilor de papirus în material de scris. Papirusul crește în delta Nilului, iar egiptenii îl foloseau în mod curent la fabricarea îmbrăcămintei și a încălțămintei. Plantă cu rădăcini subterane rezistente, papirusul crește în întreaga Africă tropicală, pe malurile fluviilor și lacurilor, atingînd o înălțime de circa 3 m și o grosime de circa 15 cm. În disparițiile de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, papirusul se găsește în zilele noastre doar în partea superioară a Nilului Alb și în Sicilia. Tehnica de preparare a papirusului pentru scris era foarte simplă, dar cerea din partea mînuitorilor multă abilitate și precizie. Tulpina era tăiată în fâșii de 15—40 cm lungime, îndepărtîndu-i-se coaja. Apoi se despicau din măduvă, cu ajutorul unui cuțit sau al unui ac, benzi foarte subțiri. Aceste benzi erau așezate una lîngă alta pe un suport de piatră sau scîndură, în așa fel încît marginile lor să se suprapună. Deasupra se depunea alt strat, dispus în unghi drept, și apoi altul, pînă se obținea grosimea dorită. Sucul plantei, care supura în timpul presării „foilor" de papirus, devenea un liant natural care consolida întregul țesut. Eventualele neregularități ale suprafeței se înlăturau prin lovituri date cu o piatră sau cu un ciocan de lemn, folosindu-se apoi scoicile, fildeșul sau agatul pentru lustruit. În vederea impermeabilizării, papirusul era tratat cu ulei de cedru. Inițial, producția de papirus constituia un privilegiu al castei preoților. Ulterior, și laicii înființară fabrici care se înmulțiră văzînd cu ochii. Se trecu la legarea foilor, una de alta, cu clei de făină, realizîndu-se suluri sau, mai bine zis, baloturi. Cu tot aspectul aparent fragil, papirusul a rezistat tuturor intemperiilor timp de circa cinci mii de ani. O foaie proaspătă de papirus este de culoare galbenă-deschisă sau vernil. Culoarea maro-închisă a numeroaselor papirusuri regăsite se explică, în parte, prin vechimea lor și, în parte, prin îmbibarea lor intenționată cu vopsele și materiale emoliente și conservante. Primele papirusuri au fost descoperite întîmplător, iar cu începere din 1880 s-a pornit la căutarea lor sistematică. Unele mumii erau învelite într-un strat gros de papirus — un fel de carton. Deobicei, numai fața interioară a sulurilor era scrisă. Cele mai vechi papirusuri găsite, provin din mileniul al treilea dinaintea erei noastre. Pentru scopuri literare, papirusul a început să fie înlocuit — începînd din veacul al IV-lea e.n. — din ce în ce mai mult cu pergamentul. Pentru hrisoave, corespondență și relații comerciale, însă papirusul a continuat să fie folosit timp de multe secole. Știința care se ocupă cu descifrarea papirusurilor descoperite de arheologi, se numește papirologie. PERGAMENTUL, de natură animală, se producea în vechime din piei de vită (oaie, viței nenăscuți, capră etc). Modul de preparate a pergamentului a fost inventat de către greci în sec. al II-lea î.e.n., la Pergam (astăzi Bergama). El servea la hrisoave și diferite alte documente, precum și la legatul cărților.

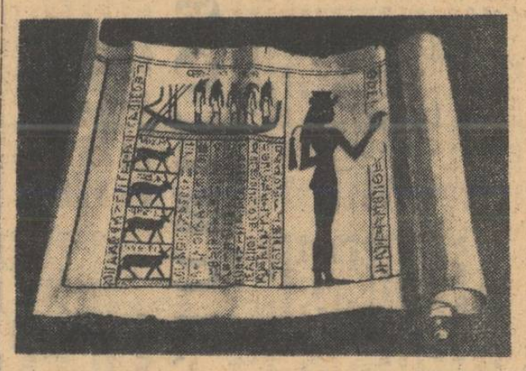

ȚESĂTURI IMPRIMATE

din bumbac, relon, mătase în culori plăcut armonizate și desene variate cu prilejul LUNII IMPRIMEURILOR

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Vă povestim noul film românesc

„Cerul n-are gratii"

O producție a studioului „București"

Un tînăr talentat, dar sărac și orfan — Mihai Strihan — izbutește, datorită unei întîmplătoare cunoștințe cu influentul critic burghez Dănescu, să ajungă în Bucureștiul anului 1937. În atelierul pictorului decadent Marcian el va cunoaște pentru prima oară exhibiționiste abstracționiste. Dar Mihai consideră deocamdată că arta nu are nici o legătură cu politica,

deși nu subscrie mîzgăielilor absurde de care sînt cuceriți snobii vremii.

La facultate însă, are prilejul să cunoască mai bine, mai direct asaltul pe care bandele legionare îl dau asupra constiinței indiferent de domeniul în care ele se afirmă. Prietenia ce-l leagă de utecistul Comșa și simpatia de i-o poartă profesorul Bercescu, intelectual cu vederi democratice, îl ajută să înțeleagă că izolarea

de politică servește unor dușmani înrăiți ai democrației, ai civilizației și culturii. De altfel chiar manifestările elementelor fasciste le demască barbaria agresivă prin care se străduiesc să reducă la tăcere cuvîntul adevărului. Cărțile lui Sadoveanu sînt arse, se comit violențe care culminează cu asasinarea lui Comșa. Pentru riposta sa curajoasă, Mihai este și el exmatriculat din facultate. Apelînd la sprijinul lui Dănescu și

Marcian el nu reușește, de astă dată, decît să obțină confirmarea faptului că aceștia, sub masca apolitismului, își dau adeziunea la teroarea dezlănțuită de legionari.

Ajutat de profesorul Bercescu, Mihai își publică într-un ziar democratic desenele combative, deschide chiar și o expoziție. Dar fasciștii îi distrug lucrările. Mihai este acum hotărît să nu stea deoparte.

lind legături cu mișcarea revoluționară el primește unele însărcinări. Urmărit de siguranță, Mihai este arestat. ...De la fereastra celulei el privește cerul în vreme ce un tovarăș de suferință, un comunist, îi arată că oricîte crime ar comite fasciștii ei nu vor putea să sugrume glasul libertății și nici să pună stavilă luptei pentru o viață mai bună, toț astfel cum nu pot pune gratii cerului.

Teatrul de Estradă al regiunii București

„Am trăit să văd și asta"!

Fără îndoială că secția de estradă a Teatrului Regional București și-a cîștigat mulți prieteni în orașele și satele regiuni, astfel încît recenta sa premieră a fost așteptată cu interes. Cu atît mai legitim interes, cu cît între vechiul și noul spectacol a trecut un timp excesiv de lung, prin nimic justificat.

În noua revistă, autorii Bogdan Căuș și M. Maximilian au căutat să reflecteze artistic atmosfera și frumusețea satului colectivizat, la care au adăugat și unele aspecte citadine, care printr-o tonalitate potrivită se integrează armonic spectacolului. Începînd cu antrenantul cuplet „Am trăit să văd și asta!" cîntat cu verve de Cioni Dimitriu, cu interesantele momente coregrafice: „Rapsodia română", „Puișorii din colectivă", „Nunta" cu scenetele „Porumbița" și „Bărăgan" — trecînd prin focul satirei — unele năravuri care mai dăinuie („Grădinița de copii mari", „La cramă", „Zi de vizită") se simte în spectacol prezența vieții în regiunea București. Din păcate, în prezentarea acestor aspecte, autorii nu au găsit întotdeauna cele mai reușite rezolvări artistice. Ei s-au lăsat antrenați uneori de găsirea hazului cu „orice preț" („Alimentara", „Controlul de calitate", „Un om blînd"), iar interpreții (Gheorghe Cernăianu și Mișu Popescu) au subliniat peste măsură efectele comice, de gust îndoielnic.

Melodiile — compuse de N. Chiriculescu, V. Veselovschi, Marcel Ionescu aduc o contribuție valoroasă spectacolului, îndeosebi desfășurării dansurilor. Uneori însă, cîntecul este precedat de o scenă care încearcă să-i dea un veșmînt artistic. Din cauza inconsistenței textului, scena respectivă întunecă în loc să dea strălucire muzicii („Dacă într-o zi voi iubi"). Alteori textul de slabă valoare scade și din frumusețea muzicii, cum e cazul la melodia „Cine ți-a spus să-mi ieși în drum", unde la un moment dat, textul sună astfel: „Cîn' te-a pus s-ai ochii verzi / Cu cărpui parcă nu vezi ?"

Partea coregrafică realizată de Adriana Dumitrescu și susținută de Marieta Ionescu, Theo Covali, Marin Cherbeleață, Mili Paul, Gelu Vlad, Nelu Dumitrescu, C. Lungu au dat întregului spectacol o ținută artistică demnă de remarcat, la care un aport prețios l-au adus și frumoasele costume românești. Ar fi de dorit scurtarea unor momente coregrafice și ne referim îndeosebi la „Puișorii din colectivă".

Regia spectacolului (Hari Negrin) a imprimat, în genere, spectacolului dinamismul necesar. Regizorul și-a îndreptat efortul spre calorificarea posibilităților interpretative ale colectivului artistic. A fost desigur o plăcută surpriză omogenitatea ansamblului, folosirea întregii capacități a majorității interpreților. Merită relevată interpretarea cîntăreților Nicu Stoenescu, Rodica Paliu, Mircea Prodescu, Gloni Dimitriu, Puica Igirosanu, ca și începutul promițător al lui Ana Bella și Madelen Bazac. Din restul interpreților menționăm pe Veronica Strugaru, Mimi Munteanu, Sorin Ionescu, Elena Chelera, N. Secăleanu, Meri Moraru, Elena Petrescu, care deși nesuficiente de rol au ajutat să aducă pe cît posibil partea lor de contribuție la realizarea spectacolului. Scenografia lui N. Lebas, interesantă a reținut atenția, în schimb orchestra dirijată de Marcel Ionescu n-a reușit în seara premierei să susțină întregul ritm al spectacolului.

Ilustrative pentru noul spectacol al estrăzei regiunii București sînt și aduse aprecierile critice ale spectatorilor răi satisfacția unei seri plăcute, în care pe muzică și text defilează aspecte din viața înfloritoare a satelor și orașelor din regiunea București.

S. M.

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

150 de ani de la nașterea lui Richard Wagner. „Festival Wagner" susținut de orchestra Radioteleviziunii. Dirijor: Em. Elenescu. Soliști: Cornel Stavru și Elena Dima-Toroiman

Orchestra simfonică a Radioteleviziunii a-niversează printr-un „Festival Wagner", ce va avea loc în seara de 23 mai în studioul de concerte din strada Popov, împlinirea unui veac și jumătate de la nașterea marelui compozitor german, unul dintre cei mai cutezători reformatori ai teatrului muzical din istoria universală a muzicii.

Programul, alcătuit din pagini reprezentative ale uriașei moșteniri artistice wagneriene, va fi dirijat de artistul emerit Emanoil Elenescu, cu concursul tenorului Cornel Stavru și al sopranei Elena Dima-Toroiman, de la Teatrul de Operă și Balet.

Richard Wagner s-a născut la 22 mai 1813 la Leipzig și a murit la 13 februarie 1883 la Veneția. Fiu al unui modest funcționar, el n-a avut parte de o educație muzicală sistematică, îubind cu pasiune teatrul și călăuzit de o intuiție artistică cu totul ieșită din comun, Wagner și-a făurit o imensă cultură muzicală, literară și filozofică. După cîteva încercări în domeniul muzicii instrumentale (ne-a rămas de la el și o Simfonie, rare ori executată) se avîntă cu o energie fără seamăn în lumea teatrului muzical, însuflețit de admirația sa pentru Mozart și Weber, pe care-i considera fondatorii stilului de operă germană. Prima sa operă, „Zînele" după basmul scenic „Femeia șarpe" de Carlo Gozzi, urmată la scurt interval de opera comică „Dragostea interzisă", inspirată de comedia shakespeariană „Măsură pentru măsură" sînt creațiile unui tînăr (nu împlinise încă 24 de ani) care-și căuta drumul în noianul de căi contradictorii ce brăzdau peisajul artistic al secolului trecut. Abia cu opera tragică „Rienzi", compusă după un libret personal, inspirat de un roman al scriitorului englez Bulwer-Lytton, personalitatea artistului se afirmă pe linia atracției către o artă axată pe conflicte puternice, generate de idei generoase. Dar această operă fu sortită unui succes tîrziu. Romantic prin temperament și idealuri, prin cultură și adeziune la noile tendințe ale artei europene, Wagner își va dezvălui personalitatea artistică o dată cu crearea operei romantice „Olandezul zburător" sau „Vasul fantomă" inspirată de un bam popular relatat de Heine în vestitele „Memorii ale domnului de Schnabelewopski". În muzica acestei opere Wagner a realizat o remarcabilă unitate a expresiei și stilului. Acțiunea scenică, magistral condusă, este dominată de chipul tragic al olandezului, personificare a aspirațiilor romantice spre ideal. Autorul a definit astfel sensul acestei creații dramatice: „Prin furtunile vieții răzbate dorul după limite și odihnă".

Compozitorul își scria singur libretele, își imagina decorurile, astfel încît fiecare creație a sa, începînd cu „Tannhäuser" este rodul unei munci intense de muzician, poet și regizor. Dar mai presus de orice, se afirmă în dramaturgia wagneriană principiile unei arte ce se situa, atît prin conținut cît și prin formă la polul opus al artei burgheze, pe care compozitorul dotat cu un remarcabil talent literar o denunța în termenii următori: „Boare stearpă a unei rîndueli sociale putrede, lipsită de suflet și contrară firii". Wagner și-a întruchipat estetica sa muzicală în ciclul celor 4 opere mitologice reunite sub titlul „Inelul Nibelungilor". Dramaturgul englez G. B. Shaw comentînd într-o carte sensul celor 4 opere („Aurul Rinului", „Walkiria", „Siegfried" și „Amurgul zeilor") ajunge la concluzia că imensul edificiu al tetralogiei enunță sfîrșitul apropiat al domniei aurului, prăbușirea capitalismului. Ultimele opere ale lui Wagner, „Tristan și Isolda", „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg" și „Parsifal" subliniază limitele de clasă ale gîndirii artistului. După ce realizase prin „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg" prototipul operei populare, de un înalt conținut ideomoțional, el revine prin „Parsifal" pe pozițiile reacționare ale pesimismului schopenhauerian, negînd valoarea acțiunii, a luptei, a faptei creatoare. Prelunda moștenirea artistică wagneriană de pe pozițiile marxism-leninismului, apreciem însemnătatea uriașă a aportului clasicului artist la dezvoltarea teatrului muzical și în general a întregii arte a sunetelor. Muzicologul sovietic M. S. Druskin își încheie astfel studiul său despre Wagner: „Fără să-i iertăm rătăcirile, dezvăluind contradicțiile acute din concepțiile și creația sa, respingînd trăsăturile lor reacționare, noi acordăm o înaltă apreciere genialului compozitor german, care și-a apărat cu principialitate și convingere idealurile și a îmbogățit cultura mondială cu minunate opere muzicale".

„Festivalul Wagner" ne va dezvălui frumusețea unor pagini simfonice ca uvertura la opera „Vasul fantomă", „Preludiul", și „Moartea Isoldei", „Călătoria lui Siegfried pe Rin" precum și cîteva fragmente desprinse din dramele muzicale „Lohengrin" (aria lui Lohengrin din actul III), „Tannhäuser" și „Amurgul zeilor" (finalul actului III).

V. CRISTIAN

PREZENȚE ROMÎNEȘTI PESTE HOTARE

Alexandru Platon, unul din protagoniștii filmului „Codin"

FILMUL „CODIN" LA CANNES

Zvonurile au relatat despre bunele aprecieri pe care le-a întrunit prezentarea filmului „Codin" — realizat de Studioul cinematografic „București" — în cadrul Festivalului internațional de la Cannes.

A doua zi după vizionarea filmului, postul de radio Monte Carlo a consacrat o emisiune acestui eveniment cinematografic, invitînd în fața microfonului pe Henri Colpi, regizorul filmului, care a împărtășit ascultătorilor cîteva momente și impresii din timpul filmării. Colpi a relevat calitățile tematice ale filmului și perfecta lui colaborare cu cineaștii romîni. Apoi s-a transmis unul din cîntecele folosite în film, intitulat „Dunăre, Dunăre".

Ca și cea mai mare parte a presei franceze, redactorul cinematografic al postului de radio monegasc, arătînd că „a încercat o mare satisfacție vizionînd această creație", și-a exprimat părerea că, „Codin" se afirmă ca un serios pretendent la unul din premiile importante ale Festivalului.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ:

ANNIE GIRARDOT

La începutul lui 1961, juriul cineaștilor francezi întrunit să delibereze asupra aceleia care urma să poarte titlul de „cea mai bună actriță franceză a anului 1960" s-a oprit asupra lui Annie Girardot, interpreta rolului Nadia din filmul „Rocco și frații săi".

Constituind, poate, o surpriză pentru unii, această alegere era de natură să confirme aprecierile călduroase ale altor numeroși spectatori de teatru și cinema cărora numele tinerei interprete nu le era cîtuși de puțin necunoscut. Născută la 25 octombrie 1931, într-o familie modestă, Annie Girardot a simțit de timpuriu chemare pentru teatru înscriindu-se la Conservatorul de artă dramatică din Paris.

Încă din anii studenției jocul viitoarei actrițe avea să se bucure de aprecierea criticii de artă. Debutul în cinematografie, care a avut loc în anul 1955, în filmul „Treize à table" („13 la masă") în regia lui A. Hunebelle, o situează de la început în rîndul „stelelor" de primă mărime.

Dîndu-și concursul în fiecare an la o seamă de filme între care se află și „Capcana", realizat de regizorul M. Allegret — Annie Girardot capătă pretenzii sufragiile publicului, dar nici unul din aceste filme nu i-a oferit atîtea posibilități creatoare ca filmul „Rocco și frații săi". Înfățișarea ei firavă, ochii tristi și gîndirori, gesturile și cuvintele sale, fac să se desfășoare înaintea ochilor noștri întreaga tragedie a femeii doborîte de nenorocul ce-i apasă umerii ei firavi, a femeii care se luptă pentru semenul său.

Cîtva timp mai tîrziu regizorul Denys de la Patellière îi încredințează rolul Fernande din filmul „Vaporul lui Emil" cunoscut și cinefililor noștri. **„Nu știu să improvizez, să trișez"** — spunea cîndva Annie Girardot cînd refuzînd-se la necesitatea interpretării rolurilor astfel încît spectatorul să creadă profund în ceea ce vede pe scenă sau pe ecran, adăugînd, **„trebuie să crezi în ceva"**. Acest **„să crezi în ceva"** care se identifică aici cu încrederea în mesajul umanist al artei, în forța ei de convingere și comunicare, va fi fără îndoială în măsură să-i aducă alte noi succese apreciatei artiste.

Turneul Teatrului de Operă și Balet la Paris

Între 23 și 26 mai Teatrul de Operă și Balet al Republicii Populare Romîne va prezenta la Paris spectacole cu operele „Oedip" de George Enescu, „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss și „Bărbierul din Sevilla" de Rossini.

Vor dirija Mihai Brediceanu și Egizio Massini. În rîndul soliștilor se numără printre alții Zenaida Pali, Nicolae Herlea, David Ohanesian, Arta Florescu, Elena Cernei, Valentin Teodorian, Magda Ianculescu, Nicolae Florei, Octav Enigărescu.

Teatru în studio sau o repetiție de televiziune

O repetiție de teatru își are legile ei, ca să zic așa, tradițiile ei, bine precizate. Actorii sînt pe scenă, regizorul în stal, cînd nu e cumva și el pe scenă, dînd replica unui actor absent sau exemplificîndu-i altuia o idee, un gest, o mișcare. Aici însă, Bucureștiul se pe-trece tot altfel și oricît ai vrea să găsești o asemănare între repetițiile unei piese într-o sală de teatru și acelea din studiul televiziunii, eforturile tale se dovedesc zadarnice. Acolo, în teatru adică, te instalezi comod într-un fotoliu de unde vezi tot ce fac actorii, ce face regizorul, ce fac chiar mașiniștii și electricienii. Aici, deabea te-ai așezat pe un scaun și între tine și actori se așează, fără nici un fel de menajamente pentru curiozitatea ta, „girafa".

„Girafa" e un tub lung, mobil, așezat pe un fel de stativ și avînd la capăt un microfon, care captează tot ce ajung apoi, la premiera spectacolului, pînă în camera dv., unde vă aflați comod instalat într-un fotoliu și încoujurat de mult confort. Dar, nu ți-ai mutat bine scaunul și-ai scăpat de „girafă", că între tine și interpreți s-a interpus „mașcaraua", o perfecționată cameră de luat vederi, așezată pe un fel de macara, ceea ce îi permite operatorului să prindă imaginea de sus în jos, de jos în sus, știind pe loc sau în mișcare. De altfel, „macaraua", un aparat achiziționat de curînd de studioul nostru de televiziune, își face zilele acestea debutul... Cînd în sfîrșit scăunul tău s-a împiedicat de cablurile „camerei nr. 3, (o obișnuită cameră de televiziune) te hotărăști să urmezi sfatul unuia dintre operatori: „pofiți mai bine la regie".

„La regie", este o încăpere plină de aparate și ecrane, despărțită de platou printr-un geam gros de cristal, cei de aici, — respectiv regizorul și montorul — comunicînd cu platoul și deci cu interpreții și ajutorul microfoanelor.

„La regie" poți vedea, tot ce n-ai izbutit să vezi pe platou. Numai că nu vezi pe „viu" ca pe scenă, ci pe ecran: și repetiția propriu zisă și opririle și parlamentările regizor-interpreți, și „girafa în cadru", și reluările.

„Girafa în cadru" e unul din cușmarurile regizorului de televiziune. Căci închipuiți-vă, cum ar arăta scena plină de haz în care Trisotin își declamă stupidele versuri în fața celor trei femei savante, dacă deasupra lor ar atîrna ca o ridicolă sabie a lui Damocles, ciudatul tub cu microfonul agățat în vîrf, lucru ce se întîmplă uneori în repetiții, cînd „girafa" intră în unghiul de acțiune al Kamerei de luat vederi. Iar „reluăm". Ei bine, cuvîntul acesta este singurul care amintește de o repetiție obișnuită într-o sală de teatru, după cum și interpreții nu reacționează altfel decît acolo, la auzul acestui cuvînt.

Așa dar, se repetă „Femeile savante" de Molière, în regia lui Radu Mihaileanu, operator principal Ovidiu Drugă, montor Elena Wald.

Pe scenă, ba nu, iertați-mă, în cadru, pentru că nu am în fată nici un fel de scenă, ci doar un mic ecran de televiziune, apar acum Rodica Tapalagă și Coca Andronescu, respectiv Henrietta și Armanda. Dacă priveșți prin geamul cel mare care desparte „regia" de platou, nu vezi decît o îngrămădire de aparate, care mai de care mai grăbite și mai lacome să prindă imaginea. Aici însă, pe ecran, apare Clitandru (Aurel Cioranu), îl urmărești apoi ieșind pe Arist (V. Ronea) și îl vezi străbătînd un coridor pe Crizal (I. Fințeșteanu) care tocmai acum încearcă s-o consoleze pe Martine (Tamara Buciuceanu) care plînge de mama focului.

Scenă cu scenă cusută cu comedie a lui Jean Marie Baptiste Poquelin zis Molière, se desfășoară în fața noastră pe micul ecran, întreruptă de inevitabilele reluări, de exigențele montorului, de nedumeririle interpreților, care uneori nu se află, spre deosebire de „girafă", tocmai în cadru, de căutările lui G. Popovici-Poenaru (Trisotin) care nu găsește un ziar care să închipuie manuscrisul sonetului său, și evident de dialogul regizorului cînd cu interpreții, cînd cu operatorii. E ultima săptămînă de repetiție. Mîine, duminică 19 mai, premiera, intitulată în program: Teatru în studio: „Femeile savante" de Molière.

După aceea, alte piese, alte repetiții, iar „girafa în cadru", iar volutele elegante ale „macaralei" în căutarea celor mai bune unghiuri de redare a imaginii, iar cerințele monteurului transmise prin microfon, „kamera 4 în fată" !, iar reflecțiile interpreților: „Noi, obișnuiți ca pe scenă..."

Căci pînă la sfîrșitul sezonului teatrale (împărțire cu totul arbitrară pentru studioul de televiziune, care are ca și radiodifuziunea permanență) veți mai vedea la „Teatru în studio" comedia satirică americană „Vizită pe o mică planetă" de Gore Vidal, în regia lui P. Sava-Băleanu.

Mariana PÎRVULESCU

„OPEREȚA" ÎN VIZITĂ!...

Orașele care și-a cîștigat o largă popularitate în masele de spectatori este prezentarea unor spectacole pe scenele sălilor din întreprinderi, fabrici, uzine, cămine culturale de la sate etc.

În această direcție, Teatrul de Stat de Operetă din București a reușit o seamă de realizări. Colectivele sale artistice au adus farmecul ariilor de operetă în mai multe comune din jurul Bucureștiului (Bragadiru, Domnești, Ștefănești, Mogoșoaia, Măgurele), ca și în unele întreprinderi din Capitală („Acumulatorul", „Industria bumbacului" etc.). Actori cu renume răspund cu plăcere invitației muncitorilor și reușesc prin realizări izbutite să cîștige pentru operetă noi prietenii.

Dar... există și un dar. Aceșta se referă mai ales la felul cum sînt organizate aceste deplasări. Secretariatul muzical, tov. Lidia Winter, căreia îi revine sarcina organizării, n-a găsit cele mai bune mijloace și posibilități pentru a face din toate aceste deplasări spectacole demne de a reprezenta cu cinste operetă bucureșteană. Distribuția nu se face întotdeauna avîndu-se în vedere disponibilitatea actorilor. Astfel, se poate întîmpla ca unii actori care joacă duminica dimineața pe scena teatrului, în aceeași seară să fie distribuiți într-o deplasare, iar alții să fie mai puțin valorificați. Să dăm un exemplu elocvent. La unul din spectacolele din afara teatrului, secretariatul muzical fără a ține seama de posibilitățile teatrului a programat o seamă de actori fără să se asigure dacă vor veni sau nu. Ce s-a întîmplat ? În seara respectivă nu s-au prezentat decît vreo cîțiva. Cellalți au lipsit. Secretariatul muzical deși cunoștea mai din vreme lipsa unora dintre ei (Lucia Roic și Mircea Nemeru au anunțat că nu vin) n-a făcut cunoscut nimănui lucrul acesta, și a găsit o soluție „foarte originală" pentru „salvare". L-a solicitat pe Constantin Drăghici ca după spectacolul de seară să cînte în locul celor lipsă. Trebuie menționat că C. Drăghici — trecînd peste oboseala solicitată de un spectacol întreg — a cîntat o serie de melodii, bucurîndu-se de succes. În schimb tînărul Anton Negoițescu a lipsit fără nici un fel de motiv justificat, fapt care se întîmplă cu regularitate atunci cînd este programat la asemenea spectacole.

Operetta bucureșteană și-a cîștigat un merit prestigiu, datorită unui repertoriu de calitate și dragostei pe care colectivul său artistic o pune în realizarea spectacolelor ! Nu înalt nivel artistic. Dar nu trebuie uitat că un loc important îl deține în această activitate și spectacolele în deplasare, care sînt într-un fel „cartea de vizită" a teatrului. So cotesc că printr-o mai atentă organizare se pot remedia lipsurile existente la unele din aceste spectacole, astfel încît toate prezentările în afara teatrului să se bucure de același prestigiu.

Sandu MARIAN

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL DE STAT DIN PLOIEȘTI

„TAINA"

de Horia Stancu

Teatrul din Ploiești nu se află pentru prima oară în situația de a merita nota maximă pentru premierele pe țară, semn că ăcolo s-a statornicit un nivel de judecată sigură, o pricepere, o pasiune a discernămîntului, care, puse în slujba propagării dramaturgiei originale, constitue esența misiunii culturale a teatrelor noastre.

„Taina", confirmă încă totul ceea ce prima dramă a lui Stancu ne-a făcut să bănuim apropape fără posibilitate de dubiu. Ne aflăm din nou în fața unei acțiuni concentrate la culme într-o atmosferă de tensiune maximă, într-un conflict a cărui miză este de viață și de moarte, într-un cadru care poartă întreaga sinistră pecete a unei mari calamități istorice. Ca și prima sa operă, cea de azi se petrece tot în timp de război și e determinată în chip direct de acest război, numai că acum ne aflăm în plinul celui de al doilea război mondial, deci mult mai apropape de zilele noastre. Taina de care ne vorbește titlul este a disparității misterioase a unei tinere femei, dispariție a cărei dezlegare o caută după trecere de aproape un an, în sordida cameră a unui hotel de orășel provincial, trei bărbați: unul este fratele mai tînăr, un adolescent, al dispărutei, ceilalți doi au iubit-o, pe unul dintre cei doi ea însăși l-a iubit, în cursul unei singure nopți, fără a părăsi aceasta strîmtă încăpere, prin simpla confruntare și legare a amintirilor celor trei și cu ajutorul exterior numai al mărturiilor timide și fragmentare ale unei prostituate, se descoperă taina: Ileana, luptătoare comunistă ilegalistă, venită în acel orășel pentru a participa la instalarea și activitatea unui post de radio clandestin, a fost denunțată siguranței fasciste și apoi asasinată, chiar în camera în care cei trei petrec noaptea căutărilor, de către unul din cei doi îndrăgostiți, evident cel respins de către tînăra femeie. Demascat acest Anton se declară în mod cinic agent al siguranței și dușman de moarte al comunismului, și pregătește acum denunțarea și arestarea celorlalți doi, fratele și îndrăgostitul iubit, care s-au arătat profund influențați de eroica lecție a martirei, și hotărîți să devină, după exemplul ei, luptători ai comunismului. Acțiunea dușmănoasă a lui Anton nu-și mai poate da însă roadele, căci prostituata, victimă mizeră a tuturor ticăloșilor burgheze, profund zguduită de cele aflate, îl impușcă, în ultima clipă pe mizerabil.

Ca și Graham Greene, ca și, mai de mult, Jean Cocteau, autorul nea-pus, de fapt, în fața unei afaceri polițiste, dînd însă întrebării: cine a ucis ? un răsunet de adîncime, iar răspunsului, o semnificație care depășește cu mult, și în toate discuțiile, valoarea obișnuită a unei criptograme pasionale. Sinistra crimă a lui Anton, îndărătnicul asasin, asasinul fascist, e fructul nu numai al unui caz de complexă descompunere psihologică, dar și o caracterizare socială necruțătoare a unei întregi categorii. Pe de altă parte, dislocarea morală în direcția unei conștiințe omenești superioare, a celorlalți doi eroi — Dan, fostul logodnic al Ilenei, și Mihai, fratele acesteia —, sub acțiunea fierbinte a evocării luptei și sacrificiului patetic al tinerei comuniste, abea acum descoperite și înțelese în adevărata lor lumină, are o semnificație autentică și vigurioasă. Desigur, însă, că cel mai acut interes trebuie să-l dea acestei drame însuși cazul femeii asasinate, al acestei tinere Ileana. Și este incontestabil că, deși a izbutit să dea viață acestei eroine în periodicele ei convocări de dincolo de mormînt, necesitate de investigațiile celor trei, autorul ar fi trebuit să insiste mai mult asupra acestei figuri, al cărei înțeles constituie, în definitiv, nucleul moral al dramei. Cu atît mai mult, cu cît el a știut să sădească în aria ei, o seamă de elemente de mare virtualitate dramatică.

Regia, semnată de un regizor încă ucenic, actorul Nicolae Spudercă — a imprimat acțiunii un ritm rapid, o concentrare maximă, cerute de formula originală și îndrăzneață a unei drame polițiste cu dinamică predominant psihologică, dar nu a marcat suficient nici distanțele cronologice care separă unele momente de evocare, unele, mai ales, faptul că unele din aceste momente nu se petrec în camera de hotel provincial a prezentului acțiunii. De unde, amumite confuzii în încheigarea continuității dramatice, de care autorul nu este de loc responsabil. Dar dincolo de aceste potențiri, Spudercă a izbutit în intenția sa, și tensiunea dramatică a fondului psihologic se valorifică și prin ritmul strîns, rapid, care face ca drama, jucată fără nici o pauză, să se desfășoare dintr-o singură răsuflare, după toate regulile genului.

E greu de spus care este rolul principal al dramei, și de acea voim a adopta distribuția programului de spectacol. În rolul Ilenei ne-a făcut o bună impresie Liana Dan Riza, prin dulceața sufletească imprimată personajului, prin generozitatea și simpatia umană pe care le degajează, prin distincție morală; dar, nu știu cum să spun, diapazonul său este în general scăzut, lipsa de vitalitate și energie sînt destul de inadecvate în raport cu personajul. Pe Dan, fostul logodnic, l-a jucat cu multă prestanță bărbătească, din care n-au lipsit amărăciunile și melancoliile unui suflet cinstit dar deprimat, George Filip, actor cărnia, la capătul acestei scurte cunoștințe, fi recomandăm numai supraveghereа atitudinei corporale, cam încremenită și, nu arareori, cu totul contraindicată față de conținutul psihologic al momentului respectiv. În rolul adolescentului Mihai, Anatolie Spînu a fost cum nu se poate mai mulțumitor, în ciuda anumitor stîngăcii de începător, care, de data asta s-au potrivit cu candorile vîrstei. Pe Anton, rolul cel mai greu al dramei, l-a interpretat Victor Radovici, și nouă ne rămîne să spunem că actorul a luptat din greu, biruind cele mai multe din dificultățile unui rol bătut pe o permanentă simultaneitate. „Garsonul", personaj foarte important, deși fără amestec direct în conflictul dramatic, a fost prilejul unei interesante compoziții a lui Aristide Teică. În rolul „Fetei de stradă", prostituata martoră și chiar părtașă întîmplătoare a celor două momente ale dramei, Ludmila Petrov a adus un oarecare patetism, dar și o unilateralitate de mijloace prin care nu a putut acoperi toată complexitatea rolului.

Radu POPESCU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„CERTIFICATUL DE NAȘTERE"

Un fir conducător străbate cele trei episoade care alcătuiesc filmul regizorului polonez Stanislaw Rozewicz: ororile fasciste răstînă în psihologia copiilor. Dramele micului Janek pornit pe drumurile pustiite de război în căutarea mamei și fratelui său sau a orfanei Mirka hăituită de ura dementă și bestială a rasiștilor fasciști — relatate cu un deznodămînt simț al lacoonismului și discreției — depășesc prin marea forță de expresie cinematografică particularul, și conferă tragicelor întîmplări un sens major generalizator. Mai ales în episodul „O picătură de sînge", poate cel mai complet și din punct de vedere al scenariului, arta regizorului se relevă cu deosebire. Cît privește interpreta rolului Mirkăi, rar ne-a fost dat să întîlnim un copil-actor a cărui privire să poată exprima cu o intensă forță emoțională, sfîșietoarea tristețe a unui copilării pusă sub semnul inumanelor legi rasiste. Momentele rostirii rugăciunii sau ale confruntării, în final, cu oțiterul neamț, sînt de-a dreptul răscolitoare.

I. DELEANU

„CABOTINUL"

Drama rătării, cu multiplele ei valențe tragice și ridicole, ne poate comunica un sens general-valabil doar atunci cînd devine consecința firească a unor împrejurări exterioare voinței și capacității omului. În ecranizarea piesei lui Osborne lucrurile se întîmplă exact pe dos: Archie Rice, descendentul netalentat al celebrului Billy Rice, vegetează într-o existență lipsită de orice țel artistic dorind să placă cu orice preț publicului — nu importă care — și să și acopere datoriile pe care le angajează necontenit. În acest scop montează niște improvizații recuisitce de prost gust, mizînd pe umorul deocheat și pe o reclamă ipotoare. Acestei farse publice i se adaugă amoralitatea filistină a vieții lui particulare, incursăturile amoroaso-financiare care marchează decăderea lui definitivă. Pedalarea frecventă pe necuviința percepto încearcă zadarnic să trezească compasiunea spectatorului și să dea o tentă, hai să-i zicem socială, întregii acțiuni.

Susținut doar de prezența lui Laurence Olivier, filmul regizorului Tony Richardson pare mai curînd un recital de pantomimă al marelui actor englez care izbutește, de fapt, trecerii magistrale de gestică și fizionomie de la un episod la altul (exprimînd, de regulă, o stare sufletească exact contrarie), dar fără a putea da filmului acel sens major inexistent dealtminteri chiar în scenariu.

Eugen ATANASIU

ÎN REFLECTOR...

Reflecții după două ore de... incendiu cartaginez pe ecran.

Flăcări multe, iluzorii,
Fum, incendiu, loc și pară
Dar noroc cu regizorii,
Că l-au stins... cu
apă chioară !

După mai multe spectacole, piesa „Corabia cu un singur pasager", de la Teatrul C.F.R. Giulești, se va juca în sezonul estival pe scena Teatrului de vară din Parcul Herăstrău.

Cu un singur pasager ?
Rău era ulterior
De s-ar fi jucat stingher
Cu un singur... spectator.

Dar pentru că nu s-a întîmplat așa, adăugăm...

Pasagerul singular
Din spectacolul naval
E și vara, așadar
La... plural.

Pe scena Teatrului pentru tineret și copii se joacă într-o nouă montare „Chirița în provincie".

În provincie, Chirița ?
Cam impropriu, nu
găsești ?
Din moment ce duduița
Joacă azi la... București !

D. TABACU

DUPĂ PREFERINȚE

Încă de pe băncile institutului, actorii visează să interpreteze anumite roluri, care — pentru ei — constituie „piatra de încercare" în carieră. Recent, teatrul orădean a inițiat pregătirea unui spectacol cu fragmente din diferite piese alese după preferințele actorilor. Astfel, artistul Jean Săndulescu va interpreta rolul lui Richard al III-lea din cunoscuta piesă a lui Shakespeare, actorul Constantin Simionescu pe Harpagon din „Avarul" lui Molière. Valentin Avrigeanu pe Hagi Tudose și pe Despot Vodă.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

INVITAȚIE PE LITORAL!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 294
•
Sîmbătă
25 mai 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

LA RUBRICA MERIDIANE
MULTIMILIONARUL DIN BREMEN
■
AL NOUĂLEA
de Dan DEȘLIU

RUBRICA „COLABOREAZĂ CITITORII"

A FOST OASPETELE NOSTRU...
MAURICE RAVEL
■
Mica bibliotecă „Magazin"
„CAMPANIA DIN CORSICA"
Povestire de Gilbert Cesbron (Franța)
■
MODA BĂRBĂTEASCĂ
■
INAMICII IGIENEI
■
DESPRE TOATE—PENTRU TOȚI

Succese ale artei românești
„OPERA"
PE SCENA PARIZIANĂ
•
„FILARMONICA"
ÎN AUSTRIA ȘI ITALIA
•
FILMUL „CODIN"
PREMIAT LA CANNES
(REPORTAJUL IN PAGINA A 8-A)

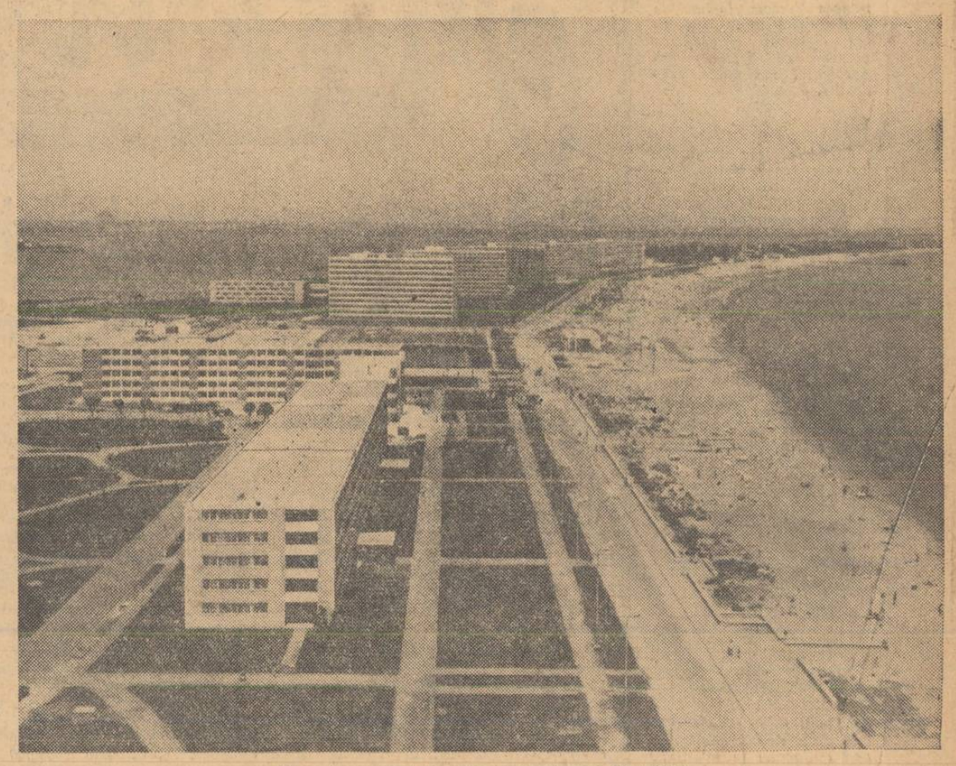

Mamaia, cu vedere spre mare și spre Siutghiol

SEZONUL 1963 ȘI INEDITUL LUI

Un pescăruș s-a desprins din miracolul undelor ca o picătură albă și imaculată de pe fundalul albastru și s-a înălțat involt spre soare... A filfiit cu supremă eleganță, s-a rotit in piruiete enigmatice și apoi a poposit pe plaje.

Parcă aștepta pe cineva. Nu-i așa, era și timpul. Zilele calde au poleit undele mării iar nisipul proaspăt încins, cu reflexe de argint, așteaptă și el parcă pașii dumneavoastră.

Primii localnici, anticipind deschiderea sezonului, au și inaugurat plajele risipite cu dărnicie de-a lungul Mării Negre. Dar oaspeții sînt pe drum. Tocmai de aceea, pentru cititorii „Magazinului" am făcut în aceste zile o vizită pe itinerariul atît de cunoscut, în dorința de a reîmprospăta cu ultimele noutăți imaginea locurilor, unde atîția vizitatori vor petrece în vara aceasta zile de neuitat. Într-o dimineață cu soare și briză răcoritoare am pornit din Constanța, de lîngă statuia lui Publius Ovidiu Naso, murmurînd acel „hic ego" din celebrul epitaf dăltuit în marmură albă, pentru a revedea meleagurile unde au fost scrise „Tristele" acum peste 2000 de ani.

La drum, deci...

O priveliște aeriană

Despre litoral s-au scris tomuri întregi începînd cu milenarul **„O, tu, ce treci pe-aice dac-ai iubit vreodată"**, al genialului pribeag din Pontul Euxin și pînă la versurile și proza contemporană, dedicate noilor frumuseți înălțate în anii patriei socialiste. Oaspeți de peste hotare, din cele mai felurite țări, au avut numai cuvinte de laudă despre perlele arhitectonice izvorîte parcă din însăși valurile mării. Atîtea și atîtea adjective au gratulat stațiunile de prin partea locului, încît — de ce să n-o mărturisim — condeiul cu greu găsește cuvinte pe hîrtie pentru a însăila fugarele noastre impresii.

Dar fiecare nou sezon își are partea sa de inedit și cronicarul litoralului anului 1963 le consemnează cu aviditate. Văzut de sus, din avion, litoralul Mării Negre îți apare reprezentat plastic pe un ecran în relief ca o linie calmă și ușor ondulată hașurată de tenta albastră a undelor. De la capul Midia spre lacul Siutghiol (în limba turcă „lacul cu lapte") apoi mai departe trecînd pe la Eforie Nord și Eforie Sud, linia de nisip face o acoladă sveltă spre Mangalia. Este o priveliște aeriană, oarecum ieșită din comun. Călătorul statornic și terestru va prefera însă în locul altitudinii... nivelul concret al mării pentru a vedea îndeaproape fiecare stațiune în parte.

D. TABACU
și Mihai ALEXANDRU

• (Continuare în pag. 3-a)

Farul din Constanța — un cercetat loc turistic

Doctorul pămîntului

CINEAȘTII VORBESC SPECTATORILOR
NU TOTUL E TRUCAJ...

De la foarte scurt metrajul „Sosirea unui tren în gară" *realizat de Louis Lumière în anul 1895 (acesta fiind unul din primele filme pentru public), cinematograful — devenit mai tîrziu artă — s-a îmbogățit cu nenumărate procedee de realizare tehnică a unor efecte de ordin artistic. Aceste procedee sînt îndeobște cunoscute sub numele de trucaje sau filmări combinate.*

Îndeobște, spectatorul de cinematograf este în prezent gata să creadă că foarte multe secvențe ale unui film sînt trucate. În realitate — nu este chiar așa. Bineînțeles că nu mă refer la filmele de genul „Baronul Münchhausen", „Micul Muck", „Sadko", *sau filmele care tratează subiecte științifico-fantastice care sînt realizate într-un procent foarte mare, sau în întregime, cu ajutorul trucajelor și filmărilor combinate.*

Încă în celebrul film „Crucișătorul Potemkin" *realizat de Eisenstein în 1925, secvența masacrului populației de către armata țaristă a fost filmată pe scările Odesei,*

Aurel SAMSON
operator de film

• (Continuare în pag. 8-a)

In timpul liber o plimbare pe strada principală a Moviliței, împreună cu soția și micuța „lipovancă"

Dialogul inițiat de ziarist, în cadrul căruia se repetau destul de des multe întrebări despre felul cum se simte la țară, el, inginerul agronom, și cum muncește, îl găsise pe Nicolae Iorga oarecum nepregătit. I se păruse curioasă încercarea reporterului de a găsi lucruri ieșite din comun într-un fapt atît de normal și obișnuit cum este munca unui agronom într-o gospodărie colectivă. În definitiv, pentru a munci la țară, pentru a fi folositor agriculturii, urmase el Institutul agronomic. În cei cinci ani de învățătură el nu s-a gîndit niciodată că-și tocește cumva coatele de băncile sălilor de cursuri pentru ca, după absolvire, să devină nu știu ce vînzător de legume și fructe la o unitate „Aprozar". Iorga dorea să lucreze la țară, aceasta face de cinci ani și de treaba asta este mulțumit.

Ce este neobișnuit în asta ?

Totuși, întrebările ziaristului nu l-au lăsat chiar atît de indiferent. Faptele care-l interesau pe trimisul ziarului i-au împrospătat și lui o serie de întîmplări trăite în cei doi ani de zile de cînd lucrează la gospodăria agricolă colectivă „Victoria socialismului", din Moviliță, raionul Urziceni. Și de la acestea nu-și putea lua gîndul.

Era în mai 1961. Pe atunci el avea 27 de ani, soția..., dar vîrsta ei nu interesează, iar Nuțica, „lipovanca" lui cea dragă, abia împlinise un an. Venise în regiunea Bucureștiului, din Dobrogea. Cînd s-a prezentat la șiatul popular al raionului Urziceni pentru repartizare, vicepreședintele de atunci, inginerul Ion Toma, care-l cunoștea pe Iorga încă de pe cînd învăța la Institutul agronomic din București, l-a întrebat mai mult de formă despre locul unde ar vrea să muncească de acum înainte.

Vasile INOAN

• (Continuare în pag. 3-a)

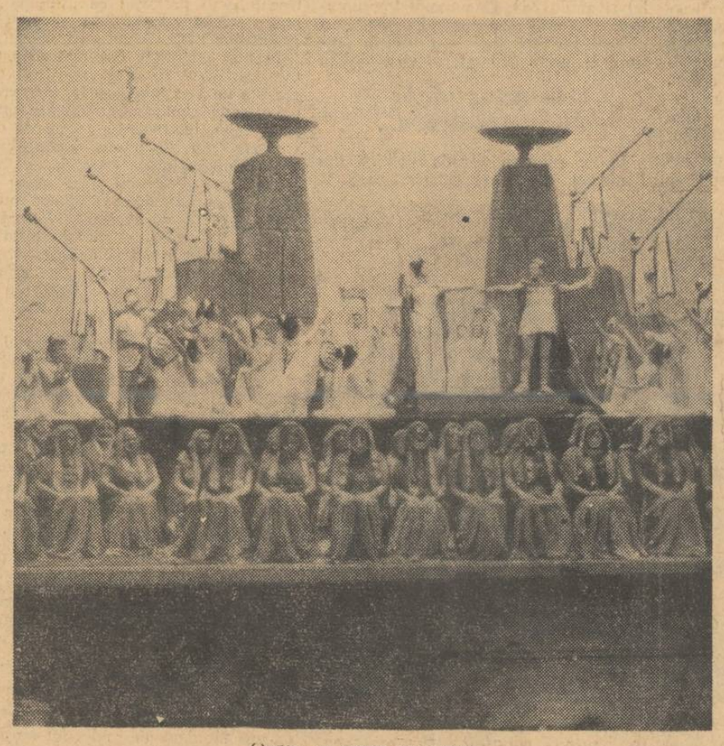

Oedip, pe scena pariziană

Telefoto : A.F.P. — AGERPRES

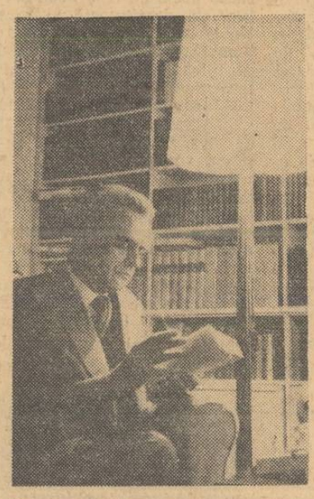

CU SCRIITORUL ZAHARIA STANCU

L-am găsit pe scriitor aplecat asupra mesei de scris. Făcea o ultimă lectură a traducerii în franceză a ultimului său roman „Jocul cu moartea", care va apare la iarnă în editura „Albin Michel" din Paris.

Prima întrebare a fost, firesc, cea obișnuită : „La ce lucrați în momentul de față ?".

— După cum vezi, la varianta franceză a „Jocului cu moartea". Este o operație urgentă avînd în vedere cererea editurii pariziene. Profit de faptul că „Pădurea nebună" a fost predată Editurii pentru literatură și am un moment de răgaz.

— Aflăm deci încă o noutate...

— Oarecum. Este un roman din noul ciclu al „Desculților", sper că noua mea lucrare se va afla în vitrinele librăriilor în cursul acestei veri.

Îl rugăm pe scriitor să ne spună cîteva cuvinte despre tema noului său volum.

— Acțiunea romanului se petrece într-un oraș de provincie în anii 1919—1920 și, între altele înfățișează unele aspecte ale modului în care s-a desfășurat greva generală din 1920 în acea localitate.

— Eroii ?

— Sînt tîrgoveți, profesori, avocați, politicieni, muncitori și, bineînțeles, Darie care la această epocă este un adolescent care s-a apucat — după ani de vagabondaj — să învețe carte.

— Cu alte cuvinte o oglindire în diverse straturi ale societății vremii, a grevei și a evenimentelor politice din acele zile.

— Da. Aceasta am încercat. Rămîne ca cititorii să aprecieze în ce măsură am reușit s-o fac.

— Îmi permit să insist puțin asupra lui Darie, cunoscînd interesul cititorului pentru acest erou familiar lor...

— Înțeleg foarte bine acest lucru dar n-aș vrea să-i iau cititorului plăcerea de a descoperi singur evoluția lui Darie. Pot doar să-i spun că Darie trece prin numeroase peripeții, că el constituie, într-un fel, unul din eroii principali ai cărții.

Cîteva momente de tăcere după care îl rugăm pe scriitor să ne împărtășească planurile sale de viitor.

— De viitor, dar după cum vezi aci pe masă, și de prezent.

Zaharia Stancu îmi arată o mapă destul de voluminoasă avînd pe una din coperți caligrafiat un nume : „Filimona".

— Un nou roman ? Cititorii se vor bucura să-i facem cunoscută existența...

— Poate că încă nu este cazul să vorbim de el. Am scris doar jumătate din roman.

— Vă rugăm totuși, cîteva cuvinte asupra temei lui...

— Acțiunea se petrece în același sat, Omida, de pe Valea Călmățuiului, sat cunoscut cititorilor din „Desculț". Numai că de astă dată lucrurile se petrec între anii 1958—1962.

Mînzu RADIAN

• (Continuare în pag. 3-a)

Interviul nostru

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

A FOST găsit mijlocul de a se reproduce, în mod ştiinţific şi mult mai fidel decît cu procedeele fotografice, orice tablou, cu toate elementele lui: pînză, culori de ulei, transparenţă, luciu, trăsături de penel — totul executat atît de perfect încît nu mai există nici o deosebire între original şi reproducere. Autorul acestei descoperiri — denumită oalicromie — este scriitorul francez Vercors. Înainte de a deveni scriitor, Vercors era cunoscut în cercurile artistice ca desenator sub adevăratul său nume Jean Bruller.

●

DUPĂ părerea veterinarului american J. Smith, citează cei mai buni medici ai animalelor sînt... animalele. Pentru confirmarea susţinerilor sale el a citat cîteva fapte interesante. Aşa de pildă, a văzut cum o maimuţă indoneziană gîhbon şi-a tratat o umflătură pe corp. Maimuţa a rupt dintr-un arbore cîteva frunze, cunoscute prin proprietăţile lor curative, le-a amestecat şi apoi a aplicat acest medicament pe rana care s-a vindecat destul de repede.

Într-o rezervaţie din Republica Sud-Africană, o turmă

de bivoli suferea de scabie. Zilnic de-a rîndul animalele se scufundau în mlaştinile din apropiere. Procedeul s-a dovedit eficace. Animalele s-au însănătoşit după vreo 12 zile.

●

ATUNCI cînd rîurile şi bazinele de apă din Australia centrală seacă, aborigenii, ale căror rezervaţii se află în locurile cele mai secetoase din ţară, ies la vînat de broaşte. Nu numai carnea fragedă a acestor batraciene le îndeamnă la vînătoare. Mai este un motiv. Broaştele din deşerturile australiene s-au acomodat de minune la clima locală: chiar în timpul cel mai secetos în stomacul lor se găseşte o rezervă apreciabilă de apă. Vînătorul iscusit, asigurîndu-şi cîteva broaşte poate fi sigur că o să aibă în tot timpul vînătului apă de băut.

●

SCHIORII şi turiştii care şi-au petrecut iarna aceasta în Alpi, au fost martorii unui spectacol extrem de rar pentru Europa Centrală, şi anume, mirajul de munte. Cei care au observat această curiozitate a naturii aveau impresia că munţii, ce se întind pe o rază de sute de kilometri stau suspendaţi în văzduh cu vîrfurile în jos, ca nişte gigantice stalactite. Mirajul de munte a putut fi observat în decurs de cîteva ore.

●

CONFECŢIONAREA şi reparatul plaselor de pescuit cere o muncă îndelungată şi dificilă. Dar pentru locuitorii unor regiuni de coastă ale Irlandei de vest nu e chiar atît de complicată. Pescarii de pe aici leagă cu liane o ramă mare de bambus şi o atîrnă seara de copaci în jungla, prin locurile pe unde trăiesc păianjeni uriaşi, vînători de păsări. Dimineaţa pescarul vine în pădure şi găseşte plasa gata confecţionată peste noapte de către păianjen.

●

LA WEIMAR, în R. D. Germană, a luat fiinţă o vastă colecţie, cuprinzînd 11.000 de opere, aparţinînd literaturii, artei plastice şi muzicii, despre figura istorică a lui Dr. Johannes Faust. În acelaşi timp, oameni de ştiinţă întocmesc o cuprinzătoare bibliografie despre tema „Faust".

●

GEOLOGUL sovietic Erich Gerling a descoperit în partea de nord-vest a U.R.S.S., în regiunea Balticii, roci a căror vîrstă a apreciat-o la aproximativ 5 miliarde de ani. Pînă acum erau considerate ca cele mai vechi rocile în vîrstă de 3,5 miliarde de ani. Un alt geolog sovietic de seamă, Gheorghi Afanasiev, a declarat că în cazul cînd se va confirma aprecierea lui Gerling, oamenii de ştiinţă vor trebui să revizuiască problema vîrstei pămîntului. Se presupune, a declarat Afanasiev, că pămîntul există de peste 5 miliarde de ani.

●

ARHEOLOGII care efectuau cercetări în împrejurimile localităţii Dillingen din Saar, au descoperit sub pămînt un mare atelier de falsificat monede. Printre utilajele meşteşugarilor delicvenţi au fost găsite forme de turnare din argilă, bucăţi de bronz şi monede false. Cercetările au arătat că falsificatorii au actionat încă în epoca... Romei antice, acum aproximativ 1900 de ani.

Meridiane

Cînd se vor ciocni cele „două locomotive"...

În dimineaţa aceea de primăvară clădirea oficiului poştal din Detroit (S.U.A.), a fost pur şi simplu luată cu asalt. Motivul? Un anunţ publicat în presa locală aducea la cunoştinţă celor interesaţi că instituţia dispune de 60 de locuri vacante cu salarii mici. Imediat, 20.000 de şomeri au luat cu asalt clădirea. Un ziar din Detroit arăta că printre persoanele care s-au prezentat, „60 la sută erau tineri şomeri de 20 de ani, majoritatea dintre ei cu şcoala medie terminată", care nu găsiseră de lucru.

Episodul nu reflectă doar o situaţie locală. Potrivit datelor Ministerului Muncii al S.U.A., în prezent şomajul în rîndurile tineretului este de 12 la sută. Perspective sumbre de a lărgi armata şomerilor se deschid însă şi în faţa altor milioane de tineri şi tinere care la sfîrşitul lunii mai vor termina şcoala medie. Cei care vor avea de suferit cel mai mult — precizează un alt raport al Ministerului Muncii — vor fi absolvenţii şcolilor medii din statele New York, Pennsylvania, Michigan şi Virginia de vest.

Situaţia precară a tineretului american a fost recunoscută şi de preşedintele Kennedy. Într-o declaraţie făcută, cu cîteva săptămîni în urmă la Chicago, el a arătat: „în prezent, muncitorii sub 25 de ani, deşi reprezintă doar a cincia parte din forţa de muncă a ţării, alcătuiesc o treime din numărul şomerilor. Situaţia tineretului se agravează prin faptul că din fiecare zece elevi ai şcolii medii, patru părăsesc cursurile, sporind şi mai mult numărul muncitorilor necalificaţi, cărora le este şi mai greu să găsească de lucru". Acesta e prezentul. Cît priveşte viitorul, după cum se pare, situaţia nu se va îmbunătăţi ci, din contră, se va înrăutăţi.

În raportul Ministerului Muncii al S.U.A. cu privire la forţa de muncă, prezentat de curînd Comitetului Consultativ prezidenţial pentru problemele relaţiilor dintre muncitori şi patroni, se arată că „între anii 1960—1970 numărul tinerilor în vîrstă de 14—24 ani, care vor veni pe piaţa braţelor de muncă, va fi cu 6 milioane mai mare decît cel din deceniul trecut, ridicînd totalul tinerilor apţi de muncă la 26 milioane".

„New York Times" subliniază că, chiar în primii trei ani situaţia se va agrava, deoarece, „aproximativ 5.500.000 de tineri între 18 şi 19 ani, vor intra pe piaţa muncii".

La fel, dacă nu mai gravă, e situaţia tinerilor care nu au terminat şcoala sau nu o pot termina. După cum relatează „New York Times", şomajul în rîndurile acestora e de pe acum de 25 la sută în comparaţie cu 12 la sută cît reprezintă procentul general al şomerilor în rîndurile tineretului. Dintre aceştia — subliniază ziarul, „aproximativ 12 milioane de tineri au nevoie de o calificare superioară", pentru a fi apţi să ocupe locuri de muncă ce necesită o înaltă calificare. Or calificarea lor necesită sume importante, imposibil de găsit, deoarece ei provin, după cum scrie „New York Times Magazine", din familii cu un venit „situat la limita dintre sărăcie şi mizerie". Ei nu pot fi întreţinuţi în şcoli, întrucît taxele denăsesc cu mult posibilităţile materiale ale familiilor lor.

Unde duce această situaţie disperată? „Lipsa perspectivelor de viitor are în rîndul tineretului rezultate triste — a declarat Robert Kennedy, ministrul de justiţie al S.U.A., în faţa Comisiei Camerei Reprezentanţilor pentru problemele învăţămîntului şi muncii. În 1960, numărul proceselor intentate criminalilor minori s-a mărit cu 6 la sută în comparaţie cu anul 1959. În 1960 au fost arestaţi un milion de criminali minori". Cu doi ani mai tîrziu, adică în anul 1962, această cifră a fost depăşită. Numai în statul California a fost arestat, în decurs de un an, fiecare al patrulea tînăr între 16 şi 17 ani.

Făcîndu-se ecoul situaţiei grave în care se zbate tineretul american, şi care, potrivit ziarului „New York Times", „va putea deveni una din cele mai explozive probleme sociale din istoria Statelor Unite", precum şi a neputinţei economiei americane de a absorbi noile contingente de tineri care vin pe piaţa braţelor de muncă, publicaţia cercurilor de afaceri americane „Business Week" scrie într-unul din numerele sale: „Imaginaţi-vă două locomotive care-şi vin în întîmpinare cu toată viteza. Una din ele reprezintă tendinţele economice care au redus în aşa măsură posibilităţile tinerilor muncitori americani de a obţine de lucru, încît şomajul în rîndurile lor este de pe acum de două ori mai mare decît procentajul mediu al şomajului din întreaga ţară, şi cealaltă locomotivă care reprezintă pe cei 26 milioane de tineri care vor veni pînă în 1970 pe piaţa muncii. Aceste două locomotive vor trebui inevitabil să se ciocnească, iar această ciocnire implică consecinţe potenţiale îngrijorătoare atît pentru economia ţării cît şi pentru politica ei".

Ion CHIREA

— Vezi, darling, ce bine am rezolvat problema desegregaţiei în lifturi?!

Desen de Cik DAMADIAN

RENI CU... PARAŞUTE

Un călător trecea liniştit prin munţii Norvegiei văzîndu-şi de drumul său.

Ochii săi urmăreau minunata priveliştе oferită de vîrfurile semeţe acoperite de zăpada veşnică, cînd dintr-o dată a văzut, coborînd spre el, de pe o culme, doi reni.

Renii nefiind o apariţie neobişnuită în peisajul norvegian, omul era gata să-şi continuie drumul cînd a observat că cei doi reni aveau ceva prins de coarne. Cînd renii s-au apropiat de el, omul a constatat cu surprindere că de coarnele renilor erau prinse nişte... paraşute.

Reni paraşutaţi? — parcă nu-i venea să creadă.

Cînd a ajuns la destinaţie călătorul a căutat să deslege „misterul" şi iată ce a aflat:

Paraşutele erau militare şi identice cu cele folosite în cursul unor manevre ce s-au desfăşurat cu puţin timp înainte pe acele meleaguri. Or fiindcă renii nu fuseseră paraşutaţi s-a tras concluzia că paraşutele în cădere s-au încîlcit de coarnele celor două animale fără ca acestea să fi reuşit să se debaraseze de neaşteptata povară.

Cu alte cuvinte chiar şi paşnicii reni ajung să simtă că Norvegia e membră a N.A.T.O.

MULTIMILIONARUL DIN BREMEN

O străduţă liniştită din Bremen. Un bărbat zvelt, în vîrstă, căruia părul căruntit îi dă parcă un aer de bunic, coboară alene treptele unei case vechi. Afară e înnourat şi, ca măsură de prevedere, el poartă pe braţul drept un trenci de culoare deschisă, cu căptuşeală în carouri. Jobenul e în ton cu costumul de culoare închisă, cu croială veche, elegantă. Faţa bărbatului e luminată de un zîmbet de bucurie şi ochii parcă-i rîd. Ezită o clipă: să-şi aprindă acum trabucul? Nu, mai bine mai tîrziu. Priveşte mulţumit în jur şi, după cîţiva paşi, se urcă într-o limuzină a cărei portieră e respectuos deschisă de un şofer în livrea. Maşina se îndepărtează cu viteză...

Să ne apropiem puţin de casa din care a ieşit acest om. Numele înscris pe portalul de deasupra uşii transparente ne va lămuri cine este el: Kurt A. Becher. Să răsfoim şi anuarul abonaţilor la teleimprimatoarele vest-germane. În dreptul aceluiaşi nume, alături de indicativul telex, găsim o nouă indicaţie: Kurt A. Becher, este proprietarul unei firme de import cu sediul central în Bremen. Continuînd investigaţiile aflu cu uşurinţă că Herr Becher este un multimilionar, un om care se bucură de o deosebită consideraţie nu numai în rîndurile protipendadei din Bremen, dar chiar şi la Bonn. Herr Becher e un tată grijuliu, o iubeşte nespus pe fiica sa, Katherina...

Atenţie! Să nu ne lăsăm însă înşelaţi de aparenţe. Kurt A. Becher, milionarul cumsecade de pe Slovagtstrasse, din Bremen, este una şi aceeaşi persoană cu Kurt A. Becher, fost Standartenführer în trupele S.S., fost colaborator al lui Eichmann. De numele lui sînt legate masacre...

În vara anului 1941, Himmler a numit un nou supraveghetor şi coordonator al lagărelor de exterminare: pe „capabilul" Untersturmführer S.S., Kurt A. Becher. Activitatea lui Becher a fost mult apreciată de Reichsführer. În iulie 1943, Himmler l-a felicitat în scris pentru meritele sale „în lupta împotriva neomeniei". În martie 1944, Becher, care fusese avansat între timp Obersturmbanführer, a sosit la Budapesta. Despre activitatea lui în acest oraş a vorbit la proces şi Eichmann. Becher — a relatat Eichmann — a insistat aproape zilnic să se urgenteze deportările, pentru a putea raporta la Berlin îndeplinirea misiunii sale. Într-o primă convorbire cu Eichmann, Becher s-a arătat informat de faptul că la Auschwitz sînt gazaţi oameni. Acest amănunt, mărturisea Eichmann, a constituit un fel de carte de vizită a lui Becher, faţă de care nu a mai ţinut nimic secret în legătură cu deportarea şi exterminarea a milioane de oameni. Becher i-a fost şi profesor de călărie lui Eichmann, atunci cînd amîndoi, împreună cu contesa Hermine von Platen, amanta împuternicitului lui Himmler, călăreau în galop în împrejurimile Budapestei.

Averea de cel puţin 120 milioane mărci a lui Becher nu trebuie pusă numai pe seama afacerilor reuşite ale firmei pe care o conduce în prezent la Bremen. Cea mai mare parte datează încă din timpul războiului, cînd Obersturmbanführerul, felicitat de Himmler, a iniţiat jafuri organizate în toate locurile pe unde a trecut.

Revista elveţiană „Sie und Er", care a publicat ample dezvăluiri privind trecutul încărunţitului multimilionar din Bremen, relatează că, chiar şi în ultimele clipe ale activităţii sale de S.S.-ist, cînd Reichul hitlerist se afla în plină prăbuşire, Becher a încercat o afacere în stil mare: expedierea din Ungaria în Elveţia a unei mari cantităţi de stofă...

Anul 1945 l-a găsit pe Kurt Becher în prizonierat american. El nu a primit însă nici o pedeapsă. Afirmaţiile lui că nu a ştiut de asasinarea oamenilor în lagărele de exterminare pe care le controla au fost luate drept bune... Generalul Lucius Clay, pe vremea aceea guvernator militar al zonei de ocupaţie americană din Germania, i-a dat chiar posibilitatea să-şi reia afacerile la Bremen. Pferdmenges — prieten personal cu Adenauer, unul din marii magnaţi germani — i-a oferit şi el sprijin.

Cînd a survenit procesul lui Eichmann, a fost citat ca martor şi Kurt Becher. În depoziţia făcută la Bremen, multimilionarul a încercat să se înfăţişeze ca un soldat „corect, cinstit", care nu numai că nu a făptuit crime, dar chiar a şi salvat oameni de la exterminare!

Dezvăluirile cu privire la activitatea lui Becher au determinat, la vremea respectivă, şi o precizare. Autorităţile americane s-au grăbit să declare că în arhivele aflate la dispoziţia S.U.A., nu se află documente din care să rezulte vinovăţia fostului Standartenführer S.S.

Numai că, aşa cum a dezvăluit revista elveţiană amintită, din dosarul lui Becher au dispărut în mod suspect cîteva documente extrem de importante. Este vorba, între altele, de carnetul de solde şi de livretul lui militar. Nu cumva au fost sustrase aceste documente „pentru a ascunde rolul de criminal de război al lui Becher?" se întreabă pe bună dreptate revista „Sie und Er".

...În fiecare dimineaţă, un om în vîrstă, cu părul cărunt, cu o figură zîmbitoare, coboară scările imobilului din Slovagtstrasses numărul 58. Multimilionarul Kurt A. Becher, complicele lui Eichmann, îşi vede liniştit de afaceri.

În Germania occidentală aceasta e un lucru obişnuit.

U. VĂLUREANU

Aspect de la o demonstraţie a şomerilor din oraşul Seul (Coreea de sud)

Scandalul medicamentelor fantomă

Cîţiva dintre afaceriştii italieni din domeniul medicamentelor fictive, prost experimentate, insuficient cercetate au fost, în sfîrşit, arestaţi. Scandalul a izbucnit cu multe luni în urmă. Este vorba despre trei escroci care procurau toate autorizaţiile necesare pentru producerea şi vînzarea unor medicamente în schimbul unor comisioane grase. După cum se pare ei vor fi deferiţi acum justiţiei.

Afacerea a fost descoperită datorită unui truc ingenios imaginat de cîţiva ziarişti de la revista „Quatrosoldi". Într-un articol publicat în urmă cu o jumătate de an se atrăgea atenţia asupra faptului că numărul specialităţilor medicale apărute în ultimii ani pe piaţă a crescut într-un ritm îngrijorător. Diverse persoane — denumite „Consultanţi farmaceutici" — se îndeletnicesc cu obţinerea certificatelor clinice privind eficacitatea unor noi medicamente, în schimbul sumei de 200.000 lire. Certificatele erau fictive iar experimentările despre care se vorbea în ele nu fuseseră făcute, în majoritatea cazurilor, iar despre eficacitatea noilor medicamente nu se ştia nimic în realitate. Pentru a demonstra adevărul afirmaţiilor făcute, un redactor al revistei a intrat în contact cu un asemenea „consultant"; el s-a prezentat ca reprezentant al firmei „Lambrofarma" şi a solicitat autorizaţii pentru două medicamente — „Lambroreumil" şi „Lambroepar". Firma era fictivă, iar cele două medicamente nu existau. Formulele lor chimice fuseseră inventate. „Consultantul" obţine totuşi în răstimp de două zile certificatele clinice de la două cunoscute spitale din Roma cu privire la... eficacitatea celor două medicamente!

Iniţial, unul dintre „consultanţii" implicaţi în afacere declară că el şi-ar fi dat seama că ziariştii pregăteau o „festă" şi că le-a răspuns cu aceeaşi monedă dîndu-le nişte certificate false. Argumentul a căzut la descinderea făcută imediat la domiciliul respectivului. S-au găsit numeroase aparate pentru falsificarea documentaţiei necesare obţinerii autorizaţiilor dar s-au găsit şi numeroase certificate făcute pentru alte întreprinderi care nu aveau nimic comun cu fantomatica „Lambrofarma". A rezultat deci cu prisosinţă efectuarea permanentă a unor asemenea operaţii.

Justiţia va trebui să stabilească dacă certificatele obţinute erau falsificate cu adevărat sau dacă documentele semnate de cunoscuţi medici italieni erau autentice. Şi într-un caz şi în celălalt avem însă de-a face cu aceleaşi rezultate concrete pentru masele de consumatori ai medicamentelor. Pe piaţă ajung medicamente neexperimentate sau insuficient cercetate despre a căror eficacitate nu se ştie nimic. Sănătatea oamenilor este pusă în primejdie atît prin consumarea unor medicamente care nu produc efectul anunţat cît şi prin efectele nocive produse de unele substanţe despre care nu se ştie cum acţionează asupra organismului omenesc. Faptul că nişte medicamente fantomă au putut primi toate aprobările necesare fabricării şi punerii în vînzare demonstrează carenţele unei legislaţii care tolerează punerea în primejdie a sănătăţii oamenilor, care facilitează existenţa unei jungle a medicamentelor în care operează mii şi mii de afacerişti ce fac averi imense cu preţul sănătăţii şi chiar al vieţii oamenilor.

Paraguay – ţara mizeriei şi opresiunii

Un premiu de 200.000 guarani (moneda naţională), fixat de ministrul de interne pentru prinderea unui conducător al Frontului unit de eliberare naţională...; un conducător al Partidului revoluţionar febrerist (din opoziţie) torturat la Asuncion (capitala ţării), unde a venit, după 17 ani de exil, să-şi vadă o rudă bolnavă....; 80 de membri ai Partidului liberal (de opoziţie) arestaţi în timpul unor razii de masă efectuate de „cîinii de pază" din jandarmeria regimului...; 20 de ţărani din satele Guaranbara şi Ita, arestaţi, bătuţi şi torturaţi cu sălbăticie de satrapii orînduirii, iar, apoi, duşi la o carieră de piatră, împreună cu alte zeci de persoane arestate, din motive politice, de poliţia secretă....; 500 de persoane, aruncate în lagăre de concentrare... — iată doar cîteva dintre faptele care se petrec în Paraguay, unde se află la putere una din cele mai odioase dictaturi pe care le-au cunoscut popoarele latino-americane.

Regimul dictatorial al lui Alfredo Stroessner — instaurat în Paraguay în anul 1954, în urma unei lovituri de stat, inspirată şi regizată de cercurile imperialiste din Statele Unite — se bucură de tristă faimă de a se număra printre cele mai despotice regimuri din America latină. Stroessner poate fi asemănat, prin cruzimea lui, doar cu răposatul Trujillo, fostul asupritor al poporului dominican, cu exdictatorul guatemalez Fuentes sau cu actualii tirani Duvalier, Somoza, Ngo Dinh Diem, Salazar, Franco. Faima lui Stroessner este, cum nu se poate mai bine, evidenţiată de agenţia „Associated Press", care l-a denumit „decanul dictatorilor latino-americani". La rîndul său, ziarul „New York Times" aprecia, cu cîţiva vreme în urmă, că „regimul dictatorului paraguayan, Stroessner, este brutal, corupt şi prădalnic".

Mai mult decît într-un secol şi jumătate...

Urmările celor aproape nouă ani de guvernare a dictatorului Stroessner sînt cît se poate de bine oglindite în starea generală dezastruoasă în care se află Paraguayul. Ţara este bîntuită de o puternică criză economică, de inflaţie şi de ruină financiară. Din cele 2700 de întreprinderi industriale existente în ţară, în anul 1956, au fost închise, în ultima vreme, aproape 2000. Producţia de orez, porumb, bumbac şi tutun a scăzut vertiginos. Scade, de asemenea, neîncetat exportul de cherestea, fibre de bumbac şi produse de carne. În acelaşi timp însă, cresc importurile, ceea ce face ca balanţa comercială externă a ţării să fie deficitară. După cum arăta revista americană „The Nation", „această mică ţară este obligată să importe un sfert din alimentele pe care le consumă..." La creşterea importurilor contribuie, mai ales, articolele de lux şi, în special, automobilele scumpe, pe care membrii clasei dominante şi le procură din străinătate.

O influenţă nefastă asupra economiei şi finanţelor Paraguayului o exercită împrumuturile pe care această ţară le-a primit din S.U.A. Din 1953 şi pînă în 1961, regimul lui Stroessner a contractat mai multe datorii decît în întreaga perioadă, de aproape un secol şi jumătate, cuprinsă între anul 1811 (data independenţei naţionale) şi anul 1953. Cuantumul împrumuturilor, pentru care poporul paraguayan plăteşte un preţ greu, se ridică, în prezent, la peste 120 milioane de dolari.

Un uriaş lagăr de concentrare...

În ce priveşte situaţia politică din Paraguay, aceasta se caracterizează, în primul rînd, prin persecutarea şi exterminarea adversarilor regimului dictatorial, tiranic. În decursul ultimilor ani, ţara s-a aflat aproape în permanenţă în stare de asediu. Ridicată cu prilejul simulacrului de alegeri din februarie a.c. — prin care dictatorul Stroessner a încercat, la ordinul Washingtonului, să imprime o oarecare aparenţă „democratică" regimului său falit — starea excepţională a fost din nou decretată, zilele trecute, sub pretextul că „situaţia din ţară necesită adoptarea unor măsuri preventive".

În ţară domneşte cea mai deşănţată teroare. Toate partidele politice progresiste au fost interzise, iar persoanele considerate „indezirabile" sînt aruncate în temniţe, internate în lagăre de concentrare sau deportate. Ziarul brazilian „Novos Rumos" aprecia, nu fără temei, că, „dictatorul Stroessner a transformat întregul Paraguay într-un uriaş lagăr de concentrare". Poliţia lui politică persecută, arestează, torturează şi asasinează mii şi mii de patrioţi. Din cauza represiunilor regimului despotic, peste 700.000 de cetăţeni din Paraguay s-au refugiat în ţările vecine — Argentina, Brazilia şi Uruguay.

Deosebit de sălbatic este regimul din închisorile şi lagărele de concentrare din această ţară. Faima sumbră a unor lagăre de concentrare ca cele peste 10 lagăre din regiunea de deşert Chaco (unde temperatura depăşeşte, de obicei, 45 de grade), sau a celor din Chavara, Eastingarrivia, Ingavi, Tacumba, Bahia Negra — în care mii de deţinuţi sînt supuşi unor torturi groaznice şi sînt executaţi fără a fi măcar anchetaţi şi judecaţi — a trecut de mult peste graniţele Paraguayului. Deţinuţii politici sînt forţaţi să lucreze în cariere de piatră cîte 16 ore pe zi, în condiţii înfiorătoare. După această muncă istovitoare — relatează ziarul argentinian „La Prensa" — ei sînt crunt bătuţi de gardieni şi azvîrliţi într-un bazin adînc cu apă murdară, de unde sînt scoşi numai atunci cînd sînt aproape de a se îneca. În timpul nopţii, deţinuţii politici sînt înghesuiţi cîte 150 într-o cameră, care nu are nici 60 de metri pătraţi.

Sentinele din rîndul armatei de elibe rare, care lupta împotriva dictaturii lui Stroessner, stînd de pază lîngă un avion capturat, în regiunea Eucarnaciata

Cu o deosebită cruzime reprimă Stroessner şi camarila lui pe insurgenţii pe care reuşesc să-i prindă. Ziarul argentinian „Razon" relata că „aceştia sînt legaţi în saci şi apoi aruncaţi dintr-un avion care zboară la mare altitudine". Această metodă de asasinare a primit chiar denumirea oficială de „căderea în sac".

Pentru a lupta împotriva opoziţiei, guvernul Stroessner a creat „brigăzi de şoc" speciale compuse din membri ai partidului guvernamental „Colorado". Aceste brigăzi şi-au asumat misiunea de a extermina elementele ostile regimului despotic al lui Stroessner.

Un radiotelegrafist în timp ce transmite de la un post de observaţie mesagii prin radio comandamentului partizanilor din provincia Itapua

După farsa alegerilor din acest an, guvernul dictatorial a întetit şi mai mult represiunile antidemocratice.

În luptă pentru libertate, democraţie şi progres

Dar, în ciuda terorii şi a represiunilor, lupta forţelor progresiste din Paraguay, grupate în „Frontul unit de eliberare naţională" pentru răsturnarea regimului tiranic, urît de popor, pentru libertate şi fericire, continuă să se desfăşoare cu intensitate sporită. Poliţia dictatorului este nevoită să şteargă, zilnic, de pe gardurile şi de pe zidurile caselor cuvintele: „Moarte călăului". Unităţile de partizani desfăşoară operaţiuni în patru regiuni ale ţării. Se amplifică, pe zi ce trece, mişcarea grevistă şi alte forme de luptă ale maselor populare împotriva mizeriei şi asupririi, pentru eliberarea deţinuţilor politici, pentru încetarea stării de asediu şi împotriva intervenţiei autorităţilor în treburile universităţii. Acţiunile revendicative cu caracter economic se transformă tot mai mult în lupte politice pentru libertate, independenţă naţională, democraţie şi progres.

Proiectul de program pentru eliberarea naţională, publicat în toamna anului trecut, de Partidul Comunist din Paraguay, precizează că această luptă „a intrat acum într-o etapă superioară. Regimul dictatorial antinaţional se află în criză şi se maturizează condiţiile pentru realizarea unei revoluţii democratice de eliberare naţională". Sub presiunea crescîndă a luptei maselor populare, regimul lui Stroessner se clatină. Ziua cînd acest regim va fi răsturnat, iar poporul paraguayan va deveni liber în patria sa, cînd şi în Paraguay va răsări soarele libertăţii, nu poate fi departe.

Em. GAINA

Doctorul pământului

(Urmare din pag. 1)

— M-aș duce la Ciocîrlia, tovarășe Toma. Gospodăria de acolo e ceva mai mare, mai bună și cred că aș putea munci și eu bine, — a încercat Iorga cu solicitudine. Dar răspunsul a venit prompt și categoric.

— Nu, frate Iorga. Mergi la Movilița.

— Bine, dar aceasta este o gospodărie cu foarte multe greutăți ! ?

— Păi, tocmai pentru că are multe greutăți trebuie să te duci dumneata acolo. Oamenii din Movilița sînt la fel ca toți oamenii. Experiența dumitale de inginer agronom, dorința colectiviștilor de a ridica gospodăria în rîndul unităților fruntașe, vor face ca g.a.c. „VICTORIA SOCIALISMULUI" să-și merite pe deplin titlul. Du-te și pune umărul. Din partea noastră vei avea tot sprijinul.

Iorga s-a dus acasă. Aurelia, soția sa, o bucureșteană get-beget, l-a primit cu înțelegere. Discuția lor despre noul loc de muncă al soțului a fost destul de lungă și ea s-a încheiat cu hotărîrea amîndorura că el, Iorga, trebuie „să pună umărul".

Pentru inginer, primele zile de muncă la Movilița au fost un prilej de studiu amănunțit a tuturor aspectelor legate de activitatea gospodăriei. Iar ceea ce descoperea, nu-i mulțumea deloc. Deși gospodăria luase ființă în 1952, lipsa de experiență a unor oameni ajunși în conducerea ei, reaua credință a altora, au fost tot atîtea cauze ale faptului că ea bătea pasul pe loc în domenii de bază cum sînt producția agricolă și sectorul zootehnic. În 1961 și în alți ani anteriori, producția agricolă la hectar nu depășea limita a 1 700 kilograme la grîu, 2 300 kg la porumb, 14 000—17 000 kg la sfecla de zahăr. Fermele zootehnice ale gospodăriei erau, la fel, destul de mici. În afară de cai, porci, oi, păsări, colectiviștii nu dețineau decît 51 de vaci de la care obțineau, cu chiu cu vai, o producție anuală de lapte de 1 100 de litri pe cap de vacă furajată. Lipseau construcțiile agricole, iar pămîntul nu se lucra în toate cazurile după cele mai înaintate reguli agrotehnice. Asupra unor membri ai gospodăriei își puseră amprenta indiferența, delăsarea, indisciplina.

— Aici este de lucru, nu glumă, — și-a spus Iorga. Dar dacă voi munci de unul singur n-o să pot obține mare lucru. La învingerea greutăților trebuie să participe toți oamenii. Și, la Movilița sînt destule forțe : peste 900 de familii de colectiviști. Din aceștia, mai mult de 50 sînt comuniști. O să le împărtășesc lor observațiile mele și musai să iasă bine.

Constatările inginerului, măsurile de lucru propuse de el, experiența sa de muncă, au fost de folos colectiviștilor și cei mai mulți oameni au pornit la treabă cu multă tragere de inimă. Noua conducere a gospodăriei pe care au ales-o colectiviștii, proaspătul președinte Ion Dinu, vicepreședintele Ion Stan, inginerul, brigadierii începuseră să se adune seară de seară în biroul gospodăriei, să dezbată pînă noaptea tîrziu felul cum s-a muncit în cursul zilei și să stabilească ce este de făcut pentru a doua zi. Într-un limbaj mai de specialitate, ședințele acestea serale erau transpunerea în viață a „planului zilnic de muncă al gospodăriei", metodă nepracticată pînă la venirea inginerului, și care avea darul să întărească disciplina și controlul în muncă.

Se spune că obișnuința este a doua natură. Omul se dezobișnuiește cu greu chiar și de obiceiurile vădit dăunătoare. Pe om trebuie să-l convingi nu cu vorbe, ci cu fapte, multe, multe fapte. Abia atunci va ține el seama și de cuvinte. Iorga a avut prilejul nu o dată, să constate acest adevăr. În discuția cu omul de la ziar, îi veniseră în minte cîteva exemple de acest fel : întîmplările legate de răritul cucuruzului, de introducerea porumbului hibrid, irigarea lucernei și chiar cele privitoare la amenajarea platformelor gunoiului de grajd.

În primăvara anului 1961, la ședința conducerii gospodăriei cu brigadierii s-a stabilit că răritul porumbului trebuie făcut la o distanță de 30 de centimetri tulpină de tulpină și nu la distanțe mai mari, după obiceiul locului. Inginerul a explicat oamenilor, cu răbdare, că dacă se va rări popușoiul la distanțe mici și recolta va fi mai bogată. Se părea că toată lumea era de acord cu cele spuse de Iorga, chiar și Gheorghe Bănică, șeful brigăzii I de cîmp.

Dar cînd a ajuns afară pe holde, Bănică uitase recomandările inginerului și a lăsat oamenii să rărească porumbul la distanțe de 50 de centimetri, plantă de plantă. Aceasta s-a întîmplat pe tarlalele 38 și 39 care însumau la un loc 113 hectare. În cursul zilei a trecut pe acolo Iorga și cînd a văzut cum răresc și-a pus mîinile în cap de necaz.

— Dar ce-ați făcut, oameni buni ? Așa stabilisem în ședință, tovarășe Bănică ?

Vinovații nu se arătau prea convinși de greșeala săvîrșită. De ani de zile, la ei se rărise tot așa la distanțe mari, și porumbul a crescut. Poate că greșește chiar inginerul ! Ia să-i spună acest lucru. Răspunsul l-a dat Ilie Gh. Radu, un țăran mai vîrstnic.

— Dacă vom lăsa porumbul să crească atît de des cum cereți dumneavoastră, tovarășe inginer, n-o s-avem ce mînca la toamnă. Unde tulpina este deasă, știuletul iese mic. Mai bine lăsați-ne să facem cum știm noi din moși strămoși.

Iorga nu s-a lăsat însă înduplecat. I-a oprit să mai rărească la distanțe mari. Iar în toamnă, cînd s-a strîns recolta, inginerul a venit din nou la ei și le-a demonstrat pe viu ceea ce au făcut : pe cele 30 de ha unde plantele fuseseră rărite după obiceiul locului, producția la hectar a fost de numai 1 900 kg boabe, iar pe restul de 83 de ha, unde răritul se făcuse la o distanță între tulpini de 30 de cm, se obținuse cîte 2 570 de kg la hectar, cu toate că acest teren avea și o fertilitate mai slabă.

Oamenii au plecat capetele în jos înțelegînd că trebuie să mai renunțe la unele obiceiuri vechi.

Povestind ziaristului această întîmplare, Iorga sublinia din nou că în ea nu este nimic neobișnuit. Oamenii singuri s-au convins de greșeala lor iar el, agronomul n-are nici un merit. Oamenii cresc, își îmbogățesc cunoștințele pentru că vremurile de astăzi sînt de așa natură încît toată lumea trebuie să învețe. Învață și țăranii, iar mentalitatea lor se schimbă o dată cu pătrunderea la sate a culturii și științei.

Un almanah de pe vremuri, făcea constatarea, valabilă pentru acele timpuri, că „agricultura a fost și este încă la noi o profesiune ale cărei roade atîrnă mai puțin de munca omului și foarte mult de voința lui dumnezeu". Căci, sublinia autorul însemnărilor, mentalitatea țăranului este mistică și ea e confirmată de vechea vorbă a cronicarului : nu-s vremurile sub om, ci bietul om sub vremuri.

Comuniștii însă, călăuziți de o învățătură științifică atotbiruitoare au ridicat omul deasupra vremurilor, l-au făcut în-

Pe lotul de furaje irigate lucerna a crescut din belșug

dăriei a ținut ședințe pe brigăzi, pentru a anunța planul de însămînțări, tarlalele și semințele care vor fi folosite. Ion Dinu, președintele ținea ședință cu brigada a III-a într-o clasă de la școală, Ion Stan, secretarul comitetului comunal de partid, tot la școală cu brigada a II-a, iar el, Iorga, cu brigada I, a lui Bănică, cel cu povestea răritului porumbului, la căminul cultural.

— Pe terenul brigăzii I, le-a comunicat inginerul, vom semăna în total 154 de hectare cu porumb. 54 de hectare în tarlaua 21 cu dublul hibrid 208, alte 90 de ha în tarlaua 37 tot cu dublul hibrid 208, iar 10 hectare în tarlaua 18 cu dublul hibrid 206.

Oamenii ascultau în tăcere, iar cînd inginerul a terminat cele ce a avut de anunțat au tăbărît cu vorba pe el, nemulțumiți. Cel mai agitat era Dumitru C. Iancu.

— Dar dublul hibrid 409 a fost mîncat de ciori ? Brigării noastre de ce nu i se dă și din soiul acesta ? Noi n-avem dreptul să obținem recolte mari, să fim brigadă fruntașă ? Asta nu-i just, tovarășe inginer !

Oamenii știau că dublul hibrid 409 este un soi de mare productivitate, dar scăpaseră din vedere că nu este potrivit chiar pentru fiecare teren. Cu răbdare și dragoste, inginerul le-a explicat că acest soi a fost repartizat mai mult brigăzii a IV-a, ținînd seama că terenul acelei brigăzi este mai fertil și va fi irigat, condiții cerute de 409. Solul mai sărac și secetos, cum e cel al brigăzii lui Bănică, nu-i convine dublului hibrid 409. În plus, brigada care însămînțează 409 are planificate și sarcini de producție mai mari : 3.200 kg boabe la ha, față de numai 2 800 kg planificate pentru brigada lui Bănică.

Inima inginerului creștea de bucurie, constatînd că vorbele lui sînt luate în seamă de săteni. Istorioare neplăcute ca cea cu răritul porumbului, irigarea lucernei sau aratul solului de către tractoriștii de la S.M.T. Eliza Stoenești nu s-au mai repetat. Ce a mai fost și cu poveștile astea !

Iorga își amintea destul de bine de întîmplarea cu irigarea lucernei. Pînă în 1962, asigurarea bazei furajere pentru animale era o problemă nerezolvată. Vara, dar mai ales din toamnă și pînă în primăvară, animalele nu aveau o hrană de calitate, ea reducîndu-se doar la coceni de porumb și paie de grîu, orz și ovăz. Inginerul a discutat cu consiliul de conducere al gospodăriei posibilitatea cultivării de furaje irigate. S-a aprobat ca în 1962, din cele 120 de ha repartizate pentru lucernă, 40 să fie irigate. Inginerul s-a dus la consiliul agricol raional și de acolo a primit pentru gospodărie instalații de aspersoare. Din rîndurile sătenilor s-au recrutat oamenii care urmau să lucreze la irigări. Dar cînd țevile de metal au fost instalate pe cîmp și aspersoarele au început să împrăștie apa peste tarlalele de lucernă, unii săteni au început să se agite speriați : „Apa o să oprească lucerna și ea se va usca toată. Aspersoarele acestea introduse de inginer ne vor aduce numai pagube !".

Dar curînd de tot au fost nevoiți să tacă și să rămînă cu gurile deschise ca la o mare minune : pe cele 40 de hectare cu lucernă irigate s-a obținut cîte 5 coase de nutreț, față de numai două coase cîte s-au obținut pe hectarele neirigate. În kilograme aceasta s-ar traduce cam așa : 80 000 kg masă verde la hectarul irigat față de cel mult 30 000 kg de masă verde obținută la hectar pe terenurile neirigate.

Relatînd faptul, inginerul sublinia pentru a nu știu cîta oară că nici în această problemă el n-a făcut nimic senzațional. La urma urmei, el a aplicat cele învățate la institut, iar colectiviștii au fost acei care le-au tradus în viață. Ei au irigat lucerna, ei au cosit-o, a lor este.

Și ce dacă s-a luat în cuțite cu cei de la S.M.T.-ul Eliza Stoenești ? Avea perfectă dreptate și așa trebuia să procedeze. Păi, frumos era din partea lor să facă ce-au făcut ? Spuneau că au arat pămîntul la adîncimea cerută de agrotehnică și cînd s-a dus să controleze a constatat că au făcut o treabă de mîntuială : zgîrietură de suprafață, capete nearate, mă rog, o treabă superficială și aceasta pe 10 hectare ! Iorga, bineînțeles, a refuzat să semneze procesul verbal de recepție. Conducerea S.M.T.-ului juase apărarea tractoriștilor. Iar pe atunci, în 1961, și el era plătit de S.M.T. Totuși, inginerul s-a ținut țare pe poziție și pînă la urmă tractoriștii au arat din nou. Este ceva deosebit în treaba aceasta ? Poate în faptul că, de pe urma acestei atitudini, conducerea S.M.T.-ului l-a „uitat" cînd era vorba de prime și nu-i putea plăti ca inginer agronom, ci numai ca „tehnician", deoarece la Movilița unde lucra Iorga, „nu exista post de inginer".

Pe atunci, Iorga, trecea prin frămîntări mari. Uneori se gîndea chiar să se mute. Soția lui îl vedea tot timpul abătut. Credea că e supărat din cauza motocicletei. Visa omul să-și cumpre o motocicletă, dar n-avea încă suficienți bani. Pînă la urmă și-a cumpărat, ba și aparat de radio portativ „Ialta". S-a dus și la bai și la film în comună și la Urziceni, a jucat și în echipa de volei a comunei. Dar asta mult mai tîrziu.

Satisfacțiile au început să vină cam după un an de zile, prin 1962. În acest an, producția de cereale și plante tehnice a gospodăriei colective din Movilița a fost : la grîu de 1 700 kilograme la hectar față de 1 320 în 1961 ; la porumb de 2 700 kg față de 2 300 în 1961 și 1960 ; la sfecla de zahăr de 23 000 de kg față de 14 000 în 1960 și 17 000 în 1961. Au cîștigat mai bine și țăranii și gospodăria în ansamblu. Din contractările făcute cu statul, ea a livrat, în 1962, porumb cu 10 vagoane mai mult, iar grîu cu 2 vagoane mai mult. Sectorul zootehnic s-a dezvoltat și el. Numărul vacilor de lapte a crescut de la 51 la 198, iar producția anuală de lapte a fost de 2 800 litri pe cap de vacă furajată. În gospodărie s-au ridicat noi construcții, ajungîndu-se în prezent la 5 grajduri, 2 maternități de scroafe, 3 puiernițe ,o magazie, un pătul, un atelier de reparație a uneltelor agricole. Iar în 1963, gospodăria se va dezvolta și mai mult în toate domeniile.

Inginerii agronomi pot fi numiți un fel de doctori ai pămîntului. Desigur că cercetările mari se fac în laboratoare și institute. Dar după cum medicii umani previn pe oameni și-i vindecă de boli pe baza medicamentelor elaborate în laboratoare și fabrici, tot așa și agronomii ajută pămîntului să se vindece de relele sale și feresc plantele de boli. Îi lipsesc pămîntului anumite săruri ? Inginerul agronom este dator să știe cu ce pot fi ele completate. Dar nu numai de pămînt trebuie să aibă grijă agronomul, ci mai cu seamă de oamenii care cultivă acest pămînt. Cunoștințele inginerului agronom trebuie împărtășite larg țăranilor. Și, atunci, agronomul nu este numai un „doctor de pămînt", ci și doctor de suflete omenești pe care trebuie să le schimbe și să le transforme în bine.

La gospodăria agricolă colectivă din Movilița, inginerul Iorga a avut mult de muncit și mai are încă pentru a transforma nu numai pămîntul, ci și mentalitatea oamenilor.

În tot ce a făcut pînă acum, Iorga nu vede nimic excepțional. O singură întîmplare o consideră excepțională : primirea în partid. În iunie 1962, 50 de comuniști au votat în unanimitate pentru ca el, Nicolae Iorga, să fie primit în partid, fără stagiu de candidat. Inginerul s-a emoționat și le-a mulțumit tuturor.

— Asta da, este un lucru excepțional. Dar ceea ce fac eu aici la Movilița, fac în toată țara mii de oameni. În definitiv, muncim pentru noi și patria noastră, iar aceasta este un lucru foarte normal.

Ce ți-e și cu ziariștii aceștia care caută în fapte absolut normale lucruri deosebite !...

Vasile INOAN

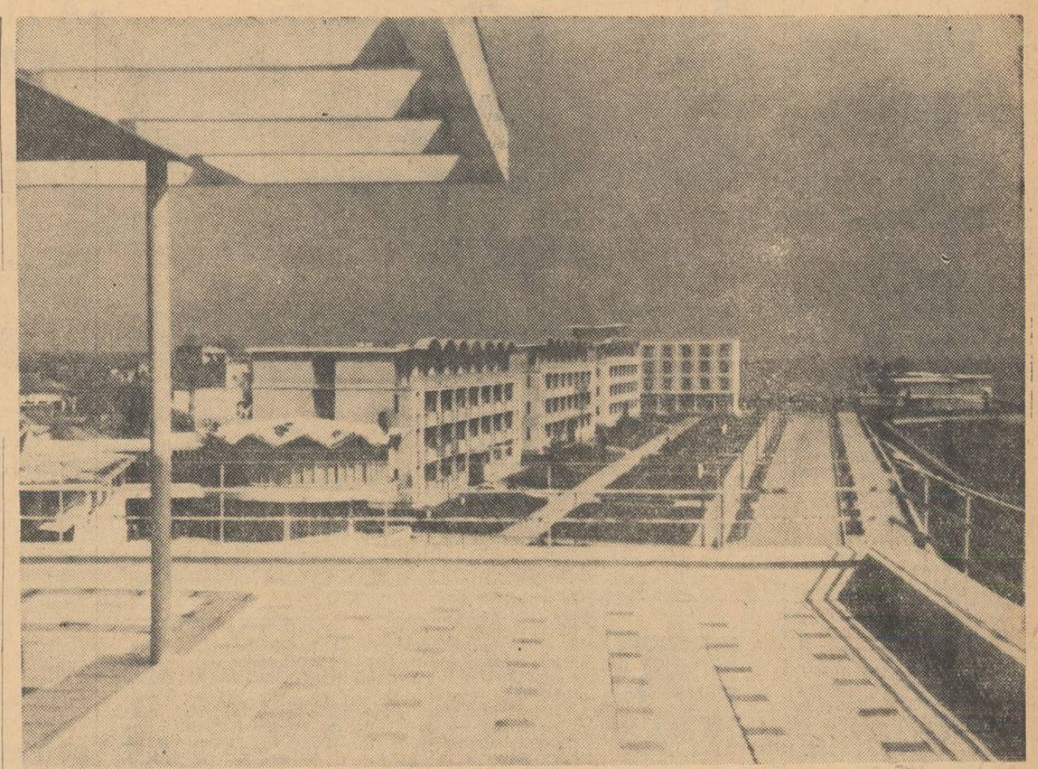

Vedere din Mangalia de astăzi

INVITAȚIE PE LITORAL!

(Urmare din pag. 1)

Sau — o idee — lăsînd colbul drumului, să o pornim mai bine cu unul din vasele costiere (hidrobuzele) sau cu o bicicletă, bineînțeles... nautică.

La drum cu hidrobuzul sau bicicleta...

Chiar așa. Ne îmbarcăm de la Casa vapor a bazei sportive, aflînd totodată că în sezonul acesta vor fi puse la dispoziția publicului tot felul de ambarcațiuni (inclusiv schiurile pe apă) și unelte pescărești, pentru amatorii de promenade și pescuit în larg. Firește, fără a uita să deschidem o paranteză în care să consemnăm pentru cei temerari sau mai neinițiați că... „Salvamarul" va fi și el prezent în apropiere ca o supapă de siguranță și ca un... colac de salvare prompt și colectiv. O surpriză pentru automobiliști. Se va da aici în folosință o stație de autoserviciu pentru spălat, gresat și mici reparațiuni. La complexul alimentar o ciupercărie cu recoltă de 3000 de kilograme, pentru gastronomii amatori de vestitele preparate. Totodată, vila numărul 29 va fi amenajată într-un restaurant cu bucătărie românească din care nu vor lipsi tradiționalele sarmale cu mămăliguță.

De departe, ne dau binețe constructorii care lucrează de zor la terminarea teatrului în aer liber cu 1200 de locuri și a cazinoului-bar. Mamaia are poate ceva unic în înfățișarea ei și pare un imens smarald scos de Neptun la suprafață din împărăția lui de castele de cleștar. Hotelul „Parc" (cu 14 etaje) sau suratele lui mai mici „Pescarul", „Delfin", „Lotus" (ca să amintim numai cîteva dintre ele) creează o ambianță care te farmecă din capul locului. Imaginația arhitectonică plină de poezie s-a împlinit aici în beton și cărămidă creînd un adevărat poem în întîmpinarea mării. Înlăturînd una din deficiențele acestei stațiuni, anul acesta i s-a creat cadrul vegetal adecvat, amenajîndu-se parcuri și spații verzi pe o suprafață de 6 hectare și un imens parc la intrare de 20 de hectare. Verdele decorează acum porticul pompeian și aleea de mozaic, iar restaurantul „Albatros", avînd în siluetă construcției parcă ceva din poezia lui Baudelaire, apare încadrat între arbori.

Plaja cu pulbere de nisip, întinsă pe o lungime de 15 kilometri, este o chintesență a condițiilor heliomarine și a stabilității termice a litoralului. Plecăm mai departe, privind încă o dată puntea de nisip care desparte apele sărate ale mării de undele dulci ale Siutghiolului, ca o fasciculă dreptunghiulară, aparent plutitoare...

Eforie Nord—Eforie Sud—Mangalia

După un scurt popas în portul Tomis din Constanța urmăm firul de argint care ne orientează spre Eforie Nord. Nuanțe distincte de flori albastre creează un colorit anume, scoțind parcă și mai mult în evidență albul strălucitor al construcțiilor. Felinarele venețiene de pe terasa superioară a debarcaderului, faleza cu trei alei și ziduri de granit roșu și de calcar, scările monumentale care coboară spre plaje completează cîteva imagini ale vestitei stațiuni. Și iată o navă ancorată neverosimil în mijlocul orașului. Este... hotelul „Marea Neagră", construit în formă de vapor. Să ne imaginăm feeric luminat și „Restaurantul luminilor" cu terase suspendate, plăsmuire de basm și sticlă, terasa restaurant „Vraja Mării" sau să privim încă o dată moderna și eleganta clădire a oficiului P.T.T.R.

Aflăm că gospodarii locali au muncit cu multă tragere de inimă acum în preajma deschiderii sezonului la reamenajarea vilelor 44, 45, 47 și 48 a căror tencuială de terasit se armonizează cu cele de pe bulevardul Ovidiu. Multe vile au fost dotate cu mobilier nou, iar băile reci de nămol de la Eforie Nord s-au extins cu 1500 de locuri.

Traversăm cordonul litoral, un scurt salt... sudic și iată-ne la Eforie-Sud, orașul-grădină cum i se mai spune, în a cărei floră s-au adăugat anul acesta și numeroase plante ornamentale. Podișul dobrogean se improvizează într-o faleză de 25-30 metri, coborînd apoi în amfiteatru pe plaje. Clădirea cazinoului în mijlocul falezei se înalță ca un uriaș pescăruș de beton aterizat pe plaje. Peste cîteva săptămîni se va da în folosință aici un nou ansamblu de odihnă — format din 2 blocuri cu 610 locuri și cantină, restaurant cu 1500 de locuri în două serii.

Mai departe, soseaua plonjează brusc spre sud, înconjurată de salcîmi bătrîni și tineri și (surpriză) în cale întîlnim, timizi și melancolici, sumedenie... de fazani. Sînt pensionarii crescătoriei naturale din partea locului, dar foarte comunicativi și neinițiați încă... cu frigarea și cuptorul, manifestă un interes de-a dreptul prietenesc. Interesul s-ar părea că este reciproc dar cum... aspicul nu este la îndemînă și placardele cu „vînatul oprit" sînt prea vizibile, ne mulțumim să-i înregistrăm zoologic și obiectiv în fauna litoralului.

Iată, Mangalia mereu însorită încă din primele ore ale dimineții. Podișul cu fața înclinată spre soare, oferă imaginea panoramică a acestei splendide stațiuni cu multe construcții noi și faleze ridicate împunător ca un brîu de piatră asupra mării.

★

Anul acesta un număr de peste 600.000 de vizitatori — după statisticile cele mai sumare — vor popula în lunile de vară stațiunile de pe litoral. Firește, această afluență implică o grijă atentă pentru asigurarea unor condiții cît mai propice bunei desfășurări a odihnei. Și iată-ne ajunși la proza litoralului, adică la cele 250 de vagoane de gheață însilozate de T.A.P.L. Constanța și la celelalte 200 de vagoane însilozate în fiecare stațiune pînă acum, la cele 120.000 de sticle produse zilnic de Fabrica de răcoritoare din Constanța, ca să nu mai vorbim de la fel de cotidianele 75.000 de sticle de bere. Pe plajele din stațiuni vor funcționa 7 complexe de chioșcuri din material plastic, iar rețeaua comercială va crește cu 57 de unități amplasate în cadrul spațiilor nou construite. În dinamica comercială a organizării actualului sezon intră cele 844 de unități de desfacere în care sînt incluse, ca unități noi 6 restaurante lacto, 7 restaurante pensiune, 40 de puncte mobile de desfacere pe plaje a articolelor solicitate la fața locului. Am aflat pentru dumneavoastră că anul acesta se vor pune în vînzare față de anul trecut de trei ori mai multe caschete de baie, de 4 ori mai multe pălării de paie și saltele pneumatice, slipuri bărbătești de doc, pantaloni pescărești pentru femei și nici mai mult nici mai puțin de 4 milioane de vederi cuprinzînd imaginile cele mai pitorești ale litoralului.

În afară de plimbările nautice, să nu uităm frecvența mai mare a autobuzelor și troleibuzelor, care vor asigura prin 18 trasee permanente o distanță de 452 de km., iar 6 trasee cu funcționare la anumite ore vor asigura și ele 136 de kilometri. Am văzut autobuzele și troleibuzele proaspăt vopsite care vă vor aștepta cu ospitalitate în gară.

Grădinile de vară de la Eforie Sud, Eforie Nord și Techirghiol au fost și ele cu grijă amenajate și înzestrate cu mobilier nou pentru a vă primi așa cum se cuvine. Încă o noutate : litoralul va fi decorat cu încă 10 lucrări de sculptură a căror instalare a și început. Cît despre bogata activitate culturală, în afară de turneele teatrelor bucureștene și din țară, să nu uităm cele patru cluburi și 20 de puncte culturale care pregătesc bogate programe puse la dispoziția celor veniți aici să-și petreacă odihna.

★

Un pescăruș a rămas în așteptare pe plaje... Iată-l filfiie elegant din aripi, urîndu-vă de departe bun venit. Este o invitație oarecum inutilă deoarece acum cînd apar aceste rînduri, mulți dintre dumneavoastră aveți bagajele gata pregătite. Litoralul vă așteaptă.

D. TABACU și Mihai ALEXANDRU

Interviul nostru

Cu scriitorul Zaharia Stancu

(Urmare din pag. 1-a)

— Cum s-ar zice cea mai actuală actualitate, nu ?

— **N-o să te contrazic. Năzui să prezint în această carte viața satului meu în condițiile create de marile transformări economice, sociale și politice, a revoluției culturale și a izbînzii totale a colectivizării în agricultură. Cu alte cuvinte, urmașii „Desculților" cu noua și fericita lor istorie.**

— V-am ruga, pentru cititorii „Magazinului", cîteva amănunte despre eroii ei.

— **Vor fi țărani și țărănci din Omida, cărturarii satului și activiștii de partid, care au lucrat și lucrează acolo. Doresc din toată inima și-mi dau toată osteneala să scriu o carte bună pe care s-o ofer cititorilor mei cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la eliberarea poporului nostru de sub jugul fascist.**

Ne-am despărțit de tov. Zaharia Stancu după ce ne-am cerut iertare pentru bănuiala de a-l fi crezut în vacanță.

Mînzu RADIAN

Giurgiu-Șvinița și retur

Cu motoarele sub presiune, motonava „Oltenița" își așteaptă, ancorată în rada portului Giurgiu, pasagerii. E seară tîrziu. Un vînt subțire zbuciumă apele Dunării, grăbind despachetarea valizelor în căutarea băștilor, a fularelor, a puloverelor. Acest prim contact cu briza răcoroasă a apei ni se pare neobișnuit.

Atmosfera călduță a cabinelor ne reconfortează. Pornim în grabă să „inspectăm" vasul, casa noastră plutitoare de trei zile. Pășim de-a lungul culoarelor, urcăm și coborîm scări marinărești, verticale, cercetăm, din exterior, cabina de comandă instalată pe puntea de promenadă, schimbăm în fugă prime impresii cu oameni abia cunoscuți și în vorbirea noastră apar tot mai des cuvinte de „specialitate" : „sîntem instalați la pupă", „hubloul rămîne deschis toată noaptea". Nici nu observăm cînd „Oltenița" a ridicat ancora. Cînd ne hotărîm să mergem la culcare, strălucirea orașului a dispărut și noi plutim între două maluri împădurite, de unde răzbat vagi fulgerări luminoase.

Dimineața, un glumeț remarcă că pe vasul nostru nu sînt leneși. Punțile sînt întesate de șezlonguri și scaune. Oamenii, instalați comod, deschid cărți de lectură. Dar, asemeni lui Ștefan, eroul lui Mihail Sebastian, gestul nu are finalitate. Cărțile rămîn deschise în continuare la aceeași pagină și privirile rătăcesc curioase, descoperind orașe și mici așezări rurale, convoaie de șlepuri remorcate cu care ne încrucișăm în zgomotoase saluturi de sirenă, insulițe de verdeață năpădite de ape. Fotografii amatori invadează punțile, caută unghiuri cît mai neobișnuite, încremenesc minute în șir în fixarea imaginii, declanșează, dar, întrucît motonava nu dispune de un laborator de developare, trei zile nimeni nu va fi dezamăgit...Între timp, la bar, așezați în jurul unei mese, reprezentanții O.N.T. și cîțiva colaboratori din rîndul excursioniștilor pregătesc întrebările pentru apropiatul concurs „Cine știe, cîștigă". Se propune ca premiu-surpriză, pentru primii doi clasați în concurs, cîte un desen făcut de caricaturistul Eugen Taru, aflat și el pe vas. Deoarece Taru nu participă la discuție, propunerea a fost acceptată în unanimitate...

Iată-ne, după încă o noapte petrecută pe vas, îndreptîndu-ne prin Porțile de Fier, spre Cazane. Încă cu mult timp înainte, fiecare din cei 185 de călători și-a căutat un loc cît mai aproape de provă. Ajungem din urmă și depășim vasul fluvial al Navromului care face curse regulate Orșova-Moldova Veche, și ne angajăm, pilotați de un specialist instalat la timonă la Turnu-Severin, prin strîmtoare. S-ar părea, apelînd la metaforele străvechilor basme, că în acest punct, în îndepărtate ere geologice, munții se băteau cap în cap și că Dunărea, profitînd de clipa de odihnă premergătoare bătăliei hotărîtoare, și-a croit drum șerpuit printre stînci. Navigăm cu „încetinitorul" printre sorburile de apă, cotind la dreapta sau la stînga, după capriciile drumului, cu orizontul cînd barat de creste împădurite, cînd larg deschis privirilor.

În aceeași zi, ne-am întors la Turnu-Severin, unde vizităm rămășițele faimosului pod construit de Apolodor din Damasc și ruinele cetății.

★

Cînd am părăsit, la Giurgiu, ospitaliera noastră casă pe apă, după ce am înscris în cartea de onoare, cuvintele noastre de mulțumire adresate echipajului, am mai privit o dată firul agitat al Dunării. Am simțit părerea de rău a despărțirii și pentru a scurta clipa de slăbiciune, am grăbit pasul spre autobuzele care ne așteptau.

I. DELEANU

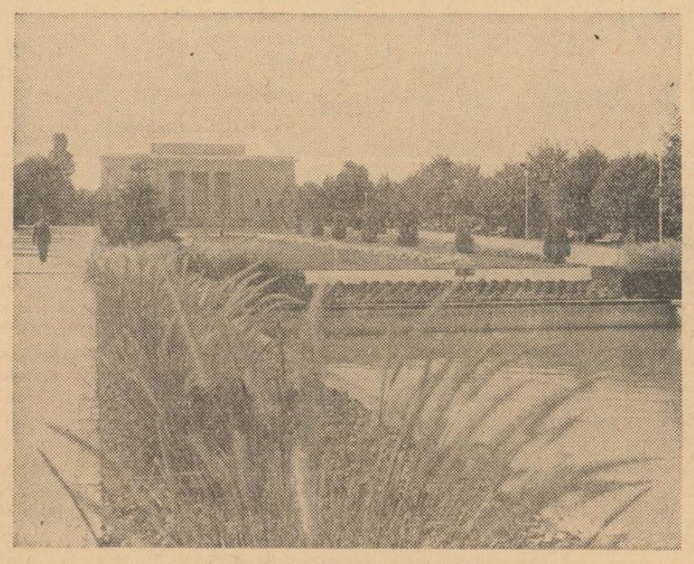

Parcul de vară din fața Teatrului, la Eforie-Sud

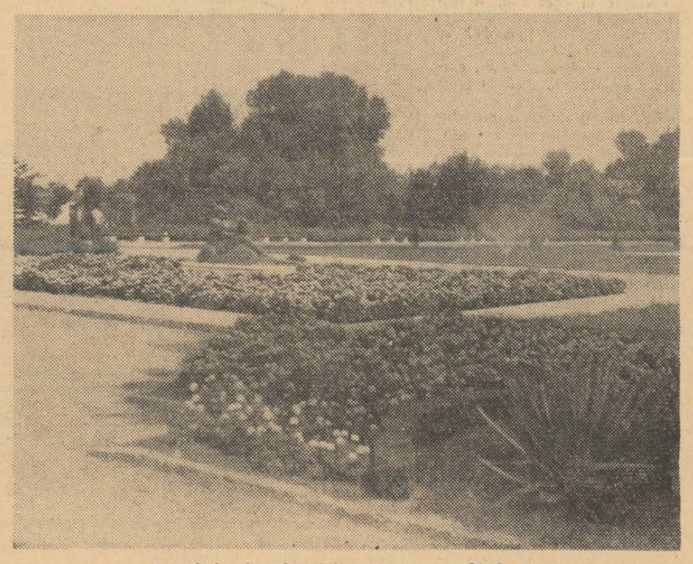

Parcul din fața hotelului „Internațional", la Mamaia

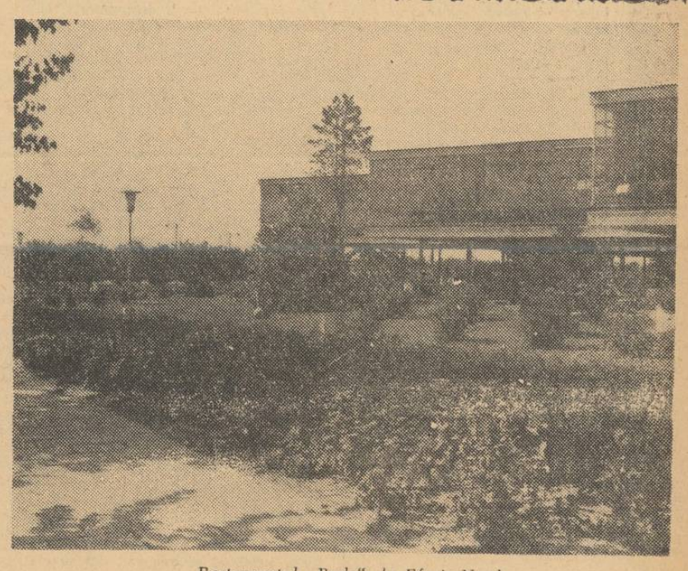

Restaurantul „Perla", la Eforie-Nord

Note de telespectator

Seară de premieră duminica trecută pe micul ecran. Să ne oprim, cu deosebire, la spectacolul cu celebra comedie „Femeile savante" a lui Moliere. Cu această emisiune s-a văzut limpede preocuparea și dorința televiziunii de a asigura abonaților săi programe teatrale de bună calitate, chiar atunci cînd posibilitățile retransmisiilor din sălile de spectacol sînt limitate. Elementul cel mai pozitiv al emisiunii de duminică seara ni s-a părut alegerea piesei. „Femeile savante", această capodoperă a teatrului clasic universal, nu se află în repertoriul actual al vreunui teatru rominesc, astfel că reprezentarea ei vine să îmbogățească tabloul atît de divers și de bogat al pieselor și autorilor reprezentați pe scenele noastre. Organizînd și punînd în unde mai multe asemenea spectacole în decursul unui an, studioul de televiziune va aduce o valoroasă contribuție la lărgirea repertoriului teatrului rominesc.

Trebuie relevate, fără îndoială, problemele dificile pe care le pune organizarea unor asemenea spectacole — începînd cu asigurarea textului în adaptare specială pentru televiziune, continuînd cu montarea, costumele și repetițiile (care nu se vor mai puțin exigente decît la pregătirea oricărui spectacol teatral destinat unei cariere scenice îndelungate) și încheind cu sarcinile financiare pe care le impune, deși ele sînt destinate unui singur spectacol.

Emisiunea de duminică seara a întrunit mai multe elemente care i-au asigurat succesul: frumoasa emisiune romînească, în versuri, datorită poetei Nina Cassian, decorurile și costumele, regia spectacolului, plină de ingeniozitate, în folosirea mijloacelor specifice televiziunii (Radu Miron) și mai ales valoroasa interpretare pe care au asigurat-o actorii Ion Finteșteanu, Cella Dima, Marieta Rareș, V. Ronea, Coca Andronescu, Rodica Tapalagă, Aurel Cioranu, Gh. Popovici-Poenaru, Tudorel Popa, Tamara Buciuceanu-Botez, George Ulmeni, Traian Zecheru și Nicolae Ifrim.

Atît de izbutit a fost acest spectacol încît ideea reluării lui la un anume interval de la premieră ni se pare foarte potrivită, cu atît mai mult cu cît au rămas, de bunăseamă, destui spectatori care nu l-au putut urmări.

Tot duminică seară studioul a prezentat și o altă premieră, un film muzical de metraj mediu, intitulat „Cupidon et comp" și realizat tot de televiziune. Scenariul, original, dar nu suficient de desvîlcit, a prilejuit regizorului Valeriu Lazarov etalarea unui meșteșug (cu care acest talentat regizor ne-a obișnuit din anterioarele lui puneri în scenă) și a unei prodigioase fantezii. Săgețile gingașe ale Cupidonilor au stîrnit euforia balerinilor Gabriel Popescu, Magdalena Popa, Eugenia Olteanu, Ion Alexe și a cîntăreților Margareta Pîslaru și Ion Dichiseanu.

Dar dacă momentele coregrafice au fost reușite, cu rezerva că au fost ocolite filmările în prim planuri, numerele muzicale originale au reținut mai puțin. Imperfecțiunile amintite ale scenariului și slăbiciunile unora dintre melodiile lansate, nu împiedecă însă asupra efortului general și al inițiativei — care-și va găsi, sîntem siguri, o realizare deplină în viitoarele filme muzicale ale televiziunii.

Cele două premiere oferite duminică seara de micul ecran dovedesc, înainte de orice, că studioul de televiziune aduce o remarcabilă contribuție proprie la lărgirea orizontului și peisajului vieții noastre artistice.

Șt. RADU

Săptămîna la televiziune

26 MAI

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● „Cele 12 luni", film de desen animat. ● Telejurnalul pionierilor. ● „Totul e să ai idei" — scenetă de Virgil Stoenescu și Ion Mustață. ● Poșta copiilor. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE 18.45 Jurnalul televiziunii. 19.00 Transmisiune de la Moscova: **DESCHIDEREA CAMPIONATELOR EUROPENE DE BOX.** În jurul orei **20.30 „IN BLOC, LA FAMILIA BOBOC"**, emisiune satirică de I. Avian și Gh. Chiriac. **20.40 Nicolae Grigorescu** — un documentar consacrat operei marelui clasic al picturii românești. Film realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". Regizor **Ion Bostan. 21.15 Ciclul „Dansul în creația compozitorilor lumii" (VI) — BALETUL SPANIOL.** Își dau concursul: Ileana Iliescu, Simona Ștefănescu, Cora Benador, Magdalena Popa, Eugen Mărcui, Amatto Checiulescu, Marius Zirra, Gică Matei și un grup din corpul de balet al Teatrului de operă și balet al Republicii Populare Romîne. Coregrafia: Tilde Urseanu și Clara Volini. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

27 MAI

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Povestea iluminatului** — transmisiune de la Muzeul tehnic București. **19.45 ÎNTRE DOUĂ IUBIRI:** O poveste de dragoste a cărei acțiune se desfășoară în munții Gruziei. **21.15** Pagini din opere interpretate de **Iolanda Mărculescu, Teodora Lucaciu,** artiste emerite, **Cornel Stavru, Ion Piso** și **Ion Prisăcaru. 21.55 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

28 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE „PROCEDEE MODERNE DE SUDURĂ" (II) de profesor inginer **Vasile Hosu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Concert pentru tineretul școlar** — transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii. **20.15 ȘAH. 20.25** Emisiune de știință: **„Aerotonii și viața" de Ion Minzatu. 20.45 Teatrul,** artă realistă **(VI) — TEATRUL ELISABETAN.** Prezintă: **Ion Marin Sadoveanu.** Fragmente din **„Tamerlan"** de **Christopher Marlow** și din **„Volpone"** de **Ben Jonson** precum și cîteva scene dintr-o piesă de tinerețe a lui **Shakespeare — „Richard al II-lea"**, vor ilustra această emisiune. În distribuție: **Septimiu Sever,** artist emerit, **Eva Pătrășcanu, Constantin Brezeanu, Virgil Popovici, Florin Piersic, Mihai Fotino, Mircea Albulescu, Constantin Rauțki, Mitzura Arghezi, Elisabeta Preda, Ioan Radu.** Decorul: **Lucu Andreescu.** Regia: **Lidia Ionescu.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

29 MAI

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: **● Telejurnalul săptămînii. ●** Tovarășul inginer **Teodor Radu,** director tehnic în Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini va prezenta aspecte ale dezvoltării construcțiilor navale în țara noastră; **●** În cadrul rubricii **„Inovații și inovatori"** vă înfățișăm cîteva aspecte ale activității inovatorilor de la Uzinele „Progresul"-Brăila; **● Tribuna experienței înaintate:** tipizarea, sursă importantă de economii de materiale și timp, de ridicare a nivelului calitativ al produselor. Vorbește tovarășul **Nicolae Jurcă,** șeful serviciului, tehnolog-șef al Uzinelor „Electrotehnica". **●** Ce metode ați aplicat în vederea creșterii productivității muncii? La această întrebare vor răspunde cîteva tovarăși de la Uzinele „Grivița Roșie" din Capitală. **● Noi realizări în arta decorativă și aplicată** — emisiune de **Jack Brutaru.** Telespectatorii vor putea urmări cîteva din cele mai valoroase lucrări de artă decorativă și aplicată expuse la recenta expoziție regională de la Cluj. **● Artiști amatori în studio:** participă corul uzinelor de pompe și mașini agricole din București, echipa de dansuri a Uzinelor „Republica", orchestra de muzicuțe a Întreprinderii de instalații, montaje și izolații și grupul vocal-folcloric al Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei. **19.00:** EMISIUNEA PENTRU SATE. Din cuprins: **● Sfatul agronomului;** lucrări de întreținere a culturilor irigate, de inginer **Vlad Ionescu-Siseești,** de la Institutul agronomic-București; **● Știința explică:** Ce este grindina? Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

30 MAI

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: „ELEMENTE DE TEHNICĂ NOUĂ ÎN INDUSTRIA DE ALUMINIU" de inginer **Gheorghe C. Bugjoi** din Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Pentru copii: **Policlinica „Ariciul"** — emisiune distractivă de C. Teodori. **19.35 Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" (II). 19.55 AM FOST ÎN AFRICA** — o interesantă expediție în jungla africană. În acest peisaj exotic cineaștii maghiari participă la o vînătoare de animale sălbatice. **20.45 Amintiri din Suedia. 21.10 Tineri soliști de muzică ușoară.** Acompaniază o formație a ansamblului artistic al U.T.M. dirijată de **George Grigoriu.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

VINERI 31 MAI, 18.00 Transmisiune de la Moscova, **CAMPIONATELE EUROPENE DE BOX.**

1 IUNIE

18.15 Pentru copii: **„Cu căpitanul Val-Virtej în parcul copiilor"** — emisiune distractivă. Transmisiune din parcul de cultură și odihnă Herăstrău. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Drumeție prin București. 19.40 Muzică populară românească interpretată de o formație instrumentală condusă de Radu Voinescu.** Soliști vocali: **Adriana Codreanu, Cristina Speriosu** și **Ion Cristoreanu. 20.20 În fața hărții. 20.30 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.15 Seară de operete. Își dau concursul: Virginica Romanovski,** artistă emerită, **Lili Dușescu, Cela Tănăsescu, Vali Niculescu-Bugarin, Corina Bărbulescu, Cleopatra Melidoneanu, Bimbo Mărculescu** și **George Hazgan.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

A FOST OASPETELE NOSTRU...

Maurice Ravel

Creația marelui compozitor francez Maurice Ravel constituie o sinteză a ceea ce se cheamă „spiritul galic". „Capodoperele create de geniul lui Ravel, scria celebra pianistă Marguerite Long, una din colaboratoarele cele mai apropiate ale compozitorului, întruchipează ceea ce are poporul francez mai bun și mai de preț", afirmație menită să adeverească prezicerile pe care o seamă de personalități artistice, cunoscute prin bunul lor gust și puterea lor de discernămînt, le făcuseră încă de pe timpul cînd Maurice Ravel era numai un „tînăr de talent". Cînd juriul tradiționalului concurs de compoziție de la Roma, dînd dovadă de o revoltătoare opacitate, refuză a treia oară succesiv să-l premieze pe compozitor, care avea pe atunci treizeci de ani, Romain Rolland scria: „Simțul dreptății mă îndeamnă să afirm că Ravel nu este numai un discipol dătător de speranțe; el este de pe acum unul din cei mai de seamă tineri maeștri ai școlii noastre... Ravel nu s-a prezentat la concurs pentru premiul de la Roma ca student, ci în calitate de compozitor care și-a dovedit de-acum posibilitățile; mă uimesc compozitorii care s-au încumetat să-l „judece". Pe ei, cine o să-i judece?"

Acești judecători, neputincioși să

vadă ceea ce creația lui Maurice Ravel aducea nou și original, aveau să fie sancționați într-adevăr de evoluția ulterioară a artistului, de acea severă și nepărtinitoare selecție pe care o exercită asupra oricărei opere artistice receptivitatea maselor și care n-a făcut decît să confirme convingerea lui Romain Rolland.

Fiecare nouă apariție a lucrărilor lui Ravel marca un adevărat eveniment în istoria muzicii contemporane. După „Pavană pentru o infantă defunctă" (1899) „Jocuri de apă" (1901) „Miroirs", „Sonatine" (1915), „Quatorul pentru coarde" (1903) au urmat lucrările care aveau să-l consacre definitiv „Rapsodia spaniolă" (1907), Baletul „Daphnis și Chloe" (1906—1911) faimosul „Bolero" (1928).

În aceste lucrări, în tot ceea ce a realizat Ravel bun și valoros, sînt întruchipate imagini luminoase din viață; excepționala melodicitate, bogăția coloritului instrumental, frumusețea armoniei, claritatea și grandoarea formei sînt calități care apar în toată plenitudinea lor, concretizînd aportul de noutate al artistului în privința mijloacelor de expresie muzicale.

Ravel ne-a vizitat țara în februarie 1932, în culmea gloriei sale și venirea în Romînia a putut să i se pară atunci o îndepărtată expediție, întrucît compozitorul nu obișnuia să facă asemenea turnee, susceptibile să-l sustragă de la munca de creație. *„Întreprind pentru prima oară un turneu de concerte în țări atît de îndepărtate* — declara Maurice Ravel într-un interviu apărut în „Rampa" la 11 februarie 1932. *L-am făcut ca să mă repauzez după o muncă obositoare depusă în ultima mea compoziție: „Concertul pentru pian și orchestră".*

Mai departe, răspunzînd întrebării stereotipe „la ce lucrează", compozitorul declara că are intenția să scrie o operă după romanul „Ioana d'Arc" de Deltheil, o compoziție vastă căreia trebuia să-i consacre cîțiva ani.

În legătură cu maniera sa de a compune, care a făcut de asemenea obiectul unei întrebări, Maurice Ravel spunea:

„De cele mai multe ori lucrez greu. Prefer singurătatea în momentele în care compun. De pildă, valsul l-am scris inspirat de un peisaj admirabil din munții Ceveni. Concertul l-am scris în vila mea... de lîngă Rambouillet. Compoziția „Mormîntul lui Couperin" am scris-o la St. Jean de Luz. Unele compoziții au fost scrise anume pentru anumiți interpreți. Baletul „Daphnis și Chloe" a fost compus pentru baletul lui Serge Djaghilev iar Bolero-ul pentru Ida Rubinștein. Unele compoziții au fost scrise la început pentru pian și apoi orchestrate".

Cîteva zile mai tîrziu, la 14 februarie 1932, sala Ateneului avea să găzduiască un concert consacrat în întregime operei lui Ravel și dirijat de ilustrul compozitor, cu concursul pianistei Marguerite Long, concert pe care ziarele îl apreciau drept o „prezentare senzațională"...

În program au figurat: „Pavană pentru o infantă defunctă", „Mormîntul lui Couperin", „Vals", „Bolero", „Concertul pentru pian și orchestră".

Dincolo de aprecieri asupra concertului și a creației compozitorului cronicile care au consemnat evenimentul îl descriu pe Maurice Ravel așa cum a apărut el înaintea spectatorilor bucureșteni, un om „mic de statură, ras, energic, cu părul cenușiu"...

„Celebrul compozitor... — se scrie într-o cronică — *pe care Henry Prunières îl numește într-un eseu al său „șeful școalei franceze moderne" urcă treptele estradei dirijorale și conduce aparatul orchestral cu o modestie care servește cauzei, dinainte cîștigate, a compozitorului și cadrează armonios cu eleganța sobră care constituie nota caracteristică a personalității sale... Silueta aceea măreață și elegantă, fața osoasă cu privirea vioaie și spirituală a lui Maurice Ravel constituie oglinda reală a operei sale muzicale în care eleganța și spiritul fin predomină de la primele lucrări ale debuturilor și pînă în compozițiile sale cele mai recente. În apariția aceasta interesantă de la concertul de duminică am regăsit dinamismul acela neastîmpărat și veșnic inovator care există în fiecare pagină din vasta și complexa operă a lui Ravel".*

Cu două zile înainte de concert, la 12 februarie, Maurice Ravel s-a întîlnit cu compozitorii romîni. Din păcate, de la această întîlnire la care oaspetele va fi făcut poate și unele aprecieri asupra muzicii noastre, nu ne-au rămas relatări scrise. De altfel vizita compozitorului a trecut neluată în seamă de cele mai multe ziare burgheze și, paradoxal! chiar de publicațiile în limba franceză care apăreau la București (L'Indépendence roumaine", „Bucarest").

O știre de cîteva rînduri, publicată într-un ziar, ne informează că întîlnirea *„a decurs într-o caldă apropiere sufletească"*, încheindu-se *„în chipul cel mai cald, după o extrem de bogată serie de expuneri și discuțiuni pe aspecte și probleme muzicale. Aprecierile incisive și departe pătrunzătoare ale celebrului compozitor, a cărui acutate de spirit și simț de analiză sînt uimitoare, au adus lumină nouă în toate domeniile cercetate și au lăsat neșterse impresiuni celor de față".*

Boris BUZILA

Copilul cabanierului

Comori în adîncul oceanului

Referindu-se la rezultatele călătoriei vasului de explorare științifică „Viteaz", pe bordul căruia s-a aflat o expediție de cercetători sovietici și din alte țări, academicianul Dmitri Cerbakov a declarat că Oceanul Pacific este bogat în mangan și în fier, zăcămintele sale putînd fi evaluate la 50 miliarde tone.

Pentru prima dată, relieful părții apusene a Pacificului a fost trecut pe o hartă tectonică a Europei, Asiei și a mărilor înconjurătoare. Această hartă a fost apreciată de academicianul Cerbakov ca una dintre cele mai importante realizări ale geologilor sovietici în anul 1962.

Harta tectonică reflectă, îndeosebi, particularitățile istoriei geologice și a reliefului Asiei orientale, particularități care explică de ce această regiune e atît de bogată în aur, cupru și cositor. Studiul acestei hărți va permite o cunoaștere mai temeinică a repartiției principalelor minerale.

Hidrogen pe Lună

Terminînd studierea fotografiilor spectrelor craterului Aristarc, astronomul N. Kozirev, de la observatorul din Pulkovo, a ajuns la concluzia că pe Lună se găsește hidrogen.

Craterul Aristarc este punctul cel mai limpede de pe suprafața Lunei. Nu explică oare acest fenomen luminiscența suprafeței lunare sub efectul razelor solare? s-au întrebat savanții. Această supoziție a fost verificată în 1955 de astronomul Kozirev prin analiza spectrală. Faptul că contururile anumitor benzi întunecate ale spectrului craterului Aristarc erau vaporoase și că însăși benzile erau mai înguste, părea să confirme ipoteza luminiscenței.

În noiembrie 1958, Kozirev a observat luminiscența gazelor care se degajă din micul munte central al craterului Alfons și a izbutit să dovedească că aceste gaze conțin carbon molecular.

O nouă serie de spectrograme ale craterului Aristarc a fost obținută la Observatorul astrofizic din Crimeea, grație unui telescop-reflector. După observațiile făcute aici, savantul a conchis că luminiscența era provocată de hidrogenul molecular. În mod hotărît, a arătat el, acest gaz dă în spectru o bandă cu o lungime de undă de 4634 angstromi. Or, aceasta e tocmai lungimea de undă a benzii celei mai strălucitoare din spectrul craterului Aristarc. Benzi mai slabe care dovedesc, de asemenea, prezența hidrogenului molecular au fost descoperite și în alte părți ale acestui spectru.

Cum explică marele savant acest fenomen? Vapori feluriți de gaz, printre care și de hidrogen, se degajă din crăpăturile vulcanice, așa cum se observă și pe Pămînt în timpul erupțiilor. Dar reacțiile chimice în timpul cărora se degajă hidrogenul cer temperaturi înalte. Fapt care impune concluzia, că temperaturile din interiorul Lunei, asemenea celor din măruntaiele Pămîntului, trebuie să fie ridicate.

Țara insulelor fără număr

Republica Indonezia — una din cele mai mari țări din Asia — este constituită dintr-un șirag de insule risipite pe o distanță de 5000 kilometri, între Asia și Australia, de ambele părți ale Ecuatorului. Din cîte insule se compune Indonezia? Unii vorbesc de 1000 de insule, alții denumesc Indonezia „țara celor 10 000 de insule". În realitate, pînă în prezent nu s-a stabilit din cîte insule este alcătuit arhipelagul indonezian. Sursele olandeze arătau la timpul lor că Indonezia ar număra 3012 insule, geografii americani consideră cifra de 3056 ca mai aproape de realitate. Într-o publicație semioficioasă indoneziană se amintește cifra de 3009 insule. Care este cauza acestor aprecieri diferite? Relieful fundului mării în acele regiuni, desele cutremure de pămînt, numărul mare de vulcani activi și, însfîrșit, creșterea cu repeziciune impetuoasă a recifelor de corali, toate acestea creează dificultăți în stabilirea cu exactitate a numărului de insule ce alcătuiesc Indonezia. Căci nu se poate stabili ce anume trebuie considerat insulă și ce anume doar o formațiune efemeră, pe care au creat-o marea și vulcanii. Pe hărțile ce reprezintă Indonezia trebuie efectuate mereu modificări — unele insule dispar, în timp ce se nasc alte insule noi. Unele insule se scufundă mereu în abisul mării, iar altele se ridică treptat la suprafață.

Prietena mea cartea

THOMAS HARDY:

„TESS D'URBERVILLE"

Este pentru a nu știu cîta oară cînd mi-e dat să aud critici la adresa marelui scriitor englez, legate de susamintita operă. Și cele mai multe sînt reproșurile venite din partea femeilor. Unul l-am auzit chiar zilele trecute. Spunea o femeie: — De ce-a ucis-o pe Tess? De ce n-a avut atîta prietenie față de ea încît s-o salveze pînă la urmă, să-i dea cel puțin în final cîțiva ani de satisfacție, de dragoste împlinită? De ce?

N-am vrea s-o contrazicem pe interlocutoarea noastră și eventual pe cei (sau cele) care gîndesc în același mod despre carte, despre evoluția tragică a eroinei ei principale. Dar înclinăm să susținem că autorul romanului, Thomas Hardy, a îndrăgit-o din primele și pînă-n ultimele file ale cărții. Dacă aspirația ei spre fericire ca și apriga ei vitalitate sînt pînă la urmă ucise, apoi, pentru acestea nu cel care i-a oglindit viața, nu Hardy trebuie să răspundă în primul rînd, ci societatea în care a trăit ea.

Căci Hardy n-a inventat toată această lume prost întocmită căreia trebuiau să-i cadă jertfă Tess și atîtea alte fiice de țărani și muncitori ai Angliei secolului trecut. Nefericitul Jack Durbeyfield ca și ceilalți țărani, argați și fermieri săraciți din satul în care, vorba autorului, se practicau încă obiceiuri din Polinezia, au existat aevea și Hardy, credincios menirii sale scriitoricești n-a făcut decît să oglindească existența lor dramatică. Iar pesimismul care-l întovărășește pe autor, fatalismul tragic care-l caracterizează, ni se pare foarte de înțeles dacă ținem seama de condițiile în care a trăit el, de limitele impuse de epocă scriitorului. Hardy n-a putut găsi soluții, n-a putut să întrevadă rezolvări fericite în condițiile acelei Anglii îmbogățite de pe urma jafului din colonii (în timp ce mari mase țărănești se ruinau de pe urma destrămării vieții patriarhale) și pătrunderea capitalismului la sate, cu prejudecățile puternice ca oțelul ce domină societatea burgheză. De aceea Hardy se mărginește să deplîngă și să demaște și pînă la urmă, negăsind altă ieșire, să jertfească.

— Dar Angel, va spune interlocutorul nostru, Angel a iubit-o, a iubit-o sincer, duios, puternic, fără rezerve. Ar fi putut s-o facă fericită scriitorul, de ce n-a făcut-o?

— Nu știu, e greu de spus dacă Thomas Hardy a vrut sau n-a vrut s-o facă fericită pe Tess alături de fiul pastorului. Înclinăm să credem că oricît ar fi vrut s-o facă, credincios adevărului el n-a putut realiza o asemenea fericire. Să nu uităm că Angel trăiește în mijlocul unei societăți, de care încearcă să se rupă pornind pe un drum nou, societate plină, însă, de prejudecăți, fără de număr, sociale, morale, religioase. Este cu atît mai tragică situația lui cu cît el se crede izbăvit de aceste prejudecăți, imun față de influența lor, și asta cînd de fapt, în realitate, el mai este încă sclavul lor. Din ziua în care Tess va face imprudența de a-i mărturisi adevărul, toate aceste prejudecăți vor bubui în inima lui, vor exploda cu o forță tragică. Și în fond, scumpe cititor, nu este oare și el, Angel, o victimă a acestei societăți nedrept așezate și a prejudecăților generate de ea?

Și nu oare din aceste motive romanul care a încîntat și tulburat generații de cititori prin veridicitatea caracterelor și plasticitatea imaginilor, prin măiestria și uneori virulența cu care este realizat tabloul social al Angliei secolului XIX, cu relațiile dintre oameni, obiceiurile, prejudecățile, superstițiile lor, a stîrnit indignarea păturilor conducătoare ale societății contemporane lui Hardy? Este știut doar cu cîtă ostilitate a fost primit romanul de către critica oficială, cîtă cerneală a curs pentru ponegrirea scriitorului. A unuia dintre cei mai realiști și talentați scriitori ai Angliei.

Să luăm deci stimate cititor, cartea în mînă, să-i răsfoim filele pline de adevăr, de poezie, de dragoste de viață, s-o urmărim, s-o îndrăgim. Toate acestea cu sentimentul ușurării pe care ți-l dă gîndul că trăiești într-o cu totul altă societate, în care domnesc alte norme sociale și morale, în care fericirea individului nu se mai izbește de asemenea cătușe.

M. R.

Mica bibliotecă a magazin

Campania din Corsica

Povestire de Gilbert Cesbron (Franța)

— Totu-i pregătit? întreabă domnul Jean Despaty, directorul ziarului „Grand Journal", de la fereastra vagonului său.

— Totul, domnule Despaty, îi răspunse primul său redactor, Valentin. Afișele se vor lipi, chiar azi în fiecare oraș din Corsica, iar cele volante se vor distribui de mîine tuturor trecătorilor pe străzi. Pînă în ziua alegerilor, ziarele locale vor fi pline cu articole. Azilele, mănăstirile, ospiciile, toate sînt în mîna noastră. Chiar și morții vor vota pentru dv.

— Așadar, Valentin, crezi că nimic n-o să împiedice alegerea mea de deputat al orașului Ajaccio?

— Nimic! Puteți să vă considerați de pe acum ales! Uitați-vă! Și Valentin scoase un teanc de hîrtii. Articolele au fost scrise din timp. Nici n-o să mai așteptăm vestile de la dv. „Grand Journal" o să publice dinainte întreaga desfășurare a campaniei electorale.

— Mi-ar fi plăcut atît de mult... începu să spună Despaty, dar fluierătura ascuțită a locomotivei acoperi restul frazei. Cu o zgîlțîitură bruscă, expresul se puse în mișcare, îndreptîndu-se cu toată viteza spre Marsilia. Bixio, valetul domnului Despaty, aranja ultimele valize în plasă. El auzise, fără să vrea, întreaga discuție și își jurase în gînd: „Alegerea asta n-o să se întîmple niciodată".

Căci, înainte de a fi valetul devotat al d-lui Despaty, el era corsican și-și iubea insula lui natală mai mult decît orice lucru pe lume.

Pècule și Rabourdin pregătiseră patronului — cum îi spuneau ei lui Despaty — o debarcare solemnă în capitala corsicană. Primarul orașului Ajaccio, delegații corporațiilor, membrii baroului și ai învățămîntului, ca și mai mulți comandanți de escadron îl așteptau pe chei, sub un soare dogoritor, fiecare din ei repetîndu-și în gînd discursul pe care urmărea să-l rostească.

— Domnilor, începu Pècule cu glas tare, vă prezint pe...

— Bonjour, bonjour, apucă doar să rostească Desparty, gemînd. Căci tot timpul călătoriei pe mare, de la Marsilia la Ajaccio, el suferise cumplit din cauza răului de mare.

— O trăsură! comandă Bixio în locul stăpînului său. Repede! La hotel!

Pècule și Rabourdin aranjaseră bine lucrurile: ei aduseseră, încă din zori, sub ferestrele camerei lui Despaty, un grup de notabilități și de muzicanți. După ce instrumentiștii încetară să mai cînte, din piepturile celor adunați jos țîșniră strigătele, repetate de trei ori: „Trăiască alesul nostru! Trăiască Despaty!". Se auzi zgomotul unei ferestre care se deschide. „O să apar...". Dar Pècule n-avu timp să-și termine gîndul, că tot grupul fu udat de sus și pînă jos de o trombă de apă, în timp ce un glas puternic de bărbat îi injura îngrozitor. Notabilii fugiră drăcuind, iar muzicanții, după ce scurseră toată apa din viorile și chitarele lor, țipau să li se plătească despăgubiri.

— E o neînțelegere, se văicăreau Pècule și Rabourdin.

Dar fie că era sau nu o neînțelegere la mijloc, ei îl hotărîră pe domnul Despaty să renunțe, pentru moment, la Ajaccio: oricum, el se va întoarce acolo triumfător, la sfîrșitul campaniei electorale. Așa că el părăsi brusc orașul, lăsînd să se ofilească la florărie coroana de 2000 de franci, pe care trebuia s-o depună la statuia împăratului.)*

Agenții electorali ai d-lui Despaty pregătiseră un tur al Corsicei în douăsprezece etape; în fiecare dintre ele urma să se țină cîte o întrunire în sala de festivități, precedată sau urmată de un banchet, de omagiul edililor, iar seara, o retragere cu torțe. Domnul Despaty, însoțit de Bixio și agenții lui electorali, porni spre Civita-Quieta.

Tot orașul îl aștepta pe străin cu multă curiozitate. Stînd în picioare, în mașina sa, domnul Despaty saluta mulțimea adunată pe străzi, dar nici un locuitor nu-i răspundea, ci îl privea încruntat.

Peste zece minute, dl. Despaty începea, în fața unui auditoriu alcătuit din oameni indiferenți: — Cetățeni, dacă mă prezint azi în fața dv., spre a vă solicita voturile...

După „Trăiască Corsica! Trăiască Republica!" — exclamație cu care domnul Despaty își termină discursul, în sală se așternu o tăcere mormîntală. Pècule și Rabourdin începură să aplaude, dar se opriră, jenați că nu le imită nimeni exemplul. Mirați, ei căutară cu ochii pe cei șaisprezece haidamaci angajați să-l însoțească, din oraș în oraș, pe orator și să manifeste un entuziasm contagios: nici unul nu se afla acolo. În schimb, din fundul sălii, se ridică un omuleț uscățiv, care începu să vorbească pe ton interogativ, într-o limbă ciudată.

— Ce spune? întrebă domnul Despaty, puțin amuzat.

— Vorbește în corsicană, îi răspunse primarul îngrijorat.

— Dar ce tot înșiră acolo? se neliniști domnul Despaty.

— Că d-ta n-ai ce... că ei, corsicanii... că nimeni... că în orice caz...

Un hohot uriaș de rîs acoperi încercările de traducere ale primarului.

— Dar, pentru dumnezeu, vorbiți franțuzește! strigă Rabourdin, pe care îl treceau toate nădușelile.

Un urlet reprobator, amestecat cu fluierături, fu răspunsul. Alți trei sau patru mucaliți și o femeie îl interpelară pe candidat, care îi asculta cu un aer distrat, clătinînd din cap, ca și cum nu despre el ar fi fost vorba. Primarul încercă să facă liniște, dar se trezi și el vorbind în corsicană, indicîndu-l tot timpul pe dl. Despaty ca martor al afirmațiilor lui.

Deodată, ușa din fund fu trîntită de perete și în liniștea neașteptată care se așternu în sală, un bătrîn înainta cu pași înceți: era Pietro-Santa. El se urcă la tribună, zvîrli deoparte hîrtiile domnului Despaty și începu să vorbească. Mai întîi cu glas încet, dar treptat-treptat, glasul i se încălzi, devenind dintr-odată înflăcărat și vibrant. Oamenii se sculară cu toții în picioare, ca să-l asculte mai bine. Chiar și primarul îi urmărea cu gura deschisă vorbele. Deodată, bătrînul își abătu pumnul asupra mesei cu atîta putere încît cei trei parizieni tremurară de spaimă.

*— Sempre a Corsica!**) — tună el.*

Asistenții urlară în cor: „Sempre a Corsica!". Cîțiva dintre ei se urcară pe bănci; alții, își aruncară pălăriile în aer.

Abia după vreun sfert de ceas, Pècule își regăsi oamenii zăcînd beți turtă sub mesele unei circiumi de lîngă o biserică. Pe străzi se auzeau împușcături, trase în cinstea bătrînului Pietro-Santa. Mai mulți inși fură răniți și toți localnicii atribuiră răspunderea acestor accidente „străinului" venit de la Paris.

Noaptea, grupuri-grupuri de oameni înarmați dădeau tîrcoale hotelului, unde domnul Despaty dormea liniștit, visîndu-se vorbind în Camera deputaților ca reprezentant al frumoasei insule Corsica. Rabourdin, lac de apă, năvăli în camera lui.

— Ar fi mai bine... să părăsiți imediat orașul..

Domnul Despaty se îmbrăcă grăbit, fără să mai ceară explicații. Nu mai înțelegea nimic din toate întîmplările astea. Valentin nu arantase oare totul?

Cobori o scară care scîrțîia groaznic la fiecare pas și, printr-o ușă de serviciu ieșiră într-o străduță din spatele hotelului, în fața căreia îi așteptau, cu farurile stinse, mașinile. Fără a mai sta pe gînduri, Despaty se sui într-a lui, iar însoțitorii în cealaltă. Și părăsiră orășelul, îndreptîndu-se, cu toată viteza, spre Bonifacio.

Din oraș în oraș, infernala farsă se îmbogățea cu noi scene, fără ca să lipsească însă și cele vechi. Pècule și Rabourdin slăbeau văzînd cu ochii, iar Despaty se amuza, dar abia aștepta să termine o dată cu toată această mascaradă.

— Bixio, tu înțelegi ceva din toate poveștile astea? îl întrebă el pe valetul său. Eu unul nu! Ce rost au toate copilăriile astea, de vreme ce eu tot o să fiu ales duminică?

Fața lucrurilor se schimbă însă cu totul în dimineața cînd Despaty primi de la Paris un teanc de ziare, cuprinzînd numerele din „Grand Journal", apărute de la plecarea lui.

— Bixio! Vino repede încoace...

Pentru prima dată valetul intră fără să bată la ușă. Domnul Despaty își ștergea cu o batistă fruntea îmbrobonată de sudoare și fața-i descompusă de emoție.

— Eu... eu... Dinții îi clănțăneau atît de tare în gură, că el nu putu face altceva decît să-i indice valetului său gazetele care zăceau împrăștiate la picioarele sale. Bixio le adună de pe jos și citi aceste titluri uriașe: Jean Despaty a plecat în Corsica. — Ajaccio în sărbătoare aclamă pe Despaty. În fața unei mulțimi în delir, directorul nostru depune o coroană de flori la statuia împăratului. Triumfala campanie electorală continuă. Jean Despaty este purtat în triumf la Bonifacio. „Trăiască Corsica! Trăiască Republica!" au răsunat toată noaptea în Civita-Quieta. „Un vot care nu va fi decît o formalitate!" — declară primarul din Bastia.

— Bixio, ai văzut? Ai citit? gemu domnul Despaty. Așadar, toate astea n-au fost prevăzute?

Bixio nu răspunse.

— Sînt dezonorat. Am să-l dau afară pe Valentin... Asta o să mă dea gata! Am să le trintesc un proces, de o să mă țină minte! continuă Despaty să geamă, amestecînd amenințările cu plîngerile, așa cum fac copiii.

Bixio deschise tocmai gura ca să mărturisească adevărul cînd, de pe stradă, se înălță un cîntec. Valetul îl ascultă încordat: tînărul acela necunoscut cînta Corsica, insula minunată și liberă, scăpată de intrigile politice țesute la Paris de Bixio și frații lui și de unchiul lui, Pietro-Santa! „Sempre a Corsica!".

Stringînd mai departe ziarele de pe jos, Bixio spuse cu glasul cel mai natural din lume: — A fost un ghinion. Domnul Valentin a crezut că procedează bine...

*— E un imbecil! str

UN ORAȘ UNDE ATLETISMUL ESTE SPORTUL nr. 1

Există un loc unde atletismul este sportul numărul 1, eclipsînd pînă și popularitatea fotbalului. Am asistat deunăzi la următoarea scenă. Pe stadionul orașului era programată o întîlnire derbi din campionatul regional. Se anunțase însă că în pauză vor avea loc întreceri de atletism. Săritură în lungime și înălțime. Cea mai mare parte a spectatorilor se masase în potcoava din dreptul sectoarelor de sărituri, deși de acolo vizibilitatea pentru fotbal era mult mai mică. Dar oamenii așteptau atletismul...

Se petrecea aceasta la Cimpulung Muscel. Orașul Mariei Diți și al surorilor Caterama. Mai recent a pornit de aici și Elena Neacșu, eleva care calcă vertiginos pe urmele primei noastre sulițase și amenință să-i întrească performanțele. Așa afirmă profesorul ei, Emil Drăgan dar și... rezultatele tinerei atlete.

Așadar, la Cimpulung oamenii, cum s-ar zice, „mănîncă atletism cu cu pîine". Cu cîteva zile în urmă, am călătorit în orașul de pe riul Tîrgului, găsindu-l invadat de o năvalnică primăvară. Sus pe Iezer și Păpușa, căciulile de zăpadă nu se topiseră, dar în oraș pomii erau acoperiți de floare, iar parcurile îmbrăcaseră haină de verdeață. Era o zi obișnuită din cursul săptămînii. Și totuși — forfotă pe stadion. Se antrena secția de atletism a Școlii sportive de elevi. Dar nu numai ea. Cîteva culoare și sectoare erau ocupate de elevii și elevele altor școli. Există o înțelegere deplină între toate instituțiile de învățămînt mediu din Cimpulung. De aceea, capacitatea stadionului este folosită integral și la maximum, iar rezultatele — așa cum vom vedea — sînt dintre cele mai frumoase.

Pe cît de mic (alcătuit doar din patru oameni) pe atît de entuziast și de priceput este colectivul profesorilor de atletism. Colaborarea perfectă caracterizează munca acestui „cuartet" și tocmai aici trebuie căutate unele din cauzele succeselor. Profesorul Drăgan, directorul Școlii sportive, se ocupă de aruncări și de aruncători, soții Gabriel și Victoria Bădescu lucrează cu alergătorii — în special cu cei de la sprint și garduri, iar Mihai Răuțoiu este specialist în sărituri, avînd el însuși la activ o performanță de 4,10 m la prăjină.

Ce-și propune școala? Să pregătească noi cadre de atleți talentați, să descopere dintre elevii orașului, pe aceia care pot păși și progresa pe drumurile atletismului. Nu este o treabă ușoară. Dar, în această veritabilă... prospecțiune geologică, menită să scoată la iveală rocile de preț ale sportului nostru, spre a fi șlefuite și cizelate, profesorii de atletism din Cimpulung au sprijinul permanent al celorlalți colegi. Un caz concret. Maria Diți (actualmente Diaconescu) a fost descoperită de o profesoară de educație fizică, Elena Tîntăreanu, pe cînd recordmana de astăzi era elevă la o școală elementară. Profesoara a îndrumat-o către cadrele calificate în atletism. Și bine a făcut. La Cimpulung Muscel acest caz nu este izolat. Exemple s-ar mai putea da...

...Pe stadion se lucra cu „motoarele în plin". Ne oprim lîngă grupul de săritori cu prăjina. Profesorul Răuțoiu se întrece cot la cot cu elevii săi. Iată-l, în trening, sărind 3,60 m. Pentru... poftă de mîncare. De obicei, însă, cei care sar sînt copiii. Antrenorul urmărește înainte de toate deprinderea corectă a mișcării. În pregătire se pune mult preț pe însușirea elementelor de bază, pe dezvoltarea fizică armonioasă. Gheorghe Nicuț, Iosif Vălimăreanu, Marin Burcea și Marin Ilincescu sînt cei pe care profesorul speră să-i ridice cît mai sus, peste ștachetă. Deocamdată lupta se dă la 3 m. Dar copiii sînt la o vîrstă cînd se progresează foarte repede...

La sprint aproape numai fete. De altfel, tendința generală a școlii este îndreptată spre promovarea elementului feminin. Profesorul Drăgan spunea, că în doi, trei ani, școala va putea alinia o reprezentativă completă cu cîte două concurente la fiecare probă. Apoi, continuă în glumă :

— Vom provoca la întrecere echipa națională de junioare. Să ne măsurăm...

— Credem că nu veți putea, maestre Drăgan, i-am replicat noi tot pe un ton glumeț.

— De ce ?

— Fiindcă sperăm că cele mai multe dintre elevele dv. vor face ele însăși parte din această „națională" și echipa școlii ar rămîne... descompletată.

Prin urmare, în grupa sprinterilor erau foarte multe fete. Cea mai talentată, Stela Nedelcu. Profesorul Gabriel Bădescu a făcut ...imprudența să se întreacă cu ea într-o cursă de 80 m g. Prima a sosit Stela. Și nu fiindcă profesorul n-ar fi forțat, ca să ne demonstreze valoarea atletei sale. Dimpotrivă. După ultimul gard gîfiia de-a binelea. Dar acesta a fost doar un moment de destindere. Am asistat la un antrenament serios, alcătuit cu multă grijă și condus cu competență.

— Ce nume ne recomandați să notăm ? Pentru a ne completa documentarea în vederea viitoarelor campionate ale juniorilor, am întrebat.

— Mai multe. Scrieți : Gabriela Moga, Maria Cocean, Adriana Neghină, Lăcrimioara Onciu, Irina Vișoiu. Despre fetele astea veți mai auzi.

Directorul școlii, Emil Drăgan ne-a rezervat plăcerea să-l vedem în plin... atelier, lucrînd cu aruncătorii. **Două elemente ni s-au părut cu totul remarcabile.** În primul rînd, Constantin Mosteanu, care la 13 ani are o alură de... uriaș (90 kg !, dar foarte proporționat), manifestă de pe acum dezinvoltura unui aruncător de ciocan cu stagiu. (Poate că el va fi **urmașul actualilor noștri recordmani și campioni care se mențin, din păcate, la un nivel prea coborît față de cerințele internaționale). Și baschetbalista Mirela Vasiliu care a părăsit mingea și coșul de dragul suliței.**

— A început puțin prea tîrziu fata asta, ne-a șoptit antrenorul Drăgan. Cred însă că prin muncă și perseverență va recupera cei cîțiva ani cu care este handicapată.

Pentru a vedea concepția profesorului Drăgan în materie de precocitate atletică să notăm că Mirela (considerată... bătrînă) este elevă doar în clasa a IX-a. Dar atletismul, ca și baletul, trebuie început la o vîrstă foarte fragedă.

N-am reda o imagine completă a preocupărilor Școlii sportive dacă am omite intensa activitate propagandistică pentru atletism desfășurată în oraș și în satele raionului. Știați, de pildă, că la Cimpulung Muscel, elevii tuturor școlilor participă la o divizie de atletism ? Sau că din inițiativa Școlii sportive se desfășoară la sate un tetratlon atletic cuprinzînd o alergare de viteză (60 m), o săritură (de obicei lungime), aruncarea greutății și aruncarea mingii de oină? Pînă acum la acest tetration au participat 6 000 de copii din orașul și raionul Cimpulung. Dar, la ora cînd aceste rînduri văd lumina tiparului, cifra este probabil și mai mare...

V. DUNĂREANU

Maria Diți-Diaconescu a făcut primii pași în sport la școala din Cimpulung Muscel

AL NOUĂLEA

Mă aflam la Moscova, acum două săptămîni, în dreptul unei clădiri mohorîte de pe chelul Bersenev. Obrazul sever al fațadei contrasta izbitor cu destinația localului, în care se adună de obicei admiratorii lui Arkadii Raikin. Dar, îmi ziceam, întrucît actorii de comedie arborează adesea o mină gravă, poate nu este nepotrivit ca sediul unui teatru de estradă să se înfățișeze în consecință.

Evident, mulțimea care staționa în preajma intrării, în după-amiaza de primăvară, nu aștepta semnalul de începere al obișnuitului spectacol satiric.

La patru și un sfert și-a făcut apariția un bărbat cărunt, cu fruntea înaltă, cu ochelari dreptunghiulari, care-i subliniau parcă severitatea fizionomiei. Toți cei prezenți l-au întîmpinat în tăcere, privindu-l cum se-ndreaptă îngîndurat spre ușa cu inscripția „Intrarea artiștilor".. Fără-ndoială, situația lui Mihail Botvinnik — pe atunci, încă deținător al titlului suprem — nu era tocmai de invidiat. Cu 48 de ore mai devreme, la reluarea unei partide pe care toți comentatorii o vedeau remiză, Petrosian (cu negrele) exploatînd magistral două inexactități ale adversarului, reușise să agraveze scorul : 10—8 în favoarea șalengerului. Condus cu două puncte înaintea ultimei pătrimi a întîlnirii, campionul își dădea seama că șansele de restabilire a echilibrului au devenit extrem de reduse. De aceea, el s-a decis să riște totul și să atace cu orice preț. Într-o indiană nouă, după un debut dificil, Botvinnik a izbutit să obțină avantaj de spațiu și un pion amenințător la f4. Totuși, structura pionilor săi de pe flancul rocadei era nesatisfăcătoare și se putea anticipa că, în eventualitatea respingerii ofensivei, viitorul negrelor va fi... la culoare !

Dacă în deschidere ambii parteneri consumaseră vreo patruzeci de minute pentru 15 mutări, următoarele zece au necesitat mai bine de două ore. A fost, probabil, faza cea mai dinamică a partidei. Tensiunea nervoasă se exprima, la Botvinnik, printr-o ușoară legănare a bustului deasupra tablei de joc, în timp ce Petrosian înălța, din cînd în cînd, sprîncenele întunecate, ca și cum ar fi zis în sinea sa : „Ia te uită, la asta nu mă gîndisem !"

Toată lumea aștepta cu sufletul la gură să vadă ce plan de atac va construi Botvinnik în legătură cu pionul avansat și cum va reuși Tigran să respingă amenințările care se profilau la orizont. Însă, așa cum s-a mai întîmplat și în alte partide ale acestui meci, Mișa cel Mare a renunțat în mod straniu la ofensivă și, schimbînd pionul din f4, a cedat inițiativa lui Petrosian. La întrerupere, poziția negrului era fără speranță ; în ciuda unei rezistențe îndîrjite, Botvinnik s-a văzut nevoit, în ziua următoare, să rostească pentru a cincia oară în acest meci fatidicul „cedez". La 8-11, totul se sfîrșise: în șah, minunile sînt cvasi excluse.

Și iată că în după-amiaza de luni 21 mai, la sfîrșitul celei de-a 22-a partide, Tigran Petrosian a fost proclamat campion mondial, în ovațiile entuziaste ale publicului din sală și, desigur, în consensul unanim al mișcării șahiste internaționale.

La treizeci și patru de ani — mai exact îi va împlini abia la 17 iunie — marele maestru sovietic își înscrie numele pe lista glorioasă a corifeilor șahului modern. După Steinitz, Lasker, Capablanca, Alehin, Euwe, Botvinnik, Smîslov și Tal, Petrosian este al nouălea deținător al cununii de lauri. Judecînd după antecedente și după comportarea în acest meci, în care, să nu uităm, a debutat printr-un eșec, mi se pare că sceptrul eșichierului nu va trece așa de curînd în mîinile altuia.

Dan DEȘLIU

„Cursa Păcii" se apropie de potou

Corespondență telefonică din Dresda

„Cursa Păcii", marea întrecere ciclistă care reunește la start majoritatea cicliștilor amatori de renume, continuă să polarizeze atenția opiniei publice sportive mondiale. Palpitanta desfășurare a competiției, descrierea noilor așa ai pedalei lansați cu această ocazie și analiza performanțelor realizate, au fost comentate la timp de presă. Să pătrundem însă din nou în „culisele" caravanei, pentru a relata cititorilor noștri alte aspecte inedite.

„Aveți o echipă puternică"

Între Varșovia și Poznan, în caravană a fost prezent și domnul Jacques Goddet, directorul ziarului parizian „L'Equipe", principalul organizator al „Turului Franței".

După cum se știe, domnul Goddet este un cunoscut specialist al sportului cu pedale. Reporterii posturilor de radio și televiziune din R. D. Germană și R. P. Polonă i-au solicitat în fața microfonului, interviuri. La sfîrșitul conversațiilor cu crainicii l-am rugat pe domnul Jacques Goddet să ne răspundă la cîteva întrebări :

— *Ce părere aveți despre formația țării noastre ?*

— Aveți o echipă puternică, una din cele mai valoroase din ciclismul amator european. Alergătorii dv. sînt capabili de performanțe excelente. Ei au un fizic robust, sînt rapizi și buni ruleuri. Le-ar fi necesar un plus de combativitate și ceva mai multă siguranță, la valoarea pe care o au. Aș dori să-i văd alergînd în „Tour de l'avenir".

— *Care vi se pare cel mai bun dintre rutierii noștri ?*

— Fără nici un fel de rezervă, Dumitrescu. Cred că are o clasă deasupra tuturor. Este un alergător de mare viitor. Personal, îi urez succes în marile întreceri internaționale. Cicliști de drum lung sînt de asemenea, Cosma și Rădulescu.

— *Pe ce loc credeți că va încheia reprezentativa țării noastre cea de a 16-a ediție a „Cursei Păcii" ?*

— Această competiție internațională de lung kilometraj, „Cursa Păcii", este fără îndoială una din cele mai mari din lume. Este o întrecere pe cît de frumoasă și bine organizată, pe atît de dificilă. La sporirea gradului de dificultate concurează, pe de o parte, valoarea bună a cicliștilor, iar pe de altă parte kilometrajul destul de ridicat și profilul sinuos al majorității etapelor. După părerea mea cicliștii români sînt însă pregătiți să absolve cu bine aceste greutăți. Eu nu vă pot spune exact pe ce loc vor sosi, însă sînt convins că au șanse la unul din primele cinci locuri.

O etapă memorabilă !

Aici, în „Cursa Păcii", nu s-au stins ecourile fantasticei etape individuale contra-cronometrului, care a avut loc între orașele Bautzen și Dresda, pe un traseu de 57 km. În această zi a fost detronat cel mai stabil lider al cursei (belgianul Verhaegen este singurul care a purtat în cea de a 16-ediție timp de 4 etape „tricoul galben"), au fost ridicați spre fruntea clasamentului noi cicliști și s-au născut alte speranțe pentru viitoarele zile. Unul

Dumitrescu pătrunde al doilea pe stadionul din Torun

din marii eroi ai acestei etape a fost alergătorul nostru, maestrul sportului Constantin Dumitrescu.

N-are rost să vă relatăm încă odată fazele etapei, fiindcă le-ați citit probabil în presa cotidiană. Mai interesant socotim că este să vă redăm cîteva declarații culese pe stadion la încheierea etapei.

GUSTAV SCHUR (R.D. Germană) — de două ori campion al lumii și de două ori învingător în „Cursa Păcii" :

„Dumitrescu a fost formidabil. Îmi mențin părerea că este un mare alergător, nerealizat pe deplin. El este însă la vîrsta cînd mai poate spera..."

DE POORTER (Belgia) — redactor la ziarul „Drapeau Rouge".

„Excelent. Dumitrescu m-a încîntat. A fost un adevărat expres Bautzen-Dresda".

VIKTOR KAPITONOV (căpitanul echipei Uniunii Sovietice) :

„Sincere felicitări prietenului meu Dumitrescu. Este în mare formă. A trecut pe lîngă mine ca un bolid, fără să mă pot menține în ritmul cu care rula. Dacă în viitoarele etape va fi la fel de ambițios, la Berlin va urca podiumul premiaților."

HEINZ FLORIAN OERTEL (orainic la posturile de radio și televiziune din R. D. Germană) :

„Astăzi am avut două bucurii : compatriotul meu Ampler a cîștigat etapa, iar „Dumi" a fost și el un adevărat as. Mai sus, Dumitrescu !"

FRANCO CALAMAI (redactor la cotidianul sportiv „Gazeta dello Sport") :

„Bravissimo Dumitrescu ! Bravissimo !"

Și acum, chiar eroul : CONSTANTIN DUMITRESCU :

„Sînt fericit. Ași fi putut veni pe locul doi, dacă nu scădeam pe ultima parte ritmul. Mă așteaptă etape grele, dar trebuie să mai urc cel puțin un loc..."

★

La ora cînd citiți aceste rînduri se desfășoară ultima etapă a celei de a 16-a ediții a „Cursei Păcii" : Magdeburg-Berlin. Astă seară la radio, mîine în ziare, veți afla desnodămîntul acestei mari și frumoase competiții sportive de talie mondială.

Hristache NAUM

ȘAH

O nouă ediție a „Cupei satelor"

La 1 iulie 1963 va începe a doua ediție a „Cupei satelor" la șah prin corespondență, competiție rezervată echipelor sătești. Fiecare formație este compusă din cîte trei jucători sau jucătoare. Pot solicita înscrierea echipe ale gospodăriilor colective sau ale G.A.S.-urilor, ale școlilor, echipe ale cadrelor medicale, ale cooperativelor meșteșugărești etc. O echipă poate fi formată și din jucători din mai multe unități, după cum o singură unitate poate avea mai multe echipe.

Înscrierea la ediția a II-a a „Cupei satelor" este gratuită și se face pînă la 30 mai 1963, pe adresa Federației Române de șah, București, str. Vasile Conta nr. 16. În cererile de înscriere trebuie să se arate jucătorii din care este compusă fiecare echipă.

Meciul de șah Botvinnik-Petrosian

Partida nr. 19

Alb : PETROSIAN	Negru : BOTVINNIK
1. c4, Cf6.	35. Tc4, Nf6
2. Cc3, e6	36. Nb6, Ta8
3. Cf3, b6	37. Ta4, Nc3
4. g3, Nb7	38. Nd4, Nb4
5. Ng2, Ne7	39. a3, Nd6
6. 0-0, 0-0	40. b4, Nc7
7. d4, Ce4	41. Nc3, Rf8
8. Dc2, C:c3	42. b5, Re8
9. D:c3, f5	43. Tc4, Rd7
10. b3, Nf6	44. a4, Tc8
11. Nb2, d6	45. Cd2, Cd6
12. Tad1, Cd7	46. Td4, Re7
13. Ce1, N:g2	47. Td3, Cb7
14. C:g2, Ng5	48. Ce4, e5
15. Dc2, Nh6	49. Nb2, Nb6
16. e4, f4	50. Na3+, Re6
17. Ce1, de7	51. Cg5+, Rf5
18. e5, d:e5	52. C:h7, e4
19. d:e5, Tad8	53. g4+, Rf4
20. De2, Dg5	54. Td7, Tc7
21. Rg2, a5	55. T:c7, N:c7
22. Cf3, Dh5	56. Cf6, Nd8
23. Na3, Tie8	57. Cd7, R:g4
24. Td4, Cb8	58. b6, Ng5
25. Tfd1, T:d4	59. Cc5, C:c5
26. T:d4, f:g3	60. N:c5, Nf4
27. h:g3, Df7	61. b7, Nb8
28. De4, g6	62. Ne3, g5
29. Db7, Ng7	63. Nd2, Rf5
30. e5, b:c5	64. Rh3, Nd6
31. N:c5, Cd7	65. N:a5, g4+
32. D:c7, c:e5	66. Rg2 și negrul cedează.
33. D:f7+, C:f7	
34. Ta4, Nc3	

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. e2-e3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e-4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Rotaru)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Ta1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu).
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov).
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîltea)
15. e5:d6 (Nacht), De7:d5 (red.).

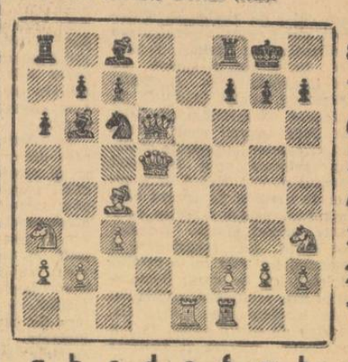

a b c d e f g h

Din poziția de mai sus, maestrul sportului Constantin Botez, căruia i-am solicitat continuarea, a jucat 16. De7 : d6 *iar după mutarea forțată* c7 : d6 *a jucat* 17. Ch3-f4, *comentînd astfel mutarea sa:* „Prin schimbarea damelor, albul îndreaptă partida spre final, sperînd să valorifice slăbiciunea pionului izolat din d6 și posibilitatea de centralizare cu tempo a calului alb din f4 pe cîmpul d5".

Repertoar șahist

APĂRAREA ALEHIN — 1. e2-e4, Cg8-f6. *Această apărare a negrului a fost întîlnită și la începutul secolului trecut, dar după înaintarea 2. e4-e5 negrul retrăgea calul înapoi la g8. Abia în primul sfert al veacului nostru Alehin a fost primul care a inaugurat o nouă linie de joc mutînd calul nu la g8 ci aducîndu-l mai activ în joc la d5.*

DESCHIDEREA BIRD — 1. f2-f4. *Jucătorul englez H. G. Bird a fost primul care a folosit acest debut, în cea de-a doua jumătate a secolului trecut.*

APĂRAREA CIGORIN — 1. d2-d4, d7-d5. 2. c2-c4, Cb8-c6. *Sistem de joc aparținînd maestrului rus Cigorin, bazat pe ideea atacării accelerate și cu ajutorul figurilor, a centrului de pioni alb.*

GAMBITUL EVANS — 1. e2-e4, e7-e5. 2. Cg1-f3, Cb8-c6. 3. Nf1-c4, Nf8-c5. 4. b2-b4. *Acest sacrificiu de pion, pe care l-a adus în practica jocului căpitanul de marină englez Evans, urmărește să permită albului o dezvoltare mai rapidă și ocuparea centrului prin c2-c3 urmat de d2-d4.*

CONTRAGAMBITUL FALKBEER — 1. e2-e4, e7-e5. 2. f2-f4, d7-d5. *Variantă agresivă adoptată de negru la nu mai puțin agresivul sacrificiu de pion oferit de alb. Falkbeer, jucător austriac, a trăit între 1819—1885.*

APĂRAREA GRINFELD — 1. d2-d4, Cg8-f6. 2. c2-c4, g7-g6. 3. Cb1-c3, d7-d5.

● VARIETĂȚI ● VARIETĂȚI ● VARIETĂȚI ●

Fotbalistice

● *SE ȘTIE că la 28 octombrie, anul acesta, la Londra va avea loc meciul Anglia—Echipa lumii, în cadrul festivităților prilejuite de centenarul federației engleze. De asemenea, se știe că sarcina selecționării și pregătirii echipei lumii a fost încredințată cunoscutului antrenor chilian, Fernando Riera. Cum vede el „formația lumii" ? Iată : Iașin (U.R.S.S.) — Eyzaguirre (Chile), Maldini (Italia), Schnellinger (R.F.G.), N. Santos (Brazilia) — Masopoust (R. S. Cehoslovacă), Di Stefano (Spania) — Garrincha (Brazilia) sau Kopa (Franța), Eusebio (Portugalia), Pele (Brazilia) și Pepe (Brazilia). Este formația pentru care optează Riera și pe care a comunicat-o unui ziarist francez. Vorbind de Iașin, Riera a spus : „...Continui să cred că este cel mai bun portar din lume... După mine, Iașin, care a adus cîteva noutăți în jocul portarului, merită să fie selecționat. Ar fi aceasta și un omagiu adus fotbalului sovietic".*

● *FEDERAȚIA austriacă a hotărît ca începînd cu campionatul pe anul 1963—64 din prima ligă să retrogradeze 2 și nu 3 echipe, cum era pînă acum. De asemenea, forul austriac de specialitate studiază proiectul majorării numărului echipelor din prima ligă de la 14 la 16.*

● *DE MAI BINE de trei ani, echipa națională a Bulgariei este neînvinsă în meciurile susținute pe teren propriu. Într-adevăr, din 1960 ea a disputat 11 partide, a cîștigat 10 și una a terminat-o la egalitate, marcînd 22 de goluri și primind 7. Iată-i rezultatele : 2—1 cu Romînia, 4—1 cu Belgia, 2—0 cu R. D. Germană, 2—1 cu R.F.G., 2—1 cu Turcia în 1960 ; 2—0 cu Finlanda și 1—0 cu Franța în 1961; 2—1 cu Polonia, 3—1 cu Portugalia și 1—1 cu Austria în 1962; 1—0 cu Cehoslovacia în 1963.*

● *ECHIPA DANEMARCEI, viitoarea noastră adversară în preliminariile turneului olimpic, s-a clasat prima în 1962 în „Cupa nordică" (participă Suedia, Danemarca, Norvegia și Finlanda). Ea a ocupat primul loc cu 4 puncte, la egalitate cu Suedia și Norvegia, dar cu un golaveraj mai bun. Interesant este că această „Cupă nordică" se dispută pe patru ani, adică fiecare echipă susține cîte 12 jocuri, întîlnind de cîte 4 ori celelalte echipe. Se întocmește apoi un clasament general, în baza căruia este atribuită cupa. Paralel cu jocurile echipelor naționale prime, se desfășoară partidele reprezentativelor B, de tineret și juniori. În actuala ediție (începută în 1960), după nouă jocuri la A, conduce Suedia.*

„Oaspeții"

Iubitorii de fotbal din orașul danez Odensee au trăit un spectacol cu totul neobișnuit. Meciul dintre echipa locală F. C. Odensee și formația vest-germană Altona 93, care activează în Liga de Nord, începuse de 20 de minute și localnicii conduceau de acum cu... 12—0. Se juca numai la o singură poartă și, aproape fiecare șut tras de atacanții danezi intra în plasa adversarilor. Arbitrul Hansen a considerat că este necesar să intervină. El a oprit jocul și a eliminat întreaga formație vest-germană de pe teren. Nu trebuie să se creadă că această hotărîre s-a datorat proporțiilor scorului. Fotbaliștii echipei Altona 93 se prezentaseră pur și simplu... beți turtă. Întrucît jucătorii oaspeți nici nu mai nimereau vestiarele, ei au fost conduși pe brațe de fotbaliștii danezi, ajutați de spectatori.

Și astfel va intra în istoria orașului Odensea unul dintre cele mai uimitoare meciuri văzute pe acele meleaguri, datorită „oaspeților" din R. F. Germană.

Cînd 300 km. pe oră îți fac rău...

Este un fapt arhicunoscut că meseria de conductor la cursele automobilistice este plină de riscuri. Mașinile de curse produse de unele uzine dornice

să-și afirme întîietatea, pretind automobiliștilor multă stăpînire de sine, curaj, nervi puternici, fiindcă orice clipă de neatenție poate provoca (așa cum se întîmplă mereu) incidente foarte grave, soldate în majoritatea cazurilor cu moartea acestor conductori.

Recent, la Mans, s-a desfășurat un asemenea concurs, la care a participat și belgianul Willy Mairesse. Fotografia de mai sus îl prezintă imediat după coborîrea lui din mașina care l-a purtat cu o viteză de peste 300 km pe oră pe circuit. Tensiunea nervoasă la care a fost supus a cedat. Willy Mairesse suferă, are grimasa unui om la capătul puterilor... Meseria lui nu este obișnuită...

Tineri fotbaliști englezi

La 2 iunie, reprezentativa noastră de tineret va susține a treia partidă internațională din acest an și a 18-a din cariera sa. La București ea va întîlni selecționata corespunzătoare a Angliei, cu care joacă pentru a treia oară (0—1 și 2—3 în 1957). Cum se vede, este vorba de o revanșă, pe care — de data aceasta — tinerii noștri fotbaliști speră s-o obțină.

În linii mari, echipa noastră va fi alcătuită pe „scheletul" reprezentativei care a jucat cu R. D. Germană. În ce privește formația engleză, forul de specialitate din Londra a făcut cunoscut lotul de jucători (16 la număr), care vor face deplasarea la București. El cuprinde pe următorii :

Portari : **David GASKELL (Manchester United) — 23 ani și Peter BONETTI (Chelsea) — 22 ani.**

Fundași : **George COHEN (Fulham) — 23 ani, Leonard BADGER (Sheffield United) — 18 ani și Robert THOMPSON (Wolverhampton Wanderers) — 20 ani.**

Mijlocași : **Graham CROSS (Leicester City) — 20 ani, Brian LABONE (Liverpool) — 23 ani, Alan DEAKIN (Aston Villa) — 22 ani și Terri VEVABLES (Chelsea) — 23 ani.**

Înaintași : **Ian CALLAGHAN (Liverpool) — 21 ani, Fred HILL (Bolton Wanderers) — 23 ani, Derek STOKES (Huddersfield Town) — 23 ani, Robert TAMBLING (Chelsea) — 22 ani, Alan HINTON (Wolwerhampton Wanderers) — 21 ani, Colin DOBSON (Sheffield Wednesday) — 23 ani și Alan SUDDICK (Newcastle United) — 19 ani.**

Dintre ei menționăm pe : fundașul Badger, care a făcut parte din echipa de juniori a Angliei, care anul acesta a cucerit Turneul U.E.F.A. ; stoperul Labone, titular în prima echipă a Angliei, și Tambling, considerat drept speranța fotbalului englez

Italia are... doi campioni de ciclism!

Interesele deosebite dintre cele două foruri de conducere în ciclismul italian, Uniunea ciclistă italiană și Liga profesioniștilor, s-au manifestat din nou și din plin cu ocazia încheierii campionatului de ciclism al Italiei.

Această competiție, care se compune din trei întreceri importante (cu adițiune de puncte pentru cicliști în funcție de clasificarea lor în fiecare din cele trei curse) s-a încheiat cu victoria lui Mario Fontana cu 35 de puncte, urmat de Bruno Mealli cu 34 de puncte (participarea primului la una din probe fusese însă contestată).

Divergențele dintre cele două foruri s-au oglindit apoi la solemnitatea înmînării titlului de campion, cînd cei doi conducători ai instituțiilor respective, mînați de interesele lor particulare, au premiat fiecare pe... reprezentantul lor. Astfel, într-un colț al stadionului, ciclistul Fontana a primit felicitările cuvenite celuia care a îmbrăcat tricoul de campion, iar în alt colț, la cîțiva metri, Bruno Mealli, cu un buchet uriaș de flori în brațe, răspundea aclamațiilor publicului după ce la microfon s-a anunțat că a fost proclamat campion al Italiei (după ce bineînțeles i s-a dat și lui un tricou de campion !)

Iată deci, cum are Italia doi campioni naționali.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CAMPIONATUL CATEGORIEI A ÎN DATE ȘI CIFRE — Etapa a 23-a

Clasamentul general

1. Dinamo București	22	13	7	2	39:18	33
2. Steaua	22	11	6	5	50:34	28
3. Știința Cluj	22	10	5	7	35:31	25
4. Rapid	22	9	6	7	39:32	24
5. Știința Timișoara	22	8	7	7	34:32	23
6. Steagul roșu	22	10	3	9	33:37	23
7. Farul	22	9	4	9	38:33	22
8. C.S.M.S. Iași	22	7	8	7	37:44	22
9. Petrolul	22	8	5	9	37:27	21
10. Progresul	22	7	6	9	34:38	20
11. U.T.A.	22	7	4	11	36:40	18
12. Dinamo Bacău	22	6	5	11	22:33	17
13. Crișana	22	6	5	11	21:38	17
14. Minerul	22	4	6	12	20:45	14

Clasamentul acasă

1. Știința Cluj	10	9	1	0	24: 7	19
2. Steagul roșu	11	9	1	1	26:12	19
3. Petrolul	11	8	2	1	33: 6	18
4. Farul	11	8	2	1	27: 9	18
5. Dinamo București	12	7	4	1	27:12	18
6. Știința Timișoara	11	7	3	1	20: 8	17
7. Rapid	11	8	1	2	24:11	17
8. C.S.M.S. Iași	11	6	4	1	24:13	16
9. Steaua	10	7	2	1	31:18	16
10. U.T.A.	11	7	1	3	26:12	15
11. Progresul	11	5	5	1	20:13	15
12. Minerul	12	4	6	2	14: 8	14
13. Crișana	11	6	2	3	15:12	14
14. Dinamo Bacău	11	4	5	2	14: 7	13

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	10	6	3	1	12: 6	15
2. Steaua	12	4	4	4	19:16	12
3. Rapid	11	1	5	5	15:22	7
4. Știința Timișoara	11	1	4	6	14:19	6
5. Știința Cluj	12	1	4	7	11:24	6
6. C.S.M.S. Iași	11	1	4	6	13:31	6
7. Progresul	11	2	1	8	14:25	5
8. Farul	11	1	2	8	11:23	4
9. Steagul roșu	11	1	2	8	7:25	4
10. Dinamo Bacău	11	2	0	9	8:26	4
11. U.T.A.	11	0	3	8	10:28	3
12. Crișana	11	0	3	8	6:26	3
13. Petrolul	11	0	3	8	4:19	3
14. Minerul	10	0	0	10	6:37	3

Clasamentul returului

1. Dinamo București	8	7	1	0	19: 7	15
2. Steaua	8	5	1	2	16: 9	11
3. Dinamo Bacău	8	4	1	3	10: 8	9
4. Rapid	8	3	2	3	15:10	8
5. U.T.A.	8	3	2	3	13:12	8
6. Știința Cluj	8	3	2	3	12:12	8
7. Steagul roșu	8	3	2	3	10:10	8
8. Progresul	8	3	2	3	15:16	8
9. Crișana	8	2	3	3	8: 9	7
10. C.S.M.S. Iași	8	3	1	4	12:16	7
11. Știința Timișoara	8	1	5	2	8:12	7
12. Petrolul	8	2	2	4	7:12	6
13. Minerul	8	1	3	4	5:10	5
14. Farul	8	2	1	5	3: 7	5

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREȘTI cu : Crișana Oradea (a), Steagul Roșu Brașov (d), Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu : Minerul Lupeni (a), Petrolul Ploiești (d), Știința Cluj (a), C.S.M.S. Iași (d).

ȘT

MEDICUL vă sfătuieşte

ALTE CAUZE ALE CEFALEEI

După ce am arătat atitudinea medicului în prezenţa unui pacient care se plînge de dureri de cap, şi apoi cauzele din mediul înconjurător care pot provoca unele boli avînd în tabloul lor clinic şi cefaleea, ne vom ocupa azi de durerile de cap provocate printr-un dezechilibru în funcţiunile obişnuite ale organelor noastre, adică de cefaleea cu cauză endogenă.

Există obiceiul de a da acestor turburări numele de nevralgii printr-o greşită utilizare a unui termen general, căci nevralgia este orice durere pe traectul unui nerv, indiferent de localizare, iar localizarea respectivă se precizează printr-o indicaţie specială. Avem astfel nevralgia intercostală, nevralgia sciatică, brahială etc. Se înţelege deci că termenul nu trebuie aplicat durerilor de cap decît dacă este vorba de o localizare la anumiţi nervi din această regiune, cum ar fi nevralgia de trigemen.

În cadrul cefaleelor cu cauză endogenă se cuprind cele provocate pe cale reflexă, pornind de la turburări oculare, cele provocate prin turburări ale circulaţiei generale sau ale circulaţiei lichidului cefalo-rahidian, prin turburări de metabolism, prin turburări reumatice, prin turburări neoplazice sau prin turburări psihice.

O cefalee foarte frecventă şi a cărei cauză rămîne uneori multă vreme nelămurită, este cea provocată de unele turburări ale vederii: vicii de refracţie, scăderea acuităţii vizuale, miopie etc. Acestea silesc ochiul la un efort de acomodare, în timpul lucrului sau pentru citit, care dă naştere pe cale reflexă unei cefalee tenace, adeseori confundată cu efectul unei astenii nervoase, tocmai din cauza faptului că efortul prelungit o accentuează. Precizarea cauzei prin examenul unui specialist şi corectarea turburărilor de vedere prin adaptarea unor ochelari adecvaţi, face să dispară repede o asemenea durere de cap.

Turburările circulaţiei generale — atît prin hipertensiunea arterială, cu sau fără arterioscleroză, cît şi prin hipotensiune arterială, — constituie totodată şi turburări în circulaţia sanguină cerebrală, cu răsunet direct asupra sistemului nervos, ceea ce explică de ce aceste turburări se însoţesc întotdeauna de cefalee. În hipertensiune, cefaleea este în genere localizată occipital (la ceafă), e foarte puternică şi apare chiar de dimineaţă. Orice efort, chiar tusea, strănutul sau o discuţie mai aprinsă, îi produc bolnavului o durere de cap întovărăşită de ameţeală. Asemenea cefalei însoţite de ridicarea tensiunii arteriale, constituie semnul unei turburări circulatorii cerebrale şi impun aplicarea unui tratament adecvat şi mai ales a unui regim de viaţă şi de muncă bine organizat, pentru a evita accidente, uneori grave. Acestea pot apare prin surprindere şi semnalul lor este tot o cefalee violentă ca în cazul hemoragiilor sau infarctelor cerebrale.

În hipotensiunea arterială, durerea de cap e surdă, fără o localizare precisă şi asociată cu o stare de astenie, cu somnolenţă şi eclipse de memorie etc. Aceste fenomene sînt provocate de o hrănire insuficientă a creierului cu oxigen (hipoxie), din cauza circulaţiei deficitare. În toate cazurile de hiper şi hipotensiune se face un amănunţit examen general al bolnavului, insistînd asupra funcţiunilor renale şi a fundului de ochi, care dau importante elemente de diagnostic.

Cu o influenţă şi mai directă asupra sistemului nervos sînt turburările de circulaţie ale lichidului cefalo-rachidian, care poate prezenta, de asemenea, fenomene de hiper sau de hipotensiune, însoţite totdeauna de cefalee. Tot examenul fundului de ochi dă şi aci indicaţii preţioase.

Turburările de metabolism (adică turburarea în utilizarea completă şi perfectă a substanţelor nutritive introduse în organism ce duce la depunerea în ţesuturi şi organe a unor substanţe care normal ar trebui să fie eliminate) se întovărăsesc şi ele de cefalee, datorită unui adevărat proces de intoxicare endogenă. Aşa este cazul cînd în sînge există cantităţi de zahăr, uree, acid uric etc. ce depăşesc limita normală. Se înţelege importanţa, în asemenea cazuri, a analizelor de laborator de care am vorbit în primul nostru articol. Tratamentul se adresează aci atît regimului de hrană — care trebuie să evite substanţele nocive pe care organismul nu le mai asimilează — cît mai ales cauzelor

acestei lipse de asimilare, care constau în dereglarea sistemului neuro-endocrin responsabil de metabolizarea acestor substanţe.

Înrudite cu aceste turburări sînt şi turburările reumatice, deseori legate şi ele de buna funcţionare a glandelor endocrine. Atunci cînd reumatismul e localizat la coloana vertebrală sub formă de spondiloză cervicală, el determină şi apariţia cefaleei occipitale, caracteristică acestei afecţiuni, asociată cu fenomene de ameţeală, turburări oculare şi auriculare, astenie din cauza circulaţiei intra craniene deficitare etc. Deseori aceste turburări sînt confundate cu cele din cadrul turburărilor nevrotice (nevroza astenică). În adevăr, şi aci apare senzaţia de oboseală, ameţeala şi cefaleea, ca şi în spondiloză. Asocierea acestora cu iritabilitatea nervoasă, insomnie, stări de depresiune, permite însă diagnosticul diferenţial. În orice caz, şi în turburările nevrotice, provocate de o supra solicitare a scoarţei cerebrale, se întîlneşte cefaleea, care apare după cîteva ore de muncă.

În sfîrşit, printre afecţiunile care provoacă cefaleea, există şi un număr de cazuri în care acest simptom este semnalul unei tumori cerebrale. Faţă de numeroasele cauze expuse pînă aci, se poate spune că aceasta este o cauză rară. De aceea vom sublinia cît de greşită este tendinţa, destul de răspîndită, de a crede că orice durere de cap este un semn de tumoare. Pentru diagnosticul acesteia, extrem de delicat, se cer examene de specialitate, neurologie, radiologie, oculare etc., foarte complexe.

Considerînd în general grupul de cauze endogene de care am vorbit, vom nota că cefaleea de această natură se instalează cele mai deseori treptat, lent şi progresiv, şi nu brusc, aşa cum se întîmplă de obicei cu cele exogene, avînd deci aspectul unei afecţiuni cronice.

Dr. D. GRIGORESCU

Tăticule, verifică-ţi cunoştinţele!

PENTRU TĂTICI CU COPII ÎNTRE 1 ŞI 3 ANI

Se dau 10 întrebări, al căror răspuns exact pentru confruntare cu răspunsul nostru se găseşte în cuprinsul paginii.

Fiecare răspuns bun se notează cu un punct, totalul punctelor obţinute ne dă nota nivelului nostru de cultură sanitară, în tema îngrijirii sănătăţii copilului.

I). Care este înălţimea normală a unui copil la vîrsta de 3 ani?

II). Dar greutatea normală pentru aceeaşi vîrstă?

III). La ce vîrstă trebuie să-i apară copilului toţi dinţii de lapte?

IV). De la ce vîrstă începe copilul să vorbească (nu să gungurească)?

V). Cîta ore din 24 trebuie să doarmă un copil la vîrsta de 3 ani?

VI). De cîte ori trebuie să mănînce pe zi un copil între 1 şi 3 ani?

VII). Care sînt cele 3 mijloace principale ale călirii copilului?

VIII). Ştiţi ce organ vital al copilului este „muşcat" de reumatismul infecţios?

IX). Care sînt principalele boli pentru care se face vaccinarea preventivă obligatorie a copiilor?

X). De la ce vîrstă putem începe să învăţăm copilul să-şi clătească gura după toate mesele şi să folosească singur propria-i batistă?

NOUTĂŢI MEDICALE

METODĂ RAPIDĂ PENTRU STERILIZAREA LAPTELUI. În Suedia se foloseşte o nouă metodă rapidă pentru sterilizarea laptelui, care menţine intacte proprietăţile nutritive şi de gust ale acestui aliment. În 40 de secunde se pot steriliza 100 litri de lapte proaspăt, prin încălzire bruscă la temperatura de 140 grade Celsius în prezenţa unor răşini schimbătoare de ioni.

ÎNLOCUIREA OASELOR BOLNAVE. În Uniunea Sovietică, profesorul Lapsinski şi colectivul său de biologi au pus la punct o nouă metodă prin care se asigură înlocuirea oaselor bolnave cu oase sănătoase de la decedaţi.

INJECŢII CU ACID CARBONIC. La clinica de balneologie din Iaşi se foloseşte în tratamentul artritelor, periatritelor şi artrozelor un aparat original care permite introducerea în corp a bioxidului de carbon pe cale intramusculară.

RĂSPUNSURILE TĂTICULUI BUN

I. 93 cm; II. cca. 14 kg.; fetele ceva mai puţin; III. 2½ ani; IV. 1½ ani; V. 12—12½ ore; VI. de patru ori şi mereu la aceeaşi oră; VII. apa, aerul şi soarele; VIII. inima; IX. variola, difteria, poliomielita, febra tifoidă, tetanosul şi tuberculoza: X. 3 ani.

PENTRU CAMERA CELOR MICI

Fără prea mare cheltuială puteţi realiza aranjarea unei camere pentru cei mici.

Prima condiţie pe care trebuie să o îndeplinească acest gen de cameră, este ca să fie cît mai veselă. Un colţ al camerei îl puteţi aranja folosind o etajeră mică, foarte discretă (o scîndură sprijinită de un mic suport metalic) vopsită în culoarea peretelui, pe care copiii îşi pot aranja jucăriile. Componenţa culorilor poate fi următoarea: un albastru viu

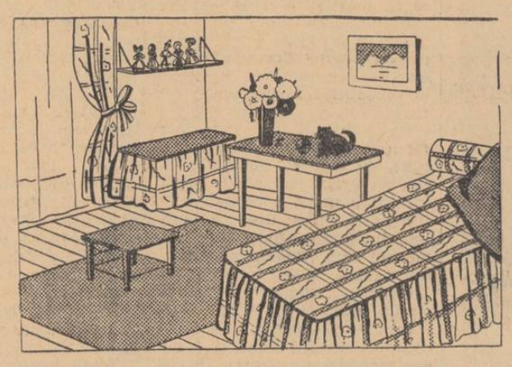

sau un verde de culoarea ierbii. Covorul poate fi tot roşu. Cuvertura divanului o alegeţi dintr-un creton de culori vii şi desene moderne. Din acelaşi material confecţionaţi şi draperiile. Dacă totuşi preferaţi ca atît cuvertura cît şi draperiile să fie dintr-un material fără desene, atunci adăugaţi o bantă la cuvertură, dintr-o culoare care să contrasteze. Acelaşi lucru şi la draperii.

Tot în scopul de a face camera mai atrăgătoare, vă sfătuim ca scăunelul şi partea de deasupra mesei (realizate dintr-o mobilă mai veche) să le îmbrăcaţi cu linoleum sau cu material plastic uni, din aceeaşi culoare care predomină întreaga cameră. Cîteva tablouri cu reproduceri după picturi celebre, care se găsesc în comerţ (pe care le puteţi înrăma şi singure cu un paspoal din motive), vor da un aspect şi mai frumos. Dintr-o lădiţă simplă de lemn puteţi confecţiona un mic scrin, cu condiţia să-l vopsiţi cu duco. Acelaşi lucru îl puteţi face la masă şi scăunel dacă nu doriţi să puneţi material plastic, aplicîndu-i culoarea pe care aţi ales-o pentru masă. Puteţi să confecţionaţi un mic volan din acelaşi material ca cel pentru cuvertură şi draperii, pe care-l veţi pune la scrin.

Pelerină pentru pieptănat

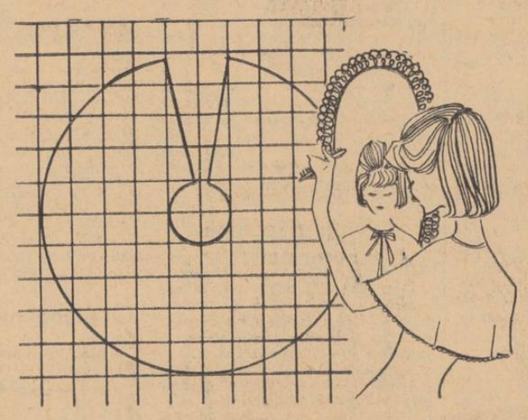

Tiparul este în pătrăţele cu latura de 10 cm. Se poate face şi mai mare lungindu-se raza (la 45—55 cm). O mică margine din şiret cu colţi şi o fundă frumoasă de închis în faţă o vor face mai agreabilă.

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Supă de verdeţuri; macaroane cu brînză; lapte de pasăre.

— Clătite au gratin; şniţel de miel — salată verde; minciunele.

— Ochiuri pe salată; mîncare de miel cu ştevie; compot de cireşe.

— Ciorbă acră de cartofi; pilaf de mănătărci; gogoşi pripite.

— Salată orientală; chifteluţe cu tarhon; pesmeţi cu marmeladă.

— Supă cu tăiţei; iahnie de fasole cu slănină — salată; compot.

— Gogoşi de căşcaval; pui cu sparanghel; îngheţată de vanilie.

La sugestia cititoarei noastre, Cornelia Gheorghe, din Bucureşti în rubrica de azi vom da reţete de diferite fursecuri.

Cornuleţe de unt

Frecaţi 130 g. unt pînă devine spumă la care adăugaţi, încetul cu încetul 130 g. zahăr, zeama şi coaja rasă de la o jumătate de lămîie, 5 gălbenuşuri de ouă fierte şi date prin sită şi 250 g. făină. Frămîntaţi totul pe planşetă pînă ce aluatul a devenit omogen, apoi faceţi din el cornuleţe mici pe care le ungeţi cu albuş de ou şi le coaceţi la un foc iute.

Pesmeţi de ciocolată

Se pun într-un vas 250 g. nuci sau migdale date prin maşină, 75 g. ciocolată rasă, 250 g. zahăr, coaja rasă de la o lămîie, un vîrf de cuţit de scorţişoară, 3 linguri de apă. Amestecaţi totul pe foc pînă se topeşte zahărul (fără să se ardă) şi ciocolata pînă se transformă într-o pastă. După aceea o daţi jos de pe foc, îi adăugaţi puţină făină — atît cît este necesar pentru a face un aluat, nu prea tare. Întindeţi pe planşetă o foaie groasă de o jumătate de centimetru pe care o tăiaţi cu diferite forme de fursecuri sau dacă nu chiar şi numai în forme dreptunghiulare. Se ung cu albuş de ou şi se presară cu zahăr. Se coc la un foc potrivit, pe o tavă unsă.

Pricomigdale

Bateţi la bain-marie 5 albuşuri spumă cu 10 linguri de zahăr pudră. Cînd albuşurile se ţin bine adăugaţi o lingură de făină, 300 g. migdale date prin maşină. Se amestecă încet cu ajutorul unei lingurite sau a cornetului aşezăm aceste fursecuri într-o tavă unsă şi tapetată cu făină. Se coc la foc potrivit, pe o tavă unsă.

COAFURI MODERNE

Desene de Ludmila OGRINJEANU

accesorii

Vara, în după amiezele calde, la o vizită, într-o grădină, pe o terasă sau chiar un mic balconaş devenit un colţ plăcut prin florile şi verdeaţa îngrijite de gazdă, rochia cea mai potrivită este cea din material uşor, imprimat, în falduri, pliseuri şi mai ales uşor drapate, cum se vede în modelele noastre.

Desene de Tonţi PFENNINGS

Ţesături pentru litoral

Pentru a satisface cît mai bine cerinţele cumpărătoarelor, colectivele ţesătoriilor de bumbac şi în, ca orice gospodar grijuliu, au pregătit din timp ţesăturile destinate celor care se vor odihni pe plajele însorite ale litoralului.

Iată şi cîteva din noutăţile pregătite:

Ţesăturile frotir sînt mult căutate de cumpărători, pentru fineţea, pentru aspectul lor atrăgător. Pînă nu de mult, aceste ţesături erau folosite pentru prosoape, halate de baie şi cearceafuri de baie.

Creatorii au realizat desene noi pentru aceste ţesături care le fac apte pentru jachete şi halate de plajă. Atît desenele cît şi coloritul ţesăturilor sînt foarte reuşite.

În acest sezon vor apare pentru prima oară textile neţesute late de 1,40 m şi imprimate cu desene specifice pentru litoral. Ele sînt destinate pentru halate, jachete şi cearceafuri de plajă. Textilele neţesute apărute pînă în prezent sînt utilizate cu succes în industria de confecţii.

Şi ţesătoriile de in au pregătit pentru litoral o serie de noutăţi. În general la plajă se utilizau pălăriile din paie. Creatorii de ţesături din industria inului au pregătit o serie de ţesături destinate pentru pălării de plajă. Aceste ţesături sînt imprimate multicolor, ceea ce le fac deosebit de atrăgătoare.

SFATURI COSMETICE

Unii pretind că expresia tinereţii unui obraz o constituie ochii, alţii consideră că buzele şi mimica lor surîzătoare sînt elementul principal, iar alţii acordă un rol predominant regularităţii trăsăturilor.

Fiecare dintre aceste păreri cuprinde o parte de adevăr, dar analizînd mai adînc problema ajungem la concluzia că expresia tinereţii nu se poate localiza la cîteva elemente precis determinate, ci ea se degajă dintr-un ansamblu în care intră foarte mulţi factori.

Desigur, trebuie să recunoaştem că o piele curată, suplă şi fină, încîntă ochiul de la prima vedere şi contribuie astfel în mare măsură la crearea unei impresii favorabile.

Iată de ce îngrijirea pielii trebuie să constituie o preocupare principală în toaleta noastră de zi cu zi.

Multe dintre noi, din păcate, ne întrebăm destul de tîrziu, unele la 30 de ani, altele poate la 40 ce trebuie să facem, ca să ne păstrăm această expresie a tinereţii?

Majoritatea însă nu ştim sau nu putem înţelege cu uşurinţă că la sfîrşitul adolescenţei vitalitatea celulelor începe să se micşoreze. Acest lucru se explică prin faptul că pielea obrazului este de timpuriu şi permanent expusă intemperiilor, variaţiilor de temperatură şi lipsei de aer curat. Odihna insuficientă, nerespectarea orelor de somn, tensiunea nervoasă, contribuie de asemenea la scăderea rezistenţei epidermei noastre.

În concluzie, este necesar ca de timpuriu şi pînă nu este prea tîrziu să începem să ne îngrijim obrazul, orice neglijenţă în această privinţă avînd repercusiuni în anii următori cînd de cele mai multe ori nu mai putem remedia urmele lăsate de neglijenţa noastră.

Se pune întrebarea însă cum să ne îngrijim, ce să facem, pentru a preîntîmpina aceste neajunsuri? Este adevărat că complexitatea arsenalului actual de creme, loţiuni, farduri ne oferă produse variate punîndu-ne de cele mai multe ori în situaţia dificilă de a nu şti ce să alegem.

Înainte de a ne opri la o cremă vom determina natura tenului nostru (despre metodele de stabilire a unui ten gras, normal, uscat sau combinat am scris în mai multe rînduri), apoi vom ţine seamă de vîrstă. Astfel, o fată de 20 ani are nevoie de o cremă simplă fără adausuri de substanţe hrănitoare pe care s-o folosească sub pudră (dacă obişnuieşte) obligator însă în jurul ochilor şi pe gît de 2 ori pe săptămînă; crema poate fi menţinută şi pe tot obrazul. De asemenea are nevoie obligator de o emulsie de demachiat pe care o va folosi seara înainte de culcare pentru a îndepărta impurităţile depuse pe piele în cursul zilei şi eventual fardul, dacă este cazul. Începînd cu 30, 40 ani situaţia se schimbă, cremele pe care le folosim trebuie să conţină substanţe biologice active, vitamine, lecitină, colesterină, derivaţi de placentă etc.

De asemenea odată pe săptămînă este necesară aplicarea unei măşti cosmetice nutritive, a compreselor pe ochi, efectuarea de masaje zilnice sau săptămînale. Odată pe lună se impune o curăţire radicală a obrazului printr-un tratament cosmetic complex de preferinţă făcut la cosmeticiană.

Anca BOGDAN

MODA BĂRBĂTEASCĂ

Moda pentru bărbaţi are o evoluţie mult mai lentă decît cea pentru femei. Totuşi, creatorii de modele trebuie să ţină seamă de cerinţele evoluţiei modei şi pentru bărbaţi. Crearea noilor modele de confecţii bărbăteşti pentru sezonul de toamnă-iarnă a început de mult la fabricile de confecţii din ţara noastră. Ce este nou în colecţia de modele ale fabricilor de confecţii?

Sacourile bărbăteşti sînt mai lungi, cu linia mai apropiată de corp, cu cambrarea mai accentuată şi uşor evazată în partea de jos. În general sacourile sînt încheiate la un rînd. Se menţine îngustimea reverelor şi a gulerului, linia cazurii acînd tendinţa de coborîre. Şlitul a devenit modern, fiind des utilizat atît în spate cît şi în părţile laterale.

Pantalonul are linia uşor evazată în partea de jos, iar manşetele încep să-şi revendice prezenţa, deocamdată timide şi nu în toate ocaziile.

Pardesiile sînt mai scurte, în schimb paltoanele acoperă genunchii. Atît pardesiile cît şi paltoanele sînt încheiate în general la un rînd de nasturi. Umerii sînt mai înguşti, pe o linie mai dreaptă.

Îmbrăcămintea pentru adolescenţi se caracterizează prin genul sportiv, cu linii lejere la cele destinate pentru toată ziua şi pentru ţinuta de sport, la cele elegante linia apropiindu-se de cea folosită la costumele pentru bărbaţi.

La sacouri, amănunte ca plasarea buzunarelor, aşezarea mai apropiată a nasturilor, diversele garnituri de tighele, precizează caracterul tineresc al acestora. Pardesiile şi paltoanele scurte şi lejere în general şi, uneori chiar cu aspect de jachetă, completează noua linie a modei pentru adolescenţi.

În fotografii cîteva noi modele create de colectivul fabricii de confecţii şi tricotaje Bucureşti.

BLUZE DE VARĂ PENTRU BĂRBAŢI

În stînga, o bluză subţire pentru zilele toride, iar la mijloc şi în dreapta două bluze sport, care pot fi făcute şi din material mai gros. Culorile: alb cu bleumarin.

Consultaţia „de ocazie"

Ca medici, ne lovim deseori de acest gen de consultaţie. Variatele ei forme survin totdeauna în afara locului unde ar fi normal să se desfăşoare o consultaţie, adică în afara cabinetului medical. Uneori chiar la telefon:

— Alo, tu eşti dragă?

— Eu.

— Aici Elviro, verişoara ta. Ce mai faci?

— Mulţumesc de întrebare. Dar voi ce faceţi? Nicuşor al vostru trebuie că s-a făcut mare, de cînd nu l-am mai văzut...

— Da, împlineşte curînd patru anişori. De fapt, tocmai în legătură cu Nicuşor voiam să te întreb ceva. Să vezi... Te deranjez?

— Vai de mine, îmi face plăcere!

— Atunci ascultă... (urmează o lungă descriere). Şi acuma spune-mi, ce să-i dau?

Aici e aici. Prescripţie pe nevăzute, în nici un caz nu se poate. Adevărul curat e că nici nu ştiu, pentru că n-am examinat bolnavul. Pe urmă, nici nu e specialitatea mea. Dar dacă mărturisesc că nu ştiu, risc să fiu taxat drept un ignorant în ale medicinei. Cum aşa, după o descriere atît de clară şi completă, să nu ştiu? Sau voi fi acuzat de rea voinţă. Auzi, să ai un doctor în familie şi să nu vrea să te servească! Cum aş face tot rău îese...

— Ştii ce, Elviro? Eu cred că ar fi cazul să-l arăţi de urgenţă pe Nicuşor medicului de copii...

— Mersi, asta ştiam şi eu fără să mă înveţi tu. La revedere.

Sau eşti invitat la prieteni. Lume multă, antren, totul promite că vei petrece o seară admirabilă. Deodată...

— O, doctore, ce bine îmi pare că te văd!

— Sînteţi prea amabilă...

— Să ştii că eşti salvatorul meu! De cîtva timp a început să mă doară ingrozitor, uite aici...

Degetul arată un punct oarecare pe corsaj. Ar putea să doară acolo cel puţin dintr-o duzină de cauze.

— Învaţă-mă, ce e mai bine să iau?

Ce-ar fi să o rog să se dezbrace? Bineînţeles, mă abţin şi mă descurc cum pot.

E curios că se mai întîmplă medicului să se întîlnească cu astfel de pacienţi „de ocazie". Dar de întîmplat se întîmplă, deşi toată lumea ştie că a formula o prescripţie necesită în orice caz un examen medical şi deseori o serie de investigaţii complimentare (radioscopie, analize etc.).

Din cele spuse, n-ar trebui să se înţeleagă că ne împotrivim oricărei întrebări adresate unui medic în afara ceremonialului consultaţiei la cabinet. Oricînd prinde bine un sfat medical, o îndrumare competentă care să ajute cuiva să se orienteze într-o anumită situaţie. Dar mai mult nu. În nici un caz nu se poate pretinde un diagnostic şi o prescripţie aşa cum ai întreba cît e ceasul. E drept că medicul este un om de ştiinţă şi cunoaşte o mulţime de lucruri. Dar nu ştie să ghicească în cafea.

Dr. Al. GHEORGHIU

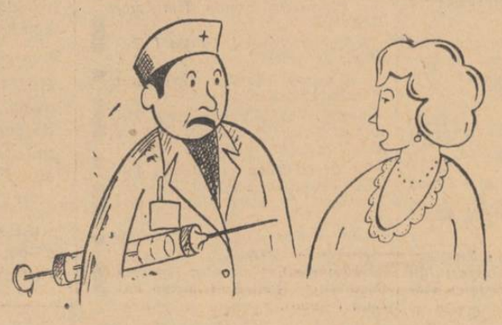

FRED GHENĂDESCU

— Merge atelierul strună: am un băiat care struniește, altul care polizează...
— ...Și d-ta... pilești!

S. ALEXANDRESCU

Fără cuvinte

E. ARNO

— Ca să arătați și mai tînără, luați și accesoriile acestea!...

A. ANDRONIC

— În sfîrșit, acum putem cina și noi liniștiți!...

B. ARTIN

— Uite, Puișor, am ajuns și la pare...

V. TIMOC

— Atenție! Atîrnă avizul! Vine iar după comanda din ianuarie...

GH. CHIRIAC

— Ce doream să vă întreb?...

ÎNTRE PEȘTI: — Face un sondaj al vieții pe pămînt...

Inamicii igienei

În cursul anului 1962, numeroși lucrători din întreprinderile industriei alimentare, din comerț și din unitățile de alimentație publică și colectivă au fost chemați să participe la cursurile de sanminim alimentar, o formă de învățămînt profesional al cărei principal obiect este igiena și respectarea regulilor igienice, iar profesorii sînt medici.

Așa se face că ospătarii și lucrătorii din carmangerii, operatorii care supraveghează instalațiile moderne de prelucrare a laptelui și vînzătorii din magazinele alimentare, maiștrii din industria de panificație sau muncitorii de la „Mistrețul", au aflat o seamă de lucruri despre compoziția chimică a alimentelor, asimilație-dezasimilație, calorii, rolul vitaminelor în cadrul metabolismului și, mai ales, fapte deosebit de interesante și utile despre inamicii invizibili ai omului, microbii.

Practic, în prezent nu mai există nici un lucrător din sectorul producției, depozitării, transportului sau desfacerii alimentelor, care să nu fi urmat cursul de sanminim. În Capitală, de exemplu, numărul „absolvenților" acestui curs depășește în prezent o sută de mii. Cifra este elocventă și ne dă un sentiment de siguranță în sensul că, în afară de noi înșine, la apărarea sănătății noastre mai participă încă o sută de mii de oameni! Desigur, la această realizare trebuie adăugat faptul că prelucrarea produselor alimentare, depozitarea și manipularea lor se face în condiții tehnice superioare, cu utilaje moderne, care le asigură o protecție igienică maximă.

Din cînd în cînd însă regulile de igienă sînt încălcate în mod grosolan. Dacă urmărim, de exemplu, cum se descarcă adesea produsele de panificație încercăm un început de nemulțumire și de îngrijorare pentru sănătatea noastră. Pîinea rumenă și aromitoare așezată ordonat în navete, este cărată de oameni îmbrăcați în haine obișnuite, de stradă. Lăzile se așază — cînd magazinul este prea aglomerat — pe trotuar, de unde sînt cărate cu întîrziere și, între timp, pe pîinea noastră se depun praf și microbi. Iar acest lucru se petrece la unele centre de pîine.

Iată alte aspecte întîlnite:

Seara la restaurant. Discuție cu ospătarul:

— Tovarășe ospătar, paharele au urme de ruj...

— Da-a? Vi le schimbăm.

Face o piruetă, dar, neatent, trînțește o furculiță pe jos. Ospătarul o ridică, o șterge fugitiv cu mîna, apoi o aruncă în cutia cu tacîmuri curate. Și dacă l-ai întreba: „Ai urmat cursul de sanminim?" — ar răspunde candid: „Fără îndoială!"

Un popas și la bufetul „Expres" din Calea Victoriei. Te atrage o expoziție bogată cu cele mai apetisante produse culinare. Dar iată că un cetățean de alături strănută. Te uiți la platourile descoperite și-ți imaginezi cum, o dată cu ploaia lui Flügge (așa numesc medicii „aerosolii" proveniți din strănut), pe plătica marinată sau pe șalăul pană se depun microbii, foarte agresivi pentru sănătatea noastră. În încheiere, un amănunt pentru Inspecția de igienă și protecția muncii a raionului „30 Decembrie": în jurul orei 17, expoziția își încetează existența. Platourile cu mîncăruri trec în galantare, pentru a fi desfăcute cumpărătorilor...

Așadar, igiena alimentației are și prozeliți, dar și inamici. Exemplele date constituie abateri frecvente de la prevederile legislației sanitaro-antiepidemice în vigoare și, cînd sînt „prinse" de către organele însărcinate cu efectuarea controlului igienico-sanitar curent, se întîmplă ca să se aplice și vreo sancțiune pecuniară educativă.

Este cert însă că numai cursurile de sanminim alimentar, a căror eficacitate nu este temeinic urmărită, și numai sancțiunile educative nu sînt suficiente pentru a înlătura abaterile de la regulile igienico-sanitare. Măsurile de combatere a acestor deficiențe trebuie să fie mai ample, să îmbrace caracterul unei acțiuni permanente de masă. În acest sens este necesar ca organele medico-sanitare să fie sprijinite mai intens de sfaturile populare, de echipele de control obștesc, de organele de miliție, de activiștii de Cruce Roșie, de cetățeni și, în special, de conducătorii de întreprinderi și unități, care produc și desfac alimentele, cei mai indicați să înlăture decalajul care se face simțit pe alocuri între condițiile tehnice superioare create și respectarea regulilor igienice.

Pe de altă parte, organele sanitaro-antiepidemice ar trebui îndrumate de organele sanitare superioare să facă mai mult decît se face în prezent, pentru a-și cîștiga sprijinul și colaborarea activă a cetățenilor.

Este drept că pe alocuri sînt afișați „fluturași" cu texte imperative, care te invită să cercetezi produsul alimentar cu ochiul, nu cu mîna, însă numai atît nu-i suficient. Dacă educația sanitară se adresează celor angajați în sectorul alimentației, de ce nu s-ar adresa mai direct, mai mobilizator și omului care consumă produsele respective? În felul acesta, manipulanții sau vînzătorii care încalcă regulile de igienă cu nepăsare pot fi trași la răspundere de cetățeni, iar cumpărătorul delicvent va primi și el admonestarea opiniei publice.

Acest aspect al problemei ar trebui studiat mai atent și de către Secția de educație sanitară a Institutului de igienă și protecția muncii, unde, în orice discuție, cercetătorii subliniază: da, profilaxia, prevenirea bolilor începe și se sfîrșește cu educația sanitară!

AL. ROGOZ

REBUS

Flori, frumoase flori

ORIZONTAL: 1) Floare albastră-violet, plăcut mirositoare — Autorul poeziilor: „Macii", „Garoafele" ș.a. 2) Ornamentată cu flori țesute — Florar. 3) Sediul florilor de nufăr — Una din florile cîntate mult în ultimul timp. 4) Autorul versurilor: „Și mi-i spune atunci povești / Și minciuni cu-a ta guriță,/ Eu pe-un fir de romaniță / Voi cerca de mă iubești" („Floare albastră") — Jumătate de petală! 5) Făcea să înflorească lotusul la malurile Nilului — „...de floare albastră". 6) Plante care dau flori—În rebus! 7) Grigore Udriștean—100 m.p.—Flacon (reg.). 8) Covoare cu floricele multicolore pe fond verde (fig.) — Localitate în Franța. 9) Munte în Corsica — Îmbătat (fig.) de... 10) Mirosul florilor. 11) Nepieritoare — Lună în care multe flori devin fructe. 12) „Făt Frumos din...", poezie de Eminescu — Diminutiv feminin — Sursă de flori, iarna.

VERTICAL: 1) Femei în floarea vieții — Mulțime de flori. 2) Literă cirilică — Flori care dezleagă enigma: mă iubește sau nu mă iubește. 3) Interjecție — Mici plante erbacee cu flori mari, purpurii 4) Patria lalelelor—Erbiu. 5) Trandafiri — Pomi cu flori albe sau roșcate. 6) În floare! — Pătrime — Livadă (inv.). 7) Arbore cu flori galbene — verzui dispuse în mițișori — Stație C.F. și sat în raionul Oravița. 8) Constelație (neart.) — Florar. 9) Petrecere cu dans — Bucolice — În ustură. 10) Judecător (mit) — Cele mai frumoase părți ale florilor. 11) Arbust ornamental cu flori roșii, roz sau albe — Nichel — Cosmetic rural. 12) Interjecție — Floare albastră.

Julieta FLOREA

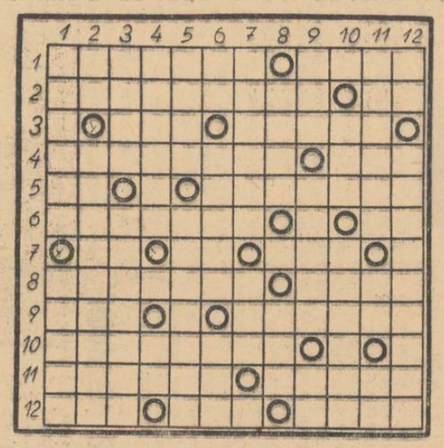

MUNCĂ ȘI ARTĂ

ORIZONTAL: 1) Muncitoarele de „la gîrlă" în pictura lui N. Grigorescu; 2) Muncitor de pe ogor în corul operei „Cneazul Igor" — Autorul cîntecului „Muncitori biruitori"; 3) Artistul din al cărui penel s-a născut pînza „Femeie scriind" — „Cetatea de foc" din opera lui M. Davidoglu; 4) Onomatopee pentru „du-te, vino!" — Petrecerea din visul „Sărmanului cizmar" al poeziei lui Topîrceanu — Crestătură în piatra morii; 5) Bogăție a industriei textile — „Cîntecul minerilor" se intitulează melodia acestui compozitor, pe versuri de E. Frunză; 6) Munca ce urmează secerișul — Numeral; 7) Oraș în Noua Zeelandă — A îmbina; 8) Poetul de la care ne-a rămas ciclul de versuri „Tînărul oțelar" — Gospodina din „Liliacul" lui Strauss; 9) Cel ce la nevoie se cunoaște — Frînghie pentru undițele și plutele pescarilor — În abataje!; 10) Compozitoare franceză, autoarea ciclului de lieduri „Fluierul de iad" — La războaiele de țesut; 11) Prepoziție latină — Belșug în holde și livezi (pl.); 12) Amintim din opera acestui pictor pînzele „Croitoreasa" și „Baba Sâfta-florăreasa" — Stăpîn pe zefir și uragane la cei vechi.

VERTICAL: 1) Unul din portretiștii lui G. Asachi — Acoperit cu un strat de furnir; 2) Nenumărate îi sînt bogățiile și operele de artă ce le inspiră — Autorul volumului „Pămîntul fructelor de aur"; 3) Muncă de toamnă și primăvară printre pînzele lui Andreescu — Autoarea picturilor „Forjarul" și „Încărcatul bușteni lor"; 4) Grînele în care se vor avînta combinele la vară — Cîrpaciul de odinioară în pictura lui O. Băncilă (pl.); 5) „1907" — Muncitor în mine (reg.) — Parcelă de pămînt; 6) Autorul studiilor de „Teorie literară" din care amintim „Arta ca mentalitate de clasă" — Consoane; 7) Muncitor siderurgist în plastica lui I. Irimescu — Localitate minieră în Banat; 8) Haz și veselie — Stropiți cu apă; 9) „Pornesc tractoarele" la radio — Mîncțe cusătorese. 10) Țesătura metalică a construcțiilor și gospodinei — „Tobosara" lui A. Șalinski — Eu, pe timpul lui Mircea cel Bătrîn; 11) Fondatorul Ateneului român... — ...și muzicianul belgian care ne-a închinat o „Rapsodie română".

Bucura ION

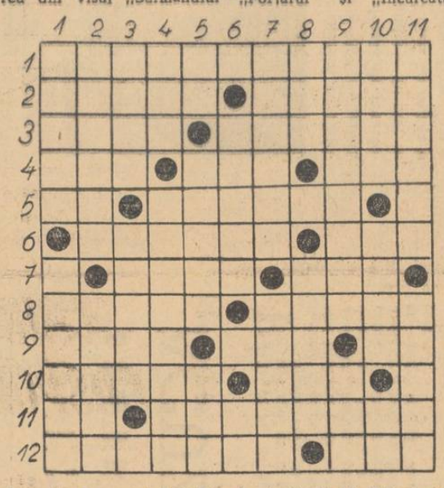

DESPRE TOATE - pentru toți!

CONSTANTIN UNGUREANU, din București, calea Griviței nr. 205, întreabă cum se pot cultiva ciuperci comestibile pe lîngă casă și ce condiții trebuie să-și asigure pentru aceasta.

În gospodăria proprie, ciuperca albă, comestibilă, se cultivă în pivnițe, bordeie, subsolul casei de locuit etc., acolo unde temperatura se menține între 12—18° C o perioadă mai lungă de timp. Mai este necesar să știm că încăperea destinată acestei culturi trebuie să fie prevăzută cu posibilități de aerisire. În acest scop este suficient o fereastră, un coș cu deschiderea de mărime obișnuită ca pentru o sobă de încălzit (20—25 cm latura sau diametrul). O condiție elementară, pe care trebuie să o îndeplinească localul pentru cultura ciupercilor, este de a menține sau de a suporta un procent ridicat de umiditate relativă a aerului.

Ciuperca albă, comestibilă se hrănește cu substanțe organice în descompunere. Ținînd seama de aceasta, se pregătește din timp substratul nutritiv alcătuit din gunoi de grajd, produs de cai, sau din paie de cereale, rumeguș de lemn etc. la care se adaugă și îngrășăminte minerale, de exemplu 100 kg rumeguș, plus 100 kg paie uscate, plus 12 kg var, plus 3 kg zgura lui Thomas, plus 13 kg tărîțe de malț, plus 3 kg uree, plus apă pînă la saturare.

Dacă folosim bălegar de cal, acesta se prepară în felul următor: se așează cît mai afînat în grămada de formă prismatică. O dată cu așezarea, se umectează pînă la 65—70 la sută ceea ce se cunoaște prin aceea că dacă este strîns în mînă lasă urme de umezeală, dar nu curge apă din el. După 6—7 zile de stat în grămadă, se întoarce avînd grijă de a-l așeza și de data aceasta cît mai afînat, de a-l umecta dacă este necesar și de a introduce în interior gunoiul care a fost la exteriorul grămezii. După alte 6—7 zile se procedează la întoarcerea a 2-a, avînd aceeași grijă ca la prima, cu deosebire însă de a da pentru fiecare 100 de kg de gunoi cîte un kg azotat de amoniu sau sulfat de amoniu și cîte un kg de ghips. Îngrășămintele se dau în apa de udat în timpul întoarcerii grămezii de gunoi.

După 2—3 întoarceri (3—4 săptămîni) paiele din gunoi devin brune și se rup cu ușurință în mîini. Pregătirea gunoiului are loc afară în aer liber sau sub șopron și numai după aceea se introduce pe locul de cultură.

Cu cîteva zile înainte de introducerea materialului pe locul de cultură se procedează la curățirea și dezinfectarea lui. Dezinfectarea se realizează lesne dacă se ard 40—50 gr/m.c. pucioasă. Înainte de aprinderea prafului de sulf se etanșează încăperea prin lipirea cu pămînt sau cu hîrtie și cocă a tuturor crăpăturilor și orificiilor pe unde ar putea scăpa gazele. La 1—2 zile după aceea se introduce nisipul trebuitor și materialul fermentat.

În cazul culturii ciupercilor în gospodărie putem folosi mai multe variante: cultura se extinde în toată încăperea sau numai pe o porțiune, urmînd ca partea celaltă a pivniței sau a subsolului să fie întrebuințată la altele. Indiferent de variante, materialul introdus pe locul de cultură se așează în straturi nutritive pe dușumea, pe stelaje sau în cutii. În primul caz (pe dușumea) substratul nutritiv are forma de bilon cu lățimea de 35—50 cm și înălțimea de 35—40 cm. Bilonanele se așează în grupe de cîte 2—3, iar între grupe se lasă o potecă lată de 40—50 cm. Forma bilonului se dă cu mîna sau cu tiparul. (albie, cutie, etc.) Pe stelaje se așează în brazde late de 80—100 cm și înalte de 25—30 cm. Cutiile indicate pentru cultura ciupercilor au lungimea de 100 cm, lățimea 50 cm și înălțimea 25—30 cm., dar mai pot fi întrebuințate și toate tipurile de cutii în care se ambalează legumele.

La așezarea materialului în straturi se are grijă ca să se taseze foarte bine.

După 1—2 săptămîni de la montarea straturilor sau a bîloanelor se controlează temperatura din interiorul lor. Cînd temperatura este în scădere și a ajuns la 27—28° C se procedează la însămîntarea cu alb de ciuperci.

Albul de ciuperci se fabrică în role (cilindri) de 700 gr bucata de către laboratorul de îngrășăminte bacteriene din Băneasa-București (of. poștal nr. 18.)

În momentul plantării se desface rola în bucăți de 30—40 gr și se plantează cîte o bucată la adîncimea de 1—2 cm și la distanțe de 20—25 cm în toate sensurile.

La un interval de timp de circa 3 săptămîni, cînd micelîul plantat s-a răspîndit în jurul cuibului, se procedează la acoperirea straturilor cu un amestec de pămînt alcătuit din 75 la sută nisip cernut, 12 la sută mraniță și 13 la sută pămînt de grădină. Stratul acoperitor are grosimea de 1—2 cm.

După alte 3—4 săptămîni apar primele ciuperci. Acestea se recoltează cînd sînt bine dezvoltate.

Paralel cu recoltarea se fac și lucrările de întreținere ca: udatul, scoaterea vetrelor, acoperirea cu pămînt a părților descoperite, menținerea temperaturii și aerisirea. Udatul se face cu stropitoarea prevăzută cu sită sau cu un aparat (vermorel) de stropit. Norma la un irigat este de 0,5 — 1 litru pe metru pătrat apă. Udatul se aplică la 2—3 zile odată.

Aerul trebuie primenit zilnic și se realizează prin menținerea gurilor de aer deschise.

O cultură bine îngrijită asigură aprovizionarea gospodăriei cu ciuperci proaspete tot timpul anului iarnă-vară și o producție de la 10—12 kg pe m.p. la 20—25 kg/m.p.

Ing. Manole BULBOACĂ
Conf. univ.
la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București

VOPSEȘTE ORICE ȚESĂTURI
• MĂTASE
• BUMBAC
• LÎNĂ
• ROCHII
• HAINE
• BLUZE

ȚESĂTURI IMPRIMATE
din bumbac, relon, mătase în culori plăcut armonizate și desene variate cu prilejul LUNII IMPRIMEURILOR

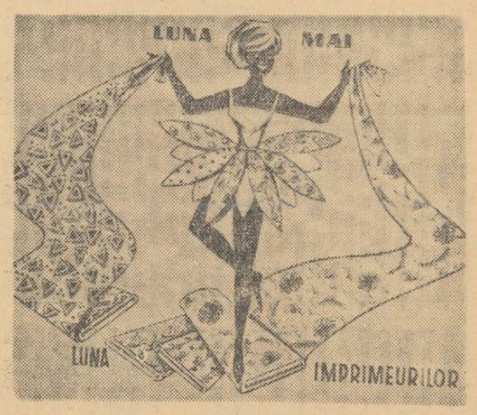

Colaborează cititorii

La început cerneala era făcută dintr-un soi de struguri.

— Cerneală Odobești aveți?

Scrierea cuneiformă.

— Iar faci greșeli de ortografie...

Scrierea cirilică.

— Iar ai mîncat o literă?

Primele tocuri erau confecționate din pene de gîscă.

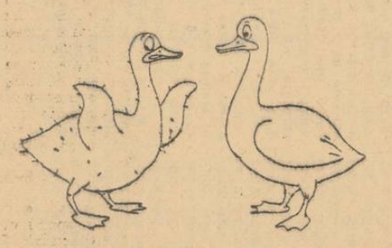

— De unde vii în halul ăsta?
— Am trecut pe la școală!

Desene de Victor ANTONESCU-Buiteș

POȘTA REDACȚIEI

TITI STERIADE — Piatra Neamț: Problema care vă interesează o puteți rezolva numai prin sfatul popular orășenesc, de unde puteți primi și unele îndrumări.

STAN PIELEANU — Brașov: Pentru a urma o școală de maiștri cu specific mecanic, este necesar să fi absolvit școala medie sau una echivalentă. Școala pe care o aveți nu echivalează cu cea medie și nici vechimea în specialitate nu o aveți.

NICOLAE MIREA, Tr. Măgurele — str. Griviței nr. 79. AUREL BRĂDEANU, Reșița — Bul. 23 August nr. 49 și AGNETA VAIDA, Cluj — str. Horea nr. 4, etaj 1 ap 9 doresc să facă schimb de vederi cu frumusețile patriei.

VALERIU POPOVICI — Brăila: Povestirea satirică „Omul de la miezul nopții" nu ni s-a părut a subtilnia un fapt deosebit. E doar o simplă descriere a unei conversații duse cu un ospătar, la o oră tîrzie, într-un local fără clienți. Numai o asemenea discuție, trebuie să recunoașteți că nu este suficient. Dorim de la dv. lucruri mai însemnate.

SKY — București: Notațiile de călătorie au unele calități. Între acestea, cea mai de seamă este aceea că redau cu meticulozitate multe din frumusețile munților noștri, dar într-o manieră cam rigidă, puțin atractivă pentru cititor. Totul e pustiu în jur, nu sînt întîlniți oameni, viața lipsește. E prea sărac peisajul!

AURELIA STOICA — Oradea: Prima caricatură ar valora ceva. A doua, care o imită de altfel pe prima, nu. Mai încercați și cu altele. Revista noastră publică de obicei lucrările cele mai bune de la cititori.

L. N. CURELARIU — Arad: Probabil că ați urmărit discuțiile purtate la București, nu de mult, în legătură cu muzica ușoară. În urma lor s-au adoptat unele măsuri care au început să-și arate roadele. Probabil că și dv., ca amator al acestui gen muzical, le simțiți. Și în privința orchestrelor din restaurante s-au luat măsuri de mai bună selectare a cîntăreților, a instrumentiștilor, a repertoriilor. Observațiile dv. sînt judicioase.

STATE M. MARIN — București: Vă recomandăm mai multă muncă în finisarea desenelor dv.

ELENA TIMONELY — Cluj: Vă mulțumim pentru observațiile făcute privind unele inadvertențe apărute în revistă.

C. GRĂDINARU — Salonta: Ne vom strădui să dăm sfaturi și pentru cei mici o dată cu sfaturile adresate celor mari prin rubricile noastre speciale. Vom căuta să dăm, așa cum spuneți și dv., o mai bună consistență materialelor publicate.

În privința zilei de apariție a revistei, aceasta este simbăta. O schimbare a acestei zile nu vedem necesară, deoarece în cea mai mare parte a țării revista ajunge duminica.

TH. MATEESCU — Calafat: În vederile revistei noastre stau multe din interesantele propuneri ce ni le-ați făcut. Veți citi, în continuare, note de călătorie. Vom încerca să prezentăm muzee și opere de artă cunoscute. În ceea ce privește viața teatrală, vom pune accentul și mai mult pe reportajul cultural. De poezii, vă spunem că nu ne vom ocupa în mod deosebit. Excepție fac epigramele, cronicile rimate. E și lesne de înțeles: aceste materiale își găsesc un loc mai bun în paginile revistelor Uniunii Scriitorilor.

VENERA. Am primit materialul dv. destinat rubricii „Părinți și copii". Materialul dv. tratează tema interesantă a educației ce trebuie făcută copilului. Și din punct de vedere al stilului, al construcției frazelor, sînt de spus multe lucruri bune. Ceea ce nu este bine, este forma de prezentare a materialului. Forma aceasta, de scrisoare deschisă adresată unei prietene este foarte pretențioasă și poate crea uneori confuzii, dacă nu e realizată perfect din toate punctele de vedere. De aceea nu poate fi publicat materialul trimis de dv. Sperăm că vom mai primi și alte încercări de la dv.

IRINA F. Cele două articole ale dv. intituiate: „Două fete tinere" și „O întîmplare care pare hazlie, dar nu este deloc așa" sînt acum la noi. Dintre acestea, mai bine realizat mi se pare cel de-al doilea articol. Cu toate acestea noi nu le putem folosi întrucît asemenea probleme nu intră în preocupările revistei noastre. O gazetă pentru copii ar privi cu mult interes cel de-al doilea articol. Așa credem noi și vă sfătuim să-l trimiteți unei asemenea publicații.

STAGIUNEA ESTIVALĂ

Început stagiunea teatrală de vară. Mările teatre din parcurile Herăstrău, „Nicolae Bălcescu", „23 August", grădina „9 Mai", „Boema" etc. s-au pregătit din vreme, să-şi primească, aşa cum se cuvine oaspeţii. Statiile de amplificare au fost revizuite — şi dotate, acolo unde a fost nevoie, cu cele mai moderne utilaje. De asemenea celelalte lucrări de reamenajare, tapiţerie şi vopsitorie au fost puse la punct — pentru a se asigura spectatorilor confortul necesar.

Teatrele au programat o seamă de spectacole. „Naţionalul" va prezenta în cursul acestei veri, recenta premieră „Adam şi Eva" de Aurel Baranga, „Maşina de scris" de Cocteau şi „Vicleniile lui Scapin" de Molière. Teatrul „C. I. Nottara" va fi prezent pe scenele teatrelor de vară din parcuri şi pe scena grădinii „9 Mai" din str. Brezoianu — cu un repertoriu bogat — din care spicuim : „Casa cu două intrări", „Bucătăreasa", „Băieţii veseli". „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle şi doamna Moon", „Patru sub un acoperiş", „Antoniu şi Cleopatra", „Fygmalion", „Nunta lui Figaro".

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" va prezenta în stagiunea estivală şi o premieră, „Comedia erorilor" de Shakespeare — alături de alte cîteva piese ca : „Cezar şi Cleopatra", „Mamouret", „Cum va place", „O singură viaţă". Repertoriul Teatrului Muncitoresc C.F.R. — Giuleşti şi al Teatrului pentru tineret şi copii va putea fi de asemenea vizionat în vara aceasta.

Bineînţeles că de la această stagiune nu pot lipsi teatrele muzicale : Opereta, Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" şi estrada regiunii Bucureşti. În grădina „Boema" şi în teatrele din parcuri, Opereta va fi prezentă cu „Rose-Marie", „Mamzell Nitouche", „Sărutul Cianiter", iar estrada regiunii Bucureşti cu „Am trăit să văd şi asta" şi cu noul concert-spectacol aflat actualmente în pregătire.

Sandu MARIAN

Cineaştii vorbesc spectatorilor

(Urmare din pag. 1)

deci în decor natural, oamenii fiind puşi să fugă pe scări şi să cadă ca loviţi de gloanţe, căruciorul de copii fiind un cărucior adevărat căruia i s-a dat drumul pe scări. N-a existat nici un trucaj sau filmare combinată.

În filmul „Balada soldatului", realizat de Ciuhrai, cînd soldatul fuge pe cîmp, urmărit de un tanc german, filmarea s-a făcut tot în mod real, actorul fugind urmărit de tanc cînd mai aproape, cînd mai departe, pe sute de metri.

Acest fel de filmări, cere din partea realizatorilor eforturi foarte mari, pentru găsirea unor soluţii practice care să nu pericliteze viaţa interpreţilor. sau a celor care filmează. Tot astfel, secvenţa de început a filmului „Lupeni 29" pe care se protectează prima parte a genericului reprezintă un muncitor care controlează bunul mers al funicularului pentru transportul sterilului. Acest control se face prin lovirea cu un ciocan a cablului de oţel pentru a constata dacă nu prezintă fisuri. Omul care îndeplineşte această muncă riscantă, la înălţime, stă în picioare pe un postament pus în cupa funicularului, asigurat, prin-tr-o centură de siguranţă. El „călătoreşte" astfel, pe distanţa de cîţica kilometri peste munţi şi văi între punctele de încărcare a sterilului din curtea minei pînă sus în munte, la casa funicularului de unde, după golirea cupei (care se face într-o vale), funicularul este dirijat din nou pe un drum paralel — către mină. Această filmare a fost făcută „pe viu" din mină cu un aparat portabil, la aproximativ 2 metri distanţă de subiect, care nu era un actor ci un muncitor. Pentru a o realiza practic am improvizat un „vehicul" din două cupe de funicular legate printr-o scîndură care au parcurs împreună drumul din curtea minei, peste oraş, pînă la casa funicularului. În funcţie de cum era ţinut aparatul, omul apărea în imagine proiectat pe cer sau pe fondul peisajului, inconjurător oferind privitorilor spectatorului, fără nici un trucaj, tabloul autentic al locului de muncă al eroilor. Am procedat astfel şi nu altfel intrucît am considerat că oricît de bine ar fi fost realizată aceeaşi imagine în laborator ea aduce inevitabil pe ecran o notă de artificial. Aşa ceva e uşor de observat în filmul Muntele, unde cu tot jocul excelent al marelui actor Spencer Tracy, o parte (cea mai periculoasă) din ascensiune e obţinută în studio (prin filmarea combinată a decorului şi interpretului) lăsîndu-i spectatorului, după vizionare, o impresie de lucru nedevărat, de tensiune dramatică prefabricată.

Aurel SAMSON
operator de film

Un portret pe săptămînă

MARI TÖRÖCSIK

Proaspătă absolventă a şcolii medii, Mari Töröcsik venea acum cîţiva ani la Budapesta — din oraşul Piel, în care se născuse în 1935 şi îşi petrecuse copilăria — cu intenţia de a se înscrie la Conservator. Dar înclinaţia pentru muzică, despre care nu ştim în ce măsură va fi însemnat o chemare autentică pentru aceastã artă, a făcut loc în ultimul moment hotărîrii de a urma Institutul de artă teatrală şi cinematografică. În primul an de studiu Mari Töröcsik este remarcată de regizorul Zoltan Fábry care o distribuie în filmul „*Căluşeii*" (1956). După acest rol, care a însemnat primul mare succes al talentatei actriţe, Mari Töröcsik avea să figureze în cîţiva ani pe genericul a nu mai puţin de 12 filme, cunoscute în bună parte şi publicului nostru „*Eden Ana*", „*Două reprize în iad*", „*Umbrela ţiştutului Petru*", „*Profesorul Hanibal*", „*Strengăriţa*" — pentru care a fost distinsă cu premiul pentru cea mai bună interpretare feminină, în 1960 la Karlovy Vari, „*Floarea de fier*", film prezentat pe ecranele noastre în aceste zile, „*Două etaje de fericire*", „*Pe jos spre rai*", „*M-am sărutat de cănsice*" şi altele.

Tînăra actriţă îmbină în mod armonios munca pe platourile de filmare cu activitatea la unul din teatrele budapestane — Teatrul Popular. (Cu prilejul turneului acestui teatru în ţara noastră publicul romînesc a avut posibilitatea s-o cunoască pe Mari Töröcsik şi ca artistă de teatru).

Spectatorii apreciază în jocul popularei actriţe bogata ei paletă interpretativă, — Mari Töröcsik realizînd creaţii deopotrivă de valoroase în dramă şi în comedie. — lirismul, candoarea, finetea psihologică

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„CERUL N-ARE GRATII"

Adueînd pe ecran atmosfera de dinainte de război, atmosferă otrăvită de actele criminale ale legionarilor, în dubla sa calitate de scenarist şi regizor, Francisc Munteanu, realizează în „Cerul n-are gratii" un tablou de raporturi specifice epocii. Eroul filmului său, tînărul pictor Mihai Strihan, cunoaşte o evoluţie — convingătoare în liniile ei esenţiale — de la apolitismul declarat pînă la participarea conştientă la acţiunile ilegale ale comuniştilor. Cîteva momente bune ale filmului subliniază drumul spinos al lui Strihan : deschiderea expoziţiei într-un vechi gang, finalul din cetăţuia etc.

Dar, atît scenaristul cît şi regizorul, n-au fost pe deplin consecvenţi cu ţelul propus. Gestul lui Mihai în faţa asistentului legionar, discuţia lui ulterioară — activitatea susţinută, curajoasă a organizaţiei comuniste ilegale care polarizează voinţele, care sădeşte în fiecare om înalta răspundere pentru soarta tuturor, eliberîndu-l de egoism, de izolare, de supunere oarbă faţă de duşman.

Calităţile regizorale ale filmului precum şi o interpretare de naturaleţe omogenă în jocul întregii distribuţii au justificat pe deplin acordarea unui important premiu acestui film la Festivalul Internaţional de la Moscova, în anul 1961.

Eugen ATANASIU

„TARCUL"

El însuşi fost arestat şi deportat în timpul ocupaţiei hitleriste, regizorul francez Armand Gatti nu a urmărit totuşi, în filmul al cărui scenarist şi autor este, să facă o revenire de esenţă documentară asupra condiţiilor insuportabile din lagărele morţii. Mesajul creaţiei sale trebuie căutat în semnificaţia principalului eveniment care asupra căruia se consacră cineastul evocînd tragedia deţinuţilor de la Tatenberg : închiderea în acelaşi tarc a unui vechi deţinut comunist împreună cu un proaspăt arestat — un evreu, amîndoura spunîndu-li-se dinainte că fiecare trebuie să ucidă pe celălalt pentru a-şi salva viaţa. Astfel, fără a ocoli mizeria fizică în care sînt menţinuţi cei din lagăr, cineastul urmăreşte cu precădere moralul acestor oameni aparţinînd feluritelor popoare asuprite cu care naziştii vor să experimenteze aceleaşi principiu absurd, rasial : încercarea de a duce pe „nearieni" la nivelul subomului, al dezumanizării lor sadice. Experienţa în cauză infirmă categorice această tentativă diabolică unui factor hotărîtor al vieţii de lagăr : organizarea clandestină a rezistenţei, care a dat posibilitatea unor deţinuţi să-şi salveze viaţa şi să-şi păstreze demnitatea umană.

Gatti a realizat un film de mare forţă de sugestie, în care, în ciuda unor inegalităţi de ritm şi a unor scăderi de montaj, se impun cîteva momente de antologie, ca acela în care deţinuţii, în timpul unei execuţii, cîntă cu glas tare, în semn de protest, Marseieza.

Sorin ROIBU

FLOAREA DE FIER

Filmul trăieşte în primul rînd prin atmosfera pe care regizorul J. Herskó a ştiut-s-o valorifice cu reală măiestrie. Anii după primul război mondial, anii marei crize economice. Oraşul este bîntuit de frigurile unui dans nou, importat de peste Ocean : charlestonul. Suferinţa omenilor săi este însă adîncă, boala deosebit de gravă. La birourile de plasare, cozile interminabile se sparg la auzul cuvintelor : „nu este de lucru". Aceleaşi cuvinte îngrozesc pe solicitanţii de la portile fabricilor. Bărbaţi în toată firea, plini de putere şi de dragoste de muncă zac inerţi pe băncile parcurilor, neavînd într-o zi altă perspectivă decît au avut în cea precedentă : să rabde de foame. În acelaşi timp restaurantele de lux, barurile de noapte sînt pline de îmbogăţiţi de război. Aceştia se şi distrează dar pun la cale şi afaceri rentabile pe socoteala omului simplu. Pentru bărbaţii şi femeile din popor viaţa este de-a dreptul de netrăit. Şi tocmai în aceste împrejurări vitrege se naşte o dragoste, o dragoste stranie între un tînăr muncitor şomer şi o fată care caută o slujbă cu gîndurile cu-cerite de patima dansului. Dragostea lor îşi plimbă povestea pe străzile Budapestei burghezo-moşiereşti străbătute de spectrele cerşetorilor, într-o cociabă din resturi de societăţi", cu relaţiile ei de junglă şi imoralitate crasă la adăpostul manierelor distinse. Albertocchi, mare fabricant de frigidere, împreună cu soţia lui, o cleptomană, existenţialista Gughi, miliardarul Chiastrino, în faţa căruia se arcuiesc toate spinările cu nemăsurată slugărnicie şi alţii asemeni lor ilustrează această lume iremediabil decompusă ca-

re-şi „înviorează" traiul banal şi josnic alergînd după senzaţii erotice, cancanuri, lux, scandaluri.

Sosirea industriaşului Luigi le oferă tocmai ceea ce căutau : acesta face public faptul că Annamaria a fost prostituată, ceea ce nu se ştiuse pînă atunci deoarece ea avusese în localitate o comportare corectă, demnă. Cu o ipocrizie deşănţată această fiinţă socială trăind în necontenit desfriu se repede

asupra ei tocmai cînd Annamaria încerca, cu ajutorul primarului Silvio, să obţină o slujbă măruntă din care să poată trăi cinstit. Refuzată de proprietarul hotelului, care îi promisese slujba — întrucît se temea că nu va mai avea clienţi dacă va angaja o femeie cu trecutul ei — Annamaria mai are doar o singură posibilitate de a se salva. Dorind să-şi bată joc în chip cinic de toţi cei care-l adulează pentru

miliardele lui, bătrînul bogătaş Chiastrino îi oferă braţul. Şi, cu toate că această perspectivă îi ucide sentimentele curate pentru Silvio, ea nu mai poate alege. Păşind prin faţa tuturor în compania miliardarului ramolit, Annamaria e silită să-şi negocieze o dată în plus, în această lume a banului atotputernic, propria-i viaţă, fericire...

Vă povestim filmul

„PLAJA"

O producţie a studiourilor italiene

In regia lui Alberto Lattuada. Cu Martine Carol şi Raf Vallone

În localitatea Pontorno de pe malul Mediteranei soseşte, în plin sezon de vilegiatură, Annamaria Montorsi, împreună cu fetiţa ei, Caterina. Nereuşind să găsească liberă o cameră la un hotel modest şi dorind să asigure o odihnă plăcută fetiţei sale, la capătul unui an de învăţătură, ea trage la cel mai elegant hotel din localitate. Aici se află însă chiar în mijlocul „înaltei

SUCCESE ALE ARTEI ROMÎNEŞTI PESTE HOTARE

Un triumf al şcolii romîneşti de operă

ÎNSEMNĂRILE UNUI PARTICIPANT LA SPECTACOLELE CU OPERA „OEDIP" LA PARIS

Au trecut două zile de cînd cortina faimoasei Grande Opera din Paris s-a lăsat peste ultimul tablou din Oedip, în interpretarea artiştilor bucureşteni şi astăzi, întors acasă, căutînd să reconstitui în minte evenimentul, sînt bucuros că toate amănuntele acestei seri de neuitat mi-au rămas în minte proaspete ca în prima clipă şi cred că aşa îmi vor rămîne mereu.

Dar „filmul" manifestări artistice romîneşti la care am participat în calitate de corist nu a început în seara zilei de 21 mai, ziua primului nostru spectacol cu Oedip. Înaintea aplauzelor şi mulţumirilor care voi vorbi mai încolo au fost nenumăratele repetiţii în ţară, temeinicele pregătiri în care corul, orchestra şi soliştii n-au precupeţit nici un efort pentru ca să ne putem prezenta cît mai bine, pentru ca prestigiul patriei noastre dragi să sporească cît mai mult şi pe această cale.

Am repetat pînă în ultimul moment, pînă în seara zilei de luni pe care am încheiat-o cu o ultimă „încercare a forţelor", cînd fiecare dintre noi încercam să facem în gînd, cu anticipaţie, bilanţul serii următoare.

În sfîrşit a venit momentul ridicării cortinei... Aveam cu toţii emoţii gîndindu-ne că premiera operei marelui nostru Enescu a avut loc tot aici şi că în sală se găseau numeroase personane care asistaseră atunci la acest eveniment. Puteam oare noi să fim mai prejos ?

Dar începînd de la sfîrşitul primului act, aplauzele nestăvilite ale publicului, alcătuit în cea mai mare parte din personalităţi de frunte ale vieţii artistice franceze ne-au făcut să înţelegem că sîntem pe drumul izbînzii. În spatele cortinei, primele felicitări le-am primit de la personalul Operei, maşinişti, operatori de lumină, machiori, care ne-au spus că n-au mai întîlnit pînă atunci un asemenea ansamblu ; nu mai pridideam să stringem toate mîinile care mi se întindeau.

Aplauze deopotrivă de entuziaste, au însoţit în amîndouă serile spectacolele noastre pînă la ultimul act, în timpul căruia prezentaţiei de miercuri au existat nu mai puţin de opt chemări în rampă.

La Paris, am stat de vorbă cu colegi de breaslă de la Opera franceză, dornici să aflăm care sînt motivele care au determinat publicul să aprecieze atît de mult spectacolul. Ceea ce a impresionat îndeosebi, a fost omogenitatea desăvîrşită a spectacolului, perfecţiunea tuturor compartimentelor sale — corul, soliştii, orchestra prezentîndu-se impecabil. Dirijorul Mihai Brediceanu, primit cu deosebită căldură încă de la apariţia la pupitru, a asigurat o conducere muzicală desăvîrşită. De asemenea soliştii David Ohanesian, Elena Cernei, Ion Hvorov, Zenaida Pally, au fost la înălţime. Un alt factor care a contribuit la succesul spectacolului, a fost inspirata punere în scenă, semnată de maestrul Jean Rînzescu. Discutînd cu artiştii de la opera pariziană care cunoscuseră şi premiera lui Oedip, aceştia au conteneau să elogieze ideea de a fi asigurat corului un loc fix, susţinînd că în sală se găseau numeroase personane care asistaseră atunci la acest eveniment. Puteam oare noi să fim mai prejos ?

Dar încep

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

M-A VENIT TOVARĂȘUL ACADEMICIAN !

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Magazin

ANUL VII — Nr. 295 • Sîmbătă 1 iunie 1963 • 8 pagini — 1.50 lei

Printre colectiviștii din Lehliu cu academicianul Amilcar Vasiliu

„De ce nu se cuvine să se facă mușuroaie?" Colectiviștii ascultă explicațiile acad. Amilcar Vasiliu

Marile artere de circulație din jurul Capitalei cunosc duminica o animație sărbătorească, de natură să-ți transmită, atunci cînd iei parte la ea, un sentiment de bună dispoziție. Iată, bunăoară, grăbind spre locurile de recreație și odihnă, sutele de motociclete și mașini ușoare, care trezesc în cel ce le urmărește un irezistibil dor de ducă, dar cîteodată și aspra lui reprobare, cînd graba se preface în viteză excesivă, irresponsabilă ; sau iată, pîlcuri de camioane pline de oameni care presupui că sînt colectiviști. Sînt așteptați la București, la vreun spectacol, la vreun muzeu, sau poate, în satele din apropiere, la vreo gospodărie colectivă, unde urmează să înceapă, la sosirea lor, un schimb de experiență.

În dimineața aceasta mă aflu și eu pe unul din drumurile din preajma Bucureștiului, părtaș nemijlocit în veselul du-te-vino duminical, bucurîndu-mă de timpul frumos, de priveliștea lanurilor de grîu și a porumbiștilor tinere — nesfîrșite linii verzi trase parcă cu echerul — și pe deasupra,

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Din sumar:

UZINE PE ROATE •
Cum i-am cunoscut... NOTTARA de I. PELTZ •
Colțul celor mici ISTEȚUL BOMBO de Gh. CHIRIAC •
Prietena mea cartea POVESTIRI TURCESTI de M. RADIAN •
PROVERBE SI MAXIME ...IGIENICE •
Un portret pe săptămînă: ALAIN DELON •
Despre toate — pentru toți ! •
Ne-am mutat în noua locuință ! Sfaturi și sugestii pentru aranjarea interiorului

În grădina de cireși. (Micuța Silvia Arambașa, fiica unui colectivist din gospodăria agricolă colectivă Balotești, raionul Răcari

Fotografia : Nicu VASILE

MÎINE ÎNCEPE ASTĂZI

O vizită în laboratoarele clujene

• Rulmenți din... pulbere • Sulfamide în tratamentul florii soarelui • Matematica pe traseul căilor ferate • Izotopul stabil cutreieră adîncurile • Pe urmele elementelor rare • Cereale cultivate după hartă

Acad. Raluca Ripan

Prof. Al. Domșa e mulțumit : această piesă, cu cîteva minute înainte era doar un praf metalic

Acad. Emil Pop și una din studentele sale, analizînd o probă de laborator

Citiți reportajul în pagina a 3-a

POVESTEȘTE DAVID OHANESIAN DESPRE TURNEUL OPEREI NOASTRE LA PARIS

David Ohanesian și Elena Cernei, artiști emeriți, în „Oedip", pe scena Operei Mari din Paris

Fotografia : Agence Pic-PARIS

Nu era prea ușor să stai de vorbă luni dimineață cu artistul emerit David Ohanesian, care se întorsese doar de cîteva ore de la Paris. Telefonul suna mereu și, din răspunsurile pe care le dădea interpretul lui Oedip, puteai să înțelegi că interlocutorii săi nevăzuți îi adresau felicitări, îi urau bun venit, îl rugau să le vorbească despre felul cum s-au desfășurat spectacolele, amănunte pe care gazetarul le reținea indiscret, completîndu-și informațiile asupra strălucitu-

C. PODARU

• *(Continuare în pag. 8-a)*

Scrisoare din Londra

Cînd avioanele părăseau aeroporul din Ottawa, purtînd în zări diferite pe miniștrii participanți la sesiunea Consiliului N.A.T.O., unii observatori englezi și-au amintit de un episod petrecut în urmă cu trei ani și care avea să aibe legătură cu ultima sesiune.

Într-o seară, în octombrie 1960, ziarele de la Londra, anunțau că generalul Norstad, comandantul suprem al N.A.T.O., a făcut o vizită surpriză în Camera Comunelor și a avut o convorbire confidențială cu liderii laburiști, domnii Hugh Gaitskell și George Brown.

Semnificația convorbirii de 45 de minute cu cei doi liderі laburiști nu a fost cunoscută atunci, dar în prezent este posibil ca aceasta să fie considerată ca făcînd parte dintr-o acțiune premeditată, de natură să afecteze adînc viitorul Marii Britanii.

Norstad vorbise anterior, în cursul anului 1960, de mai multe ori despre necesitatea de a transforma N.A.T.O. într-o a patra forță nucleară, dar ideea sa a avut un ecou redus în rîndurile principalelor țări membre ale N.A.T.O.

Franța, sub conducerea lui de Gaulle, pășea în mod activ pe un drum menit să-i asigure o forță nucleară de șoc națională.

Administrația Statelor Unite sub conducerea lui Eisenhower, era pe sfîrșite și se preocupa de alegerile prezidențiale, deși, fără îndoială că punctul de vedere al lui Norstad se bucura de sprijinul Pentagonului.

Guvernul britanic, sub conducerea lui Macmillan, era în mod vădit neinteresat în a face din N.A.T.O. o a patra forță nucleară. După cum declarase adesea Macmillan în Camera Comunelor, unitățile britanice de bombardiere cu avioanele lor de bombardament „Vulcan", care transportă arme nucleare", „garantează"

Bob LEESON

• *(Continuare în pag. 2-a)*

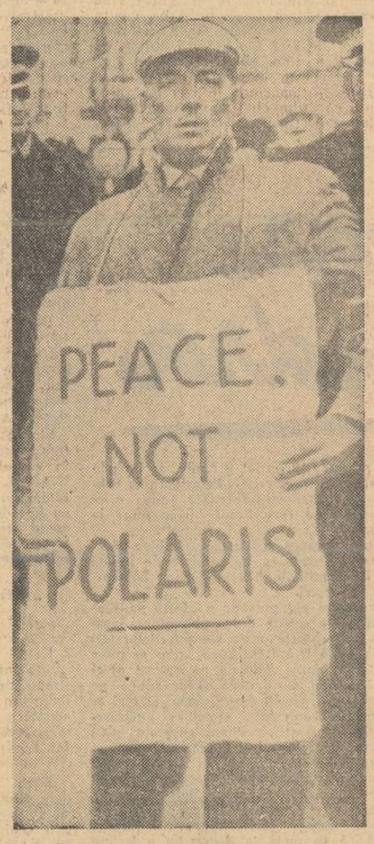

În Anglia iau amploare demonstrațiile pentru pace, împotriva bazelor pentru submarine purtătoare de rachete „Polaris". În clișeul nostru : un aspect de la o recentă demonstrație antinucleară. Pe pancarta purtată de un manifestant se poate citi : „Pace ! Nu „Polaris".

Valea nopților albe

Să fim înțeleși. Valea nopților albe despre care aș vrea să vă dau cîteva știri, nu este în zona cercului polar, ci acasă la noi, sub lanțul Carpaților. Cine vrea să admire acest fenomen rar, n-are nevoie să facă un drum la Leningrad, ci să petreacă o seară printre colinele din Țicleni. Geografii în zadar ar încerca să-l pună la îndoială : eu am fost acolo, l-am văzut cu ochii și spectacolul va rămîne una din experiențele cele mai izbitoare din viața mea.

Soarele vlăguit, de iarnă, se scufundase în pădurea turnurilor de fier. De jur împrejur totul se liniștise. Doar sondele sugeau cu sete aurul negru.

Atunci începe, în noaptea de iarnă, desfășurarea unui spectacol fantastic.

Parcă însuși Prometeu se grăbește să fure focul și să-l treacă peste ape, în timp ce în urma lui, fasciculele de lumini se răsfrîng în toate culorile.

Parcă marea, tulburată în somnul ei de milioane de ani, s-ar fi trezit și ar fi țîșnit în noapte. Din adîncuri se ridică cu mînie aburii și înfășoară în valurile lor toată împrejurimea. De la un cap la altul, valea

Miko ERVIN

(Continuare în pag. a 4-a)

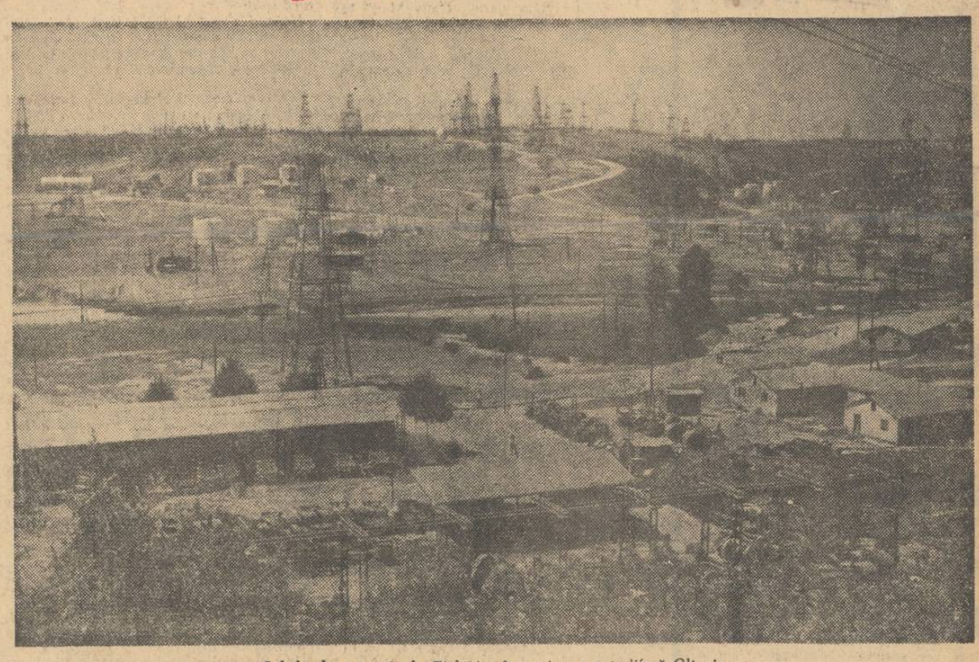

Schele de extracție la Țicleni, în regiunea petroliferă Oltenia

Fotografia : Prof. V. ORZA

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

APROAPE zilnic, în domeniul fotografiei apar tot felul de noutăți, construcții sau rețete. Iată una din ele. In Anglia a fost creată o placă fotografică pe care se poate fotografia nu o dată ci... de cel puțin 10.000 de ori. Ea nu este acoperită cu emulsie de bromură de argint, ci cu un luminofor. După expunere, placa prezintă un timp oarecare o strălucire. Intensitatea acestei străluciri nu este uniformă în toate punctele. Aplicînd pe placă o hîrtie specială, se poate obține direct o imagine pozitivă. După cîtva timp placa poate fi din nou folosită.

●

GRECII antici foloseau o cutie cu nisip, așa-numitul abacus, pentru a face diferite schițe și desene tehnice. Aplecați asupra cutiilor de acest fel, lucrau geometrii, constructorii. Potrivit legendei, Arhimede a fost omorît de un legionar roman care ar

fi călcat desenele făurite de ilustrul geometru pe litoral. Un tablou din epoca Renașterii și care reprezintă copia unui mozaic din Roma antică arată momentul uciderii lui Arhimede. Din tablou rezultă că faptele s-au petrecut nu pe malul mării cum arată legenda ci acasă. Arhimede lucra la „planșeta de desen" abacus.

●

COLHOZNICII din peninsula Ciukotka au rezolvat problema conservării unor produse alimentare. Beneficiind de faptul că pămîntul tundrei lor este înghețat mare parte a anului, ei sapă niște tranșee adînci în care păstrează, ca într-un veritabil frigider, mari cantități de carne, pește, pe care le consumă în timpul verii polare.

●

IN OCEANUL PACIFIC, există o insulă mică cu locuitori puțini. Aici este în vigoare o regulă ciudată. Cel ce omoară o pisică, este

obligat să prindă nu mai puțin de 300 de rozătoare. Ca dovadă că a executat pedeapsa, i se cere să prezinte 300 de cozi de șoareci sau șobolani.

●

IN PARCUL orașului Peștera (R. P. Bulgaria) există un copac în plină vegetație, din familia plopului negru, care are vîrsta de aproape 900 de ani. Circumferința sa este de aproximativ 10,20 metri, diametrul de 3,40 metri iar rădăcinile, potrivit aprecierilor specialiștilor, se află la adîncime de 150 metri. In scorbura sa pot sta pe scaun 12 persoane. Acest arbore secular prezintă un deosebit interes pentru flora Bulgariei.

●

NORVEGIANUL Sverre Moe, în vîrstă de 79 de ani se pregătește să-și dea examenul de maturitate. El o început școala medie la vîrsta de peste 50 de ani după absolvirea școlii tehnice din Trondheim. Candidatul nu se teme de nici o materie prevăzută în program, totuși el a solicitat o dispensă pentru gimnastică.

●

O FIRMĂ americană a pus în vînzare o broască originală de ușă. In furul orificiului unde se introduce cheia se creează un cîmp mag-

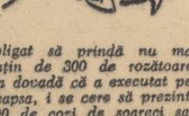

netic. Este de-ajuns ca cheia să se afle în fața broastei ca ea să fie atrasă imediat spre orificiu. Broasca cu pricina se va bucura de aprecierea acelora care se întorc noaptea acasă într-o stare care nu le permite să introducă cheia în broască.

●

ANUL acesta Observatorul Institutului de Astrofizică al Academiei de științe din Kazahstan a obținut aproximativ 400 de spectrograme ale planetei Marte. Astrofizicienii din Kazahstan și-au propus să studieze caracteristicile optice ale cetei albastre care învăluie planeta Marte ca un voal misterios și îi ascunde fața. Pe fotografiile obținute cu ajutorul telescopului atașat la un filtru optic roșu, se deosebesc particularități ale suprafeței planetei Marte. La un filtru optic albastru, aceste particularități nu au fost observate, s-a văzut însă clar calota polară și petele confuze. Studierea spectrogamelor obținute va permite dezlegarea uneia din cele mai interesante enigme ale planetei Marte.

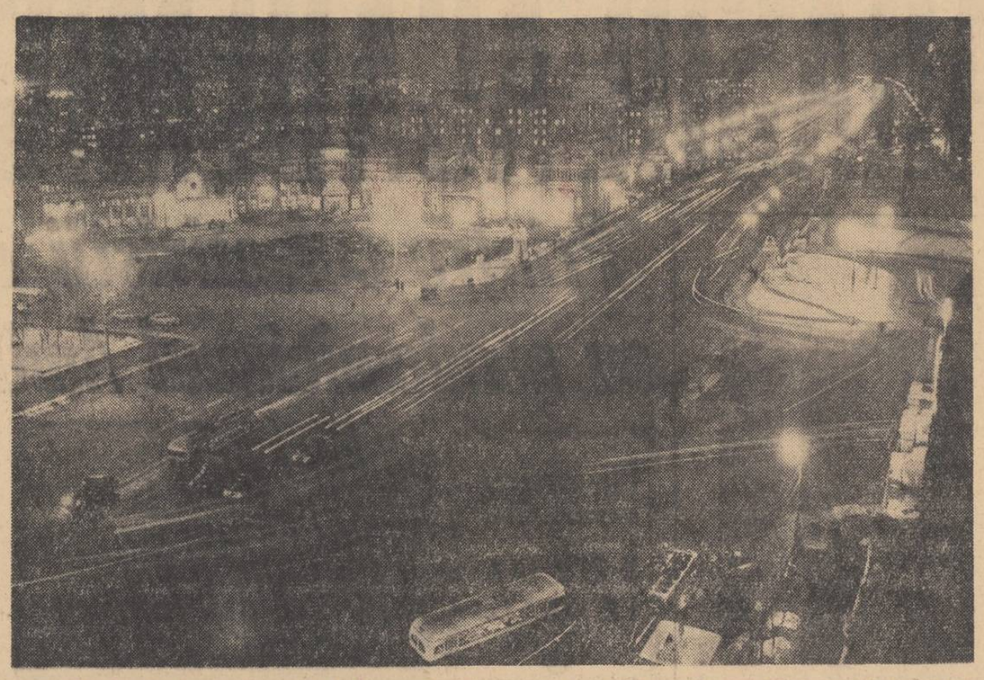

Datorită planului de extindere și de înfrumusețare a Moscovei, în capitala sovietică apar noi raioane și cartiere cu frumoase clădiri și complexe comerciale. O noapte la Moscova — luminată feeric cu neon — este cu adevărat încîntătoare. Clișeul nostru reprezintă un aspect din timpul nopții în fața Gării Bieloruse din capitala sovietică.

COPILUL DIN METZ

Avea 13 ani cînd a pășit pragul celulei unei închisori. Era la vîrsta minunată a studiilor, a jocurilor. Era la acea vîrstă cînd băieții și fetele încep a-și face visuri de tot felul.

Avea 13 ani copilul din Metz cînd a fost trimis într-o închisoare — pentru cîteva zile numai ! — de către un judecător. Numai cîteva ceasuri a stat închis dar ceasurile petrecute în spatele gratiilor au lăsat urme adînci : copilul s-a spînzurat.

Presa franceză atrage atenția, și pe bună dreptate, că nu este admisibil ca fragedele vlăstare ale societății să fie tratate în asemenea chip.

Pentru respectarea adevărului trebuie să spunem că băiețelul furase o bicicletă cu motor. El era bine cunoscut de către „justiție". De la șase ani avusese de-a face cu autoritățile. Fugise în cîteva rînduri de acasă. Mai furase, după cum se pare, unele mărunțișuri. In cîteva rînduri fusese internat în niște centre de reeducare. Și de acolo fugise. Se pare că o ducea chiar mai prost decît în familiile unde era cel mai vîrstnic din cei nouă copii ai părinților săi.

Se spune că judecătorul i-ar fi vorbit pe un ton patern. I-ar fi spus că nu mai știe ce să facă cu el, că toate centrele de reeducare din regiune sînt pline, că cel de la care a fugit nu mai vrea să-l reprimească...

Un ceas a stat de vorbă. La capătul lui i-a „propus" ca timp de numai cîteva zile să stea în „tranzit" la închisoare în așteptarea analizării cazului.

Copilul nu a stat în celulă decît cîteva ceasuri. A profitat de lipsa unui gardian și s-a spînzurat. Nu a luat în considerare „propunerea" ca să stea numai cîteva zile într-o închisoare de „tranzit". De bună seamă că în sufletul său s-a produs un șoc teribil în momentul azvîrlirii în spatele gratiilor.

Cine-i vinovat de pieirea acestui copil ? Autoritățile, de bună seamă, sînt acoperite prin existența unor prevederi legale : copilul a furat o bicicletă cu motor ; au mai fost și alți copii la închisoare. Și, apoi, era doar în „tranzit"...

Presa franceză subliniază însă că departamentul Moselle este unul dintre cele în care delicvența juvenilă este extrem de ridicată. In închisoarea Metz se mai găsesc încă o serie de copii „în tranzit". Pe de altă parte, centrul de reeducare e mult mai prost echipat decît în alte părți.

Proporția delicvenței juvenile este un indice social de cea mai mare importanță. El demonstrează existența unor condiții social-economice favorabile mentinerii și extinderii fenomenului infracțional.

Neavînd condiții de trai copiii fug de acasă. In lipsă de școli vagabondează.

Copilul din Metz a plătit cu viața furtul bicicletei cu motor.

Ce fac însă cei ce i-au răpit posibilitatea și bucuria de a fi copil ?

Eugen PHOEBUS

Dwight Eisenhower și golful...

Mare amator de golf, Dwight Eisenhower, în timpul cît a fost președinte al Statelor Unite, se retrăgea adeseori la reședința sa de la ferma din Vicksburg, unde, în compania prietenilor, practica sportul său preferat. Ziariștilor acreditați pe lîngă Casa Albă le era binecunoscută această fermă, de unde adeseori își redactau corespondențele. Ceea ce nu știau ei însă, și în general era prea puțin cunoscut, era faptul că întreținerea fermei din Vicksburg nu-l costa pe Eisenhower, și nici administrația Casei Albe, nici măcar un cent. Cheltuielile apreciabile necesitate de petrecerile organizate acolo, și în general de întreținerea confortului prezidențial, erau suportate cu modestă discreție, de trei domni foarte bine cunoscuți. Numele lor — George Allen, Billy Byars și Alton Jones — poate fi găsit în orice anuar al marilor societăți petrolifere americane...

Aceste amănunte au fost de curînd date în vileag de un comentator american — Jack Anderson — în dezvăluirile pe care le-a făcut cu privire la evaziunile fiscale la care recurg monopolurile petrolifere și alte mari societăți. Pentru a-și asigura sprijinul autorităților în ceea ce privește eschivările lor de la taxe, reprezentanții monopolurilor nu se dau în lături de la crearea nici unui fel de legături care ar putea implica anumite obligații, atitudini favorabile sau cel puțin complicații tacite. Din cînd în cînd, acest lucru se recunoaște chiar fățiș. Referindu-se la companiile care își bazează activitatea pe petrolul extras chiar din S.U.A., ziarul „Combat" scria cu cîtva timp în urmă că acestea „au numeroși sprijinitori în sînul Congresului" Statelor Unite.

Crearea unor asemenea obligații, întreținerea unor asemenea „sprijinitori" este o operație se pare destul de rentabilă. Eschivarea de la impozite îmbracă asemenea forme variate, ia astfel de proporții, încît după cum relata Jack Anderson, adeseori mulți milionari petroliști plătesc mai puțin impozit decît muncitorii de la schele !

Intre faptele scoase la iveală în legătură cu evaziunile societăților petrolifere se numără reducerea cu 27,5 la sută a taxelor ce trebuie plătite pentru țițeiul extras, precum și anularea unor impozite la alte operațiuni aducătoare de profituri. Din profiturile de 9.000.000 dolari, realizate în anul 1957, societatea „General American ot Texas" nu numai că nu a plătit nici un cent impozit, dar a și primit credite guvernamentale. O altă societate petroliferă „Superior Oil" a obținut profituri de 65 milioane dolari, sumă care a devenit în fond, neimpozabilă.

Cine suportă povara acestor fraude ?

Evident, contribuabilii de rînd, care, așa cum scria de curînd „New York Times", „scot cîțiva bani în plus din buzunarele lor aproape de fiecare dată cînd cumpără ceva. Acești bani, plătiți sub formă de impozite indirecte, se ridică la mai mult de 6 miliarde pe an...".

Generalii N.A.T.O., Speidel și Heusinger au intentat un proces lui Lorenz Knorr, unul din conducătorii Uniunii germane a păcii, acuzîndu-l de „ultraj", pentru că a dezvăluit activitatea criminală a celor doi generali hitleriști.

„Corpul delict" al reclamanților
Desen de Cik DAMADIAN

Meridiane

Din tradițiile și obiceiurile popoarelor

PARFUMURI INDIENE

Din timpuri străvechi parfumurile au jucat un rol important în viața oamenilor. Tradiția secular de a folosi lemn de santal și parfumuri în ritualuri religioase, precum și vechile obiceiuri de a arde tămîie și de a folosi substanțe aromate la nașteri și la decese continuă să existe încă și astăzi în aproape toate părțile lumii.

In India, tămîia se arde în fața altarului aproape în fiecare casă — fie că aceasta aparține unor oameni săraci sau bogați — ca o invitație binevenită pentru Lakshmi, zeița bogăției și a belșugului, care după cum se crede, trece prin cămine în fapt de seară. Se presupune că arderea de tămîie curățînd aerul și de aceea ea se arde în camera copilului nou născut spre a distruge impuritățile din aer și spre a crea o atmosferă agreabilă.

Substanța numită „must" sau „kasturi", obținută din ombilicul unei anumite specii de cerb și care are un parfum puternic, a fost folosită în timpurile străvechi drept leac, mulțumită proprietăților sale medicinale.

Iranul este cunoscut pentru trandafirii săi, în ceea ce privește calitatea parfumului lor. „Arg", sau esența de trandafiri în forma sa cea mai pură, era extrasă în cantități considerabile și folosirea sa era considerată ca semn de respectabilitate și de distincție. Mogulii au dus cu ei această preferință pentru folosirea de „itr" sau parfum în India atunci cînd și-au stabilit acolo imperiul lor. Căpeteniile mogulilor erau bogate, prospere și s-au bucurat de o perioadă îndelungată de pace și astfel au avut timp pentru un trai luxos. Firește, moda folosirii parfumurilor era foarte răspîndită.

In India circulă o legendă interesantă în legătură cu descoperirea procesului de fabricare a lui „itra gulam" sau parfumul de trandafiri.

Frumoasa împărăteasă Nurjehan, soția împăratului mogul Jehangir, obișnuia să facă zilnic baie într-un „havuz" sau bazin cu apă într-o dimineață, pe cînd se plimba prin grădina palatului său, ea a fost încîntată la vederea tuișurilor de trandafiri, toate încărcate cu flori. Atunci i-a venit un gînd ciudat și a poruncit că „havuzul" să fie acoperit în întregime cu trandafiri.

A doua zi de dimineață, spre mai marea sa mirare, ea a văzut o substanță uleioasă plutind la suprafața apei. Atunci a trimis o servantă la împărat pentru a-i ruga să vină acolo și să vadă ce era acel ulei neobișnuit. Pe vremea aceea Jehangir era considerat ca avînd cunoștințe vaste în domeniul parfumurilor și al calității lor. Fenomenul i-a reținut atenția și a pus ca sub supravegherea sa personală stratul de ulei să fie îndepărtat. Spre marea bucurie a tuturor ei au constatat că stratul uleios era parfum. Era „itra gulam" sau parfum de trandafiri, cu mirosul său dulce și aromat. „Itra gulam" este unul din parfumurile cele mai răspîndite și este popular atît printre cei avuți cît și printre cei săraci. In India, în cele mai multe ritualuri religioase, el este folosit ca un simbol al sanctității și

Corespondență specială

ca un mijloc de a invoca divinitatea și de a se face plăcut acesteia.

Esențe de parfumuri se extrag nu numai din trandafiri dar și din flori ca Genda, Chameli, Champa, Surymukhi, Kumidini, Rajnigandha etc. Esență se mai extrage de asemenea și din Khas, un fel de iarbă, cu un parfum foarte plăcut și înviorător. Parfumul extras din Khas este folosit în mod special în anotimpul foarte călduros datorită însușirilor sale răcoritoare.

Metoda cea mai obișnuită de a extrage esența din flori o constituie distilarea. Cantitatea dorită de petale se înmoaie într-un volum dublu de apă și se lasă să rămînă astfel peste noapte. In ziua următoare, amestecul este pus într-un vas mare de metal înzestrat cu un tub de sticlă care trece într-un al doilea vas ce conține o cantitate mică de ulei — de preferință ulei de lemn santal. Acest al doilea vas se pune într-un bazin mai mare care conține apă rece pentru condensarea vaporilor prețioși.

Primul vas este plasat pe un postament, sub care se aprinde o lampă. Pe măsură ce amestecul de petale și de apă fierbe, vaporii care se ridică din ei trec prin tubul de sticlă în cel de al doilea vas unde se răcesc. In procesul răcirii acestia cedează uleiului parfumul lor. Apoi bazinul de apă este îndepărtat și tubul de sticlă este detașat din vasul al doilea. Acum, uleiul aromat este separat de conținutul său de apă, făcîndu-se o deschizătură mică pe fundul celui de al doilea vas și adaptîndu-se un tub de cauciuc cu menghină. Apa trece din acest tub de cauciuc într-un altul. De îndată ce apa a fost scursă și uleiul începe să vină, tubul de cauciuc se înfundă. Ceea ce rămîne în vasul de sus este esența, iar ceea ce se scurge este apa de trandafiri. „Itra gulam" se vinde cu 100—250 rupii uncia. Dacă prin aceeași metodă se extrage numai esența de trandafir, fără nici o bază de ulei, atunci prețul esenței celei mai pure se ridică chiar pînă la 1500 rupii.

Apa de trandafiri joacă un rol important în sistemul „unani" (grecesc) de medicină. Una sau două uncii de apă de trandafiri, luată zilnic, înlătură constipația. Mai ales în timpul verii o uncie de apă de trandafir luată dimineața, ține răcoare corpului și totodată potolește setea. Cîteva picături puse în ochi înlătură oboseala acestora și îi înviorează. Un amestec în proporții egale de glicerină și de apă de trandafir, frecată pe mîini și pe piele, le înviorează și le conferă strălucire și frăgezime.

Parfumurile puternic mirositoare, atît de apreciate de regi și de demnitarii de demult, au cedat locul unor parfumuri cu un miros mai voalat, mai discret. In ciuda faptului că principiile de bază rămîn aproape aceleași industria pentru producerea parfumurilor a trecut prin mari schimbări. In vremurile vechi se extrăgeau sucurile tegumentelor plantelor, fin mirositoare, apoi se amestecau în ulei iar esența era obținută prin fierbere. In Evul Mediu spirtul era considerat ca o bază cu mult mai bună pentru parfumări decît uleiul. Spirtul continuă să joace rolul cel mai important în fabricarea parfumurilor și în perioada modernă.

„Cursul" picturii abstracte e în scădere!

Pe piețele occidentale scade considerabil „cursul" picturii abstracte.

O carte apărută recent la Roma — de fapt un catalog de prețuri, așa cum există și pentru filatelie — marchează pe plan financiar deprecierea puternică a unor curente așa-zise artistice.

Fenomenul e interesant întrucît cercurile bancare și industriale din Occident au investit întotdeauna importante sume de bani în achiziționarea operelor de artă plastică. Considerente multiple au stat la baza acestei preocupări. In primul rînd este vorba despre factori financiari. Se urmărea, mai cu seamă, salvarea capitalurilor de pe urma curentelor inflaționiste. In al doilea rînd, se evita plătirea impozitului pe veniturile care erau investite în cumpărarea lucrărilor de artă plastică. In sfîrșit, era vorba despre un fel deghizat de a se face reclamă în jurul numelor unor industriași și financiari. In cea mai mare parte a cazurilor cînd marii financiari au alcătuit colecții interesante, valoroase, nu era cîtuși de puțin vorba despre dragostea lor pentru frumos, pentru artă.

In anii postbelici, mulți bani au fost aruncați pe achiziționarea lucrărilor abstracte. Prețurile oferite nu aveau nici o legătură cu nulitățile artistice atîrnate pe pereții vilelor sau birourilor cercurilor financiare occidentale. Prețurile fuseseră create și urcate artificial din multiple considerente. Cele economice primau. Sub un volum mic se ascundeau importante valori financiare care ar fi putut fi negociate oricînd la licitațiile organizate de cercurile bancare interesate în acest gen de afaceri. Pentru a exista criterii „științifice" de evaluare se ajunsese a se plăti lucrările cu centimetrul pătrat ! Fenomenul era de înțeles. Pentru burghezie, arta constituie o marfă ca oricare alta și era nevoie de un sistem precis. Probabil că s-ar fi fixat și prețuri pe numărul personajelor dintr-un tablou ; în cazul artei abstracte ar fi fost însă mai greu de calculat și s-ar fi putut lăsa cîmp liber de acțiune escrocilor de rînd și celor... din cîmpul artelor. O pînză complet înnegrită cu funingine ar fi putut fi lesne prezentată ca înfățișînd toată populația globului !

Incetul cu incetul sistemul a căzut în desuetudine. Arta abstractă a început să piardă teren și atunci s-a renunțat la criteriul plății cu metrul pătrat. Începînd din 1962 au început să se prăbușească „cursurile" artei abstracte. Multi colecționari au început să-și vîndă lucrările ; cei mai mulți le-au vîndut cu mari pierderi. Se pare că tendința este atît de puternică încît unii cred că în curînd se va ajunge la lichidarea unor colecții abstracționiste nu cu metrul pătrat ci cu kilogramul de pînză mizgălită. Dacă, deocamdată, nu s-a ajuns la o prăbușire în bloc a artei plastice abstracte, ziarele occidentale vorbesc însă despre „lichidarea" cutărei sau cutărei „semnături".

Delicat exprimîndu-se, un ziar italian vorbea despre faptul că „arta abstractă și-a încheiat ciclul său".

Scrisoare din Londra

(Urmare din pag. 1)

Marii Britanii o „poziție specială în consiliile Occidentului".

In cursul anului 1960, Comandamentul aerian strategic al Statelor Unite a repartizat, în eventualitatea unui război nuclear, 15 la sută din „obiectivele" sale unităților britanice de bombardiere.

După cum arăta ziarul „Daily Mail" în septembrie 1960, în cazul oricărui atac asupra statelor socialiste unitățile britanice de bombardiere ar deschide drumul, alcătuind primul val, care ar fi urmat de către avioanele americane.

Dar liderii laburiști britanici au considerat că forțele de bombardiere ale Marii Britanii nu sînt necesare și că armele nucleare de natură strategică trebuie să fie manevrate în întregime de către Statele Unite sau să fie în totalitate sub controlul acestora.

Se pare că tocmai de aceea Norstad s-a adresat cu anumite propuneri liderilor laburiști în toamna anului 1960 la Londra.

Planul pe care Norstad l-a adus la Londra era de a pune la dispoziție submarine americane înzestrate cu rachete „Polaris" pentru N.A.T.O., ca o bază a unei forțe nucleare N.A.T.O. Acestea urmau să fie încadrate cu echipajele N.A.T.O. și controlate de comandamentul suprem al N.A.T.O.

Întîlnirea de pe malul lacului Como

De unde apăruse planul ? Ziarul „Guardian" a dezvăluit la 13 octombrie 1960 că la vila unde-și petrece concediul cancelarul Adenauer, de pe malul lacului Como, avusese loc o întîlnire specială între Norstad, cancelar și Paul Henri Spaak, secretarul general de atunci al N.A.T.O.

Planul a fost discutat acolo iar după această întîlnire Norstad a plecat la Londra, iar Spaak la Washington.

In decembrie 1960, tocmai în preajma unui consiliu al miniștrilor țărilor N.A.T.O., acest plan a fost subit trecut pe ordinea de zi de către reprezentanții Statelor Unite, în împrejurări din cele mai ciudate.

Firește Germania occidentală l-a sprijinit, Marea Britanie și Franța au manifestat răceală față de el dar apoi, spre surprinderea tuturora, planul a fost scos din discuție.

In luna ianuarie 1961, ziarul „Daily Express" scria că „lupta spre a înzestra Germania și celelalte țări N.A.T.O. cu rachete cu hidrogen este pierdută". Mai tîrziu ziarul „Times" scria că Norstad, întrucît planul său fusese abandonat, se află „pe o cracă subțire".

Motivul abandonării a fost că administrația Kennedy a refuzat să adopte un plan introdus pe ușa din dos în perioada în care administrația Eisenhower preda conducerea.

Din acel moment și în cursul întregului an 1961, toate presiunile în vederea creării unei forțe nucleare a N.A.T.O. au venit din partea Germaniei occidentale sau din partea aripei drepte a partidului laburist englez din Marea Britanie.

Intre timp, pe măsură ce guvernul britanic secătuia resursele țării și mai mult spre a face față cheltuielilor crescînde pentru menținerea forțelor de bombardiere „Vulcan" ale Marii Britanii, iar generalul de Gaulle urmărea realizarea planurilor sale pentru înființarea unor forțe nucleare ale Franței, guvernul președintelui Kennedy a început să vadă profilîndu-se anumite posibilități în planul pe care-l respinsese anterior.

In cursul anilor 1961—1962, curentul de opinie din Statele Unite împotriva forțelor nucleare naționale a devenit tot mai puternic.

Primul obiectiv al lui Kennedy a fost de a convinge guvernul britanic să renunțe la propriile sale arme nucleare. In perioada în care comandamentul unităților de bombardiere ale Marii Britanii și comandamentul aerian strategic al S.U.A. au pus bazele unei politici coordonate, s-a căzut de acord ca racheta aeroportată „Skybolt" pe care Statele Unite o puneau la punct, să fie livrată Marii Britanii spre a prelungi existența eficientă a forțelor de bombardiere „Vulcan" pînă după anul 1965.

In cursul toamnei anului 1962, la Londra, au sporit indoielile că racheta „Skybolt" va fi într-adevăr disponibilă și că poziția specială a comandamentului unităților de bombardiere va putea fi menținută.

Apoi în septembrie 1962 ziarul „Times" a dezvăluit că bombardierele americane urmează să preia obiectivele anterior repartizate comandamentului britanic al unităților de bombardiere.

In sfîrșit, în cadrul fatmoasei întîlniri de la Nassau dintre Kennedy și Macmillan, în decembrie 1962, Kennedy i-a adus la cunoștință lui Macmillan că proiectul „Skybolt" va fi abandonat.

Președintele i-a mai spus lui Macmillan că va trebui să accepte rachetele „Polaris" și că orice viitoare flotă britanică submarină înzestrată cu rachete „Polaris" urmează să fie integrată alături de cea franceză, într-o forță nucleară a N.A.T.O.

Această manevră a lui Kennedy avea drept scop să înlăture mijloacele nucleare independente ale Angliei și Franței dintr-o singură lovitură.

Paragrafele șase și opt

Desigur că generalul de Gaulle a respins din capul locului o atare idee. Macmillan, legat mai mult de Statele Unite și dorind să păstreze ceea ce el numește, „relațiile speciale" ale Marii Britanii a adoptat o politică mult mai complicată. Această politică s-a concretizat într-o dispută cu privire la interpretarea paragrafului șase și a paragrafului opt din acordul de la Nassau.

Paragraful șase, pe care guvernul britanic își bazează argumentarea sa, prevede o forță nucleară „multinațională". Acest lucru, pretinde guvernul britanic, ar include submarinele americane „Polaris" plus submarinele britanice „Polaris", plus orice submarine pe care Franța le-ar pune la dispoziție.

Spre a traduce în fapt această idee Macmillan a propus să fie predate de îndată N.A.T.O. unitățile britanice de bombardiere „Vulcan".

Paragraful opt prevede o „forță multilaterală" care constă din submarine încadrate cu echipaje mixte ale diferitelor țări membre ale N.A.T.O. Acest lucru ar pune Franța și Marea Britanie pe același nivel cu Germania occidentală și ar aduce pe amiralii și generalii vest-germani și mai aproape de controlul armelor nucleare. Acesta a fost și obiectivul vechiului plan elaborat de Norstad și Adenauer.

După ce s-au consultat cu reprezentanții Germaniei occidentale, Statele Unite au prezentat un nou plan mai „ieftin". Acesta prevede vase de suprafață înarmate cu rachete „Polaris". Germania occidentală a arătat că va pune la dispoziție o treime din fonduri, precum și o treime din echipaj, cîștigînd în felul acesta o poziție dominantă în cadrul forțelor nucleare ale N.A.T.O.

Dar guvernul britanic a persistat în planurile sale de a construi propriile sale submarine nucleare și de a le înzestra cu rachete „Polaris" Se presupune că primul dintre cele patru submarine va fi gata în 1969.

Costul acestuia, suportat de către contribuabilul britanic, va fi de aproximativ 300 milioane lire sterline, și după cum arată acei care au criticat planul, între 1965, cînd bombardierele devin învechite, și 1969 cînd va fi gata primul submarin „Polaris" se interpune un interval de timp care exprimă în fapt „un gol" în strategia engleză.

Dar guvernul britanic preocupat să păstreze o aparență a vechii sale puteri imperialiste grăbește traducerea în realitate a planurilor sale de construire a submarinului „Polaris". Deja, cheltuielile pentru înarmare s-au ridicat pînă la 1830 milioane lire sterline anual.

Statele Unite au întreprins eforturi extraordinare spre a realiza un oarecare acord în cadrul N.A.T.O. iar la conferința N.A.T.O. care a avut loc în cursul acestei săptămîni la Ottawa, deși ambele planuri au fost discutate concomitent, s-a căzut de acord asupra celui de-al treilea — planul forței „nucleare interaliate" care nu rezolvă contradicțiile ivite.

„Una din florile stranii ale gîndirii strategice"

La 16 mai a.c. ziarul „Times" scria că „forța multilaterală" este „una din florile stranii ale gîndirii strategice" și că „presiunile din partea Statelor Unite în vederea adoptării acesteia s-au transformat într-o ofensivă diplomatică de cea mai mare forță. Iar presiunea cea mai puternică se exercită asupra Marii Britanii".

Ziarul „Times" reflectă punctul de vedere oficial britanic atunci cînd sugerează că forța nucleară multilaterală sau aceea „cu echipaj mixt" nu este privită ca un proiect militar serios. Ea ar adăuga puțin la puterea strategică a Occidentului.

Ziarul „Times" continuă prin a arăta că Germania occidentală consideră forța multilaterală drept „o trambulină" spre „un rol eficient în controlul armelor nucleare".

Costul menținerii unei astfel de forțe ar greva și el bugetul britanic pentru înarmare pe lîngă costul enorm al construirii submarinelor „Polaris" britanice.

Pare limpede că orice aprobare dată de guvernul britanic propunerilor Statelor Unite cu privire la o „forță multilaterală" va fi făcută numai de formă, spre a da lumii o oarecare aparență de unitate. Conservatorii britanici vor ține mortiș la planurile lor pentru „bomba cu hidrogen proprie".

Se pare că Statele Unite nutresc speranțe puternice că în curînd guvernul conservator britanic va fi înlocuit de un guvern laburist.

După discuțiile purtate cu Harold Wilson, liderul laburist, desigur că președintele Kennedy socotește că un guvern laburist va renunța la planul de a construi submarine „Polaris" britanice și atunci Marea Britanie va colabora bucuros la planul Statelor Unite care prevede o forță nucleară cu echipaje mixte, toate sub comanda unui comandant suprem al N.A.T.O., numit de Statele Unite.

Primul ministru britanic a arătat că va lupta în proxima campanie electorală sub semnul lozinciI că Marea Britanie trebuie „să-și mențină propria sa bombă cu hidrogen".

Dacă se ia în considerare opoziția totală a generalului de Gaulle față de forța nucleară a N.A.T.O. ne putem da seama că proiectele americane vor fi supuse și de acum încolo, pe o lungă perioadă de timp, unor controverse de neîmpăcat. Paralel cu aceste controverse există, mai ales în Marea Britanie, o mișcare puternică ce se opune ca Anglia să fie asociată într-un mod oarecare la vreun nou program nuclear al N.A.T.O. Această mișcare înaintează încetul cu încetul spre momentul în care va cîștiga de partea sa majoritatea populației ce se opune la fabricarea sau la stocarea de arme nucleare în Marea Britanie.

Mișcarea vede în forța nucleară a N.A.T.O., orice formă ar lua aceasta, primejdia ca mîini revanșarde vest-germane să se apropie de făgașul nuclear.

Tocmai această largă opoziție nucleară împotriva armelor nucleare și în favoarea unui acord în vederea realizării unei securități reale în Europa și a dezarmării, va fi aceea care, pînă la urmă, mai mult decît atitudinea diferitelor guverne, va hotărî situația.

Bob LEESON

Mai 1963.

Acad. Tiberiu Popovici la oscilograful mașinii de calculat

MÎINE ÎNCEPE ASTĂZI

Clujul, după cum se știe, este nu numai un mare centru industrial și cultural, ci și un important focar științific, cu vechi tradiții. Oamenilor de știință de aici li s-au creat astăzi condiții corespunzătoare de lucru, ei au la dispoziție laboratoare modern înzestrate, posibilitatea de a desfășura o vastă activitate științifică.

Din varietatea de cercetări care se întreprind în laboratoarele clujene, am ales cîteva din cele care au o legătură directă cu practica. Unele au și intrat în stadiul industrial, altele — constituie germenele viitorului în diferite ramuri ale producției, ziua de mîine a multor uzine și unități agricole.

Ne aflăm într-o secție a unei mari uzine metalurgice. Aici se produc, din aliaje neobișnuite, tot felul de piese, cu forme foarte diferite, de la cele mai simple — niște mici cilindri — pînă la cele mai complexe profiluri. Te uimește finețea cu care sînt executate. În hala unde are loc prelucrarea lor nu zărim nici un strung, nici o freză, nici o altă mașină de așchiat. În schimb — o serie de prese automate lucrează rapid, comprimînd o pudră metalică în mici forme...

Să ne oprim aici cu descrierea acestei uzine a viitorului. Am zburat pe aripile imaginației, cu cîțiva ani înainte. „Startul" însă l-am luat din... realitate: am văzut dăunăzi o asemenea „uzină", dar la scară mult mai redusă. Acolo se aplică și — mai ales — se creează procedee ultramoderne ale „metalurgiei pulberilor". Adresa acestei „uzine": Cluj, Institutul politehnic. Trebuie să spunem că și piesele despre care vorbeam le-am văzut aevea pe masa profesorului Alexandru Domșa, un entuziast al acestei noi ramuri a metalurgiei, care de 15 ani este rectorul Politehnicii clujene. Una din piese prezenta o porozitate deosebit de mare.

— O defecțiune?

— Dimpotrivă. Noi am dorit s-o facem astfel. Prin presare se pot obține metale cu porozități între 0 și 60 la sută.

La ce sînt bune asemenea piese? La fabrica de ciment de la Bicaz, de pildă, se află numeroase benzi, care transportă materia primă la cuptoare. Benzile rulează pe mii de rulmenți. Aceștia sînt confecționați din oțel dur, dar — deși unși mereu — se uzează cam la 500 de ore. Un grup de cercetători de la Politehnica din Cluj și-au propus să înlocuiască unii rulmenți cu bucșe autolubrefiante din metal poros, care au fost în prealabil îmbibate în ulei. Au trecut luni de zile de atunci, iar bucșele sînt și astăzi ca noi.

Pulberea metalică, în anumite condiții, s-a dovedit așadar a fi mult mai rezistentă decît metalul topit. La uzina „Industria sîrmei" din Cîmpia Turzii, inginerul Z. Spirchez și chimistul L. Szabo de la Politehnica clujană, au pus la punct procesul tehnologic de fabricare a filierelor din metale foarte dure pentru tras sîrma. Filierele din metal sintetizat sînt mult mai rezistente ca precedentele, se schimbă deci foarte rar, iar întreprinderea economisește anual două milioane de lei.

În metalurgia pulberilor există însă o serioasă problemă: obținerea de pulberi ieftine. Prof. Domșa și colaboratorii săi au realizat un sistem pentru a obține pulberea de fier la un preț foarte scăzut. Materia primă: oxidul de fier, care se reduce cu ajutorul gazului metan. Aceasta este însă numai una din cercetările din ultimii ani ale prof. Domșa. Printre cele mai recente se află și „procedeul de obținere a trioxidului de molibden". Din acest trioxid se extrage și molibdenul metalic, sub formă de pulbere. Iar despre molibden se spune, pe drept cuvînt, că este un metal al viitorului, căci are o temperatură de topire cu 1.000 de grade peste cea a oțelului.

...Aici, la Politehnică, printre bănci, manuale și piese de laborator se naște o uzină a zilei de mîine.

„Colaborare" cu natura

Din nou la drum pe aripile... științei: pe ogoarele unor gospodării colective se întreprinde o interesantă experiență — orzul de toamnă se seamănă... primăvara. La fel și grîul. Deși semănate abia primăvara, aceste plante ajung la maturitate înainte de căderea toamnei. Tratamentul cu giberilină a înlocuit, în aceste cazuri, iarovizarea. Și această idee aparține biologilor clujeni care, sub îndrumarea academicianului Emil Pop, experimentează, deocamdată în laborator, comportarea plantelor sub influența stimulatoare a giberilinei.

Cercetătorii de la Institutul de biologie din Cluj, deocamdată cu titlu de experiență, au găsit și sulfamidei o întrebuințare foarte promițătoare pentru agricultură. Tratarea florii soarelui (în faza de încolțire) cu acest medicament duce la mărirea cantității de ulei din plantă cu aproximativ zece procente. Rămînea de văzut în ce măsură această calitate poate deveni ereditară. Or, rezultatele de pînă acum sînt promițătoare și în această privință. Verificarea acestor experiențe, la scara marei producții agricole, se înfăptuiește în prezent la trei gospodării agricole colective din regiunea Cluj.

...Și nu ne va mira dacă într-o bună zi îl vom vedea pe președintele unei gospodării colective spunînd, în timp ce discută planul de aprovizionare:

„Ne trebuie zece tone de azotați, opt de fosfați și o sută de kilograme de sulfamidă".

Aceste cercetări sînt destinate satisfacerii necesităților producției agricole de mîine.

Ecuații... rupte din viață

„Un tren pleacă din A spre B... Cunoscînd distanța ce o va străbate și viteza cu care se deplasează, să se afle..."

E o problemă obișnuită din manualul de aritmetică. Dar dacă pe distanța A—B circulă zilnic zeci de trenuri de călători și de marfă, iar cele două localități sînt Brașov și Predeal, între care există un urcuș cu mare înclinație, unde garniturile trebuie ajutate cu locomotive suplimentare și mai e vorba să aduci economii de combustibil, problema nu mai e chiar atît de simplă. Așa că... Într-un tren, care a plecat într-o zi din Brașov spre Cluj, se afla o scrisoare. Ea s-a oprit pe o stradă liniștită din Cluj, într-o casă așezată într-un parc. Pe poartă — ca și în adresa de pe plic — scrie: „Centrul de calcul". Scrisoarea conținea o problemă de matematică: între Brașov și Predeal există aproape 30 de locomotive care ajută la traficul pe acest traseu. Oare nu se poate reduce numărul lor? Dacă s-ar reuși, s-ar economisi aproximativ 500 de mii de lei anual pentru fiecare locomotivă. Matematicienii clujeni, acad. Tiberiu Popovici și colaboratorii săi, au studiat mersul trenurilor, au formulat ecuația și din calcule a reieșit că pot fi scoase de pe traseu... două locomotive, fără ca traficul să sufere.

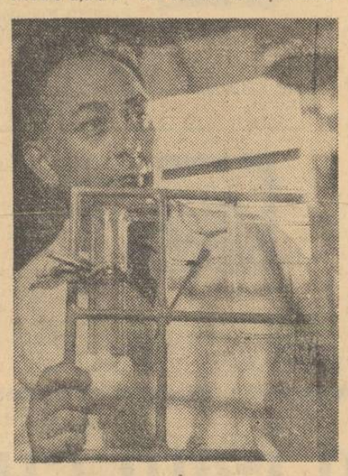

Profesorul V. Mercea urmărește procesele ce au loc în instalația pentru analiza oxigenului

Din măruntaiele pămîntului la marginea cerului

Sonda 406 a intrat în declin. Declinul său natural; după o lungă perioadă de exploatare, țițeiul nu mai are puterea să țîșnească spre suprafață. Dar petroliștii nu stau cu mîinile în sîn. În jurul sondei în declin forează alte sonde și prin ele pompează spre măruntaiele pămîntului cantități enorme de apă. Negreșit, apa sub presiune va împinge țițeiul spre suprafață. În general, așa se și întîmplă. Dar nu întotdeauna. Uneori, ajunsă în pămînt, apa își găsește drum în altă direcție decît cea dorită de sondori.

Iată una din problemele importante ale petroliștilor, dar nu numai ale lor. Prof. V. Mercea, membru corespondent al Academiei R.P.R. și alți cercetători de la secția din Cluj a Institutului de fizică atomică s-au dovedit la fel de interesați în rezolvarea acestei probleme. Ei se ocupă, între altele, cu studierea și aplicarea izotopilor stabili, singurii care pot marca apa pompată în sonde. Izotopii radioactivi au fost excluși de la început: dacă lichidul pompat întîlnește în drumul lui un izvor de apă potabilă, cu siguranță l-ar infecta cu radiații nocive.

S-a trecut la marcarea apei cu izotopi stabili. Avînd aceleași calități cu a izotopilor radioactivi, arătînd deci cu precizie drumul apei și durata drumului ei în interiorul zăcămîntului, izotopul stabil, nefiind nociv, poate fi folosit cu succes și în cazul în care șuvoiul de apă, capricios cum e, o apucă pe căi neprevăzute.

Căutătorii de metale rare

Pe la sfîrșitul secolului trecut, într-un minereu provenit din subsolul românesc a fost identificat, pentru prima oară, un metal rar, deosebit de valoros: telurul. Cercetarea în acest domeniu n-a continuat decît sporadic, pînă ce, în 1940, o chimistă din Cluj s-a ajucat să-l studieze temeinic. Numele acestei chimiste avea să devină mai tîrziu foarte cunoscut: Raluca Ripan. Studierea telurului continuă și în prezent. Acum, la Institutul de chimie din Cluj, pe care îl conduce acad. R. Ripan, președinta filialei Academiei R.P.R. din acest oraș, sînt puse la punct metode moderne pentru extragerea telurului, atît de folositor în industria semiconductorilor, cît și la obținerea iodului radioactiv.

— De altfel, depistarea elementelor rare în mineralele românești, este o preocupare de continuă actualitate printre cercetătorii noștri — ne-a spus acad. R. Ripan. Dar nu e suficient să depistezi, trebuie să pui la dispoziția industriei și metodele cele mai eficiente de dozare în minereu. În laboratoarele noastre s-au realizat o serie de procedee fizice atît de sensibile, încît nu lasă să treacă neobservată nici cea mai infimă parte dintr-un element care ne interesează. Printre metodele folosite se numără radiochimia, de care se ocupă un întreg sector al institutului.

Ieri, azi, mîine în pedologia românească

IERI *(adică în vara lui 1951)*: *Un grup de 27 de pedologi pornesc din Cluj spre satele din regiune. De fapt, dintre ei, unul singur e pedolog: profesorul Marian Nemeș. Restul, 26 — studenți în anul I la agronomie, sînt departe de a-și fi ales deja o specialitate. Profesorul lor i-a luat cu el pentru a da ajutor tinerelor unități agricole socialiste. Atunci s-au născut primele hărți pedologice comunale alcătuite științific. Dar tot atunci s-a născut și prima promoție de pedologi: cei 26 nu au mai părăsit această meserie. Ei lucrează și astăzi pe terenurile unor gospodării colective.*

AZI. *Cercetători din Cluj, ca și cei din București, din Iași, din Timișoara și din Craiova, bat cu pasul comună de comună. Fac observații, iau probe. Sînt pedologi calificați, au de-acum experiență. Ei alcătuiesc cîte o hartă detaliată pentru fiecare comună. În unele locuri, în funcție de aceste hărți care aduc o lumină cu totul nouă asupra pămînturilor gospodăriilor colective și de stat, repartizarea teritorială a culturilor este modificată, spre o valorificare mai rațională a tuturor resurselor solului.*

MÎINE: *Conferință științifică mondială. Pedologilor din zeci de țări le este prezentată o lucrare colectivă:* Harta solurilor din R.P.R. *E prima hartă de acest fel, amănunțită și completă, care s-a elaborat în România. E prima, dar din punct de vedere științific una dintre cele mai temeinice elaborate vreodată pe bătrînul nostru continent. O bună parte a acestei hărți, cea care privește cîmpia Transilvaniei, a fost elaborată de pedologii clujeni.*

★

...În laboratoarele oamenilor de știință clujeni se ivesc zorii zilei de mîine a multor domenii industriale și agricole. Dacă unele dintre ele se află astăzi în stadiul de... „eprubetă", mîine vor sta la îndemîna celor ce le vor aplica în producție. Distanța nu e prea mare căci, în vremea noastră, visul, chiar și fantasticul, se deosebește de real printr-o singură coordonată: timpul.

Andrei DIMA
Dan LĂZĂRESCU
Fotografii: A. OSMULKEVICI

Pentru viitorii pedologi nu e ușor să deosebească tipurile de sol, dar ei au un bun îndrumător: profesorul M. Nemeș

UZINE PE ROATE

La marginea Craiovei oraș, a cărui liniște n-o tulburase în trecut sirena vreunei fabrici, se înalță semeață, cu coșurile fumegînde, cunoscuta uzină „Electroputere". Ridicată în anii puterii populare, tînăra întreprindere a industriei noastre constructoare de mașini a cunoscut o dezvoltare vertiginoasă, ajungînd, de la repararea locomotivelor cu abur, fabricarea de electrocare, tramvaie, să producă acum modernele locomotive Diesel-electrice.

Nichelate stralucitor, curate, elegante, avînd o formă aerodinamică, locomotivele Diesel-electrice pot transporta de cîteva ori mai multe vagoane decît predecesoarele lor, locomotivele cu abur. Cineva a avut curiozitatea să facă un calcul. O locomotivă Diesel-electrică este capabilă să remorcheze un tren încărcat cu 1.800 tone mărfuri, lung de peste 1 km pe distanța București-Craiova. Mergînd mai departe cu calculul, a reieșit că 3 locomotive de acest tip pot furniza curent pentru iluminatul întregului oraș Craiova. Printre alte avantaje ale acestor locomotive în exploatare, este și acela al economisirii a 2 milioane lei anual, față de locomotivele cu abur.

Celui care vede și admiră pe magistralele țării aceste minunate mașini gîndul îi zboară fără să vrea spre pricepuții constructori ale căror brațe și gînduri se încordează într-un efort comun pentru a da viață ducipalilor năravași ce poartă cu ei 2 100 cai putere fiecare.

Construirea locomotivelor Diesel-electrice se leagă de amintirea multor oameni de la uzină. Pe Florea Langa, un tînăr de statură mijlocie, cu mușchi oțeliți de parcă s-ar fi luat la trîntă cu puternicele mașini, l-am găsit lucrînd sus, în cutia Dieselului. Pentru el, ca de altfel pentru numeroși muncitori, construcția acestor mașini a însemnat îmbogățirea cunoștințelor, însușirea a numeroase noțiuni noi din tehnica înaintată.

Discutînd cu Florea Langa, resimți înflăcărarea cu care îți vorbește despre „începutul" lui în fabricarea Dieselelor. Mai poartă și acum cu grijă în buzunar o fotografie. Aceasta îi amintește un moment de neuitat din activitatea sa. Un moment care de altfel a rămas scris și în cartea uzinei ca un eveniment de cinste. ...Ușa mare a halei s-a dat ușor la o parte, împinsă parcă de o mînă nevăzută. Apoi și-a făcut apariția o locomotivă ale cărei biele fine străluceau puternic în bătaia soarelui. Un vopsitor, cățărîndu-se pînă la parbriz, îi mai retușă o zgîrietură în lustrul emailului, abia perceptibilă. În fața colosului de oțel, s-a adunat lume multă. Era prima locomotivă Diesel-electrică construită de harnicii muncitori de la „Electroputere". În ușa cabinei, stătea Florea Langa.

Cînd privirea celorlalți muncitori din uzină era ațintită asupra Dieselului și a constructorilor lui, Florea Langa se simțea mîndru pentru contribuția sa la fabricarea acestei adevărate uzine pe roate. Din muncitor care lucrase la electrocare, a ajuns să monteze întreaga instalație: aproape 80 de km. de cabluri de diferite mărimi pe fiecare locomotivă. Treabă de loc ușoară. Voința, dragostea pentru meserie au fost armele principale cu care a învins greutățile începutului reușind să devină azi unul din oamenii de bază ai fabricii.

Prunc șăgalnic al uzinei, 07, prima locomotivă Diesel-electrică construită în țara noastră, fluierînd o dată scurt, ca un chiot vesel de copil, a pornit încet pe calea de oțel, urmărită cu privirile de cei ce-i dăduseră viață.

În tumultul acesta, cînd zeci de mîini fluturau în aer, în semn de „Drum bun", un om îmbrăcat în halat era cufundat în gînduri. Da! Realizarea primei locomotive Diesel-electrice i-a produs lui Ion Darie o impresie puternică.

Ion Darie este trecut de vîrsta tinereții. O viață întreagă a lucrat la reparatul locomotivelor cu abur, mai întîi la uzinele „Grivița Roșie" din Capitală, apoi la „Electroputere". Le cunoștea ca pe propriile lui buzunare. De mic copil l-au atras locomotivele. Atunci nu putea să-și dea răspuns ce forță nevăzută mînă pe drum de fier coloșii de oțel. Mai tîrziu însă, pe măsură ce căpăta cunoștințe noi, tainele au dispărut.

La „Electroputere", Ion Darie a cunoscut și el perioada cînd aici se mai fabricau tramvaie, locomotive de mină, electrocare. Datorită cunoștințelor și talentului său de bun organizator, a fost numit maistru.

Cîțiva dintre constructorii de locomotive Diesel-electrice: lăcătușii Moise Nicolae, Langa Florea, șeful secției construcții-montaj locomotive Ion Darie, lăcătușul Mircea Dinulescu, ing. Victor Ionescu, șeful secției montaj locomotive și N. Pupan, electrician

Aspect din hala de asamblare a locomotivelor Diesel-electrice

Ion Darie mai păstrează și acum în minte momentul cînd i s-a încredințat sarcina de a conduce secția L.D.E. (locomotive Diesel-electrice). A simțit atunci o mîndrie sufletească adîncă, o mîndrie care-l obliga în același timp să fie la înălțimea încrederii acordate. Și Darie nu a dezmințit această încredere. A pornit la drum împreună cu un număr restrîns de oameni. „N-a fost deloc ușor să construiești un asemenea produs de înaltă tehnicitate la care se folosesc mai bine de 10 000 de repere — ne spune Ion Darie.

Ușor n-a fost, dar oamenii, animați de patriotism, de răspundere față de misiunea încredințată, au muncit cu toată priceperea, reușind să dea țării minunate mașini, deosebit de importante pentru modernizarea transportului nostru pe căile ferate.

Timpul a trecut. De la apariția primei locomotive de acest tip și pînă acum, au survenit multe schimbări atît în procesul tehnologic cît și în calificarea muncitorilor. Fără excepție, toți muncitorii care lucrează la Diesele, au urmat cursuri de specializare, unde au căpătat cunoștințe solide.

Privindu-i pe cei ce muncesc la blocul aparatelor electrice, îți dai seama de măiestria lor profesională, de cunoștințele lor bogate. Aici, locul mașinilor-unelte este luat de aparate de precizie și control, de instrumente mici ușoare, de mare finețe, cu ajutorul cărora muncitorii fabrică complicatele agregate electrice care fac posibilă centralizarea comenzilor locomotivei.

Despre cei ce făuresc aceste mașini moderne s-ar putea povesti multe lucruri. La fel ca și despre cei ce colaborează la obținerea locomotivelor Diesel-electrice: cei de la uzinele constructoare de mașini Reșița și altele care livrează uzinelor „Electroputere" piese și agregate.

...07, 08 ...054 ...055 ... și atîtea altele sînt numere pe care locomotivele Diesel-electrice le poartă, alcătuind astăzi o adevărată familie de mașini ce se mărește continuu. De fiecare dată cînd șirul numerelor se mărește, cînd sub soarele patriei strălucește o nouă locomotivă, constructorii, înainte de a ieși pe poarta uzinei, îi urează tradiționalul „Drum bun" și viață lungă pe magistralele de oțel ale țării.

I. ARABOLU

A venit tovarășul academician!

(Urmare din pag. 1)

beneficiind de o îndatoritoare și instructivă tovărășie.

Mergem pe șoseaua care duce spre Călărași. La nouă și jumătate trebuie să ajungem la Lehliu-sat; trecem prin localități care se cheamă, ca multe din femeile noastre: Ileana, Florica și discutăm despre o mulțime de lucruri.

— Ce grîu frumos! — spune cineva, arătînd un lan care a început de-acum să unduiască în adierea vîntului.

— Într-adevăr, e bine crescut — consimte vecinul de alături. Dar dacă privești cu luare aminte vezi că ici, colo, bate puțin în galben. Ar mai fi avut nevoie de ceva azotat de amoniu — vorbitorul apreciază cu exactitate, în kilograme, deficitul de îngrășăminte — și lanul ar fi arătat, într-adevăr, fără cusur.

E ușor să-ți dai seama că cel care a vorbit nu poate să fie decît un specialist.

Într-adevăr, este academicianul Amilcar Vasiliu, care împreună cu conferențiarul universitar, Petre Dumitru, de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu", merg la Lehliu pentru a susține acolo obișnuitele consultații științifice în probleme de agricultură.

— Mergeți deseori la Lehliu, tovarășe academician?

— Cam o dată pe lună, uneori și mai des. Bunăoară, consultația de acum va fi a doua din luna mai.

— Și cum vi se par aceste vizite?

— Mărturisesc că încerc de fiecare dată o mare bucurie văzînd cît de receptivi sînt țăranii colectiviști la știință. Firește, este cu neputință să-și însușească totul dintr-o dată, dar atunci cînd ajung să stăpînească o anumită metodă agrotehnică, o prescripție a științei, ca să zic așa, n-o uită niciodată. Cînd revin într-un sat, mă bucur că s-a ținut seama întotdeauna de sfaturile pe care le-am dat în vizita precedentă. Te vei putea convinge și dumneata. De pildă, cînd vom ajunge la Lehliu, îi vom ruga să ne arate culturile de sfeclă. Cînd am fost ultima dată am observat că sfecla fusese mîncată, în unele locuri de un dăunător cunoscut sub numele de „rățișoară". Le-am arătat cum să recupereze golurile.

Am ajuns între timp în Lehliu-sat. Într-un megafon prins pe fațada unei clădiri, răsună muzică populară și bănuiesc că acolo trebuie să fie căminul cultural. Grupuri de colectiviști așteaptă în curte. Se poate deduce, după camioanele parcate undeva alături, că unii au venit din satele învecinate.

— Noroc tovarăși, bine v-am găsit!

— Noroc, tovarășe academician, bine ați venit la noi!

Gheorghe Mogoș, președintele gospodăriei agricole colective „Drumul lui Lenin" din Lehliu-sat face oficiul de gazdă, informîndu-și oaspeții că în afară de localnici vor mai participa la întîlnire brigadieri, șefi de echipă, colectiviști fruntași din Plevna, Radu-Vodă, Lupșanu, Nucet, Răzvani, Săpunari, Ștefănești, Dor Mărunt. Printre cei de față, oamenii de știință veniți de la București, recunosc multe cunoștințe vechi. Pe inginera Viorica Țicovan din Lehliu, pe Vasile Constantin, președintele gospodăriei colective din Lupșanu, pe Vlad Constantin, vicepreședintele colectivei din Plevna, pe brigadierul Grigore Alexandru — moș Grigore, cum îi spun colectiviștii din respect pentru cei șaizeci de an ai săi și cum o să-i spunem și noi.

Oaspeții sînt poftiți să meargă pe cîmp să vadă semănăturile. O dată cu mașina cu care au venit specialiștii din București se pun în mișcare vreo trei camioane cu colectiviști din Lehliu și cu musafirii lor.

Ajungem la grădina de zarzavat. Președintele Gheorghe Mogoș ne arată roșiile răsădite de curînd, varza, ardeii, vinetele. Mai ales acestea de pe urmă sînt mîndria proaspeților zarzavagii din Lehliu. Să dite cum nu s-a mai pomenit pe aici (de altfel grădinăritul este o îndeletnicire nouă prin părțile locului; bătrînii ziceau că varza bună crește la Brezoaiele și la Buzău, netrecîndu-le prin minte că ar putea crește și în satul lor) — în așa-numitele „răsadnițe reci", vinetele au frunze mari, sănătoase, încît ai zice că-s gata, gata să lege.

— Ei, cum vi se par zarzavaturile noastre?

Le laudă și oaspeții de la București și colectiviștii din satele vecine, le prețuiește cu ochi de gospodar și președintele din Lupșanu, care notează mereu în carnet și-mi destăinuie, confidențial și complice, că pregătește o întrebare în legătură cu grădina de legume a colectiviștilor din Lehliu.

Iată și lanurile de porumb, unde se oferă să ne fie călăuză brigadierul Grigore Alexandru — moș Grigore.

— Anul ăsta mergem pe 206 și 213, explică moș Grigore într-un limbaj absolut ermetic pentru oricine nu bănuiește în acele cifre fatidice nomenclatura unor soiuri de porumb hibrid.

— Noi mergem pe 311, pe HDF 5 și, la irigat, pe 409 — răspunde Vasile Constantin, președintele din Lupșanu — și îl văd acum cum se dăruie pe loc, cu mare interes, unei îndeletniciri ciudate: numără sfîrșuincios plantele, măsoară rîndurile cu pasul. Nu înțeleg unde vrea să ajungă, dar tovarășul academician Vasiliu surîde cu tîlc.

— Treizeci și două de mii! — exclamă Vasile Constantin.

Constatarea nu are darul să-l înveselească pe președintele din Lehliu-sat, care știe că cifra reprezintă densitatea la hectar cam redusă.

— Este rar, într-adevăr, — opinează și profesorul. Știți ce înseamnă asta? Înseamnă că lipsesc 5.000 de fire, adică, în kilograme de porumb, cinci pînă la șapte sute la hectar! Așa-i, moș Grigore?

De bunăseamă că este așa, dar moș Grigore și toți cei din Lehliu-sat își asigură oaspeții că porumbul este mai rar numai în locul cu pricina și dau și explicații vrednice de luat în seamă. Într-adevăr, peste tot în alte părți densitatea este cea prevăzută de normele agrotehnice și oamenii de știință sînt bucuroși să constate că culturile sînt bine întreținute, că oricît ai cerceta nu afli nici urmă de buruiană.

..Dar unui ochi de specialist nu-i poate scăpa amănuntul că pe alocuri pămîntul este ușor vălurit cu sapa...

— De ce nu se cuvine să se facă mușuroaie?

Între colectiviști și oamenii de știință se înfiripă o discuție pe această temă; de ce este bine ca pămîntul să fie liniștit, uniform, fără ridicături...

În sfîrșit, iată-ne în dreptul culturii de sfeclă.

— Acuși să vă văd — glumește academicianul Amilcar Vasiliu. Cînd știați că vă dă tîrcoale dușmanul trebuia să fiți cu arma la ochi, dar mi se pare că n-ați avut-o nici la umăr... Ce ziceți, am dreptate?

Nu poți să nu-i dai dreptate profesorului. Colectiviștii își dau seama că împotriva „rățișoarei" ar fi putut interveni la timp cu o „prașilă oarbă" sau cu substanțe insecticide, ca să prevină paguba și să evite lucrările suplimentare. Dar tot e bine că semănînd a doua oară din vreme, în locurile atacate, ogorul își va recăpăta uniformitatea. Între timp au rărit și fruntzele plantelor. Specialiștii apreciază felul cum s-a făcut această operație, dar spun că se puteau lăsa frunze și mai puține. Aceștia la o demonstrație practică: academicianul Amilcar Vasiliu arată cum se face răritul frunzelor de sfeclă.

— Cu mîna stîngă apăs cît pot de tare la tulpină; cu dreapta rup frunzele, ca să fiu sigur că o să rup cît trebuie — fiindcă se știe că mîna dreaptă e mai lacomă, cu ea mîncăm, cheltuim. Las numai două-trei frunze. Cînd rămîn două e bine să fie așezate în așa fel încît să fie „în cruce" cu rădăcina. Uite așa!

Vremea s-a scurs pe nesimțite. Se apropie amiaza și în curînd trebuie să începă întîlnirea de întrebări și răspunsuri de la cămin. Din spre răsărit au început să crească nori negri cuprinzînd cerul încet, cu certe făgăduințe de ploaie. „Trebuie să ajungem la cămin înainte de a începe ploaia, dar îl cunoaște bine pe lupșeneanul ăsta și știe că nu i-a pus întrebarea doar ca să-și afle capăt de pricină.

— Anul acesta am avut „motive obiective". Numai de curînd am făcut rost de grădinar specialist și n-am avut nici gunoi pregătit din toamnă...

Vom face noi și ogor de toamnă și atunci să vedem dacă vă va mai da mîna să ne ajungeți din urmă la grădinărit...

Pe chipul savantului a înflorit un zîmbet. Poate că academicianul se gîndește, asistînd la această polemică agrotehnică, purtată între doi țărani colectiviști nu de dragul ciorovăielii mărunte, ci din dorința de a spori neîncetat rodnicia pămîntului, pentru belșugul fiecăruia în parte și al tuturor laolaltă, la țăranii din Oltenia copilăriei sale, bîntuiți de lipsuri, năpăstuiți de boieri, care nu vor fi știut să folosească în vorbirea lor mai mult de 300—400 de cuvinte. În zilele noastre, țăranul de atunci, cu ceje cîteva sute de cuvinte moștenite din bătrîni, n-ar mai putea să comunice cu contemporanii noștri colectiviști pentru care **agrotehnică, porumb hibrid, asolament, azotat de amoniu,** au devenit cuvinte firești, indispensabile unei discuții elementare, iar diferența dintre graiul unuia și al celuilalt ar fi cam ca între al țăranului de la începutul acestui secol și al celui de pe timpul lui Mircea cel Bătrîn...

...Soarele era la scăpătat cînd mașina noastră făcea calea întoarsă spre București, întîlnind pe drum aceleași camioane cu colectiviști, aceleași motociclete și mașini înapoindu-se de la Pustnicu, aceeași rumoare veselă și sărbătorească. A mai trecut o duminică. O duminică obișnuită, ca toate duminicile noastre. O duminică plină.

Boris BUZILA

Prietena mea CARTEA

Povestiri turcești*)

Sabahattin Ali, scriitor a cărui operă influențează puternic întreaga proză contemporană turcă — asasinat de uneltele Siguranței turcești; Suat Derviș, scriitoare progresistă, autoarea unor romane de răsunet ca și a volumului „Pentru ce sînt prietena Uniunii Sovietice" (1944) — judecată și condamnată la închisoare; Fahri Erdinç — deferit justiției în 1947 sub acuzația de a fi „insultat" prin scrierile sale pe președintele Turciei — emigrat pentru a-și salva viața; Ziya Yamaç — emigrant și el din aceleași binecuvintate motive; Sadri Ertem, prozator și publicist, care reflectă în romanele și articolele sale problemele sociale cele mai acute ale Turciei și a cărui pană înfierează cu deosebire cosmopolitismul de care este atinsă o categorie coruptă a intelectualității — mort în 1943; Bekir Sîtki Kunt, nuvelist talentat a cărui voce s-a ridicat pînă și în Medjilis în apărarea profesiei de scriitor și ale cărui cuvinte: „N-avem încă nici un scriitor care să poată trăi numai din veniturile aduse de exercitarea muncii de scriitor. Cînd spun aceasta am în vedere un trai omenesc, fără să fii nevoit să cerșești"— au avut un larg răsunet în întreaga Turcie; Omer Sayfeddin, primul reprezentant de seamă al genului scurt în literatura turcă care înfierează prostia și cosmopolitismul în paginile sale satirice—aceștia împreună cu alți doisprezece scriitori turci pe care-i caracterizează aceeași orientare progresistă, semnează schițele, povestirile, nuvelele culese în volum. Simpla lor enumerare ca și amintirea soartei lor cred că este cea mai bună garanție oferită cititorului.

Sînt 29, povestirile, de care oare să amintești mai întîi? Greu de ales în această colecție de veritabile bijuterii ale literaturii realiste turcești. Dar dacă ar trebui totuși să aleg, m-aș opri în primul rînd la „Poem pentru martirii noștri" și asta nu numai din solidaritate și compasiune pentru exploatatul nostru coleg întru meserie cît pentru admirabila prezentare a „comerțului" lui Ilhamy bey, angrosist de catastrofe naționale, începînd cu cutremurele și terminînd cu scufundările de vapoare, care-și plătește poetul în funcție de gradul catastrofei. O secretară darnică, un poet lacrimogen, un compozitor și un grup de bocitori de profesie, prea puțini se pare pentru a alcătui o frescă atotcuprinzătoare, deschid în schimb o fereastră largă spre realitatea societății amintite. Moartea poetului într-o catastrofă asemeni celei care-i furniza pîinea, nu-l va afecta însă prea mult pe Ilhamy bey, pentru că poeții care să moară de foame se găsesc, slavă domnului, destui.

★

Și-a dorit de-a lungul întregii tinereți, ca toate fetele, să aibă o rochie albă și pe cap vălul de mireasă și n-a avut niciodată altceva decît o rochie de culoarea plumbului învechit; și-a dorit toată viața să aibă copii zdraveni, rumeni, veseli și a născut copii de culoarea păpușilor de ceară, pe care i-a mutat din leagăn direct în cimitir; a visat pentru soțul ei o muncă sigură, permanentă, fie ea oricît de grea dar cît de cît plătită pentru ca să trăiască și ea fără frica zilei de mîine și n-a putut scăpa de teroarea foamei pînă-n această cumplită clipă cînd băcanul cel drept credincios nu vrea să-i dea pe datorie nici măcar o luminare pentru pus la căpătîiul mortului, iar femeia „cea pioasă" care „știe tot Coranul pe de rost" refuză să rostească o rugăciune măcar, fără plată anticipată. Să te mai miri oare că în asemenea clipe te părăsește rațiunea? („Înmormîntarea").

★

Dar luminile acelea ale marelui oraș care se aprind una cîte una fiecare avîndu-și taina, povestea ei? Chiar și lumina „hoațel"... care amintește de soarta unui Jean Valjean, contemporan, cu singura deosebire că galerele la care a fost condamnat primul, par un fleac față de tragedia existenței „libere" a acesteia din urmă. („Hoața"). Dar drama lui Zahar Mehmet care-și va ucide pe cel mai bun prieten pentru că pe canalul lor din cîmpia Anatoliei, apa nu ajunge să-i satureze pe amîndoi? („Canalul").

★

Sînt și multe povestiri satirice, cu multă vervă scrise, care ți-ar trezi o uriașă poftă de rîs, dacă n-ai simți totuși că în spatele lor se află niște realități de loc vesele. O asemenea admirabilă povestire „Sub piersici" ne poartă prin aceeași Anatolie prezentîndu-ne istoria sucombării, sub valul resemnării generale, a funcționarului venit să-și ia în primire postul cu cele mai sincere și combative intenții de „reorganizare". Eșuarea lui printre petrecăreții de sub piersici, va face probabil din el un stîlp al administrației, care se va opune repartiției cotei de cărbuni pentru bolnavul din schița „Trebuie să fiu tuberculos".

Oculistul „cometă" („Cometa"), cioplitorul în piatră care nici nu cunoaște bine ortografia dar ale cărui versuri încrustate în monumente îl împing spre poziție cetățenească („Piatră"), ruinarea completă, de către industriași, printr-o stratagemă, a țăranilor dintr-o regiune („Dărîmă coșul, ridică coșul"), vînzarea copilei pentru un sac de grîu și un măgar de către bătrînul tăietor de lemne („Tîrgul") și numeroase alte povestiri impresionante completează volumul, o adevărată antologie a literaturii realiste turce contemporane.

Minzu RADIAN

*) „O chestiune de afaceri", Editura pentru literatură universală, București.

PE TEME COTIDIENE

Casa și floarea

Într-o dimineață, am găsit lipit pe fațada blocului nostru un afiș pe care scria „Casa noastră ca o floare". Afișul înfățișa o casă mare și o floare și mai mare, iar textul lui recomanda ca prima să semene cu a doua — nu ca dimensiune, desigur, ci ca aspect. Pînă la prînz, vîntul sau o mînă antiestetică a rupt un colț din afiș și, o dată cu el, vre-o două etaje din clădirea desenată. Pînă seara un accident similar, la cealaltă extremitate a afișului, a vădit floarea de cîteva din grațioasele ei petale, ca și cum un îndrăgostit chinuit de îndoieli ar fi supus-o cunoscutului interogatoriu „mă iubește, nu mă iubește". Pînă în dimineața următoare, casa și floarea de hîrtie au dispărut cu desăvîrșire, lăsînd ca amintire două pete mari de pap alb, cu un contur fantastic, așa încît porțiunea respectivă de fațadă arăta acum ca un tablou abstracționist intitulat „Vînătoare de urși la Polul Nord".

Și totuși, răposatul afiș mi-a dat materie de reflecțiune. Arată sau nu casa noastră ca o floare? Răspunsul a fost mai mult decît afirmativ. Mai mult, pentru că blocul nostru seamănă nu cu o floare — cu una singură —, ci cu cîteva. Depinde de unde îl privești.

La parter, de exemplu, cea mai la îndemînă metaforă horticolă este mușcata. Nu în sens propriu, ci la figurat: tencuiala pare mușcată în multe locuri de colții formidabili ai unui uriaș cărucior medical i-ar fi prescris un regim bogat în calciu. În realitate, este vorba de rosăturile provocate de fruntea bombată a mingii de fotbal minuite — ca să zic așa — de picioarele cîtorva din micii locatari ai blocului nostru, care folosesc fațada drept poartă. Nu știu dacă la mijloc e eficacitatea înaintașilor sau lipsa de formă a portarului, dar numărul golurilor înscrise zilnic se ridică la cîteva zeci, tot atîtea fiind și juliturile consecutive ale tencuielii.

Etajul întîi, cel puțin printr-unul din balcoanele sale, evocă stinjeneii. Delicatul lor mov este culoarea preferată a tovarășei X, judecînd după lenjeria ei de corp. În sera sui-generis în care a fost transformat balconul, stinjeneii de relon ai tovarășei X înfloresc — oricît ar părea de paradoxal — uscîndu-se. Ei cresc de sus în jos, avînd ca teren de cultură o simplă frînghie de rufe și prezentînd o vădită superioritate față de stinjeneii de grădină, pe care natura nu i-a dăruit cu dantelă, elastic și breteluțe.

Nici holul de la intrare nu se poate plînge de lipsă de atenție. De el se ocupă în mod deosebit Vasilică, fiul portarului, care procedează — în ciuda fragedei lui vîrste de 14 ani — la îndrăznețe experimente, menite să răstoarne legile botanicei clasice. În ce mă privește, admir fără rezerve tenacitatea cu care, împotriva tuturor scepticilor, Vasilică continuă să spere că floarea-soarelui va răsări în hol prin împrăștierea sistematică a unei mari cantități de coji din semințele ei pe dalele de ciment. Deocamdată, grație lui, holul nostru este permanent acoperit cu un original covor care trosnește sub picioare. Dar ce frumos va fi atunci cînd, de cum vom deschide ușa de la intrare, ne vor întîmpina tipsiile de un galben radios ale cunoscutei plante oleaginoase!

Lumea vegetală este reprezentată pînă și în lift printr-un exemplar a cărui destinație principală nu e, ce-i drept, ornamentația: tutunul. Tovarășul Y, a cărui soție nu suportă fumul în casă, își aruncă cu regularitate țigara înainte de a coborî din ascensor, ceea ce lui îi asigură un cămin liniștit, iar nouă un lift cu podeaua ciuruită de arsuri. Dar nu avem de ce să ne plîngem, căci pe măsură ce trece vremea riscurile de incendiu se micșorează. Într-un viitor nu prea îndepărtat, prin orificiile pirogravate, chistoacele tovarășului Y se vor elimina de la sine.

Casa noastră ca o floare? Ca un buchet!

Nicolae MINEI

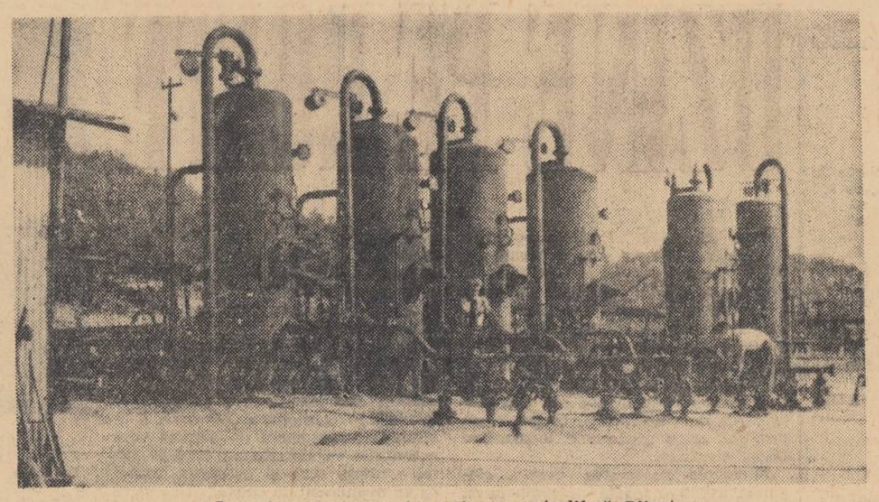

Parc de separatoare în regiunea pe troliferă Oltenia

(Urmare din pag. 1-a)

Valea noptilor albe

scoate aburi albi. Nori pufoși se înalță în plutiri lenețe spre cer. De pe dealuri, fîșturi de neguri pornesc alene la vale.

Și în această mare de aburi, cenușie-alburie, cu valuri cînd înalte ca niște turnuri, cînd sfărîmate și scunde, făcliile de gaz ard pe kilometri întregi. În ansamblu, spectacolul e mai copleșitor decît marea și chiar decît piscurile de munți ce se ivesc din nori. Un vîntuleț slăbuț începe de undeva și șerpii roșii de foc prind a se frămînta convulsiv. Aburii înconjoară uneori cu draperii impenetrabile stîlpii de foc încolăciți, iar altădată întreaga regiune apare învelită în văluri ușoare, străvezii. Atunci focul de artificii, dansul nebunesc al limbilor de flăcări e și mai sugestiv, și mai misterios.

Printre traversele zvelte de fier ard ghirlande electrice. Acum fiecare sondă pare un turn Eiffel, arcuit cu finețe. Aceste turnuri de foraj, moderne și puternice, sînt mîndria industriei petroliere românești. Ele sînt fabricate de una din tinerele noastre uzine, „1 Mai" din Ploiești, uzina de utilaj petrolier. Cu o parte din tehnicienii fabricii am făcut cunoștință încă înainte de masă. Încercau cîteva din produsele lor noi, în această regiune petroliferă din Oltenia. Dintre ei m-a atras în mod deosebit un bărbat mai în vîrstă, purtînd ochelari, Anton Raky, specialist în industria petrolului, ajuns în Valea Prahovei încă pe vremea cînd petrolul românesc era în mîna marelui capital străin. Lucrează și azi în industria de utilaje pentru extragerea petrolului. Atît numai că azi el montează nu turnuri de foraje aduse din străinătate, ci turnuri fabricate la noi în țară. Fabrica la care lucrează, „1 Mai" din Ploiești, e îndeobște cunoscută pe piața mondială.

Printre coline, departe, acolo unde valea coborînd în zig-zag, se strîmtorează de tot, dau de sonda 690. Schimbul de noapte lucrează cu sîrg. Ascensorul vuiește. Țeava lungă și subțire se avîntă în aer. Sus în turn o mînă se întinde după ea și o apucă. În același timp ea este înșfăcată și de jos. Cîteva mișcări rapide, calculate cu exactitate — și țevile sînt potrivite la locul lor, masa rotativă începe să scîrțîie, pornește, rotindu-se și în timp ce sonda forează alți douăzeci de metri în pămînt, deasupra capetelor noastre coloanele grele de fier se cutremură din cînd în cînd, parcă un curent electric ar trece prin ele.

Geologii sosesc în două mașini mari, ce seamănă cu autobuzele Radiodifuziunii. Una din ele e plină de cabluri, cealaltă e un fel de laborator mobil: cu instrumente de măsurat, complicate, cu o serie de alte aparate, cu foi de semnalizare colorate și cu tablouri de racordare.

Inginerul Negoescu e un om de vreo treizeci de ani, înalt, subțirel și vorbăreț. Lucrează aproape de zece ani la centrul de cercetări geologice și în timpul acesta a cutreierat aproape jumătate de țară. În momentul de față, printre colinele din Oltenia, el cercetează comorile din subsolul țării. E geolog. Lucrează în laboratorul mobil cu un alt tovarăș. E un inginer electrotehnician, mult mai tînăr decît dînsul. Abia anul trecut a terminat studiile la o facultate din Craiova. Cei doi ingineri, deși în fond amîndoi sînt tineri, reprezintă totuși două epoci în istoria cercetărilor geologice. Diferența de vîrstă de zece ani, ce-i desparte, coincide cu transformarea vertiginoasă a acestei ramuri de știință. Iată cum își aduce aminte de anii studenției, inginerul Negoescu:

— Noi plecasem la drum cu închipuirea naivă că geologul este un fel de turist încercat, iubitor de natură, care se plimbă prin munți cu un rucsac în spinare și cu un ciocan în mînă, cercetînd rocile ce-i ies în cale, ne spune el zîmbind.

Stăm cîteșitrei în laboratorul-auto, așteptînd terminarea pregătirilor. E o lumină puternică. Plăcile de sticlă ale aparatelor o răsfring strălucind. În cele din urmă, maistrul sondor anunță: „putem începe". Inginerul electrotehnician scoate din camera de plumb a mașinii o ladă grea pe care o duce în turnul sondei, își pune mănuși de cauciuc, deschide lada și, cu ajutorul unei pensete scoate un tub cilindric de metal. Oamenii se retrag.

— Cobalt radioactiv — mă lămurește inginerul Negoescu. Tubul cu materialul radioactiv este racordat la un cablu din cealaltă mașină. Apoi e coborît în sondă. Ne întoarcem la automobilul nostru, între aparate. Pe placa de metal, aparatul de măsurat înregistrează metru cu metru drumul subteran al cablului ce se scufundă. Trece aproape o jumătate de oră pînă cînd cobaltul radioactiv ajunge la adîncimea dorită.

Sonda numărul șase sute douăzeci se găsește la marginea unui teren petrolifer. Cu ajutorul ei o să se opereze o masivă injectare de apă printre straturile nisipoase care conțin petrol, pînă cînd tot terenul petrolifer va fi inundat. Metoda injectării cu apă este întrebuințată de cîțiva ani cu succes în terenurile petrolifere românești. Apa presează asupra uleiului și prelungește cu ani de zile durata de erupție naturală a petrolului. Prin acest procedeu se obține o exploatare intensă a izvoarelor de petrol.

Materia radioactivă a ajuns între timp la „talpa" sondei. Inginerul electrotehnician se așază în fața pupitrului de comandă. Cîteva conectări, cîteva apăsări pe butoane. Se semnalizează celelalte mașini și cablul cu bara de cobalt începe să se ridice încet. Pe cadranul fosforescent al oscilografului, vibrînd verzui, o linie luminoasă și întreruptă șerpuiește de la un cap la altul. Primele impulsuri sosesc din adîncul pămîntului. Jos, neutronii eliberați de cobaltul radioactiv bombardează neîncetat nucleele de atom ale rocilor pe care le întîlnesc. Impulsurile particulelor de energie radiantă care provin din aceste ciocniri — fotonii gama, sînt transformați de aparatul Geiger-Müller în curent electric, care este condus prin cablu la niște aparate ce-l înregistrează pe hîrtie fotografică. Prin straturi diferite, neutronii pătrund cu viteze diferite și în conformitate cu această diferență se schimbă și puterea și numărul impulsurilor venite de jos. Interpretînd graficul liniilor întrerupte, fixate pe hîrtia fotografică, care desenează oscilații mai mari sau mai mici — geologii deslușesc condiția și compoziția straturilor din adînc, întocmai cum medicii citesc după fotografiile Roentgen cele mai intime taine ale organismului omenesc.

Șase ore trec pînă cînd materia radioactivă se întoarce din nou la suprafață, după ce a zmuls, cu ajutorul razelor ei, la adîncime, toate tainele stratului de pămînt. Rolul principal l-au avut aparatele supravegheate de tînărul inginer electronist. Citirea graficului însă a rămas tot în seama lui Negoescu. O și spune, nu fără oarecare autoironie, făcînd aluzie la conversația noastră de aseară:

— Vezi, asta e munca geologului modern. Totuși, fizicienii nu ne pot înlocui complet. Sau ei învață geologia, sau noi fizica. Altfel, unul fără de altul nu putem exista.

Frigul ne-a răzbit pe toți trei. Lucrarea însă trebuie să fie gata cu orice preț pînă dimineața. În laboratorul mobil, dimineața, vine schimbul următor. Și o nouă măsurătoare va începe, la altă sondă, în cine știe ce parte a vastului teren petrolifer.

În ziua următoare am hoinărit prin noul cartier de locuințe ale muncitorilor. Am fost invitat, împreună cu trei băieți într-o odaie curată și bine încălzită.

Impresia cea mai puternică mi-au făcut-o totuși, serele. Le-am descoperit dincolo de terenul de sport, printre arături. Sub acoperișul gros de sticlă, o căldură plăcută ne primește. Cîteva fete trebăluiesc printre ghivecele de flori. Ele mă lămuresc cu tonul cel mai firesc din lume, că ceea ce văd aici este grădinăria regiunii petrolifere, și anume, sera mică. Cea mare, ceva mai departe de aici, va fi gata în curînd.

— O să fie nevoie de multe flori în scuaruri și parcuri, îmi spun grădinăresele.

Pînă la ridicarea grădinilor proprii, clubul muncitorilor, biblioteca și cinematograful, vor funcționa într-o baracă. Petroliștii au gazeta lor, au o bibliotecă de șase mii de volume, echipă de teatru, o orchestră și o brigadă de agitație. Cu cîteva luni de zile în urmă, au comandat pentru club mai multe lucrări grafice și picturi ale unor artiști plastici din Petroșeni, care au petrecut mai multe zile în schela petroliferă de la Țicleni.

Flori, tablouri, cărți în valea nopților albe, unde omul pune stăpînire și pe frumusețe.

★

Se înserează la Țicleni. Oamenii se întorc de la sonde. În noul cartier, ferestrele caselor revarsă pe străzi o lumină caldă. Mă cațăr din nou pe coasta de deal și, înainte de a-mi lua rămas bun de la valea nopților albe, îmi arunc încă o dată privirea plină de admirație peste pădurea de sonde scăldată în marea de abur și flăcări.

Miko ERVIN

Plastica noastră la Viena

Corespondență specială

În cadrul programului bogat al „Săptămînilor festive ale Vienei", care se desfășoară nu numai în sălile de concerte, operă și teatru ci este marcată și prin numeroase noi expoziții, s-a deschis la 28 mai la Künstlerhaus din Viena, expoziția de artă plastică românească. Sînt expuse numeroase lucrări ale artistului emerit Alexandru Ciucurencu, ale artistului poporului Boris Caragea și cinci sculpturi ale lui Constantin Brîncuși.

În șapte săli sînt expuse, în condiții foarte bune 141 lucrări a trei dintre cei mai reprezentativi artiști plastici ai noii dezvoltări a artei românești. La intrarea în expoziție vizitatorul este întîmpinat de două panouri mari cu fotografii după lucrările lui Constantin Brîncuși, care nu sînt prezentate în cadrul expoziției. Pot fi văzute: „Poarta sărutului", „Coloana fără sfîrșit", „Masa tăcerii", „Cumînția pămîntului", etc.

Numeroși vizitatori, atît în ziua deschiderii expoziției cît și în zilele care au urmat, au confirmat prin interesul mare pentru arta plastică românească, cele afirmate de criticul de artă Brunno Schütz, încă din prima zi:

„Lucrările sînt excepțional de bune și sînt convins că vor place mult vienezilor". Cuvinte de salut au fost rostite și de către alți specialiști și cunoscători de artă. Așa, de pildă, sculptorul Caroux, originar din Austria, actualmente profesor la Universitatea din Londra, felicitîndu-l pe Boris Caragea a spus: „Sînt încîntat de cele văzute și consider lucrările expuse ca foarte valoroase".

Secretarul general al casei de cultură din Viena, dr. Wolfgang Gruedl și-a exprimat părerea în cuvinte elogioase referitor la nivelul artistic al lucrărilor:

„Vizitatorilor le place, la cele 123 tablouri expuse ale apreciatului pictor Alexandru Ciucurencu, în special coloristica personală. Se pot aminti numai cîteva, în fața cărora pot fi văzuți permanent grupuri de oameni: „Epilogul răscoalei 1907", „Peisaj industrial", „Rafinăria din Ploiești", „Gospodăria agricolă colectivă Mogoșoaia", apoi „Portretul mamei", „Artista Sonia Cluceru", „Regizorul Sică Alexandrescu", etc.

De un interes mare se bucură cele 13 lucrări ale sculptorului nostru Boris Caragea: „Descătușarea", „George Enescu", „Cap de pescar", „Tinerețea", „Capul unei studente" ca și celelalte ce prezintă o intensă expresivitate.

Lucrările lui Constantin Brîncuși, cum sînt „Sărutul" „Cap de copil" și altele, datînd din prima fază a activității sale, sînt expuse în prima sală și atrag numeroși vizitatori.

Afișul expoziției și îndeosebi prospectul sînt executate în condiții grafice foarte bune. Prospectul constituie o prezentare corespunzătoare a celor trei artiști ai plasticii românești: el este înzestrat de un cuvînt înainte al academicianului Tudor Vianu.

Expoziția românească rămîne deschisă pînă la 30 iunie.

Greta GRAUR

Viena, 31 mai 1963.

Micul ecran

Săptămîna la televiziune

2 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. ● Filmul **Mătura năzdrăvană.** ● **Telejurnalul pionierilor.** ● „Cîntați cu noi!" — Emisiune distractivă de Alexandra Teodoru și Carmen Constantinescu. ● Gimnastică artistică în execuția echipelor premiate la concursul școlar cultural-artistic. **10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** În jurul orei 15.00 Transmisiune de la Moscova: **FINALELE CAMPIONATELOR EUROPENE DE BOX. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 PAGINI DE UMOR DIN LITERATURA CLASICĂ.** Ecranizarea povestirii „La casa din Batiște" de I. A. Bassarabescu. În cadrul aceleeași emisiuni veți reîntîlni cîteva personaje ale operei „Boema" de Puccini. De data asta ca eroi ai cărții „Scene din viața de boem" de Henry Murger, după care s-a scris libretul operei. **19.55 ÎN CAMERA DE CREAȚIE A LUI PROMETEU. 20.05** Filmul artistic englez **SCRISOARE DE LA O NECUNOSCUTĂ.** În rolurile principale apar cunoscuții actori: Joan Fontaine, Louis Jourdan, Mady Christians, Art Smith. **21.30** Cu aparatul de filmat la expoziția de pictură, sculptură și grafică de la Muzeul de Artă al Republicii Populare Române. **21.50 Noutăți în muzica ușoară.** Emisiune ilustrată coregrafic. Își dau concursul: **Irinel Liciu,** artistă emerită, **Cleopatra Melidoneanu, Margareta Pîslaru, Simona Ștefănescu, Ileana Iliescu, Adina Daneș, Iulia Amza, Viviana Popescu, Liliana Diaconu, Stere Popescu, Gheorghe Cotovelea, Nicolae Pantazi, Gheorghe Matei, Adrian Gheorghiu** și **Ștefan Ionescu.** Prezentarea: **Alexandru Culescu;** Coregrafia: **Stere Popescu.** În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, sport, buletin meteorologic.**

3 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **„De la semnalizarea cu focuri la telefonul modern"** — transmisiune de la Muzeul tehnic din București (XII). **19.45** O nouă întîlnire cu populara actriță maghiară Marika Tőröcsik, de data aceasta în filmul **„M-AM SĂTURAT DE CĂSNICIE". 21.15** Muzică distractivă. Interpretează o formație instrumentală condusă de **Leonid Gudzichievici.** Soliști: **Virginia Gudzichievici, Dorothea Palade-Melinte, Ramon Chavez** (Cuba), **Vasile Micu, Jean Hvorov** și un cvartet vocal bărbătesc. **21.55 TELESPORT.** În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, buletin meteorologic.**

4 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: „CONTROLUL ÎMBINĂRILOR PRIN SUDURĂ" de inginer **Nicolae Greavu** și inginer **Gheorghe Maior,** sudor-șef la Uzina „23 August" București. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Știți să desenați, copii?! Vă plac cireșele? povestire de **Octav Pancu-Iași.** Desenează **Iurie Darie. 19.40 ȘAH. 19.50 Emisiune de știință:** Din ciclul „Energetica nucleară": **„FISIUNEA ÎN LANȚ ȘI REACTORUL NUCLEAR"** (I) de inginer **Alexandru Ștefănescu** de la Institutul de Fizică Atomică. **20.10 Mozaic de scurt metraje. 21.10** Muzică înregistrată pe peliculă. În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, buletin meteorologic.**

5 IUNIE

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● Despre activitatea Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor, de **Dan Dumitrescu.** Reportajul filmat „Noi construcții în București" ● „În [illegible] sezonului de vară. ● **Popas liric.** ● **Artiști amatori în studio. 19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Toată atenția lucrărilor de întreținere a culturilor. ● Reportajul filmat: **„În jos pe Ialomița".** ● Tribuna fruntașilor. ● **Răspundem apicultorilor...** ● Muzică populară românească. În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, buletin meteorologic.**

6 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: „OBȚINEREA DETERGENȚILOR, PRODUSE MODERNE DE SPĂLARE", de inginer **Stelian Anastasiu,** șeful secției detergenți de la **ICECHIM. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Pentru copii: **„Cu căpitanul Val-Virtej pe urmele lui Magellan". 19.50** Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" (III). **20.10** Emisiune de teatru: **„CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII ONEST"** de **OSCAR WILDE,** în interpretarea colectivului Teatrului de stat din Arad. În pauză: filmul documentar: **„Pentru o alimentație rațională și sănătoasă".** În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, buletin meteorologic.**

8 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii și tineretul școlar: **„FRAȚII GRIMM"** — evocare dramatizată de **Sergiu Milorian. 19.55 În fața hărții. 20.05** Filmul artistic sovietic **OMUL MERGE DUPĂ SOARE. 21.15 LITORAL 1963. 21.30 SĂRBĂTOAREA STRUNELOR.** La realizarea emisiunii își dau concursul, printre alții: Ileana Pitca — harpă, Virgil Pop și Jean Ionescu — vioară, Ludovic Lang — violă, Sonj Niculescu — violoncel, Gabriel Mezzei — chitară, Traian Demetrescu — havaiană. Momentele coregrafice vor fi interpretate de Valentina Massini și Gabriel Popescu, artist emerit. În încheiere: **BULETIN DE ȘTIRI, sport, buletin meteorologic.**

Cum i-am cunoscut...

NOTTARA

Într-o seară de iarnă — sînt mai bine de patruzeci de ani de atunci — l-am cunoscut pe maestrul Nottara.

Alt artist de seamă — N. Soreanu — de care mai vîrstnicii noștri contemporani își aduc aminte, desigur, cu emoție, a avut bunătatea să mă recomande ilustrului actor.

— Meștere dragă, i s-a adresat Soreanu lui Nottara, dă-mi voie să-ți prezint un tînăr cronicar dramatic.

— Cu plăcere! (N-am să uit niciodată vocea maestrului!).

Și marele artist mi-a întins o mînă caldă, frățească.

Nottara m-a întrebat care e ultima piesă pe care am văzut-o.

— *Hamlet* cu Aristide Demetriad!

— Cred că te-a interesat.

— Foarte mult!

— Demetriad a realizat un Hamlet care poate sta cu cinste alături de creațiile colegilor săi din străinătate.

Și după cîteva clipe:

— Avem artiști buni — excepționali chiar! ...După cîțiva ani l-am căutat la Teatrul Național. Se dădea, în seara aceea, *Viforul* și, precaut, am pășit pe sala ce ducea la cabinele actorilor, cu un ceas înainte de reprezentație.

— Am să-l aștept, am spus omului de serviciu, nu-l stingheresc decît cîteva minute, înainte de a intra în scenă.

— Păi, maestrul Nottara e aici de *două* ceasuri, mi-a răspuns paznicul cabinelor.

— De două ceasuri?

— Da! Totdeauna vine așa, cu două ceasuri înainte de reprezentație. Se încuie în cabină și *studiază* rolul. N-a lipsit niciodată de la teatru!

...Nottara a fost un actor de multiple resurse. Mijloacele sale artistice îi dădeau putință să întruchipeze eroi de tragedie, ca și personaje de comedie.

Avea preferințe? Firește, le avea.

Am stat de cîteva ori de vorbă cu el și n-am să regret ceasurile acelea — adevărate ceasuri de educație artistică, de inițiere în operele de teatru. Iubea, admira pe clasici. Iar această venerație pentru înaintași nu-l împiedica să prețuiască producția teatrală valoroasă contemporană.

Cei care l-au avut profesor la Conservator îmi spuneau că era și acolo de o desăvîrșită punctualitate și cît se poate de comprehensiv. Venea cel dintîi — pleca de obicei, cît mai tîrziu. Nottara avea „stilul" său, poate, chiar, „maniera" sa — deși se putea bîrui cînd simțea nevoia, întrînd în pielea cîte unui personaj care nu-i convenea. Dar „stilul" său nu-l impunea studenților. E adevărat, cînd i se părea că tînărul ucenic în arta actoriei greșea, — intervenea:

— Stai, nu așa! Uite ce-a vrut autorul să spuie și cum l-a văzut pe erou!

Și Nottara „juca" în fața elevului său rolul cu pricina.

La reluare, dacă studentul se mulțumea, pur și simplu, să-l imite, profesorul îl oprea, nemulțumit:

— Nu, nu, nu așa! Ți-am arătat ce-a înțeles autorul, cum a văzut personajul — dar nu-ți pretind să pronunți ca mine, să-mi reproduci aidoma intonația și gesturile. *Același* personaj poate fi interpretat în fel și chip fără ca să i se falsifice psihologia.

Nottara ținea ca *actorul să rămîie cu personalitatea lui.*

Nottara s-a născut actor. Era cu neputință să fi fost, o dată măcar în societatea lui, ca să nu-ți dai seama că acest om nu putea și nu trebuia să facă altceva decît teatru. El unea în persoana lui pe actorul virtuos cu cel spontan. Tehnician, maestru desăvîrșit, putea, în același timp, să se identifice cu rolul interpretat.

O dată ne-a vorbit, cîtorva tineri, pe-atunci, muncitori ai condeiului, despre Caragiale:

— Voi nu știți cît de mare a fost și ca *actor*, ne-a spus. Și am convingerea că scena noastră a pierdut într-însul un strălucit interpret atît al rolurilor dramatice, cît și al celor comice. Caragiale, cînd voia să ne prezinte un dascăl de școală veche, de pildă, nu se mulțumea să-l descrie — și, doar știa *cum* să-l caracterizeze! Nu! Se ridica de la masă și — prin gest, prin mimică, prin intonație devenea el însuși profesorul satirizat: îl vedeam, îl înțelegeam.

Nottara ne-a mai încredințat că autorul *Scrisorii pierdute*, departe de a fi fost un cinic, s-a dovedit totdeauna un sentimental, un admirativ.

— L-am văzut, mi-a spus cu alt prilej, Nottara, l-am văzut plîngînd la nu mai știu minte care melodramă. Vă închipuiți, desigur, că avea gusturi deosebite și un ascuțit spirit critic și nu se putea înșela asupra calității unei piese. Dar *firea* îl depășea. Repet: un sentimental!

Nottara a fost mai mult decît un mare actor — maestrul scenei românești, pe care a cinstit-o și a slujit-o decenii de-a rîndul —, mai mult decît un profesor competent, un adevărat îndrumător al învățăceilor săi, — mai mult decît ceea ce îndeobște numim un om de teatru: a fost pe lîngă toate un artist-cetățean, iubitor al adevărului și dreptății. Numele său va fi pentru vecie legat de istoria teatrului românesc.

I. PELTZ

DIALOGURI TURISTICE

Piatra Teiului

— Mai mi-am cumpărat o carte — m-a întîmpinat deunăzi tînărul meu prieten. Știți, sînt un fel de abonat la Biblioteca pentru toți...

—Ei, bravo! Și ce-ai luat acum?

— „Piatra teiului" de Alecu Russo... Am și citit-o. Îmi plac cărțile în care e vorba despre călătorii. Cred că vă amintiți, chiar în Piatra teiului, Alecu Russo îl îndeamnă pe cititor să-și cunoască țara...

— ...Și-i critică pe cei care nesocotesc frumusețile de-acasă, îndreptîndu-se spre alte meleaguri.

— Chiar așa! Iar la sfîrșit — vă mai amintiți? — povestește legenda Pietrei teiului.

— Stînca aceia pe care a rupt-o [illegible] de acumulare, socotind capul acolo unde se înalță giganticul baraj al hidrocentralei. Poți să mergi spre Piatra teiului fie către Borsec, peste munți, fie peste baraj. În drum ai să întîlnești și Piatra teiului care ți-a stîrnit curiozitatea. Dar cred că mai mult îți va atrage atenția impunătorul viaduct care permite șoselei să treacă peste Bistrița, la coada lacului.

— Și a doua posibilitate?

— Cred că este mult mai atrăgătoare fiindcă te poartă cu vaporașul pe „marea" Bicazului. Te îmbarci la debarcaderul de lîngă baraj și pornești în lina călătorie spre celălalt capăt al lacului trecînd în revistă garda de onoare a Ceahlăului: Turnul lui Budu. Ocolașul mic, Ocolașul mare, Bitca Ghedeonului, Detunatele, Toaca, Panaghia și Piatra lată. Cobori pe țărm la Ceahlău — comuna de la vărsarea pîriului Schitu în lac sau, mai bine, la Bistricioara, de unde o plimbare ușoară pe șosea te va purta spre satul Călugăreni, în marginea căruia vei zări stînca sortită de legendă să oprească cursul Bistriței. Ei, și-aici ai să poți medita în tihnă la nereușita forței supra-naturale din legendă de a zăgăzui Bistrița și la triumful omului, harnic și priceput, al zilelor noastre care a făcut acest lucru urmărind nu ucigașa revărsare de ape ci o revărsare de lumini în casele noastre și de viață în inimile atîtor uzine și fabrici.

— Așa e! Și vă spun drept mi-ar place să citesc un roman despre cei ce-au construit hidrocentrala de la Bicaz... Aș vrea să mai întreb însă ceva: nu se pot combina aceste drumuri?

— Ba cum să nu. Cursele vaporașelor sînt coordonate cu acelea ale autobuzelor așa că poți face un drum pe șosea, iar pe celălalt pe apă. Un adevărat circuit al lacului Bicaz...

Gh. BAIU

MOZAIC

DEȘI federația suedeză de box i-a interzis lui Ingemar Johansson, după penibila lui „victorie" în fața lui Bryan London, să mai susțină meciuri internaționale, actualul campion european la toate categoriile, a declarat că continuă antrenamentele și speră că federația va renunța la suspendarea sa. „Contest valabilitatea acestei decizii care se bazează pe o apreciere greșită — a spus el. Situația din repriza a 10, cînd am fost numărat, se poate întîmpla oricui. Voi dovedi că nu merit suspendarea".

ATLETUL Salvatore Morale (Italia) recordman mondial și european la 400 m garduri, a devenit gazetar sportiv. Iată și explicația gestului său: — „Este adevărat că mă pregătesc pentru Jocurile Olimpice, dar mai sigur sînt că voi putea pleca la Tokio ca... gazetar!"

ACADEMIA de sport din Franța a decernat titluri de laureat unor sportivi francezi și străini pentru performanțele realizate în anul 1962. Marele premiu a fost acordat lui Michel Jazy. Printre laureați se numără și atletul sovietic Valeri Brumel.

SECRETARUL general al Federației internaționale de atletism, Pain, a declarat ziariștilor japonezi cu ocazia unei recente călătorii la Tokio, că actualul tabel privind cotarea problemelor de decatlon va fi în curînd modificat. Măsura este justificată de faptul că actualul tabel este depășit de performanțele din ce în ce mai bune care se înregistrează. Un caz este cel al săriturii cu prăjina care în tabel n-are echivalent decît pentru 4,82 m ori recent decatlonistul Yang, cînd a stabilit un nou record mondial, a sărit 4,83 m.

ATLETUL de culoare Idriss, recordmen al Franței la săritura în înălțime, a fost numit subsecretar de stat cu problemele tineretului și sporturilor în guvernul statului Ciad.

● *BOXERUL filipinez Johnny Jamitos, urma să se întîlnească cu campionul mondial la categoria cocoș Eder Jofre (Brazilia) Antrenorul lui Jamitos a cerut federației din Filipine să recuze pe arbitrul Ziravello, sub pretextul că acesta locuiește în același hotel din Manilla, care găzduiește și campionul mondial. Arbitrul a fost nevoit să se mute, dar asta nu l-a împiedicat, pe Jofre să-și învingă adversarul prin K.O. 48 de ore mai tîrziu.*

● *COMISIA de box a statului New York a interzis fostului campion mondial de box, Ray Robinson, să mai boxeze pe motivul că a depășit vîrsta de 43 de ani. Aflînd decizia Robinson a comentat-o astfel:*

„Alții însă mă consideră încă capabil să dau o lecție de box. Deocamdată n-am nici un motiv să renunț mai ales că existența mea depinde și de această activitate".

● *BOXUL profesionist a făcut o nouă victimă. Pugilistul Sabino Mangubat (Filipine) care a suferit o înfrîngere prin K.O. din partea lui Johnny Lazaga, și fusese internat în spital în stare de inconștiență, a decedat după 48 de ore.*

Corespondență de sezon

SCUMPE NEA MIȘULE,

Cu prilejul Zilei copilului, gîndul meu se îndreaptă spre dumneata. A, nu. N-aș vrea să crezi despre mine că te consider preșcolar sau minor și că te pun în legătură directă cu ziua de 1 iunie. Nu, pentru că știu bine că acum opt luni ți-ai serbat majoratul de patruzeci și doi de ani. Așa că altă legătură fac între dumneata și Ziua copilului. Ca vechi sportiv și specialist, vreau să te invit la o cursă ciclistă care are loc de 1 iunie și la care participă și băiatul meu. Băiatul meu, Dănuț. Ce te miri? E, mare ciclist. Șase ani. Nu! Nu șase ani de cînd e ciclist! Șase ani de cînd e cu totul... Dar matale, ca mai vechi într-ale pedalei, știi că măiestria în sport nu e legată de vîrstă. Uite, eu: la cei patruzeci de ani ai mei, singurul contact cu ciclismul l-am avut cînd mi-ai dat dumneata bicicleta să o țin pînă ieși țigări...

Dar eu nu am nici o vină că la vremea mea nu aveam condiții. Ce să-mi ardă mie, cînd eram mic, de bicicletă, cînd n-aveam nici pantofi? Vorba aia: nu aveam nici cu ce să merg pe jos, dară mi-te pe sus...

Cu Dănuț e cu totul altceva. El, la această vîrstă, de pre-pitic, este la a doua întrecere oficială din cariera lui pentru că și anul trecut, cînd era mai junior cu un an, a mai participat la o cursă organizată tot cu acest prilej, obținînd un rezultat mai mult decît onorabil: locul III și pantalonașii uscați, așa cum îi îmbrăcase de dimineață, ceea ce trebuie să recunoști că este o performanță.

Acum însă e ciclist cu experiență, așa că vreau să se claseze și mai bine, la categoria „5—6 ani". E drept că el nu participă chiar la cele cu două roți, ci cu trei. Dar asta nu are importanță. Ce, tricicleta nu-i și ea tot bicicletă? Ce, e tramvai?

Drept care toată lumea îl pregătește pentru această întrecere. Maică-sa are grijă ca băiatul să ducă o viață sportivă: la nouă seara e în pat și nu bea decît lapte. De antrenat îl antrenez eu, iar în zilele cînd am ședință mă înlocuiește soacră-mea; îl pune să înconjoare de două-trei ori parcul din fața blocului.

S-o vezi, abia face față ritmului impus de el. Dar ea știe că sînt în joc culorile familiei, și-l îndeamnă:

— Asa, Dănuț! Mai repede! Vezi să nu dai peste nenea! Pedalează în forță! Vino să-ți șterg nasul! Acum, sprint!

Și băiatul o încurajează la rîndul lui:

— N-ai grijă, bunico! O să lupt să-i întrec pe toți, fiindcă știu că dacă nu ies primul, te necăjești...

După cum vezi, stă bine și cu pregătirea moral-volitivă.

Mai rău stăm noi, cu emoția. Pînă acum, fiecare din casă a luat cîte un Carbaxin, afară de nevastămea, care a luat două. Deh! E mamă și are dreptul la porție dublă. Așa că matale dacă vii și dacă simți că o să ai emoții pentru nepot, ceea ce consider foarte normal, te rog să vii cu calmantul dumitale, deoarece noi mai avem o singură pastilă și o ținem pentru orice eventualitate.

Cînd te-oi vedea și matale în mijlocul atmosferei de cursă, pun pariu — te pun chiar solist, ca la Pronosport — că o să pleci de acolo cu hotărîrea ca peste 4—5 ani să ai și dumneata concurentul dumitale propriu, ca să nu te mai bucuri prin virament.

Drept care te așteptăm de 1 iunie să te aliniezi la startul galeriei familiei.

Al dumitale,

Tatăl concurentului Dănuț II (că mai e un Dănuț I, mai mare, la et. III).

P. conf. Fred FIREA

GIGI

Sfîrșitul săptămînii trecute a oferit iubitorilor de sport din țara noastră numeroase motive de satisfacție.

Fără doar și poate, rezultatul nr. 1 îl constituie victoria magistrală a feroviarilor bucureșteni, învingători asupra eternilor parteneri de finală, voleibaliștii de la T.S.K.A. Duminică seara la Floreasca, Rapidul celor 6 (Nicolau, Drăgan, Plocon, Grigorovici, Bărbuță, Mincev) condus cu măiestrie de „mecanicul șef" Ștefan Roman, a trecut ca o vijelie peste cea mai bună formație de club din lume, adjudecîndu-și pentru a doua oară „Cupa Campionilor Europeni". Scorul final și maniera în care a fost realizat, fac derizorii orice superlative.

Succese remarcabile au mai obținut baschetbaliștele, învingătoare — în sfîrșit! — asupra selecționatei R. P. Bulgaria, țintașii, care cuceresc pentru a cincia oară Cupa Țărilor Latine, călărețiii clasați pe locuri de frunte în concursul de la Neapole, boxerii, cu un debut promițător în Campionatele Europene, Fiți Balaș cu două noi recorduri mondiale de juniori.

Cred, însă, că nu voi fi în dezacord cu majoritatea cititorilor prezentei rubrici, reliefînd din acest florilegiu de performanțe, numele lui Constantin Dumitrescu, de departe cel mai bun produs al ciclismului românesc în ultimul deceniu. „Gigi", idolul publicului, copilul minune căruia toată lumea îi prevedea o ascensiune fulminantă, a evoluat cu totul altfel decît ne-am fi așteptat. Comportări prestigioase au alternat cu prezențe obscure, izbucniri sclipitoare cu degringolade inexplicabile. Nu odată, după citeva etape în care își incremenise, pur și simplu, suporterii și adversarii, l-am văzut plictisindu-se în mijlocul celui de-al treilea pluton, cu aerul unui mare senior în vacanță...

Deși îl cunosc de-o bună bucată de vreme, de la primele apariții în Cursa Scinteii, deși l-am urmărit adeseori din caravana auto, pe șoselele din țară și de peste hotare, ca și în disputele pe circuit sau pe velodrom, mi-e greu să definesc exact ce anume l-a împiedicat pe acest formidabil cavaler al pedalei să urce, în ierarhia internațională, treapta superioară la care era — și este încă îndreptățit să aspire. Pentru că în ciuda atîtor mențiuni glorioase palmaresul lui Gigi nu reflectă decît în parte uimitoarele sale posibilități. Acel loc secund în Cursa Păcii 56 după ce, în etapa penultimă zărisem fluturîndu-i pe umeri aura tricoului galben, acest loc IV în competiția încheiată simbăta trecută, la Berlin, înaintea unorași de talia lui Schur, Kapitonov, Timmermans, Kudra, Cerepovici, Olizarenko și alții, reprezintă, să nu uităm, primele două performanțe obținute de rutierii romîni la toate cele 16 ediții ale marii întreceri. Asemenea „recidive", la un interval de timp relativ important, nu sînt frecvente în istoria ciclismului. Faptul confirmă, pare-mise, cele spuse mai sus și îndreptățește opinia — deloc exclusivă — că Dumitrescu are în el fibra autenticilor campioni: ceva din însușirile multiple — ruleur, cățărător, luptător solitar — care alcătuiesc fondul de bază al vulturilor șoselei ...Dacă la toate astea s-ar fi adăugat acel „Je ne sais quoi", de care aminteam mai sus, dacă, de pildă, Gigi ar fi avut măcar jumătate din nervul și instinctul lui Marin Niculescu, ciclismul amator ar fi cunoscut, probabil, un lider la fel de autoritar cum a fost la vremea lor, pentru cel profesionist, un Bartali, un Coppi, un Bobet.

Oricum, la cei douăzeci și nouă de ani ai săi, Gigi Dumitrescu rămîne o figură remarcabilă în lumea sportului cu pedale, un performer cu care ne mîndrim și în care ne punem încă multe speranțe.

Ce zici, poate la anul, bătrîne?

Dan DEȘLIU

PĂREREA SPECIALISTULUI

Antrenorii loturilor A, tineret și juniori ne vorbesc despre întîlnirile de fotbal cu R. P. Polonă și Anglia

Mîine, fotbalul românesc este angajat în noi confruntări internaționale. Cea mai importantă partidă este firește aceea de la Chorzow unde se întîlnesc primele reprezentative ale celor două țări. Tot în R. P. Polonă, în orașul Bialistock, situat în nord-estul Poloniei la o distanță de 300 de km. de Varsovia, se întîlnesc echipele de juniori în timp ce la București reprezentativa noastră de tineret primește vizita tinerilor fotbaliști englezi aflați în turneu prin Europa. Despre aceste trei partide internaționale am solicitat unele declarații de la antrenorii care se ocupă de pregătirile loturilor respective.

SILVIU PLOIEȘTEANU și GH. OLA, antrenori ai reprezentativei A: „În acest an fotbaliștii noștri fruntași au mai susținut citeva partide internaționale cum au fost cele cu Flamengo, Universidad din Santiago de Chile și cu reprezentativa R.D. Germană. Toate acestea au făcut parte din planul de pregătire al selecționatei noastre în vederea jocului oficial cu Danemarca din cadrul preliminariilor Jocurilor Olimpice. Pe această linie se situează și partida de duminică cu R.P. Polonă, pe care noi o considerăm deosebit de importantă deoarece ne va da posibilitatea să verificăm echipa în condițiile unui joc în deplasare și în compania unui adversar valoros care recent a învins Grecia cu 4—0 și Norvegia, la Oslo, cu 5—2. Deci, partida se anunță destul de dificilă, dar noi ne-am pregătit cu toată seriozitatea pentru a face față în condiții cît mai bune jocului ce-l avem de susținut. După partida cu R.D. Germană reprezentativa noastră și-a continuat antrenamentele urmărindu-se omogenizarea ei și ridicarea spiritului său moral. Jocul cu R.P. Polonă ne va arăta noua în ce măsură am reușit să retușăm unele deficiențe scoase la iveală în partida cu R.D. Germană și ne va da, firește, indicații prețioase asupra muncii de viitor. Partida are în primul rînd un caracter de verificare dar trebuie să vă spunem că în același timp nu ne este indiferent rezultatul tehnic al acestei confruntări. De aceea, noi, pornim de la ideea că trebuie să scoatem un rezultat cît mai bun pentru ca în acest fel echipa să capete mai multă încredere în forțele sale pentru jocul cu Danemarca. Jucătorii sînt conștienți de misiunea pe care o au și dorința lor de a se comporta cît mai bine la Varșovia ne-a fost dovedită în orele de antrenament unde au muncit cu multă seriozitate fie că a fost timp frumos sau a plouat.

În ceea ce privește echipa pe care o vom alinia ea va fi în linii mari aceeași din meciul cu R.D. Germană. Postul de stoper va fi încredințat lui Nunveiller III deoarece cu toții am considerat comportarea sa din jocul cu R.D.G. ca un simplu accident care i se poate întîmpla oricui. Linia de atac va suferi unele mici modificări apelindu-se pentru acest meci la serviciile lui Constantin care credem că va da o mai mare soliditate și încredere echipei".

I. BĂLĂNESCU și ȘTEFAN STĂNCULESCU, antrenori ai reprezentativei de juniori: „Este primul joc internațional pe care această echipă îl susține în noua sa alcătuire. Este o formație complet schimbată din rîndul căreia doar trei jucători au mai participat la confruntări internaționale: Jamaiski, Nunveiller VI și Mureșan. Restul sînt jucători noi, promovați în echipa reprezentativă din rîndul formațiilor de juniori care activează în campionatul republican, competiție care în actuala sa formă de desfășurare este în măsură să contribuie la formarea și promovarea în categorii superioare a numeroși jucători talentați. Echipa pe care o vom alinia este cea mai tînără formație de juniori pe care țara noastră a prezentat-o în ultimii 10 ani într-o confruntare internațională. Jocul cu R.P. Polonă constituie pentru noi punctul de plecare în acțiunea de pregătire a viitoarei echipe pentru turneul U.E.F.A. din 1964. Deși pînă acum am avut la îndemînă o perioadă relativ scurtă de pregătire s-a izbutit totuși să se închege o echipă care a dovedit unele calități iar ceea ce interesează mai mult e faptul că majoritatea jucătorilor au posibilități reale de progres în viitor. Antrenamentele noastre s-au desfășurat în același timp cu cele ale seniorilor și acest lucru a permis juniorilor să învețe unele lucruri bune de la cei mari. Noi am recomanda ca și la echipele de club să se procedeze la fel, acordîndu-se astfel o atenție mai mare juniorilor, problemă puțin cam neglijată în fotbalul nostru. Echipa pe care am pregătit-o practică un fotbal cu tendințe moderne, ofensiv iar ceea ce ne bucură foarte mult este faptul că linia de atac urmărește în permanență finalizarea acțiunilor. Sperăm ca în meciul nostru cu R.P. Polonă să învingem tracul inerent debutului și să reușim un joc bun și un rezultat asemănător".

BAZIL MARIAN și VICTOR STĂNCULESCU, antrenori ai reprezentativei de tineret: „Cu citva timp în urmă preocuparea pentru asigurarea unei activități organizate echipei de tineret era lăsată pe un plan secundar. Începînd cu acest an noua conducere a federației acordă o atenție deosebită și echipei de tineret considerînd-o, pe bună dreptate, izvorul de la care trebuie să se alimenteze prima garnitură a țării. Asigurîndu-se tinerilor fotbaliști cît mai multe confruntări internaționale se crează posibilitatea ca aceștia, cînd sînt promovați în prima reprezentativă, să aibă deja experiența meciurilor grele. Deci echipa de tineret trebuie considerată ca o școală la care se pregătesc viitori fotbaliști fruntași.

După întîlnirile cu Suedia și R.D. Germană, jocul cu Anglia se anunță ca cea mai grea confruntare din acest an a echipei noastre de tineret. Deși anterioarele întîlniri cu Anglia ne-au fost defavorabile, fiind învinși cu 1—0 în 1956 la București și 4—3, în 1958 la Londra, partida de duminică este așteptată cu incredere de fotbaliștii romîni. În lotul pe care l-am avut la îndemînă pentru întîlnirile cu Suedia și R.D. Germană au mai fost introduși Iancu de la Progresul și Matei de la C.S.M.S. Iași care au manifestat o bună formă în ultimele etape de campionat. Jocul se anunță greu dar avem convingerea că echipa va reuși să practice un fotbal valoros și să obțină un rezultat favorabil".

• VARIETĂȚI • VARIETĂȚI •

Se modifică regulamentul Cupei Davis?

În curînd, mai precis la 4 iulie, va avea loc la Londra o ședință a reprezentanților țărilor care participă la Cupa Davis. Cu acest prilej, Comisia tehnică a competiției va prezenta un proiect care prevede substanțiale modificări față de actualul regulament.

După acest proiect, în zona europeană, numărul echipelor participante urmează să se reducă la 32, împărțite în două grupe a 16 după cum urmează:

Grupa A: Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Anglia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Monaco, Olanda, Norvegia, Portugalia, Spania, Elveția, Tunis și Maroc.

Grupa B: Austria, R.P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, Finlanda, Grecia, R. P. Ungară, Izrael, Liban, Turcia, U.R.S.S., R. P. Română, R.P. Polonă, Egipt, Iran, R.S.F. Iugoslavia și Suedia.

Echipele învingătoare prin calificări eliminatorii din cele două grupe urmează să se întîlnească în finala zonei europene.

Australia, Noua Zeelandă, Africa de sud și Rodesia urmează să participe la două grupe la care s-ar mai înscrie și alte țări din Africa și Asia.

După părerea unor specialiști este posibil ca noul proiect să fie aprobat.

Progres rapid

Aruncătorul norvegian de ciocan Sverre Strandi, unul dintre cei mai cunoscuți atleți din lume în perioada anilor 1950—1960, care a evoluat și pe stadioanele din țara noastră, a anunțat recent intenția de a se retrage din activitatea sportivă. „La campionatele europene desfășurate anul trecut la Belgrad, a spus el, am realizat cu 61,78 m. o performanță superioară cu 6 metri aceleia care mi-a adus victoria la campionatele europene din 1950. Cu toate acestea nici nu am reușit să mă calific în finala probei. Progresul atletismului mondial este atît de rapid, încît pentru noi, care am fost printre primii altădată, nu mai există nici o șansă în prezent".

10.000 metri

GARDURI

...Să nu piardă autobuzul!...

Desene de Rik AUERBACH

Ora zece după victorie...

Duminică seara am așteptat o jumătate de oră în colț, lîngă bazinul Floreasca. Între nouă-jumătate și zece. De vină a fost echipa lui Horațiu. Bănuiți, cred, motivul...

Stabilisem o întîlnire: „ora zece, după victorie...". Două ore de joc mi s-au părut a fi o limită minimă pentru cucerirea „Cupei Campionilor Europeni" la volei. Nu mi-aș fi putut închipui că Rapidul va răspunde cu atîta promptitudine lozincii de tempo înălțate de un grup de suporteri giuleșteni: „Skoree Rapid", ceea ce în limba lui Cesnokov înseamnă „mai repede Rapid!".

În jurul bazinului nu mai era nimeni. Formațiile corale ceferiste reunite, care cîntaseră „mulți ani trăiască" în sală, luaseră demult drumul Griviței, scandînd celebrul distih feroviar: „Ra-a-pid București / Cel mai bun din lume ești!"

...În cele treizeci de minute de așteptare m-am gîndit că acest „cel mai bun din lume ești" nu e doar o explozie de entuziasm. Pentru că voleiul este sportul nostru. Pentru că Horațiu și Plocon nu sînt singurii „bombardieri" ai fileului. Pentru că Dinamo are și el un atac de o mie de goli. Pentru că într-un singur an la Brașov, Fieraru, fratele siamez al lui Drăgan, a adunat o echipă care face mereu zile grele Rapidului. Pentru că pînă și la Suceava voleiul nostru naște generații de jucători cu remarcabilă detentă calitativă. Pentru că, în sfîrșit, voleiul, sportul nostru, poate și trebuie să ajungă ceea ce este fotbalul pentru brazilieni, tenisul pentru australieni sau hocheiul pe iarbă pentru pakistanezi...

Ioan CHIRILA

IZVOR DE SĂNĂTATE...

Cînd vă duceți la un concurs de atletism, în cadrul căruia concurează și tînăra sprinteră clujană Ana Bețuan, priviți la cei care și-au luat un loc cît mai aproape de linia de sosire. Printre aceștia veți vedea un om voinic, cu tîmple argintii. Emoționat cum nu se mai poate de momentul startului, apoi cu pumnii strînși, se agită și strigă „Hai Ana!"... Cînd se termină cursa, fața lui e toată numai zîmbet. Acesta e tatăl Anei Bețuan, spectator nelipsit la toate concursurile fiicei sale.

„Pentru fetița mea, — ne-a spus Alexandru Bețuan, contabil la Gostat din Cluj, atletismul a însemnat... sănătate! Și nu exagerez cîtuși de puțin... Cînd a venit pe lume Ana, în urmă cu 16 ani, n-a fost familie mai fericită decît a noastră. Dar vedeți, încă din primele ei zile, Ana s-a dovedit extrem de fragilă, cu un organism foarte sensibil și, cu toate îngrijirile medicale ce i-au fost date, era mai tot timpul bolnavă. Și ce nu am făcut! Ajunsesem pur și simplu la disperare. Ana s-a făcut mare, am dat-o și la școală, dar firea-i bolnăvicioasă (o punea la pat și cel mai neînsemnat curent l) o ținea departe de jocurile copiilor, iar cu cartea... șchiopăta serios. Eram foarte îngrijorați și de faptul că printre atîtea boli care-o atinseseră, avusese și un început de poliomielită, care-și lăsase amprenta prin nedezvoltarea musculaturii părții stîngi a corpului ei.

Într-o zi, să tot fie vreo patru-cinci ani de atunci, necăjit cum eram, l-am întîlnit pe stradă, la noi la Cluj, pe fostul meu coleg Ion Arnăutu, antrenorul de atletism de la Știința. Din una în alta, i-am spus necazul meu cel mare.

Arnăutu nici nu m-a lăsat să termin și m-a poftit să vin cu fata pe stadionul din parc. M-am dus așa într-o doară... Ana s-a uitat cu curiozitate la tot din jur, i-a privit pe băieții și fetele care fugeau pe pistă, și, nu știu cum, mi s-a părut că zăresc o strălucire de lumină în ochii ei.

De atunci m-am mai dus de cîteva ori în parc și mare mi-a fost bucuria în ziua în care Ana, lepădîndu-și sfiala și alungînd lenevia pe care i-o lăsaseră atîtea boli, a pășit și ea pe pistă... Cu o răbdare de adevărat pedagog, cu dragoste de părinte, Ion Arnăutu s-a apucat să-i dea sănătate fetiței mele! Și fără să fi bănuit măcar (cred că nici Arnăutu nu s-a așteptat la așa ceva) Ana a ajuns după puțin timp o atletă veritabilă. Rezultatele ei sînt astăzi destul de cunoscute celor ce prețuiesc această ramură sportivă. Ceea ce nu se știe însă e faptul că de cînd face atletism, Ana este cu totul altă fată, că n-a mai fost bolnavă niciodată și că astăzi face față, absolut onorabil, sarcinilor ei de elevă a clasei a X-a a școlii medii „Mihail Eminescu" din Cluj.

Ca părinte, mîndru de tot ceea ce face copilul său pe terenul de sport, fericit să constat progresele înregistrate în atitudine, în concepție, în viață, nu scap prilejul să mă adresez și celorlalți părinți cu îndemnul: îndrumați-vă copiii spre stadioane, duceți-i să facă mișcare în aer liber, să facă atletism! E un adevărat izvor de sănătate..."

Și de cînd a devenit Ana Bețuan atletă, tatăl ei îi este cel mai înfocat suporter! Și are și de ce...

Romeo VILARA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Șah

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau) e7-e5 (Selmeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu)
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov)
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîltea)
15. e5-d6 (Nacht), De7:d6 (red.).
16. Dd5:d6 (Botez), c7:d6 (red.).
17. Ch3—f4 (Botez).

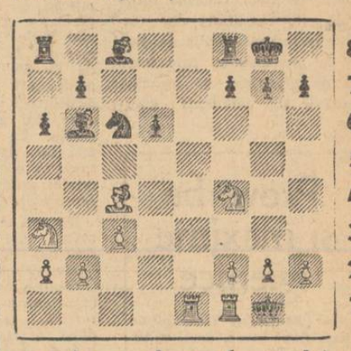

a b c d e f g h

Din poziția de mai sus l-am rugat să continuie, partida pe maestru sportului Em. Reicher, care a jucat

17... Nb6-c5

comentînd astfel mutarea sa:

„De la bun început trebuie arătat că poziția albului e mai liberă datorită faptului că are avans de dezvoltare și poate lua în stăpînire, cu calul, importantul cîmp central d5, ceea ce ar împiedica și mai mult dezvoltarea normală a pieselor negre. Cu mutarea 17 Nb6—c5 pe care o propun, negrul mută nebunul de pe un cîmp slab de pe care ar putea fi atacat și amenințînd calul din a3, obținînd fie slăbirea pionilor de pe aripa damei negre (după 18... b2—b4) fie, după 18. Ca3—c2 (sau b1), posibilitatea de a dezvolta un tempo, pe f5, nebunul de pe c8".

● **A fost definitivat rezultatul meciului de șah prin corespondență București—Budapesta. După omologarea ultimelor rezultate, reprezentativa bucureșteană a cîștigat întîlnirea cu 12—8, ceea ce reprezintă un prim și frumos succes al jucătorilor noștri.**

● Între participanții la campionatul de șah al Celiabinskului s-a numărat și Tolea Karpov. Tolea, elev în vîrstă de 11 ani, a obținut o notă de candidat de maestru!

● **Într-un articol dintr-un număr recent din revista americană „Chess Review" sînt publicate două partide jucate de maestrul romîn Albin, unul din puternicii jucători de la sfîrșitul secolului trecut. Făcînd aprecieri asupra jocului lui Albin, revista scrie că „maestrul romîn a fost un jucător puternic, primejdios", și că „el și-a ridicat un monument cu contragambitul Albin pe care l-a introdus în deschiderea gambitului damei".**

● În finala campionatului republican feminin de șah prin corespondență s-a mai încheiat o partidă: Petri Hilda (Ploiești) — Tinca Predescu (Timișoara) 0—1. Tinca Predescu conduce în clasament cu 1,5 puncte din 2 posibile — (din comunicarea arbitrului final, L. Ghionea).

● **Partida cîștigată de maestrul sportului Victor Ciocîltea la maestrul ceh Jansa continuă să fie reprodusă și în alte reviste străine. „Șahmati v S.S.S.R." și „Jugoslovenski Sahovski Bresnik" publică partida cu comentarii elogioase, iar „Deutsche Schachzeitung" din R. F. Germană revine asupra acestei partide cu o scurtă scrisoare a unui cititor care subliniază frumusețea finalului cîștigat de Ciocîltea.**

● Cu prilejul campionatului de șah al Statelor Unite, la una din runde spectatorii veniți să asiste la partide au avut o surpriză neplăcută: sala de joc era destinată altor festivități, iar participanții la finală își disputau partidele într-o cameră mică, unde nu mai încăpeau și spectatori. În ultimul moment s-a găsit o altă cameră pentru cei ce doreau să vizioneze partidele doar pe... tablele de demonstrații. Dacă nu au avut satisfacția să-i vadă pe jucători la masă, spectatorii au avut în schimb prilejul să asiste la un comentariu al desfășurării partidelor făcut de doi maeștri.

● **Iată o frumoasă partidă cîștigată de marele maestru cehoslovac Ludek Pachman, la I. Novak, în cadrul campionatului republican pe anul 1963: 1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cf3, c5 4. e3, c:d4 5. e:d4, d5 6. Cc3, d:c4 7. N:c4, Ne7 8. 0—0, 0—0 9. Te1, a6 10. a3, b5 11. Na2, Nb7 12. Ng5, h6 13. Nh4, Cbd7 14. d5!! Un sacrificiu provi-**

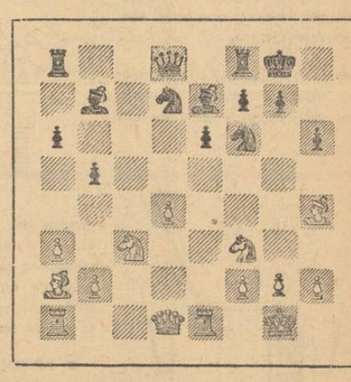

zoriu de pion cu care se străpunge poziția centrală a negrului, obținîndu-se pentru alb un joc activ al figurilor în centru. 14... e:d5 15. Cd4, Te8 16. Cf5, Nf8 17. C:d5, g5 18. Cde7+, Rh8 19. Ng3, N:e7 20. C:h6, Tf8 21. C:f7, T:f7 22. N:f7, Rg7 23. Na2, Cc5 24. D:d8, N:d8 25. Tad1, Cce4 26. Ne5, Rg6 27. Nb1, Rh5 28. f3, Nb6+ 29. Nd4, N:d4 30. T:d4, Cc5 31. Td6, Tf8 32. Te7, Te8 33. T:h7+!!, C:h7 34. g4+, Rh4 35. Th6 mat.

MEDICUL vă sfătuieşte

LOMBOSCIATICA

Dintre nevralgii cea mai des întîlnită este lombosciatica, ce se manifestă ca un sindrom dureros al regiunii lombare (şalelor) şi traectului nervului sciatic (pe picior în jos).

Sciatica este o iritaţie a rădăcinii nervului sciatic, produsă adesea de o discopatie, herniere în parte (protuzie) sau totală a discului intervertebral (hernie de disc). Coloana vertebrală este constituită din vertebre între care se află un disc, un fel de tampon, care joacă rol de amortizor ce uşurează mişcările şi anihilează şocurile.

Este foarte importantă cunoaşterea cauzelor ce o determină, pentru conduita tratamentului şi mai ales pentru prevenirea ei.

În 60—65% din cazurile de îmbolnăvire factorul determinant este efortul fizic şi surmenajul coloanei lombare. Se ştie că în mod obişnuit, în unele profesii, coloana lombară este supusă celor mai complexe mişcări şi suportă, pe lîngă greutatea corpului şi sarcini mai grele. De altfel ea apare mai des la bărbaţi între vîrsta de 25—50 ani, foarte rar la adolescenţi şi bătrîni, ceea ce evidenţiază caracterul perioadei celei mai active de muncă a omului. La femei se întîlneşte mai rar, datorîndu-se în afara cauzelor comune şi slăbirii peretului abdominal, după sarcină sau obezitate.

Durerea este violentă, cu senzaţia unei tăieturi în şale şi răsucirea în poziţia prinsă. În lombosciatică produsă de efort (ridicarea unei greutăţi prea mari, într-o poziţie proastă, incorectă, cu genunchii întinşi, după o căzătură sau mişcare bruscă), bolnavul se încovoaie, înclină corpul într-o parte (scolioză) şchiopătînd sau tîrînd piciorul. Cînd lombosciatica nu este produsă de efort, durerile apar insidios, difuz în regiunea lombară (lombalgii), amorţeli, furnicături, răceală în fese şi încetul cu încetul se instalează pe diferite porţiuni ale nervului sciatic.

Tusea şi strănutul măresc durerile prin creşterea presiunii la nivelul iritaţiei şi inflamaţiei sciaticului. Poziţia convenabilă este de repaos în pat şi deseori chircit, cu picioarele strînse.

Întinderea piciorului sau ridicarea lui în pat, stînd pe spate, este foarte dureroasă.

Tratamentul lombosciaticei se face după faza în care este surprinsă: în faza acută, cu dureri mari, se recomandă repaos complet la pat (pat tare) acesta jucînd un mare rol în liniştirea durerilor şi în evoluţia bolii. Se asociază cu mult succes piramidonul, aspirina, reumazolul, antadolul, irgapirina, reopirina, cîteva zile, iar local în regiunea indicată medicii recomandă infiltraţii cu novocaină, xilină, hidrocortizon şi röntgenterapia. În această fază tratamentele balneofizioterapice pot intensifica durerile şi de aceea nu sînt recomandabile. În perioada subacută se va evita statul în picioare, mersul, pe cît este posibil, şi orice activitate fizică timp de 15—20 de zile. Se mai utilizează vertebroterapia sau elongaţiile vertebrale (întinderi ale coloanei vertebrale). În următoarea perioadă, zisă cronică sau de convalescenţă, se recomandă cură balneară pe litoral, Govora, Herculane sau alte staţiuni, celor ce mai au şi alte maladii asociate. Masajul şi gimnastica medicală aplicate corect şi de la caz la caz, vor contribui la tonificarea muşchilor abdominali şi vertebrali în perioada nedureroasă. Fizioterapie, galvanizări, ionizări etc., cît şi purtarea unui lombostat (corset cu balene de oţel) vor contribui şi corecta poziţia vicioasă a coloanei lombare. Indiscutabil că în situaţiile cînd tratamentele aplicate cu perseverenţă şi competenţă profesională nu au dat rezultate se apelează la intervenţia chirurgicală (operaţie).

Pentru prevenirea şi repetarea unei noi lombosciatice se recomandă evitarea eforturilor fizice, statul prelungit în picioare, mersul pe teren accidentat, mersul în căruţă sau pe motocicletă, în general trepidaţiile, urcarea de scări, frigul şi umezeala, poziţia vicioasă.

Prin gimnastică şi masaj se urmăreşte întărirea musculaturii şi corectarea poziţiei, la care de un real folos este şi lombostatul.

Cura balneară se poate repeta în unele cazuri de două ori pe an. Prin controlul repetat se va putea evita toată gama neplăcută de suferinţă a acestei boli, pe cînd neglijarea sau nerespectarea tratamentului complex desigur că va putea evolua spre ultima soluţie (operaţia).

Dr. Ioan Gh. MATACHE

Proverbe şi maxime igienice

— „Mai bine fă o plimbare după masă, decît să ţii o farmacie în casă" (proverb chinezesc).

— „Rîul izvorăşte din şuvoi — iar răul dintr-un ţoi" (proverb ucrainean).

— „Nu există pat tare pentru cel ce adoarme de îndată ce se culcă" (proverb francez).

— „Sănătatea este condiţia înţelepciunii, iar semnul ei este buna dispoziţie" (proverb englez).

— „Munca creşte pofta de mîncare, iar cumpătarea te fereşte să abuzezi de ea" (maximă franceză).

— „Medicul îngrijeşte, natura vindecă" (proverb grec).

— „Obişnuinţa este a doua natură" (maximă latină).

— „O minte sănătoasă, într-un corp sănătos" (proverb latin).

— „Unde nu intră soarele pe fereastră, intră doctorul pe uşă".

— „Mai uşor te fereşti de boală, decît o vindeci" (proverbe româneşti).

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Supă limpede de zarzavat cu găluşti de griş; friptură înăbuşită — salată verde; fructe.

— Chiftele de sparanghel; ştevie cu orez; savarină de aluat crescut.

— Borş de miel; miel cu tarhon; compot de pere.

— Gogoşi de cartofi; tocană de ciuperci; budincă de griş.

— Marinată de crap; gulaş cu găluşti — salată verde; pesmeţi cu calmac.

— Borş rusesc; musaca de macaroane; compot de gutui.

— Ouă umplute; pui cu conopidă; mere în albuş.

OUĂ UMPLUTE

Cantităţi pentru 6 persoane: 200 g unt, 6 ouă, 1 gălbenuş, miez de franzelă, o jumătate dl. lapte, o legătură de pătrunjel, o legătură de mărar, sare, piper, 2 dl. de sos alb, 50 g pesmet şi 25 g caşcaval. Se curăţă de coajă ouăle fierte tari, se taie în jumătăţi în lung şi se scot gălbenuşurile. Se toacă aceste gălbenuşuri. Separat se freacă untul într-un castron pînă se face spumă, la care se adaugă gălbenuşurile tocate, miezul de pîine muiat în lapte şi stors, verdeaţa tocată mărunt, sare, piper. Totul se amestecă foarte bine. Se umple jumătăţile de albuş, se aşează într-un vas rezistent la foc, apoi se toarnă sosul alb făcut din: 75 g grăsime, 75 g făină, 5 dl. lapte. Se rumeneşte în cuptor.

PUI CU CONOPIDĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: un pui, 2 conopide potrivite, 100 g grăsime, 10 g făină, 2 cepe, bulion (o lingură) o linguriţă de sare, pătrunjel verde. Se taie bucăţile de pui, se prăjesc în grăsime încinsă după care se scot şi se aşează pe o farfurie. În grăsimea rămasă se pune făina iar după ce s-a colorat puţin, ceapa rasă. Se prăjesc împreună, se sting cu bulion şi apă. După cîteva clocote se strecoară sosul prin sită şi se pune cu bucăţile de pui să fiarbă mai departe împreună cu conopida. Se fierbe acoperit — de preferinţă în cuptor. Cînd este gata se toacă verdeaţa şi se pune deasupra. Se poate servi cu smîntînă.

Ne-am mutat în noua locuinţă!

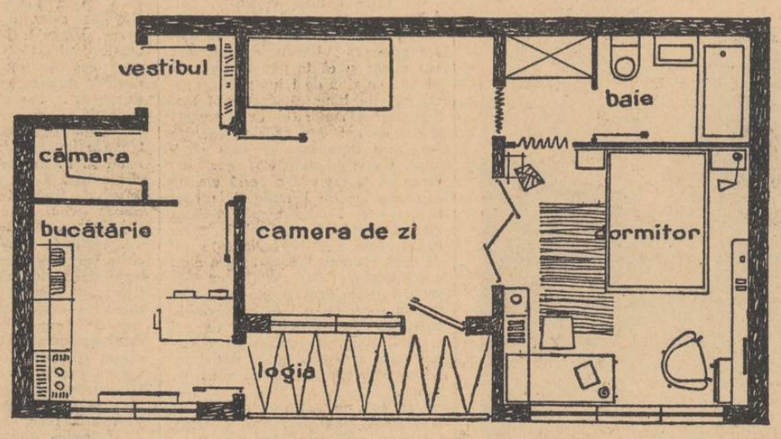

Desenele alăturate vă oferă sugestii pentru aranjarea unui apartament cu două camere, vestibul şi bucătărie, în aşa fel încît să nu încărcăm prea mult încăperile şi să obţinem un interior plăcut şi frumos.

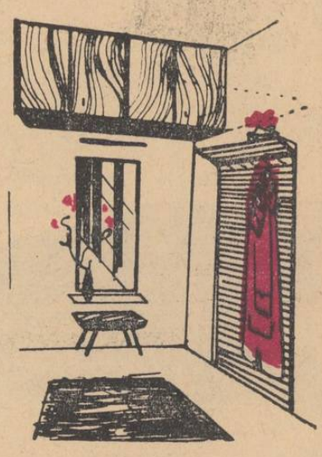

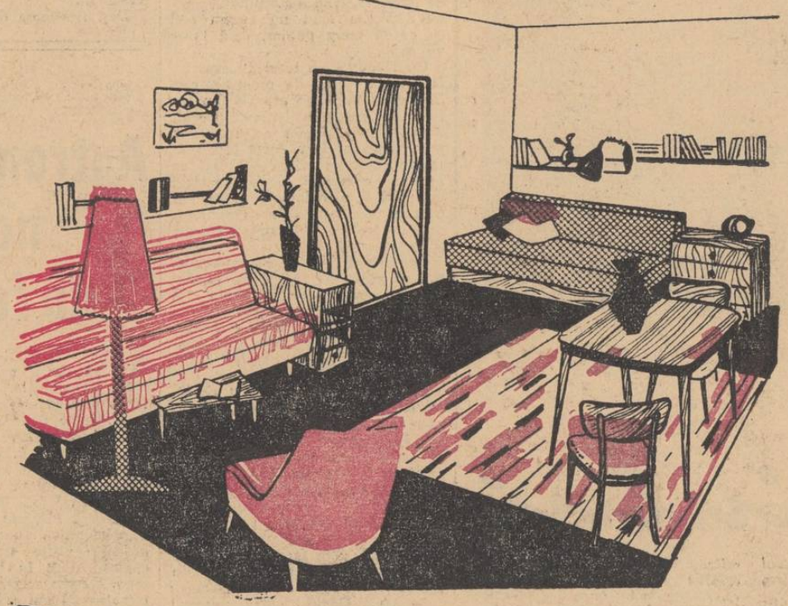

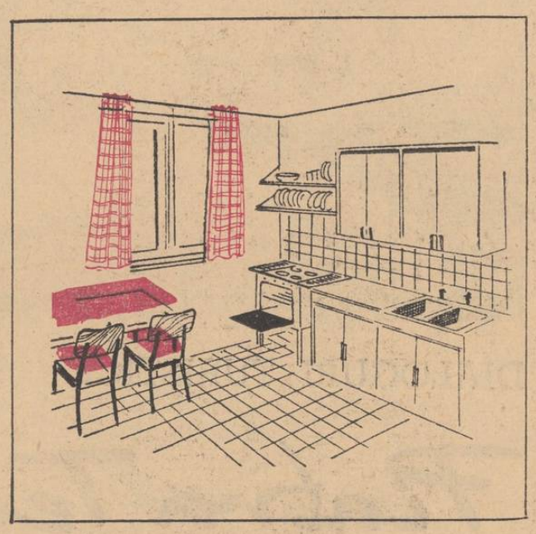

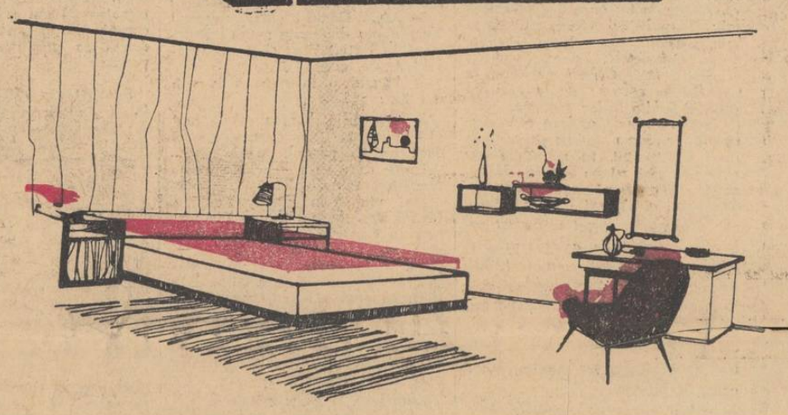

Din schemă se poate vedea şi înţelege cum este împărţită noua locuinţă, din schiţele de perspectivă se poate vedea cum vor arăta antreul, camera de zi, dormitorul şi bucătăria după ce totul va fi pus la punct.

Face bine cel ce renunţă la o mulţime de lucruri adunate, cu şi fără rost, în cursul anilor, în vechea locuinţă; se adună atîtea lucruri de o utilitate cu totul relativă, oamenii îşi încarcă locuinţele — restrîngîndu-şi oarecum cu voia lor spaţiul — cu atîtea aşa-zise marafeturi, încît într-adevăr mutarea într-un apartament modern trebuie să fie minunatul prilej [illegible] minul de estetica.

La mobilarea noului apartament e bine să adoptăm linia simplă, piesa de mobilier care îi măreşte, nu îi scade luminozitatea. Se găsesc atîtea lucruri frumoase şi practice totodată, se fabrică azi atîtea piese de mobilier alcătuite din părţi detaşabile, încît fiecare are posibilitatea de a-şi alege ceea ce tocmai se potriveşte în locuinţa dată, în spaţiul dat.

În antreu nu trebuie să se găsească decît un cuier, o oglindă şi o măsuţă sau un taburet pe care se pot pune provizoriu pachetul, mănuşile etc.

Cuierul poate fi şi un... simplu cuier sub care însă e necesar să se găsească o ţesătură oarecare — poate fi şi din rafie! — încadrată între două fişioare de lemn.

Fireşte, în vederea unei mai complete utilizări a spaţiului vestibulului — este vorba despre spaţiul ce rămîne deasupra cuierului şi oglinzii — se poate institui un dulăpior suspendat, pe măsura spaţiului gol, în care se pot ţine şi păstra o mulţime de lucruri ce altcum ne-ar încurca.

În camera de zi nu trebuie să se găsească — aceasta vorbind în principiu — decît o masă şi cîteva scaune, ceva rafturi pentru cărţi şi bibelouri, rafturi care — pentru economie de spaţiu — se vor monta în perete, precum şi o canapea care se poate transforma în pat. Nu strică nici două canapele în cazul cînd familia este mai numeroasă, sau în cazul cînd locatarii contează pe oaspeţi ce trebuie să fie găzduiţi şi peste noapte.

Un fotoliu sau două dacă locul permite... O măsuţă modernă între ele... plus neapărat dulăpiorul pentru radio sau televizor. O aplică cu braţ, montată deasupra canapelei, îi permite celui ce se odihneşte să citească; o lampă cu picior, pe lîngă că decorează frumos locuinţa, le oferă celor ce stau împrejurul măsuţei o lumină plăcută.

În dormitor nu trebuie să se găsească decît studioul, sau o canapea dublă îmbrăcată într-o stofă de mobilă uni, noptierele respective, măsuţa de toaletă cu oglindă. Mobilierul va fi în mod fericit completat de unul sau două dulăpioare-etajere montate pe perete, pe care se pot pune unul sau două bibelouri, un vas cu flori şi cîteva cărţi — cele care se află în curs de lectură — toate acestea decorînd mai bine încăperea, decît prea multe tablouri.

În dreptul ferestrei îşi poate avea locul un birou cu scăunul respectiv, plus un mic raft pentru cărţi, reviste etc.

Bucătăria, faianţată şi pe jos, şi pe peretele care se stropeşte, trebuie să fie astfel mobilată şi astfel întreţinută, încît să-ţi fie drag să stai în ea: gospodinei în timpul cît prepară mîncarea, celorlalţi membri ai familiei cei puţin în timpul cît iau masa.

Astfel, de-a lungul peretelui celui acoperit cu faianţă se instalează dulăpiorul-chiuvetă, dulăpiorul-masă de preparat bucatele, aragazul. Deasupra lor rafturi pentru veselă sau alte ustensile care nu se strică de aburul mîncării, precum şi dulăpioarele pentru veselă.

În celălalt colţ se pune masa la care se mănîncă, — în zilele cînd familia nu ia masa pe terasa anume făcută cu acces direct la bucătărie — cu scăunele respective.

Despre alegerea lămpilor şi a perdelelor, despre aranjarea camerei de baie şi a cămării, despre alegerea tablourilor care se potrivesc în locuinţa dată — decît picturi originale slabe, mai bine reproduceri după operele marilor noştri clasici, reproduceri care se găsesc cu uşurinţă în comerţ — despre aranjarea glastrelor cu flori, despre crearea unui intim şi plăcut colţişor care să te atragă ca un magnet, atunci cînd ai terminat orele de serviciu, vom vorbi într-un articol viitor.

Interesant şi util de ştiut

● *UTILIZAREA uleiului de porumb în alimentaţie — ca înlocuitor al grăsimilor animale — contribuie la eliminarea excesului de colesterină din sînge şi la prevenirea arteroscleroze. Uleiul de porumb, numit şi ulei dietetic, s-a introdus recent şi în stocurile de desfacere a unora din magazinele noastre alimentare.*

● **DUPĂ 10 ani de studii, chimiştii japonezi au reuşit de curînd să extragă o nouă substanţă din uleiul de orez. Se pare că noul produs are proprietăţi deosebite în regenerarea ţesuturilor organismului, prelungind astfel anii de viaţă.**

● **STRÎNGIND de la cei decedaţi de curînd hormonii de creştere produşi de glanda hipofiză şi administrîndu-i la pitici, s-a obţinut în ultimul timp — pentru prima dată în istoria medicinei — creşterea armonioasă a cîtorva dintre aceştia.**

● **DURERILE reumatice accentuate de umezeală şi frig nu sînt datorită propriu zis acestor factori, ci deosebirilor de sarcini electrice care însoţesc fenomenele atmosferice atunci cînd se produce umezeală sau se răceşte vremea.**

● *UN OM MATUR, consumă zilnic, în medie, o cantitate de energie egală cu cea*

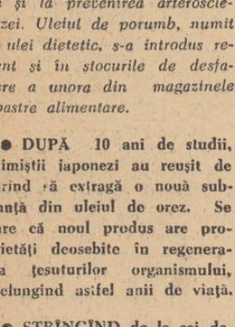

necesară pentru încălzirea de la 0 grade la 50 grade a unei cantităţi de apă egală cu cantitatea de apă a corpului său.

● *SAREA DE BAZNA, care se găseşte şi în farmacii, se obţine prin evaporarea apei minerale din cunoscuta staţiune balneo-climaterică cu acelaşi nume. Această sare dă bune rezultate în tratamentul, la domiciliu, a diferitelor manifestări cronice de reumatism (prin dizolvare în apa băii), cît şi în unele afecţiuni ginecologice cronice (sub formă de irigaţii).*

● *CA URMARE a unor studii efectuate de curînd în U.R.S.S., s-a constatat că hipertensiunea arterială este de două ori mai puţin frecventă la muncitorii din producţie, decît la funcţionari.*

● *MIŞCARILE articulaţiilor inflamate sau a membrelor cu musculatura slăbită se efectuează mai uşor sub apă, datorită principiului că un corp cufundat în apă pierde din greutate proporţional cu volumul lichi-*

dului dislocat. Pe acest principiu se bazează aplicarea unor procedee kinetoterapice (mişcări active şi pasive subacvale) în tratamentul sechelelor după paralizii musculare şi în artrite.

● *DIN CAUZA impurităţilor ce există în timpul lunilor călduroase în atmosfera oraşelor mari, lumina solară de aci conţine o cantitate mult mai mică de raze ultraviolete (cu 20% mai puţin) decît la ţară, la munte sau pe litoral.*

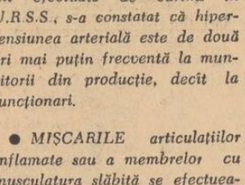

● **PRODUSELE zaharoase nu trebuie luate pe stomacul gol, în cantităţi prea mari, deoarece exercită o acţiune iritantă asupra mucoasei tubului digestiv.**

● **GEAMURILE din sticlă obişnuită lasă să treacă prin ele numai o parte din razele ultraviolete ale luminii solare. Acest inconvenient poate fi înlăturat prin utilizarea geamurilor fabricate din material plastic.**

● *NICOTINA influenţează secreţia glandelor suprarenale. Datorită acestui fapt se poate observa — mai ales la unii su-*

ferinzi de afecţiuni cardio-musculare — că la 10—13 minute de la fumarea unei ţigări, pulsul se accelerează şi tensiunea arterială înregistrează o uşoară creştere.

● **TUSEA nu este provocată numai de îmbolnăviri ale aparatului respirator. Există şi cauze extrapulmonare care pot declanşa accese de tuse pe cale reflexă. Printre astfel de cauze menţionăm unele boli ale aparatului genital la femeie şi unele boli de rinichi.**

● **CÎND femeile gravide sînt fumătoare, e bine să-şi aducă aminte că fiecare ţigară fumată accelerează bătăile inimii fătului.**

● **APA DE NUCĂ de cocos are o compoziţie foarte apropiată de cea a lichidului intracelular. Nefiind toxică, se foloseşte în unele regiuni tropicale sub formă de perfuzii intravenoase.**

● *INSTITUTELE medicale de învăţămînt superior din Uniunea Sovietică pregătesc în prezent într-un singur an mai mulţi medici decît existau odinioară în întreaga Rusie ţaristă.*

● *LA PREPARAREA medicamentelor ce se administrează sub formă de soluţii uleioase*

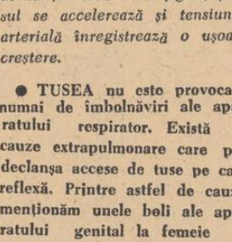

injectabile, se foloseşte de cele mai multe ori ulei proaspăt de floarea soarelui.

● **COPIII prea graşi sînt mai puţin rezistenţi la îmbolnăviri, şi fac mai des bronşite, faringite, otite, amigdalite, tulburări digestive şi boli ale pielii.**

Dr. I. LEGIC

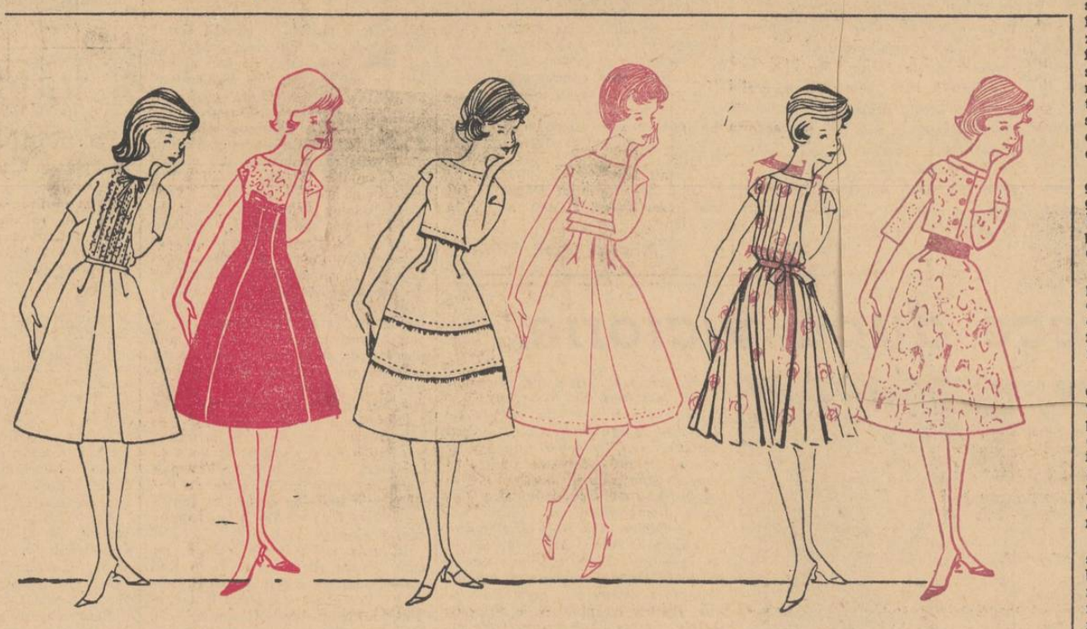

Pentru festivităţile după examenul de maturitate

Iată cîteva modele de rochii potrivite festivităţii ce se face după examenul de maturitate. Desenele de mai sus reprezintă rochii din materiale subţiri, uşoare, (naylonuri), care se fac plisate iar cele din materiale grele (mătăsuri pline) se fac aproape drepte, uşor evazate jos. La cele mai decoltate, boleroul este necesar.

Noutăţi la Combinatul de mase plastice şi încălţăminte „Arta Guban" din Timişoara

Pe tovarăşul Guban Blaziu, directorul Combinatului de mase plastice şi încălţăminte „Arta Guban", din Timişoara, l-am întîlnit la şedinţa privind contractările pentru semestrul II al anului, în sectorul de marochinărie. Am folosit prilejul ivit pentru a-i întreba ce este nou la combinatul „Arta Guban".

— Noutăţi sînt multe — ne-a răspuns interlocutorul. Doar ele ne preocupă îndeaproape. Ne obligă la aceasta aprecierile pozitive ale cumpărătorilor, dorinţa noastră de a ţine pasul cu cerinţele şi exigenţele lor crescînde. Chiar în aceste zile a intrat în funcţiune o nouă secţie a fabricii. Este vorba de secţia de blănărie, care confecţionează haine din piei nobile şi inobilate. Am şi livrat magazinelor de specialitate haine din karakul, nurcă, hamster, capră inobilată. Pielile inobilate au un mare avantaj, în ceea ce priveşte finisajul.

— Ce modele noi de încălţăminte aţi pregătit?

— La contractările pe semestrul I al anului curent am prezentat un număr de 50 modele noi de încălţăminte. Toate au fost contractate şi au şi intrat în producţie. Consider reuşite sandalele tip papuc, cu plută, realizate în mai multe modele şi culori, (cu barete împletite, cu perforaţii ornamentale etc.).

— Ce alte produse noi veţi livra magazinelor?

— Avem multe noutăţi. Vreau să mă opresc asupra cîtorva mai apreciate de specialişti. Este vorba de lămpile de masă cu figurine din lumea basmelor (pinguin, elefant, peşte etc.). Sculptate din lemn şi apoi lăcuite, aceste lămpi au un aspect deosebit de atrăgător.

COLŢUL CELOR MICI • COLŢUL CELOR MICI

ISTEŢUL Bombo

DE GH. CHIRIŢĂ

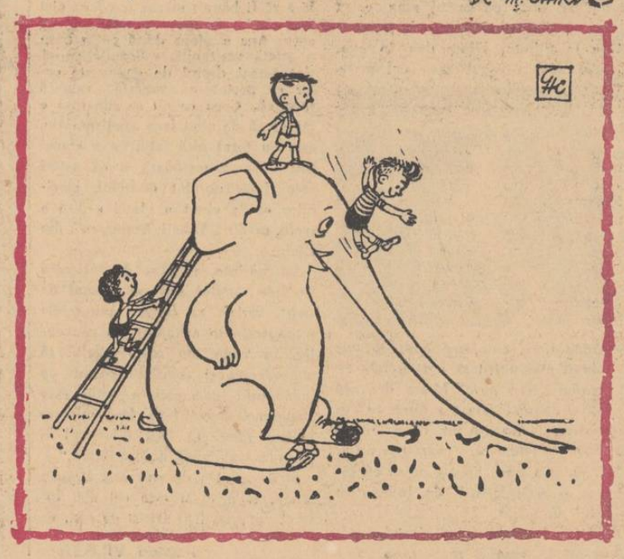

MIŢU

Miţu s-a spălat pe bot
Pe lăbuţe, peste tot,
Şi-a pornit-o pe furiş
Tocmai pe

Miţu nu e singurică
A venit înc-o pisică
Şi se joacă împreună
Că-i frumos şi este

Şoricelul a simţit
Că e singur şi-a ieşit
Să se joace cum o vrea
Uşurel de sub

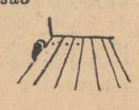

Roade pîinea din cutie,
Brînza de pe farfurie,
Bea şi din lăptic un pic
Şi se linge pe

Întîmplarea nu-i minune,
Că şi-o vorbă veche spune
Cînd pisica nu-i acasă
Joacă şoarecii pe

Florin IORDĂCHESCU

GH. CHIRIAC

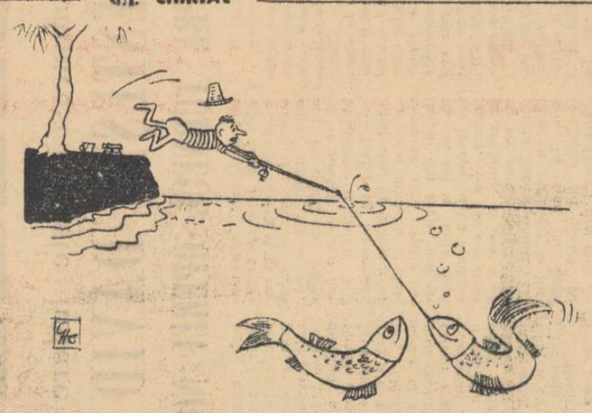

— INTRE PEȘTI : — L-am prins !

ADRIAN ANDRONIC

DISCIPLINATUL
— Permiteți, permiteți, la prima aș vrea să cobor !!!

PAUL NEAGU

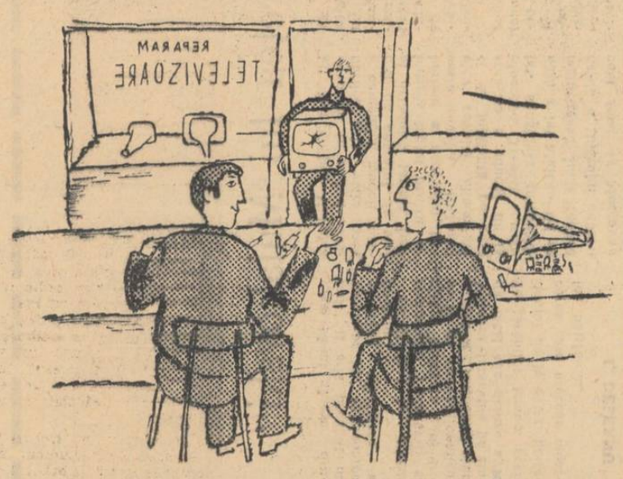

FOTBAL !

— Uite, vezi, a mai venit unul care nu-i de acord cu arbitrajul de duminica trecută...

V. A[illegible]

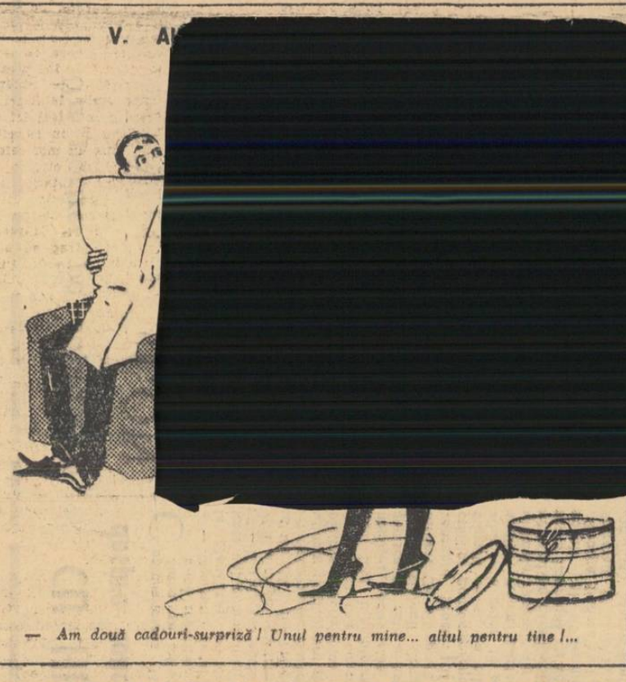

— Am două cadouri-surpriză ! Unul pentru mine... altul pentru tine !...

CU BILETE DE FAVOARE

În fine, am o locuință
bună :
Garsonieră lux, nu
altceva.
În blocul terminat
acum o lună
Lîngă grădina unui
cinema.

Mi-am zis : Băiete, o
să ai acasă
Program de filme în
tehnicolor
Și n-o să te mai certi
mereu la casă
Că locu-i dat și altui
spectator !

Iar cînd vreodată,
neamurile mele
M-or vizita, o să
rămînă paf
Văzînd că-n loc de
sprituri și cafele
Eu le tratez cu
cinematograf.

Vai, ce de rubedenii
se arată !
De n-aveam
cinematograf acasă
N-aș fi aflat, probabil,
niciodată
Cît mi-e familia de
numeroasă.

Mai sînt amicii din
copilărie
Ce și pe stradă mă tot
acostează
Din curiozitate vrînd
să știe
„Cartagina" la mine nu
rulează ?

Ba, uneori, ei nu se
pot reține
(Știindu-mă un suflet
foarte mare)
Și își trimit vecinii
tot la mine
Pe bază de bilete de
favoare.

Dar ca nemulțumit
să nu se-arate
Niciunul dintre
spectatorii mei
Numai pe scaunele-n
plus luate
Am cheltuit vreo 2.000
de lei.

[illegible]*ediul ți-l faci*
iarnă, tată,
bunicul
rului Costel,
ne-anunță
-ndelungată
e noi cu
Fernandel !

unci nu o
plec, fireste,
n — e lucru
foarte clar !)
rădina — se
vorbește —
se transfor-
ă-n patinoar.

de la
ătarea veștii rele,
Mă văd mereu mai
încruntat la față
Doar știu precis că
neamurile mele
Sînt moarte după...
hocheiul pe gheață.

V. D. POPA

FRED GHENĂDESCU

ȘUȘANEAUA

— Clarinetistul nu cîntă în ritm cu restul orchestrei...
— Vrea să termine mai repede, ca să se repeadă la gară după bilete !

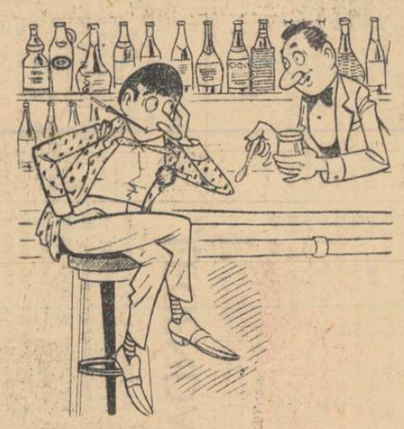

— Ce să iau ? Romul îmi displace, coniacul mă dezgustă, iar whisky-ul nu-mi spune nimic...
— Încercați un iaurt !...

V. TIMOC

— Vezi ce mult o întinerește îmbrăcămintea și coafura ?...

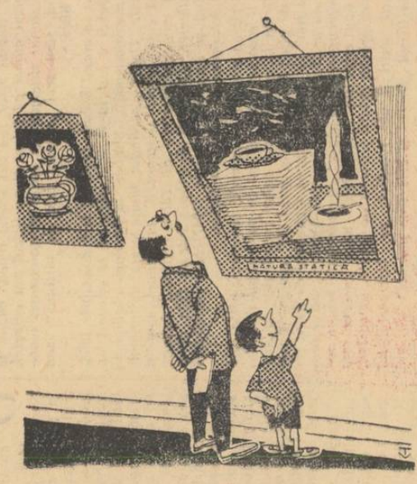

— Tăticule, tabloul acesta îmi amintește de ziua în care te-am vizitat la birou...

REBUS

Păsărească

ORIZONTAL : 1) Supliment proverbial pentru pupăză (pl) — Garnitură aspectuoasă pentru preparate culinare din găină și fazan 2) Ou pentru găină și găina pentru ou — Element în vesmîntul păsăresc 3) Familia zburătoarelor — Chemat din nou la rampă, pentru „Ciocîrlia" 4) A scos capul din nisip — E fină, dar șfîrșește ca o... rață 5) Cuibul... viselor — Un păun celebru mai de mult 6) Gîscă (fig.) — Pe jumătate 7) Păsări denumite și șorecari — Specialistul păsărilor 8) Cu-cu ! (sing) — Răpitoare înaripată 9) Fluviu în Sparta 10) Cele de foc sînt acționate de obicei de un , cocos. — Reprodusă... ca de un papagal 11) Prins în lanț — Pasăre călătoare de apă cu un smoc de pene la cap 12) Glonț pentru dropii și sitari — Mănunchi de lînă

VERTICAL : 1) Pui (fig.) — Ca pasărea-n zbor sau ca fulgul 2) Păsări de curte — „Lebăda albă" sau „Lebăda neagră" 3) Păsări de baltă, cu pene negre — Se spune că „orice pasăre pe a ei piere" (pl.) 4) Ordin de păsări .. suspendate 5) Onomatopeea găinii — Păsări de pradă 6) Apă cu gheață — Nume feminin — Pasăre... singură 7) Cocoșii, pentru pui — Are coadă, dar nu e pasăre 8) Păsări

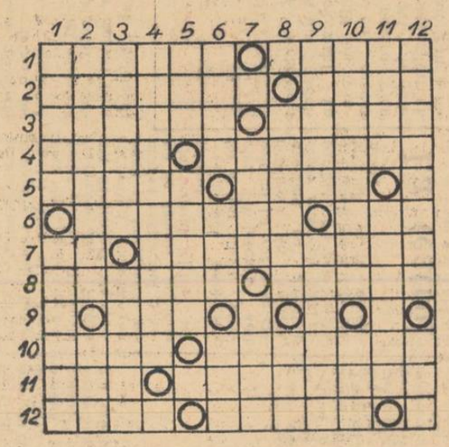

Gîscă (fig.) — Pe jumătate 7) Păsări denumite și șorecari — Specialistul păsărilor 8) Cu-cu ! (sing) — Răpitoare înaripată 9) Fluviu în Sparta 10) Cele de foc sînt acționate de obicei de un , cocos. — Reprodusă... ca de un papagal 11) Prins în lanț — Pasăre călătoare de apă cu un smoc de pene la cap 12) Glonț pentru dropii și sitari — Mănunchi de lînă din ținuturile de baltă — Odraslele păsărilor 9) O rotație a spiralei — Palmipede, picioroange răpitoare, agățătoare etc 10) Mezinele zburătoarelor — Adresa... pe scurt 11) Necaz (reg.) — Pasăre... însemnată 12) Picioroange ! — Papagal sudamerican.

Nela CUCU

CERC

ORIZONTAL : 1) La un cerc și la termometru ! — Două cercuri la șah. 2) Merg pe cercuri de fier. 3) Un cerc față de alt cerc... — Oraș în Arabia. 4) Sferă de cauciuc. — Aici se organizează cercuri literare. 5) Nas în format redus — Numeral. 6) Gol — Tatăl și-a pierdut inima ! — Cu un cerc în față, cercam ! 7) (M. Eminescu — Floarea albastră) — La roată. 3) Arcuri de cerc grafice — Ordin de transport ! 4) Un nou interpret al Coanei Chirița — Din neamul lui Atreu. 5) Sînt șaizeci pe cercul ceasului — Animale care trăiesc dincolo de cercul polar. 6) Băutură cu cerc la mijloc — Caut, dar nu pînă la sfîrșit. 7) Un

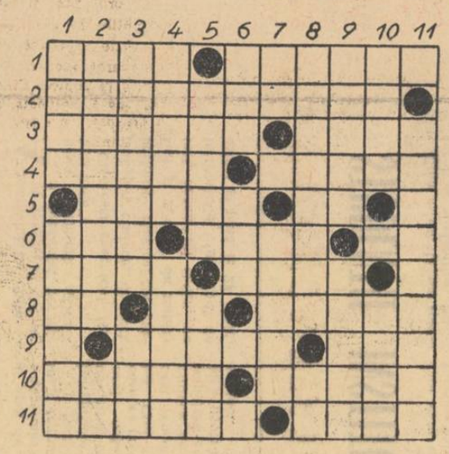

Apărea — Parte a corpului omenesc. 8) Cerca la marginî — În centru — Dă în orgoi. 9) La circ sînt circulare — E uneori rotat. 10) Circulară — Cerc mobil. 11) Cerc de... ! — Cerc de aur.

VERTICAL : 1) E înconjurat de cel mai mare cerc de pe pămînt ! — Un cerc cu defecte... de logică. 2) Și mi-i spune-atunci povești / Și minciuni cu-a ta guriță / Eu pe-un fir de... / Voi cerca de mă iubești cerc și un leu — Unitate de măsură a intensității curentului electric, în definiția căreia intră și o secțiune circulară. 8) În temă și în definiția anterioară ! (masc.) — Un cerc cu un băț după el. 9) Merge cîtva timp pe cercuri — Un cerc pe harta Moldovei. 10) Ridicătură de pămînt — Cerculețe pe hartă. 11) Referitor la linia care taie cercul în două părți egale.

N. CORNEA

DESPRE TOATE - pentru toți !

VLAD SOROCEANU, salariat la un șantier de construcții din Rm. Vîlcea, este interesat să afle cît mai multe date „despre originea otrăvii curare și efectele ei".

Curare este un extract vegetal (un fel de rășină) din familia loganiaceelor-strychneelor, plante care cresc în America de Sud și care conțin diferite alcaloide (stricnina, brucina etc.). Principiul activ al curarei este curarina. Ciudat apare faptul că această otravă puternică se digeră foarte bine în stomac și, ca atare, poate fi consumată fără nici un fel de riscuri. Astfel, indienii mănîncă carnea animalelor ucise cu ajutorul curarei, deși fierberea sau prăjirea cărnii nu distruge toxinele decît în parte. Otrava devine, însă, mortală dacă ia contact direct cu sîngele, deoarece provoacă în cîteva clipe paralizia mușchilor respiratori. Fiziologul francez Claude Bernard a studiat mecanismul acestei otrăviri, utilizînd curare ca instrument de analiză fiziologică. El a arătat că otrava lasă intacte conductibilitatea nervoasă în neuron și iritabilitatea musculară, dar întrerupe legătura directă a neuronului cu fibra mușchiului din placa motrice, în așa fel încît influxul nervos nu mai poate determina contracția mușchiului respirator — intervenind paralizia. Nervii senzitivi nu par a fi atinși în respectivele cazuri de intoxicație. Curare se elimină destul de repede prin rinichi. Este suficient ca în momentul în care survine otrăvirea, victima să fie supusă respirației artificiale : mișcările spontane de inspirație și expirație revin, iar efectele intoxicării dispar fără urme. Mai există un fel de curare, puțin cunoscut, de origine animală, ce provine de la un brotăcel care trăiește în Choco — Columbia — de-a-lungul coastelor Pacificului. Exploratorul francez Joseph Grelier, unul din participanții la expediția franco-venezueleană care a descoperit izvoarele fluviului Orinoco din America de Sud, risipește legendele care învăluiau teribila otravă a indienilor *Piaroa*. Acest trib este singurul din întreaga Americă de Sud care nu utilizează arcul cu săgeți otrăvite, așa cum obișnuiesc toți vecinii săi. Faptul este o consecință a credințelor străbunești care opresc consumarea vînatului din care curge sîngele. De aceea, animalele ucise nu sînt tăiate și nici golite de intestine, ci trecute prin flacără sau fierte. Astfel, Piaroa au înlocuit arcul cu „sarbacanul". Acesta este o țeavă din trestie, cam de 1,50 m lungime, prin care se suflă mici proiectile încărcate cu curare, și care își ating ținta de la distanțe pînă la 100 m. Aceste proiectile sînt confecționate din așchii de trestie, ascuțite cu măiestrie, al căror vîrf este muiat în curare și care pătrunde lesne în epiderma vînatului. Materia primă pentru aceste țevi-unelte de vînătoare se găsește la sute de kilometri depărtare de așezările Piaroa, în ținutul periculoșilor indieni din tribul *Guaharibo*, constituind baza „industriei" de căpetenie a altui trib numit *Makiritari*. Aceștia fabrică sarbacanele din tulpina fragilă și fără noduri a unei trestii din specia Arundinaria, care atinge o înălțime de circa opt metri și din care nu se poate folosi decît jumătate din lungime. Sarbacanele ajung la producătorii de curare, prin intermediul tribului *Maku*, după multe peripeții : lupta cu jivinele și fiarele pădurii virgine, precum și circulația anevoioasă pe brațele tumultoase ale fluviului Orinoco. În schimburile curente între triburi, un sarbacan este echivalent cu patru încărcături de curare. Pînă a deveni produs finit și totodată monedă, curare trece printr-o evoluție pitorească. În perioada anotimpului secetos, „bătrînul satului" vînător încercat, pleacă neînsoțit spre locurile unde crește planta veninoasă și se înfundă în pădure. Ajuns în fața unei crengi întortocheate a arbustului curare, îi crestează scoarța cu cuțitul, apoi desprinde cu abilitate un fir din țesutul fibros care îmbracă interiorul scoarței și îl gustă. Dacă este destul de amar, e semn bun și atunci bătrînul scoate din traista sa de nuiele, o broască. Îi face o mică incizie în pielea spatelui, înfigîndu-i în rană vîrful fibrei desprinse, și așteaptă. Dacă moartea broaștei survine în cîteva minute, curare va fi bun și culesul poate începe...

C. CONSTANTINESCU, student din București, ne roagă să lămurim legătura care există între dansul Tarantella și mușcătura unei anumite insecte, și ar mai vrea să știe dacă acest dans este cunoscut și la noi.

Tarantella a fost și mai este unul dintre cele mai caracteristice jocuri populare italiene care se dansează în sudul peninsulei și — mai ales — în Taranto. Acest dans este foarte iubit de napolitani și, probabil că provine din această regiune. Tarantellei i se atribuie o etimologie ciudată, asupra căreia popoarele meridionale sînt de acord : mușcătura unui păianjen veninos, tarantula (lycosa), care ar da o maladie nervoasă. Această boală provoacă o stare de agitație extremă, iar bolnavii — forțați să danseze — simt o ușurare datorită melodiei care le ritmează pașii, vindecîndu-se pînă la urmă de urmările mușcăturii... Specificul tarantellei constă în mișcarea din ce în ce mai rapidă care poate atinge o viteză uimitoare. Sicilienii dansează tarantella cu mai puțină ardoare, dînd acestui joc o semnificație și o alură mai tandră, comparîndu-i mișcările cu zborul a doi fluturi. Ca și nenumărate alte dansuri, tarantella este cunoscut la noi. În *Scene din viața socială*, din „Ciocoii vechi și noi", Nicolae Filimon scrie : „Locuitorii clasei de mijloc ai orașului București, deprinși de mult timp cu viața orientală, cea plină de lene și poezie, vara se adunau la grădinele Breslea, Barbălată, Cișmegiu și Giafer. Acolo fiecare își af sau cap de familie își întindea masa și, împreună cu cașnicii și amicii, beau și mîncau ; apoi începeau a învîrti hora strămoșească și danturile cele vesele, care se deosebesc foarte puțin de tarantela neapolitană și care plac atît de mult întregului popor latin"

POȘTA redacției

H PETRI — Ploiești : Nu ne ocupăm cu asemenea treburi, care sînt strict personale.

A. POIDIN — București : 1) Vă mulțumim pentru aprecierile pozitive la adresa revistei și vă asigurăm că vom ține seama de sugestiile făcute. 2) Scrieți pe adresa Asociației Sportive „Farul" — Constanța.

IULIANA — Alba-Iulia : Pentru cursurile de bibliotecare este bine să vă adresați Comitetului raional pentru cultură și artă, care vă poate da indicații precise.

M.U. — Lugoj : Numai Ministerul Forțelor Armate vă poate da asemenea lămuriri.

G.R. — Ineu : Nu puteți urma o altă școală pînă nu o terminați pe cea medie. Și după cum spuneți, sînteți în clasa zecea, așa că trebuie să mai aveți răbdare pînă ce veți lua maturitatea, ne mai vorbind și de faptul că mai aveți și o altă ocupație în prezent.

MINEI NESTORESCU STANILEI, strada General Dr. Z. Petrescu nr. 6, raionul Lenin, București, telefon 27.19.19 posedă colecția revistei Magazin pe anii 1958—59—60—61 și 62 și o pune la dispoziția doritorilor.

GETA : Pentru a căpăta o asemenea calificare superioară — dorință îndreptățită — este necesar mai întîi să terminați cu bine actuala școală de meserii pe care o urmați și, întrînd în cîmpul muncii, veți avea posibilitatea să vă îndepliniți dorința.

SOTIR VASILE — București : Desenele cu tema „A venit primăvara" nu sînt reușite pentru a putea vedea lumina tiparului.

CONSTANT — Timișoara : După informațiile noastre, nu trebuie dispensă de vîrstă pentru a urma cursurile de zi ale școlii medii,

mai ales că sora dv. nu are nici 20 de ani. Informații precise puteți lua însă de la secția de învățămînt a sfatului popular orășenesc.

Cosmetice

A. DANIELA — Craiova : În combaterea transpirației mîinilor veți folosi o soluție compusă din formol 10 g, perhidrol 1,50 g, apă 88 g. Aplicați soluția, lăsați să se usuce, apoi vă pudrați cu următorul amestec : oxid de zinc 20 g, tanin 20 g, iodopodiu 20 g, talc 40 g. Pudra se folosește de cîteva ori pe zi. Nodulile de la picioare sînt începuturi de monturi. Dacă nu luați măsuri din vreme veți ajunge la operație. Vă sfătuiesc să vă adresați unui medic de specialitate.

OLGA R. : Cremele și loțiunile care se folosesc pentru a face să dispară pistruii au o acțiune temporară. Cea mai mică expunere la soare provoacă imediata lor reapariție. De aceea, este necesar pe cît posibil să vă feriți de soare apărîndu-vă fața. În acest scop veți folosi o cremă grasă obișnuită în care veți încorpora 5 g oxid de zinc — sau 2 g chinină la 50 g cremă. Aceeași cantitate de chinină o veți adăuga și la pudră. Dacă totuși pistruii și-au făcut apariția veți folosi timp de 3 săptămîni crema „Orientala". Alternativ cu aceasta veți aplica pe obraz și o cremă hrănitoare ca spre ex. crema Nutrin.

CRISTINA P. : Masca din miere de albine se prepară amestecînd o linguriță de miere lichidă sau dacă este solidă o topim pe baie de apă cu o linguriță zeamă de lămîie. O îndepărtăm spălînd fața cu o infuzie de rosmarin obținută prin fierberea unui pumn de rosmarin într-o jumătate kg de apă. Această mască hrănește pielea, o înmoaie și-i dă strălucire. La vîrsta dv. de 16 ani unghiile nelăcuite vi se potrivesc cel mai bine. Dacă totuși doriți, la ocazii, să folosiți lacurile, veți aplica un lac roz, fiar carminul va fi aproape invizibil. Petele albe de pe unghii n-au nici o semnificație, ele se datoresc aerului aflat între straturile de celule. Pentru a întări unghiile, le veți introduce zilnic timp de 5 minute în untdelemn călduț.

ROȘCATA : Înainte de aplicarea vopselei, părul trebuie decolorat cu perhidrol proporția fiind de 50 g perhidrol la 50 g apă.

LUCIA B. — București : Spălarea obrazului cu lapte o veți face dimineața înainte de a aplica fardul. Loțiunea cu hidrochinonă nu este recomandabilă în cazul dv. deoarece va accentua gradul de uscăciune al pielii. Pentru petele respective puteți folosi o cremă cu : hidrochinonă 1 g, acid salicilic 0,50 g, camfor 1 g și coldcremă 30 g.

LENUȚA. — Cîmpina : Există în comerț crema astringentă Sanda care micșorează porii feței. În locul loțiunii Lara puteți folosi următoarea soluție : acid boric 1,50 g, acid salicilic 1 g, camfora 1 g, alaun 1 g, apă de hamamelis 50 g, apă distilată 50 g, alcool 50 g.

JENICA F. : În cazul dv. este necesar să vă adresați unei secții de chirurgie estetică de ex. cea de la Spitalul de traumatologie Piața 1 Mai.

CARMINA C. — Craiova : Pentru albirea tenului veți folosi crema conținînd 1 g perhidrol, 5 g lanolină, 5 g butir cacao, 5 g apă.

Curierul nostru

C. P. Constanța. Am citit cu mult interes scrisoarea dv. Din păcate însă, multe lucruri nu apar de loc clar în scrisoare fiindcă nici pentru dv. nu sînt încă lămurite. Vă mai trebuie un oarecare timp, încă o serie de încercări cu dv. și cu ea pentru a putea lua o hotărîre. În fond, dv. nu v-ați precizat punctul de vedere, nu ați discutat temeinic cu ea toate cele întîmplate și nu ați stabilit de comun acord o anumită linie de conduită în viața familiară. Va trebui să faceți acest lucru acum, să stabiliți de comun acord anumite reguli de conduită așa cum se cere și dacă nu vor fi respectate atunci vă puteți gîndi la altfel de lucruri.

A. B. Bacău — În ce privește primele două întrebări noi nu vă putem ajuta cu nimic. Lucrurile stricate trebuie văzute. Chemați acasă un instalator priceput și vă va sfătui în toate problemele.

La cea de-a treia întrebare veți primi răspuns la „Poșta redacției".

OTILIA. — Dv. ne rugați să publicăm modelele de lasetă în mărime naturală sau măcar pe sfert. Ne pare foarte rău dar nu vă putem îndeplini această cerere a dv. Dacă ar fi să publicăm modelele respective în mărime naturală ar însemna să ocupăm prea mult spațiu. Uneori nici nu ne-ar ajunge o pagină întreagă pentru un model. Nici să le publicăm pe sfert nu se poate. Coloanele de gazetă nu se potrivesc de loc cu măsurătorile obișnuite. Aici sînt alte unități de măsură. Vom căuta însă să dăm date asupra proporțiilor micșorării modelelor respective.

ADRIANA A. București, LIZA Reșița, GRAZIELA — sînt rugate să-și trimită adresele pentru a li se răspunde prin poștă.

Medicale

DAN GUDEA — Buzău : Ne întrebați ce este emfizemul pulmonar ? Prin emfizem medicii înțeleg infiltrarea gazoasă a unui țesut. Prin emfizem pulmonar se înțelege îmbolnăvirea bruscă sau cronică, care se caracterizează prin distensia exagerată a alveolelor pulmonare. În scrisoarea dv. vă referiți la o situație în care are loc dilatația permanentă a alveolelor și cînd plămînul își pierde în mare parte elasticitatea. Este vorba de o boală care survine la vîrste mai înaintate. Sub influența vîrstei, plămînul își pierde elasticitatea, bronhiile se îngustează, adesea ori bronșitele cronice furnizează apariția emfizemei. Tratamentele, cu toate că cer răbdare, pot îmbunătăți starea bolnavului. În primul rînd medicul urmărește golirea bronhiilor de mucozități prin

variate metode Un rol deosebit îl are reeducarea respirației, exerciții făcute cu răbdare pentru a dezvolta respirația abdominală. Această gimnastică reprezintă și o prevenire a complicării bolii. Exercițiile constau în apăsarea ritmică, cu pumnii, în timpul expirației, pentru a ridica diafragmul respirației profunde și prelungite cu gura strînsă (ca pentru fluierat) dezvoltînd mușchii pintecului, respirație pe un plan înclinat de 15 grade, capul mai jos decît picioarele.

VOPSEȘTE ORICE ȚESĂTURI

- MĂTASE
- BUMBAC
- LÎNĂ
- ROCHII
- HAINE
- BLUZE

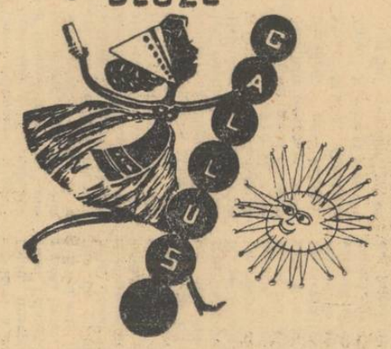

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10 Administrația : 17 60.20. interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Arta românească peste hotare

POVESTEȘTE DAVID OHANESIAN

DESPRE TURNEUL OPEREI NOASTRE LA PARIS

(Urmare din pag. 1)

lui turneu al operei noastre în capitala Franței, cu ajutorul maldărului de ziare pariziene împrăștiate pe un divan. Citeva fraze vorbeau de la sine: *„Opera din București vine să ne ofere, în cadrul prestigios al Palatului Garnier, o magnifică reprezentație, având proporțiile cele mai nobile și cele mai interesante ale epocii noastre”.* („LE PARISIEN”); *„O foarte frumoasă reprezentație”* („L'AURORE”); *„Oedip — o realizare impresionantă, un baritonal puternic, clar, de o expresie foarte dramatică și o muzicalitate perfectă... Ea atestă înaltul nivel artistic al operei naționale române”* („L'OMBRE”); *„Voicea bogat timbrată a lui Ohanesian dă un relief impunător lui Oedip”* („LE FIGARO”). Printre fotografiile afișate pe mască, care înfățișau scene din spectacolele de la Paris, una purta pe verso o inscripție: *„D-lui Ohanesian, cel mai mare cântăreț Oedip-ii pe care i-am văzut, felicitările și simpatia mea”.* Semnează doamna Salabert, personalitate a vieții muzicale franceze, editoarea a mai multor opere ale lui George Enescu.

Un scurt moment de acalmie ne-a ajutat să începem o conversație despre succesul revenindu-i, ca întotdeauna, inițiativa primei întrebări:

— *Presa noastră a oglindit pe larg turneul Teatrului de Operă și Balet la Paris, așa încît cititorii au aflat ce-au scris ziarele, și-au putut forma o idee despre felul cum s-au desfășurat spectacolele. Cred însă că ar fi interesant pentru ei să cunoască și impresiile unui artist, participant la turneu. De pildă, ați putea să ne spuneți ce v-a impresionat mai mult?*

— Încîin să interpretez întrebarea, în primul rînd ca pe o invitație la destăinuirea stării noastre sufletești din acele momente. Să mi se ierte dacă voi începe cu un exemplu propriu. N-o fac din lipsă de modestie, ci pentru că mi se pare caracteristic pentru fiecare dintre cei care au participat la turneu. În urmă cu cîteva săptămîni am cîntat pe scena Operei din Iași. Acolo am multi colegi, multi prieteni care știau că vom merge la Paris și nu exagerez dacă vă spun că n-am discutat despre nimic altceva decît despre acest turneu. *„Să te fii filmat, David”; „Să ne vezi prezinți cu cinste”; „Să faci să apară pe scena Operei Mari un Oedip așa cum și l-a dorit Enescu!”* Intors la București am auzit pretutindeni aceleași cuvinte. Ba și la Moscova, unde cîntasem în urmă cu cîteva luni și unde se știa că vom merge la Paris, mi-au fost adresate asemenea îndemnuri. Așa că, vorbind despre starea de spirit a artiștilor noștri în clipa sosirii lor la Paris, trebuie să spun că ea se caracteriza printr-o dorință fierbinte de a stîrni încă odată admirația pentru valorile culturale ale poporului nostru.

Această dorință, de a reporta pe scenele pariziene o victorie de cel mai înalt prestigiu, s-a caracterizat printr-un admirabil spirit de echipă, printr-o ireproșabilă disciplină, fapt remarcat de publicul și de presa franceză, care n-au contenit să elogieze omogenitatea tuturor spectacolelor, calitatea excepțională a ansamblului.

Acestea ar fi impresii de ordin subiectiv... Cu alte cuvinte am încercat să vă fac o prezentare „din interior”. Vrnească, fireste, să vă împărtășesc și impresii asupra gazdelor, respectiv asupra exigențelor iubitori de muzică parizieni...

Nu voi stărui asupra atmosferei din sală, fiindcă despre aceasta s-a mai scris. Este de-ajuns să spun că am asistat la niște manifestații de simpatie prin excelență „meridionale”, repetate chemări la rampă, aplauze la scenă deschisă, primiri triumfale făcute unor actori chiar la apariția lor pe scenă, cum a fost cazul lui Herlea. Odată cu aceasta vreau să relev buna primire pe care ne-au făcut-o colegii noștri francezi. În programul nostru a existat o întîlnire cu artiștii de operă parizieni, în cadrul căreia am purtat discuții interesante. Ne-am întîlnit și cu un vechiu prieten — participantii la Festivalul Enescu — care și-au asumat acolo rolul unor adevărați propagandiști ai artei românești. Ne-am bucurat de participarea la spectacol a unor personalități culturale marcante; l-am avut în mulțimea noastră pe Edmond Fleg, autorul libretului operei „Oedip”, care deși bolnav a ținut să asiste la spectacol. Am regretat absența lui André Feruet, creatorul primului Oedip, care este tintuit la pat de 12 ani de o boală grea și a soției lui George Enescu, de asemenea suferindă. Din partea acesteia de pe urmă am primit un frumos buchet de flori.

— *Aș dori să vă mai pun o întrebare: ca artist, „om de specialitate” cum vă explicați succesul pe care l-am avut la Paris?*

— Cred că nu este greu de răspuns. În numeroase cronici publicate de ziarele franceze se menționează faptul că interpreții noștri sînt deopotrivă de valoroși ca „tragedieni” — actori dramatici — și cîntăreți. Este o realitate absolută aceasta constatare și ea nu rezultă numai din calitățile unui artist sau altul, ci din principiile care stau la baza școlii noastre de operă, care nu urmărește să ofere spectatorului simple recitaluri de belcanto, ci spectacole complexe, bogate în conținut, capabile să reflecte profund adevărul vieții. Aceasta este, după părerea mea, cheia succesului nostru și în el trebuie să vedem încă o confirmare a justeței ideilor fundamentale ale artei noastre, care militează pentru un bogat conținut, a îndrumării pe care ne-o dă partidul.

...Telefonul a început să zbîrnîie din nou. Cunoștințe, prieteni sau pur și simplu necunoscuți, se anunță dornici să-i prezinte felicitări artistului. Dar David Ohanesian se „menajează” singur și este menajat de cei din jur. Alte vizite, sugerate la telefon, sînt amînate cu amabilitate. *„Nu astăzi, mai tîrziu, e obosit”.* Nu pentru că ar fi făcut „120 de km. pe jos prin Paris” (aprecierea îi aparține) tentatia de a vizita un oras necunoscut e întotdeauna mare), ci pentru că peste cîteva zile îl așteaptă întîlnirea cu un prieten drag și statornic — publicul romînesc.

C. PODARU

Recitalul absolvenților

Gongul a bătut pentru a treia oară. Și o dată cu el, bat parcă mai tare inimile absolvenților școlii medii de coregrafie din Capitală. Florul unei emoții firești străbate parcă întreaga sală. Înainte de începerea unui dublu spectacol — ultimul recital al absolvenților care constituie totodată pentru cea mai mare parte din balerini — prima lor apariție pe o asemenea scenă.

Rînd pe rînd evoluiază în fața publicului „ucenicii” unor maeștri bine cunoscuți ai baletului, ca Tilde Urseanu, Clara Volini, Cora Benador, Gabriel Popescu. Iat-o pe Maria Luiza Stedili, interpretînd cu grație, cu dezinvoltură — alături de Nicolae Dimco — „Lecția de dans” de Chaminar și „Melodia” de Gluck. Aplauze bine meritate cucerește și tînărul balerin Moise Dan în „Flăcările Parisului”, „Saltimbancul”. „Dans spaniol” cuplul Lăcrămioara Stan și Aurel Popa în „Apele primăverii” și altii. Alături de fragmente din „Fîntîna din Bacciserai” de unele dansuri indiene, au venit să întregească armonios spectacolul o serie de dansuri inspirate din bogatul folclor romînesc.

...Recitalul absolvenților a luat sfîrșit. Începînd din toamnă, noii balerini își vor pune cunostintele în valoare, evoluînd pe diferitele scene unde au fost repartizați. De aci înainte, examenul lor în fața publicului va fi permanent...

La teatrul orădean

Actorul Eugen Tuguleа, directorul Teatrului de Stat din Oradea, ne-a vorbit despre activitatea teatrului pe care-l conduce.

— Colectivul secției romîne s-a înapoiat dintr-un turneu întreprins în orașele țării, turneu ce s-a desfășurat timp de 33 de zile și în care am prezentat spectacolul cu piesa „O felie de lună” de Aurel Storin.

Interlocutorul ne-a relatat apoi despre recenta premieră ce a avut loc la sediul teatrului. E vorba despre spectacolul cu piesa lui Lope de Vega „Mofturile Belisiei” pe care a pus-o în scenă Corneliu Zdrehus. De asemenea ne-a informat despre activitatea secției maghiare.

— De curînd au început repetițiile comediei lui Shakespeare, „Nevestele vesele din Windsor”, carieră la Academia de Muzică din Filadelfia, cu Stokowski. La vîrsta de 16 ani a interpretat cu succes concertul pentru pian de Sostakovici, în prezența compozitorului. Artistul american a făcut turnee în patru continente prezentînd peste 2 000 de concerte. În țara noastră Eugene List va concerta la Timișoara (în ziua de 5 iunie), la Cluj (în zilele de 8 și 9 iunie) și la București (la 11 iunie).

Oaspete al țării noastre va fi și dirijorul american Kurt Adler, care va dirija două concerte ale Filarmonicii din Timișoara și un spectacol cu opera „Carmen” la Teatrul de Operă și Balet din București.

Între 16 și 28 iunie, va da o serie de concerte în Capitală și în localitățile de pe litoral, orchestra de muzică ușoară Jochen Brauer din R. F. Germană.

NE VIZITEAZĂ...

În luna iunie se vor organiza numeroase manifestări artistice, atît în Capitală cît și în orașele țării, cu concursul unor formații și unor artiști de peste hotare.

La începutul lunii iunie ne va vizita pianistul american Eugene List. El și-a început turneul unei femei (Isabelle).

Cinematografic, romanul nu ridică probleme de compoziție care să necesite adaptarea lui pentru ecran. Pe firul acțiunii, reqăsim toate personajele iar acestora nu le lipsesc nici cele mai mărunte adjuvante de rezultă, întrucît încă din roman, ele au făcut obiectul unor minutioase prezentări din partea autorului. Că regizorul Pierre Gaspard-Huit a făcut un film de intenționat succes comercial — în dvaliscop color — aceasta este indubitabil.

Momentele potentate dramatic de către regizor sînt și ele prevăzute în roman, iar pitorescul vremii s-a realizat pe viu, într-un vechi castel de aproape patru sute de ani.

Continuîndu-și prin acest film seria creațiilor sale de „pelerină și spadă”, Jean Marais aduce, ca de obicei, sufluL general al unui personaj pentru care curajul devine instrumentul unui nobil sentiment în concluzie, un bun film... pentru sezonul cald.

Sorin ROIBU

„LEGENDĂ CONTEMPORANĂ“

În domeniul desenului animat, studiourile de la Buftea nu ne-au prea răsfățat cu filme de răsunet — asa cum ne-bisnuiseră cîndva — desi ele apar din cînd în cînd pe ecrane, discret, în programul cinematografului „Timpuri Noi” sau în completarea peliculelor de lung metraj.

În asemenea condiții a fost prezentat recent și filmul „Legendă contemporană”, realizat de regizorul Liviu Ghigort, după un scenariu de Viorica Huber. În cîteva imagini filmate, această „legendă contemporană” vrea să demonstreze biruința omului asupra forțelor rebele ale naturii, personificate, aici, de o cotoroanță pusă pe blestemății. De unde înainte uriașul potențial de forțe, strîns în fenomenele și elementele naturii — electric tatea, apa etc. — zăcea nefolosit sau se irosea zadarnic, cu trecerea timpului și mai cu seamă în zilele noastre, oamenii aJung să-l întrebuințeze spre binele lor.

Pe parcursul celor aproape douăzeci de minute cît durează proiecția celor două acte de peliculă «spectatorul dă uneori semne de oboseală, aceasta din pricina scenariului prolix și cam ermetic, dar filmul are multe rezolvări cinematografice admirabile, în specificul desenului animat — cum ar fi de pildă momentul cînd baba „produce electricitate” cu concursul pisoiului, „încărcătorea” cotoroanței sau electrificarea așezărilor omenești — o bună animație, decoruri plastice și sugestive. Pe scurt o seamă de dovezi care ne arată că și în alte rînduri vitalitatea desenului nostru animat, aflat pe cît se pare într-o perioadă de acumulări cantitative, de căutări și experimente.

Pe cînd „capodopera” necunoscută ?

Valentin BALTAG

Interviu - fulger

REPERTORII...

Acum, la sfîrșitul prezentei stagiuni teatrale și în ajunul deschiderii celeilalte i-am cerut tov. **Sandor Huszar,** directorul Teatrului Maghiar de Stat din Cluj, să ne răspundă, pe scurt, la cîteva întrebări privind repertoriul scenei clujene.

— Ce ne puteți spune despre criteriile care stau la baza alcătuirii repertoriului ?

— În centrul atenției noastre stă un obiectiv important, ne-a declarat tov. Sandor Huszar — acela al creării unui teatru, în măsură să slujească consolidării conștiinței socialiste a oamenilor noii noastre societăți. Acest lucru a reieșit în mod evident și din dezbaterile recentei plenare a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. După cum se știe, teatrul are la dispoziție mijloace adecvate pentru a înfățișa acest deziderat, el fiind, așa cum se exprima atît de plastic Lev Tolstoi, „un lăcaș al sentimentelor”.

În acest scop am căutat să includem în repertoriu piese a căror tematică să fie izvorîtă din actualitatea noastră socialistă. În actuala stagiune, din cele șapte piese prezentate pentru fac parte din dramaturgia autohtonă.

— Cum au primit spectatorii piesele prezentate ?

— Pot să spun că spectatorii au urmărit cu viu interes piesele „Nuntă la castel” de Sütö Andras, „Filcele” de Sütöné Drăgușanu, „Accident în strada nouă” de Földes Maria. Nu ne îndoim că aceeași primire o va avea și piesa lui M. Sebastian — „Ultima oră”. Piesele autohtone au obținut un adevărat record de public. Media generală de spectatori a atins, pe reprezentație, cifra de 800 de persoane. În două luni de pildă, a fost prezentată, cu sala plină, de douăzeci de ori piesa „Accident în strada nouă”.

— Ce intentionați să oferiți spectatorilor în viitoarea stagiune ?

— Vom căuta să extindem actiunile din actuala stagiune, făcînd ca pe scena teatrului nostru să vadă lumina rampei noi piese, Dorim să începem cu o nouă piesă romînească care va fi urmată, bineînțeles, de altele. Lucrăm în prezent la punerea în punct a unor piese scrise de Mehes Gyorgy, Szabo Lajos, Tomcsa Sandor. Avem în lucru „Opera de trei parale” de B. Brecht, pusă în scenă într-o montare nouă de prim-regizorul nostru I. Taub. Vom pregăti de asemenea, piesa lui Shakespeare, „Regele Lear” cu concursul actorului Kovacs Gyorgy, precum și una din piesele lui Pogodin.

— Și altceva ce veți mai organiza ?

— Pe baza experienței dobîndite pînă acum vom continua seria matineelor de recitări începută cu opera lui Tudor Arghezi. Nu vom uita nici pe micii spectatori, pregătind pentru ei matinee de basme. E inutil să mai adaug, fiindcă e un fapt cunoscut, că teatrul nostru întreprinde numeroase turnee. Și în anul viitor turneele vor fi privite cu aceeași grijă și interes.

C. ȘERBAN

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Tinerețea lui Maiakovski“

Luînd ca punct de plecare povestirea autobiografică „Eu însumi”, regizorul Konstantin Pipinasvili a realizat un film, conceput pentru două serii, închinat anilor petrecuți de marele poet sovietic, Vladimir Maiakovski, în Gruzia.

Fiu al unui modest funcționar la un ocol silvic — Volodea își petrece anii copilăriei în decorul încîntător al naturii (foarte bună fotografia peisajelor, datorată operatorului Felix Visotki). Dar tînărul Volodea cunoaște în cadrul plimbărilor sale, viața grea a oamenilor muncii înrobiți de aparatul de stat al orînduirii tariste. Înăbușirea luptei pentru libertate a poporului trezește revolta tînărului elev, revoltă alimentată și de influența pe care sora sa o aduce de la Moscova. Treptat, treptat, constiința revoluționară a lui Maiakovski se maturizează încît replica finală a tînărului adolescent sosit la Moscova : „Am să-mi găsesc drumul” îl află pregătit pe spectator în înțelegerea evoluției ulterioare a poetului.

Există însă în filmul regizorului Pipinașvili și cîteva secvențe care frizează un conventionalism supărător : momentul cînd Volodea intervine pe lîngă tatăl său pentru a le da tăranilor lemne, accidentul de la qater, petrecerea care precede moartea bătrînului.

I. DELEANU

„Căpitan Fracasse“

Se știe prea bine că, prin acest roman, Teophile Gautier nu a urmărit să facă operă de cercetare istorică ci, cu virtuozitatea descriptiei sale literare, a folosit cadrul epocii lui Ludovic al XIII-lea asemeni unei stampe pe care o animă o aventură cavalerească de dragoste. Prilej nimerit de a celebra virtuți eterne umane si. totodată. de a condamna — prin insuccesul final al orgoliosului duce de Vallombreuse — iosnicia unor încercări nedemne de a cuceri su-

CU HILDA JEREA

despre concerte și compoziții

Compozitoarea Hilda Jerea se afla în plină repetiție.

— Desigur contribuiți la pregătirea prezentării unei noi compoziții.

— De data aceasta mă aflu aici în calitate de interpretă, ne răspunse interlocutoarea noastră. În ultimul timp încerc să împletesc activitatea de creație cu cea concertistică, fără bineînțeles să neglijez activitatea obștească pe care o am în cadrul Uniunii Compozitorilor. Ca interpretă mă consacru promovării lucrărilor contemporane romînești — și, pe cît pot, sînt — a celor în primă audiție. Acum asistați la ultimele repetiții ale concertului pe care-l voi prezenta împreună cu solistii vocali al Filarmonicii „George Enescu”, Emilia Petrescu, Martha Kessler, Ion Piso, Marius Rintzler, Nicolae Gafton și Victoria Roman, în sala mică a Palatului R.P.R., la 7 iunie.

— Ne puteți spune programul concertului ?

— Vor fi prezenți cu lucrări în primă audiție Mihail Jora, Tudor Ciortea și Teodor Grigoriu. Vom mai interpreta compozitii de Alfred Mendelsohn, Doru Popovici, Teodor Grigoriu, Miriam Marbe.

— Veniseм totusi să aflu noutăți din creația dv....

— După cum probabil știți, tema mea preferată este muzica destinată copiilor. Cu prilejul zilei de 1 Iunie am scris o „Suită coralâ” pe versuri de Veronica Porumbacu, „Rămuri înflorite”, cuprinzînd scene din viața celor mici. Am mai terminat recent cîntecul „Băiatul cu poveștile” pe versuri de Cicerone Theodorescu lucrare care va fi interpretată de corul Palatului Pionierilor. În prezent, lucrez — împreună cu Violeta Zamfirescu — la compoziția „Dansul spicelor” și cu Veronica Porumbacu, la un cîntec dedicat Congresului Femeilor care se va tine la Moscova între 24—29 iunie.

Sandu MARIAN

Un portret pe săptămînă

ALAIN DELON

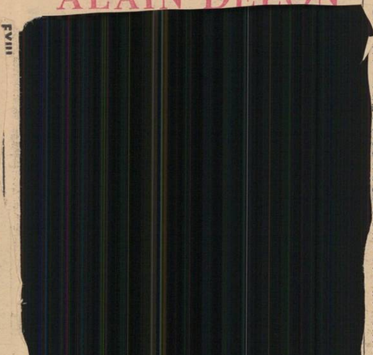

„Timp, stăpînit și dîrz, ascultător, respectuos față de vîrstnici, disprețuitor față de falsele autorități... sensibil, pasionat, ardent...”.

Aceste cuvinte, aparținînd lui Bernard Blier, ilustru reprezentant al generației cîntnice de actori francezi, n-ar putea fi înțelese în adevăratul lor sens fără cunoașterea biografiei lui Alain Delon.

Ajuns în cinematografie după o existență plină de peripeții, tînărul actor și-a dat seama repede că nu se poate bizui numai pe talent și pe fizicul său agreabil, fără un studiu sistematic și serios al experienței marilor actori, fără acel „respect față de cîntnice” cum spunea Blier.

Născut în orașul Sceaux (Franța) la 8 noiembrie 1935, Alain Delon a fost la început ceea ce se cheamă un „actor neprofesionist”. Slujbaș la hoteluri, chelner în restaurante, Delon a colindat multe orașe de provincie pînă cînd a fost „descoperit” la Cannes, unde-și practica modesta meserie, de către regizorul francez Yves Allegret. Acesta îl distribuie într-un film de-al său „Cînd se amestecă femeia” (1957) care marchează debutul actoricesc al lui Alain Delon.

După cîteva apariții în comedii cinematografice care nu pot fi socotite mari izbînzi în palmaresul tînărului actor, Delon începe să joace roluri psihologice de dramă, ca de pildă în „Rocco și frații săi” sau în „Bucuria de a trăi” de René Clément. Contactul cu marii regizori cum ar fi bunăoară Luchino Visconti, ca și propriu-i preocupare de a munci cu seriozitate asupra rolurilor l-au adus lui Alain Delon acele succese care l-au situat printre actorii francezi de frunte. În curînd, spectatorii noștri îl vor reîntîlni pe interpretul lui Rocco în filmul „Dracul și cele zece porunci”

TURNEE

Ansamblul de cîntece și dansuri al C.C.S. a prezentat recent noua premieră „Cîntă țara mea”.

Cu acest spectacol, format tin cîntece, dansuri, tablouri muzical-coregrafice și o suită de miniaturi, ansamblul C.C.S. va întreprinde, începînd de astăzi și pînă la 27 iunie, și apoi de la 27 iunie la 6 septembrie, un turneu în toate regiunile țării.

Un turneu prin țară va întreprinde de asemenea un grup artistic din cadrul ansamblului C.C.S. care va prezenta spectacolul „Cînt de bucurie”. Acest spectacol cuprinde cîntece de masă, muzică populară romînească, muzică ușoară și dansuri cu subiect.

Artiștii emeriți Valentin Gheorghiu, Ștefan Gheorghiu și Radu Aldulescu

In preajma premierei „RĂZBOI ȘI PACE“

După pregătiri care au tinut aproape 3 luni, regizorul Dinu Negreanu, pune la punct în aceste zile — la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” — ultimele amănunte în vederea prezentării unei noi premiere : dramatizarea monumentalei opere a lui Lev Tolstoi „Război și pace”. Versiunea marelui regizor german Erwin Piscator, a fost reprezentată cu deosebit succes aproape în toate țările lumii — dînd posibilitate milioanelor de cititori ai romanului să facă mai indeaproape cunostintă cu eroii cărtii.

Despre montarea spectacolului la București ne-a vorbit regizorul Dinu Negreanu : „Acțiunea acestei dramatizări se desfășoară simultan pe trei planuri. Pe primul, se petrec scenele istorice în care apar Napoleon Bonaparte, Țarul Alexandru, mareșalul Kutuzov. Pe cel-lalalt plan se desfășoară principalele episoade din roman și, în sfîrșit — în fata scenei — Andrei Bolkonski, Pierre Bezuhov și Natasa Rostova își dezvăluie cele mai tainice gînduri, în fata spectatorilor. În spectacol, povestitorul — interpretat de George Carabin — participă direct la acțiune în mijlocul eroilor tolstoieni, confruntîndu-i și introducîndu-i pe nesimțite în viața zbuciumată din Rusia anilor 1805—1812”.

Scenografia aparține lui Gh. Ștefănescu, ilustrația muzicală lui Lucian Ionescu, costumele sînt concepute de G. Nazarie, iar traducerea textului este făcută de Eugen Mirea.

S. M.

AVANGRONICĂ MUZICALĂ

Trio-uri de Beethoven, Arenski și V. Gheorghiu, în interpretarea artiștilor emeriți Valentin Gheorghiu (pian), Ștefan Gheorghiu (vioară) și Radu Aldulescu (violoncel).

Unii iubitori de muzică se abțin, fără motivare, de la formele de manifestare ale muzicii de cameră. Ei se lipsesc de multe satisfacții estetice, căci cei mai mari făuritori de frumusețe sonoră au dăruit muzicii de cameră adevărate capodopere. Sonatele pentru unul sau două instrumente, Trio-urile, Cvartetele și Cvintetele instrumentale de Haydn, Mozart, Beethoven. Brahms, Ceaikovski, sau lucrările similare ale lui Debussy, Prokofiev, Enescu sau Sostakovici, nu egalează oare arta lor simfonică ? Fără nici o ezitare, putem răspunde affrmativ. Multe lucrări de camera de Beethoven, de Schumann, de Brahms, Ceaikovski sau Prokofiev egalează prin bogăția tumultului afectiv, prin forța și plasticitatea exteriorizării sonore, cele mai geniale creații simfonice ale acestor creatori. Toată această pledoarie, poate de prisos pentru unii, în favoarea muzicii de cameră, ne este prilejuită de concertul pe care îl va da în sala mică a Palatului R.P.R., la 5 iunie, formația de cameră alcătuită din excelenții nostri muzicieni Valentin Gheorghiu (pian), Ștefan Gheorghiu (vioară) și Radu Aldulescu (violoncel).

Apreciată la Festivalurile „lunii mai” de la Praga, salutată de critica italiană ca o înmănunchiere de veritabile forțe artistice, cu prilejul recentului turneu făcut la Roma și Acvila, formația de cameră a celor 3 soliști concertiști și-a înscris în programul concertului amintiți 3 Trio-uri. Adică, 3 compoziții instrumentale, concepute pentru pian, vioară și violoncel.

Vom asculta la început Trio Nr. 4 op 11 în Si bemol major pentru pian, vioară și violoncel de L. van Beethoven (1770—1827). Lucrarea a fost compusă în anul 1797, în perioada cînd artistul și omul Beethoven se apropiau de maturitatea deplină. Înflăcărat patriot al revoluției burghezo-democratice din Franța, înălțător în misiunea eliberatoare a campaniilor napoleoniene, Beethoven se apropiase în epoca amintită de generalul francez Bernadotte, care venind în misiune oficială la Viena, adusese în suita sa și pe violonistul Rodolphe Kreutzer, căruia compozitorul îi va dedica celebra sonată „Kreutzer”. În plină revărsare de forță creatoare, Beethoven compusese în această vreme un grup de sonate pentru pian, printre care și vestita „Patetica”, două concerte pentru pian și orchestră și terminase primul mare sa simfonie, în Do. Pianist excepțional, el cucerise publicul vienez, căci după o mărturie contemporană „cîntatul său la pian era asemenea tunetului unui vulcan”. Trio-ul în Si bemol major pune în valoare, în deosebi, resursele expresive ale pianului, care păstrează de-a lungul celor 3 părți ale lucrării, un rol de conducere. După un impetuos Allegro con brio, căldit pe două melodii, de-a lungul cărora răsună pe alocuri „trăznetele și fulgerele miniei beethoveniene” — urmează un Adagio meditativ. Aici, larga melodie a celor 3 instrumente exprimă bunătatea și duioșia unui mare suflet. Finalul este o Temă cu 10 variațiuni. Tema este o melodie extrasă din opera, la modă pe atunci, „Corsarul” de Weigl.

Vom asculta apoi Trio op 32 în re minor pentru vioară, violoncel și pian de compozitorul rus Anton Stepanovici Arenski (1861—1906), un talentat discipol al lui Rimski-Korsakov. Autor de opere, balete, simfonii și concerte, Arenski se apropie prin arta sa de stilul marelui Ceaikovski, născînd ca și acesta să transpună în formele tradiționale ale muzicii clasice, ritmurile și melodiile folclorului național rus. Înzestrat cu un mare talent de melodist, avînd simțul formei, Arenski a dat în genul muzicii de cameră măsura deplină a personalității sale. Trio-ul în re minor este de o deosebită frumusețe melodică și un admirabil echilibru al formei. El este alcătuit din 4 părți : Allegro moderato, Scherzo, Elegia și Allegro non troppo.

Concertul se va încheia cu Trio în La major pentru pian, vioară și violoncel de Valentin Gheorghiu, lucrare apreciată cu deosebit de valoroasă de criticii muzicali italieni. Personalitate artistică complexă, Valentin Gheorghiu a ș-a impus nu numai ca pianist ci și ca un valoros compozitor. Elev al acad. Mihail Jora, el a scris până acum două simfonii, un Concert pentru pian și orchestră, un trio, un cvartet, sonate pentru pian, pentru vioară, violoncel, Preludiu și Fugă pentru orgă și orchestră și cîciuri de madrigali. Trio-ul în La major datează din 1949. Compozitorul dovedește o remarcabilă cunoaștere a resurselor tehnice și expresive ale celor 3 instrumente. Prima parte, Allegro con spirito, în formă de Sonată, se bazează pe două teme, cea dintîi capricioasă și șăgalnică, expusă de pian, cea-laltă lirică și meditativă, încredințată violoncelului. Partea II-a este un Scherzo plin de vervă și umor tineresc. După o mișcare lentă, cu caracter cantabil, Andante, finalul, în mișcare Allegro giocoso, încheie într-o atmosferă de exuberantă veselie lucrarea.

V. CRISTIAN

In reflector

În cinstea Zilei copilului, se organizează săptămîna filmului pentru copii și tineret (Ziarele).

Cum copiii, cu temei,
Cer (nu-i divagație)
Filme multe, cîte vrei,
Cineaștii au și ei
Deci... o invitație.

Teatrul Național din Craiova prezintă, în cadrul spectacolelor din Capitală și lucrarea originală „Mirele furat”.

În turneul anunțat
Și surprize întîlnești.
Poate „Mirele furat”
E cumva prin... București

O.S.T.A. ne anunță un bogat program de turnee în această vară.

Fără de miracole
Vara asta chiar am vrea
Să ne exprimăm așa :
Ploud cu... spectacole !

D. TABACU

Pianistul american Eugene List

CRONICA TEATRALĂ CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

STUDENȚII INSTITUTULUI DE TEATRU

Cine asistă, la un spectacol al studenților Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” își dă seama în primul rînd de ceea ce se învață în sălile de curs, presimte și întrevede valoarea întregii concepții științifice și organizatorice a învățămîntului nostru artistic.

Nu există spectacol din cele vreo două-sprezece ale actualei stagiuni studențești pe care spectatorul o-bișnuit al celor mai bune trupe teatrale să nu-l poată urmări cu cea mai vie satisfacție, privitoare la dinamică, ritm, stil, scenografie și interpretare. Există, evident, o serie întreagă de deficiențe, de care însă ar fi absurd să ne legăm și e fatal să se producă, acolo unde lipseste acel lucru pe care nimic nu-l poate suplini, acel lucru numit experiența. În orice caz, „vrăfa” teatrului există, ea nu se subtiază și nu se risipeste, în ceea ce are mai realist, decît printr-un alt fapt care este implicat în însăși natura și scopul spectacolului : mă refer la plafonul și la nivelarea de virstă a interpreților. Evident, o fată de douăzeci de ani nu va izbuti niciodată să prezinte în mod verosimil pe Anna Fierling, și să mă convingă că ea este mama unei alte fete și a doi flăcăi, noii în jurul vîrstei de douăzeci de ani. Idem, un băiat de aceeași vîrstă, care interpretează pe Lear sau pe Ștefan cel Mare. Există un prag la a cărui trecere înaintea lipsei de acumulare sufletească, experiență și uzură morală a vîrstei, se opun prospetimea temului, vigoarea și elasticitatea mușchilor, tinerețea fizică, prin tot ce are mai esential, mai explozIv. Din fericire, aici opereaza o altă fenomen de „vrajă”, mai puternic, parcă, decît al teatrului : e vraja tinereții, vraja celui mai pur și mai înaripat elan spre viață și spre artă..

Dintre spectacolele grupate în vederea unei consfătuiri de specialiști, am izbutit să vedem două : Mutter Courage de B. Brecht, jucată de clasa prof. Al. Finți, (asistent George Rafael), și „O chestiune personală”, jucată de clasa prof C. Moruzan (asistenți Lidia Ionescu și Radu Penciulescu).

Din întinsa și complexa dramă antirăzboinică a lui Brecht, s-au ales, după un criteriu pe care, la drept vorbind, nu prea l-am pătruns, numai trei sau patru tablouri, ceea ce a avut ca efect a pune în deplină posibilitate de desfășurare a calităților respective, numai pe interpreții chiorva roluri, și în primul rînd, ai rolurilor feminine. Cu o plăcută tenacitate, studenta Eugenia Dragomirescu a interpretat rolul Annei Fierling, Mutter Courage. Tînăra interpretă posedă o forță temperamentală remarcabilă, care, servită de o voce puternică, gravă și bine timbrată și chiar de o statură cu proporții nobile, statuare, o desemnează pentru categoria rolurilor tragice de mare autoritate, a rolurilor clasice. Totuși interpreta pare că trebuie avertizată de pe acum împotriva tendinței de a transforma prea rapid, în repetare mecanică, toate fenomenele reacțiunii sufletești vii : aceasta e vizibil de o potrivă în mimică, gest și intonație. Cu deosebire promitătoare mi s-a părut Dorina Nilă, care a jucat rolul atît de greu al mutei Catrine, fiica Annei. Cu o excepțională capacitate de expresie în mimică, gest și sunete (nu cuvinte, căci e vorba de o mută), cu multă imaginație și sensibilitate, ceea ce a exclus monotonia, aproape fatală într-un caz atît de special, interpreta a dat personajului său o adevărată forță lirică, și din un realism autentic. Elena Pintea, care a jucat pe Yvette, nu a ajuns la o limpezire suficientă a contînutului și semnificației rolului său, dar are o mimică interesantă, o voce cu multe posibilități, avînd de corectat mișcarea corporală și mai ales mersul în scenă. Valeriu Paraschiv în Schweizerkas și Mihai Panait în Bucătarul, și-au văzut rolurile mult reduse, ceea ce ne obligă și pe noi să ne reducem pretențiile, avansînd, cu multă timiditate, o judecată totuși favorabilă.

Mult mai avantajată, prin prezentarea integrală a dramei, echipa care juca „O chestiune personală”, a dat mai multe posibilități unui număr mai mare de interpreți. În rolul central al dramei, Aleksei Hlebnikov, Titi Gurguleseu ne-a dat dovada unui mănunchi legat de calități remarcabile : multă maturitate, excepțională forță de interiorizare, sobrietate, finețe, siguranță de sine. E un tînăr actor ce se va putea realiza și afirma atît în repertoriul clasic, cît și în cel modern. Dar la atîtea calități, nu mai poate fi trecută cu vederea inegalitatea vocală a interpretului, care de foarte multe ori, a fost imprehensibil. În rolul vechiului său prieten și tovarăș de partid, marinarul Cernogubov, l-am văzut pe Mihai Andrei, un alt începător, calm, stăpîn pe sine, jucînd minuțios, sincer, uneori însă cam monoton. În întruchiparea lui Valentin Urițescu și Gela Marinescu, cei doi copii ai eroului, Pavlic și Mariana, au prins viață, au stîrnit simpatie, au fost ceea ce trebuiau să fie. Și Mihai Preorocu, interpretul poltronului și oportunistului Kolokolnikov a făcut dovada unei surprinzătoare capacități de maturizare, de altfel și a rolului. De la această trăsătură, de depășire a vîrstei, care (cu ajutorul, desigur, și al unui bun machiaj) a caracterizat întreaga echipă, a făcut excepție Ana Nagy — Scarlat, interpreta soției lui Hebnikov, al cărui efort s-a fost prea vizibil, ceea ce n-a împiedicat-o să joace excelent scena de mare demnitate omenească a întrevederii cu Paludin.

Mona Mircea, Constanța Zmeu, Nicolae Cosmescu, în roluri episodice, nu ne îngăduie încă o părere cît de cît solidă. Dionisie Vitan promite ca actor de comedie, dar în rolul unchiului Fodea s-a înredințat mult unor mijloace pur exterioare. Tot prin surprinzătoare capacitate de maturizare și siguranță, ne-au apărut Ligia Dumitrescu și Elena Bortok, interpretele celor două activiste ale *drumului*, care merită multe elogii. Totuși revelația acestui spectacol a fost Cătălin Dodu, interpretul negativului Paludin, ipocrit, invidios, fanfaron, demagog.

Rolul este foarte dificil, plin de nuanțe care trebuie, deopotrivă relicfate și stăpînite în jurul unei singure linii, și interpretul său a făcut aceasta într-un mod original, care ne-a plăcut. Tînărul actor dovedește o înclinație spre imaginația intelectuală, pe linia căreia un actor poate ajunge foarte departe, cum va putea ajunge, cu mundi pasionată și acest tînăr, — și toți acești tineri actori cunoscuți la sfîrșit de prag de vacanță și de început de carieră, pe care îi va înșoti întotdeauna de aproape pe ea și de departe simpatia și încrederea noastră!

Radu POPESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 296
•
Sîmbătă
8 iunie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

PRIETENA MEA CARTEA
Constancia de la Mora
„MÎNDRA SPANIE"
■
NOUTĂȚILE INDUSTRIEI DE TRICOTAJE

ÎN PREGĂTIRE
Noul nostru roman ilustrat
VIAȚA DE AVENTURI A SOLDATULUI CERVANTES
autorul lui „Don Quijote"

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE
■
Scena și ecranul
FILATELIE
Noi emisiuni românești
■
MAGAZIN MEDICAL
VACANȚA DE VARĂ A COPIILOR DE VÎRSTĂ ȘCOLARĂ
■
SPORT—ȘAH—UMOR
■
COLȚUL CELOR MICI

Pe pantele abrupte ale munților, peste văi prăpăstioase, peste cursuri de apă, se întind rețelele nesfîrșite ale liniilor de înaltă tensiune, prin care se transportă energia produsă de centralele electrice ale țării. Construirea și întreținerea acestor linii de înaltă tensiune revine unor oameni pentru care munca cotidiană se confundă adesea cu eroismul cotidian.

FURNIZORII DE LUMINĂ

Liniile nesfîrșite de înaltă tensiune, purtate pe umerii vînjoși ai stîlpilor de metal sau de beton armat — adevărate vene prin care se scurge forța miilor de kilovați ce țîșnesc din inimile puternice ale centralelor electrice de la Borzești, Stejaru sau Comănești — străbat păduri și cîmpii, urcă pantele abrupte ale munților, traversează văile apelor pentru a da viață complicatelor instalații ale uzinelor de la Săvinești, uriașelor agregate ale laminorului de la Roman, puternicelor instalații de foraj presărate pe dealurile Moineștiului. Ele poartă spre orașele și satele țării nesecatul izvor de lumină și putere, cu întregul său noian de binefaceri.

Poate că puțini sînt acei care își dau seama că, în timp ce ei ascultă în tihnă o emisiune radiofonică, urmăresc un film sau mînuiesc o mașină complicată, pe creste de munți, în laboratoare, la posturile de comandă zeci și zeci de oameni muncesc, veghează, înfruntă primejdii pentru a asigura prin această vastă rețea de linii circulația normală a energiei electrice, pentru ca oamenii să se poată bucura din plin de binefacerile ei.

Eroism cotidian

Era prin luna martie. Iarna își dezlănțuia ultimele forțe, abătînd asupra hăurilor urgia crivățului, potop de lapoviță și ninsoare. Trecuse de ora prînzului cînd,

la Bacău, dispecerul sistemului energetic Moldova primi vestea că în urma unei avarii produse la un stîlp, una din liniile de 110 kv. a dublului circuit Borzești—Roman—Stejaru, a fost scoasă din funcțiune. Scoaterea din funcțiune a acestei linii nu numai că crea greutăți în alimentarea marilor beneficiari din regiune, dar diminua și circulația pe întregul sistem energetic. Tocmai de aceea avaria trebuia remediată într-un termen cît mai scurt. Era o lucrare care cerea, din partea celor din echipa de intervenții trimisă de la sectorul de rețele din Piatra Neamț, nu numai operativitate, dar și mult curaj, pricepere și îndrăzneală.

Stîlpul la care se produsese avaria era situat pe panta abruptă a unui munte. Acest lucru făcea imposibilă transportarea unei console noi cu care să fie înlocuită cea ruptă. Traian Onisia și Ovidiu Vleja, cărora li se încredințase sarcina de a remedia avaria, luară atunci o hotărîre îndrăzneață: „Vom folosi tot consola veche, după ce o vom repara mai întîi acolo, sus". Și fără să zăbovească măcar o clipă, electricienii din echipa de intervenție purtară spre înălțimile muntelui un aparat de sudură și se apucară de lucru.

Const. AZOIȚII

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Într-o secție a Uzinelor de tractoare din Brașov

EVOCĂRI

BRÎNCUȘI

de acad.
VICTOR EFTIMIU

Brîncuși al nostru, odraslă de țărani din Gorjul oltenesc, și-a întrecut propriile visuri de împlinire. A tras brazdă nouă și adîncă, a deschis căi neumblate, a impus lumii apusene darurile unui popor de la gurile Dunării, alăturîndu-și numele de-al celor mai iluștri fii ai patriei și ai artei. Patria și arta ce le-a iubit și le-a slujit pînă la moarte, cu geniu și devotament.

Viața lui Brîncuși este un exemplu de reverii îndrăznețe și de abnegație, de jertfă necontenită, încununată, pînă la urmă, cu laurii imortalității.

A ajuns la Paris, sărac și necunoscut, fără nici un sprijin. Cu mîinile lui binecuvîntate care, în atelierul de acasă frămîntau argila, tăiau piatra și lustruiau metalul, el spăla, în beciuri de restaurante, farfurii și pahare, sau făcea pe țircovnicul, măturînd capela românească de la Paris.

• *(Continuare în pag. 4-a)*

O sculptură, în bronz, a lui Brîncuși

O VIZITĂ DE NEUITAT

de OCTAV PANCU-IAȘI

Turismul și-a găsit în „a vizita" verbul care îl caracterizează. Dacă, pentru variație lingvistică, un ghid și-ar propune să-l înlocuiască cu altul ori cu altele, s-ar trezi curînd în imposibilitatea de a-și exercita profesia. „A vizita" a devenit un fel de cheie franceză sau, ca să spunem așa, un fel de fată la toate. Lipit de buricul degetului arătător al ghidului, el te îndeamnă, indiferent de obiectivul pe care îl ai în față, să intri, să vezi, să reții. Îmi solicită această observație un ghid-pliant, mai vechi și nu prea, al Brașovului. Fiecare rînd e o invitație la „a vizita". De cîte ori îl răsfoiesc, sînt de acord cu amabila invitație și sînt gata să vizitez Tîmpa ori vechea Casă a Sfatului, să vizitez rămășițele celor 28 — mi se pare — turnuri și bastioane ale cetății de odinioară, ba să-mi însușesc expresia chiar cînd se referă la excepționala personalitate a lui Ioan Honterus, deși mi-e mai greu să-mi închipui cum m-ar putea primi în vizită marele cărturar dispărut pe la mijlocul secolului al XVI-lea... Nu voi fi în stare însă nici o dată să adopt pomenitul verb atunci cînd același ghid îl leagă de Uzinele de tractoare!

Mi-a fost dat să cunosc „Tractorul" din prime/e lui zile, mai întîi ca reporter, apoi ca scriitor și de zeci de ori în decursul anilor, pur și simplu, ca îndrăgostit. Nu, hotărît, „Tractorul" nu se poate vizita. Termenului acesta alcătuit (parcă aidoma unui faimos dicton latin) din a intra, a vedea, a reține, îi lipsește o funcție fără de care, la „Tractorul", poți cutreiera ceasuri și ceasuri în șir halele și atelierele, dar să nu te alegi cu mai mult decît ți-ar oferi un reportaj ori cît de intere-

• *(Continuare în pag. 3-a)*

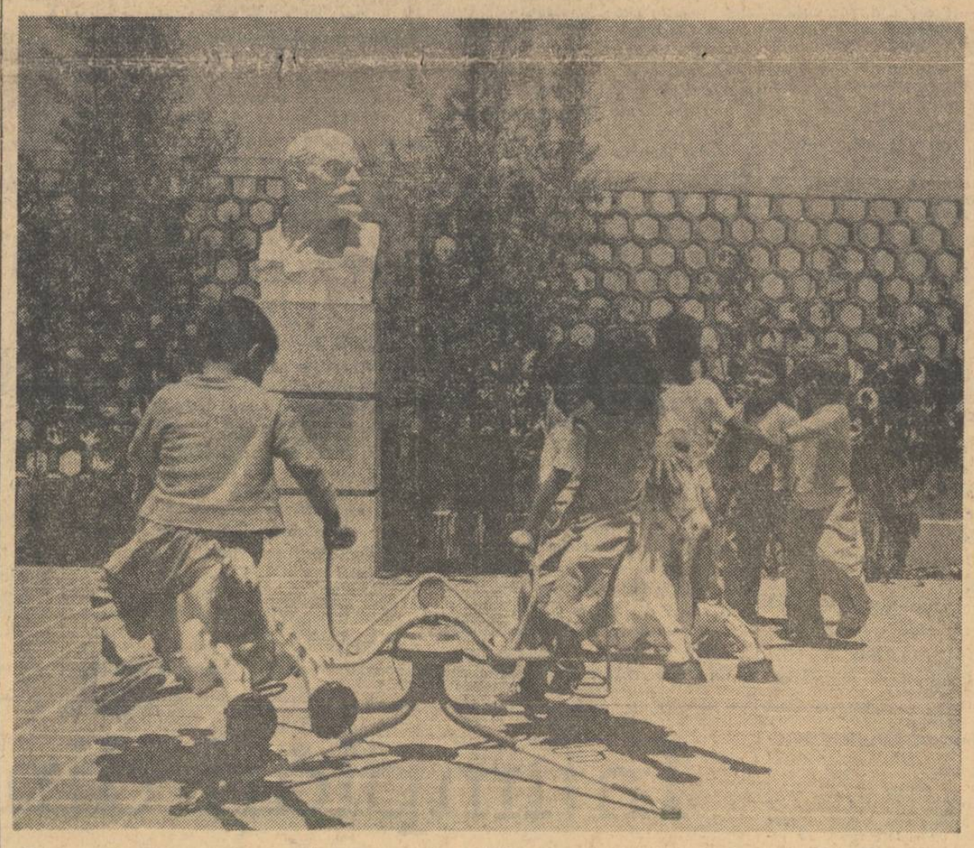

Imagine din Cuba nouă: *una din numeroasele unități școlare înființate în anii aceștia, în cadrul pitoresc, al luxuriantei faune tropicale din ținuturile Caraibelor*

PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI

În patria arborelui Roystonea regia

Cînd Columb a pus piciorul pe pămîntul insulei Cuba în anul 1492, a exclamat: *„E cel mai frumos pămînt pe care ochiul omenesc l-a văzut vreodată"*. Desigur, Columb nu se putea referi la orașele moderne care au apărut ulterior, la Havana cu zgîrie-nori construiți în stil modern, la autostrăzile cu circulație intensă, sau la marile porturi pe care civilizația a reușit să le creeze, ci la natura măreață, la vegetația virgină care l-a fascinat.

Ca botanist am gustat din plin, în cele șase luni de studiu pe care le-am petrecut în Cuba, din tainele acestei naturi superbe, am avut ocazia să cunosc o lume nouă în ce privește vegetația, să admir și să studiez plantele

O formație de savană cu palmieri cu burtă

tropicale în mediul lor de viață, simțind în același timp aproape căldura sufletească a eroicului popor cubanez, care își construiește o viață nouă.

În Cuba am întîlnit puține plante cunoscute, iar cele care nu-mi erau străine, le întîlnisem doar cultivate în serele din grădinile noastre botanice.

Diferența mare dintre flora noastră și cea a Cubei se datorește condițiilor de mediu complet distincte. Temperatura ridicată tot timpul anului, media fiind de plus 25 de grade, diferența dintre vară și iarnă nefiind prea mare, la care se adaugă precipitațiile abundente din timpul verii, determină ca pe o suprafață cît jumătate din cea a țării noastre, numărul speciilor de plante cu flori să fie aproape dublu (aproximativ 5 000).

Ion HODIȘAN
șef de lucrări la Universitatea „Babeș-Bolyai-Cluj

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Arborele de pepene

DE PRETUTINDENI

LA 10 OCTOMBRIE se împlinesc 150 de ani de la nașterea marelui compozitor italian, Verdi. Guvernul italian a declarat anul 1963 — Anul Verdi. Parlamentul italian a votat trei legi în legătură cu pregătirea acestui an. Una din ele pune bazele financiare și organizatorice ale „Institutului pentru studierea creației lui Verdi" la Parma. Celelalte două legi se referă la drepturile de autor asupra creației lui Verdi și la casa lui Verdi din Milano.

●

HENNIKER THORP din Reading (Anglia) a intrat în mod glorios în analele medicinii — s-a îmbolnăvit de oreion la vîrsta de... 99 de ani. Cazul — aproape unic, după cîte se pare — umple de mîndrie pe medicul curant, dar bucură cu mult mai puțin pe principalul interesat. „Vreau să mă scol din pat" — bombăne toată ziua fenomenul medical.

●

EXISTĂ multe legende despre orașe dispărute. Un asemenea oraș a existat cîndva și pe litoralul Gdanskului. Dovadă, însemnările din cronicele scandinave și povestirile navigatorilor englezi Ulstan, care în secolul al IX-lea a făcut o călătorie pe Marea Baltică. Acest oraș se numea Truso. Cercetările au permis ca orașul să fie localizat în apropierea lacului Druzno, de lîngă actualul oraș Elblong (R.P. Polonă). În urmă cu 1 000 de ani, acest lac era un golf care a fost închis de aluviunile aduse de curenții marini, închizînd și accesul orașului la mare. Anul acesta, arheologii polonezi organizează pe malul lacului săpături, în vederea descoperirii urmelor orașului dispărut.

●

IN GENERAL se crede că termitele fac parte din fauna țărilor tropicale. În realitate, ele sînt răspîndite și în unele țări europene, ca de exemplu în Franța, unde au început să pricinuiască mari pagube, ruinînd mii de case și chiar cartiere întregi. O specie cunoscută pe teritoriul francez încă din sec. al XVIII-lea s-a răspîndit în regiunea Loarei și Garonei, ajungînd pînă la Paris. Aici, au pătruns în cunoscuta bibliotecă Sainte Genevieve, care era pur și simplu amenințată de distrugere. Termitele au invadat cartiere întregi și la Bordeaux. Peste 30.000 de locuințe sînt amenințate de ruină din cauza termitelor în orașul Rochelle. La Rochefort, locatarii unui hotel s-au pomenit pe neașteptate în beciul clădirii, întrucît podelele, ruinate de termite, s-au prăbușit.

●

OAMENII de știință gruzini au restaurat textul unuia din cele trei manuscrise vechi ale poemului „Viteazul în piele de tigru" de Șota Rustaveli. Acest manuscris datează de aproximativ 4 veacuri. Pînă în ultimul timp, toate cele trei texte vechi ale poemului se considerau pierdute.

●

DENUMIREA de „gripă" (la grippe) a fost pentru prima oară folosită în Franța la mijlocul secolului al XVIII-lea. Istoria gripei începe desigur cu mii de ani în urmă, dar prima epidemie de mari proporții poate fi considerată cea din 1510. Cea mai îngrozitoare epidemie de gripă a fost în anii 1918—1920, cunoscută sub numele de gripă „spaniolă", în care au fost contaminați peste 500 milioane de oameni și peste 20 de milioane au murit. În ultimii ani, cea mai violentă epidemie de gripă a izbucnit în anii 1957—1959, în sud-estul Asiei, de unde denumirea de gripă asiatică. Ea a contaminat aproximativ un miliard de persoane. Cu excepția insulelor Filipine și a cîtorva localități din India unde gripa o făcut mari ravagii, mortalitatea în majoritatea țărilor a fost mai scăzută.

●

LA O ANCHETĂ în rîndurile elevilor școlilor profesionale din Kassel, Uniunea sindicatelor din Germania occidentală a stabilit, printre altele, că 8 la sută din cei 1238 de elevi care au răspuns la întrebări, nu cunosc nici un poet sau scriitor german. În schimb, ei i-au citat pe Albrecht Dürer, Wallenstein și Gutenberg ca fiind... poeți.

●

INSTITUTELE de cercetări științifice din R. P. Bulgaria, au elaborat o țigară absolut inofensivă și care accelerează chiar vindecarea unor boli (astm bronhic și hipertensiune etc.) Atrotabak nu conține nicotină, în schimb tutunul are în compoziție atropină în proporție de 2 la mie.

●

ÎNAINTE cu 200 de ani, risul nordic — Lynxul — putea fi întîlnit în toate pădurile Europei. În anii 1848—1850, au fost doborîte ultimele exemplare în Bavaria. În Polonia, la Bialowics, în Balcani, Spania, Caucaz și Asia trăiește o specie de lynx mai mic — Lyns pardina. În prezent, risul nordic nu mai poate fi întîlnit cu adevărat decît în Peninsula Scandinavă.

Meridiane

La clubul inovatorilor și raționalizatorilor din combinatul de la Nowa-Huta

Corespondență din Varșovia

Revăd portalul marelui combinat de la Nowa Huta pe care e gravat, cu imense litere de oțel, numele lui Lenin.

Clădirea administrației, birourile tehnice și de proiectare, masive și ele, dispuse într-un patrulater, impun prin arhitectura care amintește de zidurile vechi ale Cracoviei ce stau încă în picioare de veacuri.

În fund, pe o întindere de aproape 1.000 hectare, se profilează combinatul, veșnic estompat de o perdea subțire de fum. În primul plan coșuri înalte așezate în linie, cu gurile căscate spre cer, guri din care ies șuluri de fum viscos: semn că oțelul se călește. Mai încolo, cocseria cu cele opt baterii, laminoarele, oțelăria electrică..

E ora prînzului. Intră noile schimburi.

— Blocul S — scara B — camera 115. Acolo se află clubul inovatorilor și raționalizatorilor — mă lămurește o tînără în salopetă.

Ne întîmpină inginerul Grzyb Jerzy, șeful oțelăriei convertizoare (care se află în plină construcție) și președintele clubului inovatorilor și raționalizatorilor.

În sala spațioasă soarele pătrunde din plin. Aici sînt adunate machete, schițe, planuri, un adevărat birou de proiectări.

Iată o părticică a combinatului datînd de peste zece ani care, asemeni unui propulsor acționează neîncetat spre a pune în valoare gîndurile oamenilor de aici, care aduc îmbunătățiri, metode și forme noi, cerînd tot mai mult randament mașinilor.

Răsfoiesc un dosar. Fiecare filă, fiecare rînd reprezintă nu numai strădania celui ce, poate nopți de-a rîndul, a mînuit rigla de calcul, a schițat o nouă piesă, după ce munca de fiecare zi a fost împlinită, dar mai ales, atitudinea nouă față de muncă, ce nu-și poate găsi loc decît într-o orînduire socialistă.

În anul 1962, din 1213 propuneri de inovații și raționalizări, dintre care 562 au fost făcute de muncitori și tehnicieni iar restul de ingineri, s-au realizat cu succes 603 propuneri. În acest an, s-au depus pînă în prezent numeroase proiecte care au și fost aprobate și care vor aduce peste 160 milioane zloți economie.

Trebuie menționat: colectivul clubului Nowei Huta, unul din primele cluburi înființate în R. P. Polonă, și-a luat angajamentul ca pînă la sfîrșitul cincinalului (1965) economiile aduse prin raționalizări și inovații să se ridice la suma de 300 milioane zloți. Către sfîrșitul lunii mai a acestui an, angajamentele au fost deja îndeplinite. Clubul este hotărît să realizeze pînă la sfîrșitul lui 1963 încă 100 milioane zloți economii.

Clubul este o organizație de masă și numără peste 1500 membri, grupați în 32 de cercuri. După cum ne împărtășește inginerul Grzyb Jerzy, una din sarcinile centrale ale clubului este aceea de a stimula pe lucrătorii combinatului spre a-și dezvolta gîndirea tehnică și științifică în vederea obținerii unei înalte productivități a muncii, a unei calități superioare a produselor, a scăderii prețului de cost etc.

În acest scop, în fiecare an, sînt organizate cursuri ale inovatorilor și raționalizatorilor, cărora li se face o largă popularizare. Apoi, expoziții cu lucrările cele mai reușite ale membrilor clubului, expoziții care sînt trimise și în alte fabrici înrudite.

În sala în care ne aflăm se găsesc o serie de machete, proiecte, desene ale viitoarei expoziții ce se va desfășura sub semnul „progresului tehnic". Se intenționează organizarea unor expoziții personale ale inovatorilor și raționalizatorilor deoarece mulți dintre ei au o bogată activitate.

Desigur, propuneri de raționalizare sau inovații vin multe. Oare toate sînt realizabile și mai ales economice? Tocmai de acest lucru se ocupă secția economică a clubului care verifică efectele economice ale propunerilor.

În timpul cît am stat la club, secretarul a primit telefoane de la diverși inovatori și raționalizatori. Întrebarea era aproape invariabilă: „Ce se aude cu lucrarea mea? Vă rog să vă interesați de problema care"... și proepinentul începea să înșire amănunte despre propunere.

Cîțiva au venit personal. Așa am cunoscut pe inginerul Jan Przybylski care anul trecut a obținut premiul întîi la concursul de raționalizatori. Are două noi propuneri de raționalizare la cuptoarele mari, se interesează de soarta lor deoarece — spune el — îl mai frămîntă și alte gînduri de îmbunătățire a muncii la cuptoare.

★

Peste cîteva zile se va întruni conducerea clubului, se vor analiza cîte gînduri noi au mai sosit de pe șantierele creației, se va analiza cu profunzime și răspundere deoarece fiecare idee, cît de modestă, prețuiește mult pentru progresul tehnicii, pentru îndeplinirea și depășirea planului la care s-a angajat colectivul combinatului în fața întregii țări.

Tadeusz WOJCIECH

Iunie 1963.

De ce a preferat gratiile

Un copil — să-i zicem Pierre — la numai 13 ani de viață, este trimis pentru cîtva timp într-o închisoare. Drama petrecută în sufletul lui fraged îl împinge spre disperatul act al sinuciderii...

...Marcel Avril, un om în vîrstă, face tot posibilul pentru ca să intre la închisoare!

Sînt două fapte întîmplate numai la răstimp de cîteva zile.

Marcel Avril a fost multă vreme conductor de tren. „Înainte de război", precizează un ziar parizian. Nu se știe deci cum și-a mai cîștigat o bucățică de pîine după instaurarea păcii. Șomer fiind, la capătul tuturor resurselor materiale, lipsit de orice speranță de viitor, el recurge la soluția pe care și alții au mai întrebuințat-o pentru a găsi un adăpost. În iarna anului 1953 dă foc unui grajd pentru a putea fi aruncat în închisoare...

Și-a petrecut cinci ani în spatele gratiilor. A fost eliberat în luna octombrie a anului trecut. S-a văzut pus în libertate; era însă liber să și moară de foame. Prin greaua iarnă care a bîntuit a trecut numai el știe cum. A ajuns din nou într-o zi cînd a văzut că nu o mai poate scoate la capăt. Din nou s-a gîndit că singura soluție pentru a nu crăpa de foame, pentru a avea un acoperiș deasupra capului, o constituie închisoarea.

A recurs din nou la aceeași metodă: a dat foc unei căpițe de pae la Bisseyla-Pierre, în departamentul Côte-d'or.

Cu același chibrit și-a aprins o țigară, de cauciuc, furtunurile de pompieri la mare presiune și temnița pentru a se putea bucura de egalitatea în drepturi ce i-a fost conferită prin Constituție.

Raportul cu privire la Mississippi este un document amplu cuprinzînd sute și este de fapte consemnate pe multe pagini. Vom lua, la întîmplare, cîteva din ele.

(Din motive lesne de înțeles, n-au fost date publicității numele și localitățile ce figurează în declarațiile cetățenilor negri, cuprinse în raport. Dar acest anonimat nu diminuează cu nimic gravitatea faptelor).

Iată unul din cazuri, așa cum e prezentat în declarația unui tînăr negru din Mississippi:

„Mă plimbam cu cîțiva tineri negri din societatea mea, pe strada principală... cînd cineva, de pe partea opusă a străzii, a început să arunce cu pietre asupra unui grup de oameni albi. Cam peste 10 minute s-a oprit aproape de noi o mașină a poliției cu doi polițiști, care au început să tragă; prietenul meu și cu mine n-am știut ce s-a întîmplat, drept care ne-am îndreptat spre casele noastre... Unul dintre polițiști a venit în dosul casei unde ne aflam și l-a lovit pe prietenul meu... apoi ne-a spus să intrăm în mașină și a pornit-o în jos pe o stradă scurtă, unde a oprit mașina și ne-a spus să ieșim și l-a întrebat pe celălalt polițist: «Să slobod cîinele asupra lor?». Acesta a răspuns «da», în acel moment cîinele, pe care îl numeau Rex, a fost asmuțit asupra noastră; am fost înjurați și ni s-a spus să fugim...

...Am urcat în fugă pe veranda casei mele, unde cîinele Rex m-a prins; apoi polițiștii au apucat cîinele, în timp ce eu am fost urcat în mașină și întrebat «Faci parte din C.O.R.E. sau din N.A.A.C.P.?» (organizații pentru promovarea drepturilor populației negre din S.U.A.) La care eu am replicat «nu», iar ofițerul de poliție m-a numit mincinos și m-a întrebat dacă am luat parte la vreo adunare a lor, la care eu le-am spus că am fost la unele.

În acel moment, mama a ieșit în verandă și a întrebat dacă «cîinele l-a mușcat pe fiul meu», iar polițistul a spus «nu, și cară-te înapoi în casă»...

Am fost apoi dus la închisoarea orășenească și înjurat. În același timp, mi s-a cerut să-l identific pe un prieten al meu, ceea ce am făcut. Apoi, iarăși am fost chestionat și dus la etajul doi, unde mi s-au luat lucrurile ce le aveam la mine și temnicierul m-a închis într-o celulă.

Am fost ținut în celulă de la orele 12,30 pînă la orele 16, cînd am fost eliberat, după ce părinții mei au plătit 100 de dolari...

...Nu știu de ce am fost brutalizat de poliție... Mama mea de asemenea a fost dusă la închisoare și învinuită de a se fi ciocnit cu legea și a fost nevoită să plătească o amendă de 25 de dolari...".

Iată un alt caz, relatat tot de un tînăr negru:

După ce semnatarul declarației arată că, mergînd cu automobilul pe o șosea, a fost oprit, după o prealabilă urmărire, de către un ofițer de poliție, el scrie:

„Ofițerul a ieșit din mașina sa, a venit spre mașina mea și a cerut ca prietenul meu să rămînă în mașină, iar eu să cobor. Cînd m-am apropiat de ofițer, el mi-a cerut permisul de conducere. În timp ce-mi căutam permisul, l-am întrebat pe ofițer ce învinuire mi se aduce. Ofițerul mi-a replicat: «Negrule, ține-ți gura blestemată. Întrebările le pun eu». În același moment, ofițerul a ridicat bastonul de cauciuc și a început să mă lovească în cap și pe umeri. Încercînd să mă apăr de lovituri mi-am ridicat brațele. Vrînd să continue să mă lovească în cap, el mi-a cerut: «mișcă-ți brațele blestemate, băiete, mișcă-le blestematule».

Pentru că nu mi-am îndepărtat mîinile de la cap, ofițerul și-a scos arma și a spus: «Negru blestemat, să știi că te împușc»... Cu arma îndreptată spre mine a spus: «O să te fac să miști mîinile, negrule, pune mîinile aici», la care mi-a pus cătușe, m-a mai lovit de cîteva ori, m-a împins lîngă mașina lui, a deschis ușa, m-a împins înăuntru, mi-a mai dat odată în cap și mi-a spus: «stai acolo bestie neagră și ține-ți gura».

Cu pistolul în mînă a deschis ușa mașinii mele și a cerut prietenului meu să treacă în mașina lui. Cînd s-a urcat și ofițerul, i-am spus că mi-a căzut sacoșa și l-am întrebat dacă pot s-o iau. În acel moment, a început să mă lovească și să spună: «Credeam că ți-am mai spus să-ți ții gura blestemată. Mișcă-ți mîinile, negru blestemat... am să te omor». După ce a terminat să mă bată, și-a așezat arma sub picior și a pornit mașina...

Cînd am ajuns la postul de poliție, ne-a spus să ieșim din mașină... După ce am intrat în clădire, i-a spus prietenului meu să stea jos în hol și pe mine m-a tîrît în biroul funcționarului de poliție.

Înainte de a fi ajuns în mijlocul camerei, a început să mă lovească cu bastonul de cauciuc în cap, peste brațe și să spună: «Băiete, te omor — acest negru blestemat m-a zgîriat — îl omor pe acest negru...»

Mai erau opt sau nouă alți oameni în cameră și i-am rugat să-l oprească de a mă mai bate, dar n-au spus nici un singur cuvînt...

Cînd ofițerul s-a oprit... funcționarul care poartă ochelari, a scos din sertar o curea de piele... Ofițerul care m-a adus, funcționarul cu ochelari și alți trei oameni m-au însoțit într-o cămăruță a clădirii în care erau celulele.

În timp ce cei cinci oameni stăteau în jurul meu, funcționarul a spus: «Dă-ți jos pantalonii, negrule». Cînd m-am executat, unul dintre ei m-a instruit cum să mă întind de-a-curmezișul unui scaun. Mîinile mi-au fost prinse cu cătușe de piciorul scaunului...

Apoi funcționarul a spus: «Dacă urli, negrule, te vom ucide»...

Ofițerul m-a lovit în cap cu bastonul de cauciuc. În timp ce toți mă loveau pe rînd, cu cureaua, auzeam cuvinte ca: «Hai să-l ucidem pe acest negru»...

Pe urmă, funcționarul mi-a spus: «Scoală-te, negrule, ai noroc că nu ești mort». Și, în timp ce ceilalți au început să iasă din cameră, ofițerul *(cel care l-a arestat pe semnatarul declarației, pe șosea — n.n.)* m-a întrebat: «Cum te cheamă, negrule?»...

După ce m-am îmbrăcat, temnicierul m-a dus în celulă...".

Raportul cu privire la Mississippi cuprinde nenumărate asemenea... întîmplări

ÎN PATRIA ARBORELUI ROYSTONEA REGIA

(Urmare din pag. 1)

Cînd ajungi în insula Cuba, îți atrage atenția, chiar ca nespecialist, prezența peste tot a popularului „Palma" (palmier), care în orașe participă la decorul lor tropical, formînd liniștite alei sau bordînd marile bulevarde, iar pe cîmpii și dealuri alcătuind colțuri de un rar pitoresc. Palmierul regal (Roystonea regia), arborele național al poporului cubanez, protejat prin lege, se întîlnește peste tot. El este remarcabil atît prin aspectul său decorativ, cît și prin utilitatea sa în viața țăranului cubanez, căruia îi oferă multe din cele necesare traiului. Alături de el, printre cele 70 de specii de palmieri ce trăiesc în Cuba, mult cultivat este palmierul de cocos, care fructifică tot timpul anului, dînd pînă la 100—200 nuci pe an de mărimea și culoarea pepenelui galben. Nucile conțin în interior laptele și untul de cocos atît de mult apreciate pentru gustul și aroma lor.

În grădinile țărănești, locul merilor și perilor de la noi e luat de banani, lămîi, portocali sau așa numitul „mango" (Mangifera indica), cultivat pentru fructele sale care seamănă cu perele. Au miezul asemănător unei caise, dar sînt mult mai bogate în zaharuri și mai aromate.

În general se observă la tropic că fructele sînt foarte dulci, mai aromate și mai parfumate decît cele de la noi, ceea ce-i determină pe unii europeni să le considere mai puțin gustoase decît o pară, o caisă sau apreciatul nostru măr Ionathan.

Fruta bomba — sau arborele de pepene, împreună cu ananasul originar din Antile, sînt principalele fructe întrebuințate în prepararea dulciurilor, atît de preferate de poporul cubanez și căutate în lumea întreagă.

Străbătînd meleagurile Cubei se observă însă că vegetația luxuriantă pe care o admira Columb a dispărut de pe locurile netede, pădurile virgine au fost tăiate, iar locul lor a fost ocupat de întinse culturi de trestie de zahăr, bogăția cea mai de seamă a *Insulei libertății*. Condițiile optime pentru cultura acestei plante (umiditate suficientă, căldură abundentă, sol bogat) fac ca această plantă să vegeteze uneori pînă la 70 de ani, fără a mai fi plantată, aducînd Cubei, pe drept cuvînt, renumele de „cea mai mare zaharniță a lumii". Perioada de tăiere a trestiei de zahăr, sau „Zafra" cum o numesc cubanezii, se transformă în adevărate zile de sărbătoare. Brigăzile de muncă voluntară, care răspund cu drag chemării guvernului revoluționar, umplu cu cîntec și voie bună însoritele culturi, care azi le aparțin numai lor și nu unui mic număr de monopoliști americani.

În partea din vestul Cubei pot fi întîlnite întinsele culturi de tutun, din care se prepară mult apreciatele și delicioasele „Havane" (țigări de foi), căutate în lumea întreagă.

Cafeaua și arborele de cacao, cultivate mai mult în partea orientală, vin să întregească tezaurul vegetal al acestei țări bogate, locuită altă dată de oameni săraci și umiliți.

Sînt curioase și interesante culturile de plante ce înlocuiesc cartofii de la noi, cultivate pe sute de hectare, dintre care mai frecvent se întîlnește cunoscuta „malanga" (Colocasia antiquorum) plantă ce formează în pămînt niște tuberculi ca de cartofi, ce ating uneori 2 kg. în greutate și cu gust mult mai dulceag. „Yuca", cum îi spun cubanezii, planta pe care popoarele Africii o numesc tapioca (Manihot utilissima), produce tuberculi care pot atinge 3 kg. în greutate. Interesant este faptul că acești tuberculi bogați în amidon conțin și acid cianhidric, toxic pentru organism. Pentru a-i anihila actiunea, sînt spălați și expuși la soare timp de cîteva ore, apoi pot fi consumați.

Des întîlnite sînt culturile de „Henequen", faimoasa Agave, ale cărei frunze produc fibre rezistente, utilizate foarte mult în industria textilă. Este planta care o întîlnim și în serele noastre ca decorativă, înflorind o singură dată în viață la vîrsta de 40—50 de ani. Aici, în condițiile climei tropicale, înfloreste mult mai repede, după 5—8 ani.

Terenurile plane, mai sărace și necultivate, formează întinsele savane — suprafețe acoperite cu ierburi înalte, din loc în loc presărate cu diferite specii de palmier, unde pasc sute de mii de capete de bovine, proprietatea cooperativelor țărănești „Grancha del pueblo". Este frapant tipul de savană din vestul Cubei, unde palmierii au o umflătură pe tulpină, de unde numele de palmieri cu burtă sau „palma barigona" cum îi spun ei, din care harnicii campesinos (țărani), confecționează butoaie și alte obiecte de uz casnic.

Atît ca botanist, cît și ca simplu turist, te atrage cunoscuta „vale de vinales" din vestul Cubei, vestit centru turistic și deosebit de interesant loc de cercetare pentru speciile de plante pe care le întîlnim aici. Amenajate cu hoteluri confortabile, aceste locuri sînt interesante prin deosebitele forme de relief cunoscute sub numele de *„mogote"* — mameloane calcaroase pînă la 600 m. înălțime, cu pereții abrupți, având forma unor căpițe de fîn cu vîrful retezat. Aici vegetația este măreață datorită palmierilor înalți, cu tulpine subțiri sau copacilor sub formă de butoi, datorită stîncilor acoperite cu interesante varietăți de plante grase din familiile Cactaceelor sau Crassulaceelor.

Munții și dealurile din vestul Cubei, bogați în zăcăminte minerale, sînt acoperiți cu întinse păduri de palmieri și pini, printre care ici și colo, se pot distinge curioșii copaci cu coaja roșie, sau altii cu frunzele argintii, unde la tot pasul întîlnești frumoasele păsări colibri, al căror penaj armonios și viu colorat strălucește în bătaia soarelui tropical. Aici, într-o depresiune înconjurată de masivele munților del Rosario, se întîlnește renumitul *Orhidariu din Soroa*, un centru turistic dezvoltat de guvernul revoluționar, unde pot fi admirate cele peste 4 000 varietăți de orhidee ce cresc cultivate pe trunchiuri și ramuri de copaci. Culorile lor vii, formele interesante ale florilor, se îmbină armonios cu parfumul amețitor ce domnește în acest colț încîntător. Azi putem admira și în serele grădinii botanice din Cluj cîteva din cele mai distinse varietăți, oferite în dar de ospitalierii și harnicii horticultori cubanezi.

E cunoscut în lumea întreagă arboretul tropical din Soledad, unde pe o suprafață de aproximativ 70 hectare se cultivă 2 000 din cele mai renumite specii de arbori exotici. Aici, unde altă dată studiau copiii oamenilor de bani gata, azi se specializează în studiul plantelor tropicale studenții bursieri ai Guvernului revolutionar, fii ai oamenilor muncii din Cuba.

Tot atît de instructive sînt pentru un naturalist formațiile vegetale ce se întîlnesc în mlaștinile din peninsula de Zapata, cunoscute sub numele de mangrove. Aici plantele au un aspect aparte, determinat de prezența apelor marine ce le scaldă în jocul lor diurn — fluxul și refluxul. Plante ca Rizophora mangle, par suspendate pe niște catalige, care nu sînt altceva decît rădăcinile aeriene proptitoare, prin care apa poate să se scurgă ușor în timpul fluxului și refluxului. Cu cîtă ușurință ar fi smulse din rădăcini dacă ar avea forma obișnuită a unui măr sau păr.

În această peninsulă cercetătorii cubanezi, împreună cu cei sovietici, au descoperit bogate zăcăminte de turbă, care vor putea fi exploatate în folosul omului.

Scăldate în apele cristaline ale oceanului, pe coasta acestei peninsule întîlnim vestitele plaje, printre care se remarcă: Playa Larga sau istorica Playa Giron, unde în anul 1961, poporul cubanez a dat replica cuvenită intervenționiștilor și aventurișilor trimiși de imperialiștii americani.

Partea estică a Cubei este dominată de munții Sierra Maestra, leagănul revoluției, unde în 1956 au debarcat cei 81 de eroi, din care au supraviețuit doar 12, sub conducerea cărora prima țară latino-americană și-a cucerit independența.

Pe culmile acestor munți se întind minunate păduri formate din sute de specii de plante, printre care îți atrag atenția abanosul, feriile arborescente, plantele epifite ce atîrnă pe copaci, cum sînt speciile de vanilie și de plante telegraf.

Încărcat cu un material botanic variat și util, îmbogățit cu cunoștințe și fapte noi, am părăsit țara prietenilor noștri îndepărtați.

Coplesit de amintiri nenumărate și plăcute, am lăsat în urmă o țară deosebit de frumoasă, cu un popor harnic și încercat, conștient de fericirea pe care și-a cîștigat-o.

Cuba — Insula libertății — este și insula luminii, făclie aprinsă pentru cele două Americi, luminînd calea acestor popoare spre independență și progres social.

Ion HODIȘAN
șef de lucrări la Universitatea „Babeș-Bolyai" — Cluj

Deși se află în dosul unor zăbrele „respectabile", păzită fiind de doi polițiști, tînăra din fotografia de mai sus nu e sub stare de arest. Numele ei e Marlen Sylvester și e manechinul unei case de bijuterii din Londra. Fotografia o arată călătorind într-o dubă a poliției spre locul unde va avea loc o prezentare de bijuterii.
Diadema și celelalte bijuterii pe care le poartă sînt de o asemenea valoare încît ar fi fost prea mare riscul să străbată Londra cu mijloace de locomoție obișnuite...

Întîmplări din Mississippi

42,3 la sută din cetățenii statului Mississippi — adică jumătate din întreaga populație a acestui stat din sudul S.U.A. — nu se bucură de protecția legilor Statelor Unite, din simplul motiv că pielea lor e de culoare neagră. Aceasta este concluzia la care ajunge un raport zguduitor întocmit recent de Comitetul Consultativ din Mississippi al Comisiei S.U.A. pentru drepturile civile, cunoscut sub denumirea de Raportul cu privire la Mississippi.

Constituit din oameni care și-au trăit întreaga lor viață în Mississippi, care cunosc, deci, în toate amănuntele realitățile din acest stat, Comitetul a întocmit raportul său pe baza a 150 de declarații scrise și a numeroase declarații verbale — majoritatea sub prestare de jurămînt — făcute în cadrul a șase audieri publice în orașele Jackson, Greenville, Clarksdale și Meridian, în care au fost expuse nenumărate cazuri, desigur, numai cele mai flagrante, dintr-o perioadă de 14 luni, care se încheie în ianuarie 1963.

E vorba nu de cazuri „obișnuite" devenite o „uzanță" cotidiană în acest stat (și altele din sudul S.U.A.) dominat de rasiști, unde negrul, din momentul în care se naște — într-un spital segregat — și este înmormîntat — într-un cimitir numai pentru negri — este supus discriminării rasiale ridicată la rang de lege. Nu e vorba de faptul că negrul-copil nu e admis în școli elementare, medii și superioare — laolaltă cu albii; că negrului-muncitor îi e închis accesul la anumite locuri de muncă (în schimb deschis drumul spre șomaj), că primește un salariu inferior celui luat de albi; că negrului-cetățean îi este refuzată exercitarea dreptului de vot și altele similare.

„Acesta este un raport zguduitor asupra brutalității și teroarei de tip nazist — a spus deputatul Charles C. Diggs jr din Michigan, în Camera Reprezentanților a Congresului S.U.A. Nimeni nu poate citi acest raport fără a înțelege pe deplin că în Statele Unite ale Americii există pe scară largă un regim de teroare polițienească, de violență și opresiune, consfințit prin lege".

Privind evenimentele din Alabama prin prisma acestui raport, nu e greu de înțeles de ce populația neagră a acestui stat sudic — și a altora — a trecut la acțiuni deschise împotriva segregației rasiale, riscînd să înfrunte cîinii polițiști și bastoanele

Guvernatorul rasist George Wallace din Alabama (S.U.A.) a fost invitat de National Broadcasting company să împărtășească concepțiile sale la televiziune.

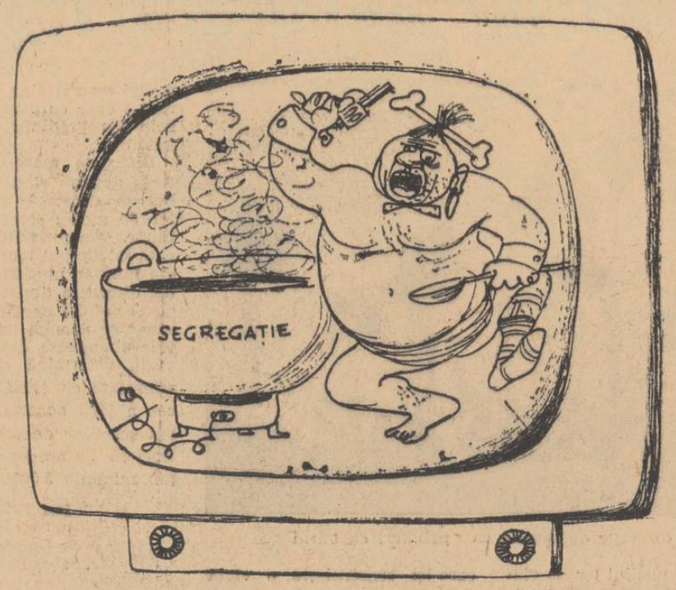

George Wallace în persoană, pe micul ecran, prin telefoto.
pentru conformitate Cik DAMADIAN

O VIZITĂ DE NEUITAT

(Urmare din pag. 1)

sant, în ultimă instanță însă tot... „viață văzută cu ochii altuia". „Tractorul" trebuie simțit. Dacă nu mi-ar fi teamă de lipsa de substanță a unor comparații, l-aș asemăna cu o simfonie patetică, pe care, auzind-o, la un moment dat ai senzația că melodia ei nu mai vine de la orchestră, ci din tine, din toată ființa ta, din tot ce ai mai bun și mai omenesc. De aceea, așa cum nu te simți capabil să povestești A VI-a, Patetica", nu te încumeți nici să relatezi ce-ai văzut la „Tractorul", mai ales dacă te numeri printre statornicii săi îndrăgostiți. Singura soluție pe care ai accepta-o, dacă ar fi posibilă, ar fi să inviți cititorii să-și culce urechea pe inima ta și să-și aleagă din tic-tac-urile ei acele vibrații care s-au cuibărit în ea pentru ca ai avut fericirea să exclami și tu o dată sau de o sută de ori „Et in Arcadia ego", înlocuind Arcadia cu numele marilor Uzine de tractoare din Brașov... Altă cale nu există, cel puțin pentru iscălitorul acestor rînduri, deoarece cuvintele, pînă și cele mai alese, ar fi nevoite să se încarce cu noțiuni, poate chiar cu idei, dar ar fi lipsite tocmai de ceea ce li se cere în acest caz.: ar fi lipsite de emoție. S-ar pierde pe undeva esențialul : dragostea.

E simplu să-ți imaginezi cum se fabrică un tractor. Și dacă totuși fantezia nu te ajută, poți citi ori cînd un studiu de specialitate și curiozitatea îți va fi satisfăcută fără nici un efort. Mai mult : n-ai decît să povestești apoi și altora, luîndu-ți aerul de cunoscător. Nu te va contrazice nimeni. De ce te-ar contrazice ? Doar vei avea toată grija să nu reeditezi experiența lui Twain din celebra, schiță „Cum am redactat o gazetă agricolă"... Vei spune, firește, că un tractor este opera topitorilor și forjorilor, strungarilor și frezorilor, electricienilor și montorilor, că, iarăși firește, el este un produs al unei înalte calificări, că cere un proces de fabricație complicat, plin de atenție și migală. Și n-ai greși. În general, așa stau lucrurile. În general, da, dar nu la „Tractorul" nostru. Aici, în compoziția fiecărui tractor în parte și a fiecărei piese de tractor în parte mai intră ceva despre care studiile de specialitate nu te pot informa și nici proprii tăi ochi nu pot reține numai din ceea ce s-ar numi o vizită în uzină. Mă refer la elementul dragoste, la dragostea nemăsurată care a însoțit producția noastră de tractoare de la cel dintîi vlăstar al ei și pînă la impresionanta cifră de astăzi. O să mi se spună, desigur, că dragostea este elementul inseparabil al întregii noastre industrii socialiste, că toate produsele noastre se nasc nu numai cu pricepere, cu cheltuială de energie, cu dorința continuă de perfecționare, ci și cu dragoste, cu dragostea omului liber, stăpîn pe munca lui. Voi recunoaște fără îndoială acest puternic și de nedezmințit adevăr și voi spune că tocmai în numele lui și numai în numele lui, dragostea constructorilor noștri de tractoare ni se înfățișează ca o caracteristică principală a muncii, a creației. Aici toți vorbesc de tractoare ca despre proprii lor copii. O piesă e rareori „stricată" ; cuvîntul e înlocuit prin „bolnavă". Prin curtea uzinei, un tractor gata nu merge, nu parcurge primele sute de metri, ci „face primii pași". Ca să nu mai vorbim că el nu se „fabrică", ci se „naște"! Tot ce poate fi mai plin de gingășie în inima unui tată care își crește și își veghează puștii, s-a statornicit în inimile miilor de părinți de aici ai tractoarelor. Și așa cum unui părinte nu-i poate fi indiferent ce drum o să aleagă în viață copilul său, așa și aici, aripa părintească se întinde dincolo de poarta uzinei, ochii veghează la soarta fiecărui tractor în parte, ori cît de departe ar ajunge. Și nu odată, după un concediu, poți auzi pe un maistru, un inginer sau un simplu tînăr învățăcel : „Mi-am făcut drum pe la Cobadin..." „Ei, și ce mai fac ai noștri ?" „Bine. Sănătoși. Lucră de ți-e mai mare dragul !"... „Ai noștri sînt, bineînțeles, copiii, tractoarele !

Dacă cunoști bine istoria tractoarelor românești, această mare, neasemuită dragoste îți apare firească — sau cum ar spune dragul meu prieten Anton-baci, „păi, altfel cum ?". În întreaga Românie „eminamente agricolă" existau numai vreo 4.000 de tractoare, dintre care nici măcar unul nu era fabricat în țară. Impresionanta cifră la care am ajuns astăzi și la care în primul rînd și-a adus contribuția uzinele din Brașov, e grăitoare prin ea însăși. Și totuși ea nu-i capabilă să transmită emoția acelui început de drum, de care atîția „specialiști" se îndoiau. („Tractor românesc ? O aberație !"). În calculele lor nu țineau seamă că țara care intenționa să fabrice tractoare nu era una oarecare, ci una care se eliberase nu numai de jugul fascist și din robia moșierilor și capitaliștilor, ci și din inerția de veacuri în care fusese prizonieră. Energiile ei, energiile unui popor harnic și talentat, au găsit în înțeleapta politică a partidului de industrializare a țării făgașul care îi fac acum pe aceeași „specialiști" să exclame, cu voie sau fără : „Tractorul românesc ? O realizare !".

Nu, nu vizitați uzinele „Tractorul". Încordați-vă auzul ca să simțiți bătăile marii inimi îndrăgostite de aici. Intrați pe poartă cu sentimentul că pășiți în sala Ateneului și că a început „A VI-a — Patetica"...

Octav PANCU-IAȘI

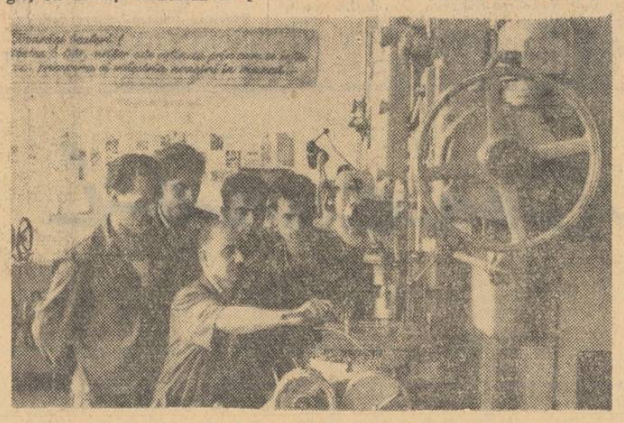

Aici se execută matrițele

Copil din Argeș **Desen de Tia PELTZ**

VISURI ÎNARIPATE

Am luat cu împrumut de la comisia de femei a unei întreprinderi din Capitală zece-cincisprezece foițe, și-mi vine greu să le mai restitui. Nu pentru că operația mi-ar cere timp sau din alte motive asemănătoare, ci pentru că n-aș vrea să mă despart de ele. Onoarea însă obligă așa că le voi înapoia chiar astăzi nu însă înainte de a copia cîteva rînduri din ele.

Foițele acestea frumos caligrafiate aparțin unor copii ai salariaților întreprinderii. Sînt răspunsurile lor la concursul organizat de comisia de femei în cinstea zilei de 1 iunie, pe tema „Ce vreau să fiu". Nici ideea concursului și, după cum se vede, nici tema lui, nu sînt din cale afară de originale, asemenea concursuri organizîndu-se după cîte știm an de an cu sutele, în toată țara, de către comisiile de femei. Concursurile sînt dotate cu mici premii, cadouri lucrate în orele libere de aceleași femei harnice și, bineînțeles, cu glorie pentru cei mici și emoție pentru cei mari.

Lăsînd la o parte emoția celor mari (care și-a pus amprenta ici-colo pe cîteva, foarte puține, scrisori) ca și gloria care, pare-se nu-i impresionează de fel pe micii concurenți, rămîn pe masa mea vreo zece-cincisprezece foițe caligrafiate cu grijă, zece foițe ca niște zece mici cristaluri făurite din cel mai pur material. Le iau pe rînd în mînă și prin curcubeul lor de lumini încerc să-i descopăr pe micii lor autori, concentrați asupra foii de hîrtie, conținînd întrebarea adusă de tăticu sau mămica. Îi și văd de altfel : pe unii visînd cu ochii mari, inundați de lumină, înainte de a se hotărî asupra răspunsului, pe alții așternînd cu grijă rîndurile, în sfîrșit alții scriind repede, grăbiți să nu uite o idee sau alta.

Întrebarea „Ce vrei să fii în viață" nu e nouă. De veacuri cred că și-au pus-o copiii, și dacă nu ei, le-au pus-o părinții și prietenii veniți în vizită. Nou, original însă mi se pare răspunsul. Și cu asta ajungem la miezul problemei.

O fetiță din rîndul copiilor chestionați, spune : „Vreau să mă fac profesoară de desen, să-i învăț pe copii să deseneze, să ajungă pictori (Jeanina V., cl. I). Un alt copilaș, de aceeași vîrstă cu precedentul concurent, după ce se laudă că „am învățat să scriu, să socotesc și să citesc" ne aduce la cunoștință că-i plac locomotivele și tractoarele și că „atunci cînd voi fi mare vreau să lucrez într-o uzină unde se fac motoarele Diesel" (Alexandru D.). De ce tocmai Diesel, aș fi vrut să-l întreb pe Sănducu și nu m-ar fi mirat deloc să-l aud răspunzînd plin de naturalețe : — Că e mai frumoasă, că fuge mai repede, că merge cu electricitate, și că nu-l mai dogoare focul pe nenea mecanicul. Sorin V. la rîndul lui, este decis să îmbrățișeze meseria de constructor de vapoare, în timp ce Sorin D. (cl. II) rezolut, nu mai are „frămîntări", va ajunge inginer chimist „fiindcă de pe acum fac mici experiențe redate în cărți și din ce văd la televizor și cunosc de pe acum cîteva formule de acizi și știu că atunci cînd beau apă, beau H_2O. (Tulburătoare descoperire a Universului și tu tulburătoare candoare cum de-ați reușit să vă dați atît de strîns mîna în numai două rînduri ! ? !). Radu T., vrea să se facă arhitect, Dan C., constructor cînd trece pe lîngă șantierul de locuințe din cartierul lor, chirurg cînd aude în vecini de-o operație reușită și balerin cînd vede baletul la televizor și așa mai departe.

Trei copii aparțin însă „vîrstnicilor" iar dorințele lor de viitor îmi atrag privirea ca un magnet. În mod firesc, vîrsta obligă. Autorii lor nu-și mai pot permite să enunțe doar o dorință. Anca R. de pildă, are 11 ani, e în clasa a IV-a. „Este prea devreme să-mi dau seama ce profesiune voi alege, spune ea, dar dacă voi deveni învățătoare, căci asta mă pasionează, voi urma exemplul învățătoarei mele. Iar Ileana A. (12 ani) visează să devină arhitectă „să construiesc blocuri, multe clădiri. Cît de fericită mă voi simți cînd voi afla că apartamentele proiectate de mine mulțumesc pe oamenii muncii ! Doresc să proiectez uzine, fabrici care să dea patriei mai multe produse. Cine știe dacă nu voi ajunge să proiectez case care să fie construite pe Lună, pe Venus, pe Marte ? Și tot ea continuă : pînă atunci însă mai e timp. Acum nu-mi mai rămîne decît să învăț bine ca să-mi pot realiza dorința și să fiu folositoare patriei mele dragi". Motivul acesta, al dragostei față de patrie și al dorinței de a-i fi de folos apare de altfel invariabil în marea majoritate a scrisorilor.

Încă o sclipire și cu aceasta voi termina. Aparține lui Vladimir R., 13 ani, cl. a VI-a. „Onoratul juriu știe probabil că de obicei copiii își schimbă foarte des preferințele. Nici eu nu fac excepție : la 3 ani voiam să devin șofer pentru ca la 6 ani să am 4 meserii „definitive" : tipograf, mecanic de locomotivă, turnător și marinar. Cînd am început să citesc am dorit să devin detectiv, iar pe urmă cosmonaut. Azi, cînd am 13 ani, îmi dau seama că-i încă prea devreme ca să-mi aleg definitiv meseria. Totuși, pot să spun că mă atrage tehnica, mă pasionează problemele electrotehnicii, radiofoniei, fizicii nucleare... Poate voi deveni și eu unul dintre constructorii mașinilor care ușurează munca oamenilor. Dar asta nu mă va împiedica să mă preocup o bună parte din viață de literatură, muzică, sport care mă atrag și ele APROAPE (atenție la nuanță) în aceeași măsură".

13 ani are V. R. și iată că își pune și probleme : „Deseori, scrie el, îmi pun întrebarea : de ce trăiesc oamenii ? În cele din urmă am ajuns la concluzia că natura i-a creat pe oameni pentru ca ei să desăvîrșească creațiile sale. Omenirea năzuiește spre o viață fericită iar în cadrul socialismului fiecare luptă pentru desăvîrșirea societății și fericirea oamenilor. Fiecare meserie are drept scop îmbunătățirea condițiilor de viață. Deci, indiferent de meseria pe care o voi alege, voi fi un om, unul din cei care, poate anonim, fac bine societății".

În fața unor asemenea cristaluri care-și aruncă jerbele de lumini, pana de gazetar se retrage sfioasă.

Minzu RADIAN

La școala agriculturii științifice

Ion Ionescu de la Brad a publicat pentru prima dată în 1850 în ediția ziarului „JOURNAL DE CONSTANTINOPLE" un studiu amănunțit privind posibilitățile de dezvoltare a economiei în ținutul dintre Dunăre și Marea Neagră. În încheierea lucrării : „EXCURSION AGRICOLE DANS LA PLAINE DE LA DOBROUDJEA" el scria „dorința de a fi folositori ne-a susținut în această lucrare și am fi pe deplin răsplătiți de sforțările noastre dacă am face să se înțeleagă că agricultura va deveni o adevărată știință numai atunci cînd cei ce o practică vor ști să-și lumineze experiența cu ajutorul științelor, care se ocupă cu studiul naturii și al societății".

Abia după aproape un secol, visul marelui agronom român a prins viață pe aceste meleaguri. Pornind pe calea agriculturii socialiste, țăranii dobrogeni „au pus la plug — cum spune poetul — și tractoarele și știința."

De un mare ajutor pentru colectiviștii dobrogeni este Stațiunea experimentală din regiune, un puternic centru științific, pe care am vizitat-o de curînd. Tovarășul ing. Petre Tomoroga, directorul stațiunii ne-a primit cu amabilitate și ne-a dat toate explicațiile.

— În trecut — ne-a spus tovarășul director P. Tomoroga — pe aceste meleaguri, cercetările în domeniul agriculturii n-au putut să ia o extindere prea mare. Aș vrea să dau un exemplu : în 1933 cînd a luat ființă Stațiunea experimentală agricolă Valu lui Traian, puținii cercetători aveau la dispoziție un cîmp experimental doar de... 15 hectare. În anii puterii populare, această stațiune, ca și stațiunile cu caracter zootehnic și viticol de la Palas și Murfatlar s-au dezvoltat mult. Înființarea stațiunii experimentale Dobrogea (în locul celor trei stațiuni cu caracter agricol) a creat posibilitatea unei coordonări mai bune a tuturor sectoarelor de cercetare, în strînsă legătură cu nevoile producției agricole în această parte a țării.

Una din preocupările stațiunii experimentale o constituie cercetările asupra soiurilor și hibrizilor pentru determinarea

In laboratorul de agrochimie al Stațiunii experimentale

celor mai potriviți la condițiile din Dobrogea. Totodată, se fac lucrări intense în scopul creării altora noi, îndeosebi de hibrizi dubli de porumb. Anul trecut, de pildă, au fost încercați un număr de 780 hibrizi dubli, creați de către stațiune. Cei mai buni dintre aceștia au dat o producție de 4.400—5.400 kg. boabe la hectar.

De la tovarășul ing. Corneliu Iancu, șeful laboratorului de ameliorare, am aflat că în munca de creație, cercetătorii dobrogeni au o preocupare nouă și interesantă : crearea de hibrizi androsterili, adică hibrizi care nu pun în libertate polen sau au polenul steril. Folosindu-i la încrucișările duble ca soiuri-mamă, se evită o lucrare dificilă și destul de costisitoare : eliminarea mațului. În zonele secetoase, sorgul hibrid cultivat pentru boabe s-a dovedit o plantă deosebit de valoroasă. Începînd din 1962, la sorgul hibrid s-au început lucrările de ameliorare, în vederea creării de hibrizi autohtoni.

★

Din cele 3.700 hectare de teren de care dispune stațiunea, 200 hectare sînt plantate cu viță de vie. Aici, se produc renumitele vinuri de Murfatlar. La încheierea celui de-al doilea concurs republican de vinuri — care a avut loc în Capitală în cursul lunii februarie — l-am întîlnit pe inginerul Fichert Mujdaba, încărcat cu diplome și medalii (mai toate de aur !) care i-au fost înmînate pentru vinurile prezentate la concurs de stațiunea din Dobrogea. Specialiștii din cadrul secției de cercetări hortiviticole de la Murfatlar nu țin să păstreze, cîtuși de puțin pentru ei secretul „aurului". Dovadă ? La același concurs republican, din 10 vinuri prezentate de gospodăriile colective din Dobrogea, 9 din ele au primit medalii de argint. Nu-i exclus ca la următorul concurs cupajul Fetească Albă, Riesling italian de Cobadin, Chardonnay de Valea Seacă, Cabernet, Sauvignon de Cuza Vodă, Riesling și Aligoté de Meidanchioi să primească medalia de aur...

— Secția noastră de cercetări — a ținut să sublinieze inginerul Milu Oșlobeanu, directorul științific al stațiunii — și-a propus să sprijine și mai mult gospodăriile colective în dezvoltarea sectorului hortiviticol. La gospodăriile colective Valu lui Traian, Ghindărești și Vulturul — în vederea extinderii în condiții de producție a soiurilor valoroase producătoare de struguri de masă — s-au înființat loturi demonstrative. Pentru a stabili eficacitatea unor metode de irigație în diferite condiții naturale, s-au organizat cîmpuri experimentale privind irigarea viței de vie. La gospodăria de stat Ostrov, udările se execută pe soiul Afuz-Ali, la gospodăria de stat Murfatlar pe Muscat Hamburg și Regina Viilor, iar la colectiva din Cuza Vodă pe soiul Pinot Gris.

★

Între personalitățile cărora li s-a decernat recent Premiul de Stat pe 1962, figurează și medicii veterinari dr. Nicolae Teodoreanu și Sava Timariu pentru crearea unei rase de oi cu lînă fină — merinosul de Palas. Rod al unei munci îndelungate și perseverente, noua rasă de oi cu lînă fină creată la secția Palas a stațiunii experimentale Dobrogea se remarcă prin aceea că dă producții deosebit de mari de lînă, prin capacitate amelioratoare deosebită pentru rasele locale de ovine. Anul trecut, s-a realizat în stațiune, o producție medie de 9,200 kg. de lînă de la fiecare oaie. În multe gospodării colective din Dobrogea, Șipote, Tătaru, Topraisar, Chirnogeni, Pantelimonu de Jos se află nuclee puternice de „oi cu lînă de aur", rasă al cărei act de naștere a fost semnat la Palas.

Tot la Palas se fac pregătirile pentru consemnarea unui alt eveniment : crearea unei noi rase de pore local. Pentru stabilirea indicilor de productivitate în diferite condiții a acestui tip de porc, au fost solicitate gospodăriile colective Ciobanu, Limanu, Cumpăna, Straja și Ceamurlia de Jos.

Cele relatate nu epuizează problemele studiate de cercetătorii dobrogeni. În planul de cercetare al stațiunii sînt înscrise o seamă de teme cum ar fi : redarea în circuitul agricol a unor terenuri nisipoase, sărăturate, stabilirea regimului de irigație la principalele plante agricole, înlocuirea unor lucrări de întreținere la culturile prășitoare prin folosirea ierbicidelor, crearea de soiuri și hibrizi noi, lărgirea sortimentului de plante furajere etc.

Cînd am vizitat stațiunea experimentală Dobrogea se lucra la elaborarea proiectului planului științific pentru anul viitor. În vederea îmbogățirii lui, se vor ține consfătuiri pe secții, la care au fost invitați zeci de specialiști, conducători ai unor unități fruntașe. Am avut curiozitatea să răsfoiesc invitațiile și am notat cîteva nume : Ion Tertaș, președintele gospodăriei colective din Niculițel, Tătaru, președintele gospodăriei din Cumpăna, ing. Maria Dogaru, deputat în Marea Adunare Națională, ing. Gh. Marinescu, agronom la gospodăria din Cobadin, ing. Iustin Păunescu, zootehnist la gospodăria din Limanu...

Larga consultare a celor care luptă să obțină recolte tot mai bogate, să dezvolte fermele zootehnice, să producă vinuri cu calități superioare, atragerea acestora la executarea unor cercetări științifice constituie o garanție că stațiunea experimentală Dobrogea își va îndeplini și de acum înainte cu cinste menirea ei. Și de aceea titlul acestei scurte prezentări exprimă cum nu se poate mai bine faptul că în Dobrogea există o adevărată armată de cercetători pasionați și perseverenți.

Ing. Th. MARCAROV

Furnizorii de lumină

(Urmare din pag. 1)

Cu toate că munceau în frig și întuneric, în cîteva ore consola a fost reparată. Dar treaba cea mai grea urma de-abia de acum încolo. Consola reparată trebuia montată la loc. Vîntul care se năpustea cu o viteză de aproape 100 km pe oră făcea aproape imposibilă urcarea electricienilor pe stîlpi. Cu toate acestea, sfidînd pericolul care îi pîndea la fiecare pas, după o noapte de muncă neîntreruptă și încordată Gh. Pruteanu, Ion Radu, Const. Prisecaru, Gh. Giubega, Emil Diaconu, împreună cu ceilalți membri ai echipei de intervenție reușiră să remedieze avaria.

Deși frînți de oboseală, cînd au coborît de pe munte chipurile îmbujorate de frig ale membrilor echipei de intervenție străluceau de bucurie. Sarcina încredințată fusese îndeplinită. Nu se împliniseră nici 12 ore cînd, dispecerul de serviciu de la întreprinderea regională de electricitate a primit vestea că energia dătătoare de lumină și putere pulsa din nou prin circuitul restabilit.

Și aceasta e doar una din numeroasele fapte de eroism cotidian pe care le săvîrșesc cei din echipele de intervenție.

O instalație unică

De cîteva luni, deasupra unei uși de la un bloc dat nu demult în folosință în centrul orașului Bacău a apărut o firmă pe care scrie : „Centru de telesemnalizare și telecomandă". *Această instalație, unică în țara noastră, constituie mîndria colectivului Întreprinderii regionale de electricitate. Fără îndoială că pentru mulți localnici cuvintele scrise pe firmă nu spun prea mult. Să le satisfacem curiozitatea și să pătrundem puțin înăuntru.*

Din primul moment îți atrage atenția un panou mare, cu o schemă pe care nenumărate beculețe roșii telesemnalizează prezența tensiunii în fiecare din cele 33 de posturi de transformare din oraș. În față, la un pupitru de comandă, operatorul Gheorghe Vascan supraveghează cu atenție cadranele cu indicatoare, zecile de beculețe care clipocesc în diferite culori. Din cînd în cînd, un sunet strident însoțit de aprinderea unui beculeț pe schema de pe panou îi atrage atenția că undeva, la unul din posturile de transformare, s-a produs un deranjament. Altădată apariția unui asemenea deranjament nu putea fi cunoscut decît cu mare întîrziere și numai dacă era reclamat de unul dintre consumatorii rămași în întuneric. Acum însă, deranjamentul este semnalat în instalație chiar în clipa producerii lui și este de ajuns o simplă apăsare de buton pentru ca tensiunea să reapară în post.

Cinci posturi principale de transformare au fost automatizate. La acestea, în cazul ivirii unui deranjament, cuplarea alimentării de rezervă se face automat, așa încît consumatorii nici nu au timp să prindă de veste întreruperea curentului. În camera de comandă, operatorul este înștiințat prin cîteva semnale atît de ivirea deranjamentului cît și de cuplarea rezervei.

Concepută și construită de un colectiv de la Întreprinderea regională de electricitate, instalația mai îndeplinește și un alt rol, nu mai puțin important. Ea permite comanda centralizată a iluminatului public din întregul oraș. Înainte, pentru aprinderea luminii în oraș era nevoie de trei oameni care, folosind diferite mijloace de locomoție, trebuiau să piardă cîte cel puțin o jumătate de oră pentru a se deplasa la fiecare din cele 33 posturi. Același lucru se repeta și la stingerea luminilor. Acum, conectarea și deconectarea iluminatului public se face simultan, din camera de comandă, printr-o simplă manevrare a unei chei de comandă.

De la inginerul Vasile Munteanu, cel care a proiectat această instalație, combinație originală a unor principii folosite în curenții tari și slabi, am aflat că proiectul prevede ca operația de conectare și deconectare a iluminatului public să se facă automat, folosindu-se o instalație electronică prevăzută cu o celulă fotoelectrică sensibilă la variații de lumină. Prin urmare, e de ajuns ca celula fotoelectrică să fie impresionată de o anumită intensitate a luminii de afară pentru ca într-o fracțiune de secundă, fără a fi nevoie de intervenția omului, pe străzile orașului să se aprindă sau să se stingă luminile.

Aplecat deasupra planșetei, inginerul Vasile Munteanu lucrează acum la alte studii și proiecte tot atît de valoroase. Sistematizarea și dezvoltarea alimentării cu energie electrică a orașelor, electrificarea rurală totală a regiunii Bacău, alimentarea cu energie electrică a consumatorilor de pe văile Trotușului și Tazlăului, iată doar cîteva din studiile deja realizate, sau în curs de perfectare.

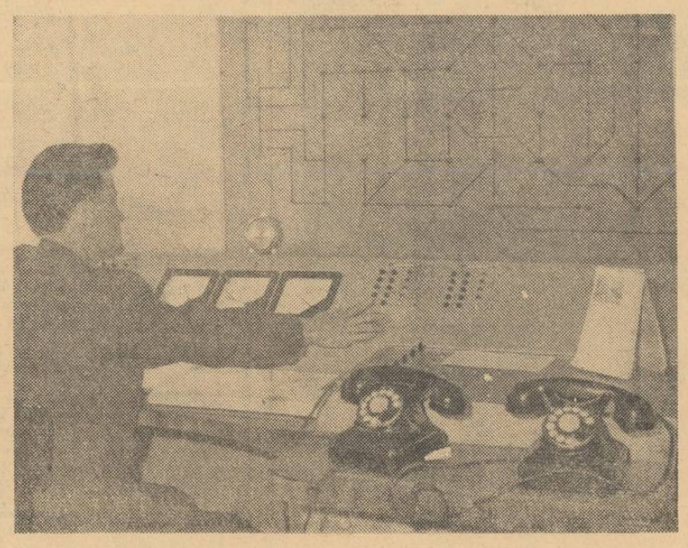

Oameni la înălțime

Petre Baneș, un om înalt, în puterea vîrstei, este șeful unei echipe de electricieni rurale din cadrul Întreprinderii regionale de electricitate Bacău. Corpul vînjos, chipul ars de soare ca și mișcările-i sigure îi trădează specificul muncii.

Într-adevăr, aproape jumătate din timpul de muncă Petre Baneș, ca și ceilalți oameni din echipa sa de altfel, și-l petrece la înălțime, cățărat pe stîlpi, în bătaia vîntului, soarelui și ploilor. Condițiile speciale de lucru i-au impus calcularea fiecărei mișcări. Orice clipă de neatenție, o ezitare, sau o mișcare făcută la întîmplare îi poate pune în primejdie chiar și viața.

— Acum, cînd timpul s-a făcut frumos e o adevărată plăcere să lucrezi la montatul rețelelor — îmi spune șeful de echipă trăgînd cu sete în piept aerul îmbălsămat de mireasma florilor unei livezi vecine. În asemenea momente uităm toate necazurile și greutățile pe care le avem de înfruntat pe vreme rea...

Într-adevăr munca celor din echipele de electrificări rurale nu este deloc ușoară. Ea nu cunoaște răgaz. La Gutinaș, la Gura Văii și în numeroase alte sate, membrii brigăzii lui Petre Baneș au fost nevoiți să lucreze în timpul iernii, să înfrunte viscole și geruri năpraznice. Mai ales acum, cînd lumina și binefacerile electricității pătrund tot mai mult în viața satelor noastre, sarcinile echipei de electrificări au sporit. Cu 4 ani în urmă Petre Baneș a fost cel care a organizat prima echipă de electrificări rurale din regiune. Astăzi, întreprinderea regională de electricitate dispune de 12 asemenea echipe. Și tot nu sînt de ajuns. Multe din ele, printre care echipele conduse de Gh. Antalucă, Petre Lungu sînt alcătuite din oameni crescuți și pregătiți sub îndrumarea atentă, tovărășească a lui Petre Baneș.

Dacă în anii regimurilor trecute degetele unui singur om erau suficiente pentru a număra satele din regiune cu lumină electrică, astăzi numărul satelor electrificate depășește cifra de 300. Numai echipa condusă de Petre Baneș are la activul ei electrificarea a peste 20 de sate. Între electricienii din echipa sa și colectiviștii unde au lucrat s-au închegat prietenii de neuitat. La Urecheni, la Prăjești și în numeroase alte sate, încheierea lucrărilor de electrificare a fost sărbătorită prin festivități și ospețe la care Petre Baneș și cei din echipa lui au ocupat locurile de cinste.

Acum ei lucrează la Comănești, unde construiesc un racord de 15kv pentru alimentarea cu energie electrică a unor sate din raionul Moinești. De altfel, în acest an în satele regiunii vor fi electrificate încă 80 de sate. La Spineni, Blăgești, Calu și în alte sate, primele becuri au și început să sclipească, în timp ce în alte 30 de localități lucrările sînt în plină desfășurare.

Prețuire a muncii desfășurate de întregul colectiv, Întreprinderea regională de electricitate Bacău a primit recent, pentru a doua oară consecutiv, steagul roșu de întreprindere fruntașă pe ramură. Și nu e de mirare de ce tocmai lui Petre Baneș i-a fost încredințată cinstea de a purta acest steag la demonstrația de 1 Mai.

Const. AZOIȚII

Prietena mea CARTEA

CONSTANCIA DE LA MORA „Mîndra Spanie"

Amintirile cuprinse în acest volum sînt scrise în pribegie, în zilele cînd pribeagul a reușit să-și domolească cît de cît dorul de patrie și și-a lăsat pana, mînată de luciditate și sinceritate, să alerge pe hîrtie. Și dacă, în ciuda absenței oricărei veleități de a face „literatură", volumul o dată luat în mînă va fi cu greu părăsit de cititor, apoi aceasta se datorește fără îndoială substanței sintetizate de autor dintr-o bogată experiență personală și istorică, substanță sintetizată în uriașa retortă a Spaniei (și a Europei) primelor decenii ale secolului XX.

Autorul, mai corect autoarea, își subintitulează volumul „Amintirile unei republicane" vrînd astfel parcă să avizeze cititorul asupra celor ce urmează să găsească în paginile volumului. Să fi pus oare acest subtitlu în momentul cînd și-a amintit că fusese cîndva fiica unor mari aristocrați ai Spaniei și că în fiecare zi la prînz și seara, copilă fiind, trebuia să sărute mîna bunicului, șeful partidului conservator și președinte al diferitelor guverne burghezo-moșierești, unelte ale monarhiei? Fapt este că trăindu-și copilăria și prima tinerete în mijlocul aristocrației înalte, a fost martora, de multe ori oculară, a diverselor combinații de culise, a manevrelor claselor conducătoare. Evoluția ei de la aristocrație către mișcarea democratică și republicană și mai tîrziu către partidul comunist spaniol (a cărui membră a și devenit, de altfel, în anii războiului spaniol împotriva rebeliunii lui Franco și a invaziei străine), renegarea clasei sale și îmbrățișarea cauzei proletariatului, vor face din volum o amplă frescă izvorîtă din cunoașterea concretă a epopeei mîndrei Spanii, a emotionantelor pagini înscrise de minerii din Asturii, de metalurgiștii din Bilbao și Barcelona, de apărătorii neînfricați ai Madridului. Mîndra Spanie își oglindește în paginile Constanciei de la Mora întreaga ei măreție tragică.

Dar pentru a ajunge la cunoașterea măreției, autoarea are de parcurs un drum lung pe care-l face în tovărășia cititorului. Însemnările cotidiene ale copilului nefericit în mijlocul bogăției, ale adolescenței schilodite de școala catolică, ale femeii tinere care încearcă senzația de sufocare într-o căsnicie nefericită, în mocirla canoanelor și prejudecăților medievale; Spania cu politicienii ei abjecți, cu loviturile de stat aranjate în culise chiar de către cei împotriva cărora erau îndreptate, trădarea și corupția, fascismul și iezuitismul de o parte, mizeria și suferința inimaginabilă de altă parte; trezirea poporului la luptă, admirabilă grevă a minerilor din Asturii și a altor detașamente ale clasei muncitoare, crîncenele represiuni ale guvernanților și tabloul luptelor de clasă în perioada din 1931 și pînă la izbucnirea războiului împotriva intervenției armate a lui Hitler și Mussolini, ocupă o bună parte din povestire. În această perioadă, eroina noastră își va găsi, concomitent cu lupta, în viltoare, și fericirea în dragoste. Experiența ei se va îmbogăți, procesul de clarificare va înainta iar însemnările vor cuprinde nu numai fapte inedite dar și o lucidă și bine fundamentată analiză a evenimentelor istorice. Însemnările din această perioadă sînt îmbogățite de prezentarea „înaltei" societăți a lui Mussolini și a lui Hitler în care Constancia pătrunde în calitate de soție de atașat militar. Firele complotului extern care se împletesc cu pregătirile coloanei a 5-a, a generalilor și ofițerilor fasciști spanioli, în vederea atacului împotriva Republicii, apar astfel la lumina zilei, demascînd încă o dată mîrșăvia fascismului angajat în cursa lungă de cotropire și înăbușire a popoarelor.

Fără îndoială însă că paginile cele mai emoționante ale volumului sînt cele închinate perioadei războiului împotriva rebeliunii lui Franco și a altor generali, ca și împotriva invaziei fasciste. Legiunea Condor și fasciile negre, vapoarele, avioanele, mercenarii străini care se năpustesc asupra Spaniei republicane, dedîndu-se la atrocități care aveau să preceadă practicile lor din cursul celui de-al II-lea război mondial, farsa tragică a „neintervenției" socialistului francez Blum, a politicienilor englezi și americani care doreau să vadă Spania republicană sugrumată, iar împotriva lor ridicîndu-se mîndră, eroica Spanie; lupta bărbaților care au îmbrățișat lozinca „Mai bine să mori în picioare decît să trăiești în genunchi", a femeilor care cu inimile sfîrîmate preferă „să fie văduve ale unor eroi decît soțiile unor lași"; eroismul în masă al proletarilor și legendarele isprăvi ale lui „Quinto regimento", lupta plină de jertfe a „voluntarilor libertății" veniți din toate colțurile lumii; trădarea socialiștilor de dreapta și a unor ofițeri și înfrîngerea temporară a Spaniei republicane, în sfîrșit tragedia refugiaților în lagărele de concentrare franceze; toate acestea apar în volumul Constanciei de la Mora prin relatarea unor întîmplări cărora ea le-a fost de cele mai multe ori martoră, imprimîndu-le pecetea celei mai depline autenticități și emoția participantului cotidian.

Din succinta și documentata prefață a lui Mihail Florescu, cititorul află că autoarea volumului și-a găsit moartea în exil. El va regreta profund că femeia aceasta vrednică, luptătoare devotată a Spaniei republicane, comunista neînfricată n-a apucat ziua cînd Spania va fi în sfîrșit liberă. Această zi nu e departe. O prefigurează însăși însemnările eroinei.

Minzu RADIAN

PE TEME COTIDIENE

Oameni care nu tac

Aseară am fost la teatru. Nu, nu pentru a mai face un reportaj „de culise", ci așa, pentru plăcerea mea. Cît de mare a fost plăcerea, se va vedea mai jos.

E un lucru indeobște cunoscut că în teatru rolurile sînt foarte precis distribuite. Pe de o parte între actori, pe de altă parte între aceștia și spectatori. În principiu, actorii joacă (deci vorbesc), spectatorii se uită (deci tac). În fapt, se mai întîmplă și altfel. Cel puțin așa mi s-a întîmplat mie, vreau să spun vecinilor mei de aseară.

Plasamentul era următorul: în fața mea — o pereche în vîrstă, în dreapta — două tinere, în stînga — o familie alcătuită din tată, mamă și băiețaș. Evident, aveam oameni și în spate, dar pe aceștia nu i-am remarcat, pentru că au tăcut tot timpul.

Pe scenă se desfășura o dramă istorică. Exact în același timp, în jurul meu aveau loc trei tragedii contemporane. Pornind de la asemănarea dintre interpretul rolului principal și un fost prieten al ei, una din tinerele din dreapta și-a amintit de o serie de lucruri. La stînga, băiețașul a descoperit brusc că idealul vieții lui e o spadă identică cu cea a frumosului conte de la rampă. În față, cucoana în vîrstă a tresărit la auzul uneia din primele replici („.... cînd vîlvătăile de foc au mistuit castelul nostru") și l-a întrebat pe soțul dumneaei:

— Alecule, nu ții minte, am stins aragazul la plecare?

Solicitată simultan din patru puncte diferite, atenția mea a început să se zbată năucă, ca o vrabie nimerită din întîmplare într-o încăpere și care se izbește de toți pereții:

— Mai bine moartea decît dezonoarea!, tuna contele pe scenă.

— Da' lui unde i-a cumpărat sabia?, scîncea băiețașul din stînga.

— M-a dus la barul „Lido" și a comandat două Cinzano, istorisea tînăra din dreapta.

— Așa ești tu, lași totul vraiște!, bodogănea nemulțumit soțul cucoanei din față.

Ca un acont pentru spadă, băiețașul a primit o bucată de ciocolată, despachetată într-un răsunător foșnet de hîrtie. Cu un precoce simț practic, el a acceptat ciocolata și a continuat să solicite obiectul rîvnit — cu gura plină. Ajunsă la punctul în care fusese trădată de Didișor, tînăra a izbucnit în lacrimi și a fost nevoită să-și caute o batistă (clic! a făcut poșeta la deschidere), dar nu a găsit-o (clac! a făcut poșeta la închidere). Din fericire avea și prietena ei o poșetă (clic! clac!) și un mic patrat de olandă a uscat genele umezite de neseriozitatea lui Didișor. Cucoana i-a sugerat soțului ei să-i dea un telefon unui vecin de apartament, Marinoiu, și să-l roage să iasă prin scara de serviciu, pentru a constata dacă din bucătăria lor se simte miros de gaz. Între timp pe scenă, contele avea și el o problemă de rezolvat cu ducesa, dar n-am izbutit să sesizez exact în ce consta ea.

Conflictele din jurul meu s-au ascuțit cu repeziciune. Din față, din stînga și din dreapta, replicile țîșneau tot mai violente:

— Vezi că-ți trag o palmă dacă nu te astîmperi!

— Dar ce-i Marinoiu, copoi? Cum să-l pun să adulmece la ușa bucătăriei noastre?

— Și-atunci Bebe mi-a spus că între noi totul s-a terminat.

— Un descendent al neamului Valladolizilor nu se va coborî niciodată la o astfel de mîrșăvie.

— Lasă băiatul în pace, ce ți-a făcut?

— Dacă aprindem un chibrit, sărim în aer.

— Spune și tu, cum să mai cred în bărbați?

— Fii tare, fiica mea, fii tare!

La un moment dat, posibilitățile mele de recepție individualizată s-au epuizat. Cele spuse pe scenă și de către vecinii mei s-au contopit într-un tot uniform, în care frazele se amestecau, se combinau, se întrepătrundeau, dînd ceva de genul acesta:

— O, prea-nobilă ducesă, cînd ai lăsat robinetul deschis la baie, ți-ai fi închipuit că Gigi e un derbedeu? Ba tu ești de vină că l-ai răsfățat și cînd a vrut să mă sărute l-am îmbrîncit cît colo, că nici măcar la piață nu-mi duci coșul, cum se cuvine unui vlăstar de hidalgo. Nu mă mai plimb cu Titel niciodată, dar butelia era aproape plină și frumoasele tale buze rostit-au cu mîndrie: hă-hă, mămico, m-a tras tăticu de urechi!

La pauză am plecat. Mi se părea nedrept să asist la patru spectacole deodată, cu prețul unui singur bilet.

Nicolae MINEI

Modernul magazin alimentar cu autoservire din Breaza

„La noi, la cooperativă"...

...De la Buzău, șoseaua urcă din ce în ce mai îndrăznet — prin Pătîrlagele și Nehoiu — spre vîrful Siriului. Străzile late ale comunei Nehoiu — odinioară așezare a sărăciei și mizeriei — sînt străjuite de blocuri noi, de unele construcții ridicate aidoma ca la oraș. Iar noaptea, strălucesc pînă departe luminile de la ferestrele largi ale celei mai noi construcții din această localitate: magazinul universal.

660 000 lei a costat această construcție, la care au contribuit din toată inima și cooperatorii. Mai mult chiar: colectiviști ca Gheorghe Niculescu, Gh. Șerban, muncitori forestieri ca Ilie Ion, C. Sandu și mulți alții ca ei, au muncit voluntar la ridicarea construcției, transportînd materialele cu carele, dînd cărămizi la mîna meșterilor, ajutînd la lucrările interioare. Căci este vorba doar de magazinul lor, al nehoienilor, cu care ei se mîndresc foarte....

— Veniți la noi, la cooperativă, să vă convingeți! spun cei de la poalele Siriului.

Și într-adevăr, trecînd pragul acestei unități, constați că mîndria localnicilor este legitimă. Întregul magazin este o expoziție, în care mărfurile — atît la parter, cît și la etaj — sînt orînduite pe baza sistemului avansat al expunerii deschise.

Autoservirea s-a introdus și în cooperația de consum

Dintr-o „ochire", cumpărătorul își poate astfel alege marfa dorită, fie că este vorba de țesături sau confecții, de articole de galanterie, de încălțăminte sau de produse electrotehnice.

Colectivistul Eftimie Voinea, de pildă, și-a cumpărat un aparat de radio cu picup „Darclée". Muncitorul forestier Gheorghe Anghel a cumpărat un televizor „Cosmos". Haine în valoare de 3000 de lei a tîrguit și tăietorul de pădure Victor Falsinschi, pentru el și pentru cei doi copii ai săi. Și, zilnic, numărul cumpărătorilor crește. Să ne mirăm deci dacă acest magazin universal realizează lunar o vînzare de aproape 800 000 lei?

★

Aidoma ca la Nehoiu, s-au mai construit multe alte unități cooperatiste. În cinstea celui de-al IV-lea Congres al cooperației de consum, colectiviștii din satul Dorobanțu, raionul Medgidia, au terminat construcția unui frumos local de magazin universal, întregit cu un bufet și cu o frizerie. La Vălenii de Munte s-a amenajat o frumoasă grădină de vară cu terasă, pe lîngă restaurantul cooperativei locale. În alte sate de pe meleagurile Olteniei, Banatului sau Moldovei, au luat ființă magazine mixte, bufete, cofetării, unități de prestații de servicii etc. În felul acesta s-a ajuns ca astăzi rețeaua de desfacere a cooperației de consum să numere peste 27 100 unități de desfacere cu amănuntul și peste 1500 secții de prestări de servicii.

Volumul mărfurilor crește de la an la an. Față de anul 1958, în anul 1962 s-au desfăcut — prin rețeaua cooperatistă — cu peste 70 la sută mai multe mărfuri, asigurîndu-se astfel o aprovizionare mai bună a satelor.

Fotografii: Const. SIREDEANU

Noul magazin universal din Nehoiu

Grădina de vară cu terasă de la Vălenii de Munte

Micul ecran

Săptămîna la televiziune

9 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **Emisiunea pentru copii și tineretul școlar:** ● **Telejurnalul pionierilor.** ● **„AȘA DA, AȘA NU!"** selecțiuni din programele brigăzilor artistice de agitație premiate la concursul școlar cultural-artistic ● Filmul: **„VREAU SĂ ȘTIU TOT" nr. 26** ● **Cu căpitanul Val-Virtej pe urmele lui Magellan** (reluare). 10.30 **REȚETA GOSPODINEI.** 11.00 **EMISIUNEA PENTRU SATE.** 19.00 **VARIETĂȚI.** Transmisiune de la studioul de concerte al Radioteleviziunii. Cu: **Grigore Vasiliu-Birlic,** artist al poporului, **Dorina Drăghici,** artistă emerită, **Cleopatra Melidoneanu, Ilinca Cerbacev, Luiza Derderian, Ioana Radoslavescu, Elena Dacian, Doina Andronache, Maria Pietraru, Silvia Grigorescu, Cornel Stavru, Dem. Savu, Mihai Fotino, Bimbo Mărculescu, Ludovic Spiess, Edgar Palacios** (Cuba), **Sandu Fayer, Alexandru Jula, Ionel Miron, Tudor Heica, Duo Bocan,** frații **Petrescu, Nicolae Barosan, Victor Marcu, Nicolae Pantazi, Ovidiu Stoica, Adrian Gheorghiu, Gică Matei, Vasile Matei, R. Sîrbu, C. Anton, Traian Tîrcolea, Ion Constantinescu, Vasile Mihăilescu.** Conducerea muzicală: **Sile Dinicu.** Coregrafia: **Gabriel Popescu,** artist emerit. Regia: **Boris Stegărescu.** 20.00 **Jurnalul televiziunii,** 20.15 Partea a II-a a emisiunii de varietăți. 21.30 **Un maestru al Renașterii: DANTE ALIGHIERI.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

10 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **„ISTORIE ȘI... TERMOMETRE"** — transmisiune de la Muzeul tehnic din București (XIII). 19.45 Filmul artistic **„MIRAJUL".** 21.20 **Muzică instrumentală.** Interpretează **Florela Geantă** — pian, **Leonora Geantă** — vioară și **Aurelian Octav Popa** — clarinet. 21.50 **TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

11 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „CONSTRUCȚII MODERNE DE TRANSFORMARE ȘI AUTOTRANSFORMARE DE ÎNALTĂ TENSIUNE ȘI MARE PUTERE" de ing. **Valeriu Stanciu.** 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 Pentru cei mici: **„CUI I SE CUVINE CAȘUL?"** — scenetă de **Sergiu Milorian.** 19.30 Transmisiune de la Teatrul de operă și balet al R.P.R.: **„TRAVIATA"** de **GIUSEPPE VERDI.** Distribuția: Violeta Valery **(Lelia Cincu);** Flora Bervoix **(Victoria Drăgănescu-Zimțea);** Annina **(Anahida Cherpician);** Alfred Germont **(Valentin Teodorian,** artist emerit); Georges Germont **(Octav Enigărescu,** artist emerit); Gaston, viconte de Lètorieres **(Gheorghe Iliescu);** baronul Duphol **(Dumitru Brebenel);** marchizul d'Obigny **(Jean Bănescu);** doctorul Grenvil **(Nicolae Rafael,** artist emerit); Giuseppe, servitorul Violetei **(Nicolae Deculescu);** comisionarul **(Petre Niculescu);** servitorul **(Dumitru Stanciu).** În actul al III-lea divertisment coregrafic cu: **Lizzi Lind, Lulu Ross, Ion Sabău.** Coregrafia: **Anton Romanovski,** maestru emerit al artei. Maestru de cor: **Gheorghe Kulibin.** Regia: **George Teodorescu.** Conducerea muzicală: **Cornel Trăilescu.** În pauze: **Emisiune de știință:** filmul **„PIETRE ALBE". ȘAH.** Documentarul **„TABĂCARII".** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

12 IUNIE

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● Telejurnalul săptămînii. ● Despre reutilarea și modernizarea atelierelor de reparat material rulant. ● Rubrica **„Inovații și inovatori".** ● Filmul documentar **„IEȘIM ÎN LARG".** ● **Muzică distractivă.** 19.00 **EMISIUNEA PENTRU SATE.** Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

13 IUNIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. „FABRICAREA MEDICAMENTELOR" de ing. **Ion Nițelea,** director tehnic în Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 Pentru tineretul școlar: **„Din lucrările absolvenților".** 19.40 **Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa"** (IV). 20.00 Tribuna economică: **Repartizarea teritorială a forțelor de producție din industrie în Republica Populară Română,** de Dan Grindea, candidat în științe economice. 20.20 **VITRINA LITERARĂ.** 21.20 **Recital de muzică vocală și instrumentală** susținut de studenții din anul V, al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" — secția canto-instrumental. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

15 IUNIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **„AȘCHIUȚA... REGIZOR DE CIRC"** — emisiune de **Mircea Gheorghiu.** 20.15 **ÎN FAȚA HĂRȚII.** 20.25 **Cu aparatul de filmat pe drumurile patriei.** 21.00 **ISCUSINȚĂ ȘI FANTEZIE,** Telespectatorii vor avea posibilitatea să facă o vizită în atelierul graficianului **Vasile Dobrian.** 21.20 **INTR-O SEARĂ DE VARĂ...** Își dau concursul: **Iolanda Mărculescu, Irinel Liciu, Valentin Teodorian,** artiști emeriți, **Vali Niculescu-Bugarin, Dan Iordăchescu, Mircea Nemeș, Gheorghe Cotovelea** și un grup de balerini de la Teatrul de operă și balet al R.P. Române. Coregrafia: **Tilde Urseanu.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Sînt puține și puțin inventive formele folosite de televiziunea noastră pentru a asigura abonaților săi programe de muzică ușoară — acest gen atît de cerut de telespectatori. S-a periodicizat, între acestea, de la un timp, emisiunea intitulată „Noutăți în muzica ușoară", în care prezentatorul, același în toate programele, manevrează calamburul, paradoxul și o mustăcioară spirituală, străduindu-se să asigure astfel comperajului nota de voioșie corespunzătoare.

Din păcate, nu întotdeauna eforturile prezentatorului, Alexandru Culescu, răspund exigenței — în general atît de disponibilă în materie — ascultătorilor. Duminica trecută, bunăoară, orict a încercat d-sa, așezat stătos în fața biroului, plimbîndu-se degajat sau așezîndu-se din nou, afabil, picior peste picior, în fotoliu, să ne facă să primim cu îngăduință noutățile muzical-coregrafice care se perindau pe micul ecran, aceasta nu i-a reușit. A fost de vină textul gratuit pe care l-a debitat? Au fost de vină piesele interpretate și calitatea scăzută a interpretării (în care plastica agreabilă a cîntăreței Cleopatra Melidoneanu n-a putut sluji îndeajuns enunția muzicală a melodiei la o interpretă specializată în genul operetei; în care Margareta Pîslaru, deobicei în nota justă, a fost de astă dată slab servită de partitură și de indicația regizorală; în care, în sfîrșit, al treilea interpret, Gică Petrescu, n-a apărut de loc pe ecran)? A fost de vină nepotrivirea flagrantă dintre posibilitățile micii formații orchestrale de suflători prezentă pe ecran și amploarea armonică a orchestrei de jazz simfonic pe care ne-o reda difuzorul aparatului de recepție? Au fost de vină coregrafia lipsită de fantezie și interpretarea nu îndeajuns de bine pregătită pe care au dat-o aceiași balerini care în alte emisiuni au reușit numere atît de frumoase?

Au fost de vină toate. Și mai ales concepția regizorală a emisiunii.

...Emisiuni urmărite de un mare număr de spectatori în săptămîna trecută, au fost transmisiile sportive din Capitală și cele trei retransmisii, prin „Intervizione", de la campionatele europene de box care s-au desfășurat la Moscova. Pentru iubitorii acestui gen de manifestații, felul cum studioul nostru a cuprins programul simultan București-Moscova de duminică după amiază a produs o deosebită satisfacție (chiar dacă ei s-au așteptat la o altă comportare, în acel meci decisiv, din partea campionului nostru Ion Monea...). Ceea ce a făcut notă discordantă cu calitatea imaginii și a montajului a fost însă — și de astădată — comentariul. Au fost situații în care spectatorii au așteptat pînă la repriza a treia să afle cine sînt boxerii din ring, dar au auzit în schimb cîte locuri sînt în sală, cîți ziariști s-au deplasat la Moscova, cîți dintre ei au fost la Belgrad, la trecuta ediție a campionatelor. În alt meci, comentatorii au împărtit felicitări prezumtivului învingător și chiar antrenorului său, înainte de anunțarea deciziei juriului... S-au dat punctaje proprii boxerilor, dezmințite de însăși desfășurarea meciului vizionat, ca și de rezultatul oficial.

În viitor, asemenea transmisii trebuie să aibă asigurate comentatori avizați, în măsură să facă un reportaj corespunzător.

...Interesante, în aceste zile, au fost cîteva emisiuni pentru copii și tineretul școlar. Despre acestea, într-un număr viitor.

Șt. RADU

ÎN VÎRFUL CONDEIULUI

De la fereastra mea...

Ascultă, știi ce e aia luna mai?... Uite, tine — ia de aici! la o floricică de salcîm și strivește-o în dinți. Ai s-o simți cu soare cu tot în cerul gurii. Sau, știi ce? Aruncă-ți o clipă ochii pe terenul din spatele blocului — la noi... Ce zici — îți place? ... Îți place pîrculețul din iunie?... N-are nici săptămîna de cînd a răsărit ochi. Dar rondurile? De rondurile ce zici? Parcă-s aduse din compas — este? Tovarășul inginer Stancu, de la scara 3 — dumnealui le-a desenat... Acela mititelu, grăsuț, de cară cu căruciorul de aragaz răsaduri, e un ospătar de la „Struguri"; dincoace — lîngă rondul din mijloc — Apostolescu, lîngă el — Aurelian, nea Fane frezorul — de la 5: la panselute și zarnacadele, un solist din ansamblul Filarmonicii acompaniat la hîrleț de nevasta-sa... dincoace Bădoi, Marinescu, un merceolog de la „Flamura"... Boncescu... Stoica... Și ăsta de aici — de la fereastră — de stau de vorbă cu dumneata, sînt eu. Eu sînt cu umbra — responsabil cu umbra. Rîndurile de puieți care împresoară blocul, eu le-am sădit. Puțintică răbdare (7-8 ani, colo...) și să vezi umbră!

Pînă una-alta, însă, îmi pare rău că trebuie să vă părăsesc. La 10 fix intru de servici. Lucrez la I.R.T.A. Așa că... repede, haina, geanta de încasator, șapca și... Mă scuzați o clipă — soneria! Sună cineva la ușă. Mă duc să-i deschid.

Este — îmi dați voie să v-o prezint: tovarășa Stamate. Harnica, neobosita noastră colocatară Polixenia Stamate, care, ca să zic așa, dumneaei a fost prima care s-a prezentat azi la muncă patriotică. Munceste mult. Unde-i mai greu, hop și tovarășa Stamate. Cară descarcă, dă fuga, organizează locatarii pe echipe... Dumneaei e sufletul — da, da chiar așa — sufletul în carne și oase (sînt și sufletе d-astea) al întregului șantier.

— Acum — cu sapa pe-un umăr și cu stropitoarea la braț — a sunat la ușa apartamentului ce cu onoare ocup.

— Tovarășe! — îmi strigă. Repede un aparat fotografic. Ne trebuie un aparat fotografic. Vine un tovarăș reporter de la ziar. O să scrie despre noi. Să facem și cîteva fotografii.

— Îmi pare rău, n-am aparat de fotografiat. Să încerce la Paraschiv, sau la Ghină...

Îmi mulțumește frumos. O să se descurce ea. Și dispare în direcția Paraschiv-Ghină.

Încă o dată nu mă pot opri să nu admir, să nu felicit, din toată inima, zelul și destoinicia inimoasei noastre colocatare.

Un sfert de ceas mai tîrziu aștept autobuzul. Stația e chiar în spatele blocului. Minunat prilej ca să mai arunc o ultimă privire șantierului...

Phiii! ia te uită, ia te uită!... Au venit și locatari de la blocul de peste drum... Pun și ei mîna... Uite-o pe Maricica de la I.S.E.P..., uite-l pe Dobre... Noii sosiți nu prea cunosc bine rostul. Întreabă de unelte, de cineva care să-i îndrume. O să aibă de lucru tovarășa Stamate. Parcă o aud, parcă o și văd... Ei, drăcie! Dar... o văd deabinelea... Uite-o, e aici în stație, la numai cîțiva pași de mine... Își trage nerăbdătoare mănușa pe una din mîini (Aceeași pe care pînă mai adineaori se legăna stropitoarea). Dar cum de-a ajuns aici — cînd?

— Cum, ați și plecat? o întreb.

— Păi, da! Numai are nici un rost să rămîn. Nu mai vine tovarășul de la ziar. A telefonat adineaori. Vine duminica viitoare.

Silviu GEORGESCU

Brîncuși

(Urmare din pag. 1-a)

Brîncuși pleca dintr-o țară pe care procesiunile de sultani și de exploatatori băștinași le ținuseră veacuri întregi în sclavie și întuneric. Elanuri înăbușite. Popoare proaspăt chemate la întrecerile civilizației își cer acuma dreptul la afirmarea geniului lor național. Civilizația veche primește, cu încîntare, ofranda celor doi veniți.

Încă din vechime, sculptura a fost o complinire, o podoabă a arhitecturii.

Cu vremea, sculptura s-a despărțit de arhitectură ca ramura de trunchi. A devenit o artă independentă.

Portretul în marmură și bronz, statueta sau bibeloul au părăsit templul pe al cărui zid se profilau, palatul pe care îl îmbogățeau, ca să împodobească interioarele celor înstăriți. Omul sărac se mulțumea cu ghiveciul de lut copt, cu urciorul și oala înflorată.

Paralel cu colosul de la Rhodos își cereau viață figurinele de Tanagra.

De la Fidias și florentinul cu nasul turtit, pînă la Benvenutto Cellini și la Canova, de la Bourdelle pînă la miniaturiști, turnătorii de reliefuri au variat la infinit temele și proporțiile operei lor, dînd artei aride și migăloase a sculpturii importanța și strălucirea ei milenară.

★

Brîncuși, pe care-l știu încă din vremea cînd era un necunoscut, cu părul și bărbuța negre, mi-a arătat odată, în atelierul de la Paris, o serie de ediții ale aceleeași lucrări, opt sau nouă variante.

Opera inițială era de-o perfecțiune incontestabilă, respectînd toate regulile academice. Pe măsură ce frămînta în lut o nouă ediție, el o simplifica, tinzînd spre stilizare, sinteză și abstracțiune. Rămas la primele forme ale creației sale, Brîncuși ar fi fost un mare sculptor clasic. Oprindu-se la a patra sau a cincia interpretare a aceluiași model, un mare sculptor modern.

Ajuns la realizarea supremă — și pe care n-o puteam înțelege decît referindu-mă la variantele anterioare — el a devenit statuarul cel mai original al epocii, unanim apreciat de specialiștii celor două emisfere.

Dar cîtă trudă, cîtă migală pînă să-și atingă idealul, pînă să-și impună originalitatea, personalitatea! Cîte dușmănii, cîte ironii nu i-a fost dat să stîrnească!

„Capul de copil", atît de plastic și de expresiv la început, a ajuns, în înfățișarea lui supremă, un simplu bulgăre de marmură lustruită, în care numai un detaliu, pe ici pe colo, amintește surîsul suav al modelului.

— Această materie nobilă care e marmora n-are nevoie să fie cioplită, ci numai lustruită: trăiește prin propria ei frumusețe! mi-a spus sculptorul, mîngîind piatra rotundă și lucie. O judecată, desigur, arbitrară, paradoxală, dar conținînd, ca orice paradox, un sîmbure de adevăr, un punct de plecare.

L-am vizitat pe Brîncuși mult mai tîrziu, cînd ajunsese un patriarh cu barba albă, în plenitudinea talentului și a gloriei. Atelierul îi era supraîncărcat de reproduceri ale lucrărilor sale, vechi și noi.

Părăsind acea încăpere apăsătoare, grea de originalitate, de-o tulburătoare poezie și personalitate, n-am mai putut contempla decît cu indiferență statuile din parcurile și bulevardele pariziene, atît mi se păreau de prăfuite, de ruginite, de anodine în migala amănuntelor inutile, obositoare, în uniformitatea lor academică.

Brîncuși a fost contemporanul, mai tînăr, al lui Rodin, Bourdelle și Maillol.

Dar el și-a tăiat cărare proprie. Părăsind ornamentațiile materiei, a urmărit simplicitatea geometrică.

Stilizarea, sugestia, cu imensele ei perspective, dincolo de perfecțiunea clasică. Închisă în propriile ei orizonturi, perfecțiunea stăvilește peregrinările imaginației spectatorului.

Sufletul contemplatorului nu mai are ce adăuga viziunii artistului creator. Dînd tot, acesta a răpit admiratorului posibilitatea de-a adăuga operei de artă ceva din propria sa reverie, din contribuția de creațiune neînfăptuită, ce vibrează în orice spectator, lector sau pasionat al muzicii.

Fără acompaniamentul lor sufletesc, fără tributul lor de sensibilitate, opera de artă încetează a mai fi poezie, aură, apotheoză.

Mai are, arta lui Brîncuși, aura trecutului, a mileniilor de încercări plastice ale poporului, care, în străfunduri de vremi și de continente, tăia cu barda lemnul de stejar, după ce străbunii fulgeraseră cu silexul stîncile cavernei ancestrale, populîndu-le cu profiluri de vietăți silvestre.

Arta lui Brîncuși este colaborarea dintre artist și oglinda lui, spectatorul, e fuziunea demiurgului cu omul simplu, tinzînd să devină el însuși un demiurg, dacă nu printr-o genialitate constructoare, măcar prin dăruirea totală, prin adausul său propriu, prin înfrumusețarea operei de artă cu toate frumusețile pe care le-a rîvnit el însuși și n-a fost în stare să le dea viața frumuseții.

Artistul nu e decît interpretul miilor de aspirații, de nostalgii ale celor ce nu pot crea ei înșiși.

Victor EFTIMIU

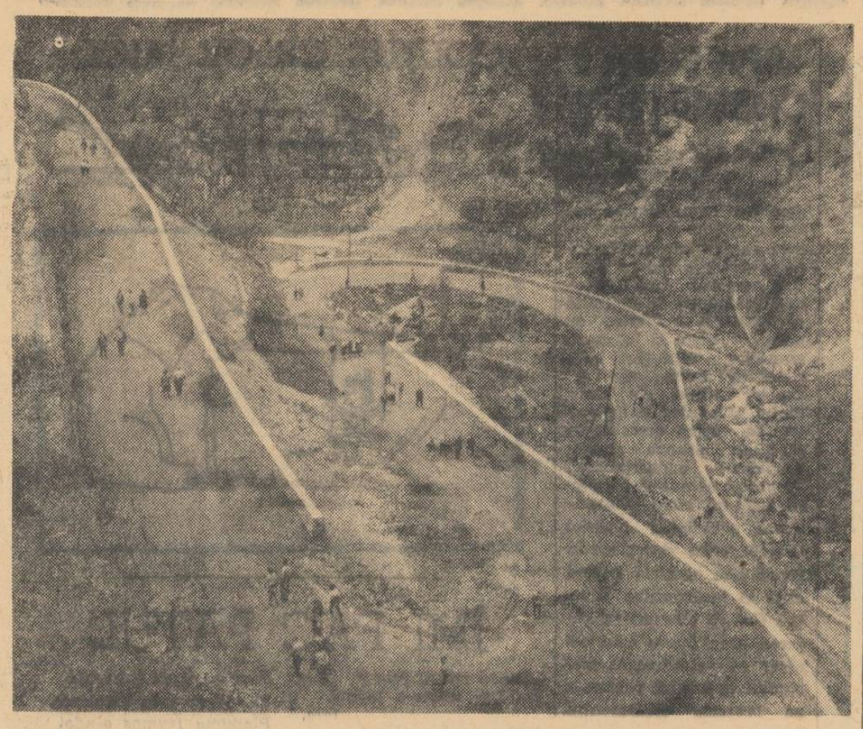

Grupuri de excursioniști, pe frumoasele serpentine care merg spre Cheile Bicazului

ITINERARII TURISTICE

823 de pietre kilometrice

„Dîmboviţenii", adică muncitorii de la fabrica de pielărie şi încălţăminte „Dîmboviţa" din Capitală, au prins gustul turismului. Încheierea săptămînii în autocar sau trenul de excursie tinde să devină la ei obişnuinţă. E drept o obişnuinţă plăcută şi cu nerăbdare aşteptată. Dacă la excursia organizată de Anul nou la Sinaia nu au participat decît 30 de persoane din întreprindere, la o altă plimbare pe Valea Prahovei au fost 75, la cea de la Bran 275...

Celor cîtiva entuziaşti din comisia turistică a asociaţiei sportive li s-au adăugat treptat, ca fervenţi propagandişti pentru turism, înşişi participanţii la primele excursii. Printre ei, mulţi evidenţiaţi în producţie, oameni de prestigiu în întreprindere ca Nicolae Barta şi Virgil Bărbieru de la secţia încălţăminte manuală, electricianul Gheorghe Preda, meşteriţa Stana Ciobanu, tălpuitorul Anton Baban, ştepuitoarea Sofia Rudencu, croitorul în piele Gheorghe Marinescu III şi mulţi alţii.

Iată-i, în fotoreportajul de faţă, 151 de „dîmboviţeni" într-o nouă excursie, de data aceasta de două zile şi jumătate, pe drumurile patriei, fermecaţi de frumuseţile naturii, încîntaţi să vadă cu ochii lor minunile înfăptuite de om în era socialistă.

Să-i urmărim, aşadar, cu ajutorul celor cîteva imagini fotografice.

Sîmbătă, ora 12. În faţa fabricii s-au aliniat frumos patru autocare albastre. În interiorul lor buna dispoziţie s-a instalat o dată cu turiştii şi curînd, cu ajutorul microfonului destinat lămuririlor date de ghizi, autocarul a devenit o mică estradă. Orice posesor de muzicuţă de gură, sau pur şi simplu de ureche muzicală (pretenţiile nu-s mari), oricine ştie o glumă, (fie ea şi cu olteni) sau o poezie, devine artist ad-hoc ca mica Mihaela, de pildă. Şi aşa, mai cu un cîntec, mai cu o snoavă, zboară kilometru după kilometru... Ploieşti, Mizil, Buzău, Rîmnicu Sărat, Focşani, Mărăşeşti, Adjud, Bacău. Identificînd fiecare localitate, ghidul vorbeşte despre cîteva caracteristici ale oraşului şi cu deosebire de înfăptuirile din ultimii ani. La Bacău, de pildă, el nu uită să amintească că şi aici există, printre altele, o fabrică de pielărie şi încălţăminte. Centrul oraşului, cu noile sale blocuri şi magazine moderne, stîrneşte admiraţia călătorilor şi nimeni nu spune că „aşa ceva" a văzut şi la Bucureşti. Dimpotrivă. „Păcat că nu stăm mai mult aici", se aude şi se va auzi de altfel mereu, de-a lungul întregului traseu... Buhuşi, Roznov, Săvineşti, Piatra Neamţ se prezintă călătorilor prin miile de lumini lucind în noapte. „Ce frumos !..." „Aici (e vorba de Săvineşti) se fabrică ciorapii de reţea cu pantofi de la „Dîmboviţa" arată foarte frumos". Într-o grădină de vară din Piatra Neamţ se ia masa şi-apoi... din nou la drum. Odihna de noapte este organizată la Văratec şi Agapia. Se doarme puţin şi se discută mult despre multele impresii. În zori, la prima toacă, toată lumea e în picioare. Mărturiile frămîntatei istorii a poporului nostru, täiuite în cele două mănăstiri moldovene sînt contemplate în tăcere. În faţa picturilor de tinereţe ale marelui Grigorescu, turiştii se opresc îndelung... Dar, în excursie timpul e preţios. La drum ! Iată şi Bicazul. Privirile înghit lacome peisajul nou ce poartă atît de pregnant amprenta zilelor noastre : barajul impunător, lacul „fabricat" de om, şoseaua nouă ce se mistuie în depărtări spre noile aşezări bistriţene. Un factor poştal, adus aici de zeiţa Fortuna, nu mai pridideşte distribuind cărţi poştale ilustrate. „Salutări din Bicaz" pornesc cu duiumul spre cei dragi, de acasă, în timp ce autocarele se aştern din nou la drum. „Pe partea dreaptă — comunică ghidul — fabrica de ciment care a asigurat uriaşa cantitate de materie primă pentru baraj şi care acum şi-a sporit producţia". Valea Bicazului se închide din ce în ce pentru ca, în sfîrşit, să se insinueze, incredibil, printre stîncile ameninţătoare. Oamenii părăsesc autocarele şi oprindu-se la fiecare pas urcă serpentinele, copleşiţi de frumuseţea neasemuită a vestitelor chei.

Lacul Roşu. Noi ilustrate, noi impresii, apoi drumul în decor schimbat, stîrnind noi exclamaţii de admiraţie, pe serpentinele spre Gheorghieni. Pînă la Tuşnad nu ne mai oprim. E din nou seară. Binemeritată odihnă în vilele primitoare ale Tuşnadului. Dimineaţa, soarele generos îndeamnă la plimbare, meditaţie pe malul Oltului, sau „încă o poză în grup" : sub stînca Şoimului. Din nou la drum... Carierele din Bicsad, oraşul Sf. Gheorghe, Hărman despre care ghidul nu uită să spună că e un însemnat centru al agriculturii noastre socialiste...

„Opriţi, opriţi !..." Nu, nu s-a întîmplat nimic. Numai că poiana şi crîngul din marginea drumului cheamă la zbenguială (în excursie, noţiunea de vîrstă se destramă, îşi pierde contururile reale). Aşadar, tineri şi bătrîni, îmbătaţi de aer şi soare, încing o sîrbă îndrăcită.

Amiaza îi prinde pe turiştii noştri la Braşov. Au văzut cu ochii lor unde se fabrică tractoare, autocamioane, textile, ciment şi rulmenţi. Acuma, cu o poftă de mîncare aţîţată de aerul tare, iau masa la luxosul restaurant al Trustului „Carpaţi". O pornim iarăşi, de data aceasta spre sfîrşitul minunatei călătorii de peste 800 de kilometri. Staţiunile de pe Valea Prahovei defilează vesele şi multicolore sub ochii noştri. Ploieşti, ultima oprire. Între două înghiţituri de îngheţată cu frişcă privirile se rotesc admirativ de la bloc la bloc. Şi din nou : „ce frumos !" sau „cum s-a mai schimbat şi oraşul acesta !". Ghidul anunţă : „Ploieştiul e cel mai mare centru petrolifer din ţară". Iar un mucalit încearcă o glumă : „Şi Dridea e un mare „centru" petrolifer..."

Am ajuns în Capitală. Înainte ca autocarele să se rînduiască din nou în Piaţa Republicii pentru debarcare, şoferul de la autocarul nr. 3 se apleacă şi el la microfon : „Îmi doresc, spune el, să conduc mereu asemenea grupuri vesele şi disciplinate ca al dumneavoastră, iar muncitorilor de la „Dîmbovita" le urez sănătate, spor la muncă şi încă multe alte excursii prin minunata noastră ţară". La care urări ne asociem şi subsemnaţii.

Fotoreportaj : E. DASCĂLU şi E. IAROVICI

„...tineri şi bătrîni, îmbătaţi de aer şi soare, încing o sîrbă îndrăcită..."

„...încă o fotografie în grup, sub stînca Şoimului"

DIN LUMEA FOTBALULUI

● *STATISTICILE recente au înregistrat un nou gen de clasament : al portarilor celor mai „mari", adică mai înalţi.*

Pe primul loc figurează iugoslavul Vidinici cu 1,97 m !

Îi urmează, în ordinea... înălţimii, următorii :

2-3 Carrizo şi Dominguez (ambii din Argentina) cu 1,90 m. 4. C. Niculescu (Rapid Bucureşti) 1,86 m. 5. Csang Chung Hsiu (China) 1,85 m. ; 6. Costa Pereira (Portugalia) 1,84 m. ; 7. Tilkowski (R.F.G.) 1,83 m.; 8. S. Szanwald (Austria) 1,82 m.; 9-10. Iaşin (U.R.S.S.) şi Gilmar (Brazilia) 1,81 m. ; 11. Teodoris (Grecia) 1,80 m.

● *LA SFÎRŞITUL săptămînii trecute alţi trei arbitri de fotbal romîni au condus jocuri în străinătate. Este vorba de N. Mihăilescu-Bucureşti şi C. Niţescu-Sibiu, care au fost delegaţi să arbitreze jocuri oficiale în Grecia, şi I. Ritter-Timişoara, solicitat să conducă partida dintre selecţionatele de tineret ale R. P. Ungare şi R. S. Cehoslovace, la Kecskemet. Este interesant de subliniat că anul acesta opt arbitri romîni au fost în străinătate, mai ales pentru a conduce jocuri de campionat : A. Rădulescu, N. Mihăilescu, Al. Pîrvu, V. Pădureanu şi Em. Martin în Bulgaria, Al. Toth şi C. Niţescu în Grecia şi Turcia, I. Ritter în Turcia şi Ungaria.*

● *ITALIENII au făcut o nouă achiziţie. De data aceasta este vorba de clubul Atalanta din Bergamo, care a reuşit să obţină consimţămîntul şi... semnătura internaţionalului danez Ole Madsen, centrul înaintaş al echipei naţionale.*

● *Disperare printre oficialii austrieci ; înaintările echipelor de club suferă de o boală aproape incurabilă : ineficacitate. Ultimele cifre sînt, pentru ei, de-a dreptul alarmante : în 50 de meciuri programate într-o singură etapă, în toate cele trei ligi, s-au marcat... 38 de goluri !... Fără comentarii.*

Varietăţi

Lucia şi arbitrul

Abia începuse meciul de fotbal dintre echipele siciliene F. C. Ascano, şi Viacca, cînd asupra arbitrului a început să curgă o ploaie de... pietre. Oamenii de ordine de pe teren au închis ochii în speranţa că totul se va linişti. Dar din tribune se auzea un glas tot mai strident care protesta împotriva prezenţei conducătorului jocului. Publicul începuse să devină intrigat întrucît arbitrul nu făcuse pînă atunci nici un fel de greşeli. A urmat un nou val de strigăte şi proteste, venite de data aceasta de pe acoperişul unui şopron din apropierea terenului de joc. Doi politişti s-au îndreptat spre locul cu pricina, s-au urcat pe acoperiş şi au coborît cu forţa o... femeie. Era Lucia Padrone în vîrstă de 69 de ani.

La comisariatul de poliţie, a reieşit că Lucia fusese părăsită în tinereţe de logodnicul ei, un arbitru de fotbal. De atunci ea nu scapă nici un prilej pentru a se „răzbuna" cu orice mijloace îi stau la dispoziţie pe cavalerii fluierului !

Reclamă sau lipsă de modestie ?

La 18 iunie va avea loc la Londra un meci de box între americanul de culoare Cassius Clay şi englezul Henry Cooper. Spre marea lor surpriză, londonezii au putut citi pe afişul care anunţa acest eveniment, următoarea declaraţie a boxerului american :

„Dempsey a fost rapid, Joe Louis puternic, Corbett un gentlemen, Sullivan a fost gloria Bostonului. Joe Walcott un fericit campion. Noua eră de aur a boxului va începe însă datorită mie, Cassius Clay. Sînt cel mai mare boxer şi cel mai bun profet din lume. Sînt singurul boxer poet din lume şi viitorul campion mondial".

Reclamă sau lipsă totală de modestie. Sau şi una şi alta ?

ÎNSĂ...

S-ar zice că, în linii mari, trebuie să ne declarăm satisfăcuţi de comportarea boxerilor noştri la campionatele europene de la Moscova. O medalie de argint, patru de bronz, locul trei în clasamentul pe naţiuni — constituie un bilanţ meritoriu.

Da, însă...

Cu cinci oameni în semifinale ne puteam aştepta ca măcar unul să reediteze performanţa lui Negrea, singurul amator romîn care a îmbrăcat vreodată tricoul de campion al continentului. Acum, au reuşit lucrul ăsta pugiliştii din Ungaria şi Cehoslovacia, ţări în care „nobila artă" se află în prezent la un nivel mediu mai scăzut decît la noi. Din păcate, ne-a fost dat să urmărim pe ecranele televizoarelor, în mansa finală, doar apariţia întristătoare a lui Monea, dornic, se vede treaba, să infirme impresia bună de pînă atunci. În treacăt, fie zis, mi se pare inadmisibil ca un boxer cu tehnica, fizicul şi experienţa în ring ale respectivului finalist, să se lase surprins din start, ca un debutant, într-o partidă de asemenea anvergură. Îmi vine a crede că ne-am făcut o tristă specialitate din aceste eşecuri în extremis...

Pe linia dezamăgirilor de ultimă oră, menţiuni speciale merită Puiu Nicolae şi Andrei Olteanu.

Primul — un puncheur redutabil, rezistent şi tenace, ne serveşte pentru a nu ştiu cita oară, un duş rece într-un moment hotărîtor. Ei, dacă ar fi pierdut la Rascher, mai treacă meargă ! Dar să dispui de un fost campion european, să rezolvi în mai puţin de două minute confruntarea ulterioară şi să pierzi fără scuze în faţa lui Petrici — iată o diagramă absurdă ! Cum ziceam, nu-i prima dată cînd Puiu izbuteşte să compromită o situaţie foarte favorabilă, scăpînd victoria.., printre degete.

La rîndul său, Olteanu a cedat unui pugilist pe care-l întrecuse cu puţin înainte în ţară, în cadrul meciului inter-ţări Romînia — Italia. Nici palmaresul, nici posibilităţile sale, nu justifică această înfrîngere.

În rest, Mariuţan a fost excesiv de prudent, ca de obicei, Cojan n-are ce căuta la semigrea, Badea s-a accidentat şi nu şi-a putut apăra şansele pînă la capăt (norocul lui Lagutin !) iar Mihalic a „căzut" din nou peste unul din liderii categoriei.

O menţiune pentru Ciucă, dezavantajat, pare-se, de juriu, în disputa cu cîştigătorul centurei.

În genere, ultimele reuniuni n-au fost scutite de surprize şi de decizii discutabile.

Cine-ar fi pronosticat prezenţa în finală a bulgarului Panaiotov, după evoluţia ilariantă din gala inaugurală ? Dar victoriile lui Kulej şi Nemecek (de fapt, acesta din urmă nu prea cîştigase) asupra lui Tumins şi Abramov ? Dar faptul că italienii aveau să se întoarcă la Roma fără o singură medalie de aur ?

Cît despre noi, deşi pe locul al treilea, cred că n-ar strica să fim ceva mai puţin satisfăcuţi de succesele recente de la Moscova. Nu de alta, dar atunci cînd se vor organiza şi la Bucureşti nişte campionate europene (prin 1999, probabil...) să ne alegem, dacă nu chiar cu şase, măcar cu două centuri de campion.

Cu puţină bunăvoinţă — cine ştie ?!

Dan DEŞLIU

DIRT-TRACK!

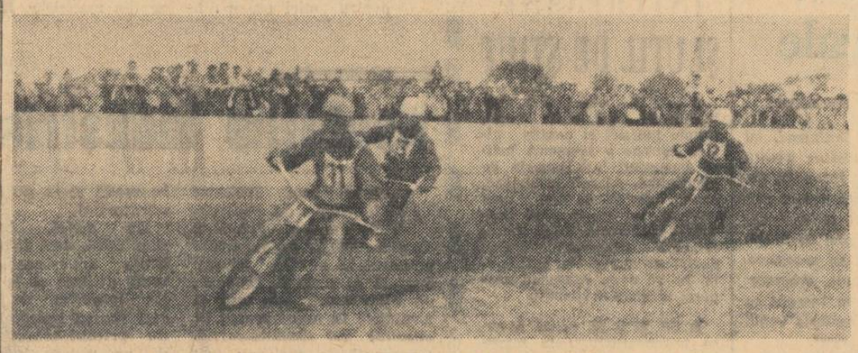

Concurenţii atacă cu curaj o turnantă, într-o cursă de dirt-track

Pe şoferul redacţiei noastre îl cunoaşe de mult. Este un meseriaş bun, conştiincios, iubeşte şi se îngrijeşte de maşina care i-a fost încredinţată ca de propriul lui copil. În privinţa asta nu i se poate aduce, deci, nici un repros, şi totuşi are un defect care, din momentul ce i l-am descoperit, m-a făcut să-l privesc cu alţi ochi. Nu-l pasionează şi, ceea ce este mai grav, nu îndrăgeşte cîtuşi de puţin sportul cu motor !

Dacă ar fi îmbrăţişat altă meserie, i-aş fi înţeles dezinteresul. În fond, nu toată lumea este obligată să se „omoare" după un sport care, — în plus — spun „răuvoitorii" face şi... prea mult zgomot. Dar, ca unui şofer să nu-i placă motociclismul, automobilismul, este prea de tot.

Am fost cu el, în interes de serviciu, la cîteva concursuri de motocros. Şi ce credeţi ? După cîteva minute în care timp, cu o mînă plictisită, a privit întrecerile alergătorilor, s-a întors la maşină şi, cu pasiune, a început să... citească ziarul.

Zilele trecute a primit dispoziţie de la secretarul general de redacţie să ducă pe unul din fotoreporteri, pe tov. Oltenţei, la stadionul Unirea, pentru a scoate cîteva imagini de la faza a II-a a campionatului republican de dirt-track. Nu vă mai spun cîtă „bucurie" a manifestat. A făcut o figură de parcă i se dăduse să înghită ulei de ricină...

— Faci cîteva faze şi vii repede, că trebuie să mergem şi la fotbal. Asta e dispoziţia, eu te aştept în maşină, — i-a spus fotoreporterului...

A stat el cît a stat în maşină şi se minuna — ne-a mărturisit ulterior — de cîtă lume poate să-şi piardă vremea, să-şi sacrifice ziua de odihnă pentru a umbla pe coclauri, după motociclişti. Apoi din curiozitate, s-a alăturat unui grup grăbit de trecători şi...

... După o jumătate de oră cînd fotoreporterul s-a întors la maşină, ia-l pe şofer de unde nu-i.

A început să-l caute ici-colo dar degeaba. A mai trecut o oră, două, să apară însă şoferul, pace. În schimb l-am întîlnit eu. După cursă, tocmai discutam unele amănunte tehnice cu maestrul sportului C. Radovici, cînd apăru în faţa noastră şoferul.

— Aţi alergat foarte frumos. Daţi-mi voie să vă felicit — şi-i întinde mîna lui Radovici. Sportivul ca orice sportiv, fie el chiar şi maestru al sportului, cu obrajii îmbujoraţi de plăcere, se lasă felicitat pînă mai mai să-i fie smulsă mîna din umăr. Eram de-a dreptul stupefiat. Duşmanul înceterat al sportului cu motor felicita pe un motociclist !

Vrînd totuşi să continui discuţia începută cu Radovici, intervin :

— Parcă urma să-l duci pe fotoreporter şi la fotbal. Ai fost cu el, te-ai şi întors ? — în loc de răspuns...

— Tovarăşe Radovici, nu te supăra, cum faceţi şi de ce la virajul pe stînga întoarceţi ghidonul mult spre dreapta ? Motocicleta pare frîntă. Cum de nu se reduce viteza ?

— Tragem ghidonul pe dreapta ca să putem trece prin viraj în pline gaze şi pentru asta maşina trebuie să meargă în mod obligatoriu în derapaj.

— Dar cum de nu vă răsturnaţi ?

— Simplu. Menţinem echilibrul cu ajutorul piciorului de „gardă".

— Am văzut. Dar nu vi se rup tălpile la cizme ?

— Nu. Cizmele ne sînt protejate de un papuc de fier cu talpa de oţel pe care-l încălţăm înaintea alergării. Papucul este foarte rezistent. Dar este şi greu. Cîntăreşte circa un kilogram.

— Nu v-am văzut schimbînd cîtezele. Mergeţi mereu într-a patra ?

— Maşinile noastre au cel mult două viteze. De obicei însă, nici atît. Un simplu motor, cu ambreiaj, căruia i se pot schimba pinioanele.

De undeva, din dreapta, îşi face apariţia şi fotoreporterul.

— Ce faci, nea Nicule ? Pe unde umbli ? Am pierdut fotbalul ! Ce spunem la redacţie ?

— Dă-l încolo de fotbal... O să spunem că s-a stricat maşina. Sau o să le spun adevărul. Ce dracu, sînt şofer, am dreptul să fiu şi eu pasionat de sportul cu motor, nu ?... Tovarăşe Radovici, nu te supăra. Maşinile astea de dirt-track au o formă tare curioasă. Cadrul pare mai îngust decît în mod obişnuit. Rezervorul de benzină este atît de mic că abia l-am descoperit. Ce benzină întrebuinţaţi ?

— Maşinile noastre nu merg cu benzină. Le alimentăm cu alcool... Mi-am dat seama că era imposibil să mai continui discuţia cu Radovici. Nea Nicu îl acaparase complet. Ce vreţi, pasiunea... I-am făcut un semn colegului de redacţie, care privea nedumerit cînd pe nea Nicu, cînd pe Radovici, l-am tras de o parte, i-am explicat în cîteva cuvinte cum stau lucrurile şi, pentru că totuşi ne grăbeam să ajungem la ziar, am luat... tramvaiul.

G. ŞTEFĂNESCU

CAMPIONATUL CATEGORIEI A ÎN DATE ŞI CIFRE — Etapa a 24-a

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	23	18	3	2	39:18 34
2.	Steaua	23	11	7	5	50:34 29
3.	Ştiinţa Cluj	22	10	5	7	35:31 25
4.	Rapid	23	9	6	8	40:34 24
5.	C.S.M.S. Iaşi	23	8	8	7	40:44 24
6.	Steagul Roşu	23	10	4	9	33:37 24
7.	Ştiinţa Tim.	23	8	7	8	34:35 23
8.	Petrolul	23	8	6	9	37:27 22
9.	Farul	22	9	4	9	38:33 22
10.	Progresul	23	8	6	9	36:39 22
11.	Dinamo Bac.	23	7	5	11	25:33 19
12.	Crişana	23	7	5	11	25:38 19
13.	U.T.A.	23	7	4	12	36:43 18
14.	Minerul	23	4	6	13	20:49 14

Clasamentul acasă

1.	Petrolul	12	8	3	1	38: 6	19
2.	Ştiinţa Cluj	10	9	1	0	24: 7	19
3.	Steagul roşu	11	9	1	1	26:12	19
4.	Farul	11	8	2	1	27: 9	18
5.	Dinamo Buc.	12	7	4	1	27:12	18
6.	C.S.M.S. Iaşi	12	7	4	1	27:13	18
7.	Ştiinţa Tim.	11	7	3	1	20: 8	17
8.	Rapid	12	8	1	3	25:13	17
9.	Steaua	11	7	3	1	31:18	17
10.	Crişana	12	7	2	3	19:12	16
11.	Dinamo Bac.	12	5	5	2	19: 7	15
12.	U.T.A.	11	7	1	3	26:12	15
13.	Progresul	11	5	5	1	20:13	15
14.	Minerul	12	4	6	2	14: 8	14

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	11	6	4	1	12: 6	16
2.	Steaua	12	4	4	4	19:16	12
3.	Rapid	11	1	5	5	15:22	7
4.	Progresul	12	3	1	8	16:26	7
5.	Ştiinţa Tim.	12	1	4	7	14:23	6
6.	Ştiinţa Cluj	12	1	4	7	11:24	6
7.	C.S.M.S. Iaşi	11	1	4	6	13:31	6
8.	Steagul roşu	12	1	3	8	7:25	5
9.	Farul	11	1	2	8	11:23	4
10.	Dinamo Bac.	11	2	0	9	8:26	4
11.	U.T.A.	12	0	3	9	10:31	3
12.	Crişana	11	0	3	8	6:26	3
13.	Petrolul	11	0	3	8	4:19	3
14.	Minerul	11	0	0	11	6:41	0

Clasamentul returului

1.	Dinamo Buc.	9	7	2	0	19: 7	16
2.	Steaua	9	5	2	2	16: 9	12
3.	Dinamo Bac.	9	5	1	3	13: 8	11
4.	Progresul	9	4	2	3	17:17	10
5.	Crişana	9	3	3	3	12: 9	9
6.	Steagul roşu	9	3	3	3	10:10	9
7.	C.S.M.S. Iaşi	9	4	1	4	15:16	9
8.	Rapid	9	3	2	4	16:12	8
9.	Ştiinţa Cluj	8	3	2	3	12:12	8
10.	U.T.A.	9	3	2	4	13:15	8
11.	Petrolul	9	2	3	4	7:12	7
12.	Ştiinţa Tim.	9	1	5	3	8:15	7
13.	Farul	8	2	1	5	8: 7	5
14.	Minerul	9	1	3	5	5:14	5

Loviturile de la 11 metri

În cele 23 de etape au fost acordate 48 de lovituri de la 11 metri. Dintre acestea, 38 au fost dictate în favoarea echipelor gazdă şi doar 5 echipelor aflate în deplasare ! ! ! Din totalul celor 48 de penaltiuri, 35 au fost transformate, restul de 8 fiind ratate. Minerul Lupeni a beneficiat de cele mai multe lovituri de la 11 m : 7, dintre care a transformat doar trei. Drăgoi a executat 5 din aceste lovituri, ratînd două. Rapid a avut de executat patru penaltiuri, pe care Ion Ionescu le-a transformat.

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREŞTI cu : Steagul Roşu Braşov (d), Ştiinţa Timişoara (a), Ştiinţa Cluj (d).

STEAUA BUCUREŞTI cu : Petrolul Ploieşti (d), Ştiinţa Cluj (a), C.S.M.S. Iaşi (d).

ŞTIINŢA CLUJ cu : Farul (a), Crişana Oradea (d), Steaua Bucureşti (d), Dinamo Bucureşti (a).

RAPID BUCUREŞTI cu : U. T. Arad (a), Crişana Oradea (d), Minerul Lupeni (a).

ŞTIINŢA TIMIŞOARA cu : C.S.M.S. IAŞI (a), Dinamo Bucureşti (d), Farul Constanţa.

STEAGUL ROŞU BRAŞOV cu : Dinamo Bucureşti (a), Minerul Lupeni (a), Progresul Bucureşti (d).

C.S.M.S. Iaşi cu : Ştiinţa Timişoara (d), Petrolul Ploieşti (a), Steaua Bucureşti (a).

PETROLUL PLOIEŞTI cu : Steaua Bucureşti (a), C.S.M.S. Iaşi (d), Dinamo Bacău (a).

FARUL CONSTANŢA cu : Ştiinţa Cluj (d), Progresul Bucureşti (d), Dinamo Bacău (d), Ştiinţa Timişoara (a).

PROGRESUL BUCUREŞTI cu : Farul Constanţa (a), U. T. Arad (d), Steagul Roşu Braşov (a).

U. T. ARAD cu : Rapid Bucureşti (d), Progresul Bucureşti (a), Crişana Oradea (a).

CRIŞANA ORADEA cu : Ştiinţa Cluj (a), Rapid Bucureşti (a), U. T. Arad (d).

MINERUL LUPENI cu : Dinamo Bacău (a), Steagul Roşu Braşov (d), Rapid Bucureşti (d).

DINAMO BACĂU cu : Minerul Lupeni (d), Farul Constanţa (a), Petrolul Ploieşti (d).

GOLGETERII

1. Ion Ionescu *(Rapid) 16 goluri.*
2. *Adam (Ştiinţa Cluj) 14 goluri.*
3. *Manolache (Ştiinţa Timişoara) 12 goluri.*
4. *Voinea (Steaua), Dridea I (Petrolul) 11 goluri.*
5. *Ciosescu (Farul), Constantin (Steaua) 10 goluri.*
6. *Sasu (U.T.A.), Dinulescu (Farul), Grom (Dinamo Bacău), Tirlea (U.T.A.), Voica (C.S.M.S. Iaşi) 9 goluri.*
7. *A. Munteanu (Petrolul), Harşani (Dinamo Bacău), Bükösi (Farul), Selymesi (Dinamo Bucureşti), Pavlovici (Steaua), Dumitriu II (Rapid), Baboie (Progresul) 8 goluri.*
8. *Tătaru (Steaua), Meszaroş (Steagul roşu), Tîrcovnicu (Dinamo Bucureşti), 7 goluri.*

MOZAIC

● *GRIMALDI, avocatul fostului boxer francez Theo Nollet, care a orbit în urma loviturilor primite în cursul unor meciuri, a făcut cunoscut presei că cercetările n-au încetat şi că procesul îşi va urma cursul. Se anticipează că „Dosarul negru al boxului" va aduce date senzaţionale, care vor demasca dedesubturile boxului profesionist.*

● *ÎN CURSUL unui meci de fotbal din cadrul campionatului francez între echipele Racing şi Montpellier încheiat cu scorul de 9—1, extremul stînga al învingătorilor, Charpentier, a reuşit o performanţă puţin comună : a înscris 6 goluri.*

● *INTERESUL stîrnit de viitoarea ediţie a Jocurilor Olimpice de la Tokio poate fi apreciat şi prin numărul deosebit de mare de cereri venite din diferite colţuri ale lumii. Întrucît numărul noilor construcţii şi capacitatea lor de găzduire nu vor reuşi să acopere necesităţile, Comitetul de organizare a hotărît să găzduiască un mare număr de turişti în 2-3 vase de pasageri de mare tonaj care vor fi ancorate în portul Yokohama.*

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

ŞAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau) e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghiţescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nachti), Nc5-b6 (Partoş)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Braunstein)
11. Tae1 (Ghiţescu), Ce6:g5 (Gheorghiu)
12. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov)
13. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîltea)
14. e5-d6 (Nachti), De7:d6 (red.).
15. Dd5:d6 (Botez), c7:d6 (red.).
16. Ch3—f4 (Botez) Nb6—c5 (Reicher)
17. Ch3—f4 (Botez) Nb6—c5 (Reicher)

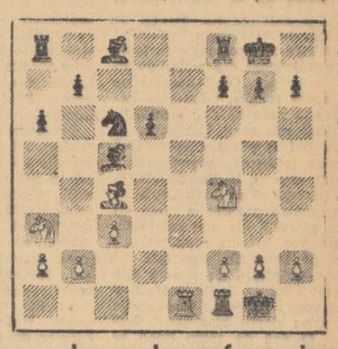

a b c d e f g h

Din poziţia de mai sus a continuat partida maestra sportului *Alexandra Nicolau* care a jucat

18. b2—b4.

comentînd astfel această mutare :

„Această mutare deşi aparent strică structura de pioni a albului prezintă totuşi avantajul că este mai activă decît retragerea calului din a3 la c2, obligînd negrul să retragă acuma nebunul ameninţat de la c5 la a7".

Rezultatele finalei „CUPEI MAGAZIN"

În numărul viitor va fi publicat rezultatul finalei primei ediţii a „Cupei Magazin" la şah prin corespondenţă.

O variantă interesantă din spaniolă

O partidă interesantă pentru cei ce joacă — sau combat — discutata variantă de gambit din apărarea spaniolă : **1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, d6 5. 0—0, Ng4 6. h 3,h5 !** De obicei, albul combate acest sacrificiu jucînd fie 7. N:c6, b:c6 8. Te1 (sau 8. d4), fie 7. d4. Într-o partidă Hawski—Korolev, jucată la campionatul Leningradului pe 1962, albul a continua cu **7. c4 !**, mutare care îngăduie atît manevra defensiv-ofensivă Db3, cît şi o întărire a centrului alb şi împiedicarea jocului eliberator negru b7-b5.

Partida a continuat astfel : **7... Df6 8. Db3, N:f3, 9. D:b7, Dg6 10. N:c6+, Re7**

11. g3, Dg4 ! (dama nu poate fi luată căci urmează matul imparabil cu turnul pe h1!) **12. d4. Rf6 13. Db3, Th8 14. h:g4, h:g4 15. D:f3, g:f3 16. Cd2** şi negrul cedează, întrucît pierderea de material e decisivă. Material suplimentar în legătură cu această variantă oferă „Notele teoretice" din numărul 4 al „Revistei de şah" şi numărul 5 din „Şahmaţi S.S.S.R.". Se pot face şi interesante comparaţii cu varianta Alehin—Chatard din Apărarea franceză, în care sacrificiul de nebun pentru deschiderea coloanei h este făcut de alb.

Soluţiile exerciţiului „alb cîştigă" : I. 1. Dh8+ !, R : h8 ; 2. C : f7+, Rg8 ; 3. Ch6 mat. Un splendid sacrificiu de regină, îngăduit de bateria nebun-cal şi proasta aşezare a figurilor negre. II 1 Ch8+!, R · h8 ; 2. T : h7+!, R : h7 ; Dh3+.

ŞTIRI

● **Maestrul sportului Victor Ciocîltea a început bine turneul internaţional de la Soci. În primele 3 partide a obţinut două puncte : remiză cu fostul campion mondial Smislov, o victorie la Kozma şi o remiză cu Hoimov. În runda a IV-a a pierdut însă la Bilek.**

● **Prima „ieşire" publică a noului campion mondial de şah, Tigran Petrosian, va fi în iulie, la Los Angeles, S.U.A., unde va participa la un puternic turneu internaţional. Pe tabela de concurs vor mai figura Keres, Fisher, Reskevski, Benko, Najdorf, Gligorici, Panno şi Olafsson. Data turneului : 2—28 iulie.**

● În urma încheierii semifinalelor campionatului republican pe echipe mixte, pentru finala ediţiei 1963 s-au calificat următoarele formaţii : Progresul, Electronica, Unirea, Spartac (toate din Bucureşti), Petrolul (Ploieşti), Crişana (Oradea), Voinţa (Tg. Mureş) şi Ştiinţa (Cluj).

● Mîine are loc finala „Cupei oraşului Bucureşti" rezervată şcolarilor din Capitală. Din fiecare raion participă cîte 9 jucători calificaţi din etapele anterioare,

MEDICUL vă sfătuieşte

Vacanţa de vară a copiilor de vîrstă şcolară

Vacanţa de vară a copiilor de vîrstă şcolară se va organiza în aşa fel încît aceştia să aibă posibilitatea de a-şi reface cît mai mult forţele după munca depusă în lunile de învăţătură. Desigur că scoaterea pentru cîteva săptămîni a copiilor din mediul obişnuit de viaţă prin trimiterea în tabere sau colonii este foarte avantajoasă din multe puncte de vedere. Cînd aceasta nu se poate realiza, trimiterea copiilor la rude în alte localităţi, la ţară sau chiar rămînerea acasă pot fi folosite deopotrivă pentru întărirea organismului. Totul este ca în timpul vacanţei părinţii să se străduiască de a organiza copiilor o viaţă cît mai plăcută, cît mai raţională.

Se vor asigura copiilor 1-2 ore de somn în plus faţă de orele obişnuite de dormit din restul anului. Copiii mai mici vor dormi în vacanţă cel puţin 10 ore; copiii mai mari, 9-10 ore. O oră de somn după amiaza este de asemenea foarte utilă.

În timpul vacanţei de vară se va folosi cît mai mult viaţa în aer liber, în parcuri şi grădini, la ştranduri, pe stadioane, în excursii. Soarele şi apa, aceşti excelenţi factori de călire, ca şi exerciţiile fizice şi jocurile sportive nu trebuie deloc neglijate. Jocurile sportive se vor desfăşura, de preferinţă sub îndrumarea bazelor sportive, unde sînt asigurate condiţiile necesare. Pentru băile reci în aer liber, copiii vor fi îndrumaţi — acolo unde există posibilităţi — spre bazinele şi strandurile amenajate în acest scop şi care au avantajul că, în majoritatea cazurilor, au asigurate asistenţă medicală de urgenţă.

Lecturile se vor face, pe cît posibil, tot în aer liber. În nici un caz nu se va permite cititul în pat sau la lumină artificială, fiindcă oboseşte ochii şi influenţează în sens negativ funcţiunile sistemului nervos central. De asemenea, se vor evita lecturile obositoare spre a preveni suprasolicitarea scoarţei cerebrale.

Copiii vor fi antrenaţi în unele treburi pe lîngă casă, care le dezvoltă simţul de răspundere şi le produc satisfacţii. Nu vor fi puşi însă la munci obositoare sau care nu le fac plăcere.

Distracţiile vor fi cu grijă alese şi dozate. Unul pînă la două spectacole de cinematograf sau teatru săptămînal sînt suficiente. Este bine să nu se depăşească această limită, deoarece încordarea emoţional-afectivă a copiilor este mai mare decît a adulţilor faţă de astfel de spectacole, ceea ce presupune o mai mare cheltuială de energie nervoasă la copii. Se vor prefera spectacolele de dimineaţă sau de după amiază.

Evident, copiii nu trebuie ţinuţi lîngă „poala mamei", dar părinţilor să nu le fie indiferent nici modul de joacă al copiilor. Este bine ca părinţii să se intereseze cum, unde şi cînd se desfăşoară aceste jocuri. Copiii vor fi îndrumaţi în locurile ferite de praf, bine aerisite. Nu se vor permite jocurile pe terenurile unde sînt depozitate gunoaie sau alte murdării, care pot constitui surse de îmbolnăvire.

În zilele ploioase sau în orele de mare arşiţă, copiii vor fi sfătuiţi să prefere locurile adăpostite, dar bine aerisite, unde vor putea face lecturi, juca şah sau să se îndeletnicească cu lucrări de traforaj, radiofonie, mecanică, lăcătuşerie, desen şi alte munci uşoare, plăcute, instructive şi folositoare.

Dr. I. LEONESCU

Iată cîteva modele de bluze cu pliseuri, volănaşe, broderii sau jabou, care este demontabil, cum se vede în schiţa din dreapta, sus. Toate aceste bluze sînt mai de „după masă" sau pentru „mici ocazii". Se fac din materiale fine, vaporoase şi în culori pastelate

Desene de Tanţi PFENNINGS

Noutăţile industriei de tricotaje

Recent s-au încheiat lucrările de contractare între fabricile de tricotaje şi organizaţiile comerciale pentru semestrul II al anului. Desigur, că interesează care vor fi noutăţile în acest sector în sezonul de toamnă-iarnă. Contractările care au fost încheiate ne dau răspunsul la această întrebare.

Îmbrăcămintea plusată din bumbac, puloverele şi scampolourile imprimate, au fost mult apreciate în sezonul de toamnă-iarnă al anului trecut. În acest an, producţia acestor articole sporeşte cu un milion bucăţi faţă de primul semestru al anului.

Bineînţeles, creatorii au avut grijă ca aceste imprimeuri să fie reînnoite în ce priveşte desenul şi coloritul lor, ţinînd seama de schimbările intervenite în modă şi în gustul cumpărătorilor.

De altfel, bumbacul pieptănat, deci firul de calitate superioară, va fi mult utilizat şi la producţia lenjeriei de corp. Şi aici sporul înregistrat faţă de primul semestru este de un milion bucăţi. Cămăşile, cămăşile de noapte realizate din aceste fire sînt de o fineţe superioară şi totodată foarte igienice.

Ciorapii fără cusătură, apăruţi anul trecut, fabricaţi din fire sintetice, au cucerit aprecierea pozitivă din partea cumpărătoarelor. În acest an, peste 60 la sută din producţie o va reprezenta ciorapii fără cusătură, care sînt tot mai mult solicitaţi.

La îmbrăcămintea tip lînă, vor apare pentru prima dată articole fasonate (seturi compuse din jachete şi scampolouri) produse pe maşini de mare tehnicitate, ce se montează actualmente la întreprinderea „Tînăra Gardă" din Bucureşti.

Nici bărbaţii n-au fost uitaţi. Pentru ei au fost realizate cămăşi din fire sintetice opacizate. Aceasta înseamnă că va dispare transparenţa acestor cămăşi, spre satisfacţia celor care le poartă.

*Încă două noutăţi din multiplele realizări pentru semestrul II. 50 la sută din articolele de lenjerie vor fi livrate cu modele variate de dantelă, creată pe noile maşini şi vor apare tricotaje din fire sintetice voluminoase (scampolouri şi jachete

REBUS

Creșteri...

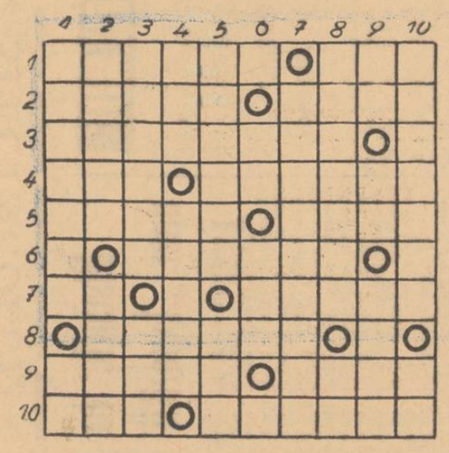

ORIZONTAL: 1) Cimpanzeu — Cărucior 2) An — Ceșcuțe 3) Lent 4) Secol — Dezvoltați binișor 5) Spită — Nuia 6) Peninsula Balcanică, de exemplu 7) L — Briceag 8) Căpitan de vas 9) Cămăruță — Căsătorit 10) Lanternă — Gropiță

VERTICAL: 1) Colonel — Mică neplăcere 2) Arie — Cutiuță 3) Nuvele — Merișor 4) Pe aproape — Ridichi 5) Mugur — Sîrmă de rufe 6) 100 roman — Litră 7) Prastie 8) Cu un picior pe trunchiul copacului — Mînz 9) Lună — Vă rog, serviți! — Repejor 10) Săltat un pic. — Metru pătrat.

NOTĂ — *La fiecare definiție, înainte de a scrie dezlegarea, creșteți!*

Nelu MICU

...și descreșteri

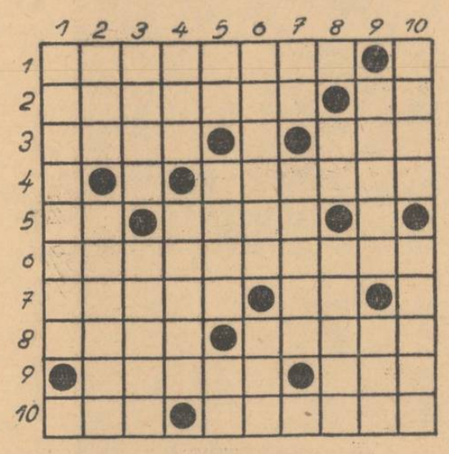

ORIZONTAL: 1) Matusalem 2) Metropole — Am onoarea să vă salut! 3) Cangrenă — Cetate 4) Întreg 5) Schelet — Comune 6) Făclie 7) Dulăi — Poate 8) Bulevard — Franci 9) Câini — Moleculă electrizată 10) Cîrnat — Cisterne.

VERTICAL: 1) Broască 2) Zi — Băiat mare 3) Transeu — Bivol 4) Poartă — Frînghie 5) Lele! — Lei — Noi 6) Ilie — Braț în mișcare 7) Două semne de întrebare! — Plouă cu găleata 8) Lanț — O vară întreagă 9) Om dezvoltat normal — Yard 10) Capră — Struguri negri.

NOTĂ: *La fiecare definiție, înainte de a scrie dezlegarea, descreșteți!*

Ion MAREȘ

2500 de antichități

Pe teritoriul Armeniei au fost descoperite 2.500 de obiecte din antichitate.

Armenia constituie de multă vreme un punct de atracție pentru arheologi. Ei studiază aici obiceiurile, orînduirea socială, cultura vechilor popoare ale Armeniei și relațiile pe care le-a avut această țară cu civilizațiile antice ale Asiriei, Babilonului, Persiei, Greciei, Romei, Bizanțului și ale Orientului arab.

O importanță deosebită se acordă descoperirilor din orașul antic Erebuni, azi Erevan. Arheologii au strîns date prețioase, printre care o inscripție în caractere cuneiforme, precizînd că Erebuni a fost întemeiat în anul 782 înainte de era noastră. Peste cinci ani, se va sărbători deci cea de a 2750-a aniversare a fondării Erevanului, capitala Armeniei sovietice.

O expediție arheologică se află acum pe punctul de a dezgropa orașul medieval Dvin. Aceasta a scos de acum la iveală ruinele somptuosului palat al lui Catholicos (șeful bisericii armene) și o catedrală; de asemenea au fost descoperite partea centrală a orașului și cartierele locuite de meșteșugari și de comercianți. Printre obiectele descoperite se numără monede de aur, de argint și de cupru — în total peste o mie — mulaje din ipsos, veselă din faianță și articole de argintărie, care fac dovada unei civilizații evoluate și a unui gust artistic ales.

MATTY

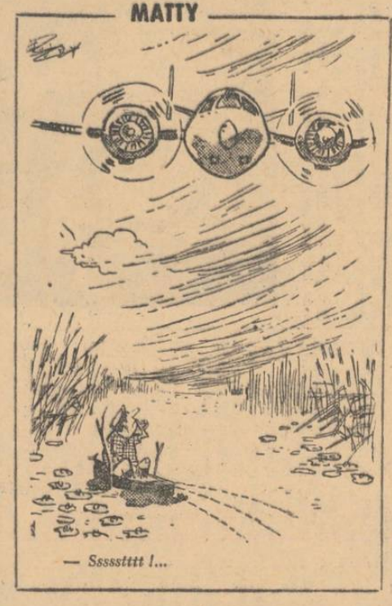

— Ssssttt!...

V. VASILIU

— Ce faci?
— Vă... pieptăn!

T. PALL

Fără cuvinte

GH. BADEA

Fără cuvinte

V. TIMOC

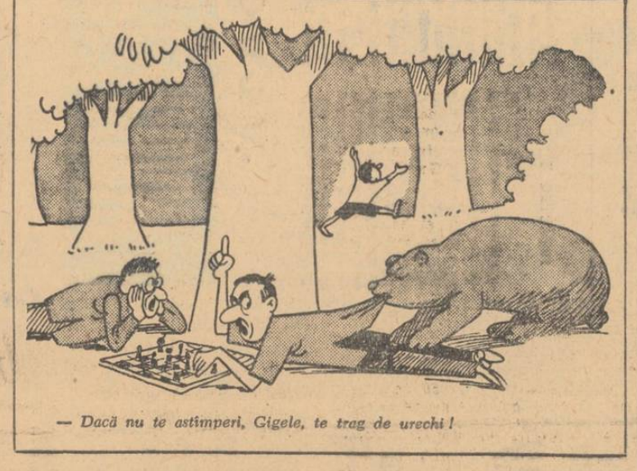

— Dacă nu te astimperi, Gigele, te trag de urechi!

FRED GHENĂDESCU

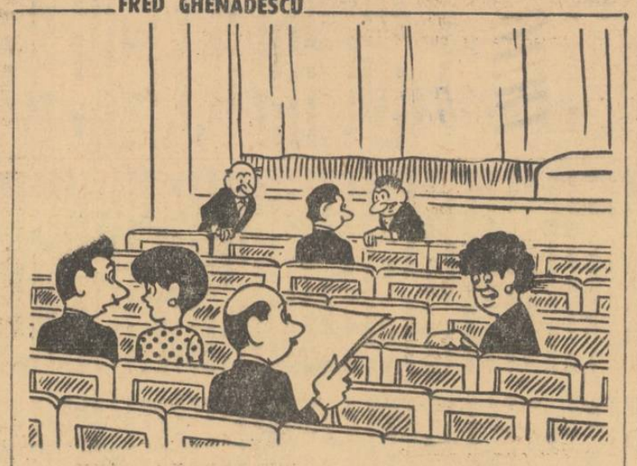

— Spectacolul începe întotdeauna cu întîrziere, pentru că spectatorii nu vin la ora fixată.
— Dar de ce nu vin la ora fixată?
— Pentru că știu că spectacolul începe cu întîrziere.

Cronică rimată

SERENADĂ DE IUNIE

Iubito, să pornim la drum
Spre avîntate creste,
Căci clipa ce-o trăim acum
E viață, nu-i poveste!

Auzi albastrele chemări
Cu necurmate creșteri?
Sînt munții
ce ne cheamă-n zări,
Păduri adînci și peșteri...

De simbătă și pînă luni,
Cu cîntecul și gluma,
Vom bate munții
cei străbuni,
Intineriți acuma.

Să-ți intre-n voie, drăgăstos,
Tu soarele-ai să-l vezi cu
Un mîndru chip
de Făt frumos.
Exact ca-n Ispirescu!

Pe creștete cînd vom sui,
Să fim noi doi pe lume,
Doar cunoscuți vom întîlni
Veniți parcă, anume...

Cabane albe strălucind,
Cu îz de păstrăci proaspeți,
Ne vor întîmpina zîmbind
Ca pe iluștri oaspeți...

Și sus pe culmi cu glugi
de nea,
Cu brazi și văi albastre,
Un chiot lung vom buciuma:
Sînt toate ale noastre!

Ștefan TITA

NOUTĂȚI ȘTIINȚIFICE

CARDIOSCOPUL CU CABLU OPTIC

Cercetătorii sovietici au reușit recent să construiască un nou și foarte practic tip de cardioscop (aparat pentru cercetarea interiorului inimii), folosind în acest scop interesantele proprietăți ale așa-numitului „cablu optic", o noutate tehnică descoperită în ultimii ani.

Dar ce este în fond cablul optic și în ce constă curiozitatea proprietăților pe care le are?

Cablul optic este... un conductor de lumină, capabil să transmită la distanță lumina și căldura.

— Cum adică? — vor spune unii. Unde s-a mai pomenit așa ceva? Un cablu prin care să se conducă lumina (deci imaginile) — așa cum cablul telefonic conduce curentul electric prin intermediul cărula se pot transmite vibrațiile sonore (deci sunetele) — chiar dacă acest cablu este îndoit, cotit sau răsucit? Doar lumina se propagă numai în linie dreaptă!

Și totuși...

Dar să fim expliciți. Desigur, lumina se propagă numai în linie dreaptă. Dacă privim printr-un tub un obiect sau un punct luminos, acestea vor putea fi văzute numai atîta timp cît tubul se menține drept, rectilin. Dacă îndoim tubul, imaginea nu mai poate fi văzută, lumina nu se mai poate transmite. Pentru anumite necesități de ordin practic, care impuneau transmiterea imaginilor pe o traiectorie curbă sau cotită, s-au construit așa-numitele „tuburi optice". Așa sînt de exemplu periscoapele submarinelor prin intermediul cărora cei din interior pot observa ce se petrece la suprafața apei. Aceste „tuburi optice" curbe sau cotite pot transmite imaginile fiindcă sînt prevăzute la interior cu un sistem de oglinzi care reflectă lumina din oglindă în oglindă, de la un cap la altul al tubului. Ele însă au multe neajunsuri: sînt rigide, ușor dereglabile, greu portabile, au dimensiuni mari, construcții complicate etc.

Cablul optic însă nu are asemenea dezavantaje. El e flexibil, construcția lui e simplă, fiind analog cablului telefonic cu care l-am asemănat mai sus. Deosebirea constă în aceea că cel telefonic e format din fire metalice de cupru prin care se poate transmite curentul electric, iar cel optic e format din fibre flexibile de sticlă, foarte subțiri, invizibile cu ochiul liber, care au proprietatea de a transmite lumina. Cu ajutorul cablului optic se poate conduce lumina solară în încăperi întunecoase, în peșteri, se poate explora (poate fi văzut) de la distanță interiorul unei încăperi, al unei cavități sau al unui organ (stomac, inimă, plămîni) dacă la unul din capete se montează o sursă de lumină.

Care este secretul transmisiei de lumină?

Fenomenul se bazează pe proprietățile curioase pe care le au fibrele de sticlă. În fond fiecare fibră de sticlă este un tubulet microscopic ai cărui pereți au proprietatea de a reflecta imaginile întocmai ca sistemul de oglinzi din interiorul „tuburilor optice". Deci fiecare fibră a cablului optic se comportă în esență ca un microscopic „tub optic cu oglinzi" conducînd punctul luminos pătruns în tubulet de la un capăt la celălalt, indiferent de curbura care i se imprimă.

Imaginea obiectului ce se transmite prin cablul optic, deși „culeasă" punct cu punct (punctele fiind microscopice, desigur) în ansamblul ei apare foarte clară și în culorile ei naturale.

Cablul flexibil al acestui ingenios cardioscop se poate introduce relativ ușor printr-o vină pînă în inimă, avînd o grosime de numai 3 mm. El e prevăzut la un capăt cu un puternic sistem de iluminat.

Cu ajutorul noului cardioscop se pot face atît observații cu ochiul liber cît și fotografii sau filmări ale aspectului interior al cavităților inimii, documente de un neprețuit ajutor pentru medicii cardiologi în punerea exactă a diagnosticului în bolile sau anomaliile inimii.

Dr. Mircea OLTEANU

ȘTIAȚI CĂ...

...femela pinguinului depune un singur ou pe an?

...melcul este pe nedrept considerat cel mai încet animal? Acest „titlu" trebuie acordat stelei de mare, a cărei viteză este de 0,16 mm/sec., în timp ce viteza melcului este de 0,9 mm/sec.

...săriturile peștilor zburători ajung uneori la o înălțime de 6 metri și la lungimea de 200 m?

...laptele cel mai gras (43 la sută grăsime) este laptele de focă?

...din cele mai vechi jucării de copii descoperite de arheologi, cea mai veche e o jucărie găsită pe teritoriul vechii Persii și care se păstrează în muzeul Luvru, avînd respectabila vechime de 3.000 de ani?

...stejarul crește anual cu aproximativ 30 cm. pe an?

...în Grecia antică copiii erau admiși la Jocurile Olimpice? Ei luau parte la alergări, lupte, sărituri și la aruncarea discului?

...un metru cub de zăpadă proaspăt căzută cîntărește 100 kg. în timp ce un metru cub de apă cîntărește de zece ori mai mult — o tonă?

...mai bine de jumătate din populația globului nu a văzut niciodată zăpadă, poate doar în fotografie?

...cămila poate bea dintr-o dată 250 litri de apă?

...zilnic, pe întregul glob pămîntesc se ard aproximativ 3,5 miliarde chibrituri, adică 100.000 de kg. material lemnos?

DESPRE TOATE - pentru toți!

ADRIAN DOROFTEI din Oradea, se interesează de unele probleme legate de cultura lămîilor în casă.

Lămîiul (Citrus limonum) este o plantă pretențioasă la lumină, umiditate, hrană și temperatură. Cel mai indicat — pentru a-i satisface cerințele de lumină — este să ținem planta cît mai aproape de ferestrele orientate spre sud; soarele direct nu e suportat de plantă.

În ceea ce privește umiditatea, nevoile plantei sînt mai accentuate în perioada înfloritului și legatului. Să nu uităm că rădăcinile lămîiului nu au peri absorbanți, ceea ce înseamnă că pămîntul în care îl cultivăm trebuie să fie mereu afînat, reavăn. Pămîntul să fie acid, lipsit de var, lucru care se poate obține prin adăugarea de sulfat de amoniu sau praf de pucioasă. Un amestec bun care satisface nevoile de aerisire și reținere a apei cît și cele de hrană, este alcătuit din pămînt de grădină, mraniță și nisip aspru de rîu, în proporții egale. Avînd nevoie de multă hrană vasele în care se cultivă se schimbă des. În primii ani, lămîiul se transplantează o dată sau de două ori. După 5—6 ani transplantarea se face o dată pe an sau la doi ani. Lucrarea se face primăvara spre sfîrșitul lui martie, începutul lui aprilie.

Pentru a înflori și rodi lămîiul are nevoie de o temperatură cuprinsă între 14—17 grade. Vara temperatura optimă este de 18—24 grade. O temperatură mai ridicată în perioada îmbobocirii și înfloritului atrofiază pistilul și deci plantele nu leagă; la 25—30 grade, de pildă, rădăcinile nu mai asimilează, se consumă substanțele hrănitoare din frunze, evaporația este mare, fapt ce determină un dezechilibru în plantă care duce la căderea organelor florifere și chiar a frunzelor... Temperatura minimă la care-și încetează lămîiul activitatea este de circa 9 grade.

Deoarece lămîiul își formează substanțele de rezervă în frunze, rodirea lui e strîns legată de vegetație, de numărul frunzelor. O recoltă normală presupune existența a 10—12 frunze pentru fiecare fruct, plus un număr mare necesar vieții restului plantei.

Fructele se formează numai pe ramuri secundare — de ordinul IV și V —, de aceia tăierile raționale au o mare importanță. Cum se fac ele? Se începe cu formarea coroanei. Pe planta de 1—2 ani, la 20—30 cm. de la bază se aleg 5—6 ochi (muguri). Deasupra ultimului se taie tulpinița. Din muguri apar lăstari de ordinul I. După ce au început să crească se aleg dintre ei 3—4 care sînt repartizați mai uniform în jurul axului — iar ceilalți se înlătură. Cînd lăstarii ajung la 30—35 cm. li se înlătură vîrful (se ciupesc) și după ce s-au îngroșat și lemnificat se taie la 20—25 cm. lungime. Pe ei apar 2—3 lăstari de ordinul II. Și lor li se fac aceleași tăieri: operația se repetă pînă apar lăstari de ordinul IV și V care fructifică. Dacă o plantă este în vîrstă și nu fructifică, tăierile se fac (dacă, bineînțeles, nu s-au executat) de la început.

O dată pe rod tăierile se continuă în fiecare an. Se îndepărtează ramurile scurte (care au rodit), uscate, rupte, cele care cresc în interiorul coroanei, lăstarii lacomi etc. Ramurile viguroase se taie la 25—30 cm. lungime pentru producția din anul următor. Uneori, cînd rodirea e prea abundentă se îndepărtează o parte din boboci, flori și fructe, pentru a nu istovi planta. Plantele cu mulți lăstari lacomi nu rodesc.

Ing. Virgil LAZĂR

Filatelie

Noi emisiuni românești

„LUNA 4"

Sînt privilegiați de soartă, filateliștii!

Într-adevăr, oricare eveniment deosebit care bucură omenirea, pe filateliști îi bucură de două ori: odată pentru evenimentul în sine, a doua oară pentru emisiunile de mărci poștale, care apar neapărat cu asemenea prilejuri

Iată, de pildă, racheta cosmică purtătoare a stației automate „Luna 4", lansată de Uniunea Sovietică în luna aprilie, în direcția Lunii. Întreaga omenire a admirat noua realizare sovietică în acest domeniu, filateliștii au avut nu numai motive în plus, dar au... beneficiat direct și personal de acest succes: au căpătat noi emisiuni de mărci poștale, cu care și-au îmbogățit colecțiile.

Ca țară situată a doua pe întreaga lume în ce privește tematica „Cosmos" în filatelie (nu numai pentru numărul de emisiuni — 13 în prezent — ci mai ales pentru originalitatea și frumusețea unora dintre ele), Republica Populară Română n-a pierdut nici acest prilej pentru a populariza și pe linie filatelică „Luna".

Emisiunea va fi difuzată abia cu începere de la 29 iunie, dar pentru a satisface nerăbdarea proverbială a filateliștilor, plicul „prima zi" respectiv — purtător al emisiunii — a și fost pus în circulație. Cum s-ar spune, în limbaj tehnic, racheta a și fost lansată; dar mărcile se vor desprinde de plicul „prima zi" la 29 iunie, cînd își vor lua singure zborul în lume!

Emisiunea „Luna 4" cuprinde două valori, cu un nominal total de 2,30 lei.

Amîndouă valorile — din care una de 55 bani, dantelată și alta de 1,75 lei, nedantelată, au același desen: imaginea rachetei „Luna 4" în zbor, avînd ca fundal o stea în cinci colțuri. Mărcile se deosebesc, în afară de nominal, și prin culoare.

Emisiunea este tipărită la tiefdruck.

„TRANSPORTURI"

Despre mijloace de comunicație mai... pămîntești ne va povesti o altă emisiune de mărci poștale programată să apară curînd: „Transporturi".

Este vorba de o serie de cinci valori care oglindesc mijloace de transport folosite în țară. Emisiunea are un nominal total de 4,80 lei și reprezintă următoarele: o locomotivă (valoarea de 40 de bani), un tren electric Diesel (55 de bani), un troleibuz fabricat de uzinele „Tudor Vladimirescu" din București (75 de bani), vasul de călători „Oltenița" construit la șantierele navale din Oltenița (1,35 lei), un avion de pasageri IL-18 deasupra Bucureștiului.

Toate valorile sînt pentru poșta aeriană (cum arată inscripția de pe fiecare marcă), chiar cea reprezentînd vasul „Oltenița".

Mărcile vor fi tipărite la ofset, pe hîrtie albă, cretată, fără filigran, fiecare în cîte patru culori. Dimensiuni: 27/37,8 mm. Desenele sînt executate de Ion Dumitrana.

Emisiunea este completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ștampilă specială.

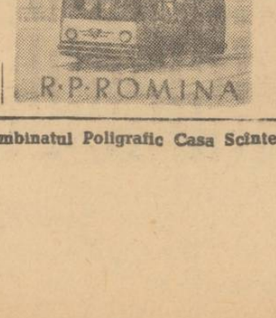

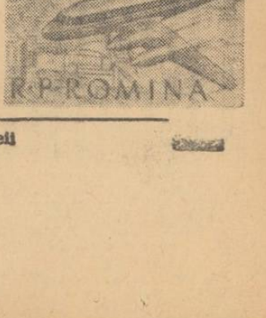

POȘTA redacției

A. ARDELEANU — Loco: Schița „Vecina" dovedește că știți să minuiți condeiul, că aveți un stil plăcut, că folosiți bine dialogul. Nu sîntem însă de acord cu felul în care priviți lucrurile, mai bine-zis gălăgia pe care o fac unii în blocuri. Soluția ar fi, pare-se aceea, că asemenea fenomene trebuie privite cu îngăduință. Dovada este că vecina de apartament închide ochii și se declară și ea gata de petrecere. Să fie oare așa?

Ne bucură că aprecierile noastre anterioare v-au fost de ajutor.

I. BISTRICEANU — Vatra Dornei: Nu este neapărat necesar să vă deplasați pînă la București pentru a ne cunoaște. Calea adoptată de dv., aceea de a ne trimite desenele, este cea mai indicată.

Ne place „linia" desenului dv. Din cele trei ne-a interesat desenul numit „onestul", pe care de altfel l-am și reținut. Mai trimiteți-ne ce mai lucrați. Desenul cu explicația „fără cuvinte", nu este limpede. Or, dacă nici desenul, nici explicația nu dau loc la o bună înțelegere, atunci... fără cuvinte.

ION CUJBESCU — Pitești: Încercarea făcută ne dă dreptul să vă recomandăm a persevera.

E. DIMITRIU — Loco: Fabula „Musca la arat", pe care o denumiți, nu știu de ce „neprofilată", este anemică în așa măsură că nu rezistă exigențelor cititorilor. Iată pentru ce nu o putem publica.

DAN ANDRONE — Bacău: Ca să vă dăm un sprijin mai direct și mai bun, credem că trebuie să-i scrieți regizorului Ion Bostan la Studioul de filme documentare „Al. Sahia" din București. El vă va satisface multe din curiozitățile referitoare la „tainele" filmării.

MIA — Timișoara: Petele de albăstreală de pe rufe se pot evita dacă albăstreala se amestecă foarte bine în apă. După aceea se adaugă și apretul preparat, la fel, amestecîndu-se foarte bine. Rufele trecute prin soluția cu albăstreală se storc și se întind imediat la uscat. Dacă totuși pe rufe apar după uscare pete de albăstreală, acestea se spală din nou și dacă este necesar se și fierb pînă dispar petele.

ANA N. — Aiud: Petele (dungile) ce apar pe rufele întinse pe frînghii de cineapă se pot evita dacă se șterge bine frînghia înainte, se storc bine rufele iar uscarea se face mai repede. Petele apărute din această cauză dispar prin spălarea și fierberea obișnuită a rufelor.

S. B. — Galați: Petele de tuș de pe rufele de bumbac se scot prin spălarea imediată a locului pătat cu apă rece și săpun. Dacă locul rămîne îngălbenit, obiectul respectiv se spală și se fierbe. Dacă pata este uscată se insistă cu spălarea obiectului. Petele de tuș de pe țesăturile din fire sintetice ies mai ușor, prin spălare cu apă rece și săpun.

TATIANA D.: Pentru a obține un obiect vopsit uniform trebuie respectate cu strictețe anumite condiții. Vasul în care se prepară colorantul (după prescripțiile indicate) trebuie să fie foarte curat, fără urme de grăsime sau alte impurități; colorantul să fie bine dizolvat; vasul să fie suficient de mare pentru ca obiectul să nu fie îngrămădit și să nu fie posibilă îmbibarea neuniformă cu colorant. Trebuie avut grijă ca în soluția de vopsire care este în clocot, obiectul introdus să fie bine spălat, fără pete de murdărie sau grăsime, să nu fie stors, ci îmbibat uniform cu apă foarte curată.

GETA — Sibiu: Ca să readuceți la alb curat un obiect de lînă purtat și îngălbenit de spălatul prea des, este bine ca să-l introduceți într-un lighean cu următoarea soluție: 200 cm. cubi apă oxigenată — 12 la sută într-un litru de apă ușor alcalină (pentru aceasta se adaugă în apă 1 g. amoniac). Se ține obiectul în baia încălzită la 40° pînă dispare galbenul neplăcut apoi se limpezește bine. În cazul că nu a dispărut complet culoarea galbenă, se ține într-o baie de 10—15 litri în care s-a adăugat 1 g. bisulfit de sodiu.

ȘTEFANIA: Apreciem ca foarte bune și frumoase intențiile dv. în ce privește organizarea vieții familiare. Prin revista noastră, prin materialele și modelele publicate, noi căutăm să venim în ajutorul cititoarelor noastre. Din păcate însă, noi nu putem ajuta pe fiecare în parte trimițîndu-i acasă modelele cerute. Închipuiți-vă ce armată imensă de oameni ar trebui să avem aici ca să satisfacem cerințele sutelor de mii de cititori. Unele din modele, care sînt de larg interes le publicăm în revistă.

MIHAI M.: Am primit scrisoarea dv. în care ne faceți unele propuneri redacționale. Trebuie să vă spunem că asemenea materiale au apărut în număr mare în revista noastră cu un an în urmă. Este desigur greu să revenim atît de curînd deși problemele respective prezintă un interes foarte mare. O să ne gîndim și o să căutăm alte forme de prezentare astfel ca lucrurile să nu se repete.

PION — Iași: Vă rugăm să ne trimiteți adresa pentru a vă răspunde prin poștă, problema ridicată de dv. fiind de interes strict personal.

AL. ELENA: Am primit scrisoarea dv. prin care ne cereți unele modele de mîneți mai repede la îndemînă atît informații despre activitatea instituției la care lucrați, cît și fotografii privind piesele de teatru puse în scenă. Vă mulțumim pentru începutul făcut.

PETRE LUCIAN — Baia Mare: Vom prezenta figuri de mari artiști (cîntăreți, actori de dramă, artiști de cinema). În pagina a VIII-a, probabil că ați observat, publicăm cîte un portret pe săptămînă al unui actor de cinema. Vom extinde această prezentare și asupra altor domenii.

C. STEGARESCU — Buzău: Adresați-vă revistei „Cinema" în problema de care vă interesați.

IACOB MĂRGINEANU — București: Pînă cînd se va ivi alt mijloc de imprimare, magnetofonul rămîne instrumentul clasic. Desigur că și între magnetofoane există o adevărată ierarhie, ținînd seama de imprimarea și redarea cu fidelitate a emisiunilor, de tonalitate, volum și multe alte caracteristici.

VERONICA BĂDESCU: — București: Realitatea este aceasta: revista noastră își propune să folosească în coloanele sale ca principal mijloc de comunicare cu cititorul — reportajul. Se înțelege că în această situație, poezia se situează, pe un loc secundar. Nu vom publica versuri decît rar și atunci, după o riguroasă selecție. Excepție fac epigrama, cronica rimată.

REMUS COVACI — București: Ca portretist, credem că aveți mai multe posibilități. Desenele dv. au linie, sînt îngrijit lucrate. Nu au însă umor. Or, și aceasta este o chestiune esențială

CORINA — Buzău. Vom ține seama de sugestia dv.,

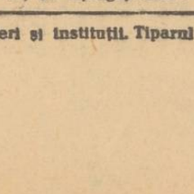

făcînd să apară mai des ecouri cinematografice.

MAGDALENA — Cîmpina. Cîntărețului Constantin Drăghici îi puteți scrie pe adresa Teatrului de Operetă din București.

IULIA UROȘ — Reșița. Versurile dv. ocazionale de căutarea „Magazinului" pe la chioșcurile din localitate dovedesc că aveți necazuri în procurarea lui. Credem că ar fi bine să vă adresați în acest scop oficiului P.T.T.R., sesizînd cazul. În ipoteza că nu veți găsi sprijin, vă rugăm să ne scrieți.

PETRE CĂPRĂRUȘ — Tulcea. Epigrama în care ridiculizați echipa de fotbal Rapid, învinsă de Steaua nu e publicabilă. Aceasta nu pentru că am fi „musai rapidiști", ci fiindcă... nu este în formă bună. Dv., ca sportiv, ne înțelegeți bine!

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

VĂ POVESTIM FILMUL

„COLEGII"

O producție „Mosfilm" după povestirea lui V. Aksenov

Trei prieteni și colegi de facultate: Sașa Zelenin, Alexei Maximov și Vladka Karpov au obținut diplome de medici. Ce drum vor alege în viață?

Sașa vede lucrurile limpede: deși Leningradul îl leagă cu nenumărate amintiri precum și prin sentimentele ce i le-a trezit Inna, va pleca locmai într-un

sat din inima taigalei. Maximov și Karpov au împărtășesc aceeași dorință cu Sașa. Ei se angajează ca medici de vas și visează să cutreiere lumea...

Sosind în satul Kruglogorie, Sașa începe să ducă lupta împotriva mentalităților învechite. El luptă în ordine spitalul unde, din vina felcerului Makar Iva-

novici, care dădea consultații empirice, aparatele medicale rămîneau nefolosite. Cu sprijinul lui Egorov, președintele sovietului raional, el rezolvă multe probleme dificile ale începutului de drum.

Maximov și Karpov, intrînd la rîndul lor în contact cu adevăratele probleme ale vieții își dau seama că societatea sovietică așează pe umerii tinerei generații răspunderi mari, de cinste. Scrisorile lui

Sașa îi îmbărbătează cu puterea exemplului personal a acestui prieten entuziast și energic, pînă nu de mult un tînăr stingaci, timid. În îndepărtatul sătuc, Sașa are bucuria să primească mai întîi vizita Innei și apoi a prietenilor săi.

Un neașteptat accident vine însă să le umbrească fericirea. Surprins cînd încerca să comită un furt,

Fedka Bugrov, bătăușul satului, îl înjunghie pe Sașa. Starea lui este gravă, nu suferă amînare. Cei doi prieteni se hotărăsc să-l opereze. După ore de intensă încordare — căci tinerii săi colegi efectuau prima operație din cariera lor — Sașa este salvat. Totodată însă, Maximov și Karpov au înțeles pe deplin cu acest prilej înalta menire ce o au ca medici și oameni sovietici: oriunde s-ar afla, să lupte împotriva morții, pentru viața și sănătatea atîtor oameni care dăruiesc totul unui ideal măreț.

Discuție în pragul unei „Expoziții muzicale"

Înainte de a păși în recent deschisa „Expoziție de muzică ușoară" organizată de Teatrul Satiric-Muzical „Constantin Tănase" am stat de vorbă cu **B. Fălticineanu**, regizorul revistei „Ocolul pămîntului" în mai multe melodii și al spectacolului în care sînt prezentate lucrurile „Ca la revistă"...

— Vă știm mereu în căutare de soluții noi. Ce ne oferiți în „Expoziție", sub acest aspect?

— În recentul spectacol am dorit să înlătur rigiditatea, să-i dau un aer tineresc, vesel, în mișcare.

— Chiar și orchestrei?

— Mai cu seamă orchestrei, care în „Expoziția de muzică ușoară" devine un factor activ, participînd scenic, alături de interpreți, chiar și la susținerea programului vorbit.

Publicul va vedea acționînd tinerețe și greoiul contrabas care nu va mai sta în fața pupitrului. Pretrunzînd orchestrei mișcare, acest lucru a fost cerut într-o măsură și mai mare interpreților. În noul spectacol, cîntăreții au de susținut și dialoguri vorbite. Am crezut de cuviință, de asemenea, că ei pot să se prezinte și singuri și că nu totdeauna după ce cîntă este nevoie să iasă în culise. Pentru realizarea acestei formule am cerut sprijinul autorilor (Jack Fulga și A. Felea) precum și al compozitorilor Cherase Dendrino, H. Mălineanu, A. Giroveanu, Edmond Deda, Mișu Iancu.

— Și celor doi comici?

— Da, Ciupi Rădulescu și Horia Căciulescu, ale căror „treceri" sînt, cred, amuzante.

— Și despre surpriza spectacolului ce ne spuneți?

— Aici aș vrea să aud mai bine cuvîntul publicului. E vorba despre noul dans „Alunița" de Mălineanu, compus și interpretat folosindu-se elemente folclorice. Dansează Silvia Surdu și D. Pătrașcu.

— Știu că în perioada imediat următoare, vine turneul. Aceasta e o preocupare. Credem că nu e singura. Nu?

— Bineînțeles că nu. Dacă este să spun ce mă preocupă după ce am văzut realizată „Expoziția", voi arăta o chestiune care nu e legată de scena noastră. Mă interesează programul unor brigăzi de agitație din întreprinderile pe care le instruiesc. Aș dori ca ele să se prezinte cît mai bine în cadrul celui de al VII-lea concurs închinat aniversării a 20 de ani de la eliberarea de sub jugul fascist. Mă bucur de faptul că textele lor sînt din ce în ce mai substanțiale. Vreau ca să se remarce o îmbunătățire și pe linie regizorală.

— Acum o întrebare, cu care se încheie orice interviu: Ce alți dori să mai realizați?

— Doresc să lucrez la un film-revistă. Dacă vreun scenarist s-ar declara amator, i-aș pune la dispoziție o acțiune pe care am țesut-o și din care, nu am pretenția să ia fireșteț, decît numai ce-i pare a fi mai bun.

C. ȘERBAN

PE SCENELE DIN ȚARĂ

„BERTOLDO LA CURTE"
în premieră la Ploiești

O trupă de actori ambulanți — cunoscută sub denumirea de „trupa peticiților" — își propune să joace în fața publicului povestea lui Bertoldo, erou popular de prin secolul al XVI-lea. Pe măsura derulării firului acțiunii apare tot mai pregnantă satira la adresa regalității și a societății „sus puse" din acea vreme, care își găsește ecou însă și în contemporaneitate, în țările unde domnește încă puterea despotică, exploatarea cruntă a claselor dominante.

Repetițiile cu această virulentă comedie a lui Massimo Dursi — „Bertoldo la curte" — se desfășoară cu febrilitate pe scena Teatrului de stat din Ploiești, sub conducerea regizorului Valeriu Moisescu. Principalul rol — al eroului popular Bertoldo — este interpretat de Toma Caragiu. Distribuția mai cuprinde pe Moț Negoescu (Regele), Vera Varzobov (Regina), Silviu Lambrino (Doctor Graziani), Elena Ioachim (Isabela) etc. Data premierei: 15 iunie.

Ultima premieră a teatrului ploieștean o va constitui piesa „Actorul de music-hall" de Osborne, în regia lui Horwath Jenö (R. P. Ungară).

LA BRĂILA
„TOIEGILE ORBILOR"

De curînd, Teatrul de Stat din Brăila a prezentat, în premieră pe țară, piesa cunoscutului poet grec, Iannis Ritsos, „Toiegile orbilor".

Unul dintre cei mai mari poeți contemporani ai Greciei, Iannis Ritsos este cunoscut în țara noastră prin volumele „Poema" și „Arhitectura copacilor", ultimul fiind închinat în întregime plaiurilor românești și poporului român, ca urmare a vizitei făcute de poet în țara noastră.

„Toiegile orbilor", tradusă în românește de Ștefan Popescu și Iannis Veakis, este o piesă poetică despre soarta unei familii mic burgheze în societatea capitalistă. „Toiegile", despre care amintește dramaturgul, sînt mijloacele prin care oamenii caută calea spre cunoașterea celor ce îi înconjoară și a lor înșiși, iar „orbii", oamenii în a căror conștiință dăinuiesc concepții învechite, oarbe. Ideea de bază a piesei se desprinde din următoarele versuri ale poeziei lui Ritsos, „Portrete ale unei ploi vechi".

„Văzul orbilor e capătul
toiagului lor, / ochiul lor
e capătul toiagului, profund familiarizat cu întunericul. / Cu toiagul orbii încearcă aerul, tăcerea, piatra, rădăcina, / își ciocnesc ochiul de toate pietrele — și îi doare / în locul în care îi doare, ei văd și află. / După ce văd și află arată și altora / Poemul e un deget întins prin ploaie, / arătînd tremurător locul soarelui / Poeții au învins orbirea".

Premiera s-a bucurat, ca și spectacolele ce au urmat, de succes. Între 17 și 19 iunie, cu prilejul turneului pe care teatrul brăilean îl întreprinde în Capitală, spectatorii bucureșteni vor putea urmări și opera dramaturgului grec.

Scenă din piesa „Vîrsta dragostei" de Valentin Kataev, reprezentată — în premieră pe țară — pe scena Teatrului de Stat din Brașov, în regia lui Marius Oniceanu. În clișeu: actrițele Stela Popescu și Eugenia Lipan.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„NICIODATĂ"

Prin eroul acestui film, Alexandr Ivanovici (admirabil interpretat de actorul E. Evstigneev), realizatorii supun unui aspru rechizitoriu anchilozarea sufletească, lipsa de căldură umană, înstrăinarea de oameni, ignorarea preocupărilor, gîndurilor și sentimentelor ancestora. Fără a da sentințe moralizatoare didacticiste, filmul relevă o idee de o neîndoielnică claritate: stima și aprecierea unui colectiv se obține nu numai printr-o calificare superioară, pasiune pentru muncă, căreia îi poți jertfi și zile și nopți dar, mai ales, prin felul cald, uman, conform eticii comuniste, cu care știi să te apropii de oameni, să asculți atent părerile lor. Or, Alexandr Ivanovici, proaspătul director al unui mare șantier naval, ignoră aceste cerințe. Deseori abuziv, dar mai ales absent la ceea ce gîndesc oamenii din jurul lui, el rămîne un singular căruia i se recunosc meritele profesionale, capacitatea organizatorică, fără însă ca cineva să-i încredințeze un gînd, să-i ceară un sfat. Sînt excelente cîteva scene care subliniază această însingurare: nunta lui Fedea, plimbarea mută a lui Alexandr Ivanovici cu soția pe străzile Leningradului, finalul.

I. DELEANU

„Plaja"

Ca un leit motiv revine în filmele italiene de inspirație socială tema omului stigmatizat, ajuns la o cumplită decădere din cauze independente de voința lui și căruia, în numele unei cinice ipocrizii, i se închid toate porțile lumii burgheze atunci cînd, pe căi cinstite, încearcă să-și refacă viața. Frecventa acestei teme generoase, profund umane prin condamnarea adevăratelor cauze ale dezumanizării, a creat o veritabilă modalitate artistică: aceea de a reflecta centrul existenței burgheze privit și apreciat din unghiul dramelor periferiei, de a caracteriza înalta societate opulentă cu optica omului umilit. Pe această direcție — amplificînd organic neorealismului — se înscrie și filmul lui Alberto Lattuada. El realizează, prin intermediul unei povestiri fără prea multă originalitate și nici îndeajuns de consecventă cu telurile ei demascatoare) o incizie concludentă, pe anumite laturi, asupra manifestărilor tipic imorale ale celor care se pretind a fi morali în raport cu o biată prostituată. Cercetînd îndeosebi mecanismul construirii aparenței într-o astfel de lume, Lattuada creează uneori pagini de antologie cinematografică (cum ar fi, de pildă, fervoarea cu care potentații se pregătesc pentru o serată, acoperind cu grijă, sub un strat gros de fard, urmele viciilor sau ale grijilor meschine care-i devoră în fiece zi). În ansamblu însă, cu tot jocul admirabil al cuplului Martine Carol-Raf Vallone, filmul nu atinge culmile dramatice așteptate din cauza lipsei de ritm și a unei atmosfere de o filantropică compasiune pentru eroină care, în ultimă instanță, domină prin efectul ei melodramatic sensurile grave, enunțate pe ecran.

Eugen ATANASIU

Un portret pe săptămînă
LUDMILA MARCENKO

...La început a fost Tania. O fetișcană care trăiește la Moscova, se bucură de afecțiunea colegilor, de grija unei mame care o iubește și o răsfață, fără s-o facă vreodată să simtă că ea îi este de fapt, mamă adoptivă. Dar vine ziua cînd Tania află că adevărata ei mamă, pe care o socotea pierdută din timpul războiului, se află undeva într-un colhoz, și iat-o pe tînăra moscovită dînd piept cu micile „servituți" ale vieții de la țară, unde, firește, nu află confortul capitalei, dar pe care, pînă la urmă, o îndrăgește.

Spectatorii noștri își amintesc, fără îndoială, de un film al regizorului Lev Kulidjanov, care aduce pe ecran peripețiile de mai sus și care marchează debutul Ludmilei Marcenko. Într-un răstimp de doi-trei ani, talentata actriță, absolventă a Institutului de artă cinematografică, a dovedit că poate interpreta în egală măsură roluri de tinere din zilele noastre, de pildă, în „Leon Garrosse își caută prietenul" și personaje care au trăit în urmă cu o sută de ani, cum este Nastenka din filmul lui Piriev, „Nopți albe".

Tania din filmul lui Kulidjanov, Nastenka din filmul lui Piriev, este Galka din „Salut viață" care rulează în prezent pe ecranele noastre. Un rol de adolescentă, apropiat de altfel de vîrsta reală a actriței, care împlinește anul acesta 22 de ani — o proaspătă absolventă de școală medie care, asemenea celor trei prieteni ai săi, Dimka, Iurka, Alik, își caută drumul în viață.

În reflector

În stagiunea de vară se prezintă filme pe Patinoarul „23 August". Apropo de timpul probabil...

Vremea cum a fost cam rece
Și văzînd ce se petrece
Tragem o concluzie:
Nu e oreo... aluzie?
P.S. — În răstimp de scurt metraj
Poate facem... patinaj.

Săptămîna aceasta rulează pe ecrane filmul „Plaja". Reflecția unui vilegiaturist la mare.

Termometrul e profan
Facem „plajă" pe... ecran!

La Teatrul „Tăndărică" se joacă spectacolul „A fugit un tren".

„A fugit un tren"... din sală
Dar în schimb, de-atîtea ori,
Ca să nu rămîie goală
S-a umplut cu spectatori!

Duminica trecută s-a prezentat la televiziune emisiunea „Noutăți în muzica ușoară".

Noutăți în muzica ușoară?
Tele-epigrama bunăoară
O apreciază (nu găsiți?)
Că am fost cam... telepliciști!

D. TABACU

ECOURI

● **JEAN PAUL BELMONDO**, pe care nu de mult l-am apreciat în filmul „Cartouche", este protagonistul noului film al regizorului Jean Pierre Melville, Aici, el interpretează rolul unui tînăr ambițios, boxeur fără viitor, devenit omul de încredere al unui miliardar. În raporturile dintre cei doi se relevă moralitatea de jungla a lumii în care trăiesc. În rolul miliardarului: Charles Vanel.

● **ÎN FILMUL** lui Mauro Bolognini „Tonio Kröger", o adaptare după Thomas Mann, Maximilian Scheli va deține rolul principal.

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Concertul corului Filarmonicii de Stat „George Enescu" • Dirijor: Vasile Pintea • În program: muzică corală contemporană

Cînd la 1 decembrie 1950 a fost înființat, prin grija partidului și a guvernului, corul academic al Filarmonicii de Stat „George Enescu", s-a împlinit o dorință veche a publicului iubitor de muzică și în același timp s-a asigurat, în condițiile noi ale revoluției culturale, continuitatea tradiției mișcării noastre corale. În decursul anilor, sub conducerea unor dirijori experimentați, artistul emerit D. D. Botez și dirijorul adjunct Vasile Pintea, formația a marcat mari progrese, pe linia asimilării unui repertoriu vast, ce îmbrățișează o mare varietate de genuri muzicale, începînd cu minunatele motete și madrigale ale maeștrilor Renașterii, ca Palestrina și Orlando di Lasso, și pînă la cele mai valoroase lucrări corale „a cappella", (adică fără acompaniament instrumental) sau vocal-simfonice, ale compozitorilor contemporani. Astfel, pe lîngă numeroase partituri vocal-simfonice din marea literatură clasică universală, corul Filarmonicii posedă un repertoriu de peste 450 de piese „a cappella", cuprinzînd cele mai reprezentative pagini ale literaturii românești și universale.

Este demn de semnalat concertul din 9 iunie, pe care corul Filarmonicii îl va susține la orele 20 în sala Ateneului R.P.R. Programul este în întregime dedicat creației corale contemporane românești și universale. Dirijorul Vasile Pintea a înglobat în primul lui parte un șir de lucrări datorate unor compozitori români ce aparțin mai multor generații.

Programul va începe cu „4 madrigale" pe versuri de Nina Cassian ale compozitorului Doru Popovici, artist dinamic, în continuă evoluție și căutare, care a abordat cu succes cele mai variate forme și genuri muzicale. Lucrarea corală „Horă de băieți" a compozitorului clujan Max Eisicovits este inspirată de cunoscuta poezie cu același titlu a lui Tudor Arghezi. Alexandru Velehorski, un discipol al acad. Mihail Jora, figurează cu un grup de 3 piese inspirate de 3 poeme de Mihail Beniuc. Întotdeauna frămîntat de găsirea unui limbaj muzical capabil să redea sonor valențele expresive ale textului poetic, compozitorul Tiberiu Olah a realizat în lucrarea „Fericire" o impresionantă tălmăcire muzicală a poemului cu același titlu, de Maria Banuș. Maestrul emerit al artei Martian Negrea, este prezent în program cu piesele „Păstorița" și „Cîntec de dragoste" pe versuri de G. Coșbuc.

Toate lucrările amintite vor fi cîntate în primă audiție în fața publicului bucureștean. Cunoscutul cor „Dar de nuntă", o remarcabilă realizare a compozitorului Radu Paladi, inspirat de versuri de Ion Serebreanu, încheie prima parte a concertului.

În cea de a doua parte a lui se vor cînta exclusiv lucrări corale ale unor compozitori străini, reprezentativi pentru tendințele estetice ale secolului nostru. Vom asculta astfel, două coruri din suita vocal-simfonică „Buchetul de flori" a compozitorului cehoslovac Bohuslav Martinu (1890—1959), fermecătoare lucrare, inspirată din folclorul muzical și poetic al poporului său. Cele două fragmente, „Păstorița" și „Cît poate face iubita", sînt concepute pentru cvartet vocal, cor și un transparent acompaniament instrumental, de pian, susținut în concertul din 9 iunie (I. Prunner).

Fragmentul „Steaua dimineții" din cunoscuta lucrare vocal-simfonică „Simfonia primăverii" a compozitorului englez Benjamin Britten (1913) va fi urmat de unul din cele „10 coruri" inspirate de vechi poeme revoluționare ale marelui compozitor sovietic Dmitri Șostakovici. Corul, de o mare forță expresivă, conceput în spiritul tradiției corale populare ruse, este intitulat „Numai trag rafale, armele".

Delicatul cîntec de leagăn, scris pentru solo de sopran și cor, „Nani Dumiancio", datorat maestrului bulgar Liubomir Pipkov, este urmat de un vioi și spiritual „Cîntec de seceriș" al compozitorului sovietic, de origină armeană, Alexandr Arutiunian.

Concertul se încheie cu suita corală a lui Syghietinski, compozitor din R. P. Polonă. „6 cîntece populare poloneze" inspirate din folclorul polon.

Prilej de desfătare estetică pentru pasionații muzicii corale, concertul din 9 iunie ne va oferi prilejul de a lua contact cu diversitatea de tendințe și stiluri a muzicii contemporane românești și universale.

V. CRISTIAN

O piesă despre Eminescu

Teatrul Național „I. L. Caragiale" a înscris în repertoriul său piesa „Eminescu", de Mircea Ștefănescu, pe care o va pune în scenă artistul poporului, regizorul Sică Alexandrescu.

După „Matei Millo", „Cuza Vodă" și „Procesul domnului Caragiale", în care a adus pe scenă figuri ilustre ale trecutului nostru istoric și cultural, autorul evocă, în nouă sa lucrare, episoade din viața celui mai de seamă poet al nostru. L-am rugat pe dramaturg să ne vorbească despre piesa sa.

— „Eminescu" e o dramă în 18 tablouri care împletește viața cu opera poetului, ne spune Mircea Ștefănescu. Piesa pune accentul pe patriotismul lui Eminescu, conflictele cele mai puternice fiind legate de mediul social al epocii. Artistul poporului Sică Alexandrescu, care va semna direcția de scenă a spectacolului, ne-a declarat că „piesa reprezintă o biografie a lui Eminescu teatral ilustrată".

— E o lucrare — a ținut să adauge el — care va ocupa un loc de cinste în opera lui Mircea Ștefănescu.

Sandu NAUMESCU

NE VIZITEAZĂ...

Formația de muzică ușoară Jochen Brauer, din R.F. Germană, va prezenta o serie de concerte în țara noastră. Formația aceasta este cunoscută din emisiunile de la televiziunea germană, din filme și din turnecle întreprinse. Soliști ai concertelor vor fi Frieda Linzi (Belgia) și Mario Ronga (Italia). Repertoriul cuprinde între altele bucățile: **„Mica mea inimă"**, două cîntece flamande, **„Cîntec elvețian"**, **„O sole mio"**, **„Imi merge bine"**, precum și parodii după mari interpreți, între care Louis Armstrong, Vico Torriani și alții.

În Capitală oaspeții vor concerta în zilele de 15, 16, 19, 25, 26 și 27 iunie la Teatrul de vară „23 August" și în Sala Palatului R.P.R. În zilele de 17 și 18 iunie, orchestra va da concerte la Timișoara, iar între 20 și 24 iunie în stațiunile de pe litoral, la Constanța, Eforie, Techirghiol.

Cîntăreața Frieda Linzi

Formația de muzică ușoară Jochen Brauer

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

„MIRELE FURAT"

de Stefan Haralamb și Stela Neagu
la TEATRUL NATIONAL DIN CRAIOVA

Am izbutit să prindem numai un spectacol al Naționalului craiovean, aflat în turneu la București. Din fericire, acesta este, după părerea noastră, cel mai important din repertoriu, deoarece prezintă o piesă originală de actualitate. E vorba de comedia „Mirele furat" de Ștefan Haralamb și Stela Neagu, dramaturgi debutanți, deci, ei înșiși necunoscuți, și, deci, cu atît mai demni de atenție.

Ambii autori sosesc, în domeniul dramaturgiei, din gazetărie, pe care n-au părăsit-o, și a căror inimă se simte bătînd tare, sub haina nouă, proaspăt îmbrăcată. Stagiunea actuală ne-a dat o bogată promoție de dramaturgi-gazetari, și adăugarea a încă două nume noi din aceeași familie nu poate decît să ne bucure. Gazetarul trăiește în miezul fierbinte al actualității, el cunoaște oamenii, problemele, atmosfera și aceasta constituie un punct de plecare favorabil. Lucrul este vizibil și în comedia lui Ștefan Haralamb și a Stelei Neagu, în care abordarea problemelor actuale ale gospodăriilor colective și ale țărănimii colective în general, dovedește o cunoaștere concretă, pe viu și la fața locului.

Autorii au imaginat o scurtă intrigă amoroasă între doi tineri, membri a două gospodării colective învecinate. Problema trecerii a unuia din cei doi tineri în gospodăria cealaltă, stîrnește alarma în conducerea ambelor gospodării, și chiar adversități bonome, dar zgomotoase. Cauza, evident, este că ambii tineri sînt muncitori fruntași, de a căror păstrare în gospodărie, președinții se arată foarte preocupați. Pînă la urmă, gospodăria din care face parte fata se dovedește mai abilă, izbutind să „fure", la miez de noapte pe băiat, din casa părintească și din gospodăria originară. De unde titlul comediei.

Cu aceasta s-a epuizat un act și pare să se fi epuizat în întregime subiectul, conflictul și acțiunea dramatică. Așa și este, cu toate că mai urmează două acte (jucate însă fără pauză, ca unul singur), în care nu se mai petrece nimic în sens dramatic. În imaginea de ansamblu pe care o dă piesa despre viața gospodăriilor noastre colective, se simte o carență care depășește problema lipsei de dramatism a construcției literare. E vorba de lupta neîncetată între vechi și nou, de conflictul acestor două valori, a căror rezolvare victorioasă, prin luptă, în favoarea noului este motorul și cauza oricărui progres, și deci și a progresului gospodăriilor colective. Un idilism incontestabil domină viziunea autorilor, creînd imaginii de viață a satului colectivist o atmosferă trandafirie, o facilitate miraculoasă în rezolvarea conflictelor încă înainte de a se naște, o didactică și în același timp infantilă formulă pentru a se ajunge ca totul să meargă pe roate, pe un drum punctat la fiecare pas cu chiuituri de voioșie. De aici lipsa de consistență psihologică a eroilor, de aici, de asemenea nivelarea ambilor secretari ai organizațiilor de partid și ai președinților gospodăriilor, într-o stare de spirit euforică și bonomă, de oameni care nu cunosc dificultatea, și al căror nerv luptător pare să se fi atrofiat, prin lipsă de utilizare, și, în definitiv, prin inutilitate funcțională.

E destul de stranie această trăsătură a viziunii unor reporteri, care dovedesc, în rest, că observația lor e mereu treză și ascuțită.

Cu această rezervă de fond, trebuie recunoscut că opera de început a lui Ștefan Haralamb și Stelei Neagu, are o mulțime de calități promițătoare, de spontaneitate, de haz, de dialog.

Spectacolul Naționalului din Craiova este onorabil, dar ar fi putut fi mai bun. Regizoarea Georgetta Tomescu s-a arătat prea preocupată de a crea textului comic o supra-haină vodevilească, a cărei vexacitate și a cărei utilitate sînt și rămîn discutabile. Nu știu dacă îngroșarea și chiar prelungirea anumitor scene prin mici pantomime și efecte de estradă a adăugat ceva la hazul intrinsec al situației și replicii, dar știu cu precizie că vodevilul moral și pastorala comică aplicate brutal și orbitor, de pildă, la scena învăluirii celor doi îndrăgostiți la răscrucea drumului dintre cele două sate vecine, a fost de un gust foarte îndoielnic în sine, lăsînd la o parte faptul că îl minimalizează în mod ridicol pe erou, care, orice s-ar spune, trebuie să aibă o personalitate globală. În general, îngroșînd mai puțin, renunțînd să transforme comedia în supra-comedie, ritmul spectacolului ar fi cîștigat, iar textul, nu rareori împins spre rangul de scenariu și libret, s-ar fi găsit valorificat la o scară mai înaltă. De asemenea, mișcarea în scenă a personajelor, intrările și ieșirile complicate (la care a contribuit și decoratorul Eustațiu Gregorian, foarte iubitor, pare-se, de soluții ocolite și întortochiate) ar trebui revizuite.

Distribuția foarte numeroasă a comediei, s-a străduit cu mult elan, și adevărul e că prin codurarea atîtor energii și eforturi individuale sincere, scena a avut în permanență un aspect de viață sănătoasă și puternică, pe care l-am observat cu plăcere. Rolurile mai însemnate, ca întindere, au fost încredințate unor actori destul de tineri, care, ca Teodor Danetti, în rolul președintelui gospodăriei care „fură" un mire, sau ca Pavel Cîșu, în rolul celuilalt președinte, au jucat cu multă convingere, găsind nu rareori drumul unor efecte comice originale, compatibile cu o caracterizare firească a personajelor respective. Victor Fuiorea (sau Nicolae Scarlat, deoarece programul nu binevoiește să precizeze) a interpretat rolul tînărului fruntaș în muncă și mire furat. Într-un mod care i-a atras simpatia spectatorilor, chiar dacă i-a lipsit o energie, o hotărîre ce trebuie să distingă, tipologic, tineretul nostru de astăzi. În rolul logodnicei și soției sale, Nicoleta Oancea, a dovedit o reală autenticitate a vorbirii, din care a rezultat mult mai multă forță a convingerii decît din mișcările baletistice repetate cu monotonie și dirzenie. Rodica Radu a jucat cum nu se poate mai unilateral rolul femeii inginer-agronom, fiind în această egalată numai de soțul său literar, tot inginer agronom, interpretat cu o oarecare uscăciune de Mircea Hadîrcă. Cei doi secretari de partid au luptat din greu cu rolurile lor neutrale, în interpretarea lui Petre Iliescu — Anatin și Mihai Constantinescu, cel din urmă mai adăugînd parcă și de la sine un fel de placiditate fericită în fața tuturor problemelor. Compoziții valoroase, în roluri episodice au realizat Costică Ionescu, Margot Boteanu-Păcuraru, Emil Bozdogescu, Tudor Vișan și mulți alții și altele care au completat tabloul vieții sătești colective.

Radu POPESCU

75
1963

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 297
•
Sîmbătă
15 iunie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

CU ARTA FLORESCU DESPRE RECENTELE TURNEE ȘI DESPRE PROIECTE ARTISTICE

Citiți interviul nostru în pagina a 8-a

OAȘ

CHIPURI ȘI PRIVELIȘTI

REPORTAJUL NOSTRU ÎN PAGINA A 3-A

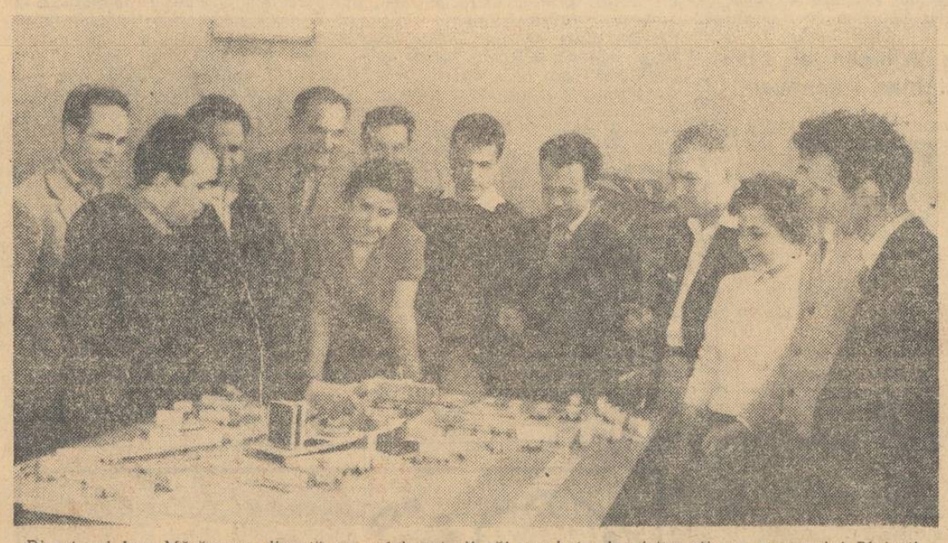

Directorul Ion Mărășescu discută cu colaboratorii săi macheta de sistematizare a orașului Ploiești.

CREATORII FRUMOSULUI URBANISTIC

Pe șoseaua Tîrgoviște-Ploiești, demontată toată din cauza lucrărilor ei de modernizare, microbuzul Direcției regionale Ploiești de sistematizare, arhitectură, proiectări și construcții — „D.S.A.P.C.-ul", cum îi spun iubitorii de prescurtări — încărcat pînă la refuz cu oameni, înainta cu mare greutate spre centrul de reședință al regiunii. Imaginarul paznic al norilor, om prea distrat se vede, uitase robinetele cerului deschise și de cîteva ore apa curgea la nesfîrșit pe sol, încît mașina mai mult plutea prin bălțoace, ca o amfibie, decît mergea cu roțile bine lipite de pămînt.

Pasagerii autovehiculului — ingineri, arhitecți și tehnicieni — erau „deseapeciști" vechi, colegi de instituție. De dimineață bună plecaseră cu toții, pe teren, la șantierele pe care prind viață proiectele întocmite de ei. Mașina a lăsat pe fiecare om acolo unde el a avut treburi, iar după-masă i-a cules pe rînd. Acum, către seară, îi aducea acasă, la Ploiești.

Călătoream împreună și în timpul drumului am făcut cunoștință cu ei. În spate, stătea un om mărunțel, cu fața osoasă și negruță, mult mărită de începutul de chelie de deasupra frunții. Îl chema Ion Tabacu. Era arhitect. Se întorcea de la Mănăstirea Dealului, unde fusese să vadă cum se desfășoară lucrările de modernizare a sanatoriului de acolo, ce se execută după proiectul său. În față, mai aproape de șofer, atrăgea atenția prin figura-i atletică Valeriu Lascu, inginer, șeful atelierului tehnologic din D.S.A.P.C. și în același timp secretarul organizației de partid din direcție. El venea de la Tîrgoviște, unde împreună cu un alt „călător" — tînărul arhitect George Rădulescu — vizitaseră o brutărie, pentru care întocmeau un proiect de lărgire a capacității ei de producție. Pe la mijlocul mașinii ședea tăcut, fumînd des, un om cu obrazul prelung. Era Leonid Filoneanu, „inginerul de drumuri și poduri", cum îl prezentau colegii lui și în seama căruia se punea vina drumului stricat și a potopului de afară. Acesta venea tocmai de la Gemenea, o comună situată în nord-vestul regiunii, unde controlase mersul lucrărilor de construire a unui nou pod peste Dîmbovița, ce se lucra după proiectul elaborat de el. În mașină se mai afla inginerul Traian Ștefănescu, un povestitor plin de farmec al amintirilor din studenție și armată, precum și alți doi oameni, al căror nume n-am reușit să-l reținem.

Vasile INOAN

• (Continuare în pag. 4-a)

Pilot de vînătoare

Parcă niciodată aerodromul nu este atît de frumos ca pe timpul zborurilor de noapte. Înconjurat de salba luminilor multicolore ale balizajului, străbătut din cînd în cînd de fasciculul luminos al farului rotativ, aerodromul îți pare ca o adevărată feerie de basm în care locul uriașilor l-au luat oamenii, oamenii obișnuiți ai zilelor noastre: piloți, tehnicieni, mecanici, specialiști...

E noapte. Rînd pe rînd, piloții își iau din nou zborul. Ei se avîntă, temerari, pe cărările stelelor, îndeplinind misiuni dintre cele mai complexe. La un moment dat, ai impresia că pe boltă trece o cometă. Abia cînd în difuzorul stației de la sol răsună vocea calmă a pilotului, care raportează „trecerea la verticală", îți dai seama că pe cerul înstelat se află un avion pilotat de un om fie el locotenentul major Coșa Aurel, căpitanul Pop Alexandru, maiorul Ungureanu Mircea ori altul.

Să ne oprim la maiorul Ungureanu. El este unul dintre aceia pentru care aerodromul, cu freamătul activității ce se desfășoară pe el, a devenit un element al propriei vieți. Este un pilot de nădejde, stăpîn pe măiestria pilotajului și a luptei în oceanul aerian, un entuziast și pasionat zburător.

Drumul spre măiestrie al pilotului n-a fost ușor. L-a străbătut însă cu

Căpitan Gh. VERENDEANU

(Continuare în pag. a 4-a)

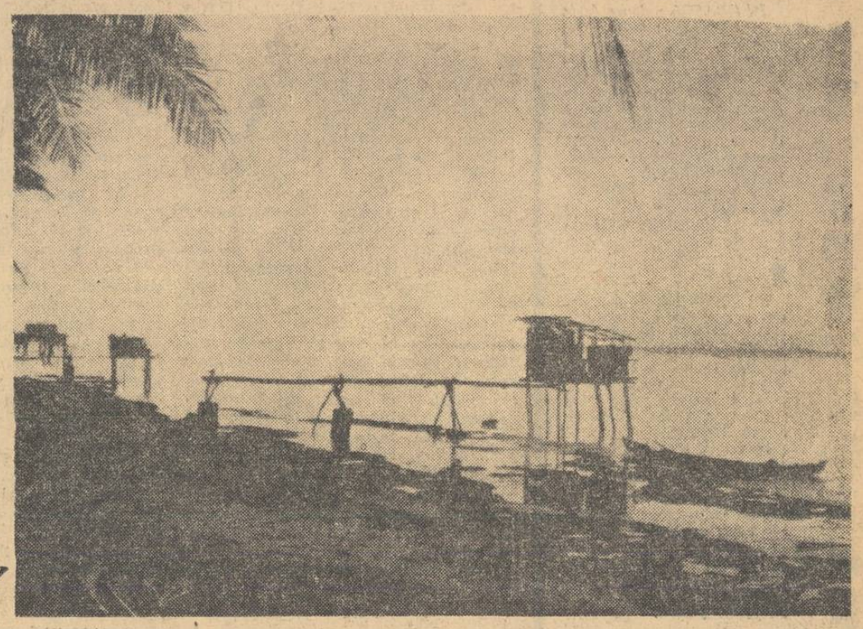

Vedere din Irianul de vest

UN POPOR REINTRĂ ÎN ISTORIE

De 1 Mai, anul acesta, cînd în aproape toată lumea omenirea muncitoare își serba ziua ei de luptă și de solidaritate internațională, în localitatea Kota Baru, situată pe țărmul Oceanului Pacific, nu departe de punctul de intersecție al meridianului de 140 de grade cu linia Ecuatorului, avea loc o ceremonie solemnă: în fața unei adunări de peste 5.000 de oameni, un soldat din trupele Organizației Națiunilor Unite cobora, de pe un pavilion, steagul O.N.U., ridicînd în locul lui drapelul de stat al Republicii Indonezia. Apoi, un înalt funcționar al Organizației Națiunilor Unite a predat unui reprezentant al guvernului Indoneziei administrația asupra regiunii în care avea loc această ceremonie: Irianul de vest. În aceste clipe, din mii de piepturi a izbucnit, cu un nestăvilit entuziasm, un singur cuvînt: „Merdeka".

Era lozinca de luptă a populației din Irianul de vest împotriva colonialiștilor olandezi și strigătul ei marca momentul unei victorii istorice în lupta de eliberare națională.

Gavrilă MĂGUREAN

• (Continuare în pag. 2-a)

Noul centru civic al orașului Ploiești; Jos: vechiul aspect al acestor locuri.

ÎN PREGĂTIRE

NOUL NOSTRU ROMAN ILUSTRAT

VIAȚA DE AVENTURI A SOLDATULUI CERVANTES

AUTORUL LUI „DON QUIJOTE"

• PE MERIDIANELE GLOBULUI •

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

LA SAFI, pe coasta marocană a Atlanticului, a fost prins un pescăruș, purtînd la un picior un inel cu inscripția „British Museum". Pasărea, foarte obosită, a fost capturată vie.

●

INDIENII din bazinul fluviului Amazon au început să poarte încălțăminte de cauciuc cu mult înaintea europenilor. Ei și-o confecționau foarte simplu — puneau piciorul la rădăcina copacului Heve, din care se scurgea latexul. Întărindu-se, cauciucul lua forma piciorului. În sec. XIX, în America de Nord au fost aduse primele perechi din această încălțăminte. Acești „galoși" se vindeau cu prețuri fabuloase. Curînd, noua încălțăminte a devenit la modă. Totuși exista un inconvenient — piciorul cumpărătorilor nu se potrivea totdeauna cu cel al indienilor care făceau galoși. Soluția a fost găsită de un om de afaceri care a trimis în Brazilia, unde se confecționa încălțăminte de cauciuc, calapoade de lemn de diferite mărimi.

●

IN DECURS de 50 de ani, ceea ce reprezintă o microsecundă pentru geologi, Polul magnetic sudic, care se află în prezent chiar pe cercul polar, se deplasează cu 500 de km.

●

ÎN ADÎNCUL Mării Mediterane trăiește o vietuitoare neobișnuită: peștele „pescar". El are o undiță sui-generis, la al cărei capăt este situat un organ luminos. În bezna din fundul apelor, peștii atrași de lumină vin în cîrduri. Și peștelui-„pescar" nu-i mai rămîne decît să se ospăteze.

●

ANDRAS TOTH, cea mai bătrînă țesătoare din satul Tape (R. P. Ungară) a petrecut 25 de ani din viața ei stînd „turcește". Într-adevăr anumite tipuri de covoare nu pot fi lucrate în altă poziție. Covoarele lucrate de dînsa se bucură de o foarte bună apreciere.

●

CREȘTEREA criminalității în Anglia continuă. Curba cazurilor de jaf s-a ridicat simțitor, iar reacția din partea englezilor înstăriți este diferită. Unii se plîng în parlament, alții se antrenează în tragerea cu pistolul, iar unii își cumpără gîște. Această ultimă idee aparține unui oarecare Perkins. Vila sa este păzită în timpul nopții de un cîrd de gîște. Perkins a declarat că gîștele sînt paznici mult mai vigilenți decît cîinii. Drept argumentare, el a amintit exemplul clasic din Roma antică, precum și un proverb chinez, potrivit căruia gîsca „aude și cum crește iarba".

●

ÎN ORAȘUL polonez Lodz a luat ființă un club al tineretului. Este un club original, membrii săi sînt băieți și fete, toți în vîrstă de 18 ani, care s-au născut în aceeași zi, în aceeași lună a aceluiași an — 1945. În această zi, cu 18 ani în urmă, Armata Sovietică eliberatoare a intrat în Lodz. Clubul celor de aceeași vîrstă este unul din numeroasele cluburi ale tineretului din R. P. Polonă.

●

ÎN REGIUNILE austriece Carintia și Stiria, o specialitate a țăranilor din sec. XV-XVIII era vinarea cocoșului de munte cu... prăjina. Dr. Kurt Linder, care a aplicat această metodă în zilele noastre, și-a dat seama de eficiența ei. Pentru aceasta este nevoie să ne apropiem de pasăre în perioada chemării de împerechere. Apropierea este anevoioasă, pentru că nu se poate face decît cînd cocoșul de munte cîntă ori își schimbă poziția. Cînd ne-am apropiat îndeajuns, folosim prăjina lungă de 12-13 metri, izbind cu ea capul păsării.

●

Încă în anul 1923 o publicație științifică de specialitate scria că peștii reacționează la sunete. „Cînd fluieri, somnul pigmeu se apropie înot". Doi pești din aceeași specie au reușit să deosebească sunetele graiului omenesc. Somnul reacționează cînd este chemat. Boiștea poate deosebi cu precizie dintr-un noian de sunete pe cel emis de prada sa. Cînd sînt neliniștiți peștii produc piuituri și pocnete. Nu degeaba „Tobosarul" a fost denumit astfel. La o experiență efectuată într-un acvarium, un pește drac de mare s-a întreținut foarte viu cu partenerul său. Cînd un banc de scrumbii își schimbă direcția, se produce un fenomen de oscilație la hotarul dintre corpul peștelui și apă, avînd drept rezultat un sunet caracteristic asemănător unui fluierat. Întrucît s-a stabilit că unele soiuri de pești emit diferite sunete ca: semnale de chemare, de alarmă sau de pericol această descoperire urmează să fie folosită la primele experiențe acustice de pescuit. Cu ajutorul unor difuzoare subacvatice peștii vor fi „chemați" oarecum în limba lor și vor cădea astfel în plasele pregătite. Datorită metodelor acustice vor putea fi descoperiți pești necunoscuți pînă acum.

Meridiane

FESTIVALUL DE LA EPIDAUR

— CORESPONDENȚĂ DIN ATENA —

Odată cu sezonul torid, care s-a instalat în Grecia pentru cîteva luni, începe și „invazia" unui mare număr de vizitatori străini, ce cutreieră apele, munții și insulele, atrași de viziunea lumii antice grecești reflectată în străvechile monumente ale Eladei, cît și de peisajul meridional al Atticii veșnic însorite...

În fiecare vară, la Atena își fac apariția — în afară de turiști — mii de iubitori ai teatrului care sosesc din diferite țări pentru a asista la tradiționalele festivaluri anuale de teatru de la Epidaur (iunie-iulie) și cel al Atenei (august-septembrie). Aceste două manifestări culturale de renume mondial sînt cunoscute ca festivalul teatrului grec, sub conducerea artistică a Teatrului Național din Atena.

Aci, de locurile unde s-au zămislit arta, filozofia și mitologia vechii Elade sînt reprezentate în fiecare vară, cu prilejul festivalului de la Epidaur, nemuritoarele tragedii și comedii ale clasicilor teatrului grec antic — Eschil, Euripide, Sofocle și Aristofan.

Un teatru de 24 de secole...

Cele dintîi tragedii și comedii au văzut lumina rampei în vechile teatre în aer liber din Grecia, dintre care unele s-au păstrat în bună parte, pînă azi, în pofida secolelor ce s-au lăsat greoi peste ele, ca teatrele de la Epidaur, Herod Atticus, Dodona, Delfi. Cel mai impresionant și mai bine conservat este teatrul antic de la Epidaur, construit în urmă cu 24 de secole și parțial renovat în prezent. Dar nu numai armonia și frumusețea sa i-au adus renumele ci și acustica sa excepțională, unică în lume. Nici unuia din mulțimea de spectatori care asistă la reprezentație, așezați pe băncile de piatră, nu-i scapă nici un cuvînt rostit de actorii de pe scenă, chiar dacă s-ar afla în ultimul rînd de bănci al amfiteatrului. El poate auzi orice șoaptă, pînă și fîșîitul unei simple foi de hîrtie.

...și un festival devenit tradițional

Prezentarea pe scena vechiului teatru grec — în cadrul festivalului de la Epidaur care are loc anual — a celor mai cunoscute piese antice, în interpretarea unor actori renumiți ai Teatrului Național din Atena, este omagiul adus de contemporani creatorilor teatrului universal.

Epidaur, unul din cele mai vechi orașe ale Greciei antice aflat în Peloponez, la peste 160 km depărtare de Atena, devine, în cele patru simbete și patru duminici din iunie și iulie, cînd au loc spectacolele festivalului, un adevărat centru al artei teatrale antice în epoca modernă.

Anul acesta, festivalul de la Epidaur începe duminică, 16 iunie, cu tragedia lui Eschil „Prometeu înlănțuit", avînd ca protagonist pe Alexis Minotis, unul din cei mai de seamă actori și regizori greci, valoros interpret de dramă antică.

În repertoriul festivalului figurează de asemenea comedia „Viespile" de Aristofan, în regia lui Alexis Solomos, precum și tragediile lui Euripide „Alceste" și „Hecuba". Cu „Hecuba", în care va apare marea actriță Katina Paxinu, soția lui Minotis, se va încheia festivalul epidaurian.

Anul acesta se așteaptă participarea unui număr și mai mare de spectatori; ei vor retrăi emoția artistică creată de nemuritoarele tragedii ale lui Eschil, Euripide. (La precedentele festivaluri a fost prezentată și „Electra" de Sofocle a cărei interpretare a fost mult apreciată). Totodată ei vor savura spiritualele comedii ale lui Aristofan, atît de actuale și pline de tîlc.

Deși creatorii acestor piese, care au destăinat mintea și inima multor generații de-a lungul secolelor, s-au pulverizat de mult în solul Eladei, personajele lor — Prometeu, Hecuba, Electra, Medeea, Antigona, Lisistrata, Oedip — dăinuie peste veacuri, ca și numele celor ce le-au dat viață.

Prezentînd an de an, spectatorilor greci și străini bogăția de idei a pionierilor teatrului universal, la un înalt nivel artistic și într-o reușită regie și interpretare, actorii greci, îndeosebi cei ai Teatrului Național, se dovedesc fideli păstrători ai moștenirii teatrului antic prin valorificarea, în chip creator, a acestei moșteniri culturale, de valoare universală.

Peste puține zile, Prometeu, Alceste și Hecuba vor renaște din nou (oare pentru a cîta oară ?) pe aceeași scenă unde au apărut cu mai bine de două milenii în urmă, întruchipați cu același patos, talent și sonoritate a limbii elene, cu aceleași cîntece impresionante ale corului, care este ecoul maselor.

Dana GHEORGHIU

Iunie, 1963.

„DRANG NACH"...AFRICA

COMUNICARILE COLONELULUI VIEBURG

Conferință de presă la Bonn. Au luat loc în fotolii mai mulți corespondenți ai ziarelor și agențiilor de presă, reprezentanți ai radioului și televiziunii. Din cînd în cînd se aude țăcănitul aparatelor de fotografiat. Stilourile aleargă pe filele blocnotesurilor. Vorbește purtătorul de cuvînt al ministrului de război al R.F.G., colonelul Vieburg.

— Și acum, vă anunț că există un acord care prevede că specialiști ai Bundeswehrului vor da ajutor la pregătirea cadrelor de care au nevoie forțele militare aeriene ale Nigeriei. Astfel de acorduri, să știți, au fost semnate de Republica federală și în alte regiuni africane...

Corespondenții încearcă să-l iscodească pe vorbitor. Acesta răspunde, sînt puse alte întrebări, intervine un purtător de cuvînt guvernamental. Conferința de presă se desfășoară într-o atmosferă animată.

Să lăsăm însă pe corespondenți să-i asalteze pe purtătorii de cuvînt ai Bonnului la această conferință de presă care a avut loc recent și să zăbovim asupra faptului anunțat: acordul vest-german-nigerian. Desprins din contextul altor fapte, un astfel de acord, evident, nu spune prea multe. Dar dacă ținem seama și de alte acorduri asemănătoare, de politica pe care o duce Bonnul față de continentul negru, de implicațiile pe care le are, pentru această politică evoluția Pieței comune, atunci se impune o concluzie. Acordul dintre R.F.G. și Nigeria reprezintă un nou pas al politicii de „drang nach" Africa, politică de expansiune imperialistă a monopolurilor vest-germane.

De la Wilhelm al II-lea la... Max Adenauer

Cînd imperialismul prusac a vrut să intensifice expansiunea germană în Africa, Kaiserul Wilhelm al II-lea și-a luat bagajul și a pornit pur și simplu într-o expediție militară de cotropire. Vasul de război imperial „Panther" a acostat într-un port marocan iar armele și-au spus cuvîntul.

Astăzi, locul lui „Panther" l-au luat elegante limuzine în care nu mai călătoresc descendenți ai Kaiserului ci reprezentanți ai monopolurilor vest-germane în căutare de piețe și materii prime. În locul puștilor sînt trimiși experți. Se fac unele investiții condiționate, aducătoare de mari profituri, se acordă unele împrumuturi — adevărat cal troian monopolist. Evident, colonialismul, în forma sa clasică, nu mai rentează în vremurile noastre!

Cu cîtva timp în urmă, la cîmpurile petrolifere exploatate de Franța în Sahara a sosit un grup de domni care vorbeau nemțește. Oaspeții au vizitat cu mașinile mai multe sonde, s-au interesat de adîncimea forajului, de cantitățile de țiței extrase, de rezervele de gaze existente.

Oaspeții erau însoțiți de o gardă specială care era atentă mai ales la șeful grupului. Numele acestuia? Herr Max Adenauer, fiul cancelarului vest-german, deținător și el al unor importante posturi în administrația Germaniei occidentale. Era o călătorie de informare: monopolurile vest-germane care participă la exploatarea bogățiilor din deșerturile Saharei, doreau să cunoască situația la fața locului.

În timp ce emisarii vest-germani se aflau în nordul continentului, în cealaltă parte a Africii, la sud, prezența vest-germană era la fel de activă: înalți funcționari de la „Deutsche Bank" erau primiți de președintele companiei sudafricane „De Beers Consolidated Mines", Oppenheimer, un cunoscut magnat de origină germană. Afacerea era aici mai complexă. Compania lui Oppenheimer deține jumătate din acțiunile minelor de diamante „Williamson" din Tanganica — cumpărarea acțiunilor fiind însă înlesnită de un împrumut de 50 milioane mărci din partea lui „Deutsche Bank", Oppenheimer le-a dat musafirilor săi vești bune: profiturile aduse din exploatarea diamantelor tanganizzilor treceau de 2 milioane lire sterline anual.

Amintirile lui von Hassel

Tanganica... de cîte ori vine vorba de această țară, Kai Uwe von Hassel, ministrul de război al R. F. Germane, devine puțin sentimental. De această țară îl leagă amintiri dintre cele mai plăcute. Acolo s-a născut. Acolo a copilărit. Acolo a îndeplinit o seamă de sarcini incredințate de administrația hitleristă.

Von Hassel este unul din oamenii care promovează cu tenacitate politica de „drang nach" Africa. În timpul cît a fost prim-ministru al landului Schleswig Holstein, landul său s-a declarat chiar „patron" al Tanganicăi, fosta colonie a Reichului fascist. Acest „patronaj" face parte dintr-o politică de perspectivă, îngăduie o legătură strînsă cu coloniștii germani din țară. Iar în schimbul unei alocări de cîteva milioane de mărci, guvernul vest-german a trimis consilieri și experți pentru a examina la fața locului posibilitățile de exploatare a materiilor prime strategice.

Pentru ca să jefuiască bogățiile țărilor africane urmași de ai Bonn ai Kaiserului utilizează mijloace mai rafinate decît vasul de război „Panther". De pildă acordul comercial încheiat anul trecut cu Camerunul, fostă colonie germană. Pe baza acestui acord R.F.G. achiziționează la prețuri extrem de mici materii prime din această țară, trimițînd la prețuri scumpe produse industriale greu vandabile în alte părți.

Infiltrarea monopolurilor vest-germane în Africa la însă și alte căi. „Uniunea Hamburg—Bremen pentru Africa" și-a creat o largă rețea de informatori în țările africane și, pe baza materialelor adunate, informează 260 de firme asupra posibilităților economice ale unui stat sau altuia, asupra elementelor de conjunctură. Firma „Gelsenbezin A. G." exploatează petrol în Libia, pe baza unui acord cu societatea americană „Socony Mobil Oil", Concernul „Tissen Hütte A.G.", împreună cu o societate franceză, exploatează minereul de fier din Mauritania. Societăți vest-germane au mari interese în Angola și sprijinul pe care Bonnul îl manifestă față de Portugalia, — între altele o tranzacție cu 10.000 mitraliere — nu poate fi rupt de aceste interese.

Ziarul „Frankfurter Allgemeine" face mărturisiri

Mari speranțe își pun monopolurile expansioniste din Germania occidentală în Piața comună. Acordul cu privire la asocierea a 19 state africane la Piața comună va permite Bonnului să acționeze în aceste țări în aceleași condiții ca și Franța; din calea capitalurilor vest-germane vor fi înlăturate numeroase bariere, la fel ca și din calea exportului de produse industriale.

Aparent, Bonnul nu ar urmări decît un ajutor chipurile dezinteresat acordat tinerelor state. În realitate, e vorba de o manifestare concretă a politicii de expansiune în continentul negru, de goana după profituri și influență politică. A fost mai sincer ziarul „Frankfurter Allgemeine" cînd a scris: „Faptul că din 1918 și pînă astăzi am fost înlăturați de la rezolvarea unor probleme cu care s-au ocupat Anglia, Franța, Belgia, Portugalia și alte țări nu înseamnă că trebuie să stăm de o parte și să ne spălăm pe mîini. Avem dreptul să participăm la soluționarea problemelor legate de relațiile dintre Europa și Africa...".

Se vede că frumoasele amintiri ale colonialismului german în Africa, de care își aduce cu nostalgie aminte Kai Uwe von Hassel, nu dau pace multor minți înfierbîntate din Germania occidentală...

U. VĂLUREANU

Cum se fabrică un june prim!

Oricît de ciudat ar părea titlul de mai sus, dar apariția unui astru nou în constelația hollywoodiană este realmente legată de un foarte complicat proces de fabricație industrială. Aproape identic prelucrării unei bucăți de stofă într-o fabrică de confecții.

Să presupunem că pe banda rulantă a junilor primi de la studioul cinematografic „20-th Century-Fox" intră un tînăr. Acesta ar putea fi Philippe Forquet, cetățean francez, născut în 1940. Alegerea lui pentru un film după o nuvelă de Irwin Shaw nu s-a datorat, doamne ferește, vreunor calități artistice deosebite; el a fost selecționat pe baza înaltului criteriu cultural că în America „se poartă", de la o vreme, „sarmul" francez și deci profilul lui Philippe „corespunde cerințelor publicului feminin". Operația următoare a constat în apariția junelui Philippe la „Hotel de la Trémoille" din Paris, sediul unei simandicoase comisii de selecție și prelucrare a tinerilor aspiranți la gloria de celuloid. Aci, într-un apartament luxos, 7 oameni bine hrăniți, emisari ai studioului menționat, aspiră ritmic din trabucuri cu un aer absent. Privirile lor blazate și pline de suspiciune îl dezgolesc necruțător pe candidat. E pus să facă cîțiva pași. Să spună cîteva propoziții pe englezește. Să zîmbească „à la carte". Să facă cîteva gesturi elegante etc., etc. În finalul acestei „severe" verificări tînărul e transpirat, comisia tot plictisită, iar regizorul Parrish tot încrezător că descoperirea sa va trece, în cele din urmă, probele de încercare.

După o lună de așteptare înfrigurată pentru candidat și de activitate asiduă a comisiei, care spera să depisteze ceva mai de soi, Philippe e anunțat că-și va continua drumul pe banda rulantă. Este trimis, pe contul studioului Fox, la Klosters, în Elveția. Obiectiv: să învețe. Să învețe să slăbească (nu pentru rol, ci pentru modă). Să învețe rolul pe englezește cu accent (nu să-l înțeleagă). Să învețe manierele elegante (nu arta dramatică). Să învețe zîmbetul standard și poza falsă eroică (nu sinceritatea exprimării). Instructorii lui? Numai oameni de înaltă cultură. O americancă surdă care îi repetă de sute de ori, ca un fonograf, accentul și nuanța cuvintelor textului, în stil pur american. Un medic care-i verifică, metodic, în fiecare zi, dimensiunile trupului, încercînd să-l încadreze cît mai exact în normele de greutate și suplețe cerute la Hollywood. Un dietetician care-l hrănește cu vegetale și citrice, savant combinate. Un scenarist care-i împărtășește viziunea sa asupra personajului, încercînd să-l convingă despre uriașa însemnătate care o prezintă pentru conținutul filmului alura de conte, mersul egal, cu pași măsurați. O nevastă, cea a regizorului, care-l inițiază în însușirea atributelor adevăratului bărbat: niciodată fără cravată; niciodată fără haină pe el! Să aibă spirit de contradicție (!). Să jure cu sinceritate (indiferent pe ce). Să aibă o voce insinuantă (!).

Rezultatul unei asemenea infuzii de „cultură" a fost... scăderea în greutate a lui Philippe cu 10 kilograme (ceea ce pare primordial pe plan artistic) și dezvoltarea unei memorii de papagal. Trecînd din nou pe la comisia suspomenită i se acordă, însfîrșit, gratiile: va fi june prim! La obținerea verdictului a contribuit, esențial, soția regizorului Parrish care, în perioada de instruire descrisă, a descoperit că tînărul „are stofă". Constatările și le-a împărtășit soțului care, la rîndu-i, a convins comisia de selecție că soția sa se înșeală rareori în această materie. Au început apoi filmările și iată-l pe junele nostru primind, în două rînduri, semnul maximei atenții și bunăvoințe din partea regizorului său: cîte o țigară de foi.

Trebuie recunoscut, un gest de profundă încurajare și bogată semnificație artistică!

C. VASILIU

În cadrul lucrărilor adunării parlamentare a U.E.O. continuă divergențele provocate de opoziția Franței față de încercările partenerilor săi de a obține apropierea Angliei de Piața comună.
(Agenția Reuter)

Un popor reintră în istorie

(Urmare din pag. 1)

Mărea pentru totdeauna fosta „Guinee occidentală olandeză" și se elibera o mare regiune indoneziană aflată pînă atunci sub jugul colonial. Un nou popor reintra în istorie: papuașii, ramură a seminției indoneziene care populează acest teritoriu.

Străvechi pămînt indonezian

Irianul de vest este un străvechi pămînt indonezian. Întinzîndu-se pe o suprafață de peste 400.000 de km. p. și avînd o populație de peste 700.000 de locuitori, această regiune făcea parte încă de pe vremuri îndepărtate din teritoriul indonezian. Documente istorice atestă faptul că Irianul de vest era parte inalienabilă a unor state indoneziene de la începutul acestui mileniu: Srividjaia și Madjapahit. Ultimul din aceste state era un adevărat imperiu care-și avea baza pe insula Jawa, denumirea provenind de la orașul Madjapahit, care devenise din 1294 capitala sa și care se afla aproape de localitatea Surabaia de astăzi. După anul 1520, cînd acest imperiu s-a destrămat, Irianul de vest continua să facă parte din pămînturile indoneziene. În 1570, cea mai mare parte a sa depindea de administrația sultanatului indonezian Tidor. Faptul acesta a fost luat în considerare chiar și după ce colonialiștii oaspeți au ocupat teritoriul Indoneziei. Prin 1828, de pildă, administrația colonială olandeză din Indonezia consemnează într-un decret special că Irianul de vest se află sub jurisdicția sultanatului Tidor.

Populația Irianului de vest este legată de Indonezia și prin structura limbei. Deși numeroasele triburi care populează această regiune vorbesc zeci de dialecte (numai dialectele de bază sînt în număr de circa 70) totuși, lexicul lor și structura gramaticală sînt apropiate de limba oficială indoneziană. În afară de dialectele tribale, majoritatea populației din Irianul de vest vorbește limba indoneziană.

Folosirea limbii indoneziene de către populația Irianului de vest a fost considerată drept un delict de către ocupanții colonialiști și ei au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a o înlocui cu limba olandeză. În 1954, parlamentul olandez a socotit potrivit să adopte o hotărîre în care să prevadă că limba olandeză „trebuie să devină principala limbă" folosită în Irianul de vest. Măsura era cît se poate de artificială și ineficacitatea ei era demonstrată de fapte de-a dreptul umoristice: în timp ce parlamentul olandez cerea ca limba ocupanților să fie limba principală, chiar funcționarii administrației coloniale și misionarii se puteau înțelege cu populația locală numai prin intermediul limbii... indoneziene. În ciuda oricăror măsuri administrative ale colonialiștilor, populația Irianului de vest continua să se manifeste ca o parte a poporului indonezian.

Interesul colonialiștilor în Irianul de vest

În timpul ocupației olandeze, Irianul de vest era considerat de colonialiști ca parte integrantă a Indoneziei. Totuși, în 1949, cînd în urma luptei de eliberare națională dusă de poporul indonezian colonialiștii au fost nevoiți să recunoască independența acestui stat, Irianul de vest a fost smuls Indoneziei și menținut sub ocupația colonială olandeză. Guvernul olandez promisese atunci că problema Irianului va fi soluționată cel tîrziu pînă în 1951. Dar a fost nevoie să treacă peste 10 ani pînă cînd, sub presiunea luptei armate a populației băștinașe și a voluntarilor indonezieni, sub presiunea opiniei publice mondiale, colonialiștii olandezi să fie nevoiți să părăsească acest străvechi teritoriu al Indoneziei.

Ce-i reținea pe colonialiștii olandezi în Irianul de vest? Desigur, nu dragostea pentru populația acestui teritoriu, ci cu totul alte interese, complet străine de năzuințele băștinașilor. Aceste interese colonialiste erau legate în principal de următoarele fapte: bogățiile Irianului de apus și poziția sa strategică.

Deși este un teritoriu înapoiat, Irianul de vest deține multe bogății care au stîrnit lăcomia colonialiștilor. O astfel de bogăție este petrolul care se află în special în jurul localității Sorong din partea de vest a teritoriului. Regiunea dispune, de asemenea, de resurse importante de aur, platină, fier, minereu de uraniu, cobalt, precum și de copra, batate, taro, manioc, sago, orez, lemn. Mari suprafețe din teritoriul Irianului au fost acaparate de monopolurile olandeze și americane. Așa, de exemplu, compania „Nederlandsche New Guinee Petroleum" deține un teritoriu de peste 10.000 de hectare. 60 la sută din acțiunile acestei companii se află în mîinile monopoliștilor din Statele Unite ale Americii. Alte trei firme olandeze, împreună cu trustul metalurgic american „United States Steel Corporation" dețin, pe un teritoriu de 283.000 de hectare, monopolul extragerii cobaltului, nichelului, aurului și argintului. La începutul lunii aprilie 1962, în Irianul de vest a sosit o comisie specială formată din reprezentanții Republicii Federale Germane, Franței și Olandei, ca trimiși ai Pieței comune. După cum anunța presa străină, tot în acea vreme „fondul de dezvoltare" a Pieței comune s-a grăbit să acorde guvernului olandez 2,5 milioane dolari care să fie investiți în Irianul de vest.

Ca punct strategic, Irianul de vest era îndreptat împotriva Indoneziei, a unor state independente din Asia de sud-est și a mișcării de eliberare națională din această regiune. De pe teritoriul Irianului de vest au fost puse la cale, în ultimii ani, diversiuni și rebeliuni separatiste împotriva Indoneziei, cu prilejul cărora au excelat în comploturi antistatale bandele reacționare Dar-ul-Islam, finanțate de imperialiști. În afară de aceasta, o serie de localități, cum sînt Kota Baru (fostă Hollandia), Kobar, Sorong, Melauke, Kaiman, Manokvari, Fakfak, au fost transformate în baze militare ale olandezilor și chiar ale americanilor. În primăvara anului trecut, pe teritoriul Irianului de vest existau peste 10.000 de soldați colonialiști.

Aceste fapte explică cîteva din motivele pentru care atît Statele Unite ale Americii, cît și alte puteri colonialiste, partenere cu Olanda în pactul agresiv N.A.T.O., au încurajat această țară în încercarea ei de a menține la nesfîrșit ocupația asupra Irianului de vest.

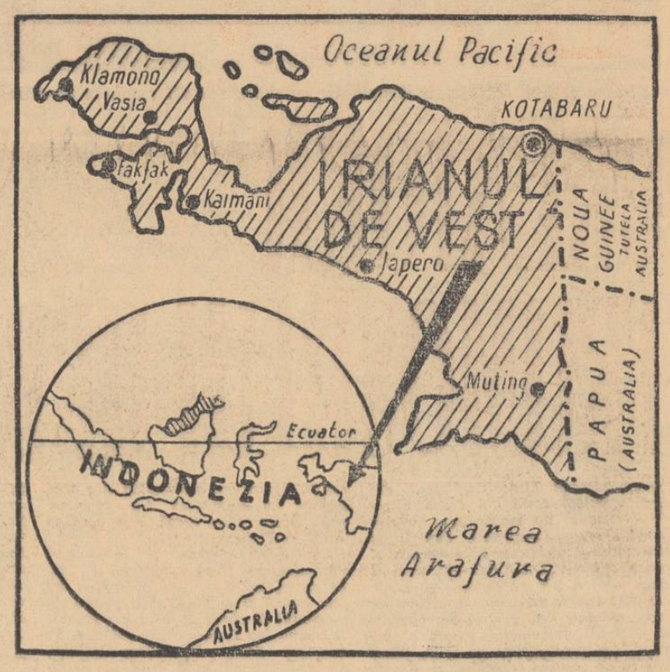

Moștenirea colonială va fi lichidată

Oricît s-au împotrivit colonialiștii olandezi alipirii Irianului de vest la Indonezia, încercările lor au fost zadarnice. Pînă la urmă, au trebuit să accepte retragerea lor din acest teritoriu. Printr-un acord indonezianoolandez, la 1 octombrie 1962, Irianul de vest a trecut sub administrația provizorie a O.N.U., pînă la 1 mai 1963, cînd regiunea a intrat din nou în componența statului indonezian.

Moștenirea lăsată de colonialiști în Indonezia este foarte grea. Analfabetismul, șomajul, mortalitatea infantilă, care acum cîțiva ani era de 50 la sută, înapoierea economică sînt numai cîteva din rănile care trebuie vindecate. Guvernul indonezian a și luat de pe acum unele măsuri în această direcție. În locul specialiștilor și funcționarilor olandezi pe care colonialiștii i-au evacuat în masă pentru a paraliza viața economică a Irianului de vest, guvernul indonezian și-a trimis acolo proprii săi economiști, ingineri, cadre didactice, mecanici, lucrători medico-sanitari. În capitala regiunii a fost deschisă universitatea Tjendrawasih („Pasărea Paradisului"), prima universitate din acest teritoriu și al 15-lea institut de învățămînt superior din Indonezia. În vederea lichidării șomajului, s-au elaborat planuri pentru extinderea lucrărilor publice, care vor da de lucru pentru început unui număr de 2.000 de șomeri.

Toate legile statului indonezian sînt extinse și asupra Irianului de vest. Prin aceste legi, societățile cu capital străin sînt obligate să verse 40 la sută din veniturile lor statului indonezian.

Opera de dezvoltare a Irianului de vest va da o nouă istorie populației din această regiune.

Gavrilă MĂGUREAN

OAȘ

Primăvara e anotimpul cel mai drag oșenilor. Îl așteaptă din lunile lungi de iarnă veghind deschiderea primilor muguri, a florilor dintîi. Atunci întîlnești bătrîni oșeni cu chica albă, lăsată pe umeri, ca în vechime, pufăind tacticos pe prispa casei unde se soresc. Atunci, în poenile pline de mireazmă, își aduc mamele „coconii" să se bucure de dulceața firii.

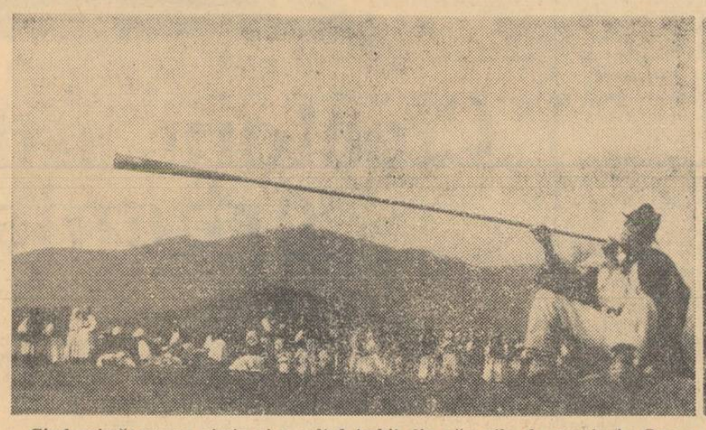

Cînd primăvara se simte și-n coițul ierbii din pășunile de munte în Oaș se sărbătorește „sîmbra oilor", cea mai iubită serbare tradițională din părțile locului. Atunci, odată cu plecarea turmelor spre munte se face o întreagă inventariere a numărului de oi, a cantității de lapte și brînză pe care fiecare urmează s-o primească în cursul anului. „Sîmbra", veche datină oșenească, e și un prilej de petrecere, sus, pe colinele de munte. „Sîmbra", care amintește vechile nedei, începe cu chemarea trîmbițelor și se încheie cu joc și voe bună

În urmă cu zece ani, cînd am cunoscut dintîi Oașul, s-a întîmplat să iau parte la o sesiune de sfat popular. Stăteam lîngă un țăran înveșmîntat în cămașă și nădragi albi, helge, cu mijlocul încins într-un brîu lat; pe după gît purta o superbă straiță înflorată de unde scotea din timp în timp țigară și chibrituri; se ținea drept în scaun și ținuta lui cumva cam făloasă am aflat-o exprimată și-n scurta cuvîntare rostită apăsat, cu vorbă repezită. Cînd s-a așezat iarăși lîngă mine luîndu-și pe genunchi pălăriuța de paie împodobită cu mărgele și flori, l-am întrebat de unde-i de loc și cu ce anume se îndeletnicește. Mi-a răspuns scurt c-o vorbă pe care n-o mai uit: *„sînt om de stat din Oaș"*.

Un asemenea „om de stat", femeie de-astă dată, am întîlnit foarte de curînd la Bixad, comună oșănească veche, renumită între altele și pentru izvoarele de borcut.

La sfatul popular tocmai se întocmeau niște registre. Lucrarea, după cum apreciau funcționarii și după cît ne-am putut da seama, mergea repejor, era făcută cu atenție și grijă destulă. *„Trebuie să știți* — am auzit în chip de explicație — *că la treaba asta ne-au ajutat mult deputații Bota Eudochia de-o pildă, sau Bura Gheorghe Cucu, ori Ana Hoban. Ei au venit degrabă cu alegătorii lor și toate au mers bine..."*

De-aici plecînd, de la acest fapt aparent minor, am ajuns acasă la deputată, acasă la „omul de stat din Oaș", care s-a arătat strașnic de bucuroasă de oaspeți și tare mîndră că poate vorbi despre munca de deputat care o pasionează.

Am păsit într-o gospodărie îngrijită, cu încăperi bine dereticate. Casa nouă seamănă mai mult cu o zidire urbană decît cu casa oșănească veche, ca cea din Moiseni pe care o vedem la „Muzeul satului". Ferestrele sînt mari, luminoase; mobila de oraș, iar spațiul îndestulător e desigur temei pentru a organiza aici cerc de citit de două ori pe săptămînă.

„Mare lucru îi cititul din carte; toate se fac clare în minte. Omul înțelege degrabă... Că noi multe n-am știut"...

în fața unei asemenea neștiințe și și-a văzut de drum. Explicație am aflat mai apoi. Scara-i trebuia ca să se suie într-un pom, pe o cracă. De-acolo cînta, netulburat, iar flăcăii puteau zdupui în voie sub cununa rotată, mîndri că toți *„gioacă sub grumazul ceterii"*. Vechimea lui de ceteraș pe care mi-o cita, însemna pentru bătrînul lăutar experiență. Probabil o experiență nu prea plăcută pentru scripcarul care stînd între jucători trebuia să-i lase pe toți să se îndese la locul de mîndrie sub „grumazul ceterii".

În vremea din urmă lucrurile s-au lămurit și mai bine, durîndu-se prin sate un soi de prepelece, cu platformă, ca cele pentru pîndarii din vii. Lăutarii își văd nestingheriți de cîntec și cei tineri de joc. De jocul aprig, bătut în loc, cu tupuriturî detunate, de jocul pe care cine l-a văzut o dată nu-l mai uită: vigoarea lui, bărbăția sînt fără de egal, precum de unică frumusețe sînt vestmintele bărbaților și ale femeilor, cusăturile, podoabele, împletitura părului fetelor, straiele coconilor, băieți și fete care învață dintîi din privit rostul horelor, meșteșugul jocului și-al țupurelii.

La studiile noi, multilaterale și tot mai complete care se fac despre Oaș, nespecialistul fără îndoială că n-are multe să adauge. Dar veștile din Oaș trebuie să le consemneze. Sînt vești despre rezultatele mai bune pe care le obțin oșenii în colective, vești despre construcțiile noi care se înalță la sate, vești despre creșterea nivelului de viață al oamenilor. Sînt vești pe care Mihail Sadoveanu în 1937, cînd saluta, ca pe-un eveniment, culegerea de folclor oșănesc a lui Mușlea, le aștepta zadarnic. Nimeni nu i le putea da. Astăzi ne vin: ne vin zilnic căci în Țara Oașului socialismul a biruit definitiv.

Virgil DANCIULESCU
Fotografii: Ioniță G. ANDRON

CHIPURI ȘI PRIVELIȘTI

La „sîmbră" masa se întinde îmbelșugată pe două rînduri. Oamenii ospătează cu bucate aduse de-acasă, cinstesc cu îmbelșugare și-apoi gustă din cașul proaspăt, din urda și jintița dulce pe care le-o dă baciul.

Între cei ce iau parte la petrecere, la sîmbre sau chiar la o horă obișnuită de duminică, fetele de măritat se cunosc de grabă. În Oaș ele poartă cununi pe care le-ar putea invidia chiar și cele mai ingenioase creatoare de modele de pălării.

Cînd se încălzește vremea, sala căminului cultural începe a părea neîncăpătoare. Flăcăii și fetele, după ce iau parte la programul artistic, nu pot rezista ispitei mari a jocului și dansului. Voioși se îndreaptă, în mîndrul lor port, spre hora la care-i cheamă cu vioara lui „ceterașul".

Însemnătatea pe care o atribuie oșenii „sîmbrelor" este explicată de faptul că păstoritul e o veche ocupație a populației și o subramură importantă a economiei Oașului, unde pășunile naturale alcătuiesc aici o bună bază furajeră. În momentul de față, în Oaș se desfășoară sub controlul și îndrumarea specialiștilor acțiunea de introducere a raselor de oi cu lînă fină și semifină și anume merinosul transilvănean de mare productivitate.

Gîndindu-mă la cele multe pe care în trecut Oașul nu le cunoscuse (pîinea de grîu de pildă, macaroanele, pastele făinoase în general, legumele), o întreb pe Eudochia Bota ce anume nou a învățat din cărți și cum a ajutat-o pe ea învățătura.

Deputata zîmbește. Întrebarea o încurcă și o amuză.

„D'apoi cine le mai știe pe toate cum au fo'... Iaca, de-o pildă, cu legumele astea. Înainte noi ceapă făceam. Că merge cu brînză. Acuma facem bulion acasă. Încă mai am. Da' roșiile, porodici, cum le spunem noi, nu se știau pe aici, nici ardeii, poprici cum le zice în Oaș. Astea le-am învățat noi femeile. Acuma punem toate. Mîncă copiii că sînt bune și sănătoase...". Deputata continua a explica foloasele legumelor, subliniază rolul vitaminelor în alimentație și rîde de înapoierea de altă dată, de prejudecățile cumplite care-i împiedicau pe oșeni să cultive castraveți de pildă, pentru simplul motiv că au pe ei scîrboanțe de unde-i și numeau pepeni rîioși.

„Acuma toate-s pe înțeles. Că lumea se luminează...".

Eudochia Bota deslușește temeiurile vieții noi în schimbările adînci din conștiința oamenilor. *„La toate întîi e omul. Dacă el știe ce și cum, atunci e bine... Că oamenii, să știți, ascultă tot ce-i în binele nost'..."*.

Ce-ascultă oamenii și ce fac? Le aflăm pe toate, pe îndelete, așa cum ni le spune deputata. Sînt felurite treburi gospodărești: drumul de la Trip la Bixad, așternut cu piatră, cu șanțuri pe de mărgini, apoi transport de piatră pentru alte drumuri, în fine cîte-un podeț, cîte-un loc de trecere. Mai intervine exemplul pe care deputata e musai să-l dea la lucrul cîmpului. *(„Și 1 Mai așa l-am sărbătorit: cu muncă pe ogor!...")*.

Din toate rezultă limpede că nici o treabă nu rămîne *negata*, adică neisprăvită. De-aici prestigiul deputatei despre care alegătorii spun: *ce dzice fă*. Ceea ce înseamnă că ceea ce spune face. Desigur că de asta pe Eudochia Bota au reales-o deputată.

Pe un perete din odaie e-o pînză cu cusătură albastră care înfățișează un desen și împlinește o vorbă *„Unde-i pace și iubire e noroc și fericire"*. Citesc și-o întreb pe deputată dacă ea și-a ales desenul și inscripția. *„Sigur că da. E chiar adevărat ce scrie. Așa-i în viață... Unde-i învrăjbire și neînțelegere nu-i nici fericire..."*.

Abandonez discuția pentru că Eudochia Bota pornind de la fericire iarăși se întoarce la treburile deputației și-anume la încrederea pe care oamenii o au în deputații lor atunci cînd au de rezolvat probleme de viață, probleme personale. Deputata-i mîndră că o familie din circumscripție nu s-a desfăcut datorită ei. *„Am vorbit cu ei; și cu 'Ana și cu Vasile. Cu cîte unul și-apoi cu amîndoi laolaltă..."*. Puțin cîte puțin, calmul și judecata sănătoasă a deputatei au prins a influența în bine. S-au potolit mîniile trecătoare, s-au limpezit neînțelegerile. Toate au cerut tact, răbdare, delicatețe. „Omul de stat din Oaș" cu care stau de vorbă are, după cîte se vede, și aceste însușiri.

Convorbirea cu deputata s-ar prelungi mult. Ea are atîtea de spus, eu am atîtea de ascultat! Dar înserează și copiii care s-adună pe-acasă se pare că-i cer Eudochiei Bota să răspundă de-astă dată îndatoririi de mamă, pregătind de cină. E deci timpul de plecare pentru că în Oaș omul nu mai cinează ca altădată c-o bucată de pită de mălai și brînză iute.

Istorisirea de mai sus poate părea neinteresantă celor ce s-ar fi așteptat să asculte din Oaș doar știri despre pălinca de Turț, cea tare „de 80 de focuri", băută ca borcutul, despre mînuiri prea iuți de cuțite pe la horă, despre firea oșenilor pusi pe harță și alte asemenea povești, cînd adevăruri cînd scorneli, care au țesut Oașului, de ce n-am spune-o, un anume văl de legendă.

N-aș putea jura, cu mîna pe inimă, că în Oaș nu mai scoate nimeni, niciodată, la mînie, cuțitul. Dar asta se întîmplă rar și-ncepe a fi — aici unde vendeta era, în urmă doar cu două decenii, lege, — fapt profund reprobabil. E și asta una din schimbări. E o schimbare ca și respectul pentru femeie, ca și deprinderea de-a gîndi cu lărgime la interesele obștei. Ca și dorința unui trai civilizat. Și asta nu trebuie să mire. Oșanul, om mîndru, rîvnitor la întîietate, o caută acuma pe planul progresului social. De aici interes pentru școală, interes pentru cămin cultural, pentru radio, pentru ziare. De-aici muncă multă, cîștig mai bun și lucruri noi în case noi.

Am vorbit despre toate aceste înnoiri în gîndul și purtarea oamenilor cu-n bătrîn, om în putere încă deși trecut de șaptezeci de ani, Zob Vasile Hurezan. Ședea în casă și cinstea cu niște oameni palincă. Am intrat în rînd și-am închinat după rînduială, de fiecare dată cînd paharul, — unul pentru toți, — ajungea în dreptul nostru, întru mulți ani. Și-am ascultat la vorba oamenilor. Un bătrîn mai știrb pomenea de medic, de stomatolog și de o intervenție care trebuie să i se facă la spital. Alți doi, mai tineri, discutau despre calitatea unei biciclete pe care un al treilea o avea, ziceau ei, de vînzare. Moșul Zob ne povestea despre Oașul copilăriei și tinereții lui. Despre satele mocnite de unde oamenii ieșeau la lume, cînd mergeau la oaste ori la vreun proces. Despre minunea științei de carte, despre strîmtoarea omului încleștat altădată în nevoi de tot felul și mai ales în eresuri moștenite din moși strămoși. Ne vorbește despre mîncare, despre îmbrăcăminte, despre doctori și medicamente (el n-are nevoie dar folosesc feciorul său și nora). Dacă bătrînul ar avea două sute de ani încă mi-ar părea istoriile mai vechi. Și totuși nu-s... Nu reușesc să-mi dau seama cum sesizează el ritmul prefacerilor, dar ele sînt literalmente uimitoare. În mai puțin de două decenii e vorba de schimbări prețuind secole. (Două exemple sînt concludente: în timpul regimului burghezo-moșieresc în Oaș era un medic la 16.000 locuitori iar două treimi din populație era analfabetă. Azi e un medic la 1.300 de locuitori iar analfabetismul o stare care începe a fi uitată).

Zice la un moment dat bătrînul: *„Înainte vreme pe la noi omul căuta singur dreptatea și omenia. Azi o are de peste tot. Asta-i lucru strașnic. Ce să facă atunci omul? Să lucre, că doar pentru dînsul lucră!"*.

Cuvîntul lui despre cinstirea omului, despre demnitate socotită ca un bun de preț mi-a amintit despre o întîmplare trăită în urmă cu cîțiva ani, tot în Oaș, în sat la Cămîrzana.

Era într-o zi, cam pe la amiază. O zi noroasă cu cerul vînăt lăsat jos a ploaie. Cum mergeam pe drum, ne-am pomenit de-odată opriți cu zorul de cîțiva oameni care, în lanț, barau trecerea. Cînd am coborît s-aflăm pricina, ne-am trezit noi înșine, cei din mașină, asaltați de întrebări ca la o severă anchetă, și-apoi poftiți, fără să mai avem măcar răgazul să zicem da ori ba, într-o casă. Cel mai în vîrstă dintre oameni, el era gazda, ne-a îndemnat să hodinim și să cinstim, după rînduială. A turnat primul pahar, l-a închinat cu urare, a luat credință și-apoi ne-a îndemnat să bem, așa pe tăcute. Cînd am ajuns la al doilea rînd am căutat să știm pricina acestei stranii invitații și prea ciudate cinstiri. Gazda a rîs, s-a căutat în straiță și-a scos de-acolo o scrisoare. Era trimisă de la o unitate militară, unde fecioru-său își împlinea stagiul. I se vestea lui, părintelui, că flăcăul are o comportare frumoasă și că-i ostaș de nădejde. *„Asta-i* — zise gazda — *o cinste mare. Scrie un căpitan..."*. Asta a fost toată explicația. Oșanul era mîndru, era bucuros și bucuria lui trebuia să și-o manifeste. Cam ciudat, e adevărat. Dar așa s-a priceput și așa a făcut.

În Oaș, unde terenurile agricole ocupă 2/3 din suprafața totală, odată cu victoria socialismului la sate, se extind metodele înaintate de cultivare a plantelor, se folosesc pe scară tot mai largă mașini agricole. Oșanca poate spune fără greș și ea: „drag îmi e bădița cu tractorul". Așa cum poate și spune lîngă tractorist colectivista din Negrești.

Din pățania de atunci cît și din alte întîmplări mai mult sau mai puțin asemenea, nu-i greu să-ți dai seama că oșanul e din fire sociabil, oricînd dornic să primească și să cinstească un oaspete, mai cu seamă unul venit de departe. Bucuros îți vorbește de *„oșenie"*, adică de obiceiuri, de port, după cum strașnic de bucuros e de prețuirea pe care astăzi la noi în țară o au portul și folclorul oșenesc, bogat în strigături — *„țupurituri"* cum le zic oșenii — pline de haz. De asta orice oșan e gata să te poftească la „sîmbra oilor", serbare păstrată de milenii și prilejuită de plecarea oilor la pășunile de munte, să te poftească la o nuntă ori măcar într-o duminică, la horă. Și drept să spun, a nu primi o asemenea invitație însemnează a te lipsi de un inegalabil spectacol folcloric.

Întîia oară cînd am fost la o horă, în Negrești, am venit ispitit de-un bătrîn lăutar. Apăruse între oameni, înainte de-a începe jocul, însoțit de-un băietan care-i căra o scară.

— Ce-ți trebuie scară, moșule — îl întreb.

— Apoi eu sînt teteraș vechi aici în Oaș, mi-a răspuns el cu chip că mă lămurește.

— Bine-i, zic. Dar nu înțeleg, ce-ți trebuie scara ca să cînți din vioară?

Omul a dat din cap a lehamite

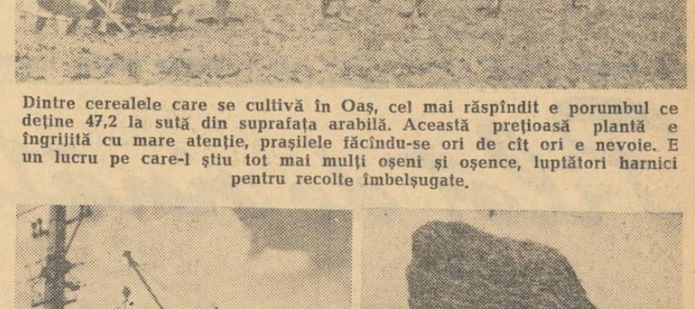

Dintre cerealele care se cultivă în Oaș, cel mai răspîndit e porumbul ce deține 47,2 la sută din suprafața arabilă. Această prețioasă plantă e îngrijită cu mare atenție, prașilele făcîndu-se ori de cît ori e nevoie. E un lucru pe care-l știu tot mai mulți oșeni și oșence, luptători harnici pentru recolte îmbelșugate.

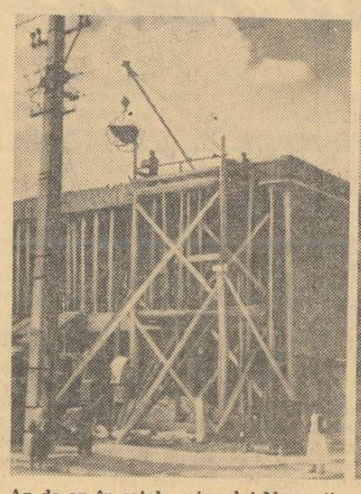

An de an în satele raionului Negrești — Oaș se înalță noi construcții. Anul acesta se construiește un S.M.T. și-o uscătorie de fructe la Negrești, se face un dispensar uman la Cămîrzana și unul veterinar la Batarci, se înalță un bloc de locuințe cu 12 apartamente la reședința de raion și tot aici un magazin universal al cooperației de consum (a cărui construcție se vede în fotografie).

O veste bună pentru iubitorii de turism: și în Oaș s-au făcut marcaje pe o distanță de 20 de km. Fotografia înfățișează momentul marcării cotei 1126 m, la Strungi, punct terminus al mai multor trasee turistice. Ați citit despre Oaș? Poftiți acum și-l vizitați! Aceste minunate locuri din patria noastră v-așteaptă.

NOTE DE TELESPECTATOR

Din nou încep să fie în suferință micile noastre ecrane, deși stagiunea artistică nu s-a încheiat, iar vacanța de vară este încă pe drum. În timp ce sălile de teatru și de concerte, estradele și pînzele cinematografelor, mai găzduiesc remarcabile manifestări artistice, studioul de televiziune pare să le ignoreze, — pare să fi intrat în sezonul său cel mai slab. După experiența negativă din verile trecute, era de așteptat ca televiziunea să fi găsit anul acesta mijloacele și posibilitățile de a organiza programe specifice, în care ingeniozitatea și fantezia redactorilor — care, în general, au constituit o trăsătură caracteristică pentru munca redacției în actuala stagiune — să se fi făcut din nou evidente și prețuite. Pentru aceasta, ni se pare că studioul ar fi trebuit să pornească de la faptul că sezonul de vară cere orientarea programului televizat spre o proporție sporită de emisiuni artistice distractive și spre reflectarea, în mai largă măsură, a vieții în aer liber, a bucuriei întîlnirii cu natura primenită. În ultimele două săptămîni, aceasta nu s-a observat, căci nu putem considera emisiuni potrivite, în sensul celor de mai sus, exhibiția formației instrumentale condusă de Leonid Gudzichievici (pentru care secția muzicală a studioului manifestă o adevărată slăbiciune...) și nici concertul difuzat sîmbăta trecută („Sărbătoarea strunelor"), în care o formație și un grup de soliști instrumentali dirijați de violonistul Jean Ionescu s-au străduit să facă o punte de legătură între muzica cultă și muzica ușoară. Experiență interesantă, în cadrul căreia izbutite au fost numerele coregrafice interpretate cu precizie și grație de Valentina Massini și Gabriel Popescu sau piesele executate la harpă de Ileana Pitică, dar cu totul neplăcută intervenția operată asupra unei frumoase melodii a lui Raisman de solo-ul contrabasistului orchestrei și nepotrivit, pentru o sîmbătă seara, întreg repertoriul corului.

De altfel, neînțelegerea cerințelor telespectatorilor a reieșit și din programarea inoportună (duminică la orele 22) a unei emisiuni pretențioase, care evoca figura marelui Dante Alighieri sub forma unei conferințe (susținută de prof. Al. Balaci) — conferință foarte interesantă și destul de interesant ilustrată, dar care ne îndoim că și-a găsit prea mulți ascultători în acele tîrzii ore duminicale, copios concurate de programele de muzică de dans ale posturilor noastre de radio.

Pînă și obișnuita transmisie sportivă duminicală a suferit din pricina rezervei studioului față de spectacolul în direct, din aer liber: nu s-a transmis decît un singur meci din cadrul campionatului fotbalistic de pe stadionul Republicii.

În ansamblul programului din ultimul timp s-a evidențiat din nou emisiunea de varietăți din 9 iunie, al cărei merit principal a fost aducerea pe estradă și a unor interpreți care nu fac parte din obișnuiții „varietățiști". Ingenioasă țesătura regizorală a spectacolului, dar nu îndestul de convingătoare interpretarea comperajului, ca și textul lui.

Două seri frumoase în fața micului ecran ne-au prilejuit, în aceste ultime săptămîni, spectacolul de teatru cu comedia „Ce înseamnă să fii onest" de Oscar Wilde, în valoroasa interpretare a colectivului Teatrului de Stat din Arad, precum și retransmisia din sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. a operei „Traviata" de Giuseppe Verdi.

St. RADU

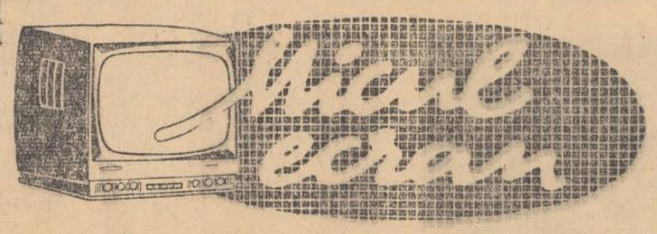

Săptămîna la televiziune

16 IUNIE

8.30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **Emisiune pentru copii și tineretul școlar:** ● **SPAIMA MAIMUȚELOR.** ● Telejurnalul pionierilor. ● **NAVOMODELISM** — transmisiune de la Lacul Băneasa. ● Pagini ilustrate din calendarul verii. 10.30 **REȚETA GOSPODINEI.** 11.00 **EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● Telejurnalul satelor. ● Interviul nostru: **Cum v-ați pregătit pentru strîngerea recoltei?** ● Prin cîteva gospodării agricole colective din regiunea Brașov. ● **De la un meridian la altul.** ● Răspundem telespectatorilor. ● **Muzică populară românească** interpretată de o formație instrumentală condusă de **Nicu Stănescu**, artist emerit. Soliști: **Damian Luca**, artist emerit, **Rodica Bujor, Ștefania Rareș, Aurel Ioniță.** 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **ARMONIE ȘI DANS.** Își dau concursul: **Gabriel Popescu**, artist emerit, **Ileana Iliescu, Alexa Dumitrache-Mezincescu, Elena Dacian, Petre Ciortea, Sergiu Stefanschi, Cicâ Matei.** 19.55 **FEMEIA INDĂRĂTNICĂ.** Ecranizarea comediei lui William Shakespeare, cu Ludmila Kabatkina în rolul Katarinei și Alexandr Popov în rolul lui Petruchio. 21.20 **Muzică ușoară.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Paul Ghenței.** Soliști: **Roxana Matei, Marina Voica, Nicolae Nițescu.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

17 IUNIE

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **Știință și tehnică pentru tineretul școlar: FOC — ABUR — MIȘCARE.** Transmisiune de la Muzeul tehnic — București (XIV). 19.45 Filmul artistic **MOARTEA ÎN INSULA DE ZAHĂR.** 21.20 Concert susținut de **ORCHESTRA DE CAMERA A MEDICILOR.** Dirijor: **Mircea Cristescu.** 21.55 **TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

18 IUNIE

18.30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. DE LA LEMN, STUF ȘI PAIE LA CELULOZĂ ȘI HÎRTIE,** de inginer **Nicolae Merticaru,** director tehnic din Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **Știți să desenați, copii?! „CREIONUL MEU ȘI... VACANȚA VOASTRĂ".** povestiri de **Octav Pancu-Iași.** Desenează: **Iurie Darie.** 19.40 **DIN LUMEA FURNICILOR.** Un film despre micile viețuitoare. 19.50 **4 CAFELE ȘI MUZICĂ.** 20.15 Teatru în studio: **FEMEILE SAVANTE** de **Molière.** În românește de **Nina Cassian.** Distribuția: Crizal (**Ion Fintești**), artist al poporului; Filaminta (**Cella Dima**, artistă emerită); Armanda (**Coca Andronescu**); Henrieta (**Rodica Tapalagă**); Arist (**V. Ronea**, artist emerit); Beliza (**Marieta Rareș**, artistă emerită); Clitandru (**Aurel Cioranu**); Trisotin (**Gh. Popovici-Poenaru**); Vadius (**Tudorel Popa**); Martina (**Tamara Buciuceanu-Botez**); Lepin (**George Ulmeni**); Iulian (**Traian Zecheru**); notarul (**Nicolae Ifrim**). Decorul: **Vasile Rotaru.** Regia: **Radu Miron.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

20 IUNIE

18.30 **UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. FOLOSIREA IZOTOPILOR RADIOACTIVI IN INDUSTRIA CHIMICĂ,** de doctor inginer **George Ioanid.** 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **Pentru copii: Căpitanul Val-Vîrtej are surprize.** 19.45 **Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală Grigore Antipa (V).** 20.05 Emisiune de teatru. **CARUȚA CU PAIATE (MATEI MILLO)** de **Mircea Ștefănescu.** Distribuția: **Gheorghe Leahu,** artist emerit, **Dan Nasta, Ștefan Iordăchescu, Vasile Cretoiu,** artist emerit, **Radu Avram, Emil Reus, Alexandru Drăgan, Ion Olaru, Sever Cîmpeanu, Alexandru Ternovici, Miron Netea, Laurențiu Azimioară, Papil Panduru, George Stoian, Daniel Petrescu, Gheorghe Pătru, Radu Coriolan, George Lungoci, Emmerich Schäffer, Ion Bogdan, V. Odille Cîmbru, Virgil Lechințeanu, Gheorghe Boiangiu, Dimitrie Mugur, Getta Iancu, Anca Neculce, Elena Simionescu, Garofița Bejan, Gilda Marinescu, Coca Ionescu, Lulu Popescu-Pop, Cătălina Buzoianu, Emilia Mihai, Eugenia Gheorghian, Agatha Nicolau, E. Herberescu, Nanci Valeria, Geta Angheluță.** Muzica de scenă: **Nicolae Boboc:** Scenografia: **Virgil Miloia.** Direcția de scenă: **Dan Nasta.** În pauze: Sfatul medicului: **Metode medicale de prim ajutor** de dr. **Zorel Filipescu,** șeful serviciului de reanimare de la Spitalul clinic de urgență „I. C. Frimu". **Cursa ciclistă UCECOM.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

21 IUNIE

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 — Emisiune pentru tineretul școlar: **Album artistic prezentat de Școala medie nr. 5 „Mihail Sadoveanu" din București.** 19.40 Emisiune de știință: **Centrale atomo-electrice** de ing. **Al. Ștefănescu.** 20.00 **LANTERNA CU AMINTIRI.** 21.05 **CONSTRUCTORI DE NAVE.** 21.15 Selecțiuni din spectacolul **„ESTRADA PRIMĂVERII"** al Teatrului de estradă din Ploiești. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

22 IUNIE

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.15 **ANOTIMPURILE.** Schiță coregrafică în interpretarea copiilor din ansamblul de balet de pe lîngă sindicatul Teatrului Național „I. L. Caragiale". 19.40 Muzică distractivă. 20.10 **PRIMĂVARA OBIȘNUITĂ.** Poem cinematografic închinat florilor anului. Film realizat de un colectiv al Studioului „Alexandru Sahia". 20.25 **ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ.** 21.20 **ÎN FAȚA HĂRȚII.** 21.30 **CÎNTĂ TRIO LOS GALLOS.** O întîlnire cu trei reprezentanți ai folclorului mexican: Trio Los Gallos. Operatorii studioului nostru au înregistrat din spectacol public, selecțiuni din programul prezentat de acești cîntăreți. „Bessa-me mucho", „Mexico", „Clopoțelul"... iată numai cîteva din melodiile pe care le veți asculta urmărind emisiunea. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

PE TEME COTIDIENE

UN NASTURE

Totul a pornit de la un nasture. Un nasture pe care Irina nu mi l-a cusut bine (versiunea mea) sau pe care eu l-am tratat cu brutalitate (versiunea Irinei). Oricum ar fi, nasturele a dispărut și m-am văzut constrîns să cumpăr un altul. Asta s-a întîmplat exact în ziua în care mi-am luat chenzina — amănunt de mare importanță pentru cele ce urmează.

În magazinul în care am intrat o vînzătoare blondă m-a întîmpinat cu surîsul fericit al unei tinere islandeze căreia i se reîntoarce logodnicul după campania anuală de pescuit în apele Terra-Novei. Față de o primire atît de entuziastă, mărturisesc că m-am jenat puțin atunci cînd am solicitat un biet nasture maro. Ea însă mi-a luat cererea cu atît mai în serios, cu cît nu putea să mi-o satisfacă: micile discuri de os din această culoare lipseau pentru moment din magazin. M-a informat despre aceasta cu dezolarea cu care i-ar fi comunicat logodnicului-pescar că, în absența lui, s-a îndrăgostit de fiul împletitorului de năvoade. Am murmurat un „nu-i nimic" și m-am îndreptat spre ieșire, dar ea m-a oprit, oferindu-mi niște nasturi gri pentru costumul meu prince de Galles. Am refuzat-o, explicîndu-i că nu dau curs ofertei sale nu atît pentru că aș avea prea mulți nasturi gri, cît mai ales pentru că nu am nici un costum prince de Galles.

Sub șprîncenele blonde ca și părul, ochii ei s-au deschis, mari, albaștri și doldora de mirare:

— Cum, nu aveți un costum prince de Galles? La statura dv.?

Mi-am îndreptat spinarea: era prima oară cînd mi se spunea că statura mea cere imperios un vestmînt din această stofă în carouri cu nume princiar. Nici măcar Irina nu a remarcat că.. Dar așa sînt sotiile.

Între timp, vînzătoarea mi-a desfășurat pe tejghea un balot pe care, după spusele ei, cei de la Buhuși îl țesuseră gîndindu-se la mine. Cu mișcări agile, de prestidigitator, ea mi-a drapat umărul într-un fald de stofă și m-a contemplat cu o nețărmurită admirație: era exact ce mi se potrivea. Cu o voce pătrunsă de respect, tînăra m-a calificat drept un om serios, care își va face și vestă. Nu sînt în stare să dezamăgesc pe cineva care are încredere în mine, așa că foarfecele ei a mușcat clămpănind o porție de trei metri tumătate.

După aceea, blonda vînzătoare mi-a făcut cîteva confidențe. Am aflat astfel că există clienți care cumpără în mod nerațional ceea ce se nimerește, fără să țină seama de faptul că îmbrăcămintea alcătuiește un tot unitar și armonios. Am mai aflat că eu, din fericire, nu fac parte din această categorie, lucru de care ea și-a dat seama la prima vedere. În consecință, și-a exprimat bucuria că îmi poate oferi o cămașă asortată la costum, o cravată asortată la cămașă și o pereche de ciorapi supraelastici asortați la cravată. Prin fața ochilor mei, cămașa, cravata și ciorapii au defilat cu iuțeala fulgerului, sărind direct în hîrtia de împachetat. Le-au urmat, la un scurt interval, un maiou de corp și încă o pereche de lenjerie, pe care tînăra mi-a prezentat-o în fugă și roșind delicat.

Abia după ce am făcut cîțiva pași, am constatat că singurul lucru pe care nu-l luasem erau nasturii. Nu face nimic, cu prima ocazie mai trec pe acolo. E atît de plăcut să ai de-a face cu o vînzătoare care vrea să vîndă!

Nicolae MINEI

PRIETENA MEA, CARTEA

TRAIAN COȘOVEI:

„Rîul porni mai departe"

Cititorului grăbit, nerăbdător să înghită un număr cît mai mare de pagini în minimum de timp posibil i-am recomanda să nu pună mîna pe acest volum al lui Cosovei. Poezia de bună calitate nu se înghite pe nemestecate.

— Dar cartea lui Cosovei e proză, se va găsi cineva să-mi replice. Iată și subtitlul: Nuvele.

— Ba e poezie, vom susține. Iar dacă poezia lui Cosovei e turnată de astădată nu în versuri ci în proză, în curgerea fluidă a gîndului analitic profund și grațiului dulce, aceasta nu poate decît să aducă un plus de calitate narațiunii, fabulației. Dar, în definitiv, nu stabilirea genului căruia-i aparține lucrarea e lucrul cel mai important; important e ce găsim în volum. Iar în volum găsim un univers uman, o parte din inima fierbinte a contemporanilor noștri. Iată-l bunăoară pe Vasile Postalionu, dobrogeanul aiuns la Bicaz, om născut, trăit pe malurile Dunării, obișnuit cu colosul de ape și forțe ale fluviului, și căruia aparițiа Bistriței îi răscolise în suflet dinqășia. După ani de trudă la făurirea hidrocentralei va sosi și ziua cînd omul va trebui să se despartă de ea. Ceasul acela de seară rece dar senină și proaspătă, cînd Vasile își ia rămas bun de la riu și turbine, va aduce dobrogeanului amintirea zilelor petrecute pe șantier, conștiința transformărilor suferite și în final acea constatare că între el și fluviu există similitudini. Ascultați-l, o clipă doar, în toate simplitatea și frumusețea lui:

„Trăia în el omul ca un fluviu. Aproape nu știa de unde vine, de unde e pornit; și începea să înțeleagă încotro merge. Începea să simtă că nu are sfîrșit. Trăise la Bicaz un moment mare, o prefacere. Trecuse pe aici ca rîul prin turbine ca să lumineze un înțeles mare, așa cum sora lui Bistrița, trecînd prin turbine luminează țara și-i dă putere din puterea ei".

★

Aua, prietena focului și a apei, cea care și-a trăit viața între răzvrătire, supunere și dăruire, ni se dezvăluie în întunericul adînc al nopții cînd elefanții și bivolii negri și furtunii tropăie în jurul căsuței. Toți cei ce au copii plecați în depărtări și toți cei ce au mame lăsate undeva în satul natal, vor trăi ceasuri de nemăsurată emoție în tovărășia bătrînei. Va străluci poate și o picătură de rouă în ochii unora, asta o presupunem, dar sigur e că trăind drama Anei, gîndul multora își va lua zborul spre acele meleaguri, unde:

„Ea are să se îmbrace acum bine — doctorul a sfătuit-o să nu umble — dar ea are să-și pună pe umeri și paltonul adus de cel mic și are să iasă pînă la poartă. E un dîmb de pămînt, zidit de ape, lîngă poartă: acolo îi așteaptă pe toți. E parcă un loc ceva mai înalt și se poate vedea mai bine; acolo-i așteaptă, de acolo îi petrece, cînd se duc. Puțin aplecată de umeri, puțin au mai vede bine îmbrăcată modest, de acolo îi așteaptă, de acolo...".

★

Cu Toader Bulunqiu din „A fost întuneric în Deltă" cu „Dada Gleda" cea cîinoasă, cu focurile răzbunătoare de la mile 23 cu „Mocanu" și „Pîndarul" pătrundem în universul pescarilor din anii anteriori Eliberării. Este un tablou unic în care clar-obscurul unor existențe înspăimîntător de mizere este luminat din cînd în cînd ca de un fulger de niște figuri de epopee. Cosovei, căruia îi datorăm multe pagini frumoase despre Deltă se dovedește și un adînc cunoscător al trecutului ei, pătrunde în străfundurile inimilor eroilor săi.

★

Bătrînul vagabond stabilit pe șantier, îndrăgostit într-o asemenea măsură de noua lui existență, încît alungă din inima sa orice tendință spre viața domestică („Cîntec din fluier"), renașterea lui Dumitru Postelnicu, cel care a greșit în fața societății („Drumul pînă la mină"), noaptea fără de sfîrșit parcă, petrecută în preajma Auschwitzului („Un sentiment mare"), fostul președinte de sfat care începe în sfîrșit, să priceapă ce înseamnă poporul, masa celor mulți („Poporul"), un întreg caleidoscop de oameni cu bucuriile și dramele lor, din cea mai strictă contemporaneitate, aceasta e cartea lui Cosovei.

Există desigur în carte și unele lungimi. S-ar putea reproșa unor nuvele (foarte puține) o oarecare repetare, dar pe deasupra tuturor acestor mici scăderi, poezia lui Cosovei își înalță cîntecul care răsună ca un blestem pentru cele înmormîntate și ca un prinos adus oamenilor și orînduirii noastre noi, care generează frumosul și măreția.

Minzu RADIAN

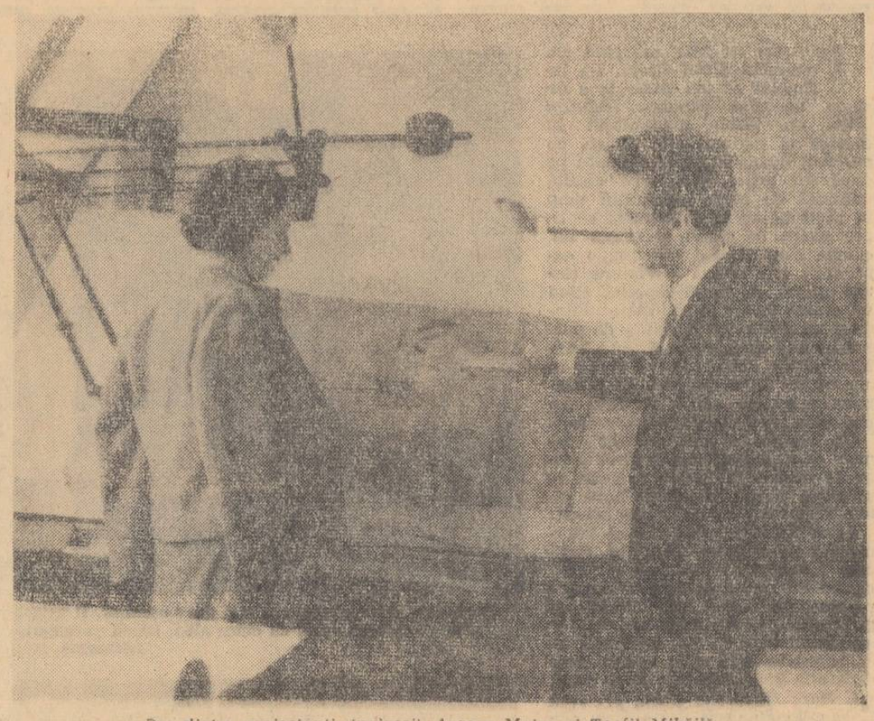

Doi dintre proiectanți, inginerii Aurora Motaș și Teofil Mihăilă

Creatorii frumosului urbanistic

(Urmare din pag. 1)

Prinși toată ziua de treburi, pasagerii microbuzului n-au avut timp să mănînce de amiază, iar pînă acasă, la Ploiești mai era încă o oră bună de mers. Timpul ploios de afară și în mare măsură foamea, au născut la călători o mare predilecție față de subiectele ce aveau legătură directă cu mîncarea. Cineva sustinea că ploaia va ieftini salata și va umple piața de ciuperci. Un altul își aminti că într-o excursie a mîncat un crap la protap, stropit cu „lapte" de Valea Călugărească — „de să te lingi pe degete, nu altceva". O altă voce pleda pentru friptura de miel udată cu vin de Dimbovești. Și în timp ce fiecare se întrecea să înșire mîncăruri dintre cele mai gustoase, se mulțumeau în schimb — ce ironie a situației! — să se înfrupte dintr-o pîine goală „împrumutată colegial" de la George Rădulescu, care în calitate de soț cu o vechime în căsnicie de numai trei săptămîni, tinuse să fie atent cu soția și să-i aducă toemai de la Tîrgoviște niște pîini. Drept mulțumire pentru faptul că le-a dat de mîncare, colegii îl răsplăteau pe Rădulescu cu glume prietenești.

— Harnic băiatu, harnic. Se prezintă bine la examen în fața soției. Duce acasă pîine.

— As! Asta ca scuză că nu-și mai duce nevasta la cinema. Încă de ieri a cumpărat bilete să meargă la film astăzi, la ora cinci. Biletele sînt la el, ceasul e șase, iar soția îl așteaptă. Așa că trebuie s-o îmbuneze cu ceva.

Rădulescu zîmbea înțelegător. Știa el că înțepături de felul acesta sînt un lucru obișnuit între colegi. Principalul e să nu te superi, și vei fi lăsat în pace. Ceea ce s-a și întîmplat. Terminînd cu rîsul și glumele, oamenii din mașină au început să discute despre treburi profesionale: Ce vor face mîine, unde se vor duce poimîine, cine, ce proiecte mai are de dat și cîte alte chestiuni de această natură. Martor și înregistrator al acestui colocviu, cunoșteam de acum — la sosirea în Ploiești — o serie de fapte din viața și activitatea acelora cu care călătoream, a colectivului de muncă din care făceau parte.

Cartea de vizită a proiectanților

Oamenii cu care călătorisem în microbuz erau numai o parte din cei peste patru sute de proiectanți, ingineri, desenatori, arhitecți, tehnicieni, geologi care formează colectivul de muncă al D.S.A.P.C.-Ploiești. În majoritatea sa, acesta este un colectiv tînăr și entuziast. Însuși directorul, inginerul Ion Mărășescu n-are mai mult de treizeci și trei de ani!

Colectivul pe care-l conduce tovarășul Mărășescu are de pe acum, multe realizări frumoase.

Cartea de vizită a activității sale și a întregului colectiv în fruntea căruia se află o constituie numeroasele construcții din orașul și regiunea Ploiești, ba chiar și din alte localități ale țării cum ar fi Brăila și un nou centru muncitoresc din Oltenia.

În Ploiești, acestea sînt vizibile la tot pasul, încît se poate spune că acest peisaj urbanistic nou, al bătrînei cetăți a petrolului, peisaj care radiază în jurul său un optimism tot atît de tonic ca și cel al vremurilor pe care le trăim, captivează atenția vizitatorului. Pe locul unde se afla vechiul centru al orașului, populat de clădiri tot atît de haotice ca și societatea care le-a dat naștere, împrimîndu-le propriile ei trăsături, au început să se ridice, de vreo patru ani încoace, edificii noi. Un întreg complex de blocuri de patru și șapte etaje încadrează astăzi o piață dreptunghiulară, plină de flori și verdeață, denumită cu mîndrie de către localnici drept noul centru civic al orașului. Deasupra etajului șapte al celei mai înalte clădiri din acest complex, firma „CINEMASCOP ȘTEFAN GHEORGHIU" lămurește pe cei care se interesează de detalii, că în acest șir de edificii un punct de atracție este sala de o mie de locuri, folosită nu numai la prezentări de filme, ci și la adunări festive.

Într-o altă parte a urbei prahovene, în așa numitul cartier „Republicii-Ploiești", care n-are nici o legătură cu „republica" lui Candiano Popescu, la care marele ploieștean Caragiale făcea referiri destul de des, au răsărit cochete și îmbietoare o seamă de alte blocuri, așezate în jurul unor mari zone verzi, cu incinte mai restrînse și cu o notă de intimitate. Împrejurul Palatului Culturii și a vechei Piețe a Halelor s-au înălțat, la fel, spre cer mai multe blocuri formate din par-

Alt aspect al Ploieștiului reînnoit.

ter, patru și șapte etaje. În apropierea gării de sud a orașului, după podul de peste calea ferată, a luat naștere un alt cartier de blocuri, dintre care unele ating o înălțime de nouă etaje. În sfîrșit, spre nordul orașului a văzut lumina zilei cel mai proaspăt raion de locuințe, care va cuprinde în partea finală — cinci mii și șase sute de apartamente.

Construcții asemănătoare — și nu numai locuințe, ci și edificii industriale și instituții social-culturale — pot fi întîlnite în multe localități ale regiunii: la Buzău și Tîrgoviște, Cîmpina și Sinaia, Azuga și Bușteni, Moreni și Rîmnicu Sărat, Băicoi și Florești. În toate acestea este materializată munca creatorilor frumosului urbanistic: proiectanții de la D.S.A.P.C. Numai în cursul anului trecut, ei au elaborat peste șase sute de documentații tehnice, depășind planul de producție și reducînd prețul de cost. Pentru meritele lor în muncă în cursul anului trecut, proiectanții de la D.S.A.P.C.-Ploiești au fost distinși — de 1 Mai anul acesta — cu drapelul roșu de întreprindere fruntașă pe țară.

Ei dau „linia modei" în construcții

În cadrul unui colectiv de peste patru sute de oameni, este greu să faci o selecție a celor mai buni, pentru că, în felul lor, fiecare proiectant și-a adus contribuția sa la succesele instituției. Totuși, din rîndurile acestor sute de oameni, cîțiva s-au remarcat în mod deosebit. Unul din aceștia este arhitectul Ion Tabacu. Din lucrările pe care le-a realizat în decursul anului trecut, cea mai îndrăgită este documentația tehnică a construcțiilor din Piața Halelor, unde a avut responsabilitatea proiectului. În afară de aceasta, el a proiectat un cartier de locuințe în orașul Buzău, iar la data cînd discutam cu dînsul, finisa proiectul pentru un nou centru muncitoresc din Oltenia.

— Ideea de bază care trebuie să călăuzească pe un proiectant — spunea Tabacu — este aceea de a satisface cît mai mult cerințele de confort ale oamenilor, de a asigura cu cheltuieli reduse un număr mare de locuințe și alte instituții. Construcția proiectată poate fi asemuită cu un om. Această nu numai pentru că este realizată de mîntea omenească, ci și pentru că o construcție are multe elemente comune, cu sistemul uman. Rezistența clădirii se aseamănă cu sistemul osos al omului, instalațiile sanitare, ventilația cu sistemul circulator și digestiv, iar instalația electrică cu sistemul nervos. Arhitectura este îmbrăcămintea care dă formă construcției. În același timp, ea are toate trăsăturile de bază ale omului, caracter și expresivitate.

Se poate spune că în activitatea sa, arhitectul Tabacu se călăuzește după aceste precepte.

O altă persoană care a contribuit la succesele întregului colectiv este și inginerul Teofil Mihăilă, secretarul Comitetului U.T.M. din direcție. Inginer proiectant la Atelierul de apă-canal, el are, la rîndul său o realizare, la care ține cel mai mult: proiectul de alimentare cu apă a orașului Ploiești care a primit calificativul de „excepțional". În această categorie, a celor mai buni, ar putea fi prezentați inginerul Sergiu Băicoianu, proiectant principal la Atelierul de rezistență, care se mîndrește cu două mari proiecte: o hală industrială etajată și un atelier pentru țiie de pompare.

Prin realizări deosebite s-au remarcat și unii conductori tehnici cum este George Rădulescu și Alexandru Ceaușu. În 1962, Rădulescu a predat înainte de termen o serie de proiecte apreciate ca foarte bune cum sînt cele privitoare la: blocul de 48 de apartamente din Azuga, blocul de 16 apartamente din Urlați, precum și la unele școli și cămine culturale. Alexandru Ceaușu, un tînăr de numai 25 de ani, a realizat cu sprijinul inginerului șef de atelier Ion Ilie, proiectele de instalații sanitare, de încălzire, ventilații pentru o serie de construcții din oraș și regiune. Lui îi aparține și proiectul de încălzire a orașului Bușteni.

★

Reflectînd la munca proiectanților, nu poți să nu-ți dai seama cît de important este rolul pe care-l îndeplinesc aceștia în viața socială. Ei sînt aceia a căror mențre de cinste este de a da „linia modei" în organizarea spațiului și construirea de locuințe, fabrici, uzine, instituții social-culturale, de a proiecta toate acele așezăminte în care oamenii își desfășoară viața și munca. Activitatea arhitecților din țara noastră este imortalizată în mîile de blocuri de locuințe și edificiile social-culturale ridicate pe întregul cuprins al patriei și în care se îmbină, într-un tot armonios, utilul cu frumosul.

Vasile INOAN

Pilot de vînătoare

(Urmare din pag. 1)

succes, pentru că a pus în munca sa multă pasiune și dragoste pentru specialitate. Și acum, zboară spre înălțimi cu aripile deschise, așa cum visa cu ani în urmă la cercul de aeromodelism al uzinei în care a muncit. Străbate țara prin văzduh, așa cum își imagina în primăvara anului 1948, înainte de a se urca pentru prima oară în carlinga unui avion adevărat.

...Îmbrăcase haina de elev a școlii militare de aviație și i se părea că nimic altceva mai frumos nu poate exista pe lume decît zborul pe un avion militar. De fiecare dată cînd se ridica în aer, simțea că entuziasmul lui se contopește cu nemărginirea înălțimilor. După ani de pregătire, visul lui s-a împlinit. A terminat școala și a fost repartizat într-o unitate de luptă. Aici a început adevărata desăvîrșire a pregătirii pilotului de vînătoare, a luptătorului aerian.

— Mi-amintesc ca acum — povestește maiorul Ungureanu — că după primul zbor pe un avion cu reacție, am fost atît de emoționat, încît pur și simplu mi-au dat lacrimile. M-am gîndit atunci și la tovarășii mei din brigada pe care o conduseseam înainte la turnătoria de oțel a uzinelor „23 August". Alături de ei, mai avusesem prilejul unei asemenea emoții. Brigăzii noastre de muncă i se încredințase turnarea unei pompe de mare capacitate. Avea șapte tone. Era prima de acest fel care se construia în uzina noastră. La acest eveniment, la care au participat toți turnătorii, noi, cei din brigada amintită, am avut cinstea să turnăm oțelul necesar. Prin muncă susținută am reușit. Pompa a fost turnată în condiții bune.

De atunci s-au scurs cîțiva ani. Pilotul Ungureanu a muncit cu aceeași sîrguință. A devenit instructor de zbor și a crescut el însuși mulți piloți care acum zboară pe alte aerodromuri din țară. O parte din ei cum sînt maiorul Horia Opruță, căpitanii Ioan Ioniță, Constantin Frunză și mulți alții, au ajuns piloți de clasă, zburători cu o înaltă calificare. El însuși pilot de clasă, comunistul Ungureanu zboară alături de subordonați atît ziua cît și noaptea, în orice condiții meteorologice. Petrece alături de ei clipe pe care numai zborul i le poate oferi unui pilot de vînătoare.

Nu de mult, a avut loc o aplicație tactică. Pe cer au apărut o sumedenie de ținte ce trebuiau interceptate. A indicat subordonaților cu precizie cum să acționeze și le-a dat drumul în zbor. Apoi s-a ridicat de la sol și el. Piloții au interceptat toate țintele, deși acestea zburau la joasă înălțime, unde descoperirea lor este dificilă. A doua zi, la gazeta de start, au apărut fotografii cu siluetele țintelor interceptate de zburătorii din escadrila sa. La mijloc se găsea și fotografia cu silueta țintei interceptate de comandant, de maiorul Mircea Ungureanu. Toate purtau un singur calificativ: „Foarte bine".

★

În nopțile senine sau înnourate, piloții se instruiesc pentru a-și desăvîrși măiestria de luptători aerieni. La bordul modernelor mașini de luptă ei execută raiduri, interceptări de ținte și diferite alte misiuni grele. Ei se instruiesc cu sentimentul răspunderii ce o simt pentru apărarea patriei socialiste, la fel ca ceilalți tovarăși de arme — infanteriști, tanchiști, artileriști, genigti sau marinari.

Căpitan Gh. VERENDEANU

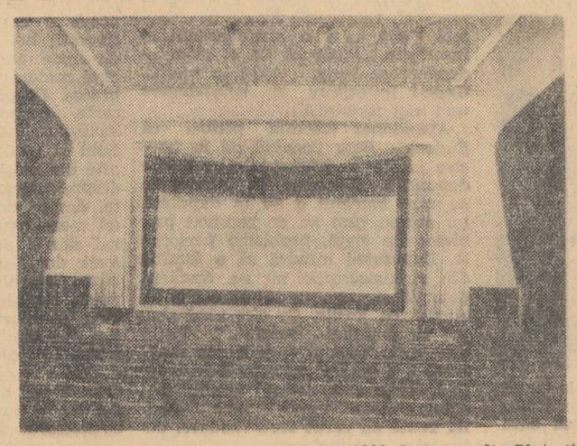

Cinemascopul cu ecran panoramic și 1000 de locuri din Ploiești

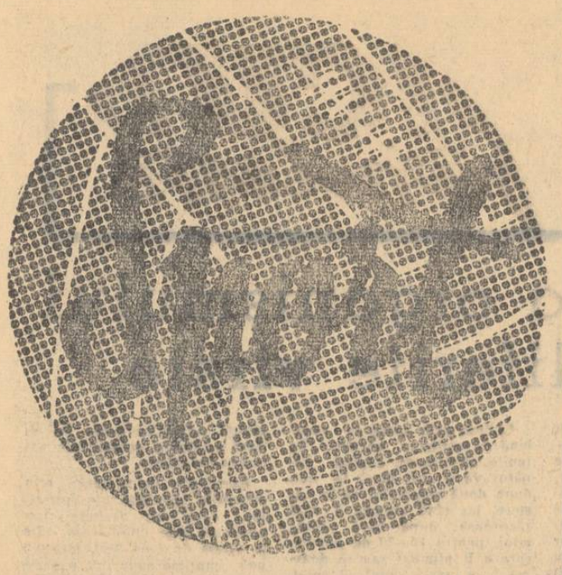

VECHI NOUTĂȚI

La sfîrșitul săptămînii trecute, atleții noștri au luat startul în cîteva competiții internaționale : băieții la Ploiești, în cadrul meciului R.P.R.—Grecia, fetele la Sofia (concursul „Narodna Mladej") și Helsinki — Jubiliarul T.U.L.

Cu puține excepții, cifrele realizate sînt submediocre, obligîndu-mă să-mi reamintesc tonul amar al articolului de astă-vară, după campionatele republicane de la Galați.

Dar, înainte de toate, să dăm Cezarului ce este al Cezarului : felicitări, din inimă, lui Porumb și lui Spiridon, pentru admirabilele rezultate de la înălțime ! Și cînd te gîndești că acum un an, la Poiana Brașovului, noul recordman nu reușea să treacă 2 metri. Parcă-l văd — nervos, deprimat, declarînd că renunță pentru totdeauna la lupta cu ștacheta... Cît despre „Alexandru cel mic" — acest 2,08 depășește cele mai optimiste așteptări și promite, în eventualitatea recidivei, o pasionantă întrecere Porumb—Spiridon—Ducu, din care principalul beneficiar va fi, evident, înălțimea sa... Recordul !

Să adăugăm, la notele bune, performanțele Iolandei Balaș și Liei Manoliu — respectiv 1,80 și 52,49 m — noile recorduri ale Leontinei Frunză și Vioricăi Gabor — această fată firavă, animată de o dîrzenie exemplară — în fine, rezultatele onorabile ale lui Șerban Ciochină (15,84) și Rodica Voroneanu (1,64) pe care o așteptăm cam de multișor în preajma lui 1,70.

Din păcate, cu asta am epuizat evidențierile. În rest, cîteva cifre bansle (lungime, ștafeta 4 X 100, 1500) și o ploaie de rezultate pe care ți-e și jenă să le pomenești...

Ce-nseamnă 4,10 m. la prăjină, cînd în orice concurs mai răsărit „discuția" începe dincolo de 4,40, iar în marile competiții, pe la 4,70 m ? Ce faci, la greutate, cu aruncări sub 17 m. — cînd un pușt de șaisprezece ani, aflat la a treia ieșire publică, expediază bila de metal la 18,44 m ?

Ce pretenții poți emite într-o companie nu dintre cele mai selecte, cu timpuri peste 14,5 pe 110 m și peste 53 pe 400 m. garduri ?

Se ne-nțelegem : dacă ar fi vorba de o situație trecătoare, accidentală — clopotul de alarmă ar fi, poate, exagerat. Dar lucrurile merg prost în atletismul nostru, nu de azi, de ieri. Persistă — nu știu de ce — o dulce somnolență, alimentată în răstimpuri de succese răzlețe : o medalie olimpică, un titlu european, o victorie pe echipe la Balcaniadă. De ani și ani repetăm insistent aceleași nume : Iolanda, Lia, Maria Diaconescu, Vamoș, Grecescu, Barabaș, Bizim — atleți, într-adevăr, excelenți, dar care s-au format, să nu uităm, pe la-nceputul deceniului trecut — și ai căror succesori nu se văd, deocamdată, cu ochiul liber...

Să fie vorba de o criză de talente tinere ? Dar toți cei pe care i-am menționat la începutul acestor însemnări sînt — cu excepția lui Porumb — oameni sub douăzeci de ani. Bine îndrumați, ei pot deveni elemente de bază pentru Tokio și, desigur, pentru atletismul romîn, în genere. Mă-ntreb însă dacă se va întîmpla astfel, sau vom asista, ca în atîtea rînduri, la o plafonare rapidă, și greu de remediat — (vezi cazurile Teodorof, Cataramă, Anca Gurău, Stamatescu, Drăgulescu, Crețu, Manolescu etc, etc, etc.)

Dan DEȘLIU

În orașul Olimpiadei

● De vorbă cu d-l Arywai, membru al Comitetului olimpic japonez ● Surprizele unei plimbări nocturne

Ne mai despart încă multe luni pînă cînd la Tokio, în orașul de pe malurile liniștite ale Pacificului, cei mai buni sportivi ai lumii se vor întîlni în cadrul întrecerilor celei de-a XVIII-a Olimpiade moderne. În întreaga lume, sportivii își desăvîrșesc pregătirile, intensifică eforturile pentru realizarea pretențioaselor norme olimpice, pentru obținerea celor mai bune rezultate în concursurile de selecție care au și început să reliefeze favoriți, outsideri, speranțe.

Nu de mult, cu ocazia unei vizite făcute în capitala Japoniei, am avut prilejul de a sta de vorbă cu d-l YAUSCHE ARYWAI, membru al Comitetului olimpic japonez.

Firesc, discuția s-a abătut treptat spre cel mai important eveniment sportiv al anului viitor.

Întrebîndu-l pe d-l. Arywai despre pregătirile organizatorilor în vederea Jocurilor Olimpice, d-sa mi-a spus :

„Problemele deosebite ce ne-au fost puse în față de organizarea în cele mai bune condițiuni a Olimpiadei de la Tokio, au monopolizat interesul tuturor iubitorilor sportului din Japonia. Capacitatea satului olimpic proiectat s-a dovedit ulterior insuficientă față de numărul mare de participanți la jocuri. Am recurs astfel la organizarea unor „cartiere olimpice" la Yokobama și probabil că în cele din urmă vom recurge la același lucru și la Tokio. În linii mari, problema cazării participanților este rezolvată. Transportul va fi asigurat de un tren monorai, care va circula de la satul olimpic la Tokio".

Dl Arywai mi-a vorbit și despre biroul de presă :

„Se scontează pe un număr impresionant de reporteri, operatori cinematografici și de televiziune, fotoreporteri, comentatori ai posturilor de radio și televiziune din întreaga lume. Disputarea concomitentă a unor manifestații sportive ridică probleme deosebite pentru reprezentanții presei, radioului și televiziunii. Pentru a asigura furnizarea și a celor mai mici amănunte în legătură cu întrecerile de la Tokio, la toate bazele sportive va funcționa un centru de informare, care va păstra în permanență legătura cu biroul central de presă. Panouri luminoase, instalate în 5 puncte ale orașului, la biroul central de presă și la stadionul olimpic, vor afișa rezultatele pe măsura desfășurării probelor.

Pentru crainicii reporteri și comentatorii posturilor de radio și televiziune, s-a început amenajarea unor cabine speciale la marele stadion și la bazele sportive. Societatea japoneză de telecomunicații va asigura transmiterea imediată a rezultatelor în toate colțurile lumii".

Înserarea coborîse de mult asupra orașului. La o intersecție m-a surprins un grup de atleți care alergau în grup compact. Ghicindu-mi nedumerirea, d-l. Arywai mi-a explicat :

„Sportivii japonezi doresc mult ca la Olimpiada găzduită de capitala lor să se comporte cît mai bine și pentru aceasta folosesc toate formele de antrenament. Mîine, la ora cînd în restaurante bețișoarele încep să amestece orezul, pe stadion sau, așa cum ați văzut, chiar pe străzi, sportivii își vor continua intens pregătirile".

Desigur că ar fi fost prematur să-mi întreb interlocutorul despre favoriți și eventuale pronosticuri.

Totuși d-l. Arywai m-a scos și de astă dată din încurcătură, dovedindu-și multilateralitatea cunoștințelor sale sportive :

„Consider că la Tokio, capul de afiș îl vor constitui întrecerile atletice, în care prevăd o dispută acerbă. Rezultatele primelor concursuri de verificare anticipează pasionanta luptă ce se va da pentru cucerirea medaliilor olimpice. Am văzut la lucru pe unii din așii atletismului mondial. Într-o confruntare ca Jocurile Olimpice, buna pregătire fizică are un rol preponderent în obținerea victoriei, dar aceasta trebuie dublată de suportul moral, atît de necesar în competițiile de anvergură. Prevăd „clătinarea" multor recorduri mondiale și multe, foarte multe surprize.

La gimnastică se va reedita, după toate probabilitățile, duelul pasionant, început la Roma, între sportivii sovietici și cei japonezi. O dispută pe care japonezii, mari iubitori ai gimnasticii, o așteaptă cu interes.

Desigur că sînt multe de spus și despre celelalte discipline sportive. Fotbalul, voleiul, sporturi de echipă care oferă spectatorilor confruntări de mare spectacol, sînt așteptate cu același interes.

De altfel, permiteți-mi să revin la o altă problemă de organizare, legată de transmisiile de televiziune care vor putea fi urmărite de telespectatorii din Asia, Europa și America, instalați comod în fotolii în fața micului ecran".

Pentru semnatarul acestor rînduri, șirul surprizelor nu se încheiase. Pe o altă arteră a orașului circulația fusese aproape complet întreruptă din cauza unor lucrări, în aparență de pavare a marelui bulevard.

L-am întrebat pe d-l. Arywai despre ce este vorba și mi-a explicat că se construiește o nouă linie de metrou, menită tocmai să asigure transportul spectatorilor la locurile de desfășurare a întrecerilor.

Era destul de tîrziu și am vrut să mulțumesc interlocutorului meu pentru amabilele explicații. M-a oprit, rugîndu-mă să-i răspund la o întrebare :

— Ce face Iolanda Balaș ?

Bineînțeles că m-am declarat gata să-i satisfac curiozitatea.

I-am vorbit de pregătirile atletei noastre, despre ultimele ei rezultate.

„La Roma, mi-a spus d-l. Arywai, am urmărit cu emoție și admirație evoluția acestei mari atlete. Sînt sigur că actualul ei record mondial va rămîne încă multă vreme înscris în statisticile comentatorilor sportivi. Bineînțeles, dacă Ioli nu va căuta să mă contrazică".

Plimbarea îmi făcuse plăcere. Aflasem multe lucruri noi așa că m-am despărțit de d-l. Arywai, mulțumindu-i pentru interesantele date furnizate.

Din camera hotelului, prin fereastra deschisă, priveam la o imensă reclamă luminoasă. O bufniță de 5 m. înălțime își rotea ochii rotunzi, luminînd un afiș multicolor pe care am distins cele 5 cercuri olimpice.

Zgomotele citadine aproape încetaseră.

Ing. A. PAPAIANOPOL

O PARTIDĂ CU ȚIRIAC

În seara în care corespondentul din București al lui „France Presse" transmitea Parisului vestea că Țiriac l-a învins, în „Cupa Davis" pe Forbes, cel mai bun jucător sud-african, redactorul de tenis al agenției franceze a exclamat uimit : „C'est fantastique !".

Performanța e, într-adevăr, deosebită. Forbes, unul din cei mai buni jucători de atac din lume, finalist la Forrest-Hills, e o mare piatră de încercare pentru orice tenisman... Două zile mai tîrziu, un alt as sud-african, Segal, a fost „tăiat" de atu-ul lui Țiriac... Dacă mai adăugăm că la recentul Roland Garross, Țiriac l-a învins și pe sud-africanul Drysdale, expresia „hat-trick", rostită cu amară ironie de Diepraam, al patrulea sud-african, e perfect justificată. În Anglia, „hat-trick"-ul este performanța fotbalistului care înscrie trei goluri într-un meci.

★

Și-acum vă invit, stimați cititori, la o partidă Țiriac — subsemnatul, în care sper să fiu învins de verva campionului nostru.

Servesc :

— Ce zici, „Țiri", de acest prim semestru al anului 1963?

Ripostă :

— Cam prematur. La 23 iunie, deci cu șapte zile înainte de finalul semestrului, începe Wimbledonul.

0—15...

Servesc : „Nu mai înțeleg. Țiriac. Am venit înaintea Wimbledonului, ca să te pot prinde în bună dispoziție".

Țiriac ratează returul și-mi retrimite mingea pe sub fileu : „nu răspund la ironii".

15 peste tot...

Servesc din nou : „Ce-ai mai învățat în acest sezon ?"

Retur de mare precizie : „Imens. Se spune că o călătorie valorează mai mult decît o sută de cărți citite. La tenis, un turneu e cît un an de antrenament".

Încerc un stop : „Treci la nume proprii. Generalitățile îi plictisesc pe cititori".

Țiriac sprintează și răspunde :

„Într-un turneu te întîlnești cu zeci de oameni, cu zeci de stiluri, cu zeci de caractere. Și toate aceste confruntări îți modelează mîna, gîndirea tactică și puterea de luptă... La Cairo, de pildă, l-am bătut pe Mills (6—1; 1—6; 6—0), dar am văzut cît de eficace e mingea lovită în urcare, înainte de punctul mort. Cu alte cuvinte am putut studia „școala engleză"... A urmat Bungert. L-am învins și pe el (6—2; 3—6; 6—3), dar am învățat mult de la acest german... fantezist, pe care îl consider cel mai talentat jucător de pe continent. Tehnica lui în lovirea mingii din încheietura mîinii este uimitoare. În afară de asta am învățat și din lipsa lui de concentrare. Așa e întotdeauna : înveți și de la bine și de la rău".

...Am obosit. Țiriac mă poartă din colț în colț. Solicit un timeout arbitrului, care admite, prin excepție. Acum notez în voie.

„În al treilea joc cu spaniolul Arilla am avut 6—1 și 5—0, dar pînă la urmă am pierdut. La 5—0 arbitrul ne-a dat mingi noi. Serveam eu. Am făcut un calcul simplu : pierd un ghem, ca să încheiu cu 6—1 și să încep setul trei pe serviciul meu. Dar calculul a fost greșit. Apoi a urmat, firesc, căderea morală... Ce să-i faci ? Învești din toate. „Momentul Arilla" mi s-a întipărit în minte pentru totdeauna"

Revenim pe teren. Trimit un lob înalt, pînă la... Alexandria...

„La Alexandria am cîștigat cu 6—4, 6—3 împotriva australianului Warren Jaques, dar apoi am pierdut la spaniolul Couder cu 1—6, 6—8. Couder e unul din ultimii mohicani ai jocului de pe fund — bineînțeles dacă facem abstracție de „perioada ofensivă" de la noi din țară. Trăiește din... regularitate, passing-shoturi și stopuri. Cînd mi-am dat seama că trebuia să atac la 1—6, 0—4, am izbutit să fac cinci gheme la rînd, dar era prea tîrziu.

Servesc : „Două vorbe despre dublul cu Mills".

Ripostă : „Foarte instructiv. Am mers din victorie în victorie. Am pierdut greu contra cuplului Pietrangeli-Mandarino, cu 8—10, 6—8. În primul set am avut 12 set-boluri. E un consum nervos care te calește..." .

— Ce-a fost la Roland Garross ?

— 6—3, 6—2, 6—2, cu francezul Lacroix, 3—1 cu Drysdale și un joc frumos cu australianul Bob Hewitt, aș spasela din lume, la care am cîștigat primul set (6—1) și le-am pierdut pe ultimele trei (ultimul cu 5—7), dar cred că am „ghicit" multe elemente noi din „școala australiană". Apoi, după cum știi, acasă, în „Cupa Davis", Forbes și Segal. Cred că aceste două victorii pe care le consider medaliile de argint și de bronz ale carierei mele

(cea de aur e cu Fraser) se datoresc călirii tehnice, tactice și psihice pe „courts"-urile de pretutindeni.

...Am pierdut setul „con brio", îi ofer învingătorului o lămîie :

— Ce faci ca să urci ?

— Revin la forhandul plat, cu puțin topspin, vreau să lucrez reverul de sus (în stilul lui Segal), să impun mai multă precizie stilului și, mai ales, să vin tot mai des la fileu...

— Care e orientarea generală ?

— Există trei categorii de jucători. „Zburătorii" care atacă totul (Emerson, Forbes, Stolle, Lundguist, Darmon), jucătorii completi (Bungert, Santana) și defensivii (Couder, Barclay). Orientarea generală este spre un joc complet, cu tendințe spre prima categorie, adică multă pedală pe atac. Cît priveste defensivii, doar o „rezervație" specială îi va face să supraviețuiască.

În drum spre vestiar, Țiriac face reflecții : „dacă aș lua totul de la capăt, aș investi cel mai mare capital în lovitura de servici. Serviciul e baza. Pentru mine ordinea importanței loviturilor e precisă : servici, voleu, smeci și abia după aceea forhand sau rever".

Pe un teren vecin, foarte tinerii Boaghe și Ilie Năstase se antrenează de zor. O ultimă întrebare :

— Ce zici, care din doi îți va fi succesorul ?

— Cel care mă va ataca. Altfel, o să îmbătrînim împreună....

Ioan CHIRILĂ

ȘAH

Rezultatul finalei „Cupa Magazin" (Ediția I)

În revista noastră a apărut, la 9 august 1958, un articol intitulat *„Start în turneul de șah prin corespondență organizat de „MAGAZIN"*. Erau publicate primele grupe ale concursului care, la propunerea cititorilor, avea să capete după aceea numele de „CUPA MAGAZIN". Erau primii participanți din cei aproape 500 care au solicitat înscrierea la acest original turneu popular de șah prin corespondență.

Au trecut de atunci aproape cinci ani. Cei mai buni jucători din sferturile de finale, au promovat în semifinalele competiției, după partide de multe ori dîrze, care au durat mai bine de un an. În semifinale ei au luat lupta de la capăt, o luptă mai grea, cu jucători ceva mai experimentați, cu o forță de joc mai ridicată. Pe atunci majoritatea participanților erau abia la începuturile activității lor competiționale prin corespondență. Astăzi, mulți dintre ei sînt jucători consacrați, au luat parte la semifinale și finale ale campionatului republican masculin și feminin, sînt membri ai echipelor reprezentative ale țării noastre la întîlnirile prin corespondență. Din semifinalele „CUPEI MAGAZIN", după alt an și jumătate, s-au ales cei mai buni — au intrat, în finală 20 de participanți, care au început o nouă luptă, și mai grea, pentru cîștigarea trofeului rivnit, pentru a avea satisfacția de a fi cel mai puternic dintre participanții la concurs.

Întrecerea finală s-a ridicat la un nivel tehnic ridicat. Majoritatea jucătorilor, — și mai ales primii trei clasați — au dovedit o forță de joc apreciabilă, demnă de evidențiat. Comentînd o partidă cîștigată în finală de N. Botezatu, maestrul sportului *Teodor Ghițescu* remarca o manevră pozițională fină a acestuia, la care — sublinia — ar subscrie chiar și un maestru ! Și alți maeștri ai sportului au comentat partide din „CUPA MAGAZIN" — stimulînd în acest fel jocul participanților .

Ediția I a „CUPEI MAGAZIN" (ca și edițiile a II-a și a III-a, în curs de desfășurare) s-a bucurat de succes și a dat rezultate bune pentru că a răspuns unui deziderat, pentru că s-a adresat unor cercuri largi de iubitori ai jocului de șah care nu pot participa la turneele obișnuite și care găsesc în jocul prin corespondență largi posibilități de a desfășura regulat și în condiții bune o activitate competițională bogată, variată. Aceasta se vede și în succesul altor competiții organizate în ultimii ani în țara noastră, concursurile și campionatele republicane inițiate de Federația română de șah, turneele cu deschideri obligatorii ale „REVISTEI DE ȘAH", „CUPA SATELOR" pe echipe etc. În acești ani a luat ființă o comisie de șah prin corespondență în cadrul Federației romîne de șah ; jucătorii noștri iau parte — individual și pe echipe — la numeroase competiții internaționale.

Organizarea celor trei etape ale „CUPEI MAGAZIN" — ediția I — a necesitat un volum apreciabil de muncă organizatorică. Aceasta a făcut ca uneori pe parcurs să se manifeste unele deficiențe în ceea ce privește operativitatea alcătuirii grupelor, a rezolvări unor contestații etc. Contribuția arbitrilor promovați chiar din rîndul jucătorilor, ca și îmbunătățirea pe parcurs a regulamentului de joc, au contribuit ulterior la înlăturarea acestor deficiențe.

La data încheierii finalei nu toate partidele au fost terminate prin joc. După o analiză atentă, partidele neterminate au fost adjudecate de maestrul sportului *Carol Partoș*. Rezultatele finale pot fi urmărite în tabela de concurs. În ceea ce privește partida dintre N. Botezatu și L. Ghionea, ea a fost dată pierdută amîndorura pentru nerespectarea regulamentului de joc.

În afara „CUPEI MAGAZIN" atribuită lui Nicolae Botezatu (Sinaia), primilor cinci clasați li se mai oferă premii în obiecte. Tuturor participanților la finală li se oferă de asemenea cîte un abonament pe un an la revista „MAGAZIN" (în care scop jucătorii sînt rugați să trimită adresa lor exactă).

Felicităm pe primii clasați în ediția I a „CUPEI MAGAZIN", mulțumim tuturor celor care au luat parte la această întrecere și au contribuit prin participarea lor, prin sugestii și sesizări la succesul turneului, precum și maeștrilor sportului care au comentat partidele jucate în „CUPA MAGAZIN". Așteptăm, în continuare, din partea cititorilor noștri noi sugestii privind materialele pe care ar dori să le găsească în rubrica de șah, concursurile pe care ar dori să le organizăm.

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	ORAȘUL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	TOTAL PUNCTE	LOCUL OCUPAT
1	Nicolae Botezatu	Sinaia	■	–	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	1
2	Liviu Ghionea	Buc.	–	■	½	1	½	1	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16½	2-3
3	Paul Popescu	Buc.	½	½	■	1	1	½	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16½	2-3
4	Gheorghe Gama	Brebu	½	0	0	■	½	1	1	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	4
5	Nicolae Ștefănescu	Buc.	0	½	0	½	■	½	0	½	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	5
6	Dumitru Furnică	Brașov	0	0	½	0	½	■	1	1	1	1	0	½	1	0	1	1	1	1	1	1	12½	6
7	Dabu Răzvan	Buc.	0	½	0	0	1	0	■	0	1	½	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	12	7
8	Const. Ștefaniu	Buc.	0	0	1	½	½	0	1	■	0	½	0	½	1	1	½	1	1	1	1	1	11½	8
9	Aurel Georgescu	Buc.	0	0	0	½	0	0	0	1	■	1	1	1	0	1	½	1	1	1	1	1	11	9
10	Kugel Sigismund	Brad	0	0	0	0	1	0	½	½	0	■	0	1	1	1	½	1	1	1	1	1	10½	10
11	Klang Jerome	Buc.	0	0	0	0	0	1	½	1	0	1	■	0	½	1	1	0	1	1	1	1	10	11
12	Hang Eugen	Buc.	0	0	0	0	0	½	½	½	0	0	1	■	1	½	0	1	1	1	1	1	9	12
13	Paul Popescu (Pogov)	Buc.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	½	0	■	1	1	1	1	1	1	1	8½	13
14	Ioan Bredan	Petroșani	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	½	0	■	½	1	1	1	1	1	7	14-15
15	Nae Popescu	Buc.	0	0	0	0	0	0	½	½	½	0	1	0	½	■	1	0	1	1	1	1	7	14-15
16	Marian Iacob	Pitești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	■	1	1	1	1	1	5	16
17	Tereza Urzică	Vatra Dornei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	■	1	1	1	1	4	17
18	Virgil Zaharescu	Buc.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	■	1	1	1	2	18
19	Emil Buzoianu	Pitești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	■	1	1	1	19
20	Corneliu Popescu	Buc.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	■	1	0	20

MOZAIC ● MOZAIC ● MOZAIC ●

● **AM ANUNȚAT** într-un număr precedent că atletul francez Michel Jazy a cunoscut un deosebit succes datorită unei plăci care a imprimat pe scurt relatările sale privind unele aspecte ale activității sale. Federația franceză de specialitate sesizată de acest fapt și apreciind că această activitate contravine amatorismului pur, a determinat pe Jazy să renunțe la imprimări, iar casa de discuri a retras de pe piață discurile respective.

● **FEDERAȚIA** belgiană de box a decis ca în întîlnirile dintre pugiliști, în cazul cînd unul dintre ei își pierde proteza dentară, arbitrul trebuie să oprească meciul pentru a-i da posibilitatea celui în cauză să și-o pună din nou. Măsura aceasta a fost folosită însă de mulți boxeri pentru... a cîștiga timp prin pauzele care se creează.

● **CU PRILEJUL** meciului de box Irlanda—Franța, s-a petrecut un fapt amuzant. În seara galei, reprezentantul Franței la categoria ușoară a avut surpriza să constate că în ring i-a apărut ca adversar un... alt boxer decît cel văzut de el la cîntar. Apoi, i s-a dat și explicația : Jim Neil, adversarul său, posesorul unei chelii, obișnuiește să umble în... particular cu o perucă.

● **NU MAI PUȚIN** de 300.000 de cetățeni din Manchester s-au adunat la gară pentru a întîmpina echipa locală Manchester United care venea de la Londra după cîștigarea finalei Cupei Angliei la fotbal. Cu acest prilej și cu ocazia primiriii echipei la recepție (seara, la primărie) s-au produs asemenea busculade încît peste 400 de cetățeni au fost răniți, iar foarte mulți au fost internați la spital. O primire care infirmă cumva mult discutatul ...calm britanic !

Se mai întîmplă !...

Activitatea sportivă, atît de diversă și de complexă, oferă de foarte multe ori momente deosebite, pe care spectatorii nu le pot uita ușor, așa cum desigur ați avut și dv. posibilitatea să constatați în diferite împrejurări. Pentru exemplificare am ales astăzi două asemenea imagini.

La un meci de box s-a ivit situația pe care a reușit s-o surprindă un fotograf atent. În urma unui angajament violent, cei doi pugiliști s-au pomenit în... afara corzilor ringului. Cum ei s-au intors la timp în ring, meciul a putut continua...

La un meci de fotbal, extrema stîngă a uneia din echipe a înscris un gol. Bucuros, el s-a îndreptat spre fundul porții, pentru a culege balonul. Cînd s-a ridicat, a avut surpriza pe care o înfățișăm în fotografia din dreapta : un cîine lup, identificat ca aparținînd portarului, a încercat să-l facă să înțeleagă că prezența lui acolo este nedorită...

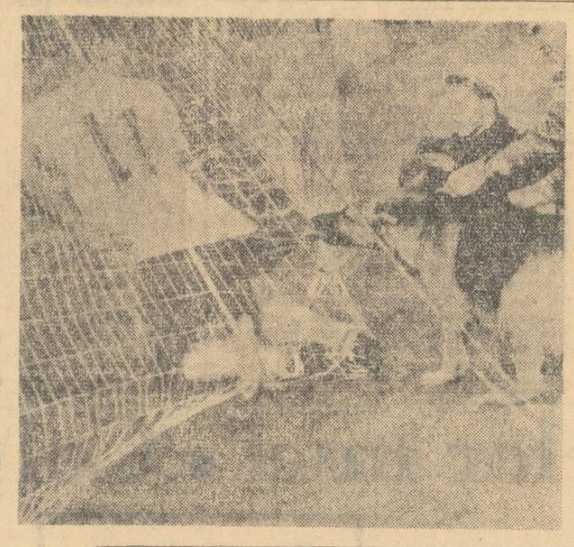

ITINERARII TURISTICE

„IZVORUL FĂRĂ MOARTE"

Hotărît lucru, tînărul meu prieten a îndrăgit munții ! Anul trecut a hoinărit prin Bucegi și prin Ciucaș. Acum vrea să facă cunoștință cu Piatra Craiului. I-au stîrnit curiozitatea discuțiile pe care le-a tot auzit pe la cabane.

— E chiar atît de frumoasă Piatra Craiului ?

Piatra Craiului. — „Izvorul fără moarte"

— Este, într-adevăr, îi răspund. Nu degeaba i s-a spus „zîna munților"...

— Dar drumurile sînt chiar atît de grele cum se spune ?

— Da. Comparativ cu drumurile pe care le-ai făcut în Bucegi, drumurile Pietrei Craiului sînt mai dificile. Pretind o călcătură sigură și obișnuință cu abisurile.

— Sînt chiar mai grele ca drumul pe creasta Bucșoiului ?

— În general, se pot compara cu el, dar unele sînt mai grele. Pentru prima cunoștință cu acest munte se pot alege însă drumuri relativ ușoare.

— De exemplu, pentru o excursie de 3—4 zile, ce itinerar îmi recomandați ?

— Pentru început, socotesc că va trebui să te mulțumești să cunoști creasta nordică. E mai primitoare și mai aproape de cabane. Prima etapă ar putea fi urcușul pînă la cabana Curmătura, așezată sub șeaua dintre Piatra Mică și Turnul cu care începe creasta zimțată a Pietrei Craiului. Se poate ajunge aici pe mai multe drumuri. Pentru priveliștile și curiozitățile ce le oferă, eu aș alege drumul care pleacă din Zărnești și merge de-a coasta pe versantul vestic al Pietrei Mici și al Turnului, pînă la refugiul vînătorilor, refugiul Diana. Poteca traversează nesfîrșite fînețe oferind o largă perspectivă asupra văii Bîrsei și măgurilor de pe versantul de dincolo de această apă.

De la Diana, „brîna caprelor", o potecuță care se strecoară abil pe un prag înalt al peretelui vestic al Podinei Închise te duce spre Curmătura Izvorului, sus pe creastă.

— Curmătura Izvorului ? De ce îi spune așa ? — mă întrerupe tînărul și curiosul meu prieten.

— Fiindcă sub ea, la cîteva sute de metri, se află unul din puținele izvoare de altitudine din Piatra Craiului, Izvorul Caprelor sau „Izvorul fără moarte", cum i se mai spune pentru că nu seacă niciodată.

El se află chiar la capătul de sus al Brînei caprelor, într-o mică grotă, săpată de ape, în pieptul peretului de calcar. Caprele negre vin și ele adesea aici ca să-și potolească setea.

— Și în continuare ?

— Din Curmătura Izvorului, dacă timpul îți permite, poți urma drumul de creastă, la stînga, urcînd Turnul și coborîndu-l apoi pe partea cealaltă pînă în curmătura sub care se află cabana. Dacă întunericul te zorește, n-ai decît să cobori direct la cabană pe drumul marcat cu bandă albastră.

A doua zi, o excursie pe Piatra Mică, iar a treia zi, piatra de încercare : parcurgerea crestei nordice din Curmătura Izvorului pînă la vîrful Baciului, sau vîrful La Om, cum i se mai zice, un vîrf de 2.239 metri. În sfîrșit, coborîrea pe „la lanțuri" spre cabana Plaiul Foii.

Priveliștile pe care ți le va oferi acest drum de creastă, unic în felul lui, hornurile și arcadele Zaplazului la coborîre îți vor rămîne nesterse în amintire și te vor îndemna să revii cît mai des pe fermecătoarele meleaguri ale „zînei munților"...

Gh. BAIU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERĂ
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

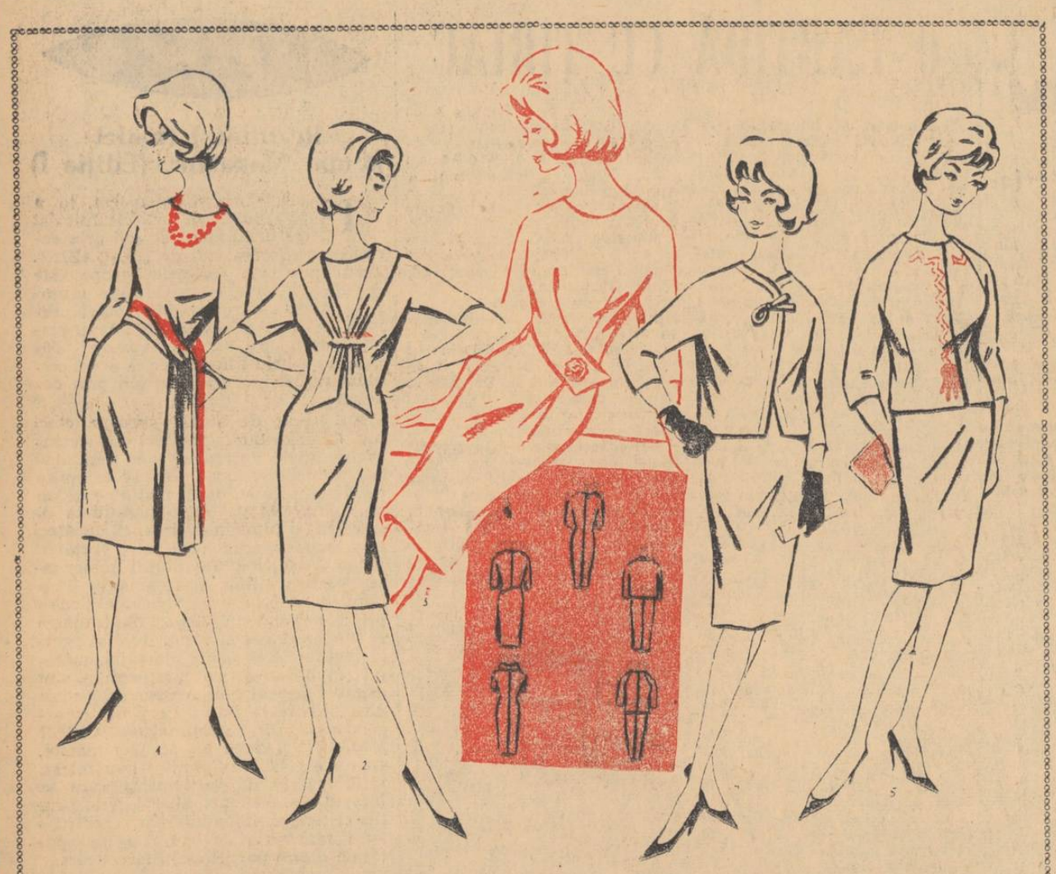

ROCHII DE SEARA

GARNITURI

Cu puțină răbdare și îndeminare puteți lucra din suitaș, șnur, mătase sau lină, diverse garnituri la îmbrăcămintea dv., dîndu-i o notă aparte și elegantă. Dăm mai sus cîteva sugestii :

1. La o rochie simplă, veți aplica o astfel de garnitură pe clinul din față (aproape de tiv), formată din ciucuri de lină sau mătase prinși unul de altul printr-un fir comun.

2. Patru lănțișoare croșetate, înnodate așa cum se vede în desenul mărit, se termină într-o parte cu ciucuri mici ovali ; acestea vor alcătui o garnitură elegantă pentru un deux-pièce, Ele se vor prinde în talie de pense.

3. Din jurubițe de mătase sau fire deșirate din materialul rochiei, puteți face mînecile acestui model. Jurubițele cusute pe o bentiță croșetată vor fi prinse în trei rînduri pentru a da lungimea necesară mînecii.

4. La o jachetă de lînă sau stofă veți aplica această garnitură ușor de executat din suitaș sau șnur, așezat pe două rînduri cusute între ele. Primul rînd va fi drept, iar al doilea ondulat regulat.

5. Tot din suitaș (mai plin) puteți face această garnitură asemănătoare unei crenguțe de brad, pe care o coaseți pe bentița din fața rochiei.

6. Rochie cu bolero prins în cele două cusături ce pornesc din umăr și se rotunjesc în părți, pînă în spate. De tivul acestui bolero se prinde o garnitură cu ciucuri mici rotunzi cu picioruș.

Desene de M. POPESCU

MEDICUL vă sfătuiește

Călirea organismului la diferite vîrste

Se vorbește tot mai mult despre călirea organismului și aceasta pe bună dreptate, fiindcă un organism călit — adică devenit rezistent — poate mai bine să facă față diverselor îmbolnăviri din cursul vieții și chiar să prevină multe boli. Dar nu numai atît. Un organism călit dă un randament mai mare la muncă, asigură o viață mai plăcută și mai îndelungată.

Călirea organismului e bine să fie începută cît mai de timpuriu, chiar din primele săptămîni de viață și să fie continuată de-a lungul anilor. Factorii principali de călire sînt aerul, apa, soarele și exercițiile fizice, la care se adaugă alimentația rațională și îmbrăcămintea potrivită. Acțiunea de călire nu se va întrerupe decît în cazuri de boală.

Cele mai eficiente mijloace de călire și modul lor de aplicare trebuie să fie indicate de medic, în raport cu vîrsta și starea de sănătate a fiecărei persoane.

În general, copiii, începînd de la vîrsta de 3—4 luni, vor fi obișnuiți treptat cu expunerile corpului la soare. Se începe cu 2—3 minute și se ajunge progresiv pînă la 30 de minute pentru o expunere. Dacă băile de soare se fac în timpul verii, vor fi completate la această vîrstă cu un duș călduț, efectuat cîteva secunde cu stropitoarea.

Călirea prin soare se combină cu acțiunea aerului. În lunile călduroase, copilul sănătos va fi scos afară la aer, după două săptămîni de la naștere, iar cînd vremea e mai răcoroasă, după 3—4 săptămîni, pentru 10—20 de minute, spre a fi plimbat sau să doarmă la aer curat. Treptat, timpul de stat la aer se prelungește pînă la 2 ore, de 2 ori pe zi. De la 3 luni, copilul poate fi expus gol la aer afară, cînd nu bate vîntul și temperatura nu scade sub 22 grade Celsius. Băile de aer se încep cu 2 minute și se ajunge progresiv, în timp de o lună, la expuneri aeroterapice de 30 de minute. E bine ca înainte de expunerea corpului gol afară, să se țină copilul complet dezbrăcat în cameră cîte 2—3 minute zilnic, timp de 4—5 zile, pentru acomodare.

Apa completează factorii de călire. Pînă la 6—7 luni, contactul sugaciului cu apa se va rezuma doar la baia zilnică de curățenie și înviorare. După această vîrstă, se folosesc fricțiunile ușoare pe tot corpul cu apă călduță la temperatura de 34—35 grade Celsius, timp de 4—5 minute. La copiii mai mari, temperatura apei pentru fricțiuni poate fi coborîtă cu cîteva grade. Să nu se exagereze însă, crezîndu-se că numai prin utilizarea apei la o temperatură foarte scăzută se poate obține călirea organismului. Astfel se poate îmbolnăvi copilul și compromite acțiunea de călire.

Exercițiile fizice încep prin mișcările spontane ale sugacilor, care nu trebuie împiedicate prin imobilizare. De la vîrsta de 3—4 luni, mamele pot imprima sugacilor o serie de mișcări pasive și efectua masaje recomandate de medic.

Hrana substanțială, fără tendință de supraalimentație, ca și îmbrăcămintea rațională din care e bine să fie exclusă înfofolirea, constituie factori ajutători deopotrivă de prețioși în călirea organismului la copii.

Cînd copiii se măresc, factorii principali de călire devin tot mai intensi, în raport cu etatea. În anii de vîrstă școlară, băile reci în strănduri, lacuri, rîuri sau la mare, precum și practicarea sporturilor în funcție de aptitudini, preferințe și avizul medicului, contribuie mult la întărirea organismului.

Nici oamenii maturi sau mai vîrstnici nu trebuie să renunțe la mijloacele de călire. Exercițiile fizice în pauzele de producție, plimbările în aer liber, excursiile, ca și practicarea unor sporturi în raport cu vîrsta și starea generală a sănătății, mențin vioiciunea corpului și prelungesc viața.

Dr. I. LEONESCU

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● *GUȘA ENDEMICĂ, mai corect numită distrofie endemică tireopată, este un proces morbid complex care afectează nu numai glanda tiroidă,, ci întregul organism. În cadrul acestei boli, sînt cunoscute alterări ale auzului (surditate sau hipoacuzie), ale sistemului nervos central și ale organelor vorbirii (bîlbîială, gîngăveală). Recent s-a constatat că din cauza gușii suferă și ochiul cu toate elementele lui componente. Într-adevăr, la purtătorii de gușă sînt mai frecvente și evoluează mai neplăcut diferite suferințe oculare ca : strabisme, conjunctivite, miopii, astenopii ; sînt influențate de prezența distrofiei endemice depunerile de colesterol sau de grăsimi la nivelul ochiului.*

Tratamentele acestor afecțiuni oculare se pare că nu dau cele mai durabile și mai bune rezultate, dacă nu se face tot odată și tratamentul endocrin al distrofiei endemice tireopate. Această colaborare dintre oculist și endocrinolog ridică pe de o parte eficacitatea terapeutică, dar mai ales poate ajuta mult la prevenirea suferințelor oculare sau a recidivelor acestor boli.

● *CERCETĂRILE din ultimii ani au dovedit că încă din perioada fetală (de la a III-a lună a vieții intrauterine) organismul copilului secretă și metabolizează numeroși hormoni. Aceasta se face dirijat de reglările hormonale ale corpului mamei. Faptul că din corpul mamei, prin placentă, pot trece cu șingele la copil diferite medicamente sau hormoni, arată cît este de important ca o gravidă să nu consume nici un fel de medicamente decît la recomandarea și sub controlul medical.*

● *COLESTEROLUL este materia primă din care glanda suprarenală produce hormonii ei. Nivelul colesterolului este cu 10% pînă la 15% mai mare în șingele copilului hrănit la sîn față de copilul mic hrănit cu lapte de vacă. Se pare că și acest fapt intervine în rezistența mai bună a copilului care a fost alăptat la sîn.*

● *CERCETĂRI recente au scos în evidență faptul că la peste 60% din consumatorii de aspirină au loc pierderi de șînge oculte, depistate cu ajutorul analizei materiilor fecale. Dacă se prelungește consumul de aspirină un timp mai îndelungat, pot apare anemii cu scăderea hemoglobinei (a fierului). Aspirina produce apariția unei iritații a mucoasei stomacului, motiv pentru care se recomandă a fi folosită pe stomacul plin și numai acolo unde este indicată de medic, iar tratamentul să se facă cu întreruperi.*

● *ECHILIBRUL corpului omenesc în spațiu este reglat și prin participarea sistemului nervos vegetativ. Această reglare variază în mod evident de-a lungul zilei: reglarea echilibrului este cea mai slabă între ora 1—4 dimineața și atinge un maxim între orele 10—19.*

Dr. P. BABACA

SPĂLAȚI CĂPȘUNILE

Sezonul căpșunilor ! Cui nu-i plac aceste fructe, aromate și gustoase ?

Căpșunile sînt folositoare organismului, datorită cantității mari de vitamină C pe care le conțin, ca și a unei cantități bune de vitamină B și vitamină PP.

Copiii le mănîncă cu multă plăcere. Pudrate cu zahăr sau amestecate cu smîntînă ori frișcă, căpșunile sînt, în acest sezon, un desert ideal, hrănitor și ușor digerabil.

Consumul căpșunilor poate însă produce diferite boli, cauzate de viermi intestinali, de microbi. Explicația trebuie căutată în prejudecata că aceste delicate și zemoase fructe n-ar trebui spălate și cu atît mai mult opărite, ca să nu-și piardă gustul și aspectul. În realitate, tocmai căpșunile trebuie spălate cu multă grijă și atenție, pentru că straturile în care cresc nu sînt stropite numai cu apă curată, ci adesea cu lichide murdare.

Acestea sînt o bună îngrășăminte naturală, fără îndoială, care însă conțin de cele mai multe ori ouă de paraziți, microbi ai unor infecții intestinale, ai virusului hepatitei epidemice, poliomielitei și altor boli infecto-contagioase.

Căpșunile trebuie spălate întotdeauna. Ele se spală întîi în apă rece curată. Dacă nu avem siguranța purității apei cu care le spălăm, o fierbem întîi și o răcim. După această primă spălare, este bine să le mai și opărim, întinzîndu-le pe o sită. În acest fel, fructele rămîn curate și își păstrează și toate proprietățile nutritive și gustative.

Dr. V. I.

Din obiceiurile străvechi

După un obicei străvechi al poporului nostru, copilului nou născut trebuie să i se lege de gît, cu o ață, un cățel de usturoi... pentru a-l feri de boală. La baza obiceiului stă observația populară a efectului antimicrobian al usturoiului. Știința de azi confirmă acest efect care se datorește fitoncidelor conținute de usturoi, ceapă și alte plante, care distrug bacteriile, ciupercile și alte microorganisme.

— La kirghizi, pe baza acelorași observații, există un obicei de a pune cîteva căpățîni de usturoi sau ceapă în coșul în care se păstrează strugurii, pentru a-i feri de alterare.

— În Moravia, există un obicei străvechi de a arde imediat părul tuns, iar în Scoția același obicei igienic este extins și asupra unghiilor tăiate. Este interesant că obiceiul datează cu mult înainte de a se fi știut ceva despre microbi și ouăle de paraziți ce se pot cuibări sub unghii.

NOUTĂȚI MEDICALE

O nouă metodă de tratament a varicelor

...a fost introdusă în ultimul timp în practică la secția de chirurgie a spitalului „Dr. Ștefan Stîncă" din Capitală. Ea înlocuiește vechile metode de tratament (prin sclerozarea venelor cu diverse substanțe) care dădeau cicatrici și numeroase recidive.

Prin noua metodă — pusă la punct de sovietici — sclerozarea venei se realizează prin introducerea unui fir de catgut pe traiectul venei varicoase, obținîndu-se în felul acesta o vindecare mult mai rapidă, fără cicatrici și fără recidive.

Medicament antigripal

...în perspectivă se pare a fi dezoxivibonucleaza, — un ferment obținut în Institutul de citologie și genetică a U.R.S.S.. Acesta, inhalat sub formă de praf alb (fără gust), dă rezultate din cele mai bune în afecțiunile inflamatorii ale aparatului respirator și în congestiile pulmonare. Totodată s-a observat că substanța are o acțiune foarte eficace și împotriva anumitor virusuri ceea ce i-a făcut pe cercetătorii sovietici să-i prevadă un viitor strălucit în lupta împotriva virozelor gripale.

Înlocuirea temporară a ficatului bolnav

... a fost realizată recent de medicii japonezi printr-un circuit artificial extracorporal la care au conexat ficatul unui cîine viu — în scopul tratării insuficiențelor hepatice grave și a comelor hepatice. Prin anumite legături artificiale, șîngele bolnavului este scos din artere și trecut întîi printr-un aparat de dializă — pentru epurarea unor produși toxici — apoi prin ficatul în funcțiune al unui cîine anesteziat, în scopul efectuării proceselor biologice specifice pe care ficatul deficient al bolnavului nu le poate realiza. Trecerea unui litru de șînge prin ficatul cîinelui durează circa 10 minute deci întreaga cantitate de șînge a bolnavului (circa 5 litri) poate fi trecută prin acest „ficat artificial" în mai puțin de o oră, ceea ce realizează o scădere importantă a amoniacului din șînge și ca urmare o ameliorare evidentă a stării bolnavului.

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Cartofi noi cu verdeață și smîntînă; ardei umpluți cu orez; ruladă cu marmeladă.

— Ciorbă de salată verde dreasă cu smîntînă; friptură de miel la cuptor-salată; fructe.

— Mazăre cu frigănele; ciulama de ciuperci; strudel de cireșe.

— Dovlecei umpluți cu brînză de vaci; miel cu verdeață; căpșuni cu zahăr.

— Șnițel de ou ; mîncare de cartofi noi cu carne; salată ; compot de cireșe.

— Ciorbă de lobodă; budincă de spanac; papanași prăjiți cu zahăr.

— Varză pane; gulii umplute cu creier și mazăre, cremă de căpșuni.

CREMĂ DE CĂPȘUNI

Se trece prin sită 1/2 kg de căpșuni, bine spălate și scurse de apă, se amestecă cu 1/4 kg de zahăr și cu 8-10 foi de gelatină dizolvate în apă caldă (foarte puțină apă) și trecute prin tifon. Într-un vas batem spumă 500 g frișcă pe care o amestecăm cu compoziția de mai sus. Luăm o formă, o udăm cu apă și turnăm crema în ea. O lăsăm la rece cel puțin 3—4 ore pînă se încheagă bine. Cînd s-a întărit, introducem forma 1—2 minute în apă caldă și o răsturnăm pe o farfurie rotundă. Deasupra garnisim crema cu căpșuni stropite cu puțin rom și tăvălite prin zahăr pisat.

VARZĂ PANE

Cantități pentru 6 persoane : o varză, 50 g. făină, 2 ouă, 50 g. pesmet și 100 g. unt sau grăsime. Se opărește varza întreagă, se alege miezul, se taie felii și se strînge într-un tifon dîndu-i o formă ovală. Se dă prin făină, ou și pesmet apoi se prăjește în grăsime încinsă. Se servesc calde cu smîntînă în sosieră. Se pot opări numai foile, fără cocean și după aceia fiecare separat se dă prin făină, ou și pesmet și se prăjește în grăsime.

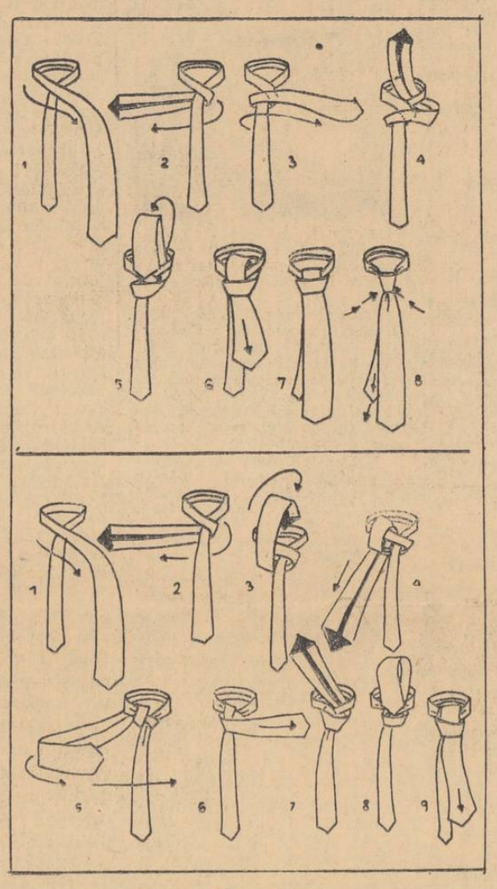

NODUL LA CRAVATA

Noutățile industriei de confecții

Abia au început căldurile caniculare... dar creatorii de confecții se și gîndesc la îmbrăcămintea pentru anotimpurile răcoroase. De fapt, acum ei supraveghează intrarea în producție a modelelor create pentru toamna și iarna anului 1963—1964 și care au și fost contractate. Bineînțeles, fiind vorba de toamnă — iarnă, locul confecțiilor ușoare (al rochițelor vaporoase, al bluzelor din țesături subțiri etc.) este luat de pardesie, paltoane, bluze de vînt și de alte piese grele, din țesături tip lînă (mai subțiri sau mai groase). Să vă prezentăm cîteva din noutățile industriei de confecții.

Actualmente, la silueta modelelor pentru femei și fete tinere se remarcă trei linii de bază : dreaptă, ușor evazată și largă. Tendința liniei este accentuarea conformației naturale a femeilor, prin sublinierea liniei taliei.

În ce privește îmbrăcămintea la bărbați, linia este mai apropiată de corp, iar sacourile sînt mai lungi.

Pentru sezonul de toamnă — iarnă, au fost contractate de organele comerțului, o gamă variată de modele de paltoane și pardesie din diverse țesături, pentru bărbați, femei și copii, raglane impermeabile și bluze de vînt cu misade din blană tricotată, foarte indicate pentru sezonul rece.

Pentru prima oară, vor apare haine din blană artificială tricotată, produse de Fabrica de confecții și tricotaje „București"

Au fost contractate, de asemenea, pardesie din țesături cu conținut de fibre PNA, practice la purtare și cu un aspect plăcut, taioare fantezi și clasice, rochii.

Practic și util

SERVICIILE DE CAFEA

Realizate de harnicii creatori ai fabricii de porțelan din Cluj, serviciile se disting prin finețea execuției, prin linia modernă și coloritul reușit. Fine, abia perceptibile sînt și desenele, care au luat locul florilor mari. Sînt utilizate și motivele naționale fin stilizate.

Noutatea în coloritul acestor servicii este și realizarea minerului în alte nuanțe decît cea a corpului.

PENTRU FURSECURI

După serviciul de fumat care s-a bucurat de aprecierea cumpărătorilor, iată acum o nouă realizare a creatorilor de la fabrica de faianță Sighișoara : serviciul pentru fursecuri.

Atît tava, cît și farfurioarele sînt realizate în diferite linii moderne, care le diferă mult de tăvile și farfurioarele obișnuite. Finisate cu multă grijă și realizate într-o gamă variată de culori, serviciile de fursecuri vor fi, desigur, apreciate de cei cărora le place ineditul.

Colțul celor mici • Colțul celor mici •

Istețul BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

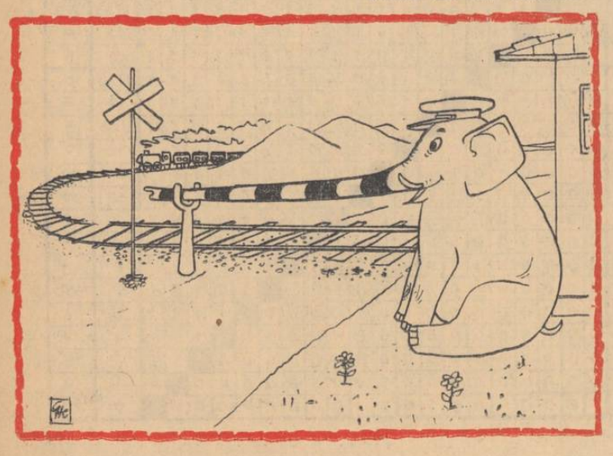

1. 2. 3...

Am în curte un alun,
Un cireș, un nuc și-un prun,
Dintre toți însă niciunul
Nu mi-e drag cum mi-e al

1

Îl privesc cum înfrunzește,
Îl privesc cum înflorește,
Iar cînd ies alune noi
Prind o creangă și-o în

2

Ca să rup cîte-o alună
Cea mai mare, cea mai bună,
S-o sfărîm cu latul pietrei
Sau s-o coc în spuza ve

3

Dar povestea nu e toată.
Eu am vrut deocamdată
Doar să vă deschid și vouă
Poftа de-o alună...

9

Florin IORDĂCHESCU

În patru minute

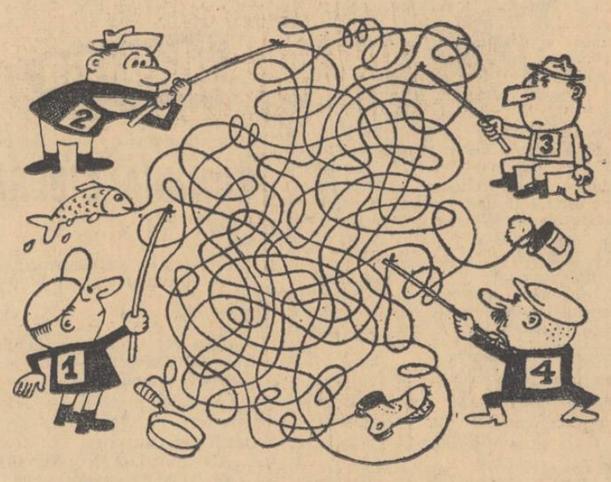

Fiecare dintre cei patru pescari a „pescuit" ceva. Veți realiza o bună performanță dacă veți reuși, în timp de patru minute, să identificați ce a pescuit fiecare.

REBUS

CIREŞAR

ORIZONTAL: 1) Cireşe pentru dulceaţă — Cei ce-au fost în prima serie la mare 2) Grijulie ca totdeauna, face dulceaţă de cireşe şi căpşuni — Cireşi, vişini, caişi, la un loc 3) Emanată de fragi, caise şi căpşuni — Bidivii — Vieru Zaharia 4) Localitate în U.R.S.S. — Vişinele şi cireşele bine coapte 5) Şi tatăl şi fiul au scris despre flori: „Laleaua neagră" (tatăl), „Dama cu camelii" (fiul) — Opriţi-vă, cai! 6) Răcoritoare gratuite pentru cei de pe plajă — Nume feminin 7) Limitele alfabetului — Cozi de vişine — Ca mărul necopt încă 8) Zile din Cireşar, la munte sau la mare — Mînuit şi de albine — Pronume 9) Cuneiformă — Autorul romanului „Trandafir de la Moldova" 10) Afluent al Dunării în Banat — Fructe aromate care se coc tot în... Cireşar 11) Elan tineresc (pl.). — „Cucuietul" care zburdă pe cîmpul înverzit.

VERTICAL: 1) Pînza „Cireşe" îi aparţine — Soră bună cu cireşele 2) Poezie în care Cicerone Theodorescu cîntă frumuseţea mării vara — Dă examen şi... pleacă în vacanţă 3) Eros — În bătaia vîntului de iunie îşi unduie spicele aurii 4) Poartă frunze şi... cireşe — Frunzele acestor pomi sînt foarte apreciate de viermii de mătase — Fiecare cu Cireşarul lui 5) Albastrul cerului la munte şi la mare — În iunie! 6) Autorul versurilor: „Atît de fragedă te-asemeni / Cu floarea albă de cireş / Şi ca un înger dintre oameni / În calea vieţii mele ieşi" 7) Autorul poeziilor: „Fata cu trandafiri", „Discurs într-o livadă" ş.a. — 125 ocale în vechime 8) Hanuri cu „vad" — „Se scuturau toţi trandafirii" de Băjescu şi „În timpul cireşelor" (cîntec popular francez) 9) Suflă zefirul (inf) — Cămin 10) Maria Ionescu — Purtător al unor boabe de aur — Pom încă-n floare în Cireşar 11) Cireşii, vişinii şi ceilalţi pomi, primăvara şi vara 12) Apă mică — Porţiune de mare, la Constanţa, unde au acces numai vapoarele — Abia ieşit din mare.

Julieta FLOREA

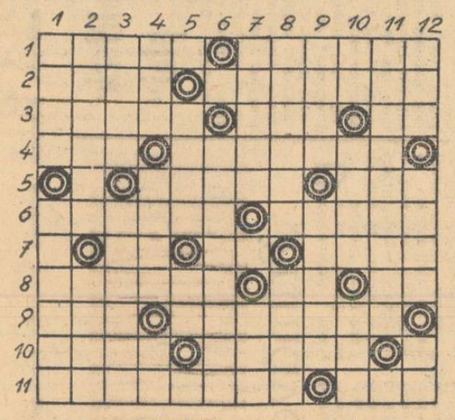

VASE

ORIZONTAL: 1) Traseu pentru vapoare de cursă lungă – Corabie, pahar sau arteră, într-un cuvînt 2) Fare că i s-au înecat corăbiile — Patru ore de serviciu pe bordul navei 3) Furtună periculoasă pentru vasele din larg — „Vasul fantomă" (pl.) 4) Capătul drumului unei corăbii legendare — Material din care se confecţionează bărcile şi unele corăbii 5) În mijlocul bricului! — Cupe! — Între arteră şi siringă 6) A cinsti (fără cupe şi pahare) 7) Scufundate de propriul echipaj 8) Operaţie realizată cu varză şi... tigăi — Notă la vapoare! 9) A se umple de... apă! — „Salutul" tunurilor de pe vapor 10) Vas „mignon" — Riu şi departament în Franţa 11) Terenuri pe care se pot obţine... cupe de lauri — A pune vin în cupe şi pahare.

VERTICAL: 1) Vase pentru băut — Unul din cele mai importante vase de sînge (venă) 2) Vapor (pl.) — Localitate cu o echipă participantă în „Cupa R.P.R." la fotbal 3) Încăperea din fundul unei nave, destinată încărcăturii — Mică ambarcaţie cu motor, pentru transportat mărfuri sau persoane (pl.) 4) Pantaloni într-un muzeu etnografic — Vas de tablă pentru ţinut lichide 5) A fost — Coborîrea ancorei la oprirea unui vas 6) Apăruţi, iviţi — Insulă în Atlantic 7) Fel — Linişte 8) Artă exercitată în cratiţe, oale şi alte vase 9) Vase de flori — Toarnă în oale... metal fierbinte 10) Aranjarea şi fixarea încărcăturii pe o navă — Se toarnă în pahare la masă 11) Primejdie „coltoasă" pentru vapoare — Vas de apă sau robinet la butoaie.

Vasile OLARU

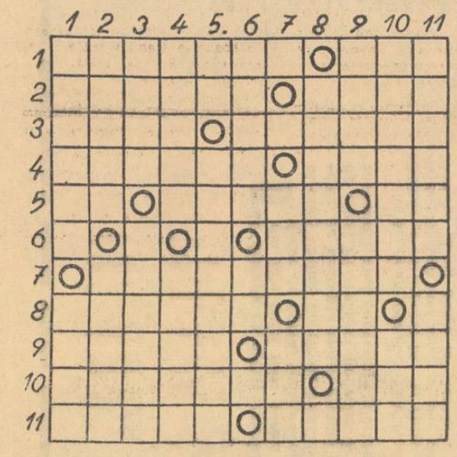

UMORUL ALTORA...

— Cum aţi reuşit să ajungeţi pînă aici?
— De ajuns, am ajuns cu aici încă acum zece ani, dar de coborît nu reuşesc deloc...
(„VIE NUOVE")

— ...Şi fiindcă n-am vrut să ne mai certăm, am împărţit-o frăţeşte!
(„L'HUMANITÉ")

Utilaje noi pentru coafuri moderne...
(„WOCHENPOST")

— O, m-aţi înţeles greşit: v-am cerut, în adevăr, un calmant, dar nu pentru mine — pentru nevastă-mea...
(„VIE NUOVE")

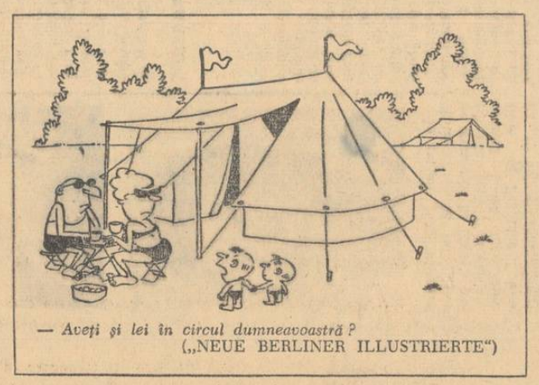

— Aveţi şi lei în circul dumneavoastră?
(„NEUE BERLINER ILLUSTRIERTE")

Centru înaintaş la fotbal, la oculist...
(„WOCHENPOST")

Nehotărîtul...
(„WOCHENPOST")

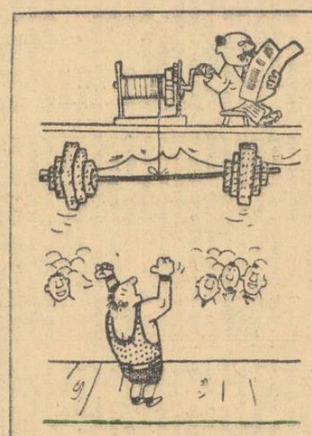

Fără cuvinte
(„ZEIT IM BILD")

Finalul unui maraton
(„ZEIT IM BILD")

Ştiinţa pentru toţi

Cheţurile polare sînt cauza sau consecinţa frigului?

Intr-un studiu consacrat regimului termic al globului terestru, savantul sovietic M. I. Bondiko pune la îndoială o serie de ipoteze unanim admise pînă în prezent.

În cursul unor studii efectuate la Observatorul de geofizică din Voeikov, la Leningrad s-a constatat că în decursul anului cantitatea de radiaţii solare ce ajung la suprafaţa pămîntului (pe metru pătrat) în regiunile polare nu este decît puţin inferioară aceleia din zona ecuatorială. Şi dacă nu luăm în consideraţie decît vara se constată că polul primeşte o cantitate net superioară de radiaţii faţă de Ecuator, deoarece zilele polare sînt de fapt atunci mult mai lungi.

Pe scurt, vechea explicaţie a influenţei unghiului format de razele solare cu suprafaţa solului asupra temperaturii nu mai poate satisface. După Bondiko, factorul decisiv în această problemă este Albedoul, care este capacitatea de a reflecta a suprafeţei terestre. Astfel, în timp ce marea nu reflectă decît 5—10 la sută din energia primită, iar uscatul neacoperit de zăpadă, 20 la sută, suprafeţele îngheţate sau înzăpezite reflectă 70—90 la sută din radiaţii. Acest fenomen explică temperaturile scăzute din regiunile polare şi persistenţa calotelor polare: acestea se întreţin ele singure, respingînd în spaţiul cosmic aproape toată căldura primită de la soare.

Glaciaţia polară se datoreşte deci nu „zgîrceniei" soarelui faţă de poli, ci mai curînd „proastei gospodăriri" a acestora care risipesc cea mai mare parte din darul primit. Prima consecinţă remarcabilă a acestei ipoteze: dacă ar dispare subit calotele polare, ele n-ar putea să se mai refacă. În acest caz calculul dovedeşte că regiunea Arctică, graţie acţiunii regulatoare a oceanului ar avea vara o temperatură de 10 pînă la 20 de grade Celsius şi de 5 pînă la 10 grade Celsius iarna. Oceanul, care absoarbe 90—95 la sută din radiaţiile primite, apare incontestabil ca marele regulator al temperaturilor terestre.

A doua consecinţă interesantă a ipotezei lui Bondiko ar fi posibilitatea de a privi dintr-un unghi nou evoluţia glaciaţilor de-a lungul erelor geologice. Cheţurile şi-au făcut apariţia pe pămînt la începutul cuaternarului. Ele s-au întins şi s-au restrîns alternativ fără a dispare definitiv. În timpul celor 200 de milioane de ani ce au precedat, în decursul Secundarului şi Terţiarului, pămîntul n-a cunoscut nici gheaţa, nici frigul. Timp de 100 de milioane de ani, reptilele au populat toate regiunile globului, deşi aceste animale nu posedă nici un mecanism de reglare termică (ca mamiferele) şi nu pot trăi decît în climaturi calde şi stabile. Trebuie să căutăm tocmai în Primar, în Permo Carbonifer ca să găsim urmele primelor glaciaţii şi acestea sînt situate în regiuni actual tropicale.

Cunoaşterea predominanţei Albedoului în determinarea regimului termic al globului terestru deschide posibilităţi reale de influenţare a climei pămîntului. Astfel, dacă folosind energia atomică am putea topi calotele polare, milioane de kilometri pătraţi din suprafaţa pămîntului ce sînt azi inutilizabile pentru agricultură din pricina frigului, ar fi recuperate.

Bîlbîiala provocată

Progresele realizate în tehnica magnetofoanelor au permis să se pună în evidenţă rolul important pe care îl joacă urechea noastră în procesul vorbirii.

Acesta este de fapt controlat şi modulat de către sunetele ce preced fiecare cuvînt, după cum au arătat experienţele prin care un dispozitiv creat anume introducea o întîrziere de cîteva fracţiuni de secundă între voce şi orator. Această întîrziere era suficientă să-l facă pe acesta din urmă să se bîlbîie în mod lamentabil.

Paralel, televiziunea permite experienţe interesante. Un subiect ce scrie sau desenează are nevoie să vadă ceea ce scrie sau desenează, dar dacă această imagine îi este proiectată pe un ecran de televizor cu o uşoară întîrziere (circa 0,5 secunde) aceasta este suficient ca să-l tulbure total, să-l facă să comită greşeli de ortografie şi chiar să execute desene incoherente.

VOPSEŞTE ORICE TESĂTURI
• MĂTASE
• BUMBAC
• LÎNĂ
• ROCHII
• HAINE
• BLUZE
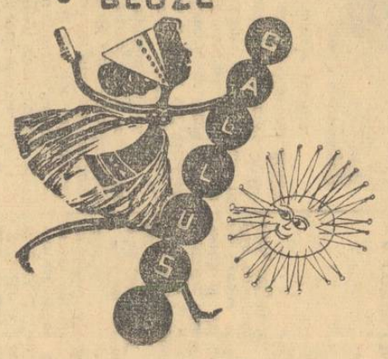

Oameni prietenoşi

Povestire de William Fay (S.U.A.)

— L-ai observat pe tipul din maşina aia, cum ne-a făcut semn cu mîna cînd am trecut?

— Sigur. Ne-a fluturat, în semn de bun venit. Oamenii sînt cu adevărat prietenoşi prin părţile astea.

— Acum nu ne uită. Nu întoarce capul, dar cred că sîntem urmăriţi. Şi sînt cinci în maşină.

— Ihi.

— Opreşte şi aşteaptă. N-avem altă soluţie. Nu putem încerca să băgăm Fordul în viteză ca să-i depăşim.

— Ce crezi că sînt — sticleţi?

— Pe-aici, de la bunici pînă la sugaci, fiecare îşi dă aere de copoi. Cît am făcut de la Memphis?

— Pe indicatorul de kilometraj văd că sînt 80 de mile.

— Atunci am nimerit tocmai în Fayette. Indivizii ăştia sînt membri ai Ligii Albe, vor să ne vire în tabăra de corturi.

— Ar fi mai bine să pregătim o poveste care să se ţină în picioare, cînd o să ne ia la întrebări...

— Cred şi eu că ar fi mai bine. la seama la accentul tău din Vermont, să nu ne trădeze că venim din nord.

— Am să fiu mut ca un peşte.

— Hei, bă, voi de colo! De ce nu v-aţi oprit pe loc, cînd vi s-a făcut semn?

— Păi, credeam că ne faceţi semne aşa, din prietenie.

— Să vă intre bine-n cap, străinilor: dacă nu opriţi cînd se cuvine, o să vă ciuruim cauciucurile — ei drăcia dracului!

— Sînteţi de la poliţie?

— Nu vă mai pierdeţi cu firea să aflaţi de un' sîntem. Zi mai bine. Încotro vă bateţi cu gîndu să vă-ndreptaţi?

— Poate că ne ajutaţi să găsim ce căutăm?

— Da' ce anume căutaţi?...

— Vrem să găsim pe cineva care să ne poată cînta cîteva cîntece populare bune.

— Zău — la cinci dimineaţa v-a venit chef de cîntece?

— Numai să-i arăţi unui folclorist care culege cîntece, unde poate să găsească vreo cîteva cîntece bune, şi-i în stare să alerge şi-n miez de noapte după ele!...

— Zi, după asta aţi pornit — după cîntece?

— Dar ce altceva?

— Nu cumva i-aţi tras cu whisky?

— Da' de unde.

— Atunci pesemne că sînteţi bătuţi în cap, căzuţi din Lună sau altceva de soiul ăsta.

— Cum aşa, păi...

— Numai un ins ţicnit e-n stare să trezească lumea din somn, în zorii zilei ori în miez de noapte, doar ca s-asculte cîntece.

— Bine, o să aşteptăm, dacă e nevoie...

— Ei, bravo, asta-i drăguţ din partea voastră. Da', sînteţi siguri că n-aţi venit pe meleagurile noastre ca să daţi de urma unor negri?

— Dacă pot să ne cînte şi ei, n-avem nimic împotrivă.

— N-aveţi nimic împotrivă, 'ai? Te crezi smecher — las' că ştim noi: vreţi morţiş să daţi de negrii ăştia...

— Dacă se pricep, să cînte...

— Uite ce e, să te lămurim noi: găseşti o droaie de negri prin împrejurimi — fermierii albi i-au pus să-şi ia tălpăşiţa din gospodăriile lor şi voi n-aţi venit de altceva decît ca să daţi peste ei. Nu-i aşa?

— Pentru prima oară aud de povestea asta. De ce au fost alungaţi de pe peticul lor de pămînt? Ce-au făcut?

— Aşa, fiindcă avem prea mulţi negri aici, în Fayette. Trebuie să se mai împrăştie, să se mai rărească şi ei — asta-i tot.

— Şi unde se duc?

— Da' ce, asta-i treaba noastră? Curtea Supremă a zis cică toţi negri or să poată vota. Şi noi le dăm slobod, s-o ia la picior mai repejor spre Nord, ca să se bucure mai curînd că le dă şi lor drept de vot. Ai ceva de zis pe chestia noastră?

— A, nu.

— Pentru că dacă ai avea ceva de spus, mister, cu siguranţă că sîntem curioşi să auzim totul.

— Ce vă închipuiţi că pot eu să ştiu despre asta?

— Mai ştii de unde sare iepurele? Au mai fost în vizită pe la noi nişte deştepţi d-ăştia de jurnalişti, acum vreo două săptămîni. S-au învîrtit şi şi-au vîrît nasul peste tot, cu răsturnat lucrurile cu susu-n jos, ca să ne adune pe cap şi mai multe încurcături cu negrii nostri — de parcă n-am avea şi aşa destule.

— Care e oraşul următor, pe soseaua asta?

— Ce-ţi pasă? Tot n-o s-o luaţi într-acolo. Aveţi un noroc grozav că vă lăsăm să vă întoarceţi de unde aţi venit. Sigur, nu se poate spune că v-am prins cu mîţa-n sac, că umblaţi cu soalda ca să-i ajutaţi pe negri... totuşi, oricum, miroase a neregulă povestea voastră. Să mă bată Dumnezeu dacă n-o să stăm cu ochii pe voi, ca nu cumva să călcaţi greşit şi să faceţi vreo boroboaţă cu negri. Bă, şoferule, ia-ntoarce maşina şi... hei, eşti surd, n-auzi? Ce tot face ăsta pe adormitul? Poate că v-a agăţat poza în vreun oficiu poştal, pentru vreo poznă săvîrşită pe undeva?...

— Nici gînd de-aşa ceva. Numai că prietenul meu nu e-n stare să vorbească. Are streptococi în gît. Ştii ce-i asta?

— Înseamnă că n-a deschis ochii cu ce fel de muiere s-a încurcat.

— S-ar putea să fie şi asa.

— Ori ca nu cumva să intre în vreo belea şi el, cum o să păţeşti mătăluţă.

— Cum vine asta?

— Zici că eşti din Carolina de Nord. Ai vreo hîrtie să dovedeşti?

— Da, uite o scrisoare care mi-e adresată.

— Hmm... Şi eşti sigur că nu eşti amestecat prin aiureala asta gazetărească, 'ai? Şi cum să fiu sigur că nu dai tîrcoale pe-aici ca să-i stîrneşti pe negri Ziceai că vînezi fluturi, ...sau cîntece, sau nu ştiu ce. Asta-i cea mai curată trăznaie ce-am auzit de cînd mama m-a făcut Cu siguranţă că eşti vreunul d-ăia care mîzgăleşte nuvele, pun prinsoare

— Uitaţi-vă la portbagaj. Acolo am aparatajul pentru înregistrări. Aşa culeg eu cîntece. Acum mă credeţi?

— Poate că ai mai băgat pe-acolo, prin pachete, minciuni cu care să le împui capul negrilor, mister... Pe noi nu ne duci...

— Ziariştii ăia din nord v-au vorbit cumva despre o maşină ca a noastră, de cules cîntece?

— Da' ce, eram proşti să le dăm vreme să ne arate ceva? Şi nici vouă n-o să vă dăm timp să ne păcăliţi. la întoarce frumuseţ maşina spre nord, luaţi-o pe poteca din stînga şi ţineţi-o aşa pînă ce nu mai găsiţi nici urmă de drum... Atunci sînteţi îndărăt în comitatul Tipton. Poate că lucrurile stau chiar aşa cum spui, adică n-aţi venit aici să ne faceţi încurcături cu negrii. Dar, cine ştie, poate să fie şi pe dos. Şi nu putem să ne pierdem vremea ca să descoperim adevărul Avem treabă ca să curăţăm oraşul de negri. Întoarceţi-vă pe la noi peste vreo două-trei săptămîni, şi atunci o să puteţi strînge o recoltă întreagă de cîntece — dacă într-adevăr după aşa aţi pornit la drum. Pînă atunci o să-i mutăm pe negri cu totul şi o să-i deprindem să trăiască în singurul fel în care putem să-i înghiţim prin preajmo noastră: în corturi.

— Sînteţi siguri că pînă-n două-trei săptămîni, toate lucrurile or să se liniştească şi...

— Nu-ţi mai bate capul cu grijile noastre. Ne ocupăm noi de rezolvarea lor. În cel mult trei săptămîni, poate şi mai puţin, totul o să fie pe-aici pasnic şi liniştit de mai mare dragul.

Ce să-i faci, pe la noi vremea nu prea e croită pentru tabere în aer liber, prin anotimpul ăsta. Aşa că, fii liniştit: doar n-o să-i ţină pe ei curelele să zacă ca momîile cu aura căscată de foame aşteptînd să pice intruşi care să-i atîţe şi să facă mai multe încurcături decît a şi fost în stare să se stîrnească nerozia Curţii Supreme. Ce naiba: n-or să mănînce dreptul de vot! Nu, dom'le! Negrii ăştia, cînd or să ne vadă ce gînduri avem cu ei, o să-şi strîngă fiumuşel catrafusele şi or s-o întindă de prin părţile noastre, cu aripi la picior. Şi nimic şi nimeni n-o să-i împiedice. Oamenii sînt prietenoşi prin părţile astea...

În romineşte de Eugen B. MARIAN

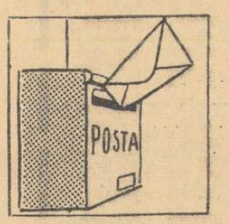

M. COBUZ — Craiova: Credem că medicul care v-a consultat a avut dreptate. Andaxim-ul ar putea să vă ajute. Trebuie de asemenea verificat dacă nu există şi o infecţie supraadăugată. Deci o analiză a secreţiei, făcîndu-se cultură şi antibiogramă.

E. şi V. CRĂCIUN: Staţiunea ce vi s-a indicat, adică Olăneşti şi apele de acolo, sînt cele mai indicate pentru dv. Deci urmaţi sfatul medicului dv

IOAN N. Y. — Slănic Prahova: Vă asigurăm că fenomenele pe care le-aţi observat nu au nici o legătură cu problema ridicată. Nici un fel de repercusiune nu veţi avea de pe urma felului de viaţă amintit. Aşa că nu aveţi pentru ce să vă impresionaţi acum cînd veţi rămîne din nou singur.

AC. — Cîmpia Turzii: Numai specialistul oftalmolog poate da indicaţii pentru tratamentul ce poate fi urmat în cazul dv.

ING. CRIRO — Epididomuta tbc se poate extinde bilateral. Şi natura tuberculoasă a noii inflamaţii trebuie în orice caz suspectată, chiar dacă analizele nu ar pune în evidenţă procesul. Momentul şi necesitatea intervenţiei chirurgicale le poate stabili numai medicul din reţeaua anti TBC, pentru că, fără îndoială, răsunetul intervenţiei, ca de altfel şi al bolii, poate fi complex. Desigur, că eforturile şi mai ales munca de teren ar complica şi mai mult situaţia. Atitudinea cea mai cuminte ar fi continuarea tratamentului medicamentos cu răbdare.

C. I. — Craiova: Trebuie făcută o radiografie şi de văzut ce anume s-a întîmplat. Cel mai potrivit ar fi să vă examineze fie specialistul ortoped, fie chirurgul din policlinica teritorială de care aparţineţi.

PETRE GEORGESCU — Timişoara: Trebuie să fiţi consultat de un neurolog, numai pe baza analizelor se poate stabili o conduită concretă în situaţia dv.

PACIENTA D. BAUH: Pentru început depilatorul Nivea ar putea rezolva problema sau depilarea electrică. Se prea poate însă ca tratamentul făcut şi apariţia simptomului să nu fi avut nici o legătură.

M. M. — Focşani: Depilarea electrică se poate face la un serviciu de dermatologie, dacă medicii socotesc necesar acest lucru.

MARCELA ŢĂRANU — Făget: Vom ţine seama de rugămintea dv. şi vom încerca să publicăm, într-unul din numerele viitoare, un articol despre gingivită.

D. C. ROMAN: Nu credem că problema nu este soluţionabilă. Trebuie să perseveraţi. Un consult la serviciile de dermatologie din centrele universitare ar fi probabil cel mai indicat.

A. GH. M. — Roman: Desigur că printr-o scrisoare mai lungă s-ar putea mai bine explica fenomenul decît în cele cîteva rînduri trimise. Socotim că problema nu este legată de cauzele pe care le bănuiţi dv. şi că trebuie să perseveraţi, fără să vă sperie eşecul eventual dintr-o zi.

A. B. — Timişoara: Scrisoarea dv. cu accente patetice nu este justificată absolut de loc. Real nu există nici o problemă, există numai suspiciuni, idei preconcepute. Desigur, dacă nu ajungeţi să vă debarasaţi de aceste idei, atunci ele vă pot dăuna. Altfel nu aveţi nici un motiv. Şi numai dacă veţi înţelege limpede acest lucru şi veţi trece la fapte cu curaj, convins că v-aţi îngrijorat inutil ani şi ani, atunci vă veţi putea vindeca. Trebuie să vă convingeţi cît mai repede de aceasta.

ING C. MUNTEANU — Săvineşti: Am citit cu mult interes scrisoarea dv. referitoare la reportajul „Valea nopţilor albe", de Miko Ervin, apărut în revista noastră. Ne-a făcut plăcere să aflăm din cele scrise că unul dintre eroii reportajului sînteţi chiar dv. Întrucît scrisoarea ce ne-aţi trimis-o cuprinde elemente interesante, ne-am propus să o dăm spre publicare.

HERMANNSDORF ALEXANDER — Arad: Pentru a putea face traduceri este nevoie mai întîi de trecerea unui examen prin care să vi se recunoască, în mod oficial, calitatea de traducător. Despre ţările Orientului apropiat şi ale Africii de Nord, ţinem să vă anunţăm că s-au publicat o seamă de reportaje în coloanele revistei noastre

În ceea ce priveşte aparatul de încălzit camere, al cărui autor sînteţi, sîntem de părere să vă adresaţi în scris Ministerului Industriei Uşoare, arătîndu-i care sînt caracteristicile aparatului şi de ce materiale aveţi nevoie.

G. TITI — Vaslui: „Hidrometrul sportiv" este sub nivelul posibilităţilor şi talentului dv. Aşteptăm în continuare alte lucruri interesante şi scrise mai pe îndelete.

M STOICULESCU — Bucureşti: Aveţi dreptate. În filmul de care ne scriaţi a jucat şi Jean Marais.

N. NICULA — Hunedoara: Deocamdată a apărut primul volum din Dicţionarul enciclopedic romîn. N-am putea să vă spunem cu precizie cînd vor apare şi celelalte trei, deoarece, aşa cum aţi văzut, este vorba de o lucrare care reclamă un mare volum de muncă, atît din partea autorilor, cît şi din partea tipografiei. Credem însă că editura nu ne va face să aşteptăm prea mult apariţia acestor interesante volume.

TA CIORNEI, ECATERINA STANCU — Bucureşti: Regretăm, dar pentru moment, din motive de spaţiu, nu vă putem satisface dorinţa de a publica programul de radio.

VIOREL PĂUNESCU — Filiaşi: Propunerea dv. ca în „Magazin" să apară un colţ al matematicii care să cuprindă exerciţii şi probleme legate de ştiinţă şi tehnică", nu ni se pare încă destul de clară. Dacă puteţi veni cu completări la această sugestie, ea poate fi luată în discuţie.

ING. C. V. ROSKE — Bucureşti: Deşi nu-s inedite, informaţiile dv. prezintă interes. Poate aveţi timp să treceţi într-o zi pe la redacţie. Comunicaţi-ne telefonic, prin centrala 17.60.10, interior 1449.

ION RĂDULESCU — Brăila: E greu de publicat lista acelor premii internaţionale care vă interesează. Revista noastră a publicat articole despre unele figuri proeminente ale ştiinţei, distinse cu acest premiu. Fiindcă veţi interesaţi de probleme ale dezvoltării ştiinţei, vă recomandăm să citiţi o lucrare recent apărută în librării şi intitulată „Focul viu", în care este vorba de inventatori şi invenţii româneşti de-a lungul timpurilor.

C. PAPACOSTEA — Bucureşti: Am citit articolul despre Barbu Lăzăreanu. În legătură cu el, am vrea să discutăm. De aceea v-am invita să treceţi pe la redacţia noastră.

AUREL MATEI — Vaşcău, strada 9 Vînători nr. 18: Din colecţia ce o deţineţi, ne spuneţi, vă lipsesc unele numere. Ne întrebaţi ce să faceţi. Altă soluţie nu vedem decît stabilirea unei legături cu cineva care are disponibile numerele ce vă lipsesc. S-au mai ivit cazuri similare care s-au rezolvat tot prin intermediul „Poştei redacţiei". Tocmai de aceea v-am publicat în întregime adresa.

LUCICA SANDRU — Piteşti: Articolul dv. despre marele nostru cîntăreţ Leonard nu conţine date inedite. Ca atare, nu este publicabil.

MIHAELA — Oraviţa: Cîntecul „Lalele" este de producţie românească. Autorul lui este compozitorul Temistocle Popa.

ION CHIRILĂ, GH. ISTRATE, ILIE SÎRBU şi alţi cititori care au cerut lămuriri în legătură cu apariţia jocului rebus „Muncă şi artă" în revista noastră (nr. 294) şi, puţin modificat, în „Informaţia Bucureştiului", le facem cunoscut că acest lucru a fost posibil din vina autorului careului, care a predat acelaşi joc ambelor redacţii.

MARIN IONESCU, VASILE ATANASIE, EUGEN ROIBU, IOSUB IŞTVAN, WLADISLAW HAŞEK, ION LĂPUŞNEANU, MARIETA AUGUSTINA, ADRIANA MARINESCU, MARGARETA CIORNEI, ECATERINA STANCU — Bucureşti: Regretăm, dar pentru moment, din motive de spaţiu, nu vă putem satisface dorinţa de a publica programul de radio.

ION MUREŞAN — Sibiu: La mijloc a fost o neînţelegere, nu din partea redacţiei, ci a dv. Într-adevăr, noi am trimis unui elev un regulament de orientare turistică, dar aceasta a fost numai o excepţie, care nu trebuie confundată cu regula. Cu difuzarea unor astfel de materiale se ocupă librăriile şi oficiile O.N.T., nu redacţia revistei. Ignorînd lipsa dv. de politeţe cu care ne reproşaţi că nu vă procurăm regulamentul cu pricina, vă adresăm salutările noastre, sperînd că vă putem fi de folos cu altă ocazie.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

În reflector

Filmul „Căpitanul Fracasse" rulează săptămîna aceasta și la grădină.

Astă seară la grădină
Cu o vervă spadasină
Ne făcea Fracasse mai.
...Dar noroc că a plouat !

„Teatrul la microfon pentru copii" prezintă un bogat program, în vacanța școlarilor.

Deși e copil pe unde
Și-a înscris o
...periormanță :
Bun la școală, nu
ascunde
Că nu la de loc...
vacanță.

„Casa cu două intrări" se prezintă pe scena din Parcul Herăstrău

„Două intrări" la
Herăstrău
Sînt multe-n parc și
nu e rău
Din amîndouă, cea
aleasă.
E chiar intrarea de la
„casă".

D. TABACU

„Fiicele" pe scena brașoveană

Sub conducerea lui Gheorghe Gridănușu se repetă la Teatrul de Stat din Brașov piesa „Fiicele" de Sidonia Drăgușanu, piesă a cărei premieră va avea loc în această stagiune.

„Othello" la Teatrul din Arad

O nouă premieră în curs de pregătire la Teatrul de Stat din Arad : „Othello" de Shakespeare, în direcția de scenă a regizorului Dan Alexandrescu. Repetițiile sînt într-o fază avansată și sperăm că premiera va avea loc pînă la sfîrșitul acestei luni. Rolul titular va fi deținut de Vasile Cosma. În Desdemona va apărea Mariana Basta. Pe Iago îl va interpreta Ion Borșt. Scenografia aparține lui Sever Frențio.

Noul spectacol folcloric „Pe un picior de plai"

În aceste zile — sub bagheta regizorală a lui Nicolae Frunzetti — se pun la punct ultimele amănunte ale unui nou spectacol folcloric, „Pe un picior de plai" — vîltoarea premieră a Ansamblului Științei Popular al Capitalei.

În sală, alături de regizor, urmărește desfășurarea repetițiilor compozitorul Viorel Doboș, directorul Ansamblului, căruia i-am adresat cîteva întrebări :

— Ce ne puteți spune despre viitorul spectacol ?

— Textul scris de Vlaicu Bîrna și Nicolae Frunzetti conține o tematică de actualitate, în sensul că vom prezenta spectatorilor noștri — în versuri cîntec și dans — o serie de scene din noua viață a satului colectivizat. În afară de compozitorii Gh. Dumitrescu, Constantin Arvinte, Ștefan Ciutac, Mircea Ionescu, Viorel Doboș, au colaborat la realizarea partiturii muzicale compozitori din diferite regiuni (Dariu Pop — Cluj, Dumitru Macarie — Galați). În felul acesta avem posibilitatea să înfățișăm și mai pregnant motivele folclorice specifice regiunilor respective. La realizarea acestui spectacol au mai contribuit artiștii emeriți Petre Bodeuț și E. Popescu-Județ (coregrafia), Ștefan Mureșan (maestru de cor). Conducerea muzicală aparține lui Emanoil Elenescu, Ștefan Ciutac și Viorel Doboș.

Interpretarea este asigurată de întregul colectiv al ansamblului din care fac parte : Ștefania Rareș, Stefania Stere, Maria Pietraru, Magdalena Călinescu, Silvia Dragomirescu, Emilia Rîșcănescu, Nora Popescu, Maria Albulescu, Tudor Heica, Aurel Ioniță.

— A fost fixată data premierei ?

— Spectacolul „Pe un picior de plai" va fi prezentat în cadrul unui mare turneu în toată țara. Premiera va avea loc la Brașov, sîmbătă 22 iunie.

Sandu MARIAN

De vorbă cu directorul Teatrului din Sibiu

— Colectivul secției române se află în plină repetiție, cu piesa „Taina" a lui Horia Stancu. Regia a fost încredințată regizorului Mihai Dimiu. Se repetă de asemenea — pentru stagiunea estivală — spectacolul de miniaturi „Șapte păcate".

— În ceea ce privește activitatea secției germane a teatrului, ce ne puteți spune ?

— Și aici pregătim o nouă premieră : „Evantaiul" de Goldoni. Spectacolul este pus în scenă de regizoarea Hilde Untermans.

Directorul Teatrului de Stat din Sibiu a amintit, în încheiere, despre turnele pe care le vor efectua în țară ambele secții.

S. N.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Primăvară obișnuită"

Documentarul romînesc „Scoicile nu vorbesc niciodată" nu lăsa să bănuim în ingenuul Sergiu Nicolaescu — semnatarul imaginii — o personalitate de profunde vibrații poetice. E cu atît mai neașteptat și decisiv șocul pe care ni-l provoacă recenta sa realizare, orezentă în aceste zile pe ecrane, **„Primăvară obișnuită"**.

Vizionarea acestui documentar reprezintă o adevărată încîntare. De pe ecran, pe parcursul a zece minute de proiecție, se revarsă într-o fermecătoare gamă coloristică, tot ceea ce natura a creat mai gingaș și mai frumos : florile. Urmărind — prin procedee speciale de filmare — evoluția diferitelor specii florale, operatorul realizează nebănuite și spectaculoase efecte culminînd cu acea uluitoare explozie a florii de păpădie.

S-ar părea că celor îndrăgostiți de flori, capabili să zăbovească ore întregi asupra unei ramuri înflorite, documentarul *„Primăvară obișnuită"* să nu le spună prea mult. Or, și ei vizionînd filmul, vor simți emoția proaspătă, vie a ineditului. Pentru că Sergiu Nicolaescu surprinde pe ecran acel lent proces evolutiv insesizabil ochiului omenesc care transformă, parcă în chip miraculos, mugurele în floare. De altfel, pentru calitățile tehnice, filmul a primit anul trecut, în cadrul unei competiții internaționale consacrate procedeelor tehnice în cinematografie cea mai înaltă distincție : premiul de excelență.

I. DELEANU

„Dracul și cele 10 porunci"

Filmul-scheci cultivat cu fervoare astăzi în Occident se bizuie în principal pe efectul de mozaic al situațiilor gravitînd în jurul unei idei-pivot. Sansa de a place unui public larg și deci vreme direct proporțional cu varietatea de gen a temeiului dramatic, cu maniera felurită a tratării regizorale etc. Cum s-ar spune, fiecare spectator găsește și ia ceea ce-i place și, în consecință, nimeni nu va pleca fundamental nemulțumit.

Pe acest tipar de indubitabil succes, Julien Duvivier, regizor cu o bine stabilită reputație, a făcut risipă de fantezie satirică în spiritul tradiționalului umor francez, evoluînd — adeseori surprinzător — de la finețea unor subtilități la hazul copios și chiar grobian, denumit, indeobște, cu un eufemism — galic. Farsa și drama de un vetust patetism, comedia de moravuri și de caractere, alegoria, paradoxul, dantelăria compoziției dramatice a jocului dragostei și întîmplării în tradiția celebră a lui Marivaux, — totul este folosit cu meșteșug și o detașată, lucidă ironie pentru a da replica faptelor vieții unor precepte etice de prestanță biblică. Neîndoielnic, spectatorul va aprecia că ținta săgeților satirei o reprezintă mediul unei lumi de prejudecăți, aparente ipocrite și false valori etice a Occidentului contemporan. Cît privește distribuția, ea nu mai necesită niciun comentar : Alain Delon, Fernandel, Francoise Arnoul, Danielle Darrieux, Mel Ferrer, Michel Simon, Charles Aznavour, Georges Wilson...

Eugen ATANASIU

„COLEGII"

Ecranizarea povestirii lui Aksionov corespunde unei tendințe dominante în cinematografia sovietică a ultimilor ani, tendință caracterizată printr-un proces de „întinerire" cum observa nu de mult Serghei Iutkevici. Începînd cu vîrsta și preocupările eroilor ce pun pe ecran și pînă la căutările pe tărîmul unui limbaj filmic direct, simplu, comunicativ, adecvat psihologiei omului sovietic contemporan, — totul respiră prospețime, îndrăznează, elan romantic în creația noii generații de cineaști sovietici. Povestea celor trei prieteni care au dobîndit diploma de medic și sînt confruntați pentru prima oară cu mizeria problemei ale vieții sovietice — la făurirea căreia sînt chemați acum să-și aducă contribuția — răspunde admirabil dorinței regizorului Alexei Sacharov de a exprima cu originalitatea artei sale psihologia omului de astăzi, el perioadei de trecere la comunism, de a aborda într-un mod cu totul nou problemele etice care-l preocupă. Prin dialog, filmul se ridică adesea la dezbaterea filozofică a unor probleme esențiale conceptului comunist asupra raportului dintre individualitate și marile răspunderi istorice ale colectivității. Prin jocul unor actori tineri dar bine instruiți (V. Livanov, V. Lanovoi Tamara Siomina) regia izbutește să imprime comportării eroilor spontaneitate convingătoare a vieții. Unele naivități de montaj sau filmări „frumoase" în exterior îndepărtează pe realității dar în ansamblu filmul impune prin cursivitatea omogenă a expresiei plastice.

Sorin ROIBU

NE VIZITEAZĂ
Artiști italieni de operă

Capitala noastră va găzdui un grup de artiști italieni de operă. La 16 iunie în Sala Palatului R.P.R. oaspeții între care Aldo Protti, Salvatore Catania, Salvatore Puma, Belen Amparan, Amalia Benvenuti, Attilio D'Orazzi) vor prezenta un recital în cadrul căruia vor interpreta arii din operele compozitorilor Boito, Verdi, Saint-Saëns, Donizetti, Rossini, Ponchielli.

Între 20 și 23 iunie, cîntăreții italieni vor poposi la Cluj. Aci, pe scena Operei romîne din localitate, vor apărea în spectacolele „Lucia di Lammermoor" și „Aida".

Cîntăreți francezi de muzică ușoară

În cursul lunii viitoare (între 9 și 24 iulie) vor da concerte în țara noastră cîntăreții francezi de muzică ușoară Jacqueline Boyer și Francois Lubiana. Ei vor fi acompaniați de un grup de instrumentiști din capitală și de pianiștii francezi cu care cîntă de obicei, Jeff Davis și Ray Vastono.

CU ARTA FLORESCU DESPRE RECENTELE TURNEE ȘI DESPRE PROIECTE ARTISTICE

Deși discuția cu artista emerită Arta Florescu se desfășura în grădin'a din fața casei sale, aveam impresia că mă aflam într-un luxuriant decor de operă. Iedera acoperă, ca o perdea masivă, un perete inalt al casei vecine, un șir de trandafiri înfloriți își desfășurau din plin frumusețea, iar deasupra mesei, așezată pe un mic podium de ciment, crengi grele de cireși își revărsau podoaba de fructe ce dădeau în copt. O ambianță favorabilă unei conversații plăcute, deci și îndelungate.

— Numai ce ați sosit din călătorie și ați și intrat în spectacol ? I-am spus Artei Florescu, făcînd aluzie la spectacolul din seara precedentă.

— Așeară am avut un spectacol cu „Tosca", în care am cîntat alături de un tînăr foarte talentat.

— Îmi permiteți să vă întreb a cita oară cîntați în „Tosca" și cine a fost acest tînăr cîntăreț despre care-mi vorbiți ?

— Ca să spun drept, nici nu mai știu a cita oară cînt în „Tosca". În tot cazul, enorm de multe ori. Cît privește tînărul, este vorba de tenorul Ion Bozea, de la Opera din Cluj, căruia îi acord toată prețuirea pentru inteligența interpretării sale.

— Satisfacția aceasta se adaugă, cred, celei obținute în urma turneului de la Paris. Ce ne puteți spune despre „Cavalerul rozelor", în care ați jucat ?

— Cea de-a treia și ultimă operă prezentată la Paris s-a situat, indiscutabil, pe linia succeselor anterioare. Bucuria succesului nostru, al celor care am jucat în „Cavalerul rozelor", a fost cu atît mai mare cu cît înainte, nu cu mult timp, avusese loc la Grand Opera o premieră a aceleeași opere, în care apărea cîntăreața Elisabeth Schwartzkopf. Spectacolul a fost pentru noi o grea piatră de încercare. Cu toate acestea, am reușit, fiecare în parte, și toți laolaltă, să ne depășim. Lucrul e destul de dificil de realizat în „Cavalerul rozelor", o operă cu o construcție specială, cu multe subtilități anevoie de redat într-o limbă necunoscută spectatorului parizian. Rolul meu, al mareșalei, ca și altele de altfel, cere o maximă interiorizare. Faptul că am fost urmăriți în timpul spectacolului cu respirația reținută, că am fost chemați de nenumărate ori la rampă, a fost pentru noi un indiciu că am reușit să-l prezentăm bine pe Richard Strauss.

— Nu am mai întrebat-o pe interlocutoare ce a scris presa despre creația ei. La îndemînă îmi stătea un număr din „FIGARO" care, sub semnătura lui Olivier Alain, arăta : „În acest ansamblu, plin de vioiciune și fină sensibilitate, a strălucit în mod cu totul deosebit Arta Florescu". O apreciere care te scutește, bineînțeles, de orice comentariu. *Totuși, am insistat asupra „ecourilor", cu riscul de „a smulge", chiar cu dificultate, unele răspunsuri, pe care cea cu care discutam nu ar fi vrut să le dea în cîteag, din modestie.*

— Fără îndoială că la Paris ați avut prilejul să discutați cu diverse personalități ale vieții muzicale, despre opera ce ați interpretat-o. Ce impresie ați lăsat ?

— Am avut, în adevăr, plăcerea să vorbesc cu multe cunoștințe. O discuție deosebit de lungă (aproape o după-masă) am avut-o cu Lotte Schoene, care a cîntat Sofie chiar sub conducerea lui Richard Strauss. Tin să spun că ea este o cunoscătoare a tării noastre, făcînd parte din juriul celui de-al doilea Festival international „George Enescu". Mi-a spus că i-au plăcut mult concepția modernă a interpretării, calitatea orchestrei, maniera de dirijat a lui Mihai Brediceanu.

L-am revăzut pe Jacques Feschotte și pe sotia lui, Wyss Colette, profesoară de canto și concertistă, creatoare excelentă a rolului Mariei din opera „Wozzek" a lui Alban Berg. Ambii au făcut aprecieri pline de laudă pentru interpretării și întreg ansamblul „Cavalerului rozelor".

— Cum au apreciat ei rolul „mareșalei" interpretat de dv. ?

— Mi-au spus că rolul s-a situat la nivelul interpretărilor Elisabethei Schwartzkopf și a Regine Crespin, remarcîndu-se prin umanitate, interiorizare, simplitate. Aceasta, fiindcă m-ați întrebat în mod expres care a fost părerea lor...

— După turneul de la Paris, ați mers după cîte știu, pentru cîteva timp și în Italia.

— În adevăr, împreună cu cîțiva colegi de la Operă am fost la Roma, Napoli, Milano și Veneția. Scopul vizitei noastre a fost acela al creării unor legături mai strînse cu marile teatre muzicale italiene. Pretutindeni, în călătoria noastră, am avut o frumoasă primire și am auzit cuvinte de caldă prețuire. Merginî împreună cu Herlea să vizităm pe directorul „Scalei", acesta ne-a făcut o declarație de-a dreptul măgulitoare, spunîndu-ne: *„Apreciez — ne-a declarat el — valoroasa dv. experiență artistică și felul în care fructificați frumoasele daruri artistice cu care sînteți înzestrați".* El a declarat, de asemenea, că Herlea este un cîntăreț remarcabil prin larga generozitate baritonală a vocii sale, prin cantilena și spumozitatea rectativului.

— Probabil că în Italia ați asistat și la spectacole ?

— Timpul nu ne-a permis, din păcate, să vedem decît cîteva. Am reținut un excelent spectacol cu „Cavaleria rusticană", jucat la Roma cu Giulietta Simionetti.

Întrevederile ce le-am avut la Paris și în Italia, precum și turneul recent, au contribuit la o mai bună cunoaștere a artei romînești peste hotare. La aceasta am luat parte cu toții, dovedind în mod concret că arta noastră lirică este la un nivel corespunzător oricărei scene internaționale, atît ca voci, ca măiestrie scenică, cît și ca exprimare a contemporaneității în artă. A reieșit, cu ocazia fiecărui turneu individual și colectiv, că noi artiștii, știm să răspundem marelui sprijin și prețuirii pe care ni le acordă regimul nostru. Iată de ce fiecare din noi a simțit din plin răspunderea ce-i revenea și, în același timp, mîndria de a reprezenta cît mai la înălțime arta nouă, romînească, dincolo de granițe.

— Cum s-ar spune, încheiați o stagiune în „forte", ca să mă exprim în termeni muzicali.

— Aveți dreptate. Și, aș vrea să adaug că în „forte" mi se pare că s-a încheiat pe acest an, activitatea mea didactică la Conservator, unde sînt profesoară. Examenele mi-au oferit convingerea că pregătim elemente ce vor duce cu cinste, mai departe, prestigiul artei noastre. Printre absolvente anului acesta am satisfacția de a fi format un nou cadru muzical, apt pentru orice scenă a țării noastre — pe Elena Simionescu.

— Cum explicați aceste succese ?

— În activitatea noastră didactică își îmbină munca cu dragostea, profesori de mare valoare, membri ai catedrei noastre, cum sînt: Petre Stefănescu-Goangă, pianistul Dagobert Bucholz, Valentin Teodorian, Magda Ianculescu și tînăra mea asistentă, Elena Dimaș-Toroiman. Cu toții au muncit fără odihnă pentru buna pregătire a tinerelor cadre. În munca noastră didactică am ținut să aplicăm principiul că formarea unui cîntăreț nu se reduce numai la cizelarea vocii lui, nu se bazează numai pe cultivarea volumului, ci că este nevoie de crearea unui interpret care înțelege sensul și nuanțele cele mai fine ale textului muzical. Un artist în adevărata accepție a cuvîntului trebuie să aibă dragoste pentru frumos și să știe a-l cultiva cu grijă și delicatețe. Mă bucur că studenții noștri înțeleg acest lucru în care constă „secretul" măiestriei artistice.

— Fiindcă convorbirea se apropie de sfîrșit, aș vrea să-i fiu pentru cîteva clipe noștri, ce pregătiți, ce proiecte aveți ?

— Împreună cu Hilda Jerea, pregătesc un recital de muzică contemporană, cuprinzînd lucrări ale lui Purcell în armonizarea lui Benjamin Britten, ale compozitorului francez Messiaen și capodopera lui Ravel — „Istorie naturală", o lucrare cu mult miez, bogată în imagini clare, luminoase, străină de ceea ce se numește influente dodecafonice. La aceasta mai adaug și unele lucrări romînești, creații noi ale compozitorilor noștri.

Mă gîndesc, de asemenea, în urma unei recente convorbiri avută cu maestrul Brediceanu, directorul Teatrului nostru de Operă și Balet, la rolul Mariei din opera „Wozzek", operă pe care aș dori să o văd prezentată pe scena bucureșteană.

★

Timpul unui creator e drămuit. Tocmai de aceea am pus acest punct interviului nostru cu Arta Florescu, deși gazda, cu cunoscuta ei amabilitate, ar mai fi răspuns poate și la alte întrebări. Cîteva minute în plus însă valorează mult pentru un artist.

De altfel — de ce să nu o spunem ? — aceasta este valabil și pentru un ziarist, care trebuie să aducă, chiar cu cîteva minute mai devreme, interviul său pentru a-l încredința tiparului.

Const. SÎRBU

Un portret pe săptămînă
Claudia Cardinale

Nu este greu de presupus de ce a reținut Claudia Cardinale atenția producătorilor de filme. Farmecul personal, calitățile fotogenice, silueta sportivă constituiau desigur indicii că tînăra cîștigătoare a concursului pentru cea mai frumoasă italiancă din Tunis — locul său de naștere — ar fi putut să cocheteze cu ecranul. Dar, știind că au existat destule frumuseți răpitoare care nu au depășit rolul unor simple figurante, cineaștii filmelor de debut ale Claudiei Cardinale s-au arătat destul de prudenți, mulțumindu-se să-i încredințeze pentru început roluri neînsemnate în peliculele comerciale. Din perioada dibuirilor datează întîia sa apariție în filmul **„Prima noapte"** (1958) al regizorului Cavalcanti, **„Vinovații sînt necunoscuții"** în regia lui M. Monicelli, **„Trei provinciale la Roma"**.

S-a dovedit însă că cei ce au privit cu optimism cariera cinematografică a Claudiei Cardinale nu s-au înșelat. În răstimp de numai doi ani, tînăra actriță joacă în nu mai puțin de 12 filme (printre care **„Vîntul Sudului"** cu Renato Salvatore care a rulat recent pe ecranele noastre). Claudia urmează apoi cursuri de actorie la Roma și colaborează, așa cum am văzut, cu regizori de seamă (Cavalcanti, Monicelli, Germi). Această carieră nu este numai temeiul popularității actriței ci — în ceea ce o privește — și o folositoare universitate. De la o prezență agreabilă — e drept caracterizată chiar de la început printr-o uimitoare naturalețe — Claudia Cardinale ajunge la un joc interiorizat, subtil, bogat în nuanțe, mărturisind un remarcabil talent actoricesc. La 24 de ani — împliniți de curînd — Claudia Cardinale trece drept una dintre cele mai mari actrițe ale ecranului italian.

Spectatorii noștri au revăzut-o recent pe Claudia Cardinale în filmele **„Rocco și frații săi"** și **„Cartouche"** în care artista realizează, cu egală măiestrie, un rol asemănător aceluia care i-a adus cu ani în urmă celebritate Ginei Lollobrigida în „Fanfan la Tulipe". Ea joacă de asemenea în filmul **„Ghepardul"** al lui Luchino Visconti distins anul acesta, la Cannes, cu marele premiu.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL DE COMEDIE:
„UMBRA"
de Evghenii Șvarț

Recondiționarea sălii și scenei Teatrului de Comedie, după lucrări îndelungate și complicate, a luat, în sfîrșit, sfîrșit. Rezultatul : frumusețe, eleganță, confort, ameliorări tehnice de sonoritate, vizibilitate și lumină, ceea ce ne face acum să uităm toate neajunsurile și iritările trecute și, aproape, să ne consolăm de absență, timp de un an, din activitatea teatrală bucureșteană, a celei mai tinere și a uneia dintre cele mai valoroase trupe ale noastre.

Redeschiderea teatrului se face cu prezentarea unui foarte interesant scriitor sovietic. *Umbra* este o operă care are, totuși, vîrsta de aproape un sfert de secol, ceea ce arată clar că autorul său e departe de a fi un scriitor nou. Necunoscut, nici pe atît, deoarece el a scris un mare număr de piese și de drame, care s-au bucurat și se bucură de mare prețuire și popularitate.

Umbra este o prelucrare și o prelungire a unui vechi basm al lui Andersen, avînd drept pretext străvechiul motiv popular al *omului care și-a pierdut umbra* (temă fascinantă pentru mulți din romanticii tîrzii germani) și are o mulțime de afinități, mai ales de aer de familie, cu „Ascensiunea lui Arthuro Ui poate fi oprită".

Basmul omului care și-a pierdut umbra este prea cunoscut pentru a mai fi povestit. Prelucrarea alegorică a lui Șvarț este prea complicată, imposibil de povestit pe un spațiu atît de restrîns. E suficient să subliniem ideile de bază ale operei și țelul ei concret istoric, adăugînd că fantezia scriitorului a creat un basm în același timp atroce și glumeț, al cărui singur cusur este o prea mare, nemăsurată încărcătură de alegorii și simboluri de detaliu, în hățișul cărora, fără a pierde drumul, spectatorul înaintează uneori cam cu dificultate. Ideea de bază este că rațiunea, generozitatea, cinstea și, mai ales, iubirea și încrederea optimistă în om, sfîrșesc în mod inevitabil prin a triumfa asupra răului, asupra *umbrei* și a victoriilor sale trecătoare. Țelul concret și limpede al alegoriei (scrisă în anul 1940, pe cînd forțele fascismului se revărsau asupra lumii, pregătindu-se să invadeze și Uniunea Sovietică) este denunțarea fascismului, această cea mai neagră umbră care a întunecat soarele bucuriei de a gîndi, iber și de a trăi liber. Eroul și învingătorul *umbrei*, — a propriei sale umbre, care despărțindu-se de trupul său, a pornit spre sinistrul triumf al întunecimii, într-un regat de monștri foarte asemănători, în diminsiunile lor grotești, cu oamenii tuturor țărilor în care mai dăinuie parazitizmul, bunul plac și exploatarea, este om, este omul, singura ființă capabilă de o asemenea victorie. El poartă, în basm, numele de Învățătul, numai pentru că deține secretul drogostei față de semeni, al rațiunii neîncătușate, al omeniei încrezătoare în bine și frumos. Restul e lume de basm, de fantasme : o prințesă care trebuie să se mărite, sfetnici ticăloși, lacomi și criminali, oameni de afaceri, polițiști și ziariști veroși, intelectuali conformiști și lași etc. etc., tot ce a fost și tot ce a ajutat, cu sau fără voie, triumful pasager și sîngeros al fascismului. Mai este, evident, și o fată simplă, din popor, cenușăreasa tuturor basmelor, care va învinge, în iubirea Învățătului, pe nedemna păpușă artificială care este Prințesa.

Trecerea pe scenă a unei opere ca *Umbra* — cu cadrul și atmosfera ei fantastică, cu nemaipomenita ei complicație cu nesfîrșitele schimbări surprinzătoare și mai ales cu personajele care trebuie să se înfățișeze cu un picior în realul cel mai concret și cu celălalt în irealitatea cea mai nelimitată — este o sarcină grea. Trebuie spus de la început că ea a fost dusă la bun sfîrșit, la un excelent nivel de acuratețe, de meșteșug înalt. Trecînd la ceea ce aparține realizatorilor acestui spectacol, vom spune de asemenea că, în general, impresia spectatorilor a fost nu mai puțin excelentă, cu unele nedumeriri, și nu fără pușină oboseală. Iată de cregizorul spectacolului, D. Esrig, are o înclinație apăsat dovedită în scurta sa carieră, spre imaginea grotesco-fantastică, spre caricatura mecanizată, spre clownescul descărnat. Cu această înclinație, el a realizat foarte bine întreaga latură a șarjei grotesc-caricaturale a textului, dar mai puțin bine, și uneori considerînd-o chiar insignifiantă, latura lirico-umană, poetică, vibrantă ; de unde, ca să zic așa, diverse umbre pe armonia spectaculului. În al doilea rînd, mă refer la ce am spus mai sus, vorbind despre imaginația excesiv de bogată a scriitorului, care a suprasîncărcat textul său cu sub-alegorii și simboluri egalate și împletite pe firul principal. Dar unitatea unui text se menține cu mult mai ușor decît a unui spectacol, iar, aici regizorul a făcut greșeala că, în loc de a limpezi, de a simplifica, să abunde în același sens, cu o dilatație proprie.

Despre realizările actoricești, putem face afirmații mult mai tranșante, în pozitiv. Rolul principal, al Învățatului, a fost jucat de Iurie Darie, actor care, răpit de film, a lipsit îndelung de pe scenă, în ultimii ani. Amintirea pe care i-o păstrasem nu era din cele mai entuziaste, încît, acum, după revedere, simt o adevărată bucurie să afirm că Iurie Darie a făcut un mare progres între timp, chiar dacă, trebuie să admit, ceea ce contrazice toate constatările mele de pînă azi, că acest progres se datorează filmului. „Umbra" sa a fost încredințată lui Gheorghe Dinică, și nu am cuvinte să laud modul cum el s-a achitat de un rol deosebit de greu, alternînd între umflările unui Mefisto degenerat și dezumflările vag chaplineine ale unui tîlhar uzurpator, și adăugînd la toate calitățile pur actoricești o permanentă mișcare acrobatică de tînăr școlar. Un alt soi de satisfacție ne-a dat Sanda Toma, interpreta Prințesei, care în minuțioasa creație de mare precizie, a unei păpuși automate, de genul acelora care dansează un menuet sau o gavotă pe capacul cutiilor cu muzicuță, a știut să introducă o grație bufă de cel mai fericit efect și mai ales citeva tonuri suprinzătoare, de mare inteligență, care dovedeau că în capul păpușii e un creier de actriță, capabil de ironie și obiectivare. Dublul hilariant-grotesc. Primul ministru — ministrul de Finanțe, a fost încredințat celor doi fruntași comici ai colectivului, N. Gărdescu și Florin Scărlătescu, și e de la sine înțeles că au fost irezistibili, mai ales cel de-al doilea. Întotdeauna inedit, fie și într-o fărîmă de rol. Doctorul a fost jucat de Mircea Șeptilici, actor întotdeauna atrăgător și întotdeauna dezamăgitor, prin acel ce indefinisabil, pe care simți că l-ar putea dă în plus. Într-un rol conceput pe tipologia cea mai clasică a basmului de copii, rol de prezență, de atitudine, dar numai de citeva replici, Mircea Constantinescu ne-a umplut de delicii. În rolul cîntăreței Iulia Giuli, Aurelia Vasilescu a depus un efort vizibil și sensibil la fiecare pas, ajungînd la o realizare finală onorabilă. Dublul Politie-Presă de șantaj a fost încarnat de Anza Pellea și D. Rucăreanu. Într-un rol care se îngroșa de la sine, primul în general bun și hazliu, a făcut greșeala de a pune un exces pe îngroșare onomatopeică, la un pas de limita cea mai periculoasă a stridenței ; cel de-al doilea, a fost ca întotdeauna captivant prin dinamică, aplomb, vehemență și sinceritate comică, într-o alură care chiar dacă escamoteează detaliul, e de cea mai bună promisiune. În sfîrșit, D. Chesa (cam monoton), Marius Rolea (idem), Domnica Pellea, Mircea Mușatescu, Livia Hanuțiu, Ia-rina Demian, Dumitru Popescu, Gh. Mazilu, Consuela Roșu, Șt. Tapalagă, V. Plătăreanu, Zizi Petrescu au întregit ansamblul într-o perfectă notă de omogenitate, dacă nu de haz irezistibil.

Radu POPESCU

ECOURI

● **CONTINUIND o tradiție bogată, studioul „Lenfilm" va incepe realizarea unor noi filme despre viața și activitatea lui Vladimir Ilici Lenin : „Studentul Vladimir Ulianov", „O noapte" și „Petrograd-Moscova".**

● REGIZORUL bulgar Ghencio Ghencev lucrează la realizarea filmului „Întîlnire pe un tărîm liniștit", după un scenariu de Burian Encev consacrat prevenirii unei acțiuni de spionaj de către organele securității

● *IN FRANȚA se pregătește un nou film, de montaj intitulat* „Dumnezeu a ales Parisul". *Filmul este dedicat vieții parizienne, din 1880 pînă în zilele noastre și va fi compus din documente autentice, privind evenimentele artistice ale capitalei franceze. In film va fi evocată activitatea lui Picasso, Braque, Sartre și vor apărea actorii Gaby Morlay și Renée Saint-Cyr, care vor evoca Parisul de la începutul carierei lor, iar Francoise Prevost și Nicole Courcel vor evoca Parisul de la fumătatea a secolului nostru.*

● CARTEA LUI ȘTENDHAL „Despre dragoste" va fi ecranizată într-un film alcătuit din scheciuri. Situațiile filmului vor fi stendhaliene dar localizate în actualitate. Cîteva teme : virtutea și inconvenientele ei, frumusețea și consecințele sale, sinceritatea, gelozia etc. Toate scheciurile se vor baza pe întîmplări adevărate.

● **IN PREZENT**, se apropie de sfîrșit filmările ecranizării după romanul „Germinal" de Emile Zola în regia lui Yves Allegret. Filmul este realizat în coproducție franco-ungară și are în distribuție pe Jean Sorel, Claude Brasseur, Bernard Blier și alții.

● **MARINA VLADY**, recenta premiantă a Festivalului de la Cannes, împreună cu Bourvil și Pierre Brasseur, sînt protagoniștii unei noi creații a regizorului Christian Jaque după un roman de Jean Laborde. Filmul dezbate inteficienta justiției burgheze.

● **O NOUĂ VERSIUNE** cinematografică a romanului „Crimă și pedeapsă" de Feodor Dostoievski va fi realizată de cunoscutul cineast american Orson Welles.

VĂ POVESTIM FILMUL
„ADORABILE ȘI MINCINOASE"
O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR ITALIENE

Paula, Anna și Marisa, trei fete tinere dornice să reușească în viață, prin propriile lor puteri, se lăsează de procedeele abjecte care asigură parvenirea în lumea burgheză. Astfel, Marisa urmează să fie concediată din postul de manechin, urmînd ca în locul ei să fie angajată eroina unui scandal monden. Hotărîte să nu cedeze, cele trei prietene pun la cale un scandal nu mai puțin răsunător. Ele înscenează o presupusă crimă, care urma — după obișnuitele uzanțe ale acestei lumi — să atragă atenția tuturor asupra lor. În consecință, Paula — care era sculptoriță — se ascunde într-o localitate rurală, în vreme ce Marisa și Anna fac tot ce pot pentru a alarma locatarii casei unde se află atelierul ei. Cum e și firesc acestia anunță poliția. Anna, de profesie ziaristă, își pregătește fotografiile și alte elemente de senzație pentru apropiata publicitate a cazului. Arestată de poliție, Marisa neagă orice răspundere în legătură cu misteroasa dispariție a Paulei, deși fusese găsită în atelierul sculptoriței.

O bandă de escroci intră în posesia adevărului. Ei o răpesc pe Paula și amenință cu uciderea ei în 48 de ore, dacă nu li se oferă în schimb cinci milioane de lire. Anna nu poate cere sprijinul poliției fără a suporta consecințele acestui joc periculos. Pe de altă parte, Marisa ar fi fost condamnată pe nedrept dacă Paula era ucisă.

În cele din urmă, Paula se salvează singură și se predă poliției. Are loc procesul. Reprezentanții justiției refuză să creadă că Paula a fost într-adevăr răpită : într-o lume în care răpirile constituie o sursă de venituri fabuloase prin șantajarea unor rude bogate ce rost ar avea să fie răpită o fată săracă și necunoscută ? Aflați, din curiozitate, în sala procesului, răpitorii se demască datorită unui incident banal. Reluînd-se procesul, cele trei fete sînt condamnate la închisoare ; dar, după ispășirea pedepsei, pe fiecare o așteaptă logodnicul care, bineînțeles, o va ierta.

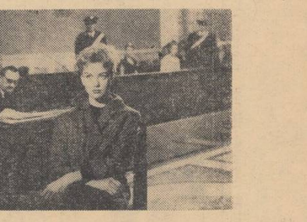

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VII—Nr. 299
•
Sîmbătă
29 iunie 1963
•
8 pagini — 1,50 lei

Pe platourile de la Buftea

LA CE LUCREAZĂ CINEAȘTII NOȘTRI

În ultimul timp, buletinele meteorologice consemnează cu tot mai mult optimism prognoze favorabile obișnuitelor temperaturi estivale, iar bucureștenii, de multă vreme dornici de soarele litoralului, ori de răcoarea altitudinilor, se pregătesc de vacanță îndreptîndu-se după preferințe — spre munte sau spre mare.

Printre puținii bucureșteni care nu vor să-și ia încă concediul de odihnă sînt cineaștii studioului „București", pe care-i aflăm în prezent antrenați din plin într-o amplă activitate de creație productivă, a cărei finalitate se va concretiza în viitoarele premiere cinematografice românești.

Ion MIHU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Cadru din noul film al lui Gopo „Pași spre Lună"

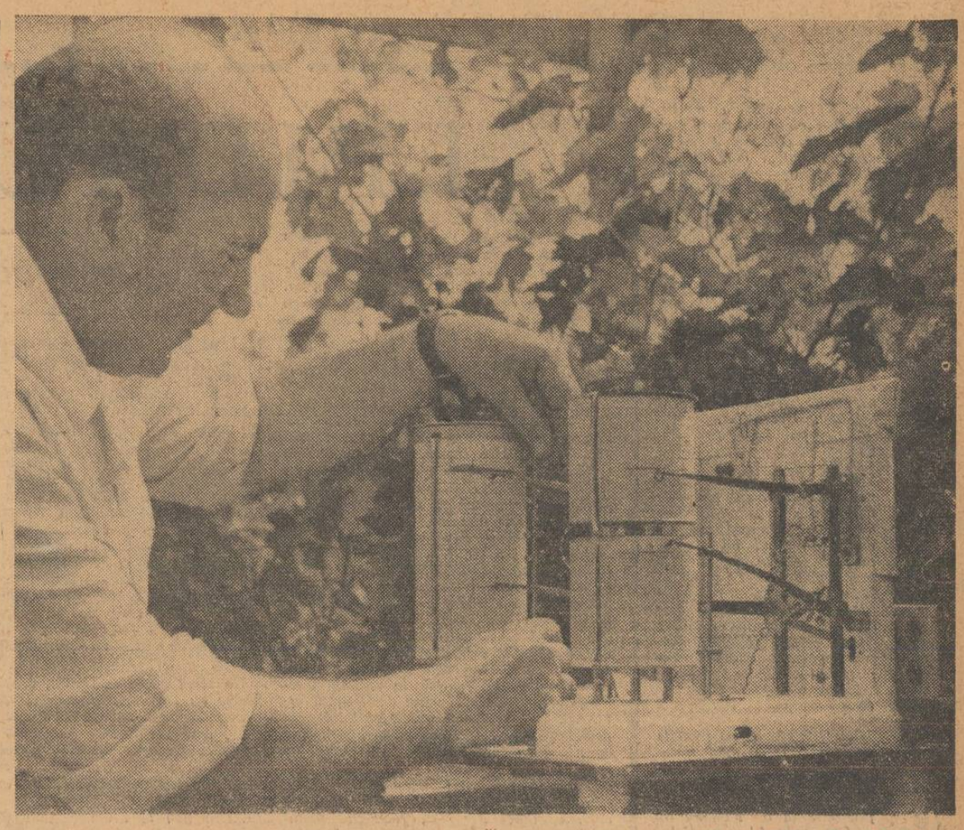

MILDIOGRAFUL AVERTIZEAZĂ!

• Cînd poștașul aduce buletinele în tolbă • Stațiile de prognoză au recepționat semnalele • Atenție: Plasmopora viticolă își pregătește atacul • La Niculițel, colectiviștii descifrează diagramele

Ion Tertaș, președintele gospodăriei colective din Niculițel, privi cu vădită nemulțumire corespondența de pe birou care îl aștepta. Alături mai erau cîteva scrisori sosite cu ultima poștă. El nu era omul căruia să-i placă să stea în „cancelarie", cum numea el camera pe care o împărțea cu agronomul. Amîndoi puteau fi văzuți mai mult pe la brigăzi, în sectorul zootehnic, unde se străduiau să rezolve pe loc tot ce le stătea în putere.

Acum, intrat în horă, președintele trase scaunul și se apucă să rezolve hîrtiile. În timp ce-și punea semnătura pe un act, zări colțul unui plic. Îl desfăcu în grabă. Peste cîteva clipe părăsi sediul gospodăriei îndreptîndu-se în mare grabă spre vie.

Am avut curiozitatea să aflăm motivul acestei plecări precipitate. N-a fost greu. Președintele mi-a întins un „fluturaș" pe verso-ul căruia am citit:

„Buletin de avertizare.

Condițiile climatice din ultimele zile au favorizat infecțiuni cu ciuperca Plasmopora viticola care produce mana viței de vie.

Preveniți atacul acestui inamic periculos prin stropiri cu zeamă bordeleză".

Urmau apoi indicații privind data pînă la care trebuie să se facă stropitul, concentrația zemei și altele.

Indemnul stației de prognoză și avertizare se dovedea a fi deosebit de prețios. Pe baza lui, conducerea gospodăriei a luat măsuri urgente de stropire a viței de vie, ceea ce a prevenit atacul ciupercii și pierderile de recoltă.

Pe întinsul patriei noastre există o puternică rețea de prognoză și avertizare. Anul trecut au funcționat 50 de asemenea stații de prevenire a manei viței de vie (sau mildiului cum i se mai spune acestei boli).

Interesantă și plină de răspundere este munca cercetătorilor din aceste stațiuni. Înainte de a completa buletinele de avertizare, ei studiază incontinuu biologia paraziților și dăunătorilor, fenologia plantei gazdă, condițiile de climă și multe altele.

S-ar părea că în acest domeniu totul depinde de ochiul cercetătorului, de rezultatele unor analize făcute cu migală în laborator.

Și totuși... Automatizarea a pătruns — este drept încă timid — și aici, ușurînd munca lucrătorilor stațiilor, ajutîndu-i să cuprindă o suprafață mai mare, făcînd ca rezultatele activității lor să fie mai bune. Și dacă pînă acum mai domnea un anumit subiectivism în

Th. MARCAROV
Fotografii:
A. CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

URMĂRIȚI NOUL NOSTRU ROMAN ILUSTRAT
EXTRAORDINARELE AVENTURI ALE SOLDATULUI CERVANTES
În pagina a 4-a

Învățătoarea

Cu brațele încărcate de flori, învățătoarea Elena Nicolau a plecat încet spre casă. Școlarii au condus-o pînă la colțul străzii și i-au mulțumit încă o dată pentru anii de învățătură petrecuți împreună. Clasa a IV-a C. de la Școala nr. 169 din Capitală e acum de fapt... clasa a V-a. Adică nu mai e a EI. Va lua din nou în primire o nouă generație de prichindei și le va desțeleni pe pajiștea albă de hîrtie primele răsaduri de buchii.

Zîmbește parcă la un gînd anume, la o nouă bucurie care i se așterne sfioasă la fereastră. A... B... C... Dar pregetă o clipă, se oprește în drum și mai privește o dată spre colțul străzii unde abia au dispărut cravatele roșii ale elevilor ei, sau, mai precis, ale foștilor ei elevi. Strada a rămas însă goală. Strînge cu drag florile la piept și pornește mai departe spre casă.

I-au rămas gîndurile stăruitor în urmă la copiii aceștia de o șchioapă pe care îi ține minte aplecați cu stîngăcie pe primele lor caiete și acum sînt dita-mai pionierii. Îți vine să mai și rizi. Cînd au trecut întîi la... cerneală, i-a găsit mînjiți pe toți parcă erau niște zugravi.

Sau cînd a spus Anca prima poezie și s-a fîstîcit toată privind la ea de sus de pe scenă și cerîndu-i ajutor. Sau cînd a spart în ziua aceea, geamul, Sandu, cu un bulgăre de zăpadă. Ce s-a mai burzuluit deși, fie vorba între noi, a zîmbit în gînd unei amintiri uitate din propria ei copilărie.

Acum cei mai mulți sînt școlari de nădejde și o să-i urmărească mai departe cu emoție în viață. Călin Dimitriu, Ana Sfetcu, Elena Maximean, au zece pe toată linia și în fiecare an au luat premiul I. Nu, hotărît lucru, nu o vor face de rușine. Căci pentru fiecare a pus o părticică din inima ei bună și generoasă, a rupt ca dintr-o pîine rumenă și caldă dărapul acela de lumină și omenie. Într-o vreme, Dan Florescu venea nepregătit la lecții. Părinții îi plecaseră în provincie și copilul stătea la internat. N-a putut rămîne indiferentă și în atîtea după-amiezi de iarnă s-a reîntors la școală să facă ore de meditație cu el. Cînd Dan a luat primul 10 la matematică, prima care s-a bucurat a fost chiar ea, învățătoarea. Apoi notele bune s-au înmulțit și școlarul a pornit pe drumul cel bun.

D. TABACU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

IN PAGINA A 3-A A ACESTUI NUMĂR:

CEA MAI FRUMOASĂ COAFURĂ A ANULUI 1963

Aspect de la concursul pe țară al coaforilor-frizeri, desfășurat în sala Floreasca din București

DIN SUMAR:

CUM I-AM CUNOSCUT... AMINTIRI DESPRE N. D. COCEA
de I. PELTZ

CÎNTECUL MARIEI
de Radu POPESCU

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE
ȘI VARA TREBUIE SĂ NE FERIM DE RĂCEALĂ

CUM NE ARANJĂM LOCUINȚA
APARTAMENT DE 3 CAMERE

Mica bibliotecă „Magazin"
POVESTE DE DRAGOSTE
Schiță de O'HENRI

SCENA ȘI ECRANUL

• *PE MERIDIANELE GLOBULUI* • *PE MERIDIANELE GLOBULUI* •

POVESTEȘTE VIOLONISTUL ION VOICU

VIZITA NOASTRĂ ÎN AUSTRIA ȘI ITALIA

— *NOTE DE CĂLĂTORIE* —

Orchestra Filarmonică de Stat „George Enescu" pleca într-unul din cele mai grele turnee ale sale. Se puneau în fața noastră o serie de probleme de rezolvat. Într-un timp scurt, un număr mare de concerte în fața unui public exigent și a unor critici deosebit de severi.

Punctele principale — de altfel și cele mai hotărîtoare ale turneului — erau grefate pe primele concerte, în cadrul festivalului internațional de la Viena, și ultimele, deschiderea stagiunii de concerte la Scala din Milano. Două evenimente importante în istoricul turneelor în străinătate ale Filarmonicii de Stat din București. În cele de mai jos voi încerca să evoc cîteva etape din acest drum plin de emoții și realizări, obositor dar complex prin varietatea locurilor pe care le-am văzut.

Avionul nostru a zburat direct București-Viena. Orașul grădinilor, inima Austriei, orașul lui Haydn, Mozart, Beethoven și Schubert, vesela Vienă ne-a primit cu zîmbet și soare. În ea pulsează o intensă viață culturală. Posedă numeroase universități, biblioteci, una din cele mai vestite „galerii de artă" în „Muzeul de

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Apărarea echipei daneze, după înscrierea primului gol de către jucătorii români

Cu fotbaliștii români în țara lui Hamlet

CITIȚI ÎN PAGINA A 5-A ARTICOLUL COLABORATORULUI NOSTRU RADU URZICEANU

DE PRETUTINDENI

SECȚIA muzicală a Bibliotecii naționale din Praga este una dintre cele mai mari biblioteci muzicale de acces public din Europa. Aci se păstrează 140 000 de volume de note, literatură teoretică despre muzică și discuri. Fondul bibliotecii cuprinde și unele unicate cum ar fi prima ediție a manualului de muzică, alcătuit de Leopold Mozart, tatăl marelui compozitor, prima ediție a „Flautului fermecat" de Mozart. În această arhivă se păstrează, de asemenea, manuscrisele cunoscuților compozitori cehi Smetana, Dvorak etc.

●

PICTORUL Piero Busanera, autorul celui mai mic tablou din lume, și-a bătut de curînd propriul său record, terminînd un alt tablou de dimensiuni de 2,8 mm pe 2,5 mm. Pe acest tablou minuscul sînt înfățișate opt personaje. Tabloul este atît de mic, încît ar trebui 49 de bucăți pentru a acoperi un timbru poștal de dimensiuni obișnuite.

●

ÎN U.R.S.S. a fost pusă la punct producția unui material plastic mai ușor ca aluminiul, mai rezistent ca oțelul, și care își păstrează proprietățile la o temperatură de 300 grade. El poate fi folosit tot atît de bine sub formă de țesătură suplă, cît și sub formă de cărămidă, la construcția de locuințe sau de nave mai mici.

●

UN MEDIC japonez din Tokio își tratează pacienții nu prin acupunctura cu ace de aur, folosită în mod obișnuit în țările Asiei, ci prin înțepături de albine. Dr. Tomomi Ikuma a tratat prin această metodă peste 50 de pacienți zilnic și a vindecat circa 200 000 de bolnavi, la tratamentul cărora a folosit peste două milioane de albine. Înțepăturile de albină aplicate în puncte bine stabilite, cunoscute de cei care practică acupunctura, au vindecat diferite cazuri de reumatism, insomnie, hipertensiune arterială etc.

●

VÎNĂTORII care au avut prilejul să observe mai îndeaproape cîrdurile de cerbi și-au dat seama că atunci cînd se deplasează, în frunte merg exemplarele mai slabe, iar în urmă cele mai puternice; dar la păscut cele slabe se dau în lături în fața celor puternice. Trofeele cele mai mari le poartă exemplarele mai puternice, trofeele indicînd locul în ierarhia din sînul cîrdului.

●

ÎN SIBERIA, în regiunea muntoasă a lanțului Saiani răsăriteni, trăiește micul popor tofi, atît de puțin numeros, încît ar putea să încapă tot — de la mic la mare — în trei avioane Tu-114. Tofilaria, denumirea dată regiunii unde locuiește acest mic popor, este așezată într-un ținut cu climă aspră, unde multe regiuni muntoase amintesc de tundră. În schimb, pădurile de cedri, lariță și brad alb sînt neobișnuit de bogate în animale cu blană scumpă: soboli, linși, zibeline, veverițe. În căutarea acestor animale, tofii colindau în trecut munții, ducînd o existență semisălbatică. În prezent, mulți tineri tofi, absolvenți ai diferitelor instituții de învățămînt, lucrează ca zootehnicieni, medici veterinari, crescători de animale.

●

INSPECTORUL sanitar canadian Norman Witaker a elaborat o nouă metodă de stîrpire a țînțarilor. El a închis într-o celulă prevăzută cu microfon o pereche de țînțari, înregistrînd pe peliculă sunetele pe care le emite masculul chemînd femela. Aceste sunete sînt folosite acum pentru atragerea țînțarilor într-un nor otrăvitor în care aceștia pier.

●

LUMEA întreagă numără aproape 10 milioane de leproși, dar după indicațiile ce le posedă O.M.S. numai 20% dintre ei primesc îngrijirile necesare. Tratamentul pe bază de sulfane dă rezultate satisfăcătoare, dar este încă foarte costisitor.

●

UNIVERSITATEA din Cracovia (R. P. Polonă) sărbătorește anul viitor 600 de ani de la înființarea ei. Pentru acest mare eveniment universitatea este în curs de modernizare și renovare, noi construcții fiind în perspectivă a i se adăuga încă de anul acesta.

La festivitățile de aniversare, au și fost invitate 132 universități din lumea întreagă.

●

LA UN spital din Sydnei (Australia) s-a experimentat un nou aparat „Echoscope" — prin care, fără ajutorul razelor X, se poate transmite pe un ecran de televiziune imaginea copilului înainte de naștere. Copilul nu este expus pericolului radiațiilor.

●

S-A CALCULAT că o singură plantă de floarea-soarelui „bea" un butoiaș de apă cu o capacitate de 200—250 l. Dacă întreaga cantitate de apă pe care o „consumă" un hectar de grîu ar fi acoperit suprafața de teren—fără ca pămîntul s-o absoarbă — apa ar forma o pătură de 30—40 de centimetri. Pentru coacere, 1 kg de cereale are nevoie de cel puțin 1.200 l apă.

„EPIDAURIA 1963"

- Corespondență din Atena -

Impresiile sînt copleșitoare. Un drum presărat cu multe file ale istoriei antice și în care se regăsesc urmele adînci ale trecutului bogat al elenilor. Fiecare loc etalat privirilor noastre are o rezonanță deosebită, amintind de fapte intrate de mult în legendă... O adevărată istorie „parcursă" în patru ore, din goana mașinii, pe distanța de 180 de km. dintre Atena și Epidaur.

Ne îndreptăm spre ținta călătoriei noastre, pe calea sacră ce unea în antichitate orașele Atena și Elevsis. Pe aceeași cale — circulată astăzi de camioane cu materiale transportate fabricilor din Elevsis — treceau, în antichitate, marile procesiuni religioase ce aveau loc cu prilejul misterelor elevsine, timp de nouă zile, în vechiul centru religios Elevsis.

Nesfîrșitele talazuri ale Egeii ne însoțesc aproape tot drumul. O mică pădure de catarge atrage atenția că sîntem în preajma unor șantiere navale. Numai cîteva minute și am intrat în Elevsis, oraș industrial, așezat pe un braț de mare. O priveliște sumară: clădiri a căror înălțime nu depășește obișnuitul unui orășel provincial, coșuri scunde de fabrici. În schimb, înălțimea reclamelor mai mare decît așteptările. Aci, la Elevsis, s-a născut părintele tragediei — Eschil — acela pe care Aristofan avea să-l numească „poetul cu glasul de tărsnet", „cel dintîi elen ce a clădit cuvinte înălțătoare ca monumentele" și a cărui operă de sinteză, devenită bun al culturii universale — „Prometeu înlănțuit" — aveam să o vedem după patru ore pe scena de la Epidaur.

Dar pînă acolo nu ne rămîne decît să ne abandonăm, în continuare, retrospectivei istorice pe care ne-o sugerează la tot pasul această călătorie.

Din albastrul mării Egee răsare Salamina. Iată și dealul de pe care Xerxes, așezat pe un tron de argint, a urmărit buimăcit bătălia unde a suferit înfrîngerea cumplită. Aci, nu departe de Elevsis, s-a aflat atunci între vitejii fii ai vechii Elade și Eschil, de astă-dată ca luptător, fiind rănit pentru libertatea patriei sale. Fresca acestei memorabile bătălii, el a lăsat-o posterității în tragedia „Perșii"; „Marea înroșită de sfărîmături fu acoperită, / Roșu val de sînge pe față - crispată / Tărmuri și stînci gemeau de cadavre, / Ale oștii barbare cu totul distruse fărîme! / De-o spaimă nebună cuprinse, fugeau în neștire".

...Șerpuim de-a lungul mării pe șoseaua pe care sute de mașini aleargă spre aceeași țintă — Epidaur. Coloritul peisajului: albastrul cel mai pur îngemănează marea cu cerul. Lanțul nesfîrșit de munți adaugă o notă gravă acestei armonii coloristice. Aroma pinilor, briza, soarele încandescent în lumina căruia strălucește albul imaculat al căsuțelor răspîndite pe mal, livezile întinse de măslini, eucaliptii în floare și singuraticii chiparoși — întregesc decorul mediteranean.

Intrăm în peninsula Peloponez, trecînd canalul de Corint, proiectat de vechii greci, dar săpat de abia la sfîrșitul secolului trecut, canal care a micșorat distanța Pireu—Marea Adriatică cu 250 km. Peloponezul, o regiune muntoasă, cu variație de culori și peisaje caracteristice, e unic pentru mostrele civilizației miceliene, a Greciei clasice și a epocii dominației bizantine, pe care le concentrează. Prin aceste părți au trăit Pelasgii, apoi Aheenii din care a răsărit faimoasa civilizație de la Micene. Aci a fost întemeiată în secolul 12 î.e.n. de către Dorieni, vestita cetate Sparta.

Un scurt popas la Corint, oraș cu circa 20.000 de locuitori, reconstruit aproape în întregime după marele cutremur din 1928, care l-a distrus. Monumentele antichității grecești, descoperite relativ recent, sînt și aici nelipsite: Propileele, Odeonul, Agora, templul lui Apollo, un teatru.

...Din nou la drum. Alunecăm pe la poalele munților de pe ale căror piscuri torțele aprinse ale străjerilor au vestit căderea Troiei și reîntoarcerea eroului Agamemnon. Ceva mai încolo, Hercule a ucis leul, iar la răsărit, în golful Argolic, așezată pe o peninsulă stîncoasă, se zărește Nauplia, oraș de interes istoric, care între 1828—1834 a fost prima capitală a Greciei libere. Întemeiată de navigatori orientali în vremuri imemoriale, Nauplia este azi un important centru turistic și balnear.

În asfințitul însingerat apare și Epidaurul a cărei vegetație muntoasă impresionează călătorul sudului torid. Considerat ca unul din cele mai vechi orașe ale Greciei, Epidaur a fost menționat de însuși Homer în special pentru marele templu al lui Asclipios (Esculap), zeul sănătății, templu situat lîngă vechiul oraș, în mijlocul unei cîmpii verzi cu multe izvoare curative. Astăzi, renumele străvechiului oraș îl face festivalul anual de dramă antică, care se desfășoară aci la teatrul în aer liber construit în urmă cu 2.400 de ani. Foarte bine păstrat pînă în zilele noastre, și cu o acustică unică în lume.

O alee adumbrită de copaci înalți, pe

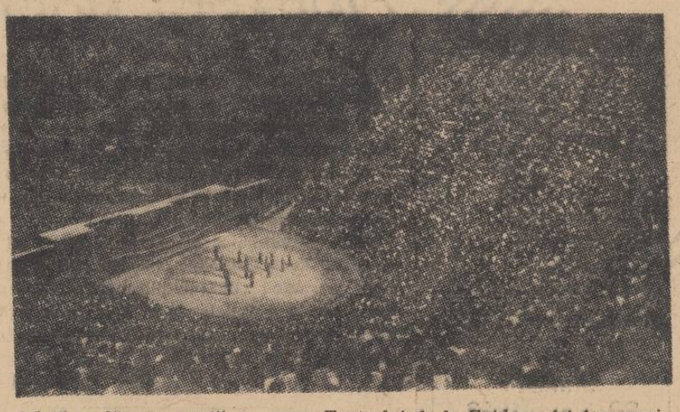

Odată cu lăsarea nopții, pe scena Teatrului de la Epidaur își fac apariția actorii de dramă antică, în aplauzele miilor de spectatori greci și străini.

Corul tragediei ascultînd replicile povățuitoare ale lui Okeanos către Prometeu

cele cărei trepte urcă șiruri nesfîrșite de iubitori ai teatrului. Îmbrăcați în cele mai felurite și pitorești costume ale pămîntului, ei sugerează atmosfera evenimentului ce urmează să înceapă în mai puțin de o oră: „Epidauria 1963", festivalul de dramă antică, care a intrat în prima decadă de existență.

Prometeu, „cel mai nobil sfînt și martir din calendarul filozofic" — cum l-a denumit Marx pe titanul înlănțuit, — acest veșnic simbol al libertății, primul revoltat împotriva despotismului și intunericului, figură de o rară măreție ce domină literatura universală — și pe care o întîlnim și în creația poetului romantic englez Shelley — și-a retrăit tragedia în fața a peste 11.000 de spectatori pe scena de la Epidaur.

Amfiteatrul e plin. Tăcerea miilor de spectatori, ce se așterne dintr-odată, dă impresie de vrajă. Din ultima bancă (de piatră) în rîndul 55 unde ne aflăm, auzim perfect pașii imperceptibili ai lui Prometeu, ce apare condus de „Forța" și „Violența" la capătul lumii, în țara Sciților. Hefaitos, îndeplinind porunca lui Zeus, îl înlănțuie pe Titan de o stîncă, în înălțimile cosmice. Este suferința, marile chinuri ce le îndură pentru că a fost binefăcătorul oamenilor, învățîndu-i meșteșugurile și aducîndu-le focul pe pămînt. Datorită conștiinței morale pe care i-o dă sentimentul dreptății, el este unul din cele mai puternice caractere tragice. În luptă cu forțele întunecoase și despotice (ceea ce la vechii greci se identifică cu destinul), rămîne neclintit, demn și în suferință. Măreția lui nu-și găsește egal. Dragostea nețărmurită de oameni, pentru salvarea și progresul omenirii, este seva din care își trage puterea de a rezista tuturor chinurilor. În interpretarea cunoscutului actor Alexis Minotis, protagonistul și regizorul piesei, datorită expresiei demne și reținute, eroul lui Eschil apare apropiat de contemporani, animat de un cald umanism, de o forță morală impresionantă.

Reflectoarele proiectează orchestra circulară (cu un diametru de 20 metri), din mijlocul teatrului, pe care unduiesc oceanidele într-o mișcare ciuplă. 16 femei se înclină și freamătă ca miile de frunze ale unui covor viu. O adevărată simfonie corală. Ele însoțesc, prelungesc și răsfring acțiunea, mimează oroarea, teama, supărarea. Corul oceanidelor, fie că suspină, geme sau tace, este acel comentator colectiv care, prin lirismul său, participă intens la cele ce se petrec în scenă.

Punînd în scenă piesa „Prometeu înlănțuit", Teatrul național din Atena a urmărit să valorifice un bun al tezaurului dramaturgiei clasice universale prin evidențierea sensurilor contemporane ale tragediei eroului antic, elementele etern valabile ale operei lui Eschil. Aidoma stîncii de care este înlănțuit, Prometeu rămîne dîrz în hotărîrea lui de a nu se pleca în fața Forței și Violenței și nici chiar a amenințării lui Zeus de a i se mări suferințele, fiind fulgerat și aruncat în abisuri pentru ca apoi să-i fie devorat zilnic ficatul de către un vultur. Strădania lui Prometeu pentru triumful dreptății, al libertății, oricît de greu și plin de suferințe mit consacrarea oficială devenind actul de naștere al teatrului universal, conducerea artistică și colectivul Teatrului național din Atena au realizat un spectacol de înaltă valoare. Grandiosul și simplitatea artei lui Eschil au fost reliefate atît de jocul excelent al actorilor cît și de decorul sobru și monumental sugerînd stîncile, de costumele antice ce sporeau farmecul autenticului și de muzica bine inspirată a lui Ianis Kristos, cu bogate nuanțe creatoare de atmosferă ce spărgea tăcerea văii din jur. Tensiunea dramatică la care Alexis Minotis a interpretat uimitorul și dificilul rol al lui Prometeu, vocea gravă și ținuta sa impunătoare, au produs o adîncă impresie asupra celor peste 11.000 de spectatori. Aplauzele frenetice au răsplătit jocul talentat al actriței Heleni Hadjiarghyri care a adus în scenă chinul îndurat de Io. A fost o apariție de neuitat, dovada unei rare măiestrii actoricești prin felul cum a reușit să alterneze accentele subite de nebunie cu lamentările. Deși în scurtele apariții, s-au detașat printr-un joc nuanțat actorii Yannis Apostolidis (Okeanos), Stelios Vocovits (Hefaitos), Nikos Kazis (Hermes) și Pitsa Kapitsinea (primul corifeu).

Proclamat de critica artistică (teatrală) internațională ca cel mai autentic interpret de dramă antică, Teatrul național din Atena s-a arătat demn de această așteptare cu premiera spectacolului „Prometeu înlănțuit" care a deschis tradiționalul Festival de teatru grec din anul acesta.

Dana GHEORGHIU

Iunie, 1963.

CASA PLĂCERILOR

Numele: „Play-boy-club", instituție la modă înscrisă în peisajul pestriț al moravurilor occidentale.

Locul nașterii: *America.*

Tatăl: *dl. Hugh Hefner, întreprinzător cu imaginație și mare abilitate în a subtiliza dolarii celor care n-așteaptă decît prilejul de a-i risipi.*

Scopul „instituției": *alungarea spleen-ului ce copleșește adesea sufletul marelui sătul — dl. Businessman.*

Pe lîngă un Cadillac, piscină romană, vilă la țară, cont la bancă și o revistă de publicitate, cu un tiraj de 1 500 000 de exemplare, onorabilul Hefner posedă și o filosofie, care dacă nu-i proprie, oricum e rentabilă. Cu aerul unui epicureu modern, Hefner desfășoară ideile puține ale unei plăpînde filosofii a plăcerii: „Filosofia noastră este de a ne amuza mult. Ne plac automobilele sport, băutura, jazul și, mai ales, femeile".

Și cum un om de afaceri nu filosofează de dragul artei, din concepția sa despre lume dl. Hefner a pus în valoare partea practică. Așa s-a născut acest „Play-boy-club", care pe românește s-ar putea chema „Clubul plăcerilor".

Cum arată sediul clubului new-yorkez? Clădirea are nu mai puțin de 7 etaje. Cum clienții obișnuiți ai localului au deprinderea de a nu lucra la lumina zilei și în văzul lumii, razele soarelui n-au voie să pătrundă în interior. Geamurile au fost deci vopsite cu negru — ca să fie mai picant. Picanteria a costat, dealtfel, o bagatelă de patru milioane dolari. Încă de la intrare o cameră de luat vederi ia clientul în primire, multiplicîndu-i gesturile și figura în receptoarele tele de la fiecare etaj. Cîtă prudență! Panouri electrice în toate culorile curcubeului indică, avertizează, anunță, se aprind și se sting aidoma ca într-un laborator atomic. Difuzoare mascate anunță, discret, în toate sălile, serviciile puse la dispoziția onoratei clientele. Și așa, de la prînz pînă tîrziu noaptea, în largul buzunar al lui Hefner play-boys-ii lasă într-o oră cam 1 400 dolari, în medie. De unde se vede că filosofia acestuia este teribil de rentabilă, dacă avem în vedere că asemenea cluburi, proprietatea sa, se găsesc și la Chicago, Miami, New-Orleans, Saint-Louis, Phoenix.

Dar clou-ul acestor temple ale plăcerii rămîne totuși aparatul lor de servire, compus din fete alese după criterii tot atît de intelectuale ca și filosofia patronului. Citățm unele întrebări din fișa de angajare: „Sînteți atrăgătoare?"; „Aveți farmec real?"; „Aveți o voce plăcută?"; „Sînteți veselă?" etc. Aceste obiecte însuflețite, ce servesc ca divertisment ochiului obosit al clientului, sînt intitulate „Bunny" — diminutivul de la iepure. Am aflat că denumirea nu e nici măcar simbolic legată de burta lacomă a marelui sătul, fiind doar reprezentarea sa actuală asupra farmecului feminin. Cîtă gingășie! Pentru a nu-și dezminți numele, fetele poartă ca uniformă urechi de iepure din pluș, maieu de baie din saten în loc de rochie, ciorapi de fileu, manșete scrobite și guler tare, plus papillon-ul de rigoare. Funcțiunea lor? Portar, garderobieră, fotograf, chelner și gazdă amabilă care aprinde țigările, suride fotogenic, toarnă băuturile, sugerează cumpărarea de amintiri etc. Ele trebuie să urmeze regulile unei etichete „severe", suprema manifestare a eleganței în gesturi fiind aceea de a nu se prezenta clienților din față, ci din profil, pentru a nu-și expune... pieptul. Cîtă pudoare!

La etajul 6 al stabilimentului o șefă bine plătită, „Mama bunny", veghează strașnic asupra cohortei de supuse (120 exemplare) pedepsind orice abatere. Sistemul de sancționare e modern și perfid: fiecare greșeală atrage după sine scăderea unui anumit număr de puncte, din cele 100 primite ca zestre la angajare. Lichidarea punctelor constituie semnalul pentru facerea bagajelor. Cîtă exigență! Întrebat fiind ce l-a determinat să impună o astfel de garderobă cadînelor moderne pe care le salarizează, Hefner a răspuns cu indignarea nerușinată a pseudo-reformatorului: „Am vrut să dau semnalul revoltei contra puritanismului american". Ce farseur!

În lumea presei americane circulă svonul că Hefner aspiră cu seriozitate la un înalt post în administrație. Un pronostic în această privință mi se pare hazardat. Deși, nimic nu pare imposibil. Un lucru e însă sigur: prin imaginația și inițiativa sa, el ocupă deja un loc fruntaș în ierarhia valeților ce știu nu numai să distreze pe stăpîn, dar să-l și stoarcă de parale. Rentabilă, dar jalnică funcție!

C. VASILIU

Meridiane

VIZITA NOASTRĂ ÎN AUSTRIA ȘI ITALIA

(Urmare din pag. 1)

istorie a Artelor" — „Kunsthistorisches Museum" și alte instituții culturale. Astfel, vechiul palat imperial, Hofburg, compus de fapt din cinci sau șase castele, ocupînd o suprafață foarte mare, adăpostește astăzi diverse muzee: de istorie, de artă populară, un muzeu al armelor, al școlii vechi de călărie spaniolă (după cum vedeți unele interesante, altele mai puțin), muzeul de științe naturale, de tehnică, de muzică.

Acest oraș, avantajat mult prin așezarea sa geografică pe malul Dunării, poartă efigia timpurilor îndepărtate. Zidurile vechii cetăți romane se mai pot zări azi, apărînd ici și colo, printre clădirile secolelor ce i-au urmat.

Împrejurimile constituie și ele un punct de atracție pentru turiștii — sosiți din toate colțurile lumii. Vestita pădure vieneză, așa numitul castel al plăcerilor („Lustschloss"), Schönbrunn, Kalenberg, Praterul — cu roata lumii și tot felul de jucării pentru cei mici și mari.

Acea viață intensă a Vienei despre care am vorbit, pulsează mai ales în muzică. O operă ascultată la Viena sau un concert în sala Musikverein sau Konzerthaus sînt întotdeauna de un înalt nivel artistic. Tot astfel s-a prezentat și orchestra noastră la festivalul din acest an.

Restul concertelor în Austria ne-au dat posibilitatea să tăiem țara în lung și în lat, străbătînd cele opt provincii ale ei.

Am coborît întîi în Stiria — sudul Austriei — oprindu-ne la Graz pe valea Marului. În drum am întîlnit cîteva hidrocentrale ce captează energia acestui riu cu un debit mare de apă, care curge cu o neobișnuită repeziciune. Din păcate în Graz n-am poposit decît scurt timp, atît cît să ajungem la sala de concert. A doua zi devreme, dimineața, am pornit în sens opus, în nordul Austriei, la Linz, capitala provinciei Austria de sus, care este un oraș eminamente industrial. Același timp limitat — deoarece zilnic parcurgeam un drum de cinci șase ore, ajungînd în orașul respectiv la ora repetiției și a concertului — nu ne-a permis vizitarea amănunțită a locurilor pe unde treceam.

De la Linz ne-am continuat drumul într-un peisaj minunat, în care albastrul apei Innului se îmbina cu verdele proaspăt presărat cu flori galbene al pășunilor, de la marginea cărora se ridicau masivii uriași ai Alpilor Orientali, acoperiți de o bogată perucă albă. De la înălțimi uluitoare, un fir de apă căzînd în cascade spumoase își taie în stîncă un drum îngust. Priveliștea este feerică și mereu alta.

Mergînd de data aceasta în lungul Austriei, am tăiat Tirolul cu căsuțele lui de turtă dulce, ce se luau la întrecere în găteala ferestrelor împodobite cu flori, ajungînd în partea de vest a țării, în orașul Innsbruck, adăpostit sub coama semeață a vîrfului Jungfrau. Urcînd cu funicularul deasupra abisurilor ametitoare, admirînd priveliști ireale, grandioase și unice în felul lor, te întrebi cu groază și mare admirație pentru cosmonauți: „Ce trebuie să fie în spațiul interplanetar?".

A doua zi, am ajuns pînă la granița Austriei cu Elveția, în provincia Vorarlberg, la Dornbirn, o adevărată grădiniță de flori și verdeață ce aproape invadează străzile. Este un oraș turistic în care se practică tot felul de sporturi — tenis, echitație, pescuit — și loc de odihnă al celor ce au bani să-și ofere aceste plăceri.

Din nou ne schimbăm direcția spre nord-est, ajungînd la Salzburg, capitala provinciei cu același nume și... orașul lui Mozart. Pe fiecare stradă ceva aduce aminte de figura acestui mare muzician: un monument frumos sau o placă comemorativă. Dar aici trebuie să amintesc și de speculațiile comerciale făcute sub numele lui Mozart. El poate fi citit și pe sticluțe de colonie, bomboane fondante sau alte mărunțișuri.

Orașul este străjuit de pe o înălțime de un vechi castel medieval.

În Salzburg se dau anual festivaluri muzicale care au contribuit mult la renumele acestei vechi cetăți a muzicii. Noua sală de festivități — „Das Neue Festspielhaus" — clădită în vederea acestor manifestări artistice, este o construcție foarte interesantă a cărei scenă este săpată în stîncă. Acest fapt îi dă o rezonanță deosebită, un sunet rotund, catifelat, permițînd audiții de o perfectă sonoritate.

Desigur și despre orașul așezat pe riul Salzach ar mai fi multe de spus, dar drumul nostru este de abia la jumătate.

Am părăsit Salzburgul mergînd o noapte cu trenul pentru a ajunge la Roma, orașul monumentelor și al fîntînilor arteziene. Roma, „cetatea eternă", este muzeul tuturor timpurilor, orașul tuturor artelor.

Conduși de la gară spre hotelul unde aveam să locuim, prima piață ce ne întîmpină este „a republicii", iar în mijlocul ei „fîntîna naiadelor", minunat sculptată în marmură. Dar ca ea mai sînt multe în toată Roma. La fiecare colț apare o fîntînă de o formă nouă, variată. Dintre cele mai renumite este „Fontana Trevi", care însă e lipsită de o bună perspectivă, fiind înghesuită între case înalte și murdare. Multe străzi sînt înguste, întunecoase și fără trotuare. Cu principiul circulației libere — fiecare să se descurce cum poate — a nenumăratelor mașini, mașinuțe, autobuze, omnibuze, scutere, motociclete și trăsuri — cred că n-am uitat nici un mijloc de locomoție din multitudinea ce există în Roma... a, ba da, și bicicletele — pietonul trebuie să aibă mare grijă de biata lui viață.

În contrast cu aceste străduțe sînt marile bulevarde. Via del Corso, care începe de pe cheiul Tibrului pînă în piața Veneția, unde se află un minunat palat-muzeu. Sau Via Nazionale, Via del Tritone, unde întîlnim și fîntîna cu același nume, sau Via Fori Imperiali, care pleacă de la monumentul lui Victor-Emanuel pînă la Colosseum, vechiul circ roman în amfiteatru. Aici pot fi văzute ruinele Forului Roman, cu templul lui Vespasian, arcul de triumf al lui Septimius Sever și al lui Titus, casa vestalelor, ruinele Palatinului cu palatul Flaviilor și băile lui Septimius și ale forului imperial cu templul lui Venus, arcul lui Constantin, columna lui Traian — pe care este sculptat războiul cu Dacii — forul lui Augustus și al lui Cezar.

Pe aceste bulevarde se află marile restaurante și acea „Dolce Vita" pe care cei puțini, bogații, și-o pot oferi.

Pe malul celălalt al Tibrului putem admira castelul Sant Angelo, vestita cetate a Vaticanului și Bazilica Sf. Petru. Piața Sf. Petru este de o frumusețe unică. Patru rînduri de colonade dispuse în două semicercuri într-o parte unindu-se cu Bazilica, iar în partea opusă deschizîndu-se într-un bulevard lat ce are de o parte și de alta cîte un rînd de coloane, îți oferă o imagine deosebită, impunătoare.

În dreapta Bazilicii se ridică palatul Vatican ce deține minunate galerii de artă: un muzeu egiptean, o bibliotecă bogată vestita Capelă Sixtină al cărei plafon și perete al altarului au fost pictate de Michelangelo. Pe pereții laterali se află frescele lui Boticelli, Pinturichio, Perugino și Piero di Cosimo. Tot în Vatican se găsesc celebrele încăperi-galerii pictate de Raphael, ce întrunesc un colorit de neegalat.

Deși am călătorit în goana trenului, totuși ne-am dat seama de autenticitatea spuselor: cu cît urci spre nordul Italiei cu atît totul e mai organizat, mai curat. Astfel apare Bologna, un minunat oraș vechi, în stil mauro-venețian. Colorate în galben, verde și roșu, casele se alătură, de-a lungul unor străzi, în care trotuarele sînt acoperite de galerii, susținute de colonade dispuse în două semicercuri, turnuri aplecate ce fac din păcate concurență celui din Pisa prin năruirea lor, fără a se lua măsuri de consolidare, Pinacoteca Națională, Muzeul civic, Galeria comunală de arte și alte instituții de acest gen, întărește renumele unui oraș cultural. În anumite zile aceste muzee pot fi vizitate în mod gratuit, iubitorii de artă primind explicațiile necesare de la oameni de specialitate. O inițiativă lăudabilă a Consiliului internațional al muzeelor, sub auspiciile UNESCO.

Inima spirituală și mai ales economică a Italiei este însă Milano. Ne apropiem de el. Construcții noi, metalice, în forme bizare de Y sau T ne întîmpină încă înainte de a cobori din tren. În contrast cu acest gen de clădiri ne apare Domul, care marchează centrul orașului. O dantelă în piatră de o finețe ireală se ridică spre cer. Fațada e mai mult latră decît înaltă. Acest aspect diferă de majoritatea bisericilor gotice care tind spre o formă îngustă și foarte ascuțită, dînd astfel Domului o înfățișare blîndă, caldă, perfectă. Alte clădiri vechi în Milano nu găsești, doar palatul Sforza și rămășițele bisericii „Santa Maria delle Grazie" în care poți admira fresca — în descompunere — a lui Leonardo da Vinci „Cina cea de taină".

Arhitectura orașului este mult mai îngrijită, mai aerisită. Trotuarele sînt și aici adăpostite de galerii, din care cele mai renumite sînt ale lui Victor Emanuel.

Nu departe de Dom este și vestitul teatru „Alla Scala" care a avut drept oaspeți pe cei mai vestiți cîntăreți din lume, soliști și orchestre simfonice. Cele șase rînduri de loji ale sălii ar avea multe de povestit din minunățiile ce le-au ascultat. Aici a revenit orchestrei noastre Filarmonice misiunea de a deschide stagiunea concertelor simfonice, sub bagheta maestrului Georgescu, iar eu solist.

Fără îndoială, despre locurile pe care le-am văzut s-ar putea spune mult mai multe. Dar să nu uităm că nu am călătorit ca turiști. Cu cele 13 concerte susținute în 19 zile și implicînd deplasarea în două țări și zece orașe, acesta a fost cel mai dificil turneu pe care l-a avut pînă acum Filarmonica noastră în străinătate.

Preocuparea de căpetenie a tuturor a fost să reprezentăm cu cinste arta muzicală românească peste hotare.

Avem toate motivele să credem că ne-am îndeplinit această sarcină.

Ion VOICU

Cea mai frumoasă coafură a anului 1963

Știți care este cea mai frumoasă coafură a anului 1963? Nu? Să vă informăm noi, relatîndu-vă cîteva impresii de la concursul pe țară de coafuri și tunsori, desfășurat în Capitală în zilele 19 și 20 iunie.

Întrecerea între „maeștrii căștii" și între „așii tunsorii plastice" a început să devină tradițională, ajungînd la cea de-a treia sa ediție. Finala din acest an s-a desfășurat sub bolta scînteietoare a sălii Floreasca, sub privirile unui juriu pentru coafură prezidat de tovarășa Ruxandra Gregorian, *delegata UCECOM-ului și alcătuit din 16 reprezentanți ai fiecărei regiuni din țară. Un al doilea juriu — pentru tunsori — a avut în frunte pe tov. M. Mihăileanu.*

Cele două jurii — de astă dată — au fost lărgite prin prezența unui public foarte numeros. Și, trebuie să mărturisim că nu-i deloc ușor să coafezi și artistic și repede, sau să minuiești briciul, foarfeca de tuns și pieptenele — la tunsorile plastice — sub privirile a sute de participanți din sală! Mai alez că, în acest an s-a introdus la concurs și participarea — separată — a celor mai buni coafori și frizeri, în vîrstă pînă la 20 de ani. Din cei 187 de concurenți, 72 erau tineri lucrători care luau parte întîia oară la o asemenea întrecere!

Fiecare coafor concurent — venit cu cîte două modele — a trebuit să treacă două probe de coafură de zi — cu apă și cu fierul — probă de coafură de seară, iar cel puțin unul din membrii echipelor participante să execute și o coafură de „mare fantezie". Această probă nu include coafuri portante, ci are scopul să ilustreze măestria artistică, capacitatea creatoare și fantezia coaforilor noștri. La rîndul lor, frizerii au avut de trecut — fiecare — cîte două probe: o tunsoare bărbătească obișnuită și o tunsoare plastică, la aceasta din urmă neftind admise de fel mașina de tuns și foarfecele de filat.

Așa dar, un examen serios, cu eforturi deosebite depuse lîngă temperatura de aproape 50 de grade a căștilor și sub „nemiloasele" ace ale cronometrului. În plus, prezența membrilor juriilor, care au circulat permanent printre concurenți, controlînd riguros lungimea respectivă a părului înainte de începerea probelor, execuția „pe loc" a coafurilor sau tunsorilor, linia modernă, coloritul, ca și tehnica și finisajul dat coafurilor.

La sfîrșitul concursului, tov. Dezideriu Nagy, *vicepreședintele al UCECOM, a înmînat într-un cadru festiv premiile și diplomele respective. Cea mai frumoasă coafură a acestui an? De fapt, s-au declarat ca atare... mai multe. Coafurile cele mai reușite de zi și de seară, răsplătite cu premiul I, au fost executate de echipa alcătuită din coafezele* Lica Degel, Mioara Endres, Mariana Niculcea *și de frizerul* Gh. Munteanu, *de la cooperativa „Igiena"—București. Dintre tineri, mai dotați s-au dovedit frizerul* Ion Görgenyi *(Cluj) și coafeza* Eugenia Mareș — *(București). „Marea fantezie" a confirmat măestria lucrătoarelor bucureștene, iar pe regiuni cele 5 locuri au fost ocupate — în ordine — de orașul* București *și de regiunile* Cluj, Banat, Crișana *și* Oltenia.

Firește că experiența acumulată la acest concurs va fi extinsă de către cîștigători și de concurenții participanți, în cît mai multe unități cooperatiste din țară. Le urăm, din toată inima, succes!

Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: Mihai POPESCU

Maria Sichitiu (Hunedoara) și Eva Romegailo (Suceava) — două dintre membrele juriului concursului de coafură — examinează cu atenție coafurile de zi executate de participanți

Una din cele două coafuri executate de Eugenia Mareș (București), care a obținut premiul I la concursul pentru tineret

O reușită coafură de zi, executată de tînăra coafeză Elisabeta Kiss din Cluj, care a obținut premiul II la tineret

O coafură modernă apreciată favorabil de juriu

O coafură de seară, executată cu măestrie în cadrul aceluiași concurs

Ultimele finisări ale unei coafuri moderne

ÎNVĂȚĂTOAREA

(Urmare din pag. 1)

Sau poate uita vreodată lacrimile acelea nevinovate din ochii Luminiței? Venise într-o dimineață cu caietele zdreanțura în ghiozdan și cu o privire abătută și năpăstuită de copil lovit timpuriu de rana aspră a durerii.

— Tata a venit cu chef aseară. S-a bătut cu mama. Au spus că se despart. Și eu ce o să fac, tovarășă învățătoare?

— Nu, Luminița n-ai de ce să te temi. Privește-mă în ochi fără nici o grijă. Sînt aici lîngă tine.

Și a fost, într-adevăr. Nu numai la catedră, nu numai deasupra caietelor școlarilor. Ci a fost la datorie și în viața lor, cu responsabilitate de cetățean al societății noastre socialiste, cu căldură și dragoste de mamă adevărată. Învățătoarea a înțeles marea răspundere a misiunii ei, a înțeles că ea poartă de grijă ca școlarii încredințați să devină oameni în toată puterea cuvîntului, să le îndrume primii pași în lume.

La prînz a luat-o pe Luminița de mînă și a mers cu ea acasă. A stat cu părinții de vorbă și în fața brutalului „ce te bagi dumneata unde nu-ți fierbe oala?" ea n-a dezarmat deloc, ba din contră, a discutat cu ei de la om la om, de la suflet la suflet. A trecut o bucată de vreme și într-o bună zi n-a consemnat numai un simplu și banal 10 în catalog în dreptul Luminiței, ci, cu adîncă mulțumire, a aflat că o familie și-a regăsit liniștea. Poate că și sămînța bună azvîrlită de ea și-a dat rodul. Și cîte și mai cîte. Sprijinită îndeaproape de comitetul de părinți, învățătoarea n-a dat înapoi în fața nici unei greutăți și cu multă disponibilitate umană s-a luptat — acolo unde a fost cazul — să corijeze ceea ce era de îndreptat.

Or fi ajuns copiii acasă? Cred că da. Acum stau în jurul mesei și povestesc cum a fost la serbarea de sfîrșit de an. S-or fi gîndind și la ea? Poate. Important este ceea ce simte ea aici aproape de piept, dogoarea aceea pe care numai mulțumirea adevărată ți-o aduce. A deschis încet ușa. N-o așteaptă nimeni. E singură. N-are copii. Adică copii are destui, dar acum au luat vacanță. Iar familie, nici vorbă, îi este școala întreagă, viața aceasta nouă căreia i s-a dedicat cu toată abnegația.

Dacă ar fi să ne gîndim la trecut, grea viață a mai avut învățătoarea. Orfană de mică, a nimerit pe porțile azilului într-o lume hapsînă și cînoasă. S-a zbătut din greu să termine școala trăind din te-miri ce. Cu privațiuni crîncene, cu slugăreală pe la ușile celor avuți, a răzbit pînă la urmă. Și apoi? Abia atunci a început lupta cea grea. Cînd a intrat acum aproape un sfert de veac în învățămînt, s-a izbit de indiferența obtuză și iremediabilă a potentaților vremii. Citise „Apostol" de Cezar Petrescu, dar n-a găsit nimic din lumea aceea idilică în care apostolat însemna să mori de foame în sate bîntuite de pelagră și întuneric. A fost pe rînd în sate sucevene, pe cîmpia Bărăganului sau mai știu eu unde. Posturile se suspendau și apoi urmau drumurile pe la porțile cele mari de la București. Dar porțile rămîneau închise.

Puterea populară, partidul clasei muncitoare, i-au redat învățătoarei, demnitatea și nobila ei misiune, au scos-o din anonimat la lumina limpede și biruitoare a socialismului. A pornit cu străşnicie și înflăcărare la treabă. Vreo 7 ani a trudit în munca de alfabetizare, zi de zi, prin cartiere îndepărtate cu cărțile sub braț.

A venit tovarășa învățătoare! Peste tot a fost primită ca o prietenă bună. E drept că s-a mai izbit de îndărătnicie și ignoranță dar n-a dat înapoi. Ca un ostaș modest și încercat, avînd ca armă de luptă buchiile abecedarului.

Ia te uită ce scrie aici în ziar. Ce mai seamănă în fotografie inovatorul ăsta cu... N-o fi chiar? Ba da, chiar el este. Și lui i-a dat în 1950 certificatul de absolvire învățătoarea.

În cameră e liniște. Ce-or fi făcînd școlarii ei acum? Sandu ar trebui să mai facă exerciții în vara asta să se corijeze la scris, iar Dorina la matematică. Se gîndește la fiecare.

Hai zîmbește, tovarășă învățătoare. Uite, alături de școlarii tăi și noi cei cu părul cărunt, care cunoaștem privirea dragă a învățătoarei noastre din copilăria îndepărtată, îți urăm ca munca ta neostenită să se împlinească tot mai rodnic, și-ți dorim din toată inima multă fericire.

Zău că meriți din toată inima!

D. TABACU

Cîntecul Mariei

Moartea Mariei Tănase s-a produs atît de intempestiv încît sînt sigur că mulți s-au întrebat, la prima aflare a știrii, dacă marea cîntăreață n-o fi pierit prin accident. Într-una din ultimele seri ale acestei ierni atît de lungi, am întîlnit-o în Gara de nord, se întorcea dintr-un turneu: era înghețată, nedormită, frîntă de oboseală, dar, ca totdeauna, veselă, zîmbitoare, gata de glumă și plină de haz. Ne apropiam atunci de echinoxul de primăvară, și sîntem azi abea la solstițiul de vară. La vîrsta ei, și mai ales la forța ei de viață, maladia a trebuit, desigur, să utilizeze întreaga violență brutală și agresivă a accidentului năpraznic.

Putem încă să ne străduim a crede că Maria s-a retras numai, în culise, — să ne facem a nu ști că acestea sînt culisele veșniciei, de unde cîntăreața nu se mai întoarce pe scenă, oricîte rechemări ar răsuna în sală, oricîte bis-uri, în ropote și tunete de aplauze...

Așa dar, încă un glas s-a stins, din acelea care au adus un sunet propriu și aparte în simfonia unei epoci. A unei epoci care, prin mai mult de două treimi din anii ei ține de epoca noastră, dar printr-o treime incompletă, cea de început, s-a dus departe tare, în trecut, prin decretul legii istorice. Toată lumea știe ce a fost Maria Tănase în anii noștri de construire a socialismului, anii de filtrare a tradiției, de adevărată valorificare a creației folclorice, de trecere a artei din salonul elitelor în forul vieții populare. Într-o orînduire ca a noastră, cu o concepție și o organizare socialistă a culturii, arta Mariei Tănase era în mod esențial cuprinsă și consfințită, iar locul personalității sale părea dinainte asigurat. Nu rămînea decît ca ea să justifice, zi cu zi, încrederea și dragostea din care s-a împărtășit, ca toți artiștii noștri. I-a fost ușor s-o facă, pentru că nu avea altceva, nu aspira la altceva, decît să muncească, să cînte, să se consacre cu toate puterile ei, acestui public nou, acestei arte noi, acestor idealuri noi. Cine nu a admirat darurile sale vocale atît de neobișnuite, inspirația ei interpretativă, originalitatea și forța unui talent care au condus-o spre o popularitate rezervată nu multor artiști, care a creat o școală, un curent și o adevărată fervoare unanimă pentru frumusețile muzicii populare? I s-a decernat Premiul de Stat, i s-a acordat titlul de Artistă Emerită — toată lumea s-a bucurat, nimeni nu s-a mirat. Ce era mai firesc? Meritele ei erau incontestabile, și regimul nostru răsplătește meritul. Era mîndria și steaua de prima mărime a melodiei populare, una din personalitățile de frunte ale teatrului nostru muzical...

Interpretarea Mariei Tănase s-a caracterizat prin autenticitatea absolută a cîntecului popular, curățat de toate zorzoanele și impuritățile depuse în șuvoiul lui de stupiditățile șezătorilor semănătoriste și de miorlăielile idilismului salonard. Acestei autenticități, ea i-a dat însă un accent, accentul de supremă afirmare al unei simțiri ajunsă la apogeu și la scadență chiar în acele zile ale începuturilor Mariei Tănase. De fapt, ea a pus pe cîntecul popular accentul tuturor cumplitelor tensiuni și supremelor încleștări ale acelei epoci. În accentul acesta mai ales, care aducea cîntecul popular din străfundul timpurilor în miezul arzător al actualității, s-a afirmat profunda ei intuiție artistică, excepționalul său talent.

Ah, cîntecul acela, care răsuna aproape ca o amenințare, ce frumos, ce nou, ce adevărat era! Și cît de potrivită pentru înțelesurile lui cele mai vechi și cele mai noi, a fost vocea ei aspră, puternică, strigată, ale cărei modulațiuni știau să alerge între șoaptă și chiot, fără a știrbi nici cu o frîntură căldura, sănătatea, forța, esența protestatară, setea de viață, fondul adînc și grav al sentimentelor!

Discul și banda de magnetofon vor păstra cîntecul Mariei Tănase și nu mă îndoiesc că multe generații se vor minuna de arta ei și vor regăsi fiorul unei epoci care pentru ele nu va mai fi nici măcar o amintire. Dar discul și banda sînt, totuși, numai o fotografie a glasului, care nu va putea niciodată evoca, cu putere de viață, ființa vie, omul care a fost stăpîna și roaba acestui glas. Una cu glasul ei, Maria Tănase e a epocii noastre, a noastră care i-am fost contemporani. Noi n-o vom putea uita niciodată pe aceea pe care moartea a răpit-o la apogeul divinelor nopți ale verii bucureștene, furînd grădinilor noastre cel mai frumos ghers al lor.

Radu POPESCU

MILDIOGRAFUL AVERTIZEAZĂ!

(Urmare din pag. 1)

Interpretarea diferitelor date, automatizarea s-a dovedit... imparțială. Aparatul și rezultatele obținute în urma încercării lui, au fost prezentate recent în cadrul unei sesiuni științifice a Institutului Meteorologic din București. Autorul mildiografului R.C. este candidatul în științe agricole Rafaila Constantin, șeful secției de protecția plantelor din Institutul central de cercetări agricole.

În mare, aparatul este format dintr-un termohigrograf, un drosograf (înregistrator de rouă) și un sistem de semnalizare electrică. El poate fi adaptat și la sisteme de semnalizare prin rețea de radio, emisie-recepție. Mildiograful se așează în imediata apropiere a butucului de vie, adică acolo unde se produce infecția și unde boala poate să ia amploare. Să ne închipuim o clipă că aparatul semnalizează. Cum a ajuns mildiografului să avertizeze? Este știut că mana viței de vie se manifestă atunci cînd se creează anumite condiții: o căldură de 11—30 grade, o umezeală a aerului de peste 75 la sută, prezența picăturilor de apă pe frunze, struguri și lăstari. Înregistratoarele se reglează la constantele respective și este firesc ca atunci cînd acestea se realizează simultan, printr-un circuit de contacte electrice, să pună în mișcare sistemul de semnalizare.

Mildiografui avertizează! La stațiile respective s-au și înregistrat semnalele, s-au interpretat datele și s-au trimis buletinele. Totul a decurs cu maximum de rapiditate și cu multă precizie.

Nu vrem să anticipăm. O vor face cu mai multă competență cei care lucrează la îmbunătățirea prototipului, la multiplicarea și extinderea mildiografului. Dar să presupunem că în via gospodăriei colective de pe meleagurile dobrogene s-au instalat în diferite puncte cîteva mildiografe. Semnalele care au transmis condiții favorabile infecției ar putea tot atît de bine să fie recepționate și de inginerul unității. Apoi, evoluția condițiilor acesta le-ar putea urmări, din cînd în cînd, examinînd diagramele mildiografelor. Și n-ar fi exclus ca pînă la sosirea poștei care să aducă buletinul de avertizare de la stațiune, lupta cu plasmopora viticolă să fie în plină desfășurare în gospodăria din Niculițel. Atunci, tovarășul Tertaș primind buletinul, îl va privi lung și va spune:

— Ai sosit destul de repede. Dar vezi, noi avem propriile noastre „antene" și am început de dimineață asaltul...

Și președintele își va vedea liniștit de rezolvarea corespondenței zilnice.

Th. MARCAROV
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

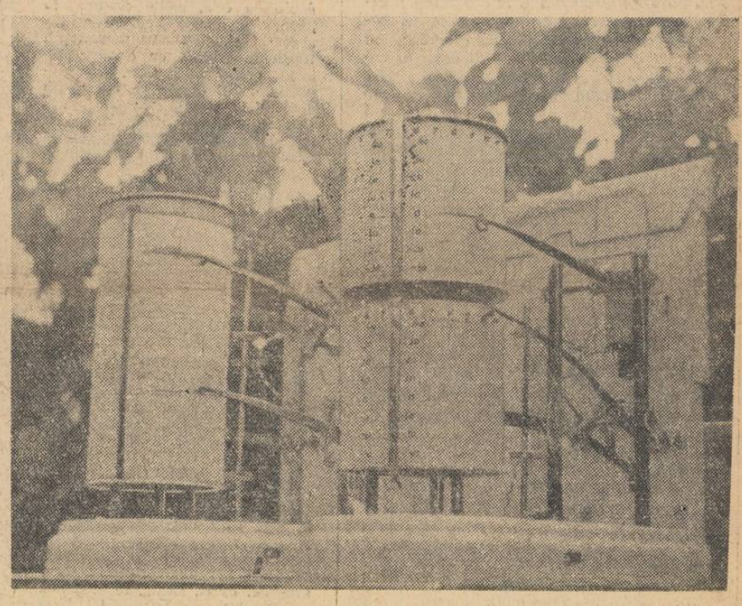

PE PLATOURILE DE LA BUFTEA

(Urmare din pag. 1)

Pe platourile de filmare de la Buftea, Gopo — harnic ca de obicei — se află la încheierea filmărilor celui de al doilea lung metraj al său cu actori, *„Pași spe Lună"*. Film de anticipație perfect realistă și destul de apropiată, „Pași spre Lună" constituie totodată și o originală retrospectivă a străduințiilor milenare ale omului de a se desprinde de pe Pămîntul natal și a străbate necuprinsul spațiului extraterestru.

Dorind să ajungă în Lună pentru a-și întîlni iubita, pe frumoasa Selena, personajul central al filmului, „Omul", personificat cu inteligență și măestrie de artistul poporului Radu Beligan, va străbate în cele doar optzeci de minute ale filmului, etape temporale și spațiale uriașe. Cu care prilej el va cunoaște mitologica temeritate a lui Prometeu, adevărul științific al lui Galileu, a cărui cosmogonie o va prelua și utiliza, sau fantasticele încercări și evoluții aeriene ale unor celebre personaje livrești, ca Domingo Gonzales — eroul scriitorului Godvin, Cyrano de Bergerac, baronul de Münchhausen sau voltaireianul Micromegas.

De la aripile lipite cu ceară ale legendarului Icar, trecînd mai tîrziu prin faza aparatelor de zbor concepute de Leonardo da Vinci, „Omul" evoluiază în spațiul aerian, rînd pe rînd pe baloane și pe primele avioane, ajungînd în cele din urmă în contemporaneitatea zborului sputnicilor și al rachetelor cosmice.

„Anotimpuri"

În spațiul ospitalier al unui alt platou de filmare regizorul Savel Stiopul lucrează de zor la realizarea cadrelor de interioare ale lung-metrajului *„Anotimpuri"*, pe care l-a conceput într-o manieră modernă, alcătuindu-l dintr-un număr de 4 scurte schițe cinematografice, raportate la principalele etape ale evoluției cronologice a vieții omenești, surprinsă în cele mai obișnuite activități cotidiene. Respectiv copilăria — transpusă în „Microcosmos", adolescența — în „Prima zi", maturitatea — în „Dragostea lor" și bătrînețea în „Zi grea". Concomitent cu colegii lor aflați la Buftea, alți cineaști — împreună cu echipele lor de filmare — activează de zor „în deplasare pe teren" în diferite orașe din țară.

„Pisica de mare"

Astfel, la Constanța și pe litoral, vilegiaturiștii s-au obișnuit de cîtva timp cu apariția instalațiilor de filmare și ale mașinilor caracteristice, purtătoare de grupuri electrogene, participînd curioși, fie ca simpli spectatori, fie chiar ca figuranți ocazionali, la turnarea exterioarelor filmului „Pisica de mare" pe care-l realizează regizorii Gh. Turcu și Vl. Popescu.

Filmul se înscrie pe coordonatele dinamice și antrenante ale genului cinematografic de aventuri și își propune să redea, într-o fabulație interesantă, lupta tenace și primejdioasă a lucrătorilor din organele de securitate pentru descoperirea și anihilarea încercărilor dușmănoase ale unei bande de infractori condusă de misteriosul personaj denumit „Pisica de mare" — un periculos agent al spionajului străin. În rolul principal feminin, talentata actriță de teatru Leopoldina Bălănuță realizează un valoros debut cinematografic.

Ecranizarea romanului „Străinul"

La Arad, regizorul Mihai Iacob a dat mai de mult „primul tur de manivelă" la *„Străinul"*, film pe care îl realizează după cunoscutul roman al scriitorului Titus Popovici, în același timp autorul scenariului.

În distribuția noului film, care va fi turnat în exclusivitate — atît interioarele cît și exterioarele — în orașul de pe malul Mureșului, se remarcă un grup destul de numeros de reputați actori ai ecranului și scenei noastre, printre care: Costache Antoniu, Ștefan Ciobotărașu, George Calboreanu, George Măruță, Fory Eterle. Filmul va mai prilejui publicului spectator revederea plăcută cu actrița Irina Petrescu într-un rol principal.

Francisc Munteanu: „Vîrsta primejdioasă"

Francisc Munteanu, un specialist al filmărilor în decorul citadin, obișnuit sau reconstituit, la mai puțin de o lună de zile după recenta sa premieră cinematografică cu „Cerul n-are gratii", poate fi din nou întîlnit lîngă aparatul de filmare, prin diferite cartiere ale Capitalei, turnînd exterioarele noului său film *„Vîrsta primejdioasă"* realizat după un scenariu propriu.

★

Printre realizatorii intrați recent în producție care vor începe în curînd perioada filmărilor se află regizorii Victor Iliu, care va ecraniza în filmul *„Comoara de la Vadul Vechi"*, nuvela scriitorului V. Em. Galan *„La Răzăși"*, Mircea Drăgan care va transpune în cinemascop colorul monumentalul roman al lui Mihail Sadoveanu *„Neamul Șoimărești-lor"* și Geo Saizescu, care va realiza comedia *„Un zîmbet în plină vară"*, după scenariul scriitorului D. R. Popescu.

Activitate rodnică „acasă" — pe platourile de filmare și „pe teren" — în exterioare, pregătiri grabnice pentru viitoare manifestări, alte scenarii în curs de finisare... Cineaștii studioului „București" ne oferă deci cele mai favorabile perspective pentru viitoarea stagiune cinematografică.

Ion MIHU

Se turnează o secvență din filmul „Anotimpuri".

REPORTAJ DE SEZON

LA GEOAGIU-BĂI

Dacă maistrul olelar Ștefan Tripșa, „eroul de la Hunedoara", îți spune că își va petrece concediul de odihnă „în familie", înseamnă că la data respectivă îl vei găsi la stațiunea Geoagiu. Mulți localnici — asemenea tovarășului Tripșa — preferă această stațiune, așezată la poalele unui deal, la o altitudine de 352 m. În ultimii ani, pentru poziția sa pitorească și pentru apele sale termale, poposesc la Geoagiu și oaspeți din alte regiuni ale țării.

Interesant de știut — și săpăturile care se fac atestă — că pe aceste locuri a existat o stațiune balneară încă de pe vremea romanilor, cunoscută sub numele de Thermae Germisara sau Germisara cum Thermis. Soldații romani au ridicat aici stabilimente balneare și o seamă de clădiri. Cu prilejul săpăturilor care s-au făcut, s-au găsit altare romane, materiale de construcție, în special țigle cu diferite inscripții. O inscripție — scrisă în distihon elegiac — este adresată „nimfei, regina valurilor și podoaba codrului".

Un demnitar roman pe nume Aelius Bassus a pus să se sape următoarele cuvinte: „Ți-am închinat acest altar, tăiat din muntele de marmură, nu departe de zidurile Germisarei celei fortificate". În legătură cu această inscripție se cuvin făcute cîteva precizări. Germisara, o garnizoană romană, avea îndatorirea să păzească drumurile care duceau spre regiunile cu zăcăminte aurifere bogate. Castrul era așezat chiar în marginea comunei Geoagiu. Stațiunea balneară cunoaște o deosebită înflorire, îndeosebi în perioada staționării acestei garnizoane romane.

Săpăturile arheologice au scos la iveală și alte inscripții. Într-una din ele, bunăoară, se aduc mulțumiri nimfelor tămăduitoare, iar alta „lui Hercule cel nebiruit" sau lui Esculap și Hygiei. Toate aceste descoperiri confirmă că stațiunea balneară de pe aceste locuri era deosebit de căutată și că apele și nămolul aveau efecte binefăcătoare. Studiile care s-au făcut în ultimul timp au stabilit că apele care alimentează numeroasele bazine sînt calcaroase și feruginoase. Datorită faptului că aceste izvoare au o origine vulcanică, apele sînt și radioactive.

În timpul feudalismului, stațiunea balneară este dată uitării. Mai aproape de zilele noastre, o societate pe acțiuni capitalistă „Dodonae" face unele amenajări în scopul folosirii apelor termale de aici.

Abia în anii puterii populare, stațiunea se modernizează și ia o extindere tot mai mare. S-a amenajat un sanatoriu balnear, s-au construit cîteva case de odihnă, s-a renovat complet strandul, s-au recaptat unele izvoare. Oamenii muncii care vin aici au posibilitatea să trateze cu ajutorul nămolului și al apelor termale diferite maladii ale aparatului locomotor, sciatica, lombago, afecțiuni hepatice, ale căilor biliare, gastrite cronice. Împrejurimile sînt deosebit de frumoase. Se organizează excursii la „Peștera Cimăului", „la Cascadă", la „Vîrful Gurguiata".

EXCURSIONIȘTI, TURIȘTI, VIZITATORI
AI STAȚIUNII CLIMATERICE
B O R S E C
(Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară)
Comerțul de stat local vă oferă în tot cursul sezonului de vară:
MICUL DEJUN: zilnic de la ora 7 la prețuri modeste
LA BRASERIA ȘI COFETĂRIA „AIDA"
MASA DE PRÎNZ: — meniu pensiune: din 3 feluri (și pe bază de abonament) la prețul de 8 lei
LA RESTAURANTUL „B O R S E C"
ȘI LA „B R A S E R I E"
— meniu fix: din 3 feluri (și pe bază de abonament) la prețul de 5,50 lei
LA RESTAURANTUL „T U L G H E Ș"
SEARA: Specialități de grătar, băuturi alese, muzică, dans
LA RESTAURANTUL „B O R S E C"

PE TEME COTIDIENE

Examene

Printre maladiile sezoniere se numără și cea cunoscută sub numele de febra examenelor. Este o boală familială: primii contaminați sînt copiii, dar foarte repede se molipsesc și părinții, bunicii, unchii și mătușile. Simptomele se caracterizează prin paloare de tip anemic, prin frisoane prefuncționale asemănătoare celor de malarie (inclusiv clănțănitul dinților) și prin salturi bruște de dispoziție, oscilînd între un optimism de dimensiuni cosmice și un pesimism de profunzimi abisale.

La noi, în casă, suferinda e Irina. Despre soția mea am mai spus, mi se pare, că e țesătoare, dar n-am mai spus, mi se pare, că face școala medie la cursul seral. De cînd a intrat în examenele de sfîrșit de an, ea a căpătat cearcănele unui poet romantic, privirea fixă a unui hipnotizator profesionist și manierele distrate ale unui savant. Rezultatul e că, în plină discuție despre lucruri serioase, ca de pildă dacă mîine o să mîncăm mazăre sau cartofi prăjiți, Irina se întrerupe și întreabă:

— Cum se obține fracția generatoare a unei fracții periodice mixte?

Ce să-i răspund? Cunoștințele mele algebrice s-au evaporat de mult, chiar dacă au existat vreo dată, lucru de care mă îndoiesc. Despre fracții am o amintire extrem de confuză: știu că pe acolo e ceva care se cheamă numitor și altceva care se cheamă numărător. Unul din ei locuiește la parterul fracției, celălalt la subsol. Astea sînt fracțiile ordinare. Nu mai am nici cea mai mică idee cum arată cele extraordinare. (Te pomenești că nici măcar nu le spune așa!)

Zilele trecute, vorbeam cu Irina despre cercul nostru de prieteni. Deodată ea m-a oprit în mijlocul unei fraze:

— Ce e un cerc?

— Un grup de oameni cu care te întîlnești deseori și care au aceleași gusturi și aceleași...

— Nu, ce e un cerc geometric?

Ca să nu tac, am recurs la ajutorul bunului nostru Caragiale:

— E o linie oablă, oablă, care merge și merge și merge și iarăși se întoarnă ghe unghe a purces.

— Nu așa, loază! mi-a răspuns Irina cu toată seriozitatea. Asta-i ghefinițiunea lui Marius Chicos Rostogan și o știu de la limba romînă. Cercul e locul geometric al punctelor a căror distanță la două puncte fixe formează un raport constant.

Bineînțeles, ignoranța în care mă ține nu contribuie cu nimic la creșterea prestigiului meu conjugal. Noroc că în perioada examenelor Irina nu are răgaz să reflecteze prea mult la soțul ei și la capacitățile lui intelectuale. Singurul creier care o preocupă la ora aceasta e cel din manualul de anatomie. O după amiază întreagă m-a pus s-o ascult, în timp ce recita, cu ochii închiși și cu un aer reculeș, despre mezencefal, diencefal și celelalte părți constitutive ale emisferelor cerebrale. Se pare că pe vremuri am învățat și eu despre asta. Cum însă nu mai țin minte nimic, nu mai îmi rămîne decît să mă întreb dacă absolut toți oamenii au un creier atît de complex. Judecînd după unii pe care îi cunosc, n-aș putea să jur.

Noaptea devin parcă eroul unei povestiri de Edgar Alan Poe. În cel mai dulce somn, simt o mînă care se încleștează spasmodic de umărul meu și aud o voce sepulcrală care îmi șoptește:

— Sin cosinus de alfa egal cu co tangenta...

Avînd prostul obicei ca atunci cînd dorm să fiu somnoros, îmi trebuie timp ca să-mi dau seama că nu am de-a face cu spectrul unei vrăjitoare care mă contundă cu urmașul călăului ei, ci cu Irina care are un vis matematic.

Soția mea termină la anul școala medie. Slabă consolare, căci vrea să urmeze politehnica. Și după aceea, dacă o să avem copii... Mă așteaptă o existență plină de examene.

Nicolae MINEI

CUM I-AM CUNOSCUT...

Amintiri despre N. D. Cocea

de I. PELTZ

Ne aflăm în primăvara anului 1918, în redacția ziarului „Scena".

Ușa se deschide și în cadrul ei apare, tumultos, N. D. Cocea.

Se înapoiase din Moldova și purta un costum ciudat, jumătate civil, jumătate militar. (Haină încheiată la git, pantaloni bufanți, bocanci).

Ca de obicei, era de o veselie contagioasă, un optimism total, o încredere de neînfrînt în viitor.

Țara, după război (e vorba precum se înțelege, de primul război) se resimțea de răni grave, necicatrizate. Foamea, bolile, lipsurile, apăsau pe umerii poporului.

După ce s-a sărutat cu prietenii săi mai vechi, a rămas cîteva clipe cu ochii pe tinerelul care eram pe-atunci. (Sfios, mă retrăsesem la masa de scris și priveam cu vădit interes și adîncă admirație la freneticul oaspe).

— Parcă ne cunoaștem? m-a întrebat Cocea.

— Da, ne cunoaștem... de mult.

— De mult?

Și ochii îi rîdeau. (Cocea rîdea adesea din ochi — o particularitate a sa pe care am remarcat-o din capul locului).

— Da... dinainte de război!

— Dinainte de război? s-a mirat Cocea, — cum așa?

— Am venit la dumneavoastră la „Facla", cu... două caiete ...Niște nuvele și un roman.

Cocea izbucnise de astă dată într-un rîs puternic.

— Și un roman! Bravo!

Îmi aduc aminte că a stat, în dimineața ceia, multe ceasuri la „taclale" cu noi, în redacția „Scenei" și, pamfletar înnăscut, a trecut în revistă, cu o vervă tăioasă, evenimentele zilei. A zugrăvit în culori groase pe cîrmuitorii opulenți și venali, cruzi și inculți, care au trimis pe front sutele de mii de muncitori și de țărani, să muște țărîna și să moară pe cîmpiile de luptă.

A pomenit, apoi, de Marea Revoluție din Octombrie și — țin minte, parcă le-aș fi auzit astăzi — cuvintele lui:

— Să știți, băieți, că n-a fost o revoluție ca atîtea: a fost cu adevărat Revoluția — Marea Revoluție — care a dezrobit popoarele din Rusia și care va înrîuri toate popoarele lumii. Într-un an, în zece, în treizeci — vom face și noi aidoma. Am încredere în muncitorii și țăranii noștri — am încredere în forțele vii ale proletariatului orășenesc, îndeosebi, care va urma — sînt sigur! — pilda Răsăritului!

Apoi ne-a vorbit despre zilele cînd l-a văzut pe Lenin.

— N-am să uit niciodată ziua în care l-am văzut, ne-a spus el, și l-am auzit, vorbind mulțimii, după înapoierea sa din străinătate. Mi-am dat seama, văzîndu-l și auzindu-l, că el, Lenin, se confundă cu Revoluția, că marea lui forță împinge istoria înainte, — că el, mai bine și mai convingător ca oricine, — exprimă voința maselor.

★

După cîtva timp am început să colaborez la ziarele pe care le conducea.

Prietenii și colaboratorii săi au căutat să vadă în ce fel scria Cocea.

Unul din aceștia, Bogdan Varvara, care a recenzat acum cîțiva ani o carte a polemistului, a arătat, pe bună dreptate, că ziaristul Cocea era foarte pretențios cu ceea ce așternea pe hîrtie. Avea dreptate. Articolele lui Cocea îți făceau doar impresia că le-a scris ușor. E adevărat, l-am văzut scriind adesea repede, chiar foarte repede. Dar o dată articolul terminat, îl recitea atent ca nu cumva să-i fi scăpat ceva,

Ca polemist, minuia un condei — bisturiu care pătrundea în buboaiele societății vechi. Și nu se mulțumea să taie adînc în rănile orînduirii capitaliste, să critice, să invectiveze, să ironizeze. Polemica lui era mai amplă, mai gravă, mai constructivă: determina revolta maselor împotriva nedreptelor stări, le mobiliza, le galvaniza ca să poată grăbi înfăptuirea înaltului țel: curmarea exploatării omului de către om.

★

Cocea s-a dovedit încă din tinerețe un anti-monarhist îndîrjit.

Ca director al „Chemării", a imprimat ziarului o puternică notă anti-dinastică. Palatul și lacheii din guvernele burgheze nu i-au iertat această atitudine și într-o bună zi i-au înscenat un proces de crimă de „les-majestate", l-au judecat și l-au osîndit la nu mai țin minte cîți ani de temniță.

Într-o seară ne pomenim la redacție cu un comisar de poliție, însoțit de doi agenți.

— Domnule Cocea, se adresează el directorului nostru, am un mandat...

— Vă stau la dispoziție, îl întrerupe Cocea — plecăm la Văcărești?

— Nu, la Craiova.

— Am înțeles, le e frică domnilor guvernanți să fac puscărie aici în Capitală, aproape de dumnealor — aproape de palatul regal. Fie și așa! Îmi dai voie să mă reped pînă acasă?

— Cu regret, nu! Am ordin să vă transport chiar în seara asta la penitenciarul din Craiova unde sînteți așteptat.

Cocea, fără a manifesta cea mai ușoară mîhnire, zîmbind cu o nuanță de dispreț în privirea cu care își țintuia cerberul, se resemnă:

— Bine! Dacă sînt așteptat!...

După eliberare „Chemarea" a început să publice în foileton amintirile sale din închisoare sub titlul: „La umbră". Sînt pagini cu adevărat zguduitoare.

★

După zdrobirea hoardelor naziste și eliberarea Patriei, Cocea și-a continuat activitatea. A fost director de ziar, director al Teatrului Național; a continuat să facă publicistică și literatură, să conferențieze, să activeze în organizațiile de masă — într-un cuvînt: s-a continuat în chip firesc.

Pe omul acesta, de un optimism atît de robust, care știa să rîdă din te miri ce pricină, umplînd cu hohotele sale încăperea în care se afla, l-am văzut într-o zi pe un pat de spital.

L-am vizitat. Medicii, săi îmi mărturisiră că boala de rinichi de care suferea e gravă și că sînt puține semne de vindecare. În ciuda condiției sale fizice, Cocea m-a primit rîzînd și mimînd o veselie zgomotoasă. Era limpede că se lupta eroic cu boala, că nu voia să i se supuie, să fie doborît de suferințele fizice.

— Cum merge, Nicule? l-am întrebat.

— Bine-bine, foarte bine! mi-a răspuns.

...Peste cîteva zile a închis pentru totdeauna ochii, ochii săi frumoși și neastîmpărați cu care văzuse atîtea. Nu împlinise încă 70 de ani.

A murit un militant al cauzei celor mulți, un prieten înimos care și-a înscris pentru de-a pururea numele în istoria luptelor pentru nimicirea vechei rînduieli și pentru instaurarea unei lumi drepte, a murit ziaristul, scriitorul și oratorul, crainic al luminoaselor vremi de azi, a murit un fierbinte pamfletar — a murit pamfletarul...

Prietena mea, cartea

NICOLAE ȚIC: „UN VALS PENTRU MARICICA"

— Hai fată, șterge-ți ochișorii... Șterge ochii, Maricica, îți zic..., că nu-s zilele băgate toate într-un sac. Și Ilie, Ilie dacă-i om vine el după tine, n-ai grijă. Te găsește el și la capătul pămîntului nu numai la sectorul cinci. Și Ilie îi om, îți-o spun eu, om bătrîn, trecut prin viață. Haide fată oprește, că se înecă soarecii de cîtă apă le dai. Și de Ilie, nu avea tu grijă. Era el s-o zbîrcească cu domnișoara aia, da s-a terminat cu bine...

— Vezi că de aia mi-e frică mie, tovarășe Priboi. Acu a scăpat, dar dacă i se întîmplă așa singur fără mine? Eu de aia zic, tovarășe Priboi să nu mă mutați. Că dacă oi fi cu ochii pe el, îl feresc...

— Și de ce mă rog, să-l feresți? De viață? Maricică, Maricică, copil nestiutor mai ești. Nu știi tu că în lucrurile astea viața este cel mai mare profesor? Și apoi gîndește și tu, Ilie nu-i copil. Dit-ai șef de echipă, ca mîine brigadier. Are în răspundere sufletе de oameni nu numai plan de conductă.

— Vezi că și de aia mi-e frică, tovarășe Priboi. Că e vorba de oameni și nu numai de conductă. Și la oameni ai văzut cît se pricepe?! Una-două „tovarăși, vă rog să-mi arătați lipsurile... Noi constructorii socialismului trebuie să ne obișnuim cu autocritica". Și dă-i și dă-i.

— Și ce rău e în asta, fată?

— Ce e rău, ce e rău? Parcă nu l-ai cunoaște pe Vîrban și n-ai și cîte parale face. Și eu, proasta... Acu ce mă fac eu, dacă Ilie o ia iar razna?

— Nu ți-e nici bărbat și nici măcar logodnic. Ce tot îi porți așa de grijă. Și mai încetează odată cu văitatul că ești cogeamite responsabila.

— Responsabilă de bucătărie, mulțam. Numai că eu m-am săturat. Maricică în sus, Maricică în jos, Maricică ciorba, Maricică ceaiul, Maricică de ce-s macaroanele tari, de ce-i ciorba rece. Nu mai vreau tovarășe Priboi.

— Și cam ce ți-ar dori inima, fată?

— Știu eu? poate pe linie ca și ei. Că șapte clase le am și în rest cred că n-oi fi mai puțin vrednică. Acu nu vă mai uitați așa la mine că nu de dragul lui Ilie cer eu asta...

★

Ei fir-ar dracîa ei a dracului, cine s-ar fi gîndit la așa ceva! Uite iar am înjurat. Sînt plin de lipsuri, măi tovarăși. Dar n-ai ce-i face. Astea-s rămășițele miciburgheze ale unei societăți care... Nu-i nimic, o dregem noi, cu ajutorul tovarășilor voi lichida în fiecare săptămînă cîte o atitudine greșită. În două-trei luni le lichidez pe toate. O cere funcția încredințată, funcție de mare răspundere și eu trebuie să fiu exemplu în muncă și viața personală. Un singur lucru să nu-mi ceară nimeni: să mă apuc de treburi cu alde Vîrban, să trimit note ca Vîrban.

„O dragii mei, e destul de ușor, nu știu, dar aș putea să învăț, în școală am fost premiant, nu mă lasă inima, dar aș putea s-o obligă, că doar e inima mea. Ce note frumoase aș compune despre tine Ioniță, țară greșeli gramaticale cum i se întîmplă lui Vîrban, în imagini poetice. Da, eu știu să compun, în școală am avut zece la toate compunerile". Și acum că s-a terminat cu Geta ar trebui să stau și eu să analizez faptul și în sfîrșit autocritic și să vă propun, tovarăși o sancțiune pentru mine, că voi n-o să îndrăznești să propuneți așa ceva pentru șeful vostru de echipă. Vot de blam, ce ziceți, credeți că e de ajuns? Dar vă asigur tovarăși că mă voi îndrepta, că voi combate necruțător toate lipsurile.

...Ce ne facem însă cu Maricica? Că doar doliu n-o să punem acum după ea. Ce vă uitați așa la mine? Mai ales tu, Vîrbane, că n-ai nici un drept să ridici ochii mai sus de masa asta, ba dacă ți-ai putea lipi nițeluș de vîrful bocancilor, n-ar strica de loc. Și tovarășa Maricica, săraca, care voia un vals, seara la întoarcere. Nu, nu de vals am vrut să vorbesc, gura asta tovarăși ar trebui sancționată, ci de tovarășa Maricica. Gîndiți-vă și voi, n-am decît nouăsprezece ani și am încă multe lipsuri. Mergeam de mînă cu ea cînd mi-am amintit asta. Mi-am zis: Măi Ilie, ești singur cu fata și-ai putea-o strînge în brațe. Sentiment mic-burghez măi tovarăși. Și m-am gîndit pe dată, că aveam o presimțire că ne-o ia: măi Ilie, mă, ai 19 ani și o viață întreagă în fața ta. Și ești comunist mă, că te-am primit candidat de partid. Și ce-ai răspunde tu într-o zi cînd te-ar chema la organizație: de ce ai amețit fata, tovarășe? De ce nu te-ai gîndit că va veni o zi cînd ai s-o uiți? Și m-am gîndit, tovarăși, că n-am dreptul să-i spun: rămîi cu mine.

Judecați-mă tovarăși, numai tu Vîrbane să taci, că nu iese bine și mă aleg cu sancțiune. Spune tu Ioniță, că ești om însurat și ai nevastă frumoasă. Și tu Gurău. Și tu Stelică. Să ne dovedim stăpîni pe sentimentele noastre, tovarăși, să fim niște constructori demni de vestea cea mare a primului zbor în Cosmos. Galaxiile, tovarăși, ne așteaptă... Poate că și tovarășa Maricica. Iar am luat-o razna. Dar dacă te gîndești bine tot pe același șantier sîntem și nici nu-i așa departe de noi sectorul cinci...

★

Ilioară, băiatul mamei bun și prostuț, cinstit și încuiat, urîtule care stai de vorbă cu soarele în loc să te uiți în ochii mei, cum de m-ai lăsat să plec, să mă perpelesc de dorul tău. Să știi că dacă nu vii duminică, la noi în sector, te critic în prima ședință plenară pentru... știi tu pentru ce?

★

Cîteva cuvinte cu voia dv.:

Romanul lui Țic, în ciuda unor exagerări în creionarea figurii eroului principal ascunde în paginile lui tinerețea cu puritatea și visurile ei, aducînd aminte tinerilor că sînt tineri într-o lume tînără, oferind celorlalți crîmpeie din propria lor tinerețe petrecută în parte fără îndoială pe unul din șantierele patriei noastre.

M. RADIAN

Săptămîna la televiziune

30 IUNIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. ● **Telejurnalul pionierilor.** ● **„O IDEE NEMAIPOMENITĂ"**, de **Constantin Teodori.** ● **Poșta copiilor. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 VALEA PRAHOVEI.**, Emisiune realizată de Carmen Dumitrescu și Ștefan Iacob. Imagineа. Virgil Cojocaru. **20.00 ÎN LUMEA PERSONAJELOR LUI GEORGE BERNARD SHAW.** Emisiune de **M. Radnev** și **Radu Miron.** Își vor da concursul: **Grigore Vasiliu-Birlic**, artist al poporului, **Dina Mihalcea, V. Ronea, Titus Lapteș**, artiști emeriți, **Carmen Stănescu, Kitty Mușatescu, Vali Voiculescu, Adela Mărculescu, Cornelia Postolache, Astra Dan, Jeanine Tomescu-Fințeșteanu, Dem. Rădulescu, Aurel Cioranu, Matei Gheorghiu, Mircea Albulescu, Dumitru Furdui, D. Rucăreanu, Paul Ioachim, Marius Pepino, Mircea Cruceanu, Sebastian Radovici, Eugen Racoți** și alții. Decorul: **Vasile Rotaru.** Regia: **Radu Miron. 21.45** Muzică distractivă. De data aceasta, emisiunea se va desfășura la Eforie. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

1 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **Magazinul cu jucării.** Se înțelege că nu este vorba despre jucării adevărate. De data aceasta, locul lor va fi luat de copii care vor prezenta, cu ajutorul dansului, lumea păpușilor și a altor jucării. **19.40** Filmul artistic **POVESTEA UNEI NOPȚI STRANII.** Acțiunea filmului se petrece la Budapesta, în anii imediat următori celui de-al II-lea război mondial. Folosind mijloacele specifice filmului polițist, scenariul demască manevrele unor afaceriști veroși. **21.05** Artiști amatori în studio: muzică vocală și instrumentală. **21.40 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

2 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știți să desenați, copii? **„PRĂJITURA CU CAPȘUNI"** — povestire de **Octav Pancu-Iași.** Desenează **Iurie Darie. 19.40** Emisiune de teatru: **VREMEA DRAGOSTEI.** Comedie de **Valentin Kataev**, în interpretarea unui colectiv al Teatrului de stat din Brașov. Distribuția: Antonina Alexeevna Saronova **(Maria Maximilian)**; Sașa Soboliova **(Stela Popescu-Puican)**; Igor Saronov **(Dan Puican)**; Olga Ogorodnikova **(Ileana Tarnavschi)**; Soboliov **(Andrei Armancu)**; Alla Sereda **(Ruxandra Țintu)**; Vasea **(Ion Vărădeanu)**; Soboliova **(Elena Stescu)**; Ingrid Stuud **(Eugenia Lipan-Petre)**; Ikonnikov **(Mihai Popescu)**; o fată **(Doina Tamaș)**; a doua fată **(Simona Negrea).** Decoruri și costume: **Cristina Urdea.** Regia: **Marius Oniceanu.** În pauză: **„TABĂCARII"** — Film realizat de Studioul cinematografic **„Alex. Sahia".** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

4 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **CU GRUPA ÎN VACANȚĂ. 19.30** Transmisiune de la studioul de concerte al Radioteleviziunii: **„COMPETIȚIE PE... PORTATIV".** Cîntă două dintre formațiile de muzică ușoară de amatori din Capitală: orchestrele și soliștii Casei de cultură a tineretului din raionul Griviței Roșie și ai clubului **„Justiția".** În pauză: **Realizări tinerești.** Cele mai bune lucrări de sfîrșit de an ale studenților și absolvenților de arte plastice **„N. Grigorescu"**, prezentate de pictorul **Petre Dumitrescu**, rectorul Institutului. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

5 IULIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **URȘI, ARTIȘTI DE FILM. 19.50** Filmul artistic **UNCHIUL MEU JACINTO. 21.15 Emisiune de știință; APĂ VIE. 21.35 GUY DE MAUPASSANT.** Cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la moartea marelui scriitor francez. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

6 IULIE

18.00 Tinere talente. Talentații elevi ai Școlii de coregrafie din București, ne vor oferi prilejul de a admira priceperea în arta baletului. În program dansuri pe muzică de compozitori romîni. **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Filmul artistic romînesc: **A FOST PRIETENUL MEU.** O producție a Studioului cinematografic **„București"** avînd ca erou pe un bătrîn și încercat comunist, al cărui exemplu influențează rodnic viața și comportarea morală a oamenilor cu care vine în contact. În rolurile principale apar: **Nicolae Sireteanu, Ștefan Ciubotărașu, Victor Rebengiuc, Flavia Buref, St. Mihăilescu-Brăila, Silviu Stănculescu, Mariela Petrescu** și copiii **Silvian Simion** și **Călina Pandele. 21.15 ÎN FAȚA HARȚII. 21.25 VISUL UNEI NOPȚI DE OPERETĂ**, montaj muzical de **V. Timuș.** În visul unui libretist care adoarme căutîndu-și inspirația în comedia lui Shakespeare „Visul unei nopți de vară", apare pădurea plină de poezie, de silfi, de orcade, de fauni și driade, unde se desfășoară acțiunea fantastică a operei shakespeariene. În locul personajelor piesei vor evolua personaje din operetele „Frumoasa Helena", „Păpușa", „Halopkka", „Maritza", „Marco Polo", „Poveste din Vest", „Zîna carnavalului", „Eva", „Boccaccio", „Liliacul" și altele, în interpretarea cîntăreților: **Valeria Rădulescu, Marica Munteanu, Lia Turovski, Nicolae Țăranu, Anton Negoițescu, Dusan Bugarin, Ludovic Spiess, Bimbo Mărculescu** și alții. Acompaniază orchestra de studio a Conservatorului „Ciprian Porumbescu", dirijor **Silviu Panțiru.** Coregrafia: **Gelu Matei.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Sîmbăta și duminica trecută, în programul televiziunii au intervenit modificări de ultim moment, oportune și operative, astfel încît telespectatorii au petrecut seri plăcute în fața aparatelor de recepție. Aceste modificări au coincis, între altele, cu inaugurarea transmisiilor în direct de la Constanța la București. Chiar dacă nivelul artistic și pregătirea emisiunii inaugurale nu au fost întru totul corespunzătoare, faptul merită consemnat mai ales pentru posibilitățile noi pe care această realizare tehnică le oferă studioului. Iată, așadar, că telespectatorii bucureșteni și din alte regiuni ale țării, care nu vor merge vara aceasta pe litoral, vor avea în propriile lor cămine senzația brizei marine și imaginea numeroaselor manifestări cultural-artistice ce se vor desfășura în acest sezon în stațiunile înșirate ca perlele pe coasta Mării Negre. Ansambluri și colective artistice din țară și de peste hotare vor susține programe pe estrade și scenele litoralului, la Mamaia se vor desfășura spectacolele prezentate în cadrul primului concurs național de compoziție și interpretare din sectorul muzicii ușoare. Dacă unele din aceste manifestări vor putea fi cuprinse în programul estival al televiziunii, problema asigurării unor emisiuni variate și atractive va fi, în bună măsură, soluționată.

Există, fără îndoială, și alte soluții pentru înviorarea programului estival și aceasta a fost demonstrată de emisiunile de sîmbăta și duminica trecută. În acele zile micul ecran a cuprins cîteva emisiuni remarcabile, ca de pildă, interesantul reportaj în foaierele Teatrului de operă și balet al R.P.R., unde reporterul a solicitat impresiile directorului Operei, dirijorul Mihai Brediceanu, ale regizorului Jean Rinzescu și ale cîntăreței Arta Florescu, cu privire la recentul turneu al primului nostru teatru liric în capitala Franței. Prin intermediul „Interviziunii" am făcut apoi cunoștință cu farmecul și poezia nopților albe leningrădene, datorită unui reportaj realizat de studioul de televiziune din Moscova. Simbătă seara am ascultat concertul de muzică ușoară prezentat într-o emisiune specială din studio de către Trio Santa-Cruz, care a întreprins timp de șase săptămîni un reușit turneu în orașele noastre. Partea cea mai pozitivă a concertului a constituit-o repertoriul foarte bine ales al formației, alcătuit în cea mai mare parte din lucrări cunoscute sau mai puțin cunoscute ale muzicii de dans spaniole, mexicane și ale popoarelor sud-americane.

Dar emisiunea care a depășit cu mult media și obișnuitul, a fost retransmisia în direct, de la Moscova, a festivității primirii de către cetățenii capitalei sovietice a eroilor cosmonauți Valentina Tereșkova și Valeri Bikovski — retransmisie care a cucerit interesul major al telespectatorilor noștri. Calitatea principală a transmisiei a fost caracterul ei viu, natural și spontan. Obiectivele camerelor de luat vederi au stăruit în mod insistent asupra fizionomiilor celor doi eroi cosmonauți, pe fețele cărora se putea citi emoția inegalatei lor performanțe și nobila mîndrie că sînt fiii unui popor care se află în fruntea cuceririlor științei și tehnicii contemporane.

Asemenea reportaje vii, autentice, aduc pe telespectator în miezul însuși al unor evenimente situate pe cea mai înaltă treaptă a actualității.

Șt. RADU

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes

Dacă avea ce prînzi acasă, exact la ora două, Don Rodrigo se întorcea din oraș să înbuce ceva. Cînd nu avea ce prînzi, Don Rodrigo, așa, cu stomacul gol, pleca să-și viziteze bolnavii, puțini la număr. Se așeza, fără grabă, pe patul bolnavului, își scotea tabacherea și apoi îi asculta durerea. Dacă pacientul era grav bolnav, Don Rodrigo îi dădea o fărîmă de rădăcină grenadiană, făcătoare de minuni. În caz că era grav de tot, îi trimitea preotul.

Rodrigo Cervantes era sărac și mîndru — atît de mîndru și atît de sărac cît erau de mîndri și de săraci și ceilalți hidalgos ai bătrînului oraș. Însă Don Rodrigo nu se dădea în lături de la muncă — avea familie numeroasă.

Dona Leonor și fiicele ei, Andrea și Luisa, munceau toată ziua în casă și în grădină, spălau, coseau, răsădeau varza, pliveau străturile.

Ieșind la soare, Dona Leonor își acoperea fața cu voalul — nu se cădea ca soția unui nobil să aibă fața arsă de soare, ca o simplă țărăncuță.

Cînd lui Don Rodrigo i se întîmpla să lecuiască pe vreunul din bolnavi, familia lui avea la masă carne de vacă. Însă cel mai adesea mîncau supa fără carne.

Și totuși, plimbîndu-se seara pe Calle-Mayor, Don Rodrigo își scobea dinții, ca și cînd ar fi mîncat copios și, încet, — un nobil nu trebuie să se grăbească — trecea prin piață, salutîndu-și ceremonios și cu politețe cunoscuții și prietenii.

Astăzi, bătrînul hidalgo avea un aer deosebit de grav.

Fiul său mai mare, tot Rodrigo îl chema, plecase în Flandra, să lupte în armata majestății sale. Mezinul, Miguel, trebuia să rămînă cu el în Alcalà. Lui Miguel îi plac cărțile și poezia. De mic citește cu pasiune, fiecare petec de hîrtie tipărită, culeasă pe stradă. Senor Juan Lopèz de Oyos, primul său profesor, spunea că Miguel are înclinații deosebite pentru știință. Va ajunge un învățat, un teolog sau un poet renumit.

Sala de așteptare a vechii universități din Alcalà era pustie. Pe pereții albi, sculptați, erau atîrnate portretele studenților premianți — fețe fără barbă, semănînd toate între ele ca două picături de apă. Prin ușa întredeschisă se vedea podeaua neagră, lustruită, a lungului coridor. În el era liniște, ca și în sala de așteptare, căci în ajun de sărbătoare cursurile fuseseră suspendate și toți cei șapte mii de studenți hoinăreau acum pe străzi.

După ușă se auziră însă pași moi și măsurați, iar în sala de așteptare apăru un bărbat frumos și în vîrstă, gras, îmbrăcat într-o sutană liliachie, închisă.

— Prea cucernice părinte, păși înainte Don Rodrigo. Îndrăznesc să mă adresez Eminenței voastre cu o cerere referitoare la fiul meu, Miguel Cervantes...

Rectorul înclină capul cu îndulgență.

— Încă din anii copilăriei fiul meu manifestă multă înclinație pentru știință. Citește scrierile părinților bisericii, citește pe poeții latini și compune el însuși bucolice și poeme. După starea mea de sărăcie, eu nu pot să plătesc șederea lui între zidurile slăvitei și renumitei dv. universități.

Fața rectorului căpătă o expresie de plictiseală politicoasă.

— Vă rog să luați în seamă faptele eroice ale vechei noastre familii Saavedra și prețioasele servicii aduse patriei de străbunii noștri, la izgonirea ereticilor, la asediul Granadei, Sevillei și Lojei...

Apoi îi întinse rectorului cererea.

Părintele Onufrio nu-l asculta.

— Cererea? întrerupse el. Care cerere?

— Cererea mea, Eminența voastră, se tulbură Don Rodrigo, — am pus pe hîrtie cele mai importante merite și servicii...

Rectorul lăsă să-i alunece ochii pe primele rînduri, apoi îi ridică spre Don Rodrigo. Acesta se făcu mic de tot. I se părea că rectorul vede fiecare petec de pe capa sa, cusăturile ascunse de pe vestă, petele roșcate de pe pălăria care-i tremura în mîini.

— Scumpe senor, spuse rectorul politicos. Patria și sfînta noastră biserică, protectoarea tuturor științelor, ar fi bucuroase să răsplătească serviciile vrednicului dv. neam și să primească pe vlăstarul lui sub aripa sa. Dar, vai, universitatea noastră este săracă! Rectorul își deschise larg mîinile îngrijite, în semn de zădarnică neputință. Da, da, slăvita și glorioasa noastră universitate este săracă. Zidurile ei nu pot să adăpostească pe urmașii tuturor războinicilor, chiar dacă s-au distins în mod deosebit în lupta împotriva ereticilor. Încercați să îndreptați pe fiul dv. pe alt drum, nu mai puțin potrivit bunei dv. mîndrii și mult mai (glasul rectorului făcu o pauză și gura schiță un zîmbet) corespunzător veniturilor dv.

— Fiii tîrgoveților îmbogățiți, spuse aspru Don Rodrigo, făcîndu-și sul cererea mototolită, sînt primiți în universitate. Eu am socotit că pentru urmașii lui Saavedra...

Dar părintele Onufrio făcu un semn din cap și anume că convorbirea s-a încheiat, iar slujitorul se îndreptă spre ușă, spre a i-o deschide lui Don Rodrigo.

Dezorientat, uluit, hidalgoul ieși din întunecatul vestibul în strada

orbitor de însorită; însă aici își îndreptă statura și cu pași săi obișnuiți, domoli, cu multă demnitate, se îndreptă spre casă.

Încă din colțul străzii, de departe, zări înaintea casei sale un călăreț necunoscut. Dona Leonor flutura în mînă un plic mare.

— O scrisoare, strigă Dona Leonor cînd își zări bărbatul. O scrisoare adusă din Salamanca de un curier.

Don Rodrigo luă scrisoarea și intră în casă. Dona Leonor, neliniștită, îi urmărea fața.

— Vești bune, vești neașteptate, spuse Don Rodrigo bucuros, terminînd de citit scrisoarea. Senor Juan Lopez de Oyos, primul profesor al lui Miguel, este chemat la curtea Regelui Filip și se mută din Salamanca la Madrid. Și-a adus aminte de fiul nostru și-l cheamă la el.

Don Rodrigo se sculă și se plimbă prin cameră.

— Sau marea sau biserica sau curtea regelui, — spuse el emoționat, oprindu-se în fața soției. Dintre acestea după vechea noastră datină castillană, trebuie să-și aleagă soarta orice tînăr care descinde dintr-o familie bună. Marea înseamnă călătorii, primejdii, lupte. Pe acestea le-a ales Rodrigo. Biserica, în vremea noastră, își deschide porțile numai pentru copiii celor influenți și bogați. Soarta singură, cu această scrisoare îi trimite fiului nostru posibilitatea căii a treia: Unde e Miguel? Chemați-l la mine.

— Nu l-am văzut de azi dimineață, spuse mama îngrijorată. Luisa și Andrea au plecat să-l caute.

— Miguel nu e nicăieri, spuse Luisa, intrînd în fugă, după o clipă. Am cutreierat toate străzile și piețele, am întrebat pe toți prietenii lui. Nu l-a văzut nimeni.

— Nici Pardo nu este în grajd, dădu buzna și mezina, cîrlionțată și veselă, Andrea. Se vede că Miguel a plecat, de cu noapte, în galop, nu se știe unde!...

— Sfîntă fecioară, a fugit de acasă, își acoperi fața cu palmele Dona Leonor.

— Doamne, ce o să răspund eu acum lui Senor Juan Lopez de Oyos? spuse Don Rodrigo și, istovit căzu aproape pe scaun.

3. Roland

Senor Juan Lopez de Oyos, profesor de retorică și de științe umanistice, nu putea să suporte călătoriile. Prețioasele lui manuscrise, în loc să stea în ordine pe rafturile bibliotecii erau răvășite care încotro sub scaunul caretei. Ușor putea să i se ude senorului baloturile cu cărți latinești și grecești prin vadurile rîurilor. De altfel tîlharul de José, sluga lui credincioasă — știe el bine — ar fi oricînd gata să schimbe ediția rară a unei evanghelii cu încuietori de argint, pe vreo bucată de hîrtie împuțită de brînză și ceapă.

De două săptămîni se aflau pe drum, odihnindu-se pe îndelete în mai toate hanurile întîlnite în călătoria lui de la Salamanca la Madrid.

Aici, în Cabreros, un cătun deșirat și sărac, se află de trei zile. Stăpînul hanului e om subțire, cunoscător al poeziei pastorale, iar Don Lopez îi citește din poeții italieni. De abia azi, în a treia zi,

și-a amintit că e vremea să plece, și i-a poruncit lui Jose să pregătească bagajele.

Înainte însă de apusul soarelui, a intrat pe poartă un car, nu prea mare, acoperit, iar în urma acestuia un tînăr călare pe un cal slab, negru ca pana corbului. Nevasta, fetele stăpînului și toate slugile din casă — îngrijitori de vite, spălători de vase, bucătari — ca și cînd i-ar fi adunat vîntul, alergară jos în curte, să privească la noii sosiți.

— E Don Lope de Rueda cu actorii săi, îi explică lui Don Lopez stăpînul hanului, trage totdeauna la mine cînd

Cu fotbaliștii romîni în țara lui Hamlet

Cît am stat în Danemarca, unde am însoțit echipa de fotbal a Romîniei la meciul jucat duminica trecută în capitala daneză, am auzit de zeci de ori o melodie pe care danezii o cîntă cu pasiune : „Wonderful Copenhagen" (Minunata Copenhagă). Și după cîteva zile petrecute în acest oraș, căruia i se mai spune „Parisul Nordului" sau „orașul poveștilor" (nu la Copenhaga s-a născut neîntrecutul povestitor Hans Christian Andersen ?), mi-am dat seama că — cu tot lirismul textierului și cu toată pasiunea pe care societățile de turism o pun în difuzarea cîntecului — el cuprinde mult adevăr. Copenhaga este unul din cele mai frumoase orașe pe care le-am vizitat și își merită caracterizarea din prospectele societății aeriene S.A.S. de „The Gay Gateway to Europe", adică „vesela poartă de intrare în Europa".

★

Copenhaga este cel mai mare oraș al Scandinaviei. Ea este situată pe una din cele 500 de insule ale Danemarcei, Zeeland, și este una dintre „răspîntiile lumii", legînd prin linii aeriene cele șase continente. Copenhaga este punctul de legătură al Europei cu peninsula scandinavică și punctul maritim care leagă Atlanticul de Baltica. Prin poziția lor, locuitorii Copenhagăi își merită numele de „*cei mai continentali dintre scandinavi și cei mai scandinavi dintre continentali*"...

Cît despre ospitalitatea daneză, am simțit-o din plin. Reprezentanții federației daneze de fotbal, ai cărei oaspeți am fost, s-au străduit, și au reușit din plin, să ne facă șederea cît mai plăcută. Mulțumită amabilității lor, am putut cunoaște orașul, punctele sale de atracție, locurile pitorești din împrejurimi.

★

Am văzut Copenhaga mai întîi de la înălțimea terasei etajului 17 al hotelului „Europa", la care am locuit. De aici ți se deschide o panoramă splendidă, iar planurile orașului, așezate pe balustrade, te ajută să reperezi Langelinie, promenada de predilecție a locuitorilor Copenhagăi, situată pe malul mării, Palatul Amalienborg, un frumos edificiu în stil rococo, ale cărui patru aripi simetrice mărginesc o piață spațioasă, avînd în centru o splendidă statuie ecvestră a sculptorului Sally, Castelul Rosenborg, un impozant palat „renaissance" clădit pe timpul regelui Cristian al IV, Raadhuspladsen (piața primăriei), o adevărată inimă a orașului, scăldată noaptea în luminile multicolore ale reclamelor și firmelor dispuse în mai multe rînduri pe fațadele vechilor clădiri monumentale sau renumita grădină „Tivoli", parcul de distracții din mijlocul orașului.

Una din zilele petrecute aici am consacrat-o vizitării orașului. Am început cu Langelinie, unde am admirat statuia de bronz a „micii sirene" din povestirea cu același nume a lui Andersen, care — stînd pe o stîncă — privește gînditoare spre mare, adevăratul său element. Nu departe, am vizitat „Fîntîna Gefion", simbolizînd vechea legendă scandinavă despre zeița Gefion, care a promis regelui suedez Gylfe atîta pămînt pentru orașul său cît va putea ea să are într-o zi.

Palatul Cristiansborg este un alt interesant monument al orașului, fiind clădit pe locul vechii fortărețe a lui Bishop Absalon, fondatorul Copenhagăi, a cărui statuie poate fi văzută aici. Istoria ne spune, în legătură cu întemeierea orașului, că pe la mijlocul secolului al 12-lea, Absalon a înființat aici un cătun de pescari. Cătunul s-a dezvoltat, a prosperat de la o zi la alta și a ajuns să se numească „Kopenhavn" (denumirea daneză a Copenhagăi), adică „portul negustorilor". Pe la mijlocul sec. 15, Copenhaga a devenit capitala țării și a fost înconjurată cu metereze ale căror urme se văd și azi, după 500 de ani, în Grădina Botanică, în Orsteds Park și în Tivoli, un adevărat Prater.

Aici am fost și noi după meci, deoarece banchetul oferit de gazde s-a dat la unul din restaurantele din parc. Tivoli te impresionează în special noaptea, cînd milioanele de becuri colorate îi dau un farmec special. Punctul său de atracție îl constituie pagoda chineză, precum și zecile de bărăci cu tot felul de distracții, estrade pe care se dau spectacole de circ, alei mărginite de flori din cele mai ornamentale și bodegi în care poți servi renumitele sanvișuri daneze numite „smorrebrod", renumita bere Carlsberg sau Tuborg sau băutura tipic daneză Akvavit.

★

O viață intensă pulsează de dimineață pînă seara. Și nu se poate spune că vara, ziua nu e aici lungă. Din cauza poziției sale nordice, Danemarca are în iunie nopți foarte scurte. De altfel, noi am avut șansa de a juca tocmai în ziua de 23 iunie, ziua cînd danezii sărbătoresc mijlocul verii sau „Seara sfîntului Hans". În această seară, poți vedea spectaculoase focuri de artificii și mii de lampioane aprinse de-a lungul coastei, iar în Parcul Tivoli de-abia te poți strecura printre zecile de mii de oameni care se plimbă pe alei sau asistă la programele de estradă. Există și un cîntec tradițional al acestei zile, pe care l-am ascultat și noi, executat de orchestra care a cîntat la banchetul de după meci.

Pe străzile orașului te încîntă amabilitatea danezilor. Este destul să te oprești la un colț de stradă și să ai cît de cît aerul că ești în căutarea unei străzi sau să desfaci un plan al orașului, pentru ca cineva să se oprească și să se ofere să te ajute. Remarci, de asemenea, și numărul imens al bicicletelor, pentru care — pe majoritatea străzilor — sînt marcate porțiuni speciale de circulație.

Dar, știind chiar și numai cîteva zile în Danemarca, cum am stat noi, nu poți să nu remarci că ești într-o țară capitalistă, în care aspectele modului de viață american, care invadează Occidentul, își pune amprenta la tot pasul.

Mai întîi, filmele. Pe ecranele Copenhagăi, filme americane cu duiumul. Abundă însă filmele de duzină, cu cow-boy, cu crime, cu spargeri, cu personaje care suferă de deformații fizice și morale, filme de groază, filme de exaltare a sexualității.

Numeroasele localuri de noapte („night-club"-uri) fac reclamă strident numerelor de strip-tease, iar la chioșcurile de ziare și în magazinele de mărunțișuri, în rafturile librăriilor alături de cărți despre Niels Bohr, cunoscutul fizician danez, care a primit în 1922 premiul Nobel pentru teoria sa asupra atomului, se răsfață reviste cu fotografii indecente și suite de diapozitive cu femei goale. Mai este de mirare că aici tinerii umblă cu pantaloni de cow-boy și că delicvența minorilor abundă ?! Iar goana după reclamă, lupta dintre diferitele mărci de diverse produse, îmbracă aspectele tipice ale lumii capitaliste și sînt expresia comercială a luptei pentru existență, în care cetățeanul danez, mai ales cel din orașe, este angrenat toată viața. Nici nu vă închipuiți surpriza pe care au avut-o unii din cetățenii danezi cu care am intrat în contact, aflînd de la noi că în țara noastră îngrijirea medicală în policlinici și spitale este gratuită. Aici îngrijirea sănătății este extrem de costisitoare, iar medicamentele ating prețuri considerabile.

Sînt însă și forme de protest la adresa modului de viață american. Am fost într-o seară la circul Schumann unde am văzut, de altfel, un spectacol de calitate. Unul din numerele comice, cu un automobil vetust, al cărui conducător trecea prin fel de fel de peripeții, și pe care scria mare S.U.A, cuprindea evidente aluzii la modul de viață de peste ocean și stîrnea aplauze ironice, semnificative, mai ales în rîndurile din fund ale arenei, acolo unde se intră cu bilete mai ieftine.

Nu mai vorbesc despre concurența dintre ziare, despre goana lor după senzațional, despre viața agitată a unor reporteri care nu știu ce să mai facă pentru a duce patronului nu știu ce știre chipurile senzațională. Au fost ziariști, care s-au învîrtit ore întregi în jurul nostru și care, de cîteva ori m-au luat de o parte, implorîndu-mă să le dau cine știe ce fleac de amănunt din viața vreunuia din jucătorii noștri, pentru a duce la redacție ceva mai mult decît colegul lor care venise mai înainte. la noi și care culesese date despre echipă. Cît despre foto-reporteri, ei sînt cei mai fericiți dacă pot fotografia un jucător care își leagă ghetele, pe altul căruia i se dau îngrijiri pe tușă după o lovitură sau pe unul care dă un autograf, fotografii evident fără conținut, dar care le dau „satisfacția" de a nu fi și ale... concurentului.

★

Într-una din zilele șederii noastre în Danemarca am vizitat orașul Elsinor (Helsingor) situat în colțul de nord-est al insulei pe care se află Copenhaga. Se ajunge aici pe o excelentă autostradă, care merge tot timpul de-a lungul țărmului Mării Baltice, pînă la gura sudică a strîmtorii Kattegat. Pe stînga, avem pitorești case pescărești sau vile ascunse în verdeață, iar pe dreapta, la cîteva zeci de metri, o plajă supra-populată, în ciuda faptului că temperatura de-abia se apropie de 20 de grade Celsius.

Apropierea Elsinorului ne este anunțată nu numai de turnurile de aramă ale castelului Kronborg, ci și de... coasta Suediei, care ajunge aici atît de aproape de Danemarca, încît vezi foarte bine casele și vasele din portul suedez Hälsingborg, cu care — odinioară — cînd partea de sud a Suediei făcea parte din vechiul regat al Danemarcei, Elsinorul făcea corp comun. Castelul Kronborg sau „castelul lui Hamlet" cum i se mai spune, este socotit drept unul din cele mai frumoase castele din Europa. Poziția lui impunătoare, pe cel mai înalt punct al coastei, îi scoate și mai mult în relief frumusețea. N-avem ghid, dar o tînără daneză, care se dovedește o bună cunoscătoare a istoriei orașului său, se oferă să ne conducă prin palat. Ne oprim mai întîi în curtea interioară a palatului, unde trupe artistice din multe părți ale lumii vin să joace piesa lui Shakespeare, pentru a da spectacolelor lor cea mai autentică „culoare locală". Kronborgul a fost clădit de regele Frederic II, în secolul al XVI-lea. Pe bastioane se află tunuri cu ajutorul cărora corăbiile, care treceau cu mărfuri prin strîmtoare, erau „convinse" să plătească „vama de coastă" și din care regii danezi aduceau mereu îmbunătățiri palatului. Această vamă a fost abolită de-abia în 1857. În jurul pietrei cenușii a zidurilor castelului, care vrînd-nevrînd îți

Cîțiva dintre fotbaliștii noștri vizitînd capitala daneză

aduc în minte povestea nefericitului prinț danez și episoadele piesei shakespeariene, se găsesc trei rînduri de întăriturî cu intrări secrete și cazemate, unde — dacă ar fi să dăm crezare legendei — bătrînul uriaș Holger Danske doarme liniștit și se va trezi cînd Danemarca va fi în pericol. Într-o nișe, în pivnița zidurilor de întărire, se poate vedea o statuie a bătrînului uriaș.

Vizitînd sălile castelului, admirăm tablouri celebre, tapiserii care împodobesc pereții și din care multe s-au pierdut în timpul — nu de mult — cînd castelul a fost transformat în cazarmă. Jucătorii noștri se amuză, în timpul vizitării marii săli de recepție a palatului (cea mai mare de acest fel din nordul Europei), aflînd că soldații aflați aici pe cînd castelul era cazarmă, se amuzau jucînd... fotbal în sală. Și nu s-ar putea spune, cel puțin ca lungime, că sala nu corespunde unui teren reglementar.

Și, la plecare, jucătorul Pavlovici, „fotoreporterul delegației", cum îl tachinau amical colegii, făcînd aluzie la faptul că pentru postul de centru atacant a fost preferat Manolache, a făcut o fotografie a întregului grup în curtea palatului.

Dar iată că am adus vorba despre fotbal...

★

Stadionul Idraetsparken, pe care am jucat, este situat la marginea orașului și e înconjurat de multă verdeață. În imediata lui apropiere se află mai multe terenuri de antrenament. Deoarece la Copenhaga nu este permis să se facă încălzirea pe terenul de joc, echipa noastră a trebuit să iasă din stadion, să străbată strada și... masa de oameni care stăteau la coadă pentru ultimele bilete puse în vînzare și să-și facă încălzirea pe unul din terenurile virane din apropiere.

Cît despre danezi, ei n-au făcut încălzire în sensul cunoscut de noi. L-am întrebat pe antrenorul Pedersen (fost component al echipei continentului în meciul de la Glasgow din 1947 contra Angliei) cum explică acest lucru și mi-a răspuns că ei înlocuiesc efectele încălzirii prin ungerea cu niște alifii speciale. Nu știu ce efect au avut unguentele respective, dar fapt e că n-au trecut decît 4—5 minute și... echipa noastră a și marcat un gol !

Un amănunt tragi-comic. Unii din oficialii federației n-au prea fost încîntați de faptul că echipa noastră a jucat în tricouri galbene și chiloți albaștri. Acestea sînt culorile tradiționale ale Suediei, cel mai mare rival fotbalistic al danezilor. Și cum suedezii cîștigă regulat, fotbaliștii danezi au o adevărată fobie a combinației galben-albastru..

Deosebit de pitoresc era aspectul stadionului înainte de joc. Tribunele, invadate de reclame violent colorate. Gazonul, de un verde proaspăt. Pe mijlocul terenului, o fanfară compusă din muzicanți îmbrăcați în uniforme roșu cu albastru, cu zeci de fireturi și zorzoane, avînd în frunte ca tambur major, o... minoră blondă și drăguță, care agita cu dexteritate bastonul de cadență.

În Danemarca nu există obiceiul ca echipele să intre împreună pe teren și să salute publicul la centru. Iar la cîntarea imnurilor fiecare jucător s-a oprit unde se găsea.

Se spune că nordicii sînt reținuți, ponderați. Poate că e așa în multe împrejurări, dar nu și la fotbal ! Galeria daneză a fost un adevărat vacarm. Strigătul de „heia, heia, heia", care încheia două versuri de încurajare, făcea să vuiască „Idraetsparken"-ul.

Iar din cînd în cînd, cîte un urmaș al Vikingilor, în vinele căruia probabil curge și ceva sînge meridional, sărea din tribune, pe pistă, și dirija galeria, agitîndu-și haina sau pălăria.

Un alt detaliu interesant din acest meci. La un moment dat, în repriza secundă, jucătorul nostru Varga, și interul stînga danez Bruun, au șutat amîndoi, în același timp, în balon. Mingea, presată cu mare forță din ambele părți, a făcut explozie. S-a auzit un pocnet neobișnuit de puternic și balonul s-a desumflat, rămînînd ca o cîrpă... Nici unul din jucătorii noștri nu-și amintesc să mai fi văzut o scenă asemănătoare. Am mai văzut mingi care s-au desumflat în timpul unui meci, dar un balon care să explodeze în acest fel e un lucru unic. Într-un fel, este și aceasta o dovadă a dirzeniei cu care s-a disputat meciul. Cineva de lîngă noi, amuzîndu-se de scenă, făcea însă reflecția că, la fel ca pe vremea lui Hamlet, și acum „mai e ceva putred în Danemarca" : piele din care a fost confecționată anvelopa mingii...

De o mare simpatie se bucură în Danemarca Ole Madsen, centrul atacant al echipei naționale. Reintrarea lui în formație, după o absență datorată unui accident a fost privită ca salvatoare. De cîte ori mingea era la el, publicul scanda „Ole, Ole". Nunweiller III nu s-a lăsat însă intimidat, l-a anihilat aproape complet și la un moment dat, văzînd că nu-i merge jocul, viitorul echipier al Atalantei (se știe că cluburile italiene angajează mereu jucători nordici) a trecut pe aripa dreaptă. Iar pe Manolache l-au lăsat indiferent strigătele sacadate ale galeriei și a împins de două ori mingea în poarta danezã...

★

Și acum, cîteva cuvinte despre meci, despre rezultat.

Jocul cu Danemarca a însemnat un examen greu pentru reprezentativa noastră. De mai mulți ani, echipele noastre de fotbal ne-au cam obișnuit (neplăcută obinuință !) să iasă din competițiile oficiale în care sînt angrenate, încă de la primul tur. Iată însă, că — urmare a unei munci mai bine orientate care se duce la federație și a unei participări mai conștiente a jucătorilor la pregătiri — în acest an rezultatele naționalei noastre sînt mai bune. După victoria asupra R.D.G. și meciul egal de la Varșovia, scorul de 3—2 pentru noi obținut în fața Danemarcei, finalistă a turneului de fotbal de la J.O. de la Roma, reprezintă un pas înainte. Mai ales că e prima victorie a reprezentativei noastre, după șase ani, într-un meci oficial peste hotare. Și cum, în mod normal, la București, nu putem pierde meciul retur din noiembrie, înseamnă că avem toate șansele de a sparge dezolanta „aureolă" de a fi cei mai grăbiți să părăsim competițiile oficiale și vom confirma, „adio"-ul pe care ziarele daneze de luni îl spuneau în numele echipei lor de fotbal — Olimpiadei de la Tokio.

Echipa noastră este în general tînără. Cei mai mulți jucători au doar cîteva partide internaționale în picioare. Emoția, importanța jocului, lipsa de experiență nu le-au permis să-și etaleze la Copenhaga toate posibilitățile. Dar, pentru a cîștiga, ei au luptat din toate puterile. Și cînd lupți, succesul ți-e mai la-ndemînă !

Fotbaliștii noștri și-au propus ca în acest an să nu piardă nici un joc inter-țări iar în anul viitor să se califice pentru Tokio.

Meciul de la Copenhaga e încurajator.

Drumul a început sub bune auspicii.

Înainte...

Radu URZICEANU

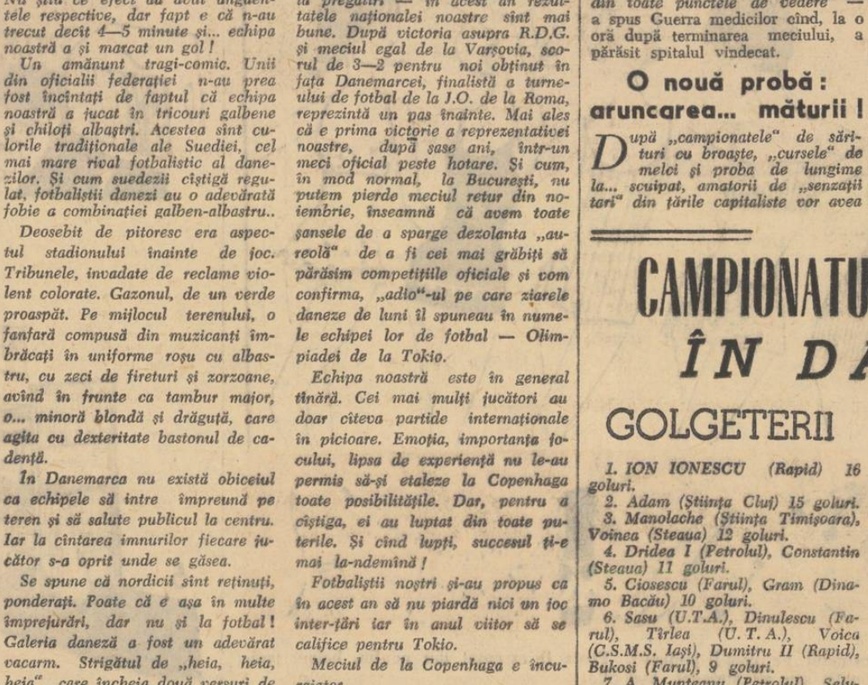

Lotul fotbaliștilor romîni la antrenament pe stadionul din Copenhaga

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMÎNIA LIBERA

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Confirmări necesare

de Dan DEȘLIU

Reeditînd victoria obținută la Budapesta asupra formației R.P. Ungare, reprezentanții noștri au confirmat, pe lîngă rezultatul respectiv, creșterea valorică a mișcării șahiste din Romînia — creștere care se exprimă îndeosebi prin cîteva locuri de onoare în finalele turneelor olimpice din ultimul timp.

Liderii eșichierului din țara vecină și prietenă, posedă, precum bine se știe, o certă clasă internațională, alcătuind de ani de zile una din cele mai puternice selecționate de pe glob. Ei au venit la București animați de dorința legitimă a unei revanșe prestigioase, de natură să șteargă amintirea eșecului din precedenta întîlnire. Dacă ținem seama de compoziția echipei oaspete, în rîndurile căreia figurau trei mari maeștri și patru maeștri internaționali, era de presupus că această intenție se va realiza. Dar „pe teren" lucrurile s-au dovedit a sta cu totul altfel. Departe de a reuși să obțină inițiativa, șahiștii maghiari au fost nevoiți să lupte din greu pentru a limita proporțiile scorului — și fără cîteva scăpări ale unora dintre echipierii noștri (Troianescu, Drimmer, Polihroniade), decalajul final putea fi încă mai elocvent.

Fără-ndoială, protagonistul nr. 1 al acestui meci și factorul de căpetenie al victoriei gazdelor, rămîne tînărul campion Florin Gheorghiu. Excepționalele sale calități tactice și combinative s-au afirmat cu strălucire în ambele partide cîștigate la marele maestru Portisch, a cărui forță de joc nu necesită prezentări speciale în lumea iubitorilor sportului minții.

Mi se pare evident că, în forma actuală, Florin Gheorghiu poate fi considerat unul dintre principalii candidați la supremația mondială a juniorilor, și — alături de Ciocîltea și Ghițescu — cel mai îndreptățit să aducă șahului romînesc laurii primului titlu de mare maestru internațional.

Dacă nu mă înșel începe să devină oarecum straniu faptul că o mișcare șahistă care obține asemenea succese răsunătoare (egalitate, la Varna, cu U.R.S.S., Iugoslavia și S.U.A., dublă victorie asupra Ungariei etc.) nu numără încă, în rîndurile sale, nici un purtător al înaltei distincții. Există, așa cum spuneam, suficiente premise pentru a presupune că această „lacună" va fi remediată cît de curînd. Purtătorii culorilor noastre au datoria — și posibilitatea — să cucerească, în întrecerea cu cei mai redutabili adversari, galoanele supremei consacrări — spre cinstea lor și a patriei pe care o reprezintă.

VARIETĂȚI

„Noroc pe bandă rulantă"

Oricît ar părea de neobișnuit, clubul italian de fotbal Stadio Bruni are drept „mascotă" o... soacră. Este vorba de signorina Torre, soacra portarului echipei, care însoțește de trei ani pe jucători la toate meciurile ce le susțin. În acest timp, Stadio Bruni a promovat două categorii și, chiar în acest an, are cele mai mari șanse de a cîștiga campionatul regional.

„Am descoperit cu totul întîmplător că signorina Torre este aducătoare de noroc — a declarat președintele clubului, Grassi. Înainte, jucătorii noștri erau însoțiți de un măgăruș, dar acesta s-a îmbolnăvit și soacra portarului nostru s-a oferit să-i ia locul. La primul meci cînd signorina Torre a participat ca „mascotă" am învins fruntașa clasamentului cu 8-0 ! De atunci ea ne aduce noroc pe bandă rulantă".

„Sportul este sănătos"

Această afirmație nu aparține unui antrenor sau unui sportiv, ci unui simplu spectator la meciurile de fotbal. El a avut dealtfel ocazie să o experimenteze practic, într-o împrejurare, ce-i drept, oarecum neobișnuită.

Portughezul Manuel Guerra Paula fusese internat în spital în vederea unei intervenții chirurgicale. Un os de pește i se oprise în gît și de săptămîni era alimentat numai cu lichide. Fiind împiedicat să asiste la meciul dintre echipa sa favorită, Benfica Lisabona și formația spaniolă Real Madrid, Manuel Guerra a fost nevoit să-l urmărească în fața unui aparat de televiziune. Aici s-a întîmplat însă... minune. Entuziasmat de victoria fotbaliștilor portughezi, el a uitat de dureri, și a strigat atît de tare încît s-a trezit cu osul în... gură.

„Sportul este într-adevăr sănătos din toate punctele de vedere" — a spus Guerra medicilor cînd, la o oră după terminarea meciului, a părăsit spitalul vindecat.

O nouă probă : aruncarea... măturii !

După „campionatele" de sărituri cu broaște, „cursele" de melci și proba de lungime la... scuipat, amatorii de „senzații tari" din țările capitaliste vor avea prilejul să asiste la o nouă probă „sportivă". Este vorba de un campionat de... aruncarea măturii, care urmează să aibă loc în Australia. Fiind vorba de o unealtă exclusiv gospodărească, „campionatul" va fi rezervat numai femeilor, măturile fiind obligatoriu cu coadă. O „formă" din cele mai bune a arătat Margarett Campbell, în vîrstă de 24 ani, care locuiește la 140 km. de Melbourne. La antrenament ea a reușit o aruncare de 35 m. cu 5 m. mai mult decît cea mai apropiată rivală a ei.

Referindu-se la apropiatul „campionat", ziarele australiene subliniază că mulți soți așteaptă întrecerea cu destulă îngrijorare, întrucît mătura se dovedește acum e fi o armă redutabilă în mîinile soților, putînd fi folosită și de la... distanță !

MOZAIC

● *PENTRU prima oară în istoria turneelor tradiționale de la Wimbledon anul acesta participă un jucător american de culoare. Este vorba de Artur Ashe, clasat al optulea jucător în S.U.A. Notăm că la proba feminină a mai luat parte jucătoarea de culoare, A. Gibson.*

● *ZIARUL italian „Gazetta dello sport" a oferit o cupă pentru cea mai disciplinată echipă de rugbi din campionat. Trofeul a fost cîștigat de formația „Flacăra de aur" care în toată perioada campionatului n-a avut mai mult de patru penalizări.*

● *FEDERAȚIA internațională de fotbal (F.I.F.A.) a hotărît să ridice suspendarea federației australiene de fotbal care fusese sancționată în urmă cu 5 ani pentru faptul că a permis angajarea unor jucători europeni de către cluburile australiene, fără respectarea dispozițiilor regulamentare.*

● *DEPUTATUL laburist William Rodgers din Anglia a alcătuit o echipă de fotbal din deputați laburiști și a lansat o provocare deputaților conservatori. Cum această din urmă au răspuns afirmativ, londonezii vor avea în curînd posibilitatea să asiste la un meci de fotbal între deputații celor două partide. Arbitrul a și fost ales în persoana lui Denis Howell și el deputat și membru al colegiului de arbitri.*

● *ECHIPA de fotbal belgiană Standard din Liège, a deschis o anchetă printre suporterii săi în legătură cu ziua în care ar dori să joace echipa : sîmbăta sau duminica ? 5521 au cerut ca jocurile să se dispute sîmbăta, iar 4549 duminică. Conducerea clubului este în căutarea soluției.*

● *ȘTIAȚI că există o competiție europeană, „Cupa Dubler", rezervată echipelor de veterani, participanți la Cupa Davis ? În acest an la această competiție participă 12 echipe europene. Există și un campionat european individual al veteranilor, care anul acesta se va disputa la Noordwijk (Olanda) între 13 și 16 iulie.*

● *PUBLICAȚIA „British Medical Journal" a publicat un articol în care susține că în urma unor lungi cercetări, cea mai bună metodă de a preveni tromboza coronariană este practicarea regulată a exercițiilor fizice și în mod special a mersului pe jos.*

● *CUNOSCUTUL campion olimpic Herb Elliott a făcut din nou declarații presei sportive, afirmînd că va abandona activitatea competițională. Ceea ce nu împiedică pe altii să afirme că Elliott va fi prezent la Tokio și încă în cea mai bună formă...*

● *RECENT la Perth (Scoția) a avut loc o întîlnire triunghiulară de natație între reprezentativele Angliei, Franței și Scoției. Organizatorii n-au vrut să facă cunoscut numele înotătorilor săi. Explicația ? În acest fel, ei au vrut să oblige spectatorii să cumpere programul reuniunii, care costa foarte scump. Dar nici spectatorii scoțieni nu s-au lăsat (se presupune că din motive de economie), așa că șiretlicul n-a reușit...*

CAMPIONATUL CATEGORIEI A LA FOTBAL
ÎN DATE ȘI CIFRE

GOLGETERII

1. ION IONESCU (Rapid) 16 goluri.
2. Adam (Știința Cluj) 15 goluri.
3. Manolache (Știința Timișoara), Voinea (Steaua) 12 goluri.
4. Dridea I (Petrolul), Constantin (Steaua) 11 goluri.
5. Ciosescu (Farul), Gram (Dinamo Bacău) 10 goluri.
6. Sasu (U.T.A.), Dinulescu (Farul), Tîrlea (U.T.A.), Voica (C.S.M.S. Iași), Dumitru II (Rapid), Bukosi (Farul), 9 goluri.
7. A. Munteanu (Petrolul), Selymesi (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Baboie (Progresul), Harșani (Dinamo Bacău) 8 goluri.

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	24	14	8	2	43:18 36
2.	Steaua	24	12	7	5	53:36 31
3.	Știința Cluj	24	11	6	7	38:33 28
4.	Rapid	24	9	7	8	42:36 25
5.	Știința Tim.	24	9	7	8	36:35 25
6.	Farul	24	10	4	10	41:35 24
7.	Progresul	24	9	6	9	40:42 24
8.	C.S.M.S.	24	8	8	8	41:47 24
9.	Steagul Roșu	24	10	4	10	34:40 24
10.	Petrolul	24	8	6	10	37:29 22
11.	U.T.A.	24	8	4	12	39:44 20
12.	Din. Bacău	24	7	5	12	28:37 19
13.	Crișana	24	7	5	12	25:42 19
14.	Minerul	24	4	6	14	22:52 14

Clasamentul acasă

1.	Știința Cluj	12	10	2	0	27: 9 22
2.	Farul	12	9	2	1	30:10 20
3.	Dinamo Buc.	13	8	4	1	31:12 20
4.	Știința Tim.	12	8	3	1	22: 8 19
5.	Steagul Roșu	11	9	1	1	26:12 18
6.	Petrolul	11	8	2	1	33: 6 18
7.	Steaua	11	8	2	1	34:20 18
8.	U.T.A.	12	8	1	3	29:13 17
9.	Rapid	11	8	1	2	24:11 17
10.	C.S.M.S. Iași	11	6	4	1	24:13 16
11.	Progresul	11	5	5	1	20:13 15
12.	Minerul	12	4	6	2	14: 8 14
13.	Crișana	11	6	2	3	15:12 14
14.	Dinamo Bac.	11	4	5	2	14: 7 13

Clasamentul returului

1.	Dinamo Buc.	9	8	1	0	23: 7 17
2.	Steaua	9	6	1	2	19:11 13
3.	U.T.A.	9	4	2	3	16:13 10
4.	Progresul	9	4	2	3	19:19 10
5.	Rapid	9	3	3	3	17:12 9
6.	Dinamo Bac.	9	4	1	4	13:12 9
7.	Știința Cluj	9	3	3	3	14:14 9
8.	Știința Tim.	9	2	5	2	10:12 9
9.	Steagul Roșu	9	3	2	4	11:13 8
10.	Farul	9	3	1	5	6: 8 7
11.	Crișana	9	2	3	4	8:13 7
12.	C.S.M.S. Iași	9	3	1	4	13:19 7
13.	Petrolul	9	2	2	5	7:14 6
14.	Minerul	9	1	3	5	7:13 5

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	10	6	3	1	12: 6 15
2.	Steaua	12	4	4	4	19:16 12
3.	Rapid	12	1	6	5	17:24 8
4.	Progresul	12	3	1	8	18:28 7
5.	Steaua Tim.	11	1	4	6	14:19 6
6.	Știința Cluj	12	1	4	7	11:24 6
7.	C.S.M.S. Iași	12	1	4	7	14:34 6
8.	Farul	12	1	2	9	11:24 5
9.	Dinamo Bac.	11	2	0	9	8:26 4
10.	Steagul Roșu	12	1	2	9	8:28 4
11.	U.T.A.	11	0	3	8	10:28 3
12.	Crișana	12	0	3	9	6:30 3
13.	Petrolul	12	0	3	9	4:21 3
14.	Minerul	11	0	0	11	8:40 0

CU CINE MAI AU DE JUCAT

DINAMO BUCUREȘTI cu : Știința Timișoara (a), Știința Cluj (d).

STEAUA cu : Știința Cluj (a), C.S.M.S. (d).

ȘTIINȚA CLUJ cu : Steaua (d), Dinamo București (a).

RAPID cu : Crișana (d), Minerul (a)

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu : Dinamo București (d), Farul (d).

FARUL cu : Dinamo Bacău (d), Știința Timișoara (a).

PROGRESUL cu : U.T.A. (d), Steagul Roșu (a).

C.S.M.S. cu : Petrolul (a), Steaua (a)

STEAGUL ROȘU cu : Minerul (a), Progresul (d).

PETROLUL cu : C.S.M.S. (d), Dinamo Bacău (a).

U.T.A. cu : Progresul (a), Crișana (a)

DINAMO BACĂU cu : Farul (a), Petrolul (d).

CRIȘANA cu : Rapid (a) U.T.A. (d).

MINERUL cu : Steagul Roșu (d), Rapid (d).

Duminică 30 iunie

Minerul — Dinamo Bacău
Steagul Roșu — Dinamo București
Crișana — Știința Cluj
Petrolul — Steaua
Rapid — U.T.A.
Știința Timișoara — C.S.M.S.
Progresul — Farul

ȘAH

● Un concurs al celor mai puternici tineri jucători sovietici s-a încheiat recent la Moscova cu victoria lui Vitalinks și Zaharov cu cîte 9,5 puncte din 13 posibile. Iată partida cîștigată de Vitalinks cu albul la Zaharov :

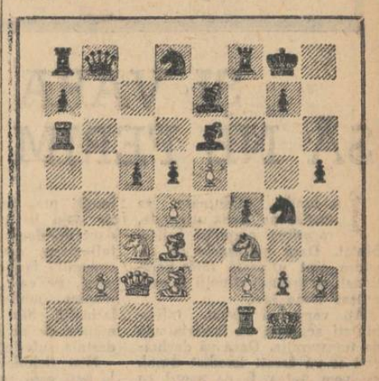

Poziție de control Alb — Rg1, Dc2, Ta6, Taf1, Nd2, Nd3, Cc3, Cf3, pioni b2, d4, e5, f2, g2 și h2 = 14 piese. Negru — Rg8, Db8, Ta8, Tf8, Ne7, Ne6. Cd8, Cg4, pioni a7, c5, d5, f4, g7, și h5 = 14 piese.

În poziția din diagramă albul a decis partida printr-un frumos sacrificiu de calitate : *23.T:e6 !* Jocul a continuat astfel : *23...Ce5 24. Cd5, Nd8 25. Nc4,Rh8, 26. Dg6. C:d4* (negrul încearcă să-și creeze contrașanse pe flancul damei) *27. C:d4, c:d4 28. Nd3, Rg8 29. e6, Cf6 30. C:f6+, T:f6 31. Dh7+, Rf8 32. Nc4* (o clipă de răgaz în cursul atacului — albul pregătește o nouă concentrare de forțe iar negrul caută cea mai bună poziție defensivă) *32...a5, 33. Te1, Re7 34. D:g7+, Rd6 35. Dd7+, Rc5 36. Dd5+, Rb6* (este destul de originală această plimbare a regelui negru) *37. e7 N:e7 38. Db+, Rc7 39. T:e7+. Rd6 40. Td7 mat.*

● Porreca (Italia) a cîștigat cu 9 din 10 puncte un turneu internațional disputat la Napoli în luna mai. Singura înfrîngere a suferit-o de la al doilea clasat, Toderevici (Iugoslavia).

● Se află în curs de desfășurare un meci de compoziție șahistă între problemiștii Braziliei și Italiei.

● Ediția din acest an a cupei „Clare Benedict", s-a încheiat cu următorul rezultat : 1) R. F. Germană 12,1/2 puncte, 2) Olanda 11; 3) Anglia 10,1/2, 4) Austria 9,1/2 ; 5) Spania 9; 6) Elveția 8 ; Fiecare echipă a fost compusă din 4 jucători. De remarcat numărul mare ale remizelor : din 60 partide jucate, 33 s-au încheiat la egalitate. Cîteva din rezultatele individuale : Kuijpers (Olanda) 4 puncte din 5 posibile, Darga (R.F.G.) 3 din 3.

● Dintre meciurile internaționale de șah prin corespondență care vor începe în toamna acestui an : R. P. Polonă — Elveția, Anglia — Elveția.

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau) e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunstein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0—0 (Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht), Nc5-b6 (Partoș)
7. d4 : e5 (Radovici), Cf6 : e4 (Soos)
8. Dd1-d5 (Günsberger), Ce4-c5 (Nicolau)
9. Nc1-g5 (Reicher), Dd8-e8 (Troianescu)
10. Cb1-a3 (Urseanu), a7-a6 (Braunstein)
11. Nb5-c4 (Partoș), Cc5-e6 (Braunstein)
12. Tae1 (Ghițescu), Ce6:g5 (Gheorghiu)
13. Cf3:g5 (red.), De8-e7 (Pavlov)
14. Cg5-h3 (Rusenescu), d7-d6 (Ciocîltea

MEDICUL vă sfătuiește

ȘI VARA TREBUIE SĂ NE FERIM DE RĂCEALĂ!

În lunile călduroase se caută, pe bună dreptate, răcorirea corpului înfierbîntat. Dacă mijloacele de răcorire sînt utilizate însă nerațional, se creează situații în care putem lesne răci.

Ați venit, să zicem, înfierbîntați acasă și cu lenjeria udă de transpirație. Dacă vă dezbrăcați și vă faceți imediat dușul, nu vom putea fi de acord cu dv. Dacă însă veți aștepta cîteva minute spre a vă mai răcori puțin înainte de a intra sub duș, atunci vom fi de aceeași părere, pentru că veți exclude posibilitatea contractării unei congestii pulmonare sau a altor suferințe produse prin răceală.

Cît de multă plăcere vă face consumarea unei înghețate în timpul arșiței, o știm cu toții. Dar ne-am permite să vă atragem atenția că e bine să nu vă grăbiți. Nu mîncați înghețata prea repede. Și să nu înghițiți bucăți prea mari înainte de a se topi în gură. Bineînțeles, dacă nu doriți să vă alegeți cu inflamarea amigdalelor sau cu congestia faringelui ori a laringelui, pe care, noi, medicii, le numim amigdalită, faringită, laringită. Sînt afecțiuni determinate de răceală, care produc destule suferințe.

Nici lichidele nu e bine să le beți prea reci și pe „nerăsuflate", mai ales cînd sînteți înfierbîntați. Vă expuneți la aceleași neplăceri ca la consumul nerațional al înghețatei.

Cînd mergeți la strand, așteptați mai întîi să se obișnuiască pielea cu aerul, să se zvînteze și apoi intrați în apă. Nu prelungiți baia peste măsură. Dacă simțiți că vă este frig, ieșiți imediat și acoperiți-vă corpul, căci altfel răciți.

Vara este foarte plăcut să dormiți cu fereastra deschisă. Este chiar și în interesul sănătății dv. Dacă aveți însă patul lîngă fereastră și obișnuiți să transpirați în timpul nopții, e mai bine să aveți la îndemînă un cearceaf pentru a vă înveli.

Cînd facem plajă, să nu ne lăcomim. În zilele prea răcoroase sau cu vînt e preferabil să pierdem o zi de plajă decît să ne expunem la răceli. Aceleași recomandări sînt valabile și cînd este vorba de băi la strand, la mare, în riuri sau lacuri.

Problema statului în „curent" a fost deseori dezbătută. În orice caz, este bine ca persoanele sensibile la răceală și insuficient călite, ca și sufeținzii de reumatism sau cei care fac ușor guturai ori nevralgii să evite de a sta în încăperi în care se află deschise în același timp ferestre și uși situate în locuri diametral opuse.

Dr. I. LEONESCU

Caleidoscop medical de sezon

● AERUL STAȚIUNILOR DE PE LITORALUL NOSTRU este bogat în hidrogen sulfurat. Acest gaz se degajă nu numai din mare, ci și din lacul Techirghiol și celelalte lacuri sărate învecinate, ca urmare a proceselor de putrefacție a florei și faunei din aceste ape. Datorită acțiunii sale excitante, hidrogenul sulfurat inspirat constituie un stimulator al schimburilor nutritive din țesuturi și un prețios mijloc de fortificare a organismului.

● MODUL DE ADMINISTRARE A APELOR MINERALE este în funcție de natura și stadiul bolii. Apele minerale care se beau reci sau mergînd se elimină din organism mai repede decît apele încălzite ori băile în poziție culcată.

● MAREA PUTERE DE REFLECTARE A RAZELOR ULTRAVIOLETE de către nisipul plajei de pe litoral se datorește faptului că nisipul marin este format din particule sidefii, ce au proprietatea să reflecte aproximativ 60% din totalitatea razelor solare căzute pe suprafața plajei.

● CATAPLASMELE, ÎMPACHETĂRILE ȘI UNGERILE CU NĂMOL sînt tot mai mult preferate băilor generale de nămol, pe considerentul că, în special cataplasmele și împachetările produc o creștere mai redusă a temperaturii în organele interne. În felul acesta, excitația terminațiilor nervoase și hiperemia la nivelul pielii devin mai puternice. Datorită acestui fapt, organismul suportă mai ușor nămoloterapia, iar resorbirea prin tegumente a substanțelor terapeutice conținute în nămol devine deosebit de eficientă.

● LA ACEEAȘI CANTITATE DE RAZE ULTRAVIOLETE și în aceeași unitate de timp — la persoanele care au pigmentația obișnuită a pielii — femeile se bronzează mai mult și mai repede decît bărbații.

● LITORALUL NOSTRU oferă la Mangalia posibilități și pentru cură internă cu ape minerale. Suferinzii de afecțiuni cronice ale aparatului digestiv și cei care au nevoie de cură de diureză găsesc în această stațiune izvoare sulfuroase mezotermale.

Dr. I. LEGIC

Actualități medicale

Stimulatorii artificiali ai inimii

Oamenii de știință sovietici și americani, lucrînd în mod independent unii de alții, au reușit să construiască aparate miniaturale pentru stimularea artificială a contracțiilor inimii bolnave, la care bătăile sînt neregulate și lipsite de forța de propulsie necesară pentru asigurarea nevoilor de circulație a sîngelui în organism.

Aparatul construit de Dr. Zoll din S.U.A. cîntărește 200 de grame și folosește curentul electric, furnizat de cîteva micropile aflate în aparat, pentru stimularea și reglarea automată a ritmului contracțiilor inimii.

Cutia aparatului producător de curent electric este fixată în musculatura abdomenului. De la ea pornesc doi electrozi de metal (platină-iradiu) care se fixează în musculatura ventriculului sting al inimii. În felul acesta aparatul — denumit de autor „Pacemaker" — furnizează inimii bolnave curentul electric de care ea are nevoie pentru a continua să bată, într-un ritm fiziologic de 50—70 bătăi pe minut. Micropilele furnizoare de curent sînt capabile să funcționeze de la 3—5 ani. Aparatul însă prezintă riscul ruperii electrozilor și al defectării frecvente, punînd în pericol viața pacienților.

Cercetătorii sovietici au construit un cardiostimulator electric mai perfecționat. Acesta are marele avantaj că, odată montat, el nu mai are nevoie de electrozi. El poate impulsiona inima „de la distanță", îmbunătățindu-i activitatea și facîndu-i o adevărată și perseverentă „reeducare" timp de luni și ani de zile pînă își recapătă autonomia de funcționare. Aparatul conține două piese principale. Stimulatorul propriu zis, foarte mic, se introduce pe cale operatorie în torace și se branșează pe suprafața inimii. El este acționat de către un minuscul emițător electric pe care bolnavul îl poartă pe piept. Emițătorul produce semnale ritmice — în ritmul dorit de medici — pe care stimulatorul fixat pe inimă le recepționează și le transformă în impulsuri electrice care la rîndul lor vor produce contractarea, în același timp a mușchiului cardiac.

Dr. Mircea OLTEANU

ȘTIAȚI CĂ...

...în spațiul interplanetar s-a demonstrat existența unei iradieri electromagnetice, care ar putea deveni dăunătoare cosmonauților în cazul în care aceștia ar fi insuficient protejați prin materialele corespunzătoare?

...experiențele cercetătorilor sovietici în domeniul microbiologiei cosmice, făcute cu ajutorul navelor cosmice, au dovedit marea rezistență și adaptabilitate a microorganismelor în spațiul interplanetar, ceea ce confirmă posibilitatea transmiterii microbilor (deci și a vieții) de pe o planetă pe alta?

...ideea întreruperii complete, pe timp îndelungat, a circulației sangvine, prin răcirea corpului (hipotermie) și realizarea circulației extracorporale cu ajutorul aparatului artificial inimă-plămîn, în scopul unor operații importante pe inimă, s-a născut în același timp în Franța, Anglia și R. P. Română?

...săpăturile făcute de arheologi unguri la Tököd (R. P. Ungară), pe locul unei vechi așezări romanice, au scos la iveală printre alte interesante vestigii și obiecte de uz medical? Dintre acestea din urmă a atras atenția o superbă lingură de farmacie argintată, împodobită cu frumoase desene ornamentale, a cărei vechime a fost apreciată de specialiști de circa 1 800 de ani.

...făina de pește — obținută din pește de orice soi, degresat, uscat și măcinat mărunt — este cel mai bogat concentrat alimentar de proteine naturale? Ea poate fi întrebuințată la prepararea celor mai variate rețete culinare de la pîine, supe, sosuri — la biscuiți, budinci, prăjituri etc. fiind de cinci ori mai bogată în proteine și vitamine decît carnea.

...soia, o plantă asemănătoare din multe puncte de vedere cu fasolea, este un vechi aliment de origine chinezească, foarte bogat în proteine vegetale? Un kilogram de soia produce tot atîtea calorii ca și un kilogram de carne de vacă, iar laptele de soia nu este cu nimic inferior laptelui de vacă din punct de vedere al conținutului de proteine.

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● *DE CURÎND s-a putut constata că atunci cînd se bea un lichid, se introduce în organism și o oarecare cantitate din sticla paharului, deoarece sticla obișnuită este parțial solubilă în lichide. Aceasta nu trebuie însă să îngrijoreze, fiindcă atunci cînd bem, bunăoară, un pahar cu apă, se absoarbe abia a zecea mie parte dintr-un gram din sticla paharului.*

● *PENTRU combaterea abuzului de tutun, în Anglia s-au creat clinici pentru fumători. Tratamentul durează 3 luni și constă în psihoterapie, lecții de educație sanitară și reducerea treptată a numărului de țigări. Ca medicație, se utilizează doar lobelina. Nimeni nu poate afirma însă cu precizie dacă după ieșirea din aceste clinici, foștii „suferinzi" s-au vindecat pentru totdeauna de patima fumatului.*

● *MEDICII japonezi și oncologii din S.U.A., ca și mulți alți medici și fiziologi, sînt astăzi de părere că persoanele care consumă lapte și derivatele lui în cantități mai mari, prezintă mai multă rezistență la îmbolnăvirile de cancer decît cei care nu uzează de aceste alimente. Rezistența sporită la îmbolnăvirile de cancer s-ar datora, într-o oarecare măsură, substanțelor hormonale conținute în lapte.*

● *MARELE scriitor A. P. Cehov a fost medic. În primii ani după absolvirea facultății de medicină el încă nu se hotărîse pe care din cele două ocupații să le prefere. Cînd în 1886 a trimis unei reviste una din reușitele sale nuvele, revista i-a solicitat să o semneze nu cu pseudonimul său A. Cehonte, ci cu numele său adevărat. Scriitorul a acceptat, dar după aceea a regretat mult timp gestul pentru că intenționa să-și păstreze numele adevărat pentru articole medicale serioase.*

Cum ne aranjăm locuința

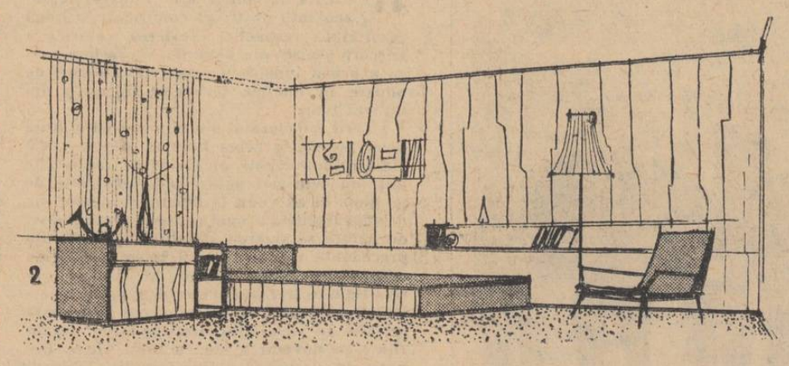

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Dovlecei pane; sărmăluțe în foi de viță; fructe.

— Sufle de conopidă; mîncare de cartofi noi cu mărar-salată; tartă cu vișine.

— Ciorbă de fasolică dreasă cu smîntînă; șnițel cu salată verde; compot.

— Salată orientală; cîrnați de purcel pe varză călită; fructe.

— Ouă răscoapte cu sos de muștar; mîncare de fasolică cu smîntînă; orez cu lapte.

— Scrumbii la grătar; friptură cu cartofi noi, salată; spumă de fructe.

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

A. M. din București dorește să știe ceea ce se poate face — ca desert — din vișine. Iată răspunsul nostru:

PLĂCINTELE DE VIȘINE

Scoatem sîmburii de la 1 kg. de vișine peste care presărăm 3—4 linguri de zahăr tos. Le lăsăm să stea astfel o oră. Între timp facem un aluat din caimac în felul următor:

Dintr-un pahar de caimac, 1 pahar de făină, un praf de sare și o nucă de unt facem o cocă bine lucrată. O lăsăm să se odihnească 10—15 minute. Întindem apoi o foaie, nu prea subțire, o tăiem pătrate de 10—12 cm. și pe fiecare pătrat se pune o lingură de vișine scurse de zeamă. Se întorc colțurile în formă de plic, se apasă cu degetele de jur împrejur ca să rămînă bine lipite. Se ung cu ou pe deasupra, se așează pe tavă și se bagă în cuptor să se coacă. Cînd sînt gata se presară cu zahăr.

BUDINCĂ DE VIȘINE

Curățim de sîmburi o jumătate kg. de vișine, le presărăm cu 2 linguri de zahăr și le lăsăm să stea așa o oră. Într-un vas frecăm 150 g. unt pînă devine spumă, peste care adăugăm 5 gălbenușuri și 125 g. zahăr. Frecăm mai departe. La această compoziție punem o ceașcă de pesmet, o linguriță de scorțișoară pisată, vișinele scurse de zeamă și albușurile bătute spumă. Turnăm acest preparat într-o formă unsă și tapetată cu pesmet. Trebuie să stea la cuptor aproximativ 45 minute. Se poate servi cu sirop de vișine.

VIȘINE COAPTE

Legăm cîte 5—6 vișine în buchete cu cotoarele lor cu tot. După aceea, fiecare mănunchi se moaie în aluatul din vin și ținute de codițe le coacem în grăsime bine încinsă. Se servesc pe o farfurie rotundă presărate cu zahăr pisat amestecat cu vanilie, calde. **Aluatul din vin:** Batem într-o oală 5 gălbenușuri cu 100 g. zahăr, 200 g. făină. Avem grijă să nu se facă cocoloașe. Subțiem apoi acest aluat cu 9 linguri de vin alb.

Masele plastice la bucătărie

Masele plastice, a căror prezență am remarcat-o pînă acum în multe domenii industriale, se afirmă tot mai mult și pe planul articolelor de uz gospodăresc.

Iată o descriere succintă a produselor din mase plastice utilizate în gospodăria noastră și care datorită însușirilor deosebite pe care le au masele plastice (colorit atrăgător, lavabilitate, rezistență etc), rivalizează cu succes cu articolele similare realizate din materiale naturale. Să începem cu fețele de masă și perdelele din folii de policlorură de vinil realizate de combinatul „Arta Guban" din Timișoara. Într-adevăr, acestea satisfac gusturile și cerințele cumpărătoarelor. Frumos colorate (adevărate imprimeuri din plastic, multicolore), rezistente și ușor lavabile, ele sînt mult apreciate de gospodine. Utilizarea lor n-a scăzut nimic din aspectul bucătăriei, dimpotrivă l-a făcut mai plăcut.

Dar iată, obișnuitele mașini de tocat și măcinat au devenit și ele mai atrăgătoare, mai igienice, mai ușor de spălat, prin realizarea unor repere din mase plastice. Este meritul colectivului fabricii „Flacăra" din Ploiești, faptul că a proiectat și realizat aceste repere din mase plastice.

Gospodina a început să calce rufele. A scos un obiect în forma unui pahar mai plat și a început să stropească cu el rufele. Este umezitorul de rufe realizat tot din mase plastice de colectivul fabricii „Muntenia" din Capitală.

Cunoașteți că, scrumierele, minerele periuțelor de dinți, paharele din camerele de baie, toate sînt din mase plastice. Dar, specialiștii nu se mulțumesc numai cu atît. Ei caută posibilitatea extinderii utilizării maselor plastice și mai mult în gospodării. În acest scop ei au realizat suporturi pentru ghivece de flori, flori artificiale, linguri pentru sosuri, furculițe, scobitoare și multe altele din masă plastice

Apartament de 3 camere

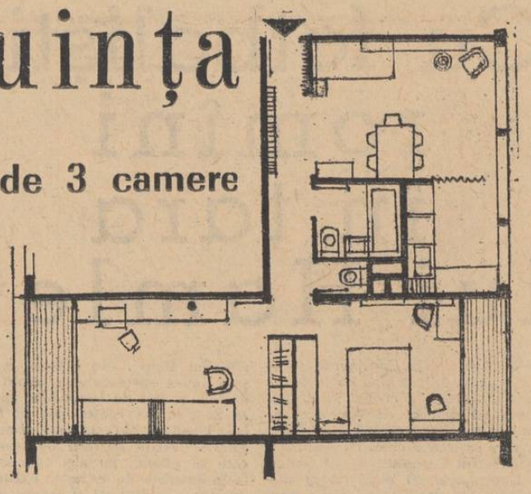

Ce destinație să dăm fiecărei încăperi? Cum să o mobilăm? Cum să o decorăm?... Și toate astea în așa fel, încît spațiul să fie bine utilizat și fiecare din ele să ofere un coltișor tihnit și netulburat locatarilor ei.

Pornim de data asta de la un proiect modern. Un proiect care, renunțînd la soluția obișnuită, nu mai înghesuie toate încăperile într-un dreptunghi oarecare, ci le resfiră... Le resfiră în așa fel, încît fiecare apartament al blocului, pe oricare latură s-ar afla el, să aibă cel puțin o cameră orientată spre miazăzi, adică spre soare.

Dat acest element al problemei, răspunsul la prima întrebare vine de la sine: camera însorită va fi, firește, a copiilor. Părinții pot rămîne și mai... în umbră, sufrageria și bucătăria cu atît mai virtos...

E firesc ca locuința să fie împărțită în așa fel, încît din vestibul să se dea în sufragerie, nu în dormitorul părinților. Și mai puțin în acela al copiilor! E la fel firesc ca din sufragerie să se intre fără nici un ocol în bucătărie. E firesc ca din bucătărie să se poată ieși de-a dreptul pe terasa care, vara, e cea mai plăcută sufragerie. Iar că la baie, fiecare trebuie să ajungă din camera în care doarme, mai ales, cît mai de-a dreptul, e... la mintea omului.

Principiile generale o dată fixate, fiecare gospodină va ști ce destinație trebuie să-i dea fiecărei încăperi de care dispune.

Desenul nr. 2 înfățișează acel colț al sufrageriei, care prisosește după ce masa și scaunele au fost așezate la locul lor. Bufetul propriu zis nu are ce căuta în sufrageria pe care de bucătărie nu o desparte decît o simplă perdea. Într-o asemenea bucătărie își are locul doar o minusculă servantă, din care la nevoie va ieși la iveală sticla cu... cele cîteva păhărele. Un studio de o singură persoană, un raft pentru cărți, un fotoliu și o lampă pe piedestal au ce căuta.. Ele îi dau posibilitate celui ce se culcă mai tîrziu, sau se scoală cu noaptea-n cap, să-și facă siesta, tabietele și lectura, apoi să se scoale, să se îmbrace și să plece... fără să stînjenească odihna celorlalți.

Dormitorul părinților se aranjează... ca oricare dormitor. Dar al copiilor?... Ilustrațiile 3, 4 și 5 ne dau soluțiile bune: prima e valabilă în cazul camerei lungi și înguste, a doua în cazul unei încăperi mai pătrate, a treia atunci, cînd nicicum nu avem spațiul necesar amplasării a două paturi. Înțelegem cazul cînd două paturi ar reduce la nimic locul necesar pentru... joacă. După cum se vede, tustrele soluții au în vedere excluderea, pe cît posibil, a prilejuiului de hîrjoneală înainte de... venirea somnului.

Pe rafturi se pot așeza cărțile de școală și cele de lectură, în scrinurile de sub ele jucăriile, traforajul, albumul filatelic. Pe tăbliile care se trag de sub rafturi se pot face lecțiile, aceste tăblii luînd totuși foarte puțin din spațiul încăperii.

Drept elemente decorative: „Podoabe" cît mai puține, dar cît mai în ton cu mobilierul și tapiseria acestuia. O glastră cu flori, ici-colo cîte un obiect de artizanat, în tavan o lampă fără alte podoabe decît corpul luminos și... perfecta geometrie...

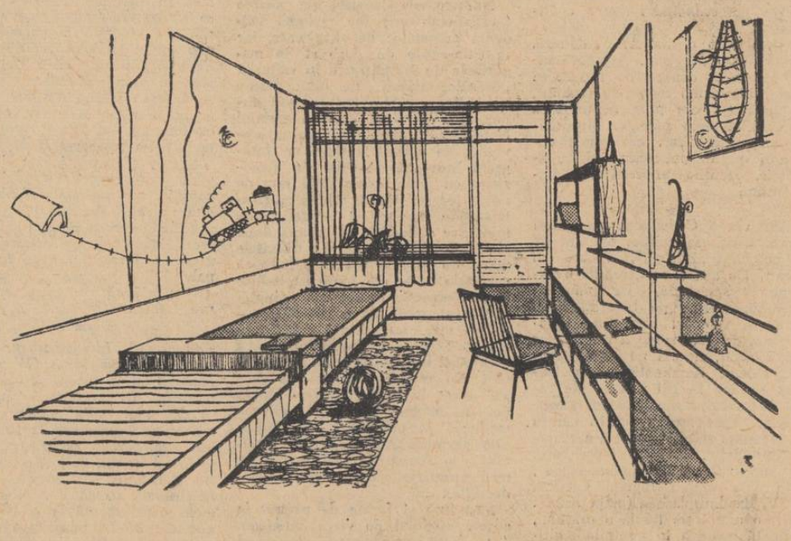

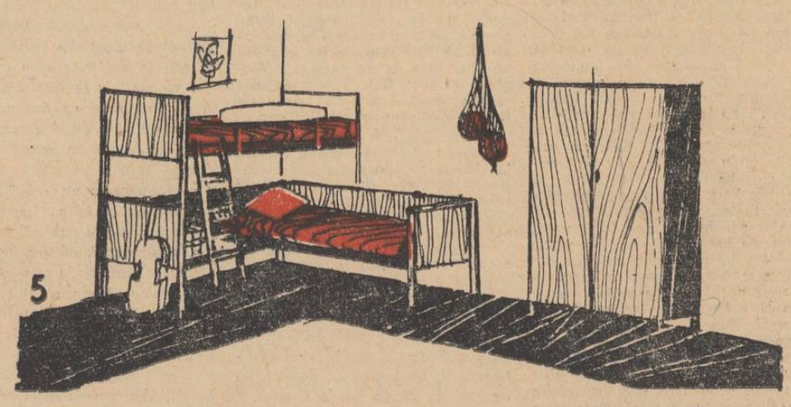

Alegeți-vă costumul pe care-l preferați. Poate fi executat din poplin, balon, țesătură de in imprimată, sau alt material mai plin.
Nu uitați că accesoriile potrivite întregesc ținuta.

Desene de Raia SOLOMONICA

• COLȚUL CELOR MICI • COLȚUL CELOR MICI •

CE MESERIE ARE FIECARE?

LENEȘĂ E DOAR PISICA

Tăticul meu lucrează-n mină,
Mămica mea la o cantină,
Iar surioara mea cea mare
Este fruntașă țesătoare.

Bunica mea, așa bătrînă,
Nu stă degeaba, toarce lînă
Și numai eu nu fac nimica...
Adică eu și cu pisica.

Se poate asta? Nu se poate!
Mămica să le facă toate?
Să spele rufe, să cîrpească,
Să mănînce și să gătească?

De ce să n-o ajut și eu,
Că nu e chiar așa de greu.
Voi mătura prin toată casa,
Voi pune și voi strînge masa.
Voi șterge praful peste tot..
Ca s-o ajut și eu cît pot,
Să vadă tata și mămica
Că leneșă e doar pisica.

Florin IORDĂCHESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

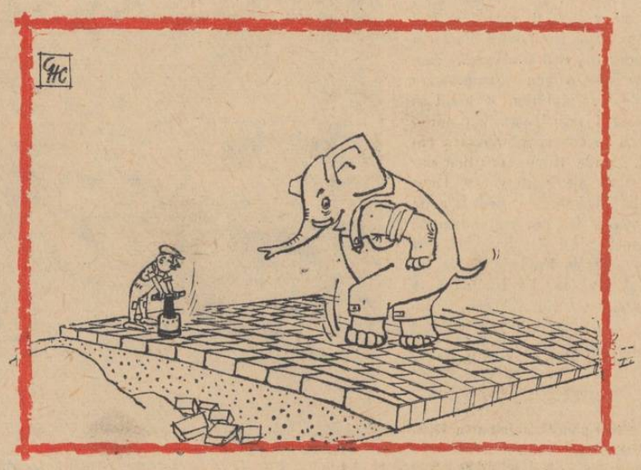

Ora de odihnă

Acum copiii sînt în pat:
S-au dezbrăcat și s-au culcat
Și cu obloanele închise
Dorm somn ușor și plin de vise.
„Voi păsărelelor măestre
Nu mai cîntați pe la ferestre.

Voi greieraș stați liniștiți
De loc să nu mai țiriiți.
Copiii trebuie, în tihnă,
Să-și aibă ora de odihnă
În dormitorul lor, aici.
Dorm somn adînc, copiii mici"

Cînd ora-ntreagă a trecut,
Obloanele s-au deschis.
Din somn copiii s-au sculat
Și repede s-au îmbrăcat.
— Acum, copii, că v-ați sculat
Să-mi povestiți tot ce-ați visat!

(Prelucrare după un text de
E. TARAHOSCAIA

MATTY

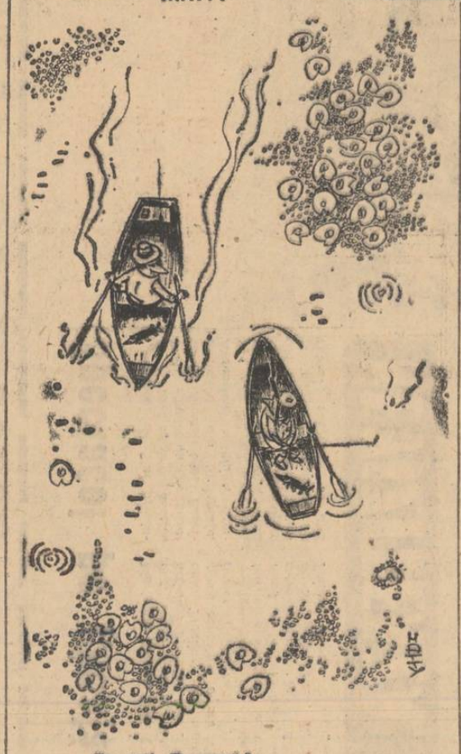

— Eu, trei. D-voastră ?
— Șase !

GH. CHIRIAC

CARICATURISTUL E DE VINA

EL : — Cum, tu citești ziarul la masă ?
EA : — Caricaturistul mi l-a desenat mie !...

— Vai, maestre, tocmai la păr ți s-a terminat tușul ? !...

— De ce n-a desenat un troleibuz mai mare ?

T. PALL

CANICULĂ
— Tiii, ce s-a înmuiat asfaltul !...

FRED GHENĂDESCU

— De ce te-ai băgat în înghesuiala aia ?
— Ca să mă răcoresc...

— Cine o fi inventat lumina electrică ?
— Probabil vreun cetățean foarte în vîrstă !...

INTÎMPINARE

Tovarăşe preşedinte al comitetului de bloc

Subsemnatul Temistocle Țicău, de profesie locatar în blocul ce cu onoare îl preocup eu și familia mea compusă din două camere, baie, hol, copil și soție cu acces la dependințe, mă adresez dumneavoastră în calitate de președinte al comitetului de bloc, fiindcă vă știu ca pe un om superior și ocult.

Vecin cu noi conlocuiește un oarecare individ Ionică Vasilescu, în vîrstă de aproximativ nu știu cîți ani, ba poate chiar mai mult, că nu m-am uitat nici în buletinul lui. Acest, pardon de expresie, Vasilescu, lucrează la Întreprinderea „Frigotehnica", în calitate de referent frigo-tehnic clasa 8-a că într-a 9-a a rămas eminamente repetent. Din pricina acestui ins, total lipsit de conștiință cinică, noi trebuie să ne înăbușim cele mai elementare sentimente de petrecere cu oaspeți, invitați, musafiri și alte viețuitoare care se aciuiază pe la casa omului, cînd sînt invitate...

De pildă, săptămîna trecută, în noaptea de 25 spre 27, că a ținut două zile, am organizat în locuința mea o serată cultural-artistică, un ceai de tei dansant la care și-a dat concursul de împrejurări magnetofonul cumnatului meu, cu ultimele noutăți literare : „Sucu, Sucu", că noi alcool nu inhibăm, „Ceau-ceau Didina", „Tu mi pitacii", precum și alte cimilituri, că noi altă literatură nu cîtim, fiind culți și fără beletristică literară. Ne-am distrat așa dar pîn' la tencuială și pînă-n zori de zi cînd a bătut în ușă colocatarul meu, un tip ambițios, recalcinat și incolor că era alb ca varul sau ca calcio-vecchio care i se desprinsese de pe pereți și decăzuseră pe dușumea în chip de calciu praf care e sănătos căci întărește scheletul omenesc. Cînd am auzit că numitul prototip sună la ușă, noi toți invitații plecat-am nouă din salon și cu Ortansa zece, deși bambina mai cînta și vinul era rece.

Am deschis ușa și în prag se autoclătina de somn Vasile Ionică îmbrăcat în desuuri, adică în pijama din cele de gata, lei 74 per bucată cu ambalaj din vinilin, pe Lipscani, în dungi. Cumnatul meu nu și-a pierdut prezența de spirt că la o adică e mai viteaz decît Athos, Portos și Nea Fane la un loc și l-a întrebat pe interlocutorul din ușă : „Ce te legeni codrule fără ploaie, fără vînt ?". Dar ce vînt ! C-a ajuns vecinul pînă-n balustradă. Vecinul a ajuns în stradă incognito, așa că nu știu de ce s-a plîns că doar nu l-a recunoscut nimeni. Nici măcar el nu s-a mai recunoscut cînd s-a uitat în oglindă.

E drept că cumnatul meu e o vietate care-și pierde ușor controlul financiar al nervilor, dar asta pentru că băuse un pahar cu șnapanie și pentru că așa... e arborele lui ginerologic din tată în mamă și în plus suferă și de procese nevrotice, anastenice și alte procese la tribunalul raional, unde a fost amînat din cauză că reclamantul a lipsit fiind la examen, unde n-a răspuns absolut nimic, avînd maxilarul luxat, iar examenul fiind medical.

Tovarăşe preşedinte al comitetului de bloc, subsemnatul vă rog să-mi eliberați o recipisă că sînt un om pașnic și că mă împac cu toți vecinii după ce mă cert. E drept că la mine în incintă organizez serbări cimpenești, adică îți vine să-ți iei cîmpii, dar aceste baluri nu țin o veșnicie căci vorba ceea, ce e bal ca balul trece, eu rămîn la toate rece, că d-aia cumpăr cîte două blocuri de gheață pe zi. E adevărat că adesea se aud pînă-n stradă diferite refrene vocale ca : „Mai desfundă o sticlă !", „Taci că te plesnesc !" sau „Treci Temistocle la Perinița !", dar vă întreb eu : poți să nu treci la Perinița și să nu încurajezi folclorul popular ?

În ce privește zgomotele de gălăgie care pătrund prin pereți pînă la vecini, eu cred că pereții ar trebui izolați ori cu izolit-band ori cu vată termopilă, ori cu alt material dezolant.

În post-cristum vreau să vă mai atrag atenția că, din pricina reclamațiilor survenite atît împotriva, cît și în contra mea, mă simt într-o stare psihozoologică proastă și pentru redresarea mea gastro-culturală va trebui să organizez și în săptămîna aceasta o micro-petrecere cu invitați gălăgioși ca la nunta din filmul „Rococo și frații lui" și cu asta cred c-o să-mi amenajez sănătatea și va fi fine del primo temperamento.

Rămîn la latidudinea și longitudinea dumnevoastră ca să-mi eliberați dovada salicilată de mine.

Al dumneavoastră,
TEMISTOCLE ȚICĂU
de profesie dați-mi dovada,
măi tovarăși !
p. conf. I. AVIAN

REBUTURI DE ACUM 300 DE ANI

Este cunoscut faptul că în timpul stăpînirii turcești, în Brăila au fost săpate nenumărate hrube avînd scopuri fie strategice (ca de pildă pulberăria descoperită într-o hrubă din str. Cetății nr. 35), fie economice — depozite de mărfuri, crame etc.

Cu ocazia unor săpături făcute recent pentru îndreptarea falezei Dunării, la o adîncime de 5—6 metri, s-a descoperit o hrubă necunoscută încă în care s-a găsit un imens borcan. Cercetătorii muzeului de istorie din localitate, informați despre această descoperire, au trecut la o cercetare mai sistematică a hrubei. Cu acest prilej au fost găsite alte 11 mari borcane de provizii, din lut, smălțuite în interior. Borcanele, folosite pentru depozitarea untdelemnului, erau frumos aranjate și izolate prin bîrne, lăsînd între ele o potecă. S-a determinat că aceste piese au fost depozitate la sfîrșitul sec. al 17-lea.

Continuîndu-se cercetările au fost descoperite 120 lulele turcești din lut ars. Examinarea lor a scos la iveală faptul că toate aveau cîte un mic defect. Se pare că e vorba de un depozit de lulele rebutate pe care negustorul respectiv, neputîndu-le desface, le-a depozitat în hrubă.

CUNOAȘTEȚI ?

1. — Care a fost cel mai mare cutremur din ultimii 200 de ani ?

2. — Care este continentul cu cel mai mare număr de cutremure (înregistrate anual) ?

3. — Care este cel mai lung tunel din lume ?

4. — Care este cel mai lung fluviu din lume ?

5. — Care este cea mai mare cascadă ?

6. — Care este orașul situat la cea mai mare altitudine deasupra mării ?

7. — Care este fluviul ce varsă cea mai mare cantitate de apă în mare ?

Răspunsuri

1. — Yokohama-Tokio — 1.9.1923 — 200.000 morți.
2. — Asia, aproximativ 40 cutremure anual și cu 208 epicentre.
3. — Simplon, (Elveția - Italia) 19,8 km., construit în anii 1896—1906.
4. — Nilul, 6671 km.
5. — Utigards-Foss (Norvegia) 610 m.
6. — La Paz (Bolivia) 8694 m.
7. — Amazon : 120.000 m/sec. : (are un bazin de 7,18 mil. km.²).

Maxime și cugetări

MUNCA

● **Munca este izvorul oricărei avuții. Este prima condiție de bază a vieții omenești.**
FR. ENGELS

● **Iubiți munca ! Nici o putere nu face pe om atît de mare și înțelept ca puterea muncii în colectiv.**
M. GORKI

● **După gradul în care este prețuită munca se poate cunoaște gradul de civilizație al unui popor.**
N. A. DOBROLIUBOV

● **Biruiți momentul cînd nu vă vine să lucrați și mai tîrziu va veni inspirația.**
I. P. PAVLOV

● **Toți la lucru / Munca e viață, avere / în ea e mîndrie / în ea e putere.**
DIM. BOLINTINEANU

● **Munca continuă învinge totul.**
VIRGILIU

● **Munca e o bogăție ce nu se risipește.**
AL. RUSSO

● **Nu există nici o plăcere pentru muritorii fără lucru.**
SHAKESPEARE

REBUS

UN CAREU CURAT...

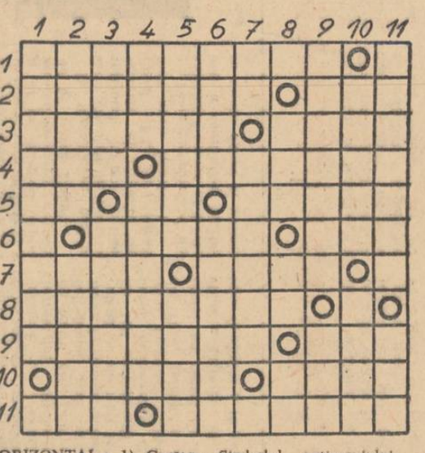

ORIZONTAL : 1) Curățenie sufletească 2) Curat-murdar — Curat 3) Curățat — Curățenie la superlativ ! 4) În curățenie — Curat 5) George Teodoru — Simbolul antimoniului — Transportau odinioară materia primă pentru curățenie ! 6) În el se transcriu pe curat notițele — Curățit la urmă 7) Sentiment curat — Se curăță în familie ! 8) Curățire (fig.) 9) Învățată să prețuiască curățenia — La înmulțire. 10) Cultivatori de in — Îl cureți ! 11) Curat la mijloc — Caută să scape basma curată.

VERTICAL : 1) Creatorul creatorului expresiei : Curat-murdar ! 2) Păstrați curățenia ! — Odinioară, sfetnic în divanul domnesc 3) Se pricepe — Sînt uneori în întreceri pentru titlul de „cea mai curată" (sing.) 4) Cînd e curat e limpede, clar, sonor, cristalin ! — Manta țărănească 5) A curăța — A povesti 6) Poet și autor dramatic contemporan — Bloc de piatră așezat în regiuni cu care n-are nimic comun din punct de vedere geologic 7) Posed — Servește la curățenie 8) Se îmbracă în piele de oaie ca să pară că are gînduri curate — La fel — Paul Zamfirescu 9) Curățate — Diviziune de timp 10) Legări — Felicitat 11) Se curăță cu praf de curățat — Marcă de automobil.

N. CORNEA

IN PĂDURE

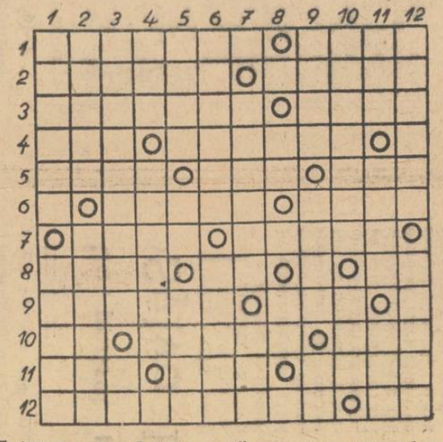

ORIZONTAL : 1) Autoarea poeziei „În pădure" — Autorul versurilor „Dusum-am în codrul des" 2) Pădure lîngă Latinu unde regele Numa se întîlnea cu nimfa Egeria. (mit.) — Pădurea desfrunzită 3) În pădurea cea umbroasă — Ca muma pădurii 4) A iubi (arh) — „Spune că vin-un vînt de iarnă răscolind păduri" în poezia „Rapsodii de toamnă" de G. Topîrceanu 5) Mac pe lac ! — Repriză la volei — Picior de lemn ! 6) Dispoziție — Liberi cugetători 7) Pictor român contemporan — Scriitoare sovietică, autoarea poeziei „Peste noianul muguriilor verzi" 8) A dat foc Romei — Consoane — Zar la table 9) Nemișcată — Voinicul pădurilor 10) Notă muzicală — Covorul din pădure — Rîu în Scoția 11) Semn că s-a făcut foc în pădure — A scris poezia „Stegarii lui Ștefan cel Mare" — Unitate de măsură la cubajul lemnelor 12) Operație de tăiere a buștenilor pentru a se obține piese de lemn prismatice — Notă muzicală.

VERTICAL : 1) Potecile pădurii — Zeițe ale pădurii, la greci (mit). 2) „De treci codrii de... / de departe vezi albind / Și-auzi mîndra glăsuire a pădurii de argint" (Eminescu — Scrisoarea III-a) — Autorul poeziei „Inima-i pădure verde" 3) Nu există pădure fără uscături — Pronume 4) Întreprinderea Comunală Oradea — În pădure 5) 1000 lei (fam.) — Afirmație — Esențe ca stejarul, fagul 6) Din nou — Pește de baltă 7) Poet rus, autorul poeziei „Pădurile-s goale, ogoarele seci" — Interjecție 8) Notă muzicală — Vocale 9) Taur sălbatec, care trăia odinioară și în pădurile munților din țara noastră — Se înalță în zori de zi deasupra pădurii — S 10) Loc în pădure unde copacii sînt rari — Pădureni în regiunea Pitești 11) Nume — Ifose — „La mijloc de codru..." 12) Obiceiul de a pune brazi la poarta nuntașilor — Păduri seculare.

Florina EFETCU

POȘTA redacției

C. ALLA — București : **Desenul ce ni l-ați trimis și în care satirizați I.A.L. din raionul 30 Decembrie, este sub nivelul admisibil. Vă sfătuim să faceți o sesizare, relatînd cazul. Va avea un efect prompt și sigur.**

N. PÎRVU — Cluj : **Informații noi și ample despre createa la Weimar a unei vaste bibliografii avînd ca temă opera lui Goethe — „Faust", nu deținem. Iată pentru ce vă sfătuim să vă interesați personal de acest lucru.**

ION AUREL — Constanța : **Revista noastră caută să publice tot ceea ce este valoros din poșta ce-i sosește. Nepublicarea unor materiale nu trebuie să ducă la descurajare. Este tocmai ceea ce vă recomandăm prin aceste rînduri. Sperăm că ne veți scrie despre alte lucrări mai interesante.**

COSTEL MIRCEA — Roman : **Încercarea de a face „O vizită în iad" nu i se pare nimerită nici unui cititor. Materialul urmărește, în principal, să combată misticismul. Combaterea nu este făcută, din nefericire, cu mijloacele cele mai adecvate. E o redare oarecum monotonă. Nereușind cu această temă, treceți la alta, mai terestră. S-ar putea să reușiți.**

VERONA MODIU — Brașov : **Despre descendentele actorului Al. Moissi puteți afla mai multe lucruri adresîndu-vă scriitorului Victor Eftimiu.**

Cosmetice

E.M.P. : **Ridurile de la ochi și colțurile gurii nu se datoresc rîsului, ci sînt consecința pielii uscate care fiind lipsită de grăsimea naturală se cojește și se ridează, chiar la vîrsta dumneavoastră. De aceea este necesar ca obrazul să-l îngrijiți un timp în mod deosebit, iar după ameliorare veți continua să aplicați zilnic puțină cremă în jurul ochilor și de 2 ori pe săptămînă pe tot obrazul. Iată cum trebuie să vă îngrijiți fața: în primul rînd o veți curăța bine cu emulsia Doina apoi veți aplica puțină cremă pe toată fața. Porțiunile cu puncte negre le veți freca cu făină de mălai după care le veți șterge cu următoarea soluție : camfor 0,5 g, acid salicilic 1 g, alaun 1 g, alcool 30 g, apă 70 g. Odată pe săptămînă veți aplica pe față o mască de gălbenuș de ou amestecat cu untdelemn și zeamă de lămîie cîte o linguriță. În sezonul acesta puteți șterge fața cu suc de roșii, zeamă de castraveți, pepene galben, fragi, piersici.**

LILI — Urziceni : **Produsele pe care le folosiți împotriva pistruilor sînt foarte bune și procedeul cu apa oxigenată dă rezultate cu condiția ca concomitent să aplicați pe față o cremă hrănitoare „Nutrin", „Doina" sau „Magnolia". Apa oxigenată se prepară din perhidrol și este o soluție slabă pe care o puteți folosi pentru decolorarea părului mai ales dacă aveți un păr sănătos și rezistent.**

V. M. — Craiova : **Un ten frumos este rezultatul unei îngrijiri perseverente. De aceea este necesar să vă îngrijiți obrazul în mod rațional. Prima condiție este curățirea lui zilnică, apoi aplicarea unei creme hrănitoare. Timp de 2 săptămîni veți folosi și crema Maria ca să vă curețe fața de pete. De 2 ori pe săptămînă veți aplica o mască de drojdie de bere amestecată cu miere de albine și zeamă de lămîie.**

Medicale

N. R. — 13 : Nu vă faceți probleme. Fenomenele nu sînt în afara normalului. Obișnuința va schimba treptat acest aspect al problemei.

GEORGESCU — apicultor București : **Ideea că lăptișorul de matcă ar putea fi în vreun fel dăunător organismului, este cu desăvîrșire falsă. Experimental au fost dovedite efectele lui pozitive asupra organismului. Nu poate în nici un fel fi vorba de o proliferare haotică celulară. Stadiul actual al cercetărilor din toate țările vă dă dreptul să respingeți categoric asemenea idei.**

POPA DUMITRU — H.F.E.T. : **Nu căutați soluții fanteziste. Sesizați imediat dispensarul dermato-venerian și începeți din nou tratamentul. La indicația medicilor specialiști, sora care este detașată la dvs. vă poate face cu siguranță tratamentul.**

B. ANGELA — Sighișoara : **Problema principală este ca medicii specialiști O.R.L. din localitate să stabilească dacă bolnavul beneficiază sau nu de operație. Trebuie să fie clar că nu toată lumea poate beneficia de intervenția amintită.**

M. Z. T. — Zimnicea : **Nu credem că ceea ce ne scrieți este real. La 22 ani asemenea fenomene sînt rare. Chiar dacă dv. aveți o justificare. Ar fi bine să vă învingeți jena și să vă prezentați unui medic psihiatru și unui specialist endocrinolog. Cu ajutorul lor și al unui efort personal, veți depăși momentul actual neplăcut.**

MIMI — Loco : **Vă promitem că în curînd vom reveni cu lămuriri în legătură cu informația cuprinsă în articolul „Dinții care aud".**

CORINA NESTOR — Iași : **Am tratat în cîteva rînduri în ziar tema, de ce roșesc unii oameni și am arătat că nu se poate face prea mult pentru împiedicarea fenomenului. Singura mîngîiere este aceea că, odată cu vîrsta, aceste reacții rapide se atenuează și devin mai puțin supărătoare.**

S. M. T. — București : **Soluția inițială este repetarea — eventual în alte condiții. Treptat survine o obișnuință, care ajută la înlăturarea neajunsului de care vă plîngeți.**

GRIGOROVICI C. A. : **Situația este desigur foarte serioasă. Ar fi util un consult la neuropsihiatrie. Dar se pare că aveți resurse de a găsi și singur mijloacele pentru a învinge inerția de acum. Trebuie să găsiți o tovarășă de viață care să vă înțeleagă și să vă ajute să depășiți ideile preconcepute care vă înrăiesc.**

Poveste de dragoste

Schiță de O'Henri

Contabilul Pitcher din biroul agentului de schimb Harwey Maxwell îngădui feței sale de piatră să manifeste timp de o secundă un oarecare interes și puțină uimire în momentul în care, la nouă și jumătate dimineața, Maxwell intră cu pași repezi în birou, însoțit de tînăra sa stenografă. După ce rosti sacadat „salut Pitcher", el se îndreptă spre biroul său de parcă ar fi vrut să sară peste ceva, și plonjă imediat în marea de scrisori și de telegrame care îl așteptau.

Tînăra stenografă era de vreun an în serviciul lui Maxwell. Hotărît, frumusețea ei nu avea nimic stenografic. Disprețuia somptuozitatea coafurii Pompadour. Nu purta nici lănțișoare, nici brățări, nici medalioane. Lăsa impresia că e oricînd dispusă să accepte o invitație la restaurant. Purta o rochie simplă, cenușie, care îi învăluia elegant și modest silueta. Pălăriuța-turban, neagră și sobră, era înfrumusețată cu o pană verde de papagal. În dimineața asta fața avea o strălucire specială. O lumină dulce și timidă îi încadra fața. Ochii ei luceau melancolici, obrajii aminteau culoarea piersicii, iar pe chipul fericit se unduiau amintirile.

Pitcher, care o urmărea cu același interes reținut, observă că în dimineața asta ea se purta altfel decît de obicei. În loc să treacă direct în camera vecină, unde îi era măsuța, ea întîrzia în birou, ca și cum ar fi așteptat ceva. Odată chiar se apropie de biroul lui Maxwell — destul de aproape ca el să o observe.

Dar omul de la masă încetase să mai fie om. Acum el era agent de schimb new-yorkez, ocupat pînă peste cap — o mașină pusă în mișcare de rotițe și arcuri.

— Da. Ei ? Despre ce e vorba ? — întrebă scurt Maxwell. Poșta zilei se întindea pe masa lui ca un morman de zăpadă de teatru. Ochii lui suri și pătrunzători, impersonali și duri, scînteiară aproape irițați la vederea ei.

— Nimic, răspunse stenografa și se depărtă zîmbind imperceptibil.

— Mister Pitcher, — i se adresă ea contabilului, — spune-mi te rog dacă ți-a vorbit ieri mister Maxwell despre angajarea unei noi stenografe ?

— Da, — răspunse Pitcher — mi-a spus să găsesc o stenografă nouă. Am anunțat ieri la birou să ne trimită cîteva modele de probă. Acum e zece și patruzeci și cinci, dar deocamdată nici o pălăriuță modernă și nici o trestioară cu gumă de mestecat nu și-au făcut apariția.

— Atunci eu am să lucrez ca de obicei, — spuse tînăra femeie, — pînă cînd voi fi înlocuită.

Și ea trecu imediat în biroul său și își atîrnă turbanul negru cu pana verde-aurie de papagal la locul obișnuit.

Cine n-a văzut un agent new-yorkez ocupat în orele de vîrf ale bursei, acela nu se poate considera inițiat în ale antropologiei. Poeții vorbesc despre „orele de fericire pline". La agentul de schimb ora nu numai că e plină... Minutele și secundele atîrnă de curele.

Pentru Harwey Maxwell ziua de astăzi era una din zilele fierbinți. Telegraful își derula sacadat banda, iar telefonul de pe masă suferea de zbîrniit cronic. Lumea dădea buzna în birou și vorbea cu el peste barieră — unii veseli, alții supărați, alții enervați, alții turbați. Factorii poștali intrau și ieșeau cu telegrame. Contabilii alergau și săreau ca marionetele pe vreme de furtună. Pînă și fizionomia lui Pitcher exprima o oarecare înviorare.

În această zi, la bursă se succedau uragane, lavine și viscole, cutremure și erupții vulcanice, iar toate aceste calamități naturale se reflectau în miniatură în biroul agentului de schimb. Maxwell își îndepărta scaunul spre perete și încheia afaceri, dansînd pe poante. Sărea de la telegraf la telefon, și de la masă la ușă, cu o îndeminare profesională de arlechin.

Și iată că în mijlocul acestei furtuni crescînde, Maxwell observă în fața sa un moț auriu sub un baldachin de catifea și de pene de struț, încadrat de o blăniță de pisică și de un colier de mărgele mari, ca nucile, care se sfîrșea undeva spre podea, cu o inimioară de argint. Aceste accesorii aparțineau unei persoane tinere și demne. Alături de ea se afla Pitcher, gata să explice neobișnuita apariție.

— De la biroul de stenografiat, în legătură cu postul — spuse Pitcher.

Maxwell se întoarse pe jumătate ; mîinile lui erau încărcate cu benzi telegrafice și cu hîrtii.

— Ce post ? — întrebă el încruntîndu-se.

— Postul de stenografă. — spuse Pitcher. — Mi-ați spus aseară să chem pentru astăzi o nouă stenografă.

— Ai înebunit, Pitcher, — spuse Maxwell. — Cum am putut eu da o asemenea dispoziție ? Miss Leslie se achită perfect de un an de zile. Și va rămîne în acest post cît timp voi voi. N-avem nici un post vacant, stimată doamnă. Anunță la birou, Pitcher, să nu ne mai trimită pe nimeni și să nu-mi mai aduci pe nimeni la mine.

Inimioara de argint părăsi indignată biroul, legănîndu-se și atingînd furioasă mobila încăperii. Pitcher, prinzînd un moment favorabil, comunică ajutorului contabil că „bătrînul" e pe zi ce trece mai distrat și mai uituc.

Ziua de lucru clocotea din plin. La bursă erau călcate în picioare și făcute ferfeniță diferite acțiuni în care clienții lui Maxwell investiseră mari sume de bani. Dispozițiile de vînzare și de cumpărare zburau înainte și înapoi, ca rîndunelele. Chiar și o parte din capitalul lui Maxwell era expus primejdiei, așa că el lucra ca un posedat, ca o mașină puternică, fină și complicată ; cuvintele, hotărîrile, acțiunile se succedau cu viteza și precizia unui mecanism de ceasornic. Acțiunile și obligațiile, creditele și fondurile, depunerile și dobînzile — asta era lumea finanțelor și în ea nu putea să încapă nici lumea omului, nici lumea naturii.

Cînd se apropie ora gustării, se creă un moment de acalmie. Maxwell stătea lîngă biroul său încărcat de hîrtii și telegrame. Pe după urechea dreaptă avea veșnicul său stilou. Părul răvășit îi cădea pe frunte. Fereastra era deschisă, pentru că domnișoara fochistă, primăvara, întorsese radiatorul și acum țevile încălzirii centrale ale pămîntului trimeteau căldură.

Prin fereastră pătrunse deodată, poate din greșeală, un parfum fin și dulce de liliac, care îl tîntui locului pe Maxwell. Pentru că acest parfum aparținea domnișoarei Leslie. Era parfumul ei și numai al ei.

Și parfumul o aduse pe miss Leslie chiar în fața lui — vizibilă și aproape palpabilă. Lumea finanțelor se transformă fulgerător într-o pată mică, mică de tot. Iar miss Leslie era în camera vecină, la douăzeci de pași.

— Mă jur pe orice, trebuie să acționez chiar acum, — spuse Maxwell cu jumătate de glas. — Am s-o întreb chiar acum. Mă mir cum de am tergiversat atîta.

Se repezi spre camera stenografei, cu graba unui jucător de bursă care avea să mai spună o vorbă înainte de a fi executat. Și se îndreptă spre masa ei.

Stenografa îl privi și zîmbi. Obrajii i se îmbujorară. Privirea îi era deschisă și caldă. Maxwell se aplecă peste masa ei. Ținea și acum în mîini maldărul de hîrtii, iar stiloul continua să se afle după ureche.

— Miss Leslie, — începu el grăbit, — am timp exact un minut. Trebuie să-ți spun ceva. Fii te rog soția mea. N-am avut timp să-ți fac curte, dar te rog să mă crezi, te iubesc. Răspunde-mi mai repede, te rog, pentru că depresiunea poate să zdrobească definitiv acțiunile „Pacific".

— Ce-ai spus ? — exclamă stenografa. Se ridică și îl privi cu ochii mari.

— Nu m-ai înțeles ? — întrebă necăjit Maxwell. — Vreau să fii soția mea. Te iubesc, miss Leslie. Am vrut să ți-o spun mai de mult și tată că acum am prins un moment cînd în birou e un pic de liniște. Uite că mă cheamă iar la telefon. Spune-i să mă aștepte, Pitcher. Atunci cum rămîne, miss Leslie ?

Stenografa reacționă foarte ciudat. La început păru uluită, apoi, din ochii ei uimiți se prelinseră lacrimi, iar în cele din urmă zîmbi, termecător printre sughițuri, cuprinzîndu-l gingaș pe Maxwell cu mîna, pe după gît.

— Am înțeles, — spuse ea cu blîndețe. — Bursa e cea care ți-a scos tot restul din cap. La început m-am speriat. E care posibil să fi uitat, Harwey, că ne-am cununat aseară, la opt, în Biserica Mică de după colț ?

În românește de Ioan CHIRILĂ

Redacția : Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

IN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL VII-LEA CONCURS AL ARTIȘTILOR AMATORI

În timpul unei pauze din programul de repetiție, unul din veteranii ansamblului, Ion Nicolița, în vîrstă de 70 de ani — dă indicații asupra unui nou dans celei mai tinere dansatoare, Ileana Petrescu.

Aplaudat la scenă deschisă în sala Teatrului C.C.S. în vara anului 1961, cînd pentru succesul obținut a fost răsplătit cu titlul de ansamblu laureat al celui de al VI-lea concurs din cadrul brigăzilor de artiști amatori, echipa de dansuri naționale a căminului cultural „Al. I. Cuza" din comuna Dăbuleni, raionul Corabia, regiunea Oltenia, cunoscută telespectatorilor din țara noastră — pentru că nu o dată a fost prezentă și aici — se pregătește acum cu tot mai multă seriozitate pentru cel de-al VII-lea concurs.

Un un repertoriu bogat, original și ingenios alcătuit, dansatorii comunei din cîmpia Dunării, au dus pe estradele teatrelor din regiune și din Capitală, faima cîntecului și jocului oltenesc, prezentînd în ritm de dans popular, melodii specifice locului, cu subiecte izvorîte din tradiția și munca de zi cu zi a colectiviștilor de aici.

Este edificator în acest sens dansul ansamblului pregătit cu multă minuțiozitate „Plantatul viței de vie pe nisipurile zburătoare" care reprezintă diferite lucrări ce se execută la via de vie, în condiții de sol deosebite, de la plantare și pînă la cules — aceasta fiind o veche îndeletnicire a locuitorilor din aceste părți. Ceea ce stîrnește însă un sentiment de prețuire și admirație nu este numai faptul că aceștia formațiie aduce pe scenă coloritul preocupărilor țăranilor muncitori din regiune dar și felul în care aceasta este alcătuită. Se poate vedea astfel că, alături de cei mai mici interpreți, copii între 7 — 10 ani, sînt prezenți în formație părinții lor precum și părinții părinților lor, fapt ce a determinat pe drept cuvînt ca „tînărul" ansamblu să poarte denumirea și de „Ansamblu al celor trei generații".

Al. GHERGHE

Spectacol pe gheață

Circul de Stat prezintă zilele acestea spectacolul pe gheață al Ansamblului Paprikacokteil din Budapesta. Ansamblul maghiar, compus din 80 de persoane, cuprinde în programul său tablouri coregrafice din folclorul maghiar ca și dansuri moderne. În rîndul soliștilor se află Marianna Naghi, Vida Gabor, Iurek Eszter. Regia artistică aparține lui Horvath Tivador, iar conducerea muzicală o are Vujicsics Tihamer.

Ansamblul Paprikacokteil vine în țara noastră după ce a înregistrat numeroase succese în U.R.S.S., R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă, Turcia.

NE VIZITEAZĂ...

Cîntăreața poloneză de muzică ușoară Rene Holm

Luna iulie va fi bogată în manifestări muzicale cu concursul unor artiști de peste hotare. În cadrul concertelor pe care le va prezenta în orașele țării și la București orchestra de muzică ușoară „Electrecord" dirijată de IMRE ALEXANDRU își va da concursul cîntăreața ROSELLA RIZI (Italia), alături de soliștii noștri GIGI MARGA și AURELIAN ANDREESCU. O serie de concerte va prezenta în Capitală și în țară între 16 iulie și 11 august orchestra de jaz dirijată de CORNEL POPESCU. La aceste concerte soliști vor fi cîntăreața poloneză RENE HOLM, RUXANDRA ȘTEFĂNESCU și TRIO CAROFFTA.

Între 20 iulie și 19 august vor prezenta concerte la București și în orașele țării **orchestra de jaz a Radioteleviziunii** din Belgrad, distinsă cu premiul I la concursul internațional de la Pesaro (Italia). Soliști vocali ai concertelor vor fi SENTA VELENTALIC, RADMILA KARAKLAJIC, DUSAN JAKSIC și EOSTA PETROVIC.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Adorabile și mincinoase"

Unele accente melodramatice, concesive gustului îndoielnic, apropape nelipsite în ultimele producții ale studiourilor italiene, nu sînt ocolite nici în filmul regizorului Nunzio Malasomma. Substanța acidă a filmului, vizînd o tristă realitate a Italiei contemporane, se impune însă atenției spectatorului care, dacă nu încintat întrutotul de soluția finală — convențională și facilă — se amuză sincer în fața citorva excelente scene de comedie ; vîlva pe care presa de scandal o creează în jurul presupuse crime, interogatoriul celor doi tineri amatori de aventuri galante etc. Un dialog, pe alocuri spumos, fără a transforma risul în cascade, dispune. Agreabile, apariții ale triouIui feminin : Isabella Carey, Inge Schoener și Eloisa Cianni.

I. DELEANU

„Cei doi care au furat Luna"

Jacek și Placek se numesc cei doi, iar peripețiile lor ne sînt povestite într-un film-basm în culori, pe ecran lat. Există deci toate elementele pentru un spectacol amuzant, și el este într-adevăr amuzant, deopotrivă pentru tineri și virstnici. De la generic, unde există o goană și o bătrulală în toată ființa între literele titlurilor, trecînd prin descrierea satului de baștină al celor doi strengari, unde învățătorul corectează obsedat greșelile ortografice de pe firme și pînă la aventurile băieților pistruiați, care au de purtat conversații savante cu fel de fel de animale hazlii : mînzari care-și merită numele, pelicani lacomi, țapi înțelepți ș.a.m.d. Dar peregrinările prin lume ale gemenilor, văzute într-o lumină modernă, ironică, la adresa manierei prăfuite de poveste, nu sînt citusi de puțin înșiruite gratuit. Băieții au plecat la drum să găsească locul de odihnă al Lunii și s-o fure, pentru a scăpa de obligația plictisitoare de a munci. Dar pățaniile trăite îi convinq că cea mai gustoasă pîine este cea muncită cu sudoarea frunții. Probabil, în dorința de a nu fi moralizatori și de a nu merge prea drept la țintă, autorii filmului au complicat inutil intriga, au introdus episoade dintre care unele nu sînt rele (orașul cocoșaților), dar care, din păcate, nu prea au legătură cu ideea principală a filmului. Tinerii actori, frații Lech și Iaroslav Kaczinski sînt bine în roluri, naturali, spontani. Regizorul Ian Batory, dovedește multă fantezie pe care, însă, nu o distribuie în egală măsură pe tot parcursul filmului. Spectacolul este totuși atrăgător și ar merita o programare mai bună.

B. DUMITRESCU

AVANGRONICĂ MUZICALĂ

Sîmbătă 29 iunie, la orele 20, în marea sală a Palatului R.P.R. va avea loc concertul de închidere a stagiunii. Sub conducerea muzicală a artistului poporului George Georgescu, orchestra simfonică și corurile reunite ale Filarmonicii de Stat și Radioteleviziunii vor interpreta un program dedicat în întregime lui Beethoven.

Avînd șansa deosebită de a avea în persoana maestrului George Georgescu un profund și vibrant interpret al muzicii beethoveniene, Concertul de închidere a stagiunii se situiază pe planul unei manifestări deosebite. Sub bagheta sa sigură, mișcată de impulsuri lăuntrice bazate pe cunoașterea stilului marelui compozitor, vom asculta la început, uvertura „Leonore Nr. 3", una din cele 4 scrise de Beethoven pentru unica sa operă dramatică „Fidelio". Beethoven a dat la iveală în anul 1805, sub titlul „Leonore" o operă pe care după cîteva transformări a prezentat-o din nou publicului vienez în anul 1813 sub titlul, de astădată definitiv, „Fidelio". În decursul celor 8 ani care despart prima reprezentație a operei de cea de a doua, compozitorul, rebilod în lucru partitura, a compus un număr de 4 uverturi. Cea mai cunoscută dintre ele este „Leonore Nr. 3" a cărei dată de naștere este anul 1806. Uvertura începe în mișcare lentă, Adagio, exprimînd încordare, tensiunea dureroasă a conflictului ce stă la baza operei. Răsună un fragment din lamentația lui Florestan, eroul întemnițat, victimă a tiraniei feudale. Tensiunea se dezleagă în neașteptata mișcare vie, de Allegro, ce exprimă parcă neliniștea și activitatea frenetică a eroinei operei, al cărei nume simbolic, Fidelio, corespunde caracterului soției credincioase ce luptă pentru a-și salva soțul condamnat la moarte, pentru vina de a fi denunțat crimele unui tiran feudal. Un moment impresionant în desfășurarea uverturii este semnalul de trompetă, repetat din culise de două ori, pentru a vesti ceasul eliberării prizonierului Florestan. Dramatică în concepție și realizare, uvertura „Leonore Nr. 3" constituie un genial rezumat simfonic al acțiunii scenice. Vom asculta apoi Simfonia IX-a, în re minor, op 125, cu coruri și soliști, monumental edificiu sonor spre care converg toate liniile de forță, etică și principiile gîndirii artistice beethoveniene. „Prin durere spre bucurie" și „De la inimă spre alte inimi" sînt cuvintele de foc înscrise pe frontonul acestui palat sonor, în care răsună puternice îndemnuri mobilizatoare la lupta cea mai nobilă a omenirii, la lupta pentru pace și bucurie, pentru înfrățirea oamenilor și popoarelor într-o viață luminoasă, în care fericirea este condiționată de libertate, iar libertatea de fraternitatea dintre oameni. Împărțișînd din timpurile ideale ale unei înaintate ale revoluției burgheze-democratice din Franța, Beethoven a fost preocupat de-alungul a 3 decenii de intenția de a transpune într-o amplă compoziție vocal-simfonică „Oda bucuriei" de Fr. Schiller, poem al cărui titlu inițial a fost „Oda libertății". Această intenție s-a dezvoltat cu trecerea anilor și pînă la urmă s-a concretizat în sfera concepțiilor beethoveniene asupra Simfoniei, considerată de Titan forma cea mai aptă de a exprima în mod generalizator, aspectele dialectice ale vieții social-istorice, cu conflictele ei acute, cu continua ei înfruntare de idei și sentimente, în care rolul precumpănitor revine voinței eroice călăuzită de mari idei constructive. Simfonia... pînă la Beethoven formă pur instrumentală, avea nevoie de adausul cuvîntului poetic pentru a-și spori forța ideologică de transformare a vieții în direcția progresului. Beethoven a conceput Simfonia IX-a în 4 părți. Primele 3 le-a scris în peisajul îmbietor de la Wienerwald, plimbîndu-se prin Heilenenthal, aproape de Baden, unde și acum vienezii și muzicienii de pretutindeni vin să calce pe urmele Titanului, apropiindu-se astfel și prin cunoașterea decorului de gîndurile marelui artist. În iarna anului 1823, Beethoven s-a instalat la Viena, într-o căsuță de pe Landstrasse, în apropiere de Prater. Aici a așternut pe hîrtie grandiosul Allegro final al Simfoniei, în care corul și soliștii se înfrățesc cu orchestra. Măreț, patetic și frămîntat este primul Allegro, un pic mai vesel, dar cîtă semnă liniște se degajă din minunatul Adagio, partea III-a, o pătrunzătoare Temă cu variații. Finalul începe cu rememorarea părților anterioare. Este parcă un rezumat al existenței de lupte, suferințe și bucurii ale eroului. În fine izbucnește la bas tema bucuriei pe care baritonul o clamează primul, apoi ceilalți soliști și corul. Tema este prezentată în variații. Într-o mare creștere sonoră răsună chemarea „Toți pe lume, frați noi stîntem".

La redarea acestei capodopere participă în afara orchestrei, corurile Filarmonicii și Radioteleviziunii, pregătite de dirijorii D. D. Botez, V. Pîntea și A. Sumski și cei 4 soliști vocali : Emilia Petrescu, Martha Kessler, Ion Piso și Marius Rintzler.

V. CRISTIAN

Teatrul din Pitești „SUS REVISTA"

În majoritate, au dispărut din programul teatrelor de estradă din țară acele scene și cuplete cu subiecte generale — ele fiind înlocuite cu probleme specifice regiunii.

Pe această linie se situează și actuala premieră a Teatrului de Stat „Al. Davilla", secția estradă, din Pitești, „Sus revista !" de S. Darian și C. Zărnescu (colaborări I. Lucian și V. Puicea). În multe scene — lirice, coregrafice sau de proză — e prezentă viața regiunii Argeș.

Trebuie menționat că, de data aceasta, la realizarea spectacolului a contribuit în mod deosebit de eficient coregrafia. Baletele, realizate de Nutzi Valter-Cerbu (în deosebi baletul „Tesătorilor", baletul „Struguriilor" și „Cuba) sugestive, au reușit să înfățișeze plastic tema propusă. În plus coregrafia contribuie efectiv la realizarea spectacolului, prezența ei simțindu-se pe întreg parcursul. Muzicile compuse de Eugen Cerbu, pline de melodie și prospețime, au la bază, în majoritatea lor, motive populare ceea le ridică valoarea. Dintre numeroasele tablouri menționăm „Postașul" (cîntat de Dragoș Mirzan), „Am atîtea să vă spun" (interpretat de Lidia Cretu), „Fir de dor" (cîntat de Ion Pietraru), „Cum poți să taci" (cîntat de Viorica Bistreanu), „Să fii la înălțime" (interpretat de Aurel Dumnică), „Olandezul zburător" (interpretat de Gigi Niculescu), „Băiatul mamii" (Gigi Marinescu), „Pe valea argeșană" (cîntat de Olga Paulian), „Fără tine" (cîntat de Mihai Chirițescu). Din colectivul artistic mai fac parte : Vali Mihalache, Marga Todoruțiu, Cornelia Mihai, Jeni Turcescu, Traian Ionescu, Marin Ene, Marcel Stănescu și corpul de balet compus din Lili Solnicu, Mia Ionescu, Dida Constantin etc.

Spectacolul a fost pus în scenă cu fantezie de Paul Socrate-Mateescu, iar orchestra dirijată de Anton Bălan a susținut ritmul într-un cadru scenografic semnat de Eugenia Marinescu-Buiuc.

O notă bună în plus pentru originalitatea costumelor.

Sandu MARIAN

VĂ POVESTIM FILMUL

CODIN

O coproducție romîno-franceză. Scenariul și regia : Henri Colpi. Film distins la al XVI-lea Festival internațional de la Cannes cu premiul pentru scenariu și cu premiul pentru tehnică cinematografică al comisiei superioare tehnice franceze.

Amintindu-și de copilărie, Adrian Zograffi nu poate da uitării prietenia ce l-a legat de Codin...

„...Era în Brăila începutului de veac. Într-una din tristele mahalale ale acestui port dunărean locuia Adrian împreună cu mama lui, care trudea din zori și pînă-n noapte spălînd rufele celor bogați. Chiar vizavi de locuința în care se mutaseră cu chirie — pentru a cîta oară ? — locuia un om ciudat, de statură impunătoare. Era Codin. Fleca dimineața în port să care saci, își petrecea apoi cremea în crișma Anghelinci iar odată cu lăsatul serii venea acasă, își dădea mama afară, în ogradă și se culca, lăsînd-o sub cerul liber, pe orice vreme, întreaga noapte. Pentru această faptă ca și pentru trecutul său de ocnaș avea faima de om rău și periculos. Știind că a fost condamnat fiindcă a

ucis, unii îl ocoleau iar alții îi făceau pe plac, din frică ...

Codin n-avea pe nimeni apropiat în afară de Alexe și Irina. La Alexe îi plăcea cum cîntă căci Alexe nu cînta decît pentru Codin — iar pe Irina o iubea. Pentru toți ceilalți ai era străin și singur. O întîmplare a făcut ca Adrian să-i îndeplinească lui Codin fără nici-o recompensă, un comision către Irina. Așa s-au cunoscut ei doi, așa și-au vorbit întîia oară. Cu timpul, Adrian s-a apropiat de uriașul care inspira tuturor teamă și care-i purta o afecțiune neînțeleasă de ceilalți. Aflînd în sufletul lui tînăr și curat răsplata prieteniei ce i-o purta, Codin și-a deschis sufletul povestindu-i lui Adrian adevărul despre viața și trecutul său înspăimîntător. Fătimise mult și greu pentru că într-o lume plină de ură și neîncredere, a încercat să-și facă singur prietenie, atunci cînd un prieten l-a trădat.

Impresionat cu Codin, Adrian a mers apoi în port, a

văzut cu ochii lui lupta apriga pentru existență pe care hamalii o dau în fiecare dimineață, așteptînd să prindă măcar sacul care le asigura slujba de a zi. Ei s-au plimbat apoi cu toții în baltă, la vînătoare și acolo și-au jurat prietenie de-o viață.

„...Molima holerei și-a întins pe neașteptate năframa ei neagră asupra orașului secerînd mai ales viețile firave ale celor săraci. Furgoanele însoțite de jandarmi cărau zilnic, sub privirile îngrozite ale celor rămași în viață, pe toți bolnavii care dădeau primele semne. Codin hotărăște atunci să plece din oraș împreună cu Irina, Alexe și familia Zograffi. Dar tocmai acolo unde au încercat să scape cu viață, mama lui Adrian dă semne de boală. Hotărît s-o salveze, Codin își riscă

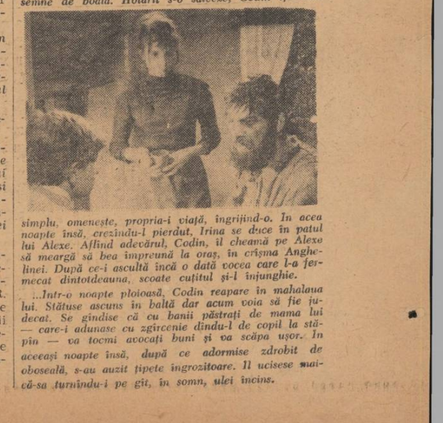

viața pentru a-i găsi leacul. Și-l găsește în cele din urmă, dar cînd se întoarce cu el, mama lui Adrian murise. Codin își ia rămas bun de la prietenul său, dar nu înainte de a-i spune : „Să nu uiți niciodată, Adrian, că ești fiul unei mame care a trăit pentru tine și a murit pentru tine. Și să nu uiți niciodată că ești fiul unui om care a fost bun și drept, deși a fost condamnat ca criminal. Să nu uiți niciodată că ești fiul unui om care a fost Codin".

Codin a plecat în lume, iar Adrian a rămas în Brăila, unde a crescut, a învățat, a devenit om. Dar nu a uitat niciodată pe Codin, pe care l-a căutat în zadar în toate colțurile lumii. Și-l amintește și acum, cînd, în fața unei cărți poștale, se întreabă dacă Codin mai trăiește undeva, dacă mai este în viață...

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA •

Teatrul de Stat din Timișoara

Încă un ansamblu din țară poposește la București și ocupă timp de o săptămînă afișul primei actualități. Nicidodată, parcă, perioada turneelor n-a fost mai bogată, o adevărată mană pentru intensificarea atmosferei teatrale locale. Colectivul din Timișoara a sosit cu un bogai repertoriu care redus numai la cele șase drame ale sale, încă ar putea constitui repertoriul unei întregi stagiuni. Facem remarcă însă că el ni se prezintă cu o singură dramă din actualitatea noastră imediată („Corabia cu un singur pasager", de Dan Tărchilă). Am fi dorit mai mult, am fi dorit chiar (ceea ce nu arare de loc imposibil — pentru un teatru cu posibilitățile și tradiția celui din Timișoara, și situat într-un centru cultural atît de important), o dramă bună recunoscută nouă, și prezentată în premieră „pe țară". În lipsă, va trebui să ne mulțumim cu comentarea spectacolelor și nici măcar a tuturor, ci a numai trei dintre ele.

Sînt trei spectacole de mări proporții, drame cu cadru monumental, cu eroi iluștri, cu dinamică enormă, cu probleme profunde și situații dramatice, cu puzderie de personaje. Toate trei spectacolele sînt regizate de Dan Nasta (căruia cred că i se datorează, în bună măsură, simpatia colectivului pentru marile drame clasice), și dominate de prezența și personalitatea acestuia, căci el este și autorul decorurilor la „Hamlet" și „Sfînta Ioana", și interpret în toate trei, și în primul rînd, al rolului principelui danez.

Personalitatea lui Nasta se afirmă, cu intermitențe, ca una din cele mai interesante, mai multilaterale, ale mișcării noastre teatrale actuale. Nu sînt mulți oamenii, care, unesc în puterea lor excepțiuel celor trei mai importante activități ale scenei — actorie, regie, scenografie, — și sînt mai puțini aceia care știu să le organizeze și să le ierarhizeze astfel încît să dea artei actoricești preeminența specifică și esențial creatoare de teatru, la care aceasta are dreptul. Nasta are și această capacitate și această conștiință, și tot ceea ce realizează el în triplă, sau măcar în dublă funcțiune (căci, uneori, nu este decorator, iar alteori, nu este regizor) se simte a fi izvorît de pe poziția artei actoricești și dintr-o bogată concepție asupra acestei arte. Spectacolele sale — și cele trei de care ne ocupăm acum, confirmă această pe o treaptă superioară —, au o armonie arhitectonică, rectă și muzicală, în sensul că și arta decorației și funcția regiei își ocupă locul lor firesc de auxiliare ale interpretării, ale actorului, sublim viu pe care o dă fiecare cuvînt al acestui erou genial. Dacă Nasta n-a izbutit aceasta, nu e fiindcă nu poate, ci fiindcă s-a lăsat sedus de nu știu ce tendință „modernă" care vrea să transforme această vibratie suprasomeneasca, exprimată în idei și versuri cum lumea n-a mai auzit vreodată, într-o dezbatere prozaică și de sufleț fără aripi, în ceva care se numește „calm", „firesc", „cotidian" și altele. De acea, Nasta a sacrificat tocmai momentele celor mai mari elanuri ale minții și sufletului, pe motivul că ar fi „monologe" și cu spaima de a nu fi cumva poezie. Mare păcat, căci, în generația actuală, Dan Nasta ar fi putut realiza un Hamlet remarcabil, pe care evident că îl mai poate, încă realiza !

În rolul lui Pascally, din „Căruța cu paiațe"a fost excelent, lăsîndu-și liberă fantezia, utilizînd o nonșalanță de senior saltimbanc, împletită cu pasiune și melancolie, și punînd o notă de ironie de cea mai bună calitate. În piesa „Sfînta Ioana" a avut mult prestigiu rece și perfid, dar pînă la urmă jocul său n-a fost lipsit de o oarecare monotonie.

De altfel, întreg acest spectacol este lipsit de ritm, de o încetinealâ care nu rareori devine încezală. Rapidul, fulgerătorul spirit al lui Shaw s-a lungit și apropape s-a deslînat în dialog greoi și în tiradă demonstrativă, Gilda Marinescu în Ioana nu a avut profunzimea necesară acestui amestec de patos și simplitate, exploatînd numai simplitatea, iar pe aceasta, ca și Dan Nasta, pe linia banalului, a psihologiei curente, a normalului cotidian. Interpreta, care are mari calități, e poate încă prea timidă pentru acest rol. În Ofelia, ea a jucat pe linia unei înțelegeri excesive și inteligente a dramei inconștiente ceea ce nu a dat rezultatul dorit pe linia candorii pedepsită pe nedrept. În Frusinica, din „Căruța cu paiațe", a jucat excelent scena de melodramă comică din primul act și a fost tot timpul vie, prezentă, cu totul în rol și pe măsura lui. Pentru că am ajuns la această piesă, să ne oprim asupra lui Gh. Leahu, care a interpretat cu bună inspirație întinsul și frumosul rol al lui Matei Millo, fiind cu totul remarcabil mai ales în partea a doua, a maturității și bătrînetii. În rolul groparului, din „Hamlet", Gh. Leahu a găsit cîteva excelente accente de umor macabru, dar nu a adîncit suficient substratul adînc al frumosului rol. O interpretă care merită a fi relevată este Anca Neculce, care în rolul Catrinei din „Căruța cu paiațe" a dovedit o remarcabilă capacitate de transformare fizică, împotriva vîrstei ei reale, și un farmec blînd, o spontaneitate sfioasă, foarte plăcute.

Vasile Crețoiu, a creat un foarte bun Polonius, dacă admitem ca foarte posibilă conceperea personajului la un mod popular general, ținînd mai mult de comicul shakespearian.

Același, cu același fond cam tărănesc, dar de data asta în aspru și ipocrit, a fost cu mult mai bun în Arhiepiscopul de Reims al lui Shaw și de un comic foarte suculent în „Căruța cu paiațe". Vasile Cosma a fost depășit de rolul regelui Claudius, în „Hamlet" și greoi, la modul artistic, în „Sfînta Ioana" Elena Simionescu, artistă cu multă forță, apasă prea mult, pune pedala într-una, atît în dramă (regina Gertruda) cît și în comedie (Pulcheria din „Căruța cu paiațe"). Gheorghe Fătru are o bună voce de tragedie, ceea ce s-a văzut în duhul regelui Hamlet și în acțiorul-regie din aceeași dramă, dar e mult prea stîngaci și uniform în rolul trăit, ceea ce s-a văzut în rolul lui La Hire, din Sfînta Ioana.

Mulți, foarte mulți actori, prea mulți pentru micul nostru spațiu, ceea ce ne obligă să menționăm numai numele lui Emerie Schäffer, Radu Avram (un bun Carol al VII-lea, în Sfînta Ioana), Miron Netea, Laurențiu Azimioară, Papil Panduru, Emil Reus, Alexandru Drăgan, Sever Cîmpeanu, Ștefan Mării, Ștefan Iordănescu, Coca Ionescu și Carofița Bejan, actori care au muncit din greu și cu elan în trei dificile spectacole, fără ca acesta să fie singurul lor merit.

R. P.

Noua premieră a Teatrului de Comedie

Cînd Bernard Shaw a fost întrebat de un ziarist, ce l-a îndemnat să dea piesei sale, „Casa inimilor sfărmate" subtitul : „O fantezie în manieră rusească pe teme engleze", el a răspuns că a fost impresionat intr-atîta de spectacolul „Livada cu visini" de Cehov, prezentat la Londra de Teatrul de Artă din Moscova, încît aceasta l-a determinat să redea pe scenă meschăria, viața închisă, fără nici un pic de orizont, a pretinsă societăți burgheze britanice din ajunul primului război mondial.

Spectatorii noștri vor putea face cunoștință cu lucrarea lui Bernard Shaw la Teatrul de Comedie, unde regizorul Radu Penciulescu pregătește viitoarea premieră. În colaborare cu scenograful Dan Nemteanu, care a conceput costumele și decorurile piesei, regizorul a căutat să redea în lumina reflectoarelor cît mai fidel atmosfera apăsătoare, caracteristică acelor vremuri, lucru care n-a fost de loc simplu.

„Casa inimilor sfărmate" cea de-a doua premieră care se reprezintă în sala Teatrului de Comedie, se bucură de interpretarea unui colectiv artistic, din care fac parte : Mineke Gusti, Sanda Toma, Marge Barbu, Tamara Buciuceanu-Botez, Ștefan Ciubotărașu, Florin Scărlătescu, Mircea Șentilici, Mircea Constantinescu, Ștefan Tapalagă, Gheorghe Dinică.

Un portret pe săptămînă

Sylva Koscina

Înaltă, (175 cm !) svelță, cu figura agreabilă, Sylva Koscina a început în cinematografie fără obișnuitul stagiu de prezentatoare de modele sau de premiantă a concursurilor de frumusețe, pe care obișnuiesc să-l străbată acele tinere din occident care, atrase de mirajul filmului, ajung să-și vadă visul cu ochii.

Născută la Zagreb la 24 III 1934, Koscina a debutat datorită regizorului Pietro Germi, care o distribuie în 1956 într-un rol „netipic" pentru cariera unei viitoare „stele" de cinematograf, rolul fetei feroviarului din filmul „Feroviarul", cunoscut spectatorilor noștri.

După un deceniu încununat cu succes, Sylva nu va mai duce lipsă de roluri, și în măsura în care i se oferă, joacă orice, realizînd cifra record de 5—6 filme pe an, producții franco-italiene, coproducții italiene, comedii ușoare, filme inspirate din viața înaltei societăți, evocări pseudo-istorice gen „Ierusalimul eliberat" (regia C. L. Bragaglia).

De curînd am revăzut-o în „Bunica Sabella", într-un rol fără prețenții, cum sînt majoritatea rolurilor acestei actrițe, care este în mare măsură o victimă a spiritului comercial și de publicitate a producătorilor de filme occidentali.

In reflector

Incepe Festivalul filmului romînesc în stațiunile balneo-climaterice.

Festivalul, evident,
Vara pe temperatură.
E primit concomitent
Cu... căldură !

O formă utilă și interesantă de schimb de experiență : Teatrul de Stat din Ploiești prezintă spectacole la Brașov și vice-versa.

Două teatre-și schimbă
sediul ?
E și ăsta un remediu
Și pornind la drum,
le-o spun,
Au pornit pe... drumul
bun.

De vorbă cu dirijorul MIHAI BREDICEANU

directorul Teatrului de Operă și Balet al R. P. R.

Mai sînt puține zile pînă la închiderea stagiunii și totuși la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. activitatea n-a încetat nici o clipă. Directorul teatrului, dirijorul Mihai Brediceanu, artist emerit, ne explică motivele acestei agitații care însuflețește întregul colectiv de la orchestră și pînă la soliști. Teatrul de Operă și Balet se află în preajma unei premiere.

— *Vom prezenta, la 9 iulie, opera comica a lui Serghei Prokofiev, „Logodnă la mînăstire". Conducerea muzicală aparține dirijorului Eugizio Massini, regia lui Hero Lupescu, iar scenografia lui Ion Ipser.*

Pe de altă parte — adaugă interlocutorul — *în fața unei părți a colectivului nostru stă o nouă plecare peste hotare. Pentru o perioadă mai îndelungată baletul va susține pe scenele mai multor orașe din Italia spectacole cu „Lacul lebedelor" care s-a bucurat de succes la Catania.*

— Pentru stagiunea de toamnă, care sînt proiectele Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. ?

— *Deschiderea stagiunii o vom face cu opera „Bal mascat" de Verdi (conducerea muzicală Egizzio Massini; regia Jean Rinzescu). Cu ocazia acestei premiere teatrul nostru va participa la manifestările recomandate de Consiliul Mondial al Păcii privind anul Verdi, cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la nașterea marelui compozitor. Altă premieră a stagiunii din toamnă va fi baletul „Iancu Jianu"* (muzica Mircea Chiriac) *care evocă figura unuia dintre eroii populari ai luptei pentru dreptate socială a poporului nostru. Avem deopotrivă în studiu o operă romînească pentru copii : „Motanul încălțat" (muzica de Cornel Trăilescu).*

Vorbindu-ne despre proiectele teatrului, Mihai Brediceanu ne-a mărturisit faptul că direcția teatrului este preocupată de problema abordării unui repertoriu format din lucrări aparținînd unor compozitori contemporani.

— *Dorim să înscriem opere moderne, subliniază Mihai Brediceanu, care lipsesc, în general, în repertoriul teatrului nostru.*

— I-a ce opere vă referiți ?

— *La opera lui Alban Berg, „Wozzek", de pildă, sau la opera lui Debussy „Pelleas și Melisande" pe care intenționăm să le montăm în cursul viitoarei stagiuni.*

În încheierea convorbirii noastre, directorul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. s-a referit la lucrările de amenajare ale sălii care vor avea loc în perioada verii și la cele de îmbunătățire a acusticii ei.

Sandu NAUMESCU